DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

2024 KPSS

JURİ KONFOR SERİSİ

Mini Özetli

TÜRKÇE

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI

Çözümler
Hem Kitapta
Hem de Karekodda

DATA YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

KPSS

JURİ KONFOR SERİSİ

Mini Özetli

TÜRKÇE

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

SORU BANKASI

DATA YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

KPSS

TÜRKÇE

Editör

Turgut MEŞE

Yazar

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir. Yayınevinin izni olmaksızın,
kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı,
çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

ISBN

978-625-6519-06-0

Sertifika No

40447

Sayfa Tasarımı

Data Dizgi Grafik

Kapak Tasarımı

Data Grafik Tasarım

Baskı ve Cilt

Data Dijital

ANKARA

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 29 95 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

www.datayayinlari.com

bilgi@datayayinlari.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

İÇİNDEKİLER

SÖZCÜK VE SÖZ ÖBEĞİNDE ANLAM

TEST 1 6
TEST 2 9
TEST 3 12
TEST 4 15
TEST 5 18
TEST 6 21
TEST 7 23
TEST 8 25

CÜMLEDE ANLAM

TEST 1 30
TEST 2 34
TEST 3 38
TEST 4 42
TEST 5 46
TEST 6 49

PARAGRAF BİLGİSİ

TEST 1 54
TEST 2 58
TEST 3 61
TEST 4 64
TEST 5 66
TEST 6 69
TEST 7 72
TEST 8 75
TEST 9 79
TEST 10 83
TEST 11 86
TEST 12 89
TEST 13 92
TEST 14 94
TEST 15 98
TEST 16 101

ANLATIM BOZUKLUĞU

TEST 1 106
TEST 2 109
TEST 3 112
TEST 4 115
TEST 5 118
TEST 6 120

YAZIM KURALLARI

TEST 1 124
TEST 2 127
TEST 3 131

NOKTALAMA İŞARETLERİ

TEST 1 136
TEST 2 139
TEST 3 142
TEST 4 144
TEST 5 146
TEST 6 148

DİL BİLGİSİ

TEST 1 152
TEST 2 155
TEST 3 158
TEST 4 161
TEST 5 164
TEST 6 166
TEST 7 168
TEST 8 171
TEST 9 174

SÖZEL MANTIK

TEST 1 179
TEST 2 183
TEST 3 187

ÇÖZÜMLER 190

CEVAP ANAHTARI 217

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

BÖLÜM 1

SÖZCÜK VE SÖZ ÖBEĞİNDE ANLAM

SÖZCÜKTE ANLAM ÖZELLİKLERİ

Gerçek Anlam

Temel Anlam: Bir sözcüğün herkesçe bilinen ilk anlamıdır.

Örnek: Ağaçtan düşünce ayağı kırıldı.

Yan Anlam: Bir sözcüğün gerçek anlamından tümüyle uzaklaşmadan kazandığı ikinci anlamdır.

Örnek: Çürüyen masanın ayağı kırıldı.

Mecaz Anlam

Bir sözcüğün kendi anlamının tamamen dışında, bambaşka bir anlamda kullanılmasıdır.

Örnek: Çok renkli bir hayatı vardı.

Terim Anlam

Bilim, sanat, spor veya meslek dallarından herhangi biriyle ilgili kavramları karşılayan sözcüklerdir.

Örnek: Yarın katarakt ameliyatı olacağım.

SÖZCÜKLER ARASI ANLAM İLİŞKİLERİ

Eş Anlamlı Sözcükler

Yazılışları farklı olsa da anlamları aynı olan sözcüklerdir.

Örnek: Ad soylu sözcükleri öğrendik.
İsim soylu sözcükleri öğrendik.

Eş Sesli (Sesteş) Sözcükler

Yazılış ve okunuşları aynı, anlamları farklı olan sözcüklerdir.

Örnek: Bu bozuk yollar insana saçını başını yolduruyor.

Zıt Anlamlı Sözcükler

Birbirinin tam tersi anlamı ifade eden sözcüklerdir.

Örnek: Herkesin iyi ve kötü yanları vardır.

Ad Aktarması

Benzetme amacı güdülmeden bir sözcüğün başka bir sözcük yerine kullanılmasıdır.

Örnek: Ayaklarını çıkarmadan içeri girme!

Somutlaştırma

Soyut bir anlam ifade eden bir sözcüğün, somut bir kavram veya durumu ifade etmek için kullanılmasıdır.

Örnek: İyi düşünceler iyilerin harcıdır.

Soyutlaştırma

Somut bir anlam ifade eden bir sözcüğün, soyut bir kavram veya durumu ifade etmek için kullanılmasıdır.

Örnek: Taş kalpliler sevgiden anlamaz.

Duyu Aktarması

Belli bir duyu organıyla algılanabilecek bir durumun veya kavramın başka bir duyu yoluyla algılanmış gibi gösterilmesidir.

Örnek: Yüzünde sert bir ifade vardı.

Yakın Anlamlı Sözcükler

Yazılışı ve okunuşu farklı olan, anlamdaş gibi göründüğü halde birbirinin yerini tamamen tutmayan, aralarında anlam ayrıntısı bulunan sözcüklerdir.

Örnek: Derdini doğru dürüst anlatamadı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

SOYUT VE SOMUT ANLAMLI SÖZCÜKLER

Somut Anlamlı Sözcükler

Duyular yoluyla algılanabilen varlıkları veya kavramları karşılayan sözcüklerdir.

Örnek: Lambanın ışığı gözümü aldı.

Soyut Anlamlı Sözcükler

Duyular yoluyla algılanamayan ancak akıl, sezgi ve inanç yoluyla varlığı bilinen kavramları karşılayan sözcüklerdir.

Örnek: Ümidimizi hiç yitirmeyelim.

NİCEL VE NİTEL ANLAMLI SÖZCÜKLER

Nicel Anlamlı Sözcükler

Varlıkların sayılabilen, ölçülebilen kısacası çoğalıp azalabilen özelliklerini ifade eden sözcüklerdir.

Örnek: Bu büyük ağaç bir tarihtir.

Nitel Anlamlı Sözcükler

Varlıkların sayılamayan, ölçülemeyen kısacası rengini, durumunu, biçimini, nasıl olduklarını ifade eden sözcüklerdir.

Örnek: Büyük insanlar çok çalışır.

Yansıma Sözcükler

Doğadan kaynaklanan seslerin insan tarafından taklit edilmesiyle oluşmuş sözcüklerdir.

Örnek: Kulağım yine çınlıyordu.

GENEL VE ÖZEL ANLAMLI SÖZCÜKLER

Genel Anlamlı Sözcükler

Bir türün tamamını veya birden fazla ögesini karşılayan sözcüklerdir.

Örnek: Bitkiler canlı varlıklardır.

Özel Anlamlı Sözcükler

Bir türün tek üyesini karşılayan sözcüklerdir.

Örnek: Bitkiler canlı varlıklardır.

SÖZ ÖBEKLERİ

İkileme

Çeşitli anlam ilgileri bulunan sözcüklerin yeni anlamlar oluşturmak veya ifadeyi güçlendirmek için oluşturdukları sözcük grubudur.

Örnek: Yalan yanlış sözlere inanmayalım.

Vecizeler (Özdeyişler)

Bir düşünceyi en kısa, en özlü biçimde anlatan, bir veya birkaç cümleden oluşan bilgece sözlerdir.

Örnek: Aşılmasına imkân olmayan hiçbir duvar yoktur. (ÇEHOV)

Deyimler

Anlatıma akıcılık, çekicilik katan, çoğunun gerçek anlamından ayrı bir anlamı bulunan, genellikle de birden çok sözcüklü olan, kalıplaşmış sözcük topluluğudur.

Örnek: Notlarıma tekrar göz attım.

Atasözleri

Uzun deneyim ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş, halka mal olmuş, öğüt verici sözlerdir.

Örnek: Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

Dolaylama

Bir sözcükle ifade edilebilecek bir varlık ya da kavramın birden fazla sözcükle dile getirilmesidir.

Örnek: Birkaç ay önce hayat arkadaşını kaybetti.

Güzel Adlandırma

Olumsuz çağrışımlara neden olabilecek söz veya kavramların güzel bir biçimde ifade edilmesidir.

Örnek: Onun balık etli olduğunu söyleyebilirim.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 1 — SÖZCÜK VE SÖZ ÖBEĞİNDE ANLAM

1. (I) Nerede yürek çarpıyorsa orada umut çiçekleniyor demektir. (II) Umut da aşk gibi, sağlıklı insanın varlığından atamadığı bir gerçekliktir. (III) Hastalıkların, kırımların, yıkımların ardından otlar gibi umut yeşerir hep.

Yukarıdaki cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede somutlaştırma yapılmıştır.

B) I. cümlede mecaz anlamlı sözcük vardır.

C) II. cümlede benzetme ilgisi kuran sözcük kullanılmıştır.

D) III. cümlede eyleme süreklilik anlamı katan bir sözcük kullanılmıştır.

E) III. cümlede eş anlamlı sözcükler kullanılmıştır.

2. "En samimi, en içten duygularını bile mısralara dökerken aklın ve mantığın eşiğinden ayrılmamış." **cümlesinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Anlamdaş sözcükler

B) Yakın anlamlı sözcükler

C) Mecaz anlamlı sözcük

D) Terim anlamlı sözcük

E) Karşıt anlamlı sözcükler

3. "Bereket versin ki oraya vardığımızda Ankara treni teknik bir arızadan dolayı henüz kalkmamıştı." **cümlesine altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?**

A) Neyse ki yağmurdan önce çamaşırları toplamışsınız.

B) Demek ki uzun zamandır bu okulda çalışıyorsun.

C) Sonunda bütün aksilikler ortadan kalktı, çok rahatladım.

D) Okula yine gecikirim diye ödüm kopmuştu.

E) Hiç kuşku yok ki şiirle resim aynı kaynaktan beslenir.

4. "Kuyruk" **sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde yan anlamda kullanılmıştır?**

A) Patron ne düşünürse düşünsün, kimsenin kuyruğu olamam ben.

B) Ucuz ekmek kuyruklarının gün geçtikçe uzadığını görmek ne acı.

C) Boğazına çok düşkündür kedimiz, acıkınca hemen kuyruğunu sallar.

D) Kurduğumuz kapana kuyruğu kısılmış; orada öylece duruyor.

E) Mahallenin afacan çocukları kedinin kuyruğuna teneke bağlamışlar.

5. I. Herkes, konağın bahçesine gelmişti; sadece sen yoktun.

II. Yurt dışındayken bazen bizi arar, hâlimizi sorardı.

III. Bu dağ köyünde yalnız yaşamak onu mutlu ediyor.

IV. İşten ayrıldığıma bir tek annem üzülmüştü.

Yukarıdaki cümlelerde numaralandırılmış sözcüklerin hangi ikisi kullanıldığı cümleye aynı anlamı katmıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözcük hem gerçek hem de mecaz anlamıyla düşünülebilir?

A) Anılar yolumu keser her akşam.

B) Oğlunun resmine her baktığında içi titriyordu.

C) Bugüne kadar karanlık ortamlardan hep uzak durdum.

D) Tartışma alevlenince izleyicilerden bir kısmı dışarı çıktı.

E) Çocukluk yıllarım bu köhne konakta geçmiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

7. Televizyon yöneticilerine sesleniyorum. Kaliteye, gerçek sanata sırtınızı döndüğünüz yeter! Anladık, cazı sazı, gazino ahvalini pek güzel ele alıyorsunuz; biraz da yazarları, çizerleri, sanat erbabını ekrana çağırın! Biraz da başköşeleri, masa başlarını memleketin değerli imzalarına açın...

Bu parçadaki altı çizili sözde görülen söyleyiş özelliği aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Düzenlenen resim sergisine ülkemizin en ünlü fırçaları katılmış.

B) Bu film ünlü bir romandan sinemaya aktarılmış.

C) Yeni yapılan binalarda her tür teknoloji var ama hiçbir estetik yok.

D) Lise yıllarındayken en az ayda bir kez tiyatroya giderdik.

E) Ara sokaklarda dolaşırken her köşe başında kendi çocukluğumu aradım.

8. Büyük kızım, Aziz Nesin'in beni bir yazısında on para etmez biri olarak -------- söyledi; söz konusu yazıyı da alıp getirdi. Doğrusunu söylemek gerekirse kendime ya da başkalarına alçak değer biçme alışkanlığım olmadığı gibi, kendimi gereğinden fazla önemsemek gibi bir huyum da yoktur. Örneğin bir yazıyı bitirdiğim zaman, yer ve tarih belirtmek hiç --------. Biraz bu nedenle biraz da eşime ve çocuklarıma daha yeni kavuşmuş olduğum için, bu -------- üzerinde de fazla durmadım.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) belirttiğini - aklıma gelmez - yüceltme

B) nitelediğini - usuma gelmez - aşağılama

C) gördüğünü - umruma gelmez - özellik

D) vasıflandırdığını - kolay olmaz - nitelik

E) keyfiyetlendirdiğini - önemli olmaz - vasıf

9. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde karşıt kavramlar bir arada kullanılmamıştır?**

A) Kalbinden kalbime akan bir sesti.
Akşam gölgesinde çağlayan o su.

B) Ölümü hatırlatan ne var bu resimde?
Halbuki hepimiz hayattayız.

C) Kalem böyle çalınmıştır yazıma.
Yazım kışıma uymaz, kışım yazıma.

D) Sevindiğim anda sen üzülürsün.
Sonbahar uğultusu duymamışsın ki

E) Neden böyle düşman görünürsünüz,
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?

10. "Romanınız eninde sonunda güçlü bir eleştirmenin dikkatini çekecektir." **cümlesine altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?**

A) Her kavganın sonunda kendini haklı çıkarmayı bilir.

B) Sen sürekli ve sistemli çalış, başarı nasıl olsa gelecektir.

C) İkide bir karar değiştirmek onun en tipik özelliğidir.

D) Size kesin söz veremem ama yardım etmeye çalışırım.

E) Gazeteyi açar açmaz bu habere gözlerim çivilendi.

11. Yaşamın gerçeklerini öyküleştirirken dış dünyayı çıplak gözle izlemez; gördüğü her şeye kendinden bir renk katar. Böylece eseri tekdüzelikten kurtarır ve okuyucuya yeni yaklaşımlar kazandırır.

Yukarıdaki parçada altı çizili sözle yazarın hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

A) Basit ifadelere yer vermeme

B) Yalın ve akıcı bir anlatım kullanma

C) Betimlemelerde nesnel davranmama

D) Yaşamın gerçeklerine bağlı kalma

E) Söz oyunlarıyla kendini kanıtlamayı amaçlama

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

12. Hani, padişahların yanlarında eskilerin "şaklaban" ya da "şeytan" dedikleri türden insanlar bulunurmuş. Bunlar; vezirlerin, başvezirlerin bile kelle korkusuyla söyleyemediklerini padişaha, punduna getirerek (I) ve alttan alarak (II) ya da yaradana sığınıp (III) patadak söyleyiverirlermiş. Aslında müthiş bir zekâya sahip bu "soytarı"lar, kendilerine meczup (akli dengesi yerinde olmayan kişi) süsü vererek dokunulmazlık zırhı (IV) edindiklerinden, cezalandırılmak endişesine pek kapılmazlarmış. Bunlar saray erkânı tarafından da el bebek gül bebek (V) tutulurlarmış.

Parçadaki altı çizili sözlerden hangisi deyim değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. "İnsanın insana kapalı olduğu çağımızda böyle içten ve herkesin anlayabileceği bir dille yazan hikâyeci az bulunur." **cümlesine altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?**

A) Bu yörenin insanları yardımlaşmayı pek sevmez.

B) Günümüzde kimse kimseyi anlamak istemiyor.

C) Ona dargın olduğumu kimseye söylememiştim.

D) Hiç üstelemeyin, o adam kimseye sırrını vermez.

E) İnsanlar çıkarlarına sarıldıkça dostluklar azalıyor.

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisini oluşturan sözcüklerin tümü gerçek anlamlarıyla kullanılmıştır?

A) Tartışmanın iç yüzünü daha iyi anlıyorum.

B) Hava iyice bozmadan evlerimize dönelim.

C) Yeni müdürümüze bir türlü ısınamadım.

D) Yarışmacılar tüm sorulara doğru yanıt verdiler.

E) Söylediklerimi yapmazsan ikimiz de yanarız.

15. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde birden fazla alanla ilgili terim sözcükler kullanılmıştır?

A) Gazel, beyitlerle kurulan bir nazım türüdür.

B) Hastanın eklemlerinde şiddetli ağrılar meydana gelir.

C) Müziğin ritmi yükseldikçe ışık artıyor, sahnenin dekoru belirginleşiyordu.

D) Akarsular, burada geniş bir delta oluşturmuş.

E) Ressamın hayal gücü, tablodaki renklerde gizlidir.

16. Senelerden beri leylek görmüyordum. Hatta bu kanatlı yaz seyyahlarının son senelerde İstanbul'a az uğradığı herkesin dikkatini çekmişti. Sonradan öğrendik ki Mısırlılar, bilmem ne sebepten, bu kuşları arsenikli yemlerle öldürüyorlarmış.

Yukarıdaki parçada yazar, altı çizili sözle neyi vurgulamak istemiştir?

A) Bu katliam için hiçbir sebebi haklı bulmadığını

B) Leyleklerin öldürülmesini fazla önemsemediğini

C) Leyleklerin öldürülüş sebebini bilmediğini

D) Arsenikli yemlerin kuşları öldürecek kadar zehirli olmadığını

E) Kuşların öldürüldüğü haberlerine inanmadığını

17. Aşırı (I) soğuk bölgelerdeki yaşama, kalın ve katmanlı kürkleri, karda yürümeye uygun (II) elverişli toynakları, aldıkları havayı akciğere gitmeden önce vücut sıcaklığıyla ısıtan burun yapısı gibi bazı özellikleriyle uyum sağlamış türlerin en bilinenlerinden biri de ren geyikleridir. Kuzey Amerika, Norveç başta (III) özellikle olmak üzere Avrupa'nın kuzeyinde ve Rusya'nın kuzeyinde yaşarlar. Kolay evcilleştirildikleri (IV) ehlîleştirildikleri için Kuzey Kutbu'na yakın yerlerde yaşayan insanların bazı günlük (V) her gün yaptıkları işlerinde de kullanılırlar.

Numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 2 SÖZCÜK VE SÖZ ÖBEĞİNDE ANLAM

1. Sanatta ve edebiyatta etkilenme doğaldır. Çünkü sanatçının en önemli özelliği, sürekli arayış içinde olması, kendini yeterli görmemesidir. Nitekim yazar Andre Gide, kendine yettiğini söyleyen sanatçıyı zekâsına diyet yaptıran insana benzetir.

Bu parçada geçen "zekâsına diyet yaptırmak" **sözüyle sanatçılara özgü hangi özellik belirtilmek istenmiştir?**

A) Düşünce ve duygu dünyasını besleyerek geliştirmeme

B) Öz eleştiri yapma alışkanlığı olmama

C) Görüşlerini başkalarıyla paylaşmak istememe

D) Başkalarını taklitten kaçınma

E) Yaratıları üzerinde gerektiği ölçüde çalışmama

2. Bu ozanımız, çevresini kuşatan varlıkların ayırıcı ve belirleyici özelliklerini inceden inceye algılıyor; bir bakıma şiirini yüreğinden çok, gözleriyle yazıyor.

Bu cümledeki "şiirini, yüreğinden çok, gözleriyle yazmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Görsel ögeleri ön plana çıkarmak

B) Belli bir iletiye yer vermekten kaçınmak

C) Belirli temaları kullanmak

D) Soyutlamalara başvurmak

E) Yaşananlardan yola çıkmak

3. Bir yazar şöyle diyor: "Sözcüklerin dediğini anlıyorum, bütün özelliklerini biliyorum, hepsinin tadına varıyorum ama onları yan yana getirirken yeni çağrışımlar yaratamıyorum."

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çok kullanılan sözcükleri yeğlememek

B) Birbirinden kolayca ayıramamak

C) Yerleşik kullanımların dışına çıkamamak

D) Aralarında anlam ilişkisi kuramamak

E) Yapıtın içeriğine göre biçimlendirememek

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili deyim "merak edip gizlice dinlemek, işitmeye çalışmak" **anlamına gelmektedir?**

A) Sınıfta bütün öğrenciler kulak kesilmiş öğretmenlerini dinliyorlardı.

B) Bu dedikodular onun da kulağına çalınmış olmalı.

C) Herkes kulağı tetikte müdürün kapısında bekliyordu.

D) Karşı masadakiler konuşurken o da kulak kabartmış dinliyordu.

E) Öğretmen ders anlatırken kulağını açıp dinlemelisin.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde açıklama kullanılan deyime uygun değildir?

A) Hiçbir şeyle ilgilenmeyen, sorumluluk duygusundan yoksun, dünya yıkılsa umurunda olmayan bir kişiydi.

B) Çevresindekilerden daha üstün niteliklere sahip olduğunu düşünen, kendini beğenmiş biriydi.

C) Nereden, nasıl yarar sağlayacağını bilir, her işe burnunu sokardı.

D) Bu olaydan sonra büyük bir karamsarlığa ve umutsuzluğa kapıldı, dünya gözüne zindan oldu.

E) Söylediğiniz işle yakından ilgileniyor, onun üzerinde duruyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

6. ------- kolay kanmama, başkalarını kandırma ve ufak tefek oyunlarla amaca ulaşmadır. Bu yapıdaki kişiler, çaba göstermeden amaçlarına ulaşmak isterler. Bu nedenle de elde ettiklerinin değerini pek bilmezler. Bazı durumlarda gerekli olabilir ama başkalarına zarar veriyorsa toplumda hoş karşılanmaz.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse anlamca bütünlük sağlanır?

A) Akıllılık

B) Kurnazlık

C) Beceriklilik

D) Tedbirlilik

E) Bencillik

7. Evet, yaşayışım huyumcadır. İçimden gelmiyorsa yazı yazmaya bile katlanamam. Hoşlanmadığım bir insanla oturup çene yarıştırmam. Dahası canım istemiyorsa en sevdiklerimden bile iki kelamı esirgerim. Keyfime göre dost tutar ya da bozuşurum. Birçokları beni bencillikle, kendini beğenmişlikle suçlar, doğrudur. Kendini beğenmişlere, bencillikle karşı koyarım. Gerçekte dikbaşlı görünüşüm, hak bellediğim ilkelere sıkı sıkıya bağlanışımdandır. Benim kabalaştığım kişiler; şiire, resme, heykele, sinemaya sırt çevirenler, sözde sanatçılardır.

Bu parçada konuşan kişi altı çizili sözlerle kendine yönelik olarak neyi belirtmiştir?

A) İnsanları küçük gören biri olduğunu

B) İletişime girmek istemediğini

C) Bazılarını kendine eş değer görmediğini

D) Konuşmayı gereksiz ve boş bir çaba olarak gördüğünü

E) Yalnızlıktan mutluluk duyduğunu

8. Babam İstanbul'un Anadolu yakası doğumluydu. Benim şairlikte ilk öğretmenimdi, diyebilirim. Dedemle beraber, Anadolu insanının bitmez tükenmez acılarına yakından tanık olmuştu. Anadolu halkının dil, düşünce, hayat gerçeklerini iyice ------- babam. Onları her yönüyle benimsemişti. Günlük konuşmalarında halktan kopuk değildi ama dil bilgisi konularında yetersiz kalıyordu bence.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) içine sindirmişti

B) gözden çıkarmıştı

C) göze almıştı

D) içi almıyordu

E) diline dolamıştı

9. Bir sözcüğü ötekinin yanına öylesine getireceksin ki yaratacağın güzellikle okuyucunun yüreğindeki teli titretecek, onu gerçekler dünyasından düşler dünyasına taşıyacaksın.

Bu cümledeki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Bu tabloya her bakışında onda yeni ve değişik yönler bulurdu.

B) Çocukluğunda yaşadığı bu ilginç olayı sık sık anlatırdı.

C) Bu öyküyü okurken uzun süredir gidemediği köyünü anımsamıştı.

D) Roman kişilerinin birbirlerine kavuşması onu çok etkilemiş, duygulandırmıştı.

E) Bu sıkıntılı yolculuğun bir an önce bitmesini istiyordu.

10. Aşağıdakilerden hangisinde farklı anlamda bir deyim kullanılmıştır?

A) Her zaman olduğu gibi bana yine oyun etti.

B) O, kurnazdır; bütün rakiplerini tuzağa düşürür.

C) İş yapmaya niyetli değil, işi yokuşa sürüyor.

D) Hakan, sınıf arkadaşı Suat'ı yine faka bastırdı.

E) Yıllardır birlikte çalıştığı ortağını tongaya düşürdü.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "temiz" **sözcüğü bir başka kelimeyle birleşerek deyimleşmiştir?**

A) Dükkân sahibi temiz birine benziyor, buraya girelim.

B) Temiz toplum oluşturulmak isteniyorsa işe bireylerden başlanmalıdır.

C) Hasan Bey, arabasının temiz kâğıdını kaybetti.

D) Tozlanmış elbiselerini bir bir temizledi.

E) En sonunda kendini temize çıkarmayı başardı.

12. I. Sen her zaman demez misin, huylu huyundan vazgeçmez, diye.

II. Can çıkmadan huy çıkar mı?

III. Ben sana huyunu bilmediğin kişilere güvenme demez miyim?

IV. Büyükler, sütle giren huyun canla çıkacağını boşuna söylememişler.

V. Ne dersen de, değiştiremezsin onu, huy canın altındadır.

Yukarıdaki cümlelerin hangisi "İnsan yedisinde ne ise yetmişinde de odur." **atasözünün anlamını içermez?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve IV E) III ve V

13. O, salt acı gerçekleri gözlemleyip saptayan bir yazar değildir. Cümleleri kısadır (I), süssüzdür, abartısızdır (II). Anlattığı yerleri, oraların koşullarını ora insanının ağzıyla yazar (III). Dili, anlatım biçimi, duyguları işlediği konuyla bütünleşir ve hepsi de halktan izler taşır (IV). Bu bakımdan kolay okunur (V).

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisi "Olayları, onlara bir şey katmadan aktarır." **cümlesiyle aynı anlamdadır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Bu kadar az malzemeyle birbirinden değerli ve ..... tablolar yaratmak, İstanbul'un Türk ve Müslüman halkının seçkinliğini, sanat eserine verdiği değeri gösterir.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilirse tablolar "güzelliği ile ilgi çeken, göze çarpan, alımlı" **bir nitelik kazanır?**

A) göz alıcı

B) göz bebeği

C) göz yaşartıcı

D) gözünü sevdiğim

E) göze batan

15. Şefkat (I) doluydu ve dürüstlüğe (II) önem verirdi. Dostlarına olan sıcaklığı (III), yeri geldiğinde onları eleştirmesini engellemezdi. Ama eleştirilerindeki içtenlik (IV) dolayısıyla kimse kırılmazdı ona. Atölyesinde çalışan gençlere karşı sevecenliği (V) nedeniyle dışarıdan görenler, onları sanatçının öz çocukları zannederdi.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangi ikisi anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV

D) III ve V E) IV ve V

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "temas" **sözcüğü ayraç içindeki anlamında kullanılmamıştır?**

A) İki ülke liderleri konuyla ilgili temaslarda bulundu. (görüşme)

B) Konuşmasında yaşanılan üzücü olaylara da temas etti. (değinmek)

C) Kabloların birbiriyle teması kesildiğinde elektrikler gitmişti. (bağlantı, değme)

D) Siyasetçiler halkın bütünüyle temas ve kaynaşma halinde olmalı. (ilişki kurma)

E) Bazı arkadaşlarımız meseleye temas etmek istediler. (vurgulamak)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

TEST 3 SÖZCÜK VE SÖZ ÖBEĞİNDE ANLAM

1. Roman yazmak biraz da dilin sesini aramaktır. Yazmanın sürekliliğini sağlayan, yaratıcılığın önünü açan da o sestir. Bir avcı gibi bunun ardına takılıp gidersiniz. Bir mühendis gibi planlar, krokiler yapıp romanı kurabilirsiniz. Ama o ses, o tını yoksa yazamazsınız. Dilin büyüsü de oradadır.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çok boyutlu düşündürmek
B) Dili kurallarına uygun kullanmak
C) Denenmemiş olanı ortaya koymak
D) Yabancı sözcüklerden uzak durmak
E) Dilin ahengini yakalamaya çalışmak

2. Her sanatçı, hayatının bir döneminde, kendi avucundan içtiği suyun tadına varana kadar başka sanatçıların avucundan bir yudum da olsa su içmiştir.

Bu cümlede geçen "kendi avucundan içtiği suyun tadına varmak" **sözüyle sanatçılara ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?**

A) Eserlerinde derinliği yakalayabilmek
B) Özgün bir üslup oluşturmak
C) Başka sanatçılara örnek olabilmek
D) Farklı düşüncelerden yararlanmak
E) Yankı uyandıracak eserler ortaya koymak

3. Koebl, çektiği fotoğraflarda ayrıntıları yakalamayı, nesnelerin özelliklerini korumayı başarıyor. Kiminde özgünlüğü, kiminde yapaylığı, basitliği... Bunu maskelerin düştüğü anda deklanşöre basarak gerçekleştiriyor.

Bu parçada "maskelerin düştüğü anda deklanşöre basmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Doğal görüntüleri yakalamaya çalışmak
B) Titizliği kendine ilke edinmek
C) Aceleci olmamak
D) Kişisel beğenilerini ön plana çıkarmak
E) İlginç durumları saptamak

4. Bizde roman geleneği henüz oluşmadı. Romanımız daha emekleme dönemini aşamadığından dünya çapında romancılar da yetiştiremiyoruz. Sanırım bunun için en az bir yarım asır daha beklememiz gerekiyor.

Bu parçada geçen "emekleme dönemini aşamamak" **sözünün anlamı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?**

A) Bağımsız bir tür olmamak
B) Gelişiminin başlangıcında olmak
C) Çok okuyucu bulamamak
D) Başka türlerin desteği ile varlığını sürdürmek
E) Hiçbir varlık gösterememek

5. İnsanların yaşının küçük olması, onların bazı konularda fikir beyan etmelerine engel değil diye düşünüyorum. Bir lise öğrencisinin ülke sorunları konusunda ya da teknolojik konularda söyleyebileceği çok şey olabilir bence. Bu konular, daha da çoğaltılabilir. Bu küçük yaştaki büyük beyinlerin söylediklerine değer verilmemesi, onların dinlenmeye değer bile görülmemesi ne kadar acıdır. Atalarımız ---- sözünü, boşuna mı söylemiş?

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

A) davulun sesi uzaktan hoş gelir
B) ağaç yaşken eğilir
C) akıl yaşta değil baştadır
D) doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar
E) elle gelen düğün bayram

6. Birden hiddetlenmek, bağırıp çağırmak, insan yüreğine ağır bir yüktür. İnsanın alnında yeni çizgiler oluşması bir yana, acı çekmesine de neden olur. Sakin olmak, iyi düşünmek, yapılacak davranışın doğruluğunu da sağlar. Sonuçta zarar görmekten kurtulur insan. Boşuna dememişler ----

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

A) her düşüş bir öğreniştir.
B) bal bal demekle ağız tatlanmaz.
C) sev beni, seveyim seni.
D) öfkeyle kalkan zararla oturur.
E) iki düşün bir söyle.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

7. Montaigne'nin türlü konular üzerindeki düşünceleri ---- bu düşünceleri; hiçbir plana uymadan, hiçbir şeyi ispata kalkışmadan, insanı ahlaklaştırmak yoluna sapmadan, sırf düşünmekten zevk aldığı, bu zevki de bize tattırmak istediği için yazdığı anlaşılır. Denemelerin konusu bütün hayattır, hayat tecrübeleridir. Bu tecrübelerinden ruhu üzerine eğilen, gördüğünü -gördüğü acı da olsa- tatlı bir dille soyut sözlere düşmeden delilsiz, ispatsız anlatan görgülü bir adamın hayatından derlenmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

A) kafaya takılırsa

B) gözden geçirilirse

C) gözden düşerse

D) gözümüz bir yerden ısırırsa

E) kafaya koyulursa

8. Sanat, kalbimizin yani duygu dünyamızın; bilim ise ---- betimlenmesi, bir şekle sokulmasıdır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) dış gerçekliğin ya da görülen dünyanın

B) bugünün ya da gelecekte olacakların

C) faydalı ve millî olanın

D) yararlı ve ilerletici bulguların

E) durmadan değişen olguların

9. Yazar, "Vazo" adlı oyununda kendi üslubunu ortaya koyar. Bu, ülkemizde ve dünyada ikinci plana itilen insan sorunlarındandır. Birçok yönden ---- bu insanlar, sistemin dayattığı biçimde yaşamak zorundadırlar. Gerçek dünyada bu durumun aynısını yaşayan pek çok insan vardır. Yazar, bu durumu biraz daha abartarak anlatıyor. Oyunu ilginç kılan, ona farklı bir tat veren de bu durumdur zaten. Ahmet Filiz ise dram yazarlığının getirdiği özelliklerle "Söz" adlı oyununu bir çeşit melodrama çevirmiştir. Oyundaki en önemli unsur, insanların sözlerini tutmaları meselesidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) göze batan

B) ihmal edilmiş

C) başarısız olmuş

D) problemli olan

E) canını dişine takan

10. Genç sanatçı kendinden önce gelmiş olanların bir adım ötesine geçmek isterse onların eserlerine dudak bükerek bakmamalı, tam tersine bu eserler karşısında gözünü dört açmalıdır. Bir zamanlar onların da yeni olduğunu, zamana dayanarak yüzyıllar ötesinden günümüze kadar gelebildiğini unutmamalıdır. Yarına kalmış her eserin bir güzelliği, bir yaşayan tarafı olduğunu düşünmeli, en kötülerini bile anlamaya, onların yaşamasını sağlayan gizli güzellikleri bulmaya, görmeye çalışmalıdır.

Bu parçaya altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerin hangisidir?

A) Geçmişte yaratılan eserleri yok saymak

B) Gelenekleri devam ettirmek

C) Kendini diğerlerinden üstün görmek

D) Var olanı daha ileriye taşıyabilmek

E) Diğerlerinden bir basamak daha ileri gitmek

11. Dünün edebiyatında en büyük ustalık, düş gücünü alabildiğine kullanmaktı. Ne kadar çok düş kurabiliyorsanız o kadar iyi şair, iyi romancı, iyi tiyatrocu sayılırdınız. Gerçek, düş gücünün elinde bir oyuncaktı. Eskiden hiç görmediği bir memleket hakkında oturduğu yerde sayfalar dolduran bir edebiyatçı için, "Ne kadar kuvvetli bir düş gücü var." denilirdi. Şimdiyse yalnızca "Amma da atıyor!" deyip geçiyoruz. Bugün düş gücü, sanatçının inceleme olanaklarının bittiği yerde başlıyor.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hayal ürünü olan durumların gerçekmiş gibi anlatıldığı

B) Gerçeğin daima düşten daha güzel olduğu

C) Hayallerin bazen gerçeklerin önüne geçebileceği

D) Sanat eserlerinin gerçeğe bağlı kalması gerektiği

E) Sanatın, gerçeğin düşlerle şekil almış hâli olduğu

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

12. Böyle süslü cümlelerle ---- çalışsa da biz onun gerçekte usta bir sanatçı olmadığını biliyoruz. Çünkü usta sanatçı ekleyerek değil, çıkararak yazması gerektiğini bilir. Ayrıca sanat yaratmaktır. Yaratmak da özgürlükle olur. Gerçek sanatçı eserini başkalarının baskısına bırakmaz. Ama o öyle mi? İpini elinde tutanlar ne isterlerse onu yazıyor.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

A) göz boyamaya

B) kendi borusunu çalmaya

C) kendi göbeğini kendi kesmeye

D) iş çıkarmaya

E) gözleri fal taşı gibi açılmaya

13. Tanpınar; sevdiği şehirleri, insanları, bahçeleri somut zamanın aynasında görür. Şiir, dünyayı bize bu aynadan gösteren bir büyüdür ona göre. Yine ona göre şair, kendi dilini oluşturduğunda, kendi penceresinden baktığında zaman ırmağında boğulmaktan kurtulur. Aslında romanlarında da az çok o aynadan seyreder dünyayı. Aradığı şey eski günler, yitirilmiş cennetler değil; bugün yaşadığı anın zaman yüklü olmasıdır. Çok az şair, arıyor ya da bulabiliyor böylesine tutarlı olmanın yolunu.

Bu parçaya altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kusursuz olmaya çalışmak

B) Özgün olmak

C) Çağdaş ve ilkeli olmak

D) Kalıcı olup ölümsüzlüğe uzanmak

E) Günceli takip ederek modayı yakalamak

14. Necatigil kuytuların, gece sefalarının açtığı saatlerin şairi oldu. Sıkıntı sadık bir köpek gibi onu izledi. Necatigil öldü. Tıpkı başka şairler gibi... Evet, başka şairler de öldü. Ama Necatigil'e tanınan bu ayrıcalık niye? Çünkü o şiiri tüm ideolojilerin üstünde tuttu. Ona göre şiirde daha çok hayaller, duygular, aşklar ve özlemler ağır basmalıdır.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hayattaki bütün fırsatları kaçırdığı

B) Sıkıntılardan kurtulmak için hiçbir şey yapmadığı

C) Yaşam mücadelesinde zorlandığı

D) Hayatının sıkıntılarla geçtiği

E) Şiirlerinde hüzün ve sıkıntının ana tema olduğu

15. Eleştirmen bir eseri değerlendirirken objektif davranmalıdır. Bu elbette ki zordur çünkü edebiyatın pozitif bilimler gibi kesin kıstasları yoktur ama eleştirmenin ---- edebiyat teorisyenlerinin görüşleri mevcuttur. Bu görüşler eleştirmenin hareket noktası olur. Onlara dayanarak eseri elekten geçirir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

A) elinden tutacak

B) yolunu kesecek

C) iş çıkaracak

D) canını sıkacak

E) canını burnuna getirecek

16. Dostluğun bu derece mukaddes ve kıymetli olması ----

Bu cümle aşağıdakilerden hangisi ile sürdürülürse "dostluğun kalıcı olmayacağı" **vurgulanmış olur?**

A) dostunuzun acı yumruğunu yiyene kadardır.

B) dostunuzun kusurunuza bakmamasındandır.

C) onun, bu dünyayı bir arada tutacak tek bağ oluşundandır.

D) felaket günlerinde yalnız kalmak istemeyişimizdendir.

E) onun, demir ve çelik gibi sağlam kalmasındandır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 4

SÖZCÜK VE SÖZ ÖBEĞİNDE ANLAM

1. Tolstoy, resimden müzik ve edebiyata kadar sanatın birçok dalında tanınmış simaların büyük kısmını "sahte sanat"la uğraşmakla suçlarken özeleştiri oklarını kendisine yöneltmekten hiç çekinmemiştir, dahası kendisine dışarıdan biri gibi bakarak kendini ince delikli bir elekten geçirmeyi başarabilmiş ender sanatçılardan biri olmuştur. Ona göre yalnızca iki eseri, gerçek sanat eseridir. Bunda edebi ekolünün etkisi çoktur. O gerçekçi ve aktarımcıdır.

Bu parçada konuşan kişi altı çizili sözlerle Tolstoy'a yönelik neyi belirtmek istemiştir?

A) Duygusal boyutlu sözcükleri kullandığını
B) Kendi kendini acımasızca eleştirebildiğini
C) Kusursuz eserler yazmaya çalıştığını, kendini başkaları ile kıyasladığını
D) Benimsediği akımın ilkelerini yaymaya çalıştığını
E) Çok farklı türden verdiği eserlerini eleştirdiğini

2. Böbürlenmeyen fakat kendi değerinin de farkında olarak yazan, büyük bir üstattır o. Okuyucularıyla en sıradan düşünceleri bile paylaşan, kendini okuyucularına açabilen biridir.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yol göstermeye çalışan
B) Düşüncelerini okurlarıyla paylaşan
C) Her seviyedeki okuyucuya seslenebilen
D) Günlük hayattaki olayları anlatan
E) İçten bir üslup kullanan

3. Edebiyat dünyasındaki tüm yenilikleri ve yeni kalemleri takip ediyorum bir yazar olarak. İnsan okuyarak gelişir, hele de biz yazarlar... Biliyorum ki yeni yayınları takip etmeyenler ölü yazarlar olacak.

Bu parçada geçen "ölü yazarlar" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Unutulmaktan korkma
B) Yeterince ilgi çekememe
C) Zamanla unutulma
D) Eleştirmenlerce beğenilmeyi önemsememe
E) Gündemi takip etmeme

4. Edebiyat bir anlamda matematik demek değil midir? Okudukça, içine girdikçe büyük eserlerin, görürsünüz ki onun yaratıcısı olan sanatçı ipliğe inci dizer gibi sözcükleri işlemiştir. İşte o zaman hayranlığınız bir kat daha artar.

Bu parçaya altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Gereksiz bir dikkatle
B) Bilinen kelimeleri kullanma
C) Tek tek sayarak
D) Büyük bir özenle
E) Söz sanatlarına başvurarak

5. Onun her yazdığını dikkatle inceliyorum. Bana göre yazdıklarındaki en önemli eksiklik taze bir soluk. Kendinden öncekilerin yazdıklarını az buçuk değiştirip tekrarlamış. Bu da biraz amatörlükle ilgili sanırım.

Bu parçada geçen "taze bir soluk" **sözüyle anlatılmak istenen kavram aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gerçekçilik B) Doğallık C) Özgünlük
D) İlginçlik E) Akıcılık

6. O, yazın hayatına birkaç şiir ve öykü denemesiyle başladı. Daha başlarda kendi edebi kanalını oluşturduğu için başka acemi sanatçıların yaptığı gibi bocalamadı ve kimlik sapmalarına uğramadı. Onu büyük yapan da buydu. Yani kendi olabilmesi ve böyle kalabilmesiydi.

Bu parçada geçen "kendi edebi kanalını oluşturmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kendini sürekli geliştirmek ve eskiyle yetinmemek
B) Edebiyatın sadece bir türüne yoğunlaşmak
C) Özgün bir sanat çizgisine sahip olmak
D) Beğeni ve eleştiri anlayışını her çağda taze tutmak
E) Tüm edebi eserlere aynı objektiflikle yaklaşmak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

7. Halk ozanları; halkın sıkıntılarını, dertlerini, sevdalarını, sevgilerini, coşkularını ete kemiğe büründürerek anlatırlar. Halkın içinden çıktıkları için gerçek yaşamda ne varsa onu anlatırlar. Çünkü somut güzelliğe alışkındır onlar.

Bu parçada altı çizili sözün parçaya kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dinleyicisiyle özdeşleşmek
B) Gerçek hayatta olanı yansıtmak
C) Halk kültürünün temeline inmek
D) Halkın sorunlarına çözüm sunmak
E) Soyut duyguları somutlaştırarak dile getirmek

8. Hayatta bir kere yanlış yapmaya gör! Gömleğin ilk düğmesi yanlış iliklenince diğerleri de yanlış gider. Ne demişler: ------- Bunu bil, öyle yaşa. Oysa bazılarımız için bunun önemi yoktur. Onlar rüzgâra karşı yürümeyi tercih ederler.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Balık baştan kokar.
B) Nasıl başlarsa öyle gider.
C) Ağaca çıkan keçinin dala bakan oğlağı olur.
D) Her düşüş bir öğreniştir.
E) İnsan yedisinde ne ise yetmişinde de odur.

9. Şansınız varmış ki çok iyi, çok doğru birine rastlamışsınız. Sizi günlerce oyalayacak ya da iş görmez birine de rastlayabilirdiniz. Ondan sonra uğraş, dur. İşiniz uzadıkça uzar, hatta ------- Böyle olunca da o raporu zamanında getiremez bu ruhsatı alamazdınız. Neyse ki her şey yolunda gitti.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

A) kendi borunuzu çalardınız.
B) sarpa sarardı.
C) kuru gürültüye pabuç bırakmazdınız.
D) kendi göbeğinizi kendiniz keserdiniz.
E) boyunuzu aşardı.

10. Ölçü ve uyağa, şaireneliğe karşı çıkarak ezilen, horlanan küçük insanların dünyasını, beğenilerini yansıtmayı amaçladı. Gündelik yaşamı ve içgüdülere dayalı küçük şeylerle avunabilen bir yaşama biçimini dile getirdi. Ortalama insanın duygularını bütün süslerden arınmış bir dille yansıttı. Okuyucuya yüreğini verdi adeta. Yaşamdan aldıklarını okuyucusuna tek tek bölüştürdü.

Bu parçaya altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerin hangisidir?

A) Söz sanatlarının kullanılmaması
B) Gerçeklerin konu edinilmesi
C) Anlatımın yoruma açık oluşu
D) Anlatımın özgün olması
E) Dil ve üslubun sıradan ve bayağı oluşu

11. "Şiir nedir?" diye soruyorlar. "Darası alınmış sözdür." diyorum ben de. Şiir dedin mi tek harf fazlalık olmayacak onda. Şiir duvarından bir tek tuğla çekip çıkardığın anda o duvar çöküverecek. Bir şiirde, ayrıntılar bütüne ve bu bütün içinde eserin ruhuna, oluşturulmaya çalışılan atmosfere, ne oranda katkı sağlayabiliyorsa şiir fazlalıklardan o ölçüde korunabilmiş demektir. Şiir, dilin süzülmüş, ayıklanmış özüdür.

Bu parçaya altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Kulağa hoş gelen söz
B) Kaba sabalıktan uzak olan söz
C) Dinleyene önemli mesajlar veren söz
D) Her ögesi bir iş gören söz
E) Anlamsal tutarlılık taşıyan söz

12. İstanbul'u karış karış biliyordu. İstanbul'u turist gibi değil, yerlisi gibi değil; polisi, jandarması, bekçisi gibi değil, ---- gibi biliyordu.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

A) avucunun içi
B) eliyle koymuş
C) damdan düşer
D) çocuk oyuncağı
E) gözü dönmüş

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

13. Felaketimizi başka biriyle bölüşmek mutluluktur. Fakat annelerle değil! Annelere anlatılan kederler, bölüşülmüş olmaz! Tam tersine ------- Çocukların felâketini iki kat hisseden anneler, bu ıstıraplarını çocuklarına daha fazla iade ederler; böylece keder, anadan çocuğa ve çocuktan anaya her geçişinde büyüdükçe büyür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) anneler çocuklarını anlayamaz.

B) hiçbir keder hiçbir acı bölüşülmez.

C) iki sayının birbirine çarpımı gibi fazlalaşır.

D) gittikçe daha da azalır.

E) çocuklara anlatılanlar bölüşülür.

14. Yazarlığı büyük bir ustalık isteyen portre, kendine özgü bir yazı türüdür. Biyografi değil, anı hiç değil. Portre yazmanın zorluğu da burada olsa gerek. Portre niyetiyle yazılanların çoğunun ya biyografiye ya da anıya kaydığını görüyorsunuz. Halbuki portre öyle değil. Kişinin ruhunun fotoğrafları, mizacı, ruhundan yüzüne, oradan davranışlarına, içlerine, eserlerine yansıyan görüntüler, gizler olmalı portrede. Bu nedenle portre yazarı portresini yazacağı kişiyi ruhunun en ince kıvrımlarına kadar ezbere bilmeli; onunla ruh arkadaşlığı etmiş olmalıdır.

Bu parçaya altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kişiyi en gizli taraflarına kadar tanımak

B) Kişilerin ruhsal çalkantılarına tanıklık etmek

C) İnsan ruhuna iyi gelecek yazılar yazmak

D) İnsanlara ait önemli özelliklerin ayrımında olmak

E) İnsanın ruhsal taraflarını anlamaya çalışmak

15. Yaşamımızda çok önemli bir yeri olan "su" sözcüğü pek çok deyimde kullanılmaktadır. Örneğin; yolunda giden düzenli bir işi kötü niyetle karıştırmayı "suyu bulandırmak" (I), zamanın hızla geçip gittiğini "su gibi akmak" (II) deyimiyle anlatırız. Kendi çevresinden ayrılan kişinin yeni girdiği ortamı yadırgamasını anlatırken "sudan çıkmış balığa dönmek" (III), harcanmakta olan paranın bitecek duruma geldiğini anlatırken "suyunu çekmek" (IV), konuşmalarda ve davranışlarda kimseyi incitmeyecek, kimseye ters düşmeyecek bir yol izlemeyi anlatırken de "suya götürüp susuz getirmek" (V) deyimini kullanırız.

Bu parçada numaralanmış deyimlerden hangisi yanlış açıklanmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. I. Akşama doğru herkes şenlik yapılan yere gitti.

II. Sabaha doğru hastanın ateşi düştü.

III. Öğleye doğru karnım acıkmaya başladı.

IV. Okula doğru sık adımlarla yürümeye başladı.

V. Topluluğa doğru ateş ettiğini gördük.

"Doğru" **sözcüğü yukarıdakilerden hangilerinde** "yönelme" **ilgisiyle kullanılmıştır?**

A) I ve II B) I ve III C) II ve V

D) III ve IV E) IV ve V

17. Gerçek bir sanatçı, bir süre için, üstü küllenmiş (I) ikinci plana atılmış (II), unutulmuş (III) olsa da gün gelir bu toz duman içinden (IV) ışıl ışıl (V) ortaya çıkar.

Bu cümledeki numaralanmış sözlerden hangisi diğerlerinin anlamca karşıtıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

TEST 5

SÖZCÜK VE SÖZ ÖBEĞİNDE ANLAM

1. Çoğumuz beynimizle okuduğumuzu düşünürüz. Ben farklı düşünüyorum. Bana göre bir sanat eserinden zevk almanın yeri, iki kürek kemiğinin arasıdır. Biliyorsunuz ki orada kalbimiz vardır. Bu nedenle de diyorum ki insan, beyniyle değil sırtıyla okumalıdır.

Bu parçada geçen "sırtıyla okumak" **sözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Duygularımızla okumak

B) Anlayarak okumak

C) Eleştirerek okumak

D) Ön yargısız okumak

E) Başkalarıyla karşılaştırarak okumak

2. Yazmayı çok seviyorduk. Yazmak bizleri mutlu ediyordu. Daha da önemlisi, sanki yazarak yaşamı avuçluyorduk, tıpkı bir elmayı avuçlar gibi... Böylece bu yaşam daha çok bize ait oluyordu. Biz de daha çok bu yaşamın parçası oluyorduk.

Bu parçaya altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kişisel yaşamın bilincine varmak

B) Yaşamdan zevk almak

C) Yaşadıklarından ders çıkarmak

D) Yaşama sevgiyle yaklaşmak

E) Yaşamı sanat haline getirmek

3. Nazım Hikmet'in değerini düşürmek isteyenler, onun şiirlerinde bulamadıkları kusuru, kişiliğinde bulmaya kalkışmışlardır. Bu ne yersiz ne saçma bir yaklaşımdır. Ben bunu, güneşte gölge arayan küçük adamların oyunu olarak değerlendiriyorum.

Bu parçada geçen "güneşte gölge aramak" **sözüyle anlatılmak istenene anlamca** en yakın **deyim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Buz üstüne yazı yazmak

B) Akıntıya kürek çekmek

C) İki ileri bir geri gitmek

D) Öküz altında buzağı aramak

E) Ayağının altına karpuz kabuğu koymak

4. Uzunca bir süre yazmaktan kaçarsanız, yazmayı ertelerseniz, en beklemediğiniz anda diliniz yaya bırakır sizi; yeniden başlayana, alışana kadar ne sancılar ne zorluklar çekersiniz.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dilde yenilik yapma yeteneğini kaybetmek

B) Dil kurallarına uymamak

C) Dile gereken özeni göstermemek

D) Dile hoyratça davranmak

E) Dili başarıyla kullanma alışkanlığını kaybetmek

5. Nurullah Ataç'ın her yapıtı, kelimenin tam anlamıyla birer deneme okuludur. Çünkü o bir sözü söyleyebilmek için gerekli donanıma sahip olur ve öyle söylerdi. Ayrıca sözü ağzında yedi kez çeviren biriydi ve bu nedenle de sözün hakkını iyi verirdi.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Düşünceleri özlü biçimde anlatmak

B) Kolay söyleme yeteneğine sahip olmak

C) Bazı şeyleri anlatmaktan çekinmek

D) Sözü iyice düşünerek söylemek

E) Sözcüklere yeni anlamlar katmak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

6. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi birlikte verilen tutum ya da davranışla anlamca uyuşmaz?

A) Kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez - Çıkarcı olma

B) Bugünün işini yarına bırakma - Düzenli ve sistemli çalışma

C) Yuvarlanan taş yosun tutmaz - Çalışkan olma

D) Keskin sirke küpüne zarar verir - Aceleci ve telaşlı olma

E) Damlaya damlaya göl olur - Tutumlu olma

7. I. Gecesini gündüzüne katıp bu işi bitirdi.

II. Tam bir gece kuşu olmuş, görenler söylüyor.

III. Bu kitap geceli gündüzlü çalışma gerektiriyordu.

IV. Adam yıllarca gece gündüz demeden çalıştı.

V. Gece gündüz demeden uğraşıp biriktirdi bu serveti.

Bu cümlelerde altı çizili sözlerden hangisi anlamca diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Hemen hemen her gün onunla yürüyüş yolunda karşılaşıyoruz.

II. Memurlar aldıkları maaşla bir ayı güç bela çıkarıyorlar.

III. Az çok İngilizceyi de öğrenmiş sayılır.

IV. Bize yanlış yaptığını eninde sonunda o da anlayacak.

V. Aşağı yukarı altı yıldır bu mahallede, çiçekleriyle ünlü mahallede, oturuyorum.

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerden hangileri birbirinin yerine kullanılabilir?

A) I ve II B) I ve V C) II ve III D) III ve V E) IV ve V

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklayıcısıyla verilmemiştir?

A) Kızımız artık bolluk içinde, sıkıntısız bir yaşam sürüyor, bir eli yağda bir eli balda maşallah.

B) Bu adamın söylediğine bakma, ak dediğime kara demeyi huy edinmiştir.

C) Ahmet sınıfımızın en zayıf, en güçsüz çocuklarından biri, bir sıkımlık canı var yavrucağın.

D) En başarılmaz işleri en iyi şekilde yapıp, ağzıyla kuş tutsa da artık ona güvenmiyorum.

E) Onunla ben çocukluk arkadaşı olmamıza rağmen bir türlü anlaşamaz, bir kazanda kaynayamayız.

10. Çalakalem yazılmış bir eserden ne beklenebilir ki?

Altı çizili sözün cümleye kattığı anlamın karşıtı aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Sesi arkadaşlarınca beğenilince kendine güveni gelmişti ve konservatuvar sınavlarına hazırlanmaya başlamıştı.

B) İtina ile yaptığı her işin mükafatını mutlaka almıştır, bu onun en büyük özelliğidir.

C) Hayatın herkes için ne getireceğini kimse bilemez, hayat sürprizlerden ibarettir.

D) Her iş emek ister, özen ister; özensizce yapılan iş eninde sonunda kendini belli eder.

E) Çaresizlik ve yalnızlık anlarında ortaya çıkanlar, en güzel eserlerdir.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılan ikileme "önemsiz" anlamını içermektedir?

A) Ağır mı ağır bir koku kaplayınca odanın içini, bu ayazda kapıları, pencereleri açmak zorunda kaldık.

B) Ivır zıvır ayrıntılarla uğraşmaktan asıl yapması gerekenleri ihmal edince işlerini bir türlü tamamlayamadı.

C) Çoluk çocukla yola çıkmak ne kadar zormuş da ben bilmiyormuşum.

D) Senin hakkında olur olmaz konuşmaya başlayınca çok sinirlendim ve dayanamayıp ağzının payını verdim.

E) Kuşlar öbek öbek olurken bir düzen oluştururlar ve böylece ulaşmak istedikleri yere birlikte varırlar.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

12. Asıl verimlerini otuzundan hatta kırkından sonra ortaya koyanlar da var. Ne yalan söyleyeyim, hikâyelerimi kaleme alırken böyle düşünmek içime su serpiyordu.

Altı çizili sözün parçaya kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Garip garip davranınca ondan şüphelenmiştim, içime kurt düşmüştü.

B) Çalışmalar düşündüğümden daha hızlı gidince rahatlamıştım.

C) Onu her görüşümde içim ezilir, acınacak haline güldüğü için daha da üzülürüm.

D) Her zamanki gibi kaygısızca davranmış ve sorumluluklarını yerine getirmeyi aklına bile getirmemişti.

E) Her zaman geçmişte yaptığı hataları düşünür ve bunların gün yüzüne çıkmasından korkardı.

13. Çotuk Hasan, köy meydanında küçük dağları ben yarattım edasıyla çalımlı çalımlı dolaşıyordu.

Altı çizili sözün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Bu adam pek ezik büzük, utangaç biriymiş.

B) Kendini beğenmiş insanlardan hiç hoşlanmam.

C) Sınavda birinci olmuştu ya, çok havalı görünüyordu.

D) Rakip oyuncuların hepsini çalımlayarak golünü attı.

E) En şık giysilerini giyip düğüne gitmişti.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme, deyim kalıbı içinde yer almıştır?

A) Yaza yaza parmaklarım nasır tuttu.

B) Başından geçenleri tek tek anlattı.

C) Aynı hatayı bile bile yapmıştı.

D) Yatağa yatar yatmaz uyumuş.

E) Yüze yüze kuyruğuna gelmiştik.

15. Yaratıcı gücüyle ölümsüzleşmeyi hak etmeyen hiçbir yazar geleceğe zorla kalamaz. Zamanın acımasız sınavı, kendine sanatçı süsü verenleri unutup toprağa gömer.

Bu parçada sözü edilen "zamanın acımasız sınavı"**nın temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Etkileyicilik

B) Gerçekçilik

C) Pratiklik

D) Kalıcılık

E) Adalete uygunluk

16. Çalışmayı en büyük erdem olarak gören Balzac'a bir gün sormuşlar. "Şu anda kıyamet kopsaydı, ne yapardınız?" Balzac, hiç düşünmeden yanıtlamış: "Yoluma devam ederdim."

Bu parçada geçen "yola devam etmek" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gerçekleşecek tehlikelere hazır olmak

B) Dış dünyayı umursamamak

C) En kötü koşullarda bile iyimserliği korumak

D) Her şeye rağmen çalışmayı sürdürmek

E) Daha güzel şeyler yazmak

17. Taksitlerini gününü geçirmeden öderdi.

Altı çizili sözün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Gazeteleri günü gününe takip ederdi.

B) Yaptıklarını babama tek tek anlatacağım.

C) Raporun sonuçlarını zamanı geldiğinde açıklayacaklar.

D) Gün aşırı yanımıza gelip bizden para istiyor.

E) Problemlerimiz gün geçtikçe çoğalıyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

TEST 6 SÖZCÜK VE SÖZ ÖBEĞİNDE ANLAM

1. Düşüncelerimizi yazı ile derli toplu anlatmalıyız.

Yukarıdaki cümlede altı çizili sözle yakın anlamlı olan bir söz aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

A) Depremde yaşadıklarını düzenli bir şekilde anlatmıştı.

B) Konser sonrası bol bol sohbet etmiştik.

C) Bunların hepsini birden alırsak kârlı çıkarız.

D) Tatil anılarını en ince ayrıntısına kadar yazdı.

E) Hızlı konuştuğun için söylediklerini anlamıyorum.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükle parça söylenmiş bütün kastedilmiştir?**

A) Yıllardır insanlarla iç içe çalışıyor, artık insan sarrafı olmuş.

B) Elbette doğru, hayatın bir şarkı olduğu.

C) Gökyüzü dar geldi, bu mavi gözlere sığındım.

D) Ben bir selvi boylu yardan ayrıldım.

E) Bir yıldız olup uçtum üstüne yalnızlığın.

3. I. Bir zamanlar dernek başkanlığı yapıyormuş.

II. İlk zamanlar alışamamıştık buraya.

III. Zamanla her şeyi öğreneceksiniz.

IV. Vakit ilerledikçe sabırsızlanıyordu.

V. Gün geçtikçe ortama alışacağımızı umuyorum.

Bu cümlelerin hangilerindeki altı çizili sözler birbiriyle yakın anlamlıdır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) III ve IV E) IV ve V

4. I. Kiracı kadın, ev sahibine dilinin döndüğü kadar yalvardı.

II. Komşular, o günkü olayı dillerinden düşürmez olmuşlar.

III. Adamın dili damağı kurumuştu, bir kenara çöküverdi.

IV. Yüz yüzden utanır, ötekileri dilime dolayacak değilim ya!

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde geçen deyimlerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

5. Yıllardan beri dişinden tırnağından artırdığı, çoluk çocuğunun nafakasından kestiği parayı günün birinde, içinde bulunduğu bu zilletten kurtulmak umuduyla bir köşeye koymuştu.

Altı çizili sözün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Biraz önceki toplantıda gelecekleri ile ilgili önemli kararlar almışlardı.

B) Çok uyanık biri olan şoför, dikiz aynasından vaziyeti kavramakta gecikmedi.

C) Yaşlı adam, kısa sürede bu işe alışmış ve gösterilen hürmetten memnun olmuştu.

D) Fakülteyi bitirdikten sonra arkadaşlarıyla birlikte fabrika kurduğunu duydum.

E) Zehra; aldığı paraları biriktiren iyi kalpli, sessiz bir kızdı.

6. **Aşağıdaki altı çizili kelimelerden hangisinin cümle içinde ifade ettiği anlam yanlış verilmiştir?**

A) Kurşun, genç subayın başını sıyırıp geçmişti. (Hafifçe dokunarak geçmek)

B) Bir yandan ayrıntılara eğilirken bir yandan da bunları alaylı bir süzgeçten geçirir. (Bir işi önemseyip ele almak)

C) "Savaşta annesini kaybetmiş bu çocuğun bakımını ona yüklediler." (Ödün vermek, fedakârlık etmek)

D) Yaşı ilerlemiş olsa da gücü yerinde, her işe eli yatkın bir adamdı. (İyi, yeterli)

E) İki genç, kırarcasına küreklere dayandılar. (Bütün gücünü kullanarak bir işi yapmak)

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ad aktarması yapılmıştır?

A) Sahil yolunun onarımı bu hafta bitirilecekmiş.

B) Doğuya doğru ilerleyen yağışlı hava, yarın yurdumuzu etkileyecekmiş.

C) Fransız yazar, Anadolu'nun misafirperverliğine hayran kalmıştı.

D) Hep yeşil bir araba almak istemişimdir.

E) Otobüs durağında bekleyenler, kazayı detaylarıyla anlattılar.

8. Ben okulumu çok seviyorum. Her yıl okulların açılmasını iple çekiyorum. Bir gün annemle babamın okulların açılmasıyla ilgili yaptıkları konuşmaya kulak kabarttım. Çok güzel şeyler söylüyorlardı. Bu yıl okulların bir hafta önce açılacağını, bu bir hafta içerisinde alacağımız eğitimin paha biçilmez olduğunu dile getirdiler. Okullar açılana kadar evde bayram havası esmişti.

Aşağıdakilerin hangisi bu metindeki söz gruplarından herhangi birinin anlamı <u>değildir</u>?

A) Belli etmeden dinlemek

B) Ölçülemeyecek kadar değerli olmak

C) Sinsice yaklaşmak

D) Sabırsızlıkla beklemek

E) Ortamda sevinçli bir durum oluşmak

9. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi "Kişilikli, bilgili ve deneyimli kişiler, toplumda önemli görevlere getirilmelidir." **anlamındadır?**

A) Yalnız taş, duvar olmaz.

B) Misafir, kısmeti ile gelir.

C) Köşe taşı, köşede yakışır.

D) Yakın dost, uzak akrabadan iyidir.

E) Bal tutan, parmağını yalar.

10. Aşağıdakilerin hangisinde "burun" sözc**üğü gerçek anlamda kullanılmıştır?**

A) Teklif edilen bütün işlere burun kıvırdın şimdiye kadar.

B) Kibrine yenik düşüyorsun, burnundan kıl aldırmayan insanlar sevilmez, bilesin.

C) O kadar emek verip de projeyi bitirmemize rağmen yine de burun büküyordu.

D) Konuşurken burnunun ucunu kaşıyan yüksek ihtimalle yalan söylüyordur.

E) Ona fazlaca bir şey söyleme şimdi, baksana burnundan soluyor.

11. I. Hafif bir işte çalışıyordu.

II. Hafif bir cezayla bu işten kurtuldu.

III. Bu akşam hafif yemekler yedim.

IV. Hafif çuvalları bile kaldırmakta zorlanıyordu.

V. Hafif biri olduğu davranışlarından belliydi.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde "hafif" **sözcüğü** "ağırbaşlı, ciddi olmayan" **anlamında kullanılmıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. I. Askerler, tüfeklerini çatıyorlardı.

II. Neden hep kaşlarını çatıyorsun.

III. Kış geldi çattı artık.

IV. Neden durup dururken bana çatıyorsun.

V. "Çattık ya! " dedi şoför.

"Çatmak" **eylemi yukarıdaki cümlelerde kaç değişik anlamda kullanılmıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

TEST 7 — SÖZCÜK VE SÖZ ÖBEĞİNDE ANLAM

1. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi gerçek anlamda kullanılmamıştır?

A) İyiliğe gücün yetmezse, kötülük etme.

B) Acıyla yoğrulan insanlar, çabuk olgunlaşırlar.

C) Korkunun kaynağı, bilgisizliktir.

D) Zevke esir olan değil, hakim olan mesuttur.

E) Saygı olmayan yerde aşk da olmaz.

2. Aşağıdaki cümlelerde ayraç içinde verilen açıklamalardan hangisi altı çizili sözcüğün anlamına uygun değildir?

A) Akşam olunca, gaz lambasını yakıyorduk. (içindeki maddeyi tutuşturmak)

B) İkindiye doğru, yağmura yakalandık. (etkisini göstermek)

C) Zamanında yetişemezsek, yandık. (büyük bir zarara uğramak)

D) Dikenli teller, ellerimizi yırtmıştı. (kanatacak kadar çizmek)

E) Çocukları, bu anlayışa uygun olarak yetiştirdiler. (nitelik kazandırmak)

3. Aşağıdakilerin hangisinde "çalmak" **sözcüğü** "benzemek, andırmak" **anlamında kullanılmıştır?**

A) Camideki antika halıları çalmışlar.

B) Düğünde orkestra oyun havası çalıyordu.

C) Anası, bize bir kap yoğurt çalmış.

D) Arkadaşına "Acı patlıcanı kırağı çalmaz." dedi.

E) Kumaşın rengi, biraz kırmızıya çalıyor.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "çekmek" **sözcüğü** "bırakmak" **anlamıyla mecaz olarak kullanılmıştır?**

A) Bankadaki parasını, ev almak için çekti.

B) Bahçenin etrafına, kalınca bir duvar çektik.

C) Arkadaşlarının masraflarını bugün, o çekti.

D) İçine derin bir nefes çekti ve koşmaya başladı.

E) Arabasını, ağacın altına çekti.

5. Beni bende demen, bende değilim

Bir ben vardır bende, benden içeri

Verilen beyitte "b" **sesi sıkça tekrar edilerek hangi sanat yapılmıştır?**

A) asonans B) aliterasyon C) mecaz D) tekrir E) abartma

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamlı sözcük kullanılmamıştır?

A) Atomun parçalanması, insanlık için önemli bir adımdır.

B) Halk edebiyatında, mısraların hece sayıları eşit olur.

C) Murgul'da bakır madeni, çıkarılır.

D) Olaylara, tek bir açıdan bakmak yanıltıcı olabilir.

E) Bu eser, en iyi beste dalında ödüle layık görüldü.

7. (I) Bütün okul o gün sevinçle yola çıktık. (II) Yaklaşık üç saat sonra hepimizin hayallerini süsleyen yedi tepeli şehri, görecektik. (III) Minibüsümüz neşeli bir şekilde yol alıyordu: şarkılar, türküler, fıkralar... (IV) Hepimiz sanki cennete yolculuk yapan bir geminin yolcularıydık (V) Bizi bu yolculuğumuza bulutlar ağlayarak uğurluyorlardı.

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerin hangisinde dolaylama yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

8. Aşağıdaki konulardan hangisi en az sınırlandırılmıştır?

A) İnsan sevgisi

B) Sevgi

C) Orhan Veli'nin Şiirlerinde İnsan Sevgisi

D) Türk şiirinde insan sevgisi

E) Dünya edebiyatında insan sevgisi

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?

A) Ben bu kanepeleri vermeye razıyım, zaten onları gözden çıkardım.

B) İnsan sokulgan ve sevimli yani cana yakın olursa elbette sevilir.

C) Eline geçen bütün kitapları gözden geçirdi ama aradığını bulamadı.

D) Birisi ötekine o da başkasına söyleyince söz, ağızdan ağıza yayıldı.

E) Herkesin konuştuğu dillere destan bir düğün yaptı.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir deyim, açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

A) Yolda çektirmediği sıkıntı kalmadı, herkesi geldiğine pişman etti.

B) Bütün gününü kitaplar arasında geçirdi, kitaplığın düzenlenmesine çok emek verdi.

C) Çocuğunu komşusuna emanet ettiği için gözü arkada kalmadı.

D) Tam demir atacaklardı ki fırtına patladı.

E) Bu iş için çok para döktü, çok masraf etti.

11. "Ayağımın tozuyla size uğradım."

Bu cümledeki altı çizili deyimin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Ankara'ya gelince sizi arayacaktı.

B) Akşama sabaha ondan haber bekliyoruz.

C) Gelir gelmez, size telefon edecek.

D) Elindeki işi hemen hemen bitirdi.

E) Aşağı yukarı, dediğinizi yaptık.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

A) O gün şafak sökerken uyanmış, yola çıkmak için hazırlanmıştı.

B) Şimdilik sabrediyor, zamanı gelince her şeyi ortaya dökmeyi düşünüyordu.

C) Herkes aynı sorun üzerinde düşünüyordu ama hiç kimse onu açıkça dile getirmiyordu.

D) Ona en çok duyarlılık gösterdiği yönden saldırmış, onu can evinden vurmuştu.

E) Bu duruma gerçekten çok üzülüyordu ama elinden hiçbir şey gelmiyordu.

13. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi somut bir sözcüktür?

A) Şehrin elektriği iki gündür kesik.

B) İnsanlara kin duymamak gerekir.

C) Akıllı insan aynı hatayı iki kez yapmaz.

D) İyilik eden iyilik bulur.

E) Köylünün karnını yarmışlar, yüz tane umut çıkmış.

14. Aşağıdaki betimleyici cümlelerin hangisinde insana ait özellik cansız varlığa aktarılmamıştır?

A) İnceburun, sipsivri burnunu, o boncuk mavisi sulara batırmış bir türlü çıkaramıyor.

B) Ak köpükler içindeki deniz feneri, kimsesizliğine aldırmadan gülümsüyordu, uyku mahmurluğu içindeki maviliklere.

C) Akdeniz, menekşe morunu andıran ışıl ışıl, maviş gözleriyle birden görünüveriyor herkese.

D) Ege ile Akdeniz'in birleştiği bu yerde, kayalara tünemiş süt mavisi bir martı, yontu gibi durmuş, bize bakıyor, biz de ona bakıyoruz.

E) Yatımız Datça Koyu'na girdiğinde ıhlamur rengi denizde sular, günün son ışıklarıyla vedalaşıyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 8 — SÖZCÜK VE SÖZ ÖBEĞİNDE ANLAM

1. "Bu iki ülke arasındaki ilişkiler bir süre sonra gerginliğe dönüştü."

Cümlesindeki altı çizili sözcüğün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümle eskisine göre karşıt bir anlam kazanır?

A) Gevşeme B) Genişleme C) Bütünleşme D) Yakınlaşma E) Yumuşama

2. (I) Haftalardan beri ilk defa rahat, deliksiz bir uyku uyudum. (II) Gece rüyamda güneş vurmuş bir portakal bahçesi, altın kanatlı kuşlar, gümüş ışıltılı bir ırmak gördüm. (III) Irmağın şırıltısı dört bir yana dağılıyor. (IV) Kuşlar bu güzel ninniye ötüşleriyle karşılık veriyorlardı. (V) Her yer pırıl pırıldı.

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerin hangisinde yansıma bir sözcük kullanılmıştır?

A) V B) IV C) III D) II E) I

3. Sanatçı, yazılarında şiir üzerine düşüncelerini açıklar. Sürekli olarak düşündüğü şiir konusunu bu açıklama ile anlattığını söylemek güçtür. Şiirin ufkunu genişletmiştir. Ancak bu akımın zengin bir okuyucu kitlesine ulaştığını söylemek de güçtür. Bu şiire yöneltilen en önemli eleştiri kapalı oluşudur.

Bu parçada geçen altı çizili sözcüğün anlamı aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Ankara'nın soğuk, kapalı günlerinden biriydi.

B) Kareli bir etek, açık mavi, kapalı bir yün kazak giymişti.

C) Meclisler, iç tüzük hükümlerine uygun olarak kapalı oturumlar yapabilir.

D) Nedim'i beğenmeyenler bu şenlikli dünyaya kapalı olanlardır.

E) Olanları üstü kapalı bir şekilde anlatıyordu.

4. Hiçbir zaman şiir nasıl yazılır ve şiir işlevleri nelerdir gibi konularda ---------- düşünmedim. Çünkü şiir yazmak için şiir kavramını bilmenin gerektiğine inanmadım. İyi bir şairin aynı zamanda iyi bir şiir kuramcısı olmasının nedenlerinden birisi, belki de en önemlisi, şiir kavramlarından habersiz birçok iyi şair olmasıdır.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

A) taş taş üstüne koymayı B) bir ucundan tutmayı C) kalem oynatmayı D) göz boyamayı C) risk almayı

5. I. Dost başa, düşman ayağa bakar.

II. Ağaç, yaprağıyla gürler.

III. Ak akçe kara gün içindir.

IV. Yalnız taş duvar olmaz.

V. Damlaya damlaya göl olur.

Yukarıdaki atasözlerinden hangi ikisi yakın anlamlıdır?

A) I ve II B) II ve IV C) III ve IV D) III ve V E) IV ve V

6. Bir adam, durmadan biriktirmiş (I) (bir yere toplamak). Bilirsiniz, bu tutku çılgınlığa sürükler (II) (kötü bir duruma götürmek). Bizimki düşünde bile görürmüş tepe tepe gümüş ve altını. Oysa kullanılmayan para hiçbir işe yaramaz (III) (faydalı olmayan). Hazinesini soymasınlar (IV) (bir şeyin üzerindekini çıkarmak) diye, cimri, ev tutmuş (V) (kiralamak) uzak bir yerde. Burası, deniz tanrıçasının dört bir yandan hırsızlara karşı koruduğu bir adaymış.

Numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı ayraç içindeki sözün anlamıyla örtüşmemektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sesteş sözcük yoktur?

A) Köyden yapılan göç engellenemiyor.
B) Bütün günümü ocak başında geçirdim.
C) Bit pazarından alışveriş yapmayı çok seviyordu.
D) Satır aralarında fazla boşluk bırakmayınız!
E) Ağacın dalı az kalsın çocuğun gözüne giriyordu.

8. Bilinen insanlık tarihi ---------- kazalar, savaşlar ve afetler sonucu yaralanan ve acil sağlık sorunuyla karşılaşan hasta ve yaralılar için çeşitli tıbbi girişimler yapılmıştır. Modern anlamda ilk yardımın kurucusu Esmark'tır. Savaşta yaralanan kişilere ---------- sağlayarak ilk yardımın önemini ortaya koyan, ayrıca 1871 yılında Dr. Mayor tarafından geliştirilen üçgen sargının yaygın olarak kullanımını sağlayan da Esmark'tır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) süresince - bakım
B) yıllarında - ilaçlar
C) zamanlarında - emek
D) boyunca - güçlük
E) dönemlerinde - zahmet

9. Karain Mağarası, Anadolu ve Yakın Doğu tarihi açısından önemli bir yere sahiptir. Paleolitik mağaraların bir çoğu sadece bir dönemi kapsamasıyla bilinirken Karain Mağarası bütün dönemleri kapsıyor. Mağara içerisinde bulunan sanat eserlerinin Anadolu sanatının ilk örnekleri olduğu söylenmektedir. Mağaranın bu özellikleri kılavuzların buraya uğramadan geçmemelerinde etkilidir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Çağdaş bir toplum olma yolunda yegâne kılavuzumuz Atatürk'tür.
B) İstanbul Boğazı'ndan kılavuz almadan geçmek yasaktır.
C) Ilıca hamamında erkence kalkın, kılavuz seçin de şehre inin.
D) Öğretmen kılavuz kitabının basımı henüz tamamlanmamış.
E) İmla kılavuzu almadan derse girmezdi.

10. Asıl mesele insan meselesidir. Şiirin aradığı insan, duygu ve inançlarıyla özgürleşerek kendini yoklayan ve aşan insandır. Şiire ve hayata anlam kazandıran ancak böyle bir insan olabilir. Hayattan kopan insan şiirden de uzaklaşmış olur. Kendi kısır döngüsünde yaşayan bir varlıktan, olgun insan eylem ve sorumluluğu beklemek boşuna bir çaba olur. Bu sebeple şiiri değil, insanı kurtarmaya kalkalım çünkü insan kurtuluşa erince şiir nasılsa beraberinde gelecektir.

Bu parçada geçen "kısır döngü" **sözünün karşıt durumuna en yakın anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?**

A) Bu yaşa geldin bir baltaya sap olamadın.
B) İş gittikçe çatallaşıyor biz farkında değiliz.
C) Bu iş çığırından çıktı, artık dönüş yok.
D) Eh sonunda onun da bize işi düştü.
E) Adamın işleri tıkırında gidiyor.

11. Aristoteles, şairin "olabilir olanı anlattığına" işaret eder. İlk bakışta, olmakta olanla sınırlaması bakımından, şairin özgür edimine ışık düşürse de Aristoteles'in sözlerinde karanlık bir bölge var. Çünkü olabilir olanın tanımında, şairin olabilir olanı düşünme, sezme hakkı; bilme, bilgilere, yargıya bırakılmaktadır. Belki şairin, aklın alabileceği kadar özgür olma şansı vardır ancak Aristoteles'in, şair ile hayat arasında kurduğu ilişkinin sınırlarını akıl belirliyor. Daha ötesine geçiş, sınır ihlali oluyor.

Bu parçada geçen "karanlık bir bölge" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kabul edilebilir olmayan
B) Ne olduğu asla belli olmayan
C) Açıklanması gereken
D) Bir sonuç çıkarılamayan
E) Gölgede kalan

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

12. Aşağıdaki cümlelerde yer alan ikilemelerden hangisi kuruluşu yönüyle diğerlerinden farklıdır?

A) Onun ne kadar sahtekâr olduğunu dünya âlem biliyor.

B) Masajdan sonra omzumda ağrı sızı kalmadı.

C) Bana doğru dürüst bir şey söylemediler ki...

D) Kavgadan sonra gömleği delik deşik olmuştu.

E) Bu eski püskü kıyafetleri ne yapacaksın?

13. O umut yayıldıkça ruhlara sıcak sıcak
O hız doldukça bütün damarlara kan gibi
Gizli gizli inleyen her yürek canlanacak
Ateşler püskürecek uyanan volkan gibi

Bu dörtlükteki sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Zıt anlamlı sözcükler bir arada verilmiştir.

B) "Yayıldıkça" ve "püskürecek" sözcükleri yakın anlamlıdır.

C) Soyut anlamlı sözcüğe yer verilmiştir.

D) Somut anlamlı sözcükler kullanılmamıştır.

E) Eş anlamlı sözcükler birlikte kullanılmıştır.

14. Bana sorarsanız biraz eskiye gitmek, bazı eski sorunları eşelemek taraflısıyım. Ancak böyle yapılırsa şimdi bulanık gibi görülen kavramların aydınlanacağına, gerçek ve açık anlamlarını kazanacağına inanıyorum. Bildiğiniz gibi, konuşurken ilkin kavramlar ve deyimlediği anlamlar üzerinde anlaşmak doğrudur. Bunu bir kalem geçtikten sonra, üzerinde en çok durulması ve çekişilmesi gereken kavram üzerinde diyeceğimizi diyebiliriz. Bu kavram, Batılılaşmak kavramıdır.

Bu parçadaki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde yoktur?

A) Bunu burada eşeleyip kimseyi üzmek istemeyiz.

B) Söylediği her kelimeyi eşeleyip amacına ulaştı.

C) Eşeledikleri küllerden kıvılcımlar parladı.

D) Dün gördüğü rüyadan sonra geçmişi eşelemekten vazgeçti.

E) Aydınlarımız bir yüzyıldır Batılılaşmak sözünü eşeleyip durdular.

15. Türkçeyi güzel ve doğru kullanmak, dile biraz daha önem vermekle mümkündür. Bu konuda düşünürlerin sözlerine kulak vermek gerekir. Nihat Sami Banarlı "Bizim dilimiz imparatorluk dilidir. Her dil imparatorluk dili olamaz. Çünkü her millet imparatorluk kuramaz." derken Mevlana ise "Gönlü ve sözü olmayan bir kişinin yüz dili bile olsa gene dilsiz sayılır." demiştir.

Bu parçada geçen "imparatorluk dili" **sözüyle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Köklü bir geçmişe dayanma

B) Sağlam temellere sahip olma

C) Çeşitli milletleri barındırma

D) Geniş coğrafyaya sahip olma

E) Büyük başarılar kazanma

16. Başarının sırrı için çok uzağa bakmana gerek yok. O sır senin içinde, kendi yüreğinde. Yürekten arzuladıkların varsa başka bir şeye ihtiyacın yok. Bilmiyorsan öğrenirsin, korkuyorsan cesurca ilerlersin, engeller varsa parçalanırsın, çıkmazdaysan yıkar geçersin. Yanan bir ruhtan daha güçlü bir silah yoktur. Arzu varsa çıkış yolu da vardır. Arzu imkânsızı mümkün yapar. Bir yol bulabilirsiniz, bir yol yokmuş gibi görünürken. Arzunun karşısında hiçbir şey uzun süre dayanamaz.

Bu parçada "imkânsızı mümkün yapar" **sözüyle anlatılmak istenene en yakın ifade aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?**

A) Eğer birileri sana bu iş yapılamaz diyorsa bu onların sınırlarını gösterir, senin değil.

B) Başarınız için ne kadar çok çalışırsanız çalışın, eğer düşünceleriniz korku ve başarısızlık dolu ise çabalarınızı yok ederler ve başarınızı imkânsız yaparlar.

C) Bir şeyi ne kadar istersen iste eğer elinde imkân ve beceri yoksa o isteğini gerçekleştirmen mümkün değildir.

D) Kendine güven kazanmanın en iyi yolu, başarısızlığa imkân vermeyecek kadar iyi hazırlanmaktır.

E) Bir şeyin imkânsız olduğunu iddia eden yüz kişiden doksan dokuzu, o işi yapmaya niyetli değildir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

BÖLÜM 2

CÜMLEDE ANLAM

ANLATIMINA GÖRE CÜMLELER

Öznel Anlatımlı Cümleler
Doğruluğu kişiden kişiye değişen cümlelerdir.
Örnek: Ankara güzeldir.

Nesnel Anlatımlı Cümleler
Doğruluğu kişiden kişiye değişmeyen cümlelerdir.
Örnek: Ankara Türkiye'nin başkentidir.

Tanım Cümleleri
Bir varlığın veya kavramın ne olduğunu ifade eden cümlelerdir.
Örnek: İnanmak, başarının yarısıdır.

İçerik (Konu) Cümleleri
Ele alınan düşünce, olay veya kurumla ilgili bilgi veren cümlelerdir.
Örnek: Eserde, toplumun yaşantısı anlatılmış.

Doğrudan (Dolaysız) Anlatımlı Cümleler
Başkasının sözünün hiç değiştirilmeden aktarıldığı cümlelerdir.
Örnek: Akşam size geleceğim, dedi.

Dolaylı Anlatımlı Cümleler
Başkasının sözünün, sözü aktaranın ifadesine göre değiştirilip aktarıldığı cümlelerdir.
Örnek: Annem, bana çok güvendiğini söyledi.

Aşamalı Durum Bildiren Cümleler
Bir olgunun, olayın veya durumun belirli bir süreçte değiştiğini anlatan cümlelerdir.
Örnek: Bu çocuğun huyu günden güne değişiyor.

CÜMLEDE ANLAM İLİŞKİSİ

Eş Anlamlı Cümleler
Aynı konu ve düşüncenin, farklı sözcükler ve söz dizimiyle dile getirildiği cümlelerdir.
Örnek: Bu bardağın yarısı dolu.
Bu bardağın yarısı boş

Yakın Anlamlı Cümleler
İfade biçimleri farklı olsa da bir konu hakkında aynı düşünce ve duyguları dile getiren cümlelerdir.
Örnek: Bu eserle konunun yaşanmışlığına önem verilmiş.
Bu eserin hayatı yansıtmasına dikkat edilmiş.

Karşıt (Zıt) Anlamlı Cümleler
Birbirine zıt düşünceleri dile getiren cümlelerdir.
Örnek: Aza kanaat etmeyen çoğu bulamaz.
Elindekiyle yetinmek yoksunluktur.

Neden (Sebep) - Sonuç İlişkili Cümleler
Bir durumun veya olayın hangi nedenlerden gerçekleştiğini veya gerçekleşmediğini bildiren cümlelerdir.
Örnek: Dizilerde değerleri bulamadığımdan izlemiyorum.

Amaç - Sonuç İlişkili Cümleler
Eylemin hangi amaçla gerçekleştirildiğini ifade eden cümlelerdir.
Örnek: Nitelikli bir yazar olmak için usta yazarları okudum.

Koşul - Sonuç İlişkili Cümleler
Eylemin gerçekleşmesinin başka bir durumun gerçekleşmesine bağlı olduğunu ifade eden cümlelerdir.
Örnek: O gelmeden seni bırakmam.

Karşılaştırma Cümleleri
Birden fazla varlık, kavram veya durumun benzer veya farklı yönlerini mukayese eden cümlelerdir.
Örnek: Sanatçı, çağdaşlarına göre sade bir dil kullanmış.

CÜMLE YORUMLAMA

Cümle Tamamlama: Cümlede boş bırakılan yerlerin anlam bütünlüğünü sağlayacak şekilde doldurulmasıdır.
Örnek: Babama, Babalar Günü için bir hediye aldım.

Cümle Oluşturma: Verilen sözcük veya sözcük gruplarının anlamlı ve kurallı bir cümle haline getirilmesidir.
Örnek: I. çalışacağım II. ders III. akşam
→ Akşam ders çalışacağım.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ANLAMLARINA GÖRE CÜMLELER			
Öneri Cümleleri	Bir olay, durum, kişi veya eserle ilgili görüş bildiren, tavsiyelerde bulunan cümlelerdir. **Örnek:** Bence sen yarın sabah yola çık.	**Kesinlik Bildiren Cümleler**	Bir olay veya durumla ilgili verilen bilgilerin kesin olduğu cümlelerdir. **Örnek:** Bu iş dört günde biter.
Varsayım Cümleleri	Gerçekleşmeyen bir eylemin gerçekleşmiş veya gerçekleşmiş bir eylemin gerçekleşmemiş gibi düşünüldüğü cümlelerdir. **Örnek:** Diyelim ki böyle bir para yok, ne yapacaksın?	**Endişe (Kaygı) Cümleleri**	Olumsuz bir durumun gerçekleşme ihtimalinden ötürü duyulan kaygıyı anlatan cümlelerdir. **Örnek:** Acaba sınava zamanında yetişebilecek miyiz?
Eleştiri Cümleleri	Bir olayın, durumun, sanatçının veya eserin olumlu ve olumsuz yanlarını ortaya koyan cümlelerdir. **Örnek:** Roman biraz daha heyecanlı olabilirdi.	**Olumlu Cümleler**	Cümlenin yükleminde belirtilen yargının gerçekleşmeyeceğini belirten cümlelerdir. **Örnek:** Yarın bize gelecekler.
Uyarı Cümleleri	Bir durum veya olayla ilgili ikaz ve hatırlatmaların dile getirildiği cümlelerdir. **Örnek:** Bu ödevi üç gün içinde bitirip getirmelisin.	**Olumsuz Cümleler**	Cümledeki yargının gerçekleşmediğini ya da gerçekleşmeyeceğini belirten cümlelerdir. **Örnek:** Bu maçı da kazanamadık.
Yakınma (Şikâyet) Cümleleri	Bir durumdan, koşuldan veya kişiden kaynaklanan olumsuzlukların ifade edildiği cümlelerdir. **Örnek:** Bir kez olsun sözümü dinlemedin!	**Ön Yargı Cümleleri**	Bir kişi veya bir şeyle ilgili önceden sahip olunan ve genellikle olumsuz sonuçları öngören cümlelerdir. **Örnek:** Bu işi yine yapamayacak.
Hayıflanma (Pişmanlık) Cümleleri	Kişinin, olmasını isteyip de gerçekleşmeyen durumlarla ilgili kendi kendisine kızgınlığını, pişmanlığını ve sitemini yansıtan cümlelerdir. **Örnek:** Keşke daha fazla çalışsaydım!	**Küçümseme Cümleleri**	Bir kişiye ya da bir olaya değer vermeme, onu küçük görme anlamı taşıyan cümlelerdir. **Örnek:** Çalışacak da bize bakacakmış!
Sitem Cümleleri	Bir kimseye yaptığı bir hareketten dolayı duyulan üzüntünün, kırgınlığın belirtildiği cümlelerdir. **Örnek:** Yemeğe yalnızca beni çağırmamışsın.	**Azımsama Cümleleri**	Bir şeyin miktarca yetersiz görüldüğünü anlatan cümlelerdir. **Örnek:** Bir parça ekmekle çocuk bile doymaz!
Tahmin Cümleleri	Birtakım bilgilerden hareketle bir olayın nasıl gerçekleşeceğinin kestirildiği, olay hakkında fikir yürütüldüğü cümlelerdir. **Örnek:** Geldiğine göre barışmışlardır.	**Şaşırma Cümleleri**	Beklenmeyen bir durum karşısında ne yapacağını, nasıl davranacağını bilememe anlamı içeren cümlelerdir. **Örnek:** Birden karşıma çıkmasın mı?
Beğeni Cümleleri	Bir durumu, kişiyi, eseri veya nesneyi olumlu bularak öven cümlelerdir. **Örnek:** Şiirin bütünlüğüne hayran kaldım.	**Tasarı Cümleleri**	Bir konuyla ilgili yapılan planları ve projeleri yansıtan cümlelerdir. **Örnek:** Yeni bir ev almayı düşünüyoruz.
Abartma Cümleleri	Bir şeyi olduğundan çok veya az gösteren cümlelerdir. **Örnek:** Taşı sıksa suyunu çıkarır.	**Onay Cümleleri**	Yapılan bir işin veya davranışın yerinde ve doğru olduğunu belirten cümlelerdir. **Örnek:** Aferin sana, arkadaşına yardım etmen doğru bir hareketti.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

TEST 1

CÜMLEDE ANLAM

1. (I) Şimdi bir de başımıza futbol belası geldi çattı. (II) Eli bıçaklı, sopalı birtakım çılgın gençler stadyum önlerinde, sokaklarda kol geziyor. (III) Tuttukları takım yenilince çılgına dönüyor, etrafa saldırıyorlar. (IV) Takımları galip olsa da bir şey değişmiyor, bu kez sevinçlerini sağa sola rastgele mermi saçarak ortaya koyuyorlar. (V) Tek amacı dostluğu ve kardeşliği dünya insanlarına tattırmak olan sporu, bir savaş sebebi yapmak hangi akla ve hangi vicdana sığar?

Yukarıdaki parçada numaralandırılmış cümlelerden hangilerinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

A) I ve II B) I ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

2. Kardeşim sen düşünceden ibaretsin
Geriye kalan et ve kemiksin
Gül düşünür gülistan olursun
Diken düşünür dikenlik olursun

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu dizelerle anlamca aynı doğrultudadır?

A) Bazı düşünceler vardır ki insan onların efendisi olmalıdır, aksi hâlde uşağı olur.

B) Her insanın iradesi dışında, binlerce kötü düşüncesi olabilir.

C) Pozitif fikirler seni yükseltir, negatif fikirler ise seni hep aşağıya çeker.

D) Dünyanın neresinde olursan ol, bulunduğun yerde değil düşündüğün yerdesin.

E) İnsan kalbi ile görür ve duyar; her şeyden yararlanan, her şeyi düzene sokan, başa geçip yöneten gönüldür.

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde koşul anlamı vardır?

A) Okuyan, okuduğunu eleştiren, değerlendiren bir toplum olma düzeyine henüz ulaşmadık.

B) Bir kimsenin iyi bir şair olması, toplumun dili içinde kendi dilini oluşturmasıyla mümkündür.

C) Ben yazmanın bir yetenek işi ve sonradan kazanılan bir maharet olduğuna inanıyorum.

D) İnsanlar arasındaki iletişim, gün geçtikçe daha sıkıntılı bir hâl alıyor.

E) Sanatçı klasik yapıtları okumadan da büyük eserler yazabilir.

4. (I) Küçüklüğümden beri, babam edebiyatçı olduğu için doğal olarak hep edebiyatın içindeydim. (II) Ama nedense yazmayı uzun yıllar hiç düşünmedim. (III) Yazmaya babamla ilgili bir anı kitabı yazarak başladım. (IV) O kitabı yazarken bir de öykü gelişti, yazma gücümü böylece keşfettim. (V) Ondan sonra, demek ki yazabiliyormuşum, dedim; öyle de devam etti.

Bir yazarın kendini anlattığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede, çocukluğunun geçtiği ortama ilişkin bilgi veriyor.

B) II. cümlede, kendisinin de açıklayamadığı bir duruma değiniyor.

C) III. cümlede, yazma işini oyalanma amacıyla yaptığını belirtiyor.

D) IV. cümlede, yazma serüveninde ortaya çıkan bir durumdan söz ediyor.

E) V. cümlede, yazmadaki öz güveninin nasıl geliştiğini açıklıyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

5. (I) Yaşamı kucaklamada romanın öyküye göre çok daha olanaklı olduğunu düşünenlerin sayısı epey fazla. (II) Aslında öykü, yaşamı roman gibi kapsayabilir, roman kadar derin yaklaşabilir yaşama. (III) İnsanı roman kadar derinlikli çözümleyebilir; dolayısıyla yaşamı anlatmakta roman kadar hünerli olabilir. (IV) Yine de romanın gerçekliği anlatma becerisi öyküden daha çoktur. (V) Roman ağır gelişen, fazlalıkları olan bir türdür, belki de gerçekliği anlatma başarısı buradan gelir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, roman ve öykü karşılaştırılmıştır.

B) II. cümlede, öykünün yaşamı derin yansıtabildiği ifade edilmiştir.

C) III. cümlede, romanın insanı derinlikli çözümleyebildiği ifade edilmiştir.

D) IV. cümlede, roman ve öykünün aynı düzeyde gerçekliği anlatma becerisine sahip olduğu dile getirilmiştir.

E) V. cümlede, romanın gelişiminin yavaş olduğu söylenmiştir.

6. (I) Türk Edebiyatı dergisi 1972 yılından bu yana yayınına büyük bir özenle devam ediyor. (II) Sahipliğini ve yöneticiliğini ismi geçen büyük edebiyatçımız yapmaktadır. (III) Memleketimizin değerli imzalarına yer verdiği gibi bir mektep olarak birçok şair ve yazarın yetişmesine vesile oldu. (IV) İstanbul'da ve taşrada birçok kültür sanat dergisi çıkmasına rağmen "milli sanatın en güçlü sesi " olarak tanınıyor. (V) Türk Edebiyatı dergisinin yayın hayatındaki bu kesintisiz devam etme niteliği neye dayanıyor?

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yansız bir söylem vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Ünlü romancının memleketinde masaya vurarak konuşma âdeti yok. (II) Karşısındakini daima suçlu belleyip onu, melekleştirmek iddiasıyla, kullanışlı bir eşyaya çevirmek gayreti yoktu. (III) İnsandan insana minarelerle ölçülen boy farkı yoktu. (IV) Şu bizdendir, şu bizden değildir fetvasıyla pirinçten taş ayıklar gibi insanlar arasından adam ayıklamak hevesi yoktu. (V) Bunların yerine hâlden anlamak ve sevme ihtiyacı, saygı beslemek, edebiyatı bir lale bahçesi gibi sevimli ve bakımlı tutmak merakı var.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede konuşma üslubuyla ilgili bir tespit vardır.

B) II. cümlede insanların olduğu gibi kabullenilmeyip değiştirilmesinden yakınma vardır.

C) III. cümlede çok farklı insan tipine rastlanabileceği tespiti vardır.

D) IV. cümlede insanları sınıflandırmadan kaynaklanan bir eleştiri vardır.

E) V. cümlede edebiyatın eğilimi hakkında bir tespit vardır.

8. (I) Toros Dağları'nın etekleri ta Akdeniz'den başlar. (II) Kıyıları döven ak köpüklerden sonra doruklara doğru yavaş yavaş yükselir. (III) Akdeniz'in üstünde daima top top bulutlar salınır. (IV) Kıyılar dümdüz, cilalanmış gibi düz, killi topraklardır.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede kesin bir yargı belirtilmiştir.

B) II. cümlede aşamalı bir durum anlatılmıştır.

C) III. cümlede süreklilik bildiren bir anlatım vardır.

D) II, III ve IV. cümlelerde gözleme dayalı anlatım vardır.

E) IV. cümle nesnel yargı cümlesidir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

9. O, her yapıtıyla okurlarını bambaşka dünyalarda yaşatabilen bir sanatçı.

Aşağıdakilerden hangisi kendisinden böyle söz edilen sanatçının bir özelliği olabilir?

A) Bilinmeyen konulara okurun dikkatini çekme

B) Okura, daha önce karşılaşmadığı duygu ve düşünceler sunma

C) Her türlü yeniliğe açık olduğunu göstermeye çalışma

D) Kişisel görüşlerini benimsetmeyi amaçlama

E) Değişik okur kitlelerine seslenme

10. "Çağırırlarsa gitmeyelim, çağırmazlarsa küselim."

Yukarıdaki halk deyiminin mantığıyla düşünen bir kişi için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenmez</u>?

A) İçten pazarlıklıdır.

B) Alıngandır.

C) İletişimden yana değildir.

D) Olumsuzluğa koşullanmıştır.

E) Çok yönlü düşünmektedir.

11. "İnsan çıkmaza düştüğü anda, sanatçı ona ışık tutar." **cümlesinde savunulan düşünceyle aşağıdaki yargılardan hangisi çelişmektedir?**

A) Sanatçının amacı insana yol göstermektir.

B) Okuyucu eserde sorularına yanıt bulabilmelidir.

C) Sanatçı insan için bir rehberdir.

D) Sanatçı eserlerinde alışılmış kalıplara bağlı kalmalıdır.

E) İnsan gerçeğinden kopuk sanatçı olmaz.

12. (I) Burası yüksek tepelerle çevrili, girişinde heykel görünümlü kayalar ve çam ormanları olan bir koy. (II) Batısında, buralarda dolaşan gezi teknelerinin yanaştığı bir iskele bulunuyor. (III) Bu tekneler yaz aylarında mavi renkleri, kırmızı bayraklarıyla denizde bir renk cümbüşü oluşturuyor. (IV) Ne var ki bunların çevreye kimi zararlarının olduğu da apaçık ortada. (V) Dileğim, bunların yerini en kısa zamanda hafif, çevreye zarar vermeyen "katamaran" denilen teknelerin alması.

Bir yöremizin anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede, çevreyle ilgili betimleme yapılıyor.

B) II. cümlede, iskelenin kullanılışına ilişkin bilgi veriliyor.

C) III. cümlede, denizcilikle ilgili bilgiler veriliyor.

D) IV. cümlede, yadsınamayacak bir durumdan söz ediliyor.

E) V. cümlede, daha önce belirtilen sorunlarla ilgili bir çözümden söz ediliyor.

13. Aşağıdaki cümlelerden hangisi "kesinlik" **<u>bildirmez</u>?**

A) Bu sanatçı, hem şiir hem de nesir alanında eser yazmıştır.

B) Romanlarına İstanbul'un aydın çevresini konu etmiştir.

C) Bu roman, edebiyatımızda köye yönelen ikinci eserdir.

D) Şairin bu şiirleri, babası için yazdığı düşünülmektedir.

E) Şair, saray içinde yetiştiği için "Enderunlu Vasıf" diye anılmıştır.

14. (I) Bunlar, gerçeğin anlatımını bilimsel kurallara bağlayacak kadar ileri gittiler. (II) Edebiyatı bir ameliyat masasına benzetmek, romanı bir deney aracı yapmak istediler.

Yukarıdaki cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) II. cümle I. cümlenin açılımı niteliğindedir.

B) I. cümlede nesnel bir yaklaşım vardır.

C) Her iki cümlede de eleştiri yapılmıştır.

D) II. cümlede benzetme yapılmıştır.

E) Her iki cümlede anlatıcı yapılanlara karşıdır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

15. Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlatıcının kişisel yargısını ortaya koymaz?

A) Ahmet Mithat Efendi, Tanzimat Döneminin usta romancılarındandır.

B) Sürücü adayımız, direksiyon sınavını kazanmak için çok çalıştığını söylüyordu.

C) Son yazdığı şiirler, oldukça özensiz görünüyor.

D) Yaşadığı mahalleye yatırım yapılsın diye özveriyle çalışıyordu.

E) Bu küçük ayrılıklar soylu ailenin çözülüşünü hızlandırdı.

16. Romantizmin aşırı duygusallığına, içe dönüklüğüne karşı dışa dönük, dış dünyayı gerçekçi bir gözle anlatan şiirler yazdı.

Yukarıdaki cümlede en belirgin olarak aşağıdaki anlam olaylarından hangisi görülmektedir?

A) Benzetme - Karşıtlık

B) Açıklama - Betimleme

C) Karşıtlık - Karşılaştırma

D) Benzetme - Karşılaştırma

E) Benzetme - Betimleme

17. (I) İlk şiirlerinden başlayarak iyi bir şair olduğunu herkese kabul ettirdi. (II) Sağlam yapılı şiirleriyle hece şiirinin son ustalarından sayılmayı hak etti. (III) Pek çok sanatçı, sonraki dönemlerde onun yolundan gitti.

Yukarıdaki cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede aşamalı bir durum vardır.

B) II. cümle I. cümlenin sonucu niteliğindedir.

C) III. cümle nesnel bir yargı özelliğini taşımaktadır.

D) Söz konusu şair hakkında olumlu bir eleştiri yapılmıştır.

E) Şair, kendisinden sonraki sanatçılar için ekol olmuştur.

18. Yeni açılımları dikkate almayan, hep kendi bildiğini tekrar eden, değişimlere ve özgün yaklaşımlara ---------- sanatçı topluma ne verebilir ki!..

Cümledeki anlam akışı dikkate alınırsa boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi gerekir?

A) kucak açan

B) yön veren

C) açık olan

D) dudak büken

E) önem veren

19. Edebiyat profesörü olduğu için şair olmanın kendisine verilmiş bir hak olduğu hissiyle şiir yazıyor, şiirlerinde derinlik olsun diye okurlarına adeta bilmece çözdürmeye çalışıyor; böylece okuyucuyla iletişim kuramıyor.

Yukarıdaki cümlede sözü edilen şairle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

A) Edebiyat alanında yetkin bir insandır.

B) Şiirde anlam derinliğini başarıyla uygulamıştır.

C) Akademik kariyeri sanatçı kişiliğinin önüne geçmiştir.

D) Şiirlerinde anlaşılmazlığa önem vermiştir.

E) Okuyucu ile çok iyi bir iletişim kurduğu söylenemez.

20. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde özelden genele doğru bir anlatımdan söz edilemez?

A) Öyküdeki ustalığını diğer türlerde de göstermiştir.

B) Dar sokaklar, kentin trafiğini olumsuz etkiliyor.

C) Bir öğretmen olarak eğitim camiasında önemli görevler üstlenmiştir.

D) "Selvi Boylum Al Yazmalım" Türk sinemasının unutulmaz yapıtlarındandır.

E) Mavi, insanın içindeki özgürlük düşüncesinin sembolüdür.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

TEST 2 CÜMLEDE ANLAM

1 – 8. sorularda, cümle veya parçadaki boşluğu anlam bakımından en uygun biçimde tamamlayan seçeneği bulunuz.

1. Gıda endüstrisinde "koruyucu kültür" olarak kullanılan mikroorganizmalar, hastalık yapıcı ve bozucu mikroorganizmaların gelişimini ----- ürünün ----- dayanmasını -----.

A) kolaylaştırarak – her ortamda – engeller

B) baskılayarak – uzun süre – sağlar

C) sağlayarak – olumsuz koşullara – hızlandırır

D) yavaşlatarak – yıllarca – tehlikeye sokar

E) durdurarak – fazla sıcaklığa – gerektirir

2. Bir heykeltıraş en iyi mermeri seçmekte güçlük çekmeyebilir. ---------- Çünkü dil; taş gibi doğa vergisi bir araç değildir, insan zekâsının oluşturduğu düşünce aracıdır. İşlenmesi, olgunlaşması büyük bir yetenek ve zekâ ister.

A) Asıl güçlüğü taşı işlemekte yaşar.

B) Ama dil ile sanat yapan kişinin işi zordur.

C) Çünkü heykelcilik büyük bir hüner gerektirir.

D) Fakat düşüncelerini sanatına yansıtmada dili kullanabilir.

E) Yontacağı heykele nerden başlayacağını bilir.

3. Öykülerimde, insanın toplumla olan ---- ayrıntılarıyla ----.

A) ilişkisini – anlattım

B) etkisini – gözlemledim

C) görüşmesini – yazdım

D) düşüncesini – tartıştım

E) girişimini – sorguladım

4. Konuşmada hikâye iyi gider. Anlatmayı da severim dinlemeyi de. Ama anlatmayı bilmek lazımdır. Bazı kimseler vardır, uzatır mı uzatır, üstelik anlattığı sizin de bildiğiniz bir hikâye ise içinizi kasvet basar. ---- Böylelerini severim. Bir iddiaları yoktur; insanın zihnini toplayamaması, hikâye anlatmakta hünerinin olmaması da bir ayıp değildir ya!

A) "Nasıl iyi anlatıyor muyum?" der gibi bakışları vardır.

B) "Burayı dikkatle dinle!" der ve insanı dürtüklerler.

C) Hemen orada yere atılır hikâyedeki kişinin kimliğini taklide başlarlar.

D) "Nasıldı? Dur, unuttum..." gibi sözlerle hikâyeyi kesip düşünürler.

E) Jest ve mimikleriyle olaya ve kişiliklere canlılık kazandırır bir aktör oluverirler.

5. Bilim ---- gelişmektedir. Bu gelişmeler izlenerek eğitimde kişisel görüşlerden çok bilimsel tutumun temel alınması, bizi daha ---- sonuçlara götürecektir.

A) ister istemez – çağdaş

B) beklenenden hızlı – öznel

C) sınır tanımadan – bilinmedik

D) son yıllarda – belirgin

E) sürekli olarak – güvenilir

6. Yakın zamana kadar Alp Dağları'nın zirveleri ---- ulaşılamaz ve ---- yerlerdi. Ancak bugün kimileri o zirvelere tırmanırken kimileri de o zirvelerin eteklerinde yürüyüş yapıyor. Matterhorn'un eteklerinde kışın kayak, yazın ise doğa yürüyüşünün yanı sıra iniş bisikleti gibi ---- yapılıyor.

A) kimi zaman – uzak – çalışmalar da

B) herkes için – yüksek – programlar da

C) uzun süre – kaygan – uğraşlar da

D) insanlar için – tehlikeli – sporlar da

E) hep – riskli – hareketler de

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

7. Yeryüzündeki denizlerin ve okyanusların ---- hiç bitmeyeceği sanılıyordu ancak ---- öyle boyutlara vardı ki ticari değeri olan deniz canlılarının büyük bir bölümünün nesli ----.

A) balıklarının – kazanç – ortadan kaybolmak üzere

B) güzelliklerinin – gelişme – yok oldu

C) zenginliklerinin – kaynakların bilinçsiz kullanımı – tükenme tehlikesiyle karşı karşıya

D) canlı varlıklarının – küresel ısınma – değerini yitirdi

E) su ürünlerinin – aşırı tüketim – oldukça azaldı

8. Türkçe ve edebiyat öğretmenlerimizin çoğu, bir romandaki olayı ya da olaylar dizisini başat öge sanıyor. Oysa sanatsal ürünlerdeki olayları insandan soyutlayarak düşünemeyiz. Çünkü ----.

A) yaratıcı okur, romanı okurken kendi birikimini de kullanır.

B) her olay; kişilerin eyleme dönüşmüş istekleri, düşleri, tutkularıdır.

C) olaylar kişiler tarafından farklı açılardan değerlendirilebilir.

D) okuma beğenisi gelişmemiş, yalın kat okurlar yetiştiriyoruz.

E) çağdaş metinlere dayalı eleştirel okuma yönteminde olaylar ön plana çıkarılıyor.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisi öznel bir yargı içermektedir?

A) Yunus Emre'nin bu şiirinde "bulut"un gizli gizli ağlamasından söz edilerek buluta insan niteliği verilmiştir.

B) Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun bu şiirlerinde, doğudaki nesnelerin özellikleri insanlar için kullanılmıştır.

C) Faruk Nafiz Çamlıbel'in "Han Duvarları"nda birçok kez kişileştirmeye başvurduğu görülmektedir.

D) Ahmet Haşim'in "Sonbahar" şiirindeki kişileştirme çok ilgi çekicidir.

E) Behçet Necatigil'in bu dizelerinde sokaklar için "gülümseyen" sözcüğü kullanılarak kişileştirme yapılmıştır.

10. (I) Şair bu yapıtında insan-doğa, soyut-somut ilişkisini imgelerle ve söz sanatlarıyla oldukça başarılı bir biçimde yeniden yorumlamış. (II) Kitabın soyut konuları; aşk, ölüm, zaman, yalnızlık, özgürlük ve düş. (III) Somut konuları ise dağ, nehir, anne, çocuk bir de şair adlarına gönderme yapılan şiir başlıkları. (IV) Şair, bu konuları kendi şiir anlayışına göre mecazlarla, ad aktarmalarıyla öyle bir yoğurmuş ki... (V) Sonunda adına yakışır bir yapıt doğmuş bu emekten.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde öznellik söz konusu <u>değildir</u>?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III

D) III ve V E) IV ve V

11. Edebi eserler, konusu gerçek yaşamdan alınmış olsa bile, bir tarih kitabı bilimselliğine sahip değildir.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi bu cümleye anlamca <u>en yakındır</u>?

A) Yaşam öykülerini konu alan eserler, anlatılan döneme ışık tutar.

B) Edebi eserlerde anlatılan olaylar öznel bir bakış açısıyla sunulur.

C) Her edebi eser mutlaka bilimsel olarak değerlendirilmelidir.

D) Yaşananları olduğu gibi anlatmak edebi eserlerin başarısını belirlemede önemli bir ölçüttür.

E) Tarih kitaplarında konu edilen olaylar, edebi eserlerde kullanılmamalıdır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

12. (I) Halk türkülerimizi, ezgi ve şiir bakımından kıvamını bulmuş sanat eserleri sayabiliriz. (II) Bunları söyleyenlerin seslerindeki ve okuyuşlarındaki pürüzler ayıklanınca klasik denecek kadar sağlam eserler çıkar ortaya. (III) Ne var ki türküleri söyleyen ve âşık diye anılan halk sanatçılarının kimilerinin sesleri, bu eserlerin değerini gölgeliyor. (IV) Kimileri de türküleri aşırı bir duygusallıkla söylüyor. (V) Bunlarda türkünün özüne göre değişen bir incelik, bir yorum görülmüyor.

Yukarıdaki parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde yargı bir koşula bağlanmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. (I) Anadolu'nun bazı yerlerinde bir durum hâlâ varlığını sürdürüyor. (II) Babalar, çocuklarına kendi adlarını veriyorlar. (III) Bunun herhangi bir simgesel değeri falan yokmuş aslında. (IV) Ama ben istemezdim böyle bir şeyi. (V) Bu bana; bir insanın başka bir insanda sürmesi gibi bir tekdüzelik duygusu veriyor. (VI) Bana bu duyguyu kendi çocuğumun vermesiyse nasıl bir şey olurdu acaba?

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde kendisinden önceki cümlede belirtilen düşüncenin nedeni açıklanmıştır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

14. (I) Güneye doğru indiğimizde göz alabildiğine uzanan bir ovayla karşılaştık. (II) Ova, güneşli ve dalgasız bir denizden daha da düzdü. (III) Yolda gelirken gördüğümüz, çılgınca esen rüzgârların oluşturduğu tepecikler burada yoktu. (IV) Uzaklarda, bir insan boyu yükseklikte, kubbeleştirilmiş, küçük küçük toprak yığınları vardı. (V) Merakla bu yığınlara yaklaştık. (VI) Bunların bizim evlerimizden çok daha küçük pencerelerinden bakınca içinde yaşayan insanları gördük.

Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma <u>yapılmamıştır</u>?

A) I ve III B) I ve V C) II ve III D) II ve IV E) IV ve VI

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yargı bir koşula bağlanmıştır?

A) Hayat bir hikâye gibidir, ne kadar uzun olduğu değil, ne kadar güzel olduğu önemlidir.

B) Göğün her yerde mavi olduğunu anlamak, güzellikleri keşfetmek için pek çok sıkıntıya katlandık.

C) Sanatçı, yaşamını yaşadığı gibi anlatmamalı ama sonraları anlatacağı gibi yaşamalıdır.

D) İnsanların çoğu küçük şeylerden başarılı olabilirlerdi, büyük hırslar peşinde koşmamış olsalardı.

E) Yalnızca bir deli, suyun ne kadar derin olduğunu anlamak için iki ayağını aynı anda kullanır.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir çıkarımda bulunulmuştur?

A) Arkadaşlarla, birbirimize uzak oturduğumuzdan, görüşemiyoruz.

B) Soğuklardan korunabilmek için kat kat giyiniyordu.

C) Bulutların çoğalmasından, yağmurun yağacağını anlamıştık.

D) Senin için hazırladığım böreklerin hepsini o yemişti.

E) Akşamdan yola çıkmamıza rağmen yine de törene yetişemedik.

17. (I) Yazar, edebiyat alanına bu romanla girmiş. (II) Romanında kullandığı dil Arapça ve Farsça sözcüklerle dolu. (III) Edebiyat dili ile edebiyat yapmayı birbirine karıştırmış. (IV) Ülkesinin insanlarını tanımayan bir yazar olduğu daha ilk sayfalarda belli oluyor. (V) Her şeyden önemlisi de yazar sorumluluğundan yoksun bir yazar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinde sözü edilen kişinin üslubuyla ilgili bilgilere yer verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

18. (I) İçimize işlemiş "vefasızlık" duygusuna bir tepki gösterme düşüncesiyle bu kitabı yazdım. (II) Kitabımın başında da özellikle söylediğim gibi ben bu kitabı ustam Suavi Süalp'le birlikte, mizahımıza yüreğini koymuş bütün mizahçılara adadım. (III) Suavi Süalp, bu kitabı çoktan hak etmiş bir mizah dehasıydı. (IV) Ama 1981'de aniden aramızdan ayrılınca ne yazık ki adı da mizahımıza getirdiği yenilikler de unutuldu. (V) İstedim ki onun adını bile duymamış gençler onu tanısın. (VI) Gerçi bu kitapla ilgileneceklerini pek sanmıyorum ama tarihe sağlam bir belge bırakmak da yeter bana.

Bu parçada konuşan kişiye ilişkin numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, kitabı neden hazırladığını açıklıyor.

B) II. cümlede, kimi sanatçıların emeğine duyduğu saygıyı gösteriyor.

C) III. cümlede, söz konusu kişiyi övgü dolu sözlerle tanıtıyor.

D) IV. cümlede, bir üzüntüsünü dile getiriyor.

E) VI. cümlede, bir yanlışlığı düzelttiğinden söz ediyor.

19. (I) Yaşamı boyunca az sayıda şiir yayımlamış bir şairdir. (II) Bu yüzden bazen, tembel bir şair olduğu bile söylenmiştir. (III) Oysa, tembellik gibi görünen durum aslında başka bir şeydir. (IV) Bazen bir şiir üzerinde iki üç yıl süren titiz bir çalışma... (V) Ta ki aksayan bir yön kalmayıncaya ve kendisi, şiiri karşısında huzur buluncaya kadar...

Bir şair ve şiirinin anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, saptama yapılmıştır.

B) II. cümlede, I. cümlede belirtilenle ilgili yoruma yer verilmiştir.

C) III. cümlede, bir yanılgıdan söz edilmiştir.

D) IV. cümlede, yetersizlik dile getirilmiştir.

E) V. cümlede, önceki cümleyle ilgili bir açıklama yapılmıştır.

20. (I) Bu kitap; ünlü dil bilimcinin dostları, öğrencileri, şair ve yazar arkadaşlarıyla paylaştığı anılarından oluşuyor. (II) Yazılara ek olarak fotoğraflara da yer verilmiş.(III) Bu kitap, yazara bir saygı duruşu niteliğinde. (IV) Dil bilimini genç kuşaklara eğlenceli üslubuyla anlatan yazar, bir eğitimci aynı zamanda. (V) Onun bu yapıtı, okuyanların, yazarı her yönüyle tanımalarına olanak sağlıyor.

Bir kitap ve yazarına ilişkin bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, içeriğiyle ilgili bilgi veriliyor.

B) II. cümlede, kapsamındaki çeşitliliğe değiniliyor.

C) III. cümlede, taşıdığı anlam açıklanıyor.

D) IV. cümlede, meslekî durumuyla ilgili bilgi veriliyor.

E) V. cümlede, farklı bir tutumu üzerinde duruluyor.

21. Öğretmen: Geri dönüşümü destekliyor musunuz?
Öğrenci: Geri dönüşüm ne işe yarar ki öğretmenim? Ben desteklemiyorum.
Öğretmen: ----------

Bu diyalogda boş bırakılan yere aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilirse öğrencinin tutumunun çevre üzerindeki olumsuz etkisi vurgulanmış olur?

A) Geri dönüştürülen ürün, tasarruflu yaşantıyı ön plana çıkarır.

B) Geri dönüştürülen her malzeme ekonomiye katkı sağlar.

C) Geri dönüşüm konusundaki hassasiyet israftan kaçınmamızı sağlar.

D) Geri dönüştürülmeyen her ürün, doğal kaynakların yok olmasına zemin hazırlar.

E) Geri dönüşüm, dünyaya nefes aldırır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 3

CÜMLEDE ANLAM

1. "Doğru yazı, anlatmak istediğini dil kurallarına uygun olarak anlatan yazıdır." **cümlesinin anlamca yerini tutabilecek** en uygun **cümle aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Bir yazının doğru olabilmesi, konunun bütün yönleriyle ele alınmasına bağlıdır.

   B) Doğru yazının en önemli niteliği özgün bir anlatıma sahip olmasıdır.

   C) Sürekli yazı yazan kişiler doğru yazı yazabilir.

   D) Yazılı anlatımda düşünce kadar düşüncenin ifade ediliş biçimi de önemlidir.

   E) Yeterince dil eğitimi almadıkları halde düzenli ve doğru yazı yazabilen kimseler de vardır.

2. Eğer kişi sayısı artıyor, masraflar da çoğalıyorsa elimizdeki imkânları iyi kullanmak zorundayız.

   Aşağıdakilerden hangisi anlam bakımından bu cümleye en yakındır?

   A) Nüfus artışına paralel olarak giderleri de artan bir ülkenin imkânları tasarruflu kullanılmalıdır.

   B) İmkânların artması, nüfus sayısının artmasını engellediği için imkânlarımız yetersiz kalmıştır.

   C) Günümüz dünyasında olanakların yetersiz olması insanların isteklerinin yerine getirilmesini engellemiştir.

   D) Bizim toplumumuzda masrafın artması, kişilerin artmasına bağlı değildir.

   E) Kişi sayısının artması, masrafların yanı sıra kazanımların da artmasını sağlar.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi söyleyenin kişisel görüşünü içermemektedir?**

   A) Hemen her öyküsünde cıvıl cıvıl bir yaşam sevgisi, insan sevgisi, doğa sevgisi görülür.

   B) Yığınlar içindeki gizli adamları bulup çıkarmada büyük ustalık gösterir.

   C) Dili, çağdaşlarına göre çok canlıdır ve kıvraklığı bakımından mükemmeldir.

   D) Yeni Türk öyküsünün ve nesrinin en büyük temsilcilerindendir.

   E) Yabancı dillere çevrilen ve yabancı ülkelerde yayımlanan birçok kitabı vardır.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "olumlu" **eleştiri vardır?**

   A) Edebiyat tarihi çalışmaları bakımından Cumhuriyet Dönemi, henüz isteneni vermedi.

   B) Cumhuriyetin ilk yıllarında yazılan şiirlerde, genel olarak oturmamış bir dil söz konusudur.

   C) Bu dönemde deneme ve eleştiri türleri gelişme gösterememiştir.

   D) Tercüme dergisi, Batı şiiri ve nesrinin tanınıp sevilmesine büyük katkı sağlamıştır.

   E) Bu dönem sanatçıları, İstanbul'dan ayrılıp Anadolu'ya açılamamışlardır.

5. Bu şiirin dokusu üzüntüyü ifade eden unsurlarla örülmüştür.

   Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

   A) Söz konusu şiirin üzüntüyü işlemediği anlaşılıyor.

   B) Bu şiirde üzüntü ana temayı oluşturmaktadır.

   C) Bu şiirde geçen her sözcük üzüntü ile ilgilidir.

   D) Şairlerin işlemeleri gereken en önemli konu üzüntüdür.

   E) Sınırları zorlayan şiir, üzüntü üzerine kurulan bir şiirdir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi yoktur?

A) Borçlarından kurtulmak için altınlarını bozdurdu.

B) Kalan ömrümü huzur içinde geçireyim diye bu kasabaya yerleştim.

C) Aşırı sıcaklar, yaşlıları hasta etti.

D) Polisler, güvenlik önlemlerini kontrol etmek üzere alana gelmişlerdi.

E) İyi bir mimar olmak uğruna, burdan taa Amerikalara gitmiş.

7. Sanat; sanatçının duygularını, kültürünü inançları ile yoğurup yansıtmasından oluşur.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle ile çelişir?

A) Sanatçı, kendini eserinden soyutlamadıkça iyi bir ürün sergileyemez.

B) Sanatçı, kendisini eserine gizler.

C) Sanatçı, eserine her yönüyle kendini katar.

D) Eser, sahibinin aynasıdır.

E) Sahibinden izler taşımayan hiçbir eser düşünülemez.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tahmin söz konusudur?

A) İşte bu şarkıdır beni hatıralara götüren.

B) Sanırım bir gün anlarsın neden alışamadığımı bu şehre.

C) Geçen yıl onunla aynı odada kalıyorduk.

D) Gelmedin, bugün de akşam oldu sensiz.

E) O da bizimle kalmalı, bu akşam mutlaka.

9. (I) Sanatçılar ince ruhlu insanlardır. (II) Hele bazıları küstüm çiçeği gibidir. (III) Gün gelir, kendi kendilerine darılır, sus pus olurlar. (IV) O zaman zorlu bir uğraş içinde bulurlar kendilerini. (V) Kendileriyle ve dolayısıyla sanatlarıyla barışmaları uzun sürer. (VI) Bazen bir resim, bazen bir kitap, bazen de bir semt yeniden üretmeleri için onları harekete geçirir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi kendisinden önceki cümleyi açıklamaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. (I) Teknoloji geliştikçe insanların hayalleri, zevkleri, istekleri sınır tanımıyor. (II) Her şeyi elde etme düşüncesi, sürekli yeni arayışlara, en yeniye, en güzele, en çok tutulana koşturuyor bizi. (III) Buna bağlı olarak zevklerimiz de kısa ömürlü oluyor. (IV) Yeni çıkan cep telefonuna sahip olabilmek için bir aileyi iki ay geçindirecek parayı gözden çıkarıyor, bilgisayar oyunlarının yenileri çıkacak mı diye dört gözle bekliyoruz. (V) Keşke bu yenilik arayışlarını, bu doymazlığı sanat, edebiyat ve bilim alanında da görebilsek!

Yukarıda numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede aşamalı bir durumdan söz edilmiştir.

B) II. cümlede neden-sonuç ilişkisi vardır.

C) III. cümlede, II. cümlede ileri sürülenlerin sonucu verilmiştir.

D) IV. cümlede bir öz eleştiri yapılmıştır.

E) V. cümlede koşul anlamı vardır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

11. (I) Büyük insanı, sıradan insanın ölçüleriyle ölçmemek gerekir. (II) Büyük insan da herkeste bulunan nitelikleri taşır. (III) Fakat o, ötekilerde bulunmayan yönüyle büyük insandır. (IV) Onu büyük insan yapan gerçekleştirmiş olduğu, tarihin yapısı içine yerleştirdiği eseridir. (V) Yoksa onun da basbayağı isteklerden, tutkulardan örülmüş özel bir dünyası vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca aynı doğrultudadır?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve V

D) III ve V E) IV ve V

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisi üslupla ilgili bir yargıdır?

A) Romanın temelinde felsefe yatıyor, aşkın güvenle bağı yok yazara göre.

B) Yazar, iki kişi arasında kurguladığı bu romanında ilişkilerin çarpıklığını konu edinmiştir.

C) Kavram inceliğini karşılamak için sözcük kurar gibi türlü yönlerden birbiriyle ilgili sözcükleri yan yana getirir ve yeni bir anlatım yolu dener.

D) O güne kadar hemen hemen toplumun hiçbir bireyi tarafından bilinmeyen bir konuyu gün ışığına çıkarıp irdeler.

E) Her yıl üç beş kitabı çıkar yazarın; her kitabı benim için ilginçtir, kaynak niteliğindedir.

13. Bir işi yaparken konuşulmuyorsa ya da konuşma en aza indirilmişse bu durum belki de o işteki sessiz gidişi yola koymak için daha önce pek çok defa konuşulmuş olmasındandır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu cümleye anlam bakımından <u>en yakındır</u>?

A) Konuşmanın önemi, işverenler tarafından işçilere anlatılmadığı için verim düşmektedir.

B) Az konuşmanın işçiye bir faydası olmadığı için konuşmayı yasaklamak anlamsızdır.

C) Önceden sessiz gidişi sağlamak için çok konuşulmuşsa işi yaparken ya konuşulmaz ya da az konuşulur.

D) Önceki konuşmalarla sonraki konuşmalar arasındaki farkın azlığı iş verimini düşürebilir.

E) Günümüzde konuşmanın önemi yeterince bilinmiyor, bu da çeşitli sorunlara sebep oluyor.

14. (I) Mantık; doğru düşünmeyi öğreten, hakikati bulan, kuralları ortaya koyan bilimdir. (II) Descartes, "Düşünüyorum o halde varım." derken, insanın temel sıfatının düşünmek olduğunu anlatmak istemiştir. (III) İnsanlık düşünme ile başlar, düşünmez hale gelince biter. (IV) Düşünme, aynı zamanda insan hareketlerini sevk ve idare eden bir kuvvettir. (V) Gerek hareketlerin ve yapılan işlerin doğru veya yanlış oluşu gerekse insanlara faydalı ve zararlı oluşu, düşünme ve düşüncenin şekilleriyle anlaşılır.

Paragrafta numaralanmış cümlelerden hangileri tanım cümlesidir?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III

D) III ve IV E) IV ve V

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yargı nedeniyle birlikte verilmiştir?

A) Evi kiraladıklarını öğrendim; bunu bana o söyledi.

B) Kimlerle çalışacağımı söylemediler.

C) Derslerin ne zaman başlayacağını tahmin edebiliyorum.

D) Arabası çalındığından sinirleri bozulmuş.

E) Kimlerle karşılaşacağımı önceden bilemezdim.

16. Aşağıdakilerden hangisinde genelden özele doğru bir sıralama söz konusudur?

A) Eller, insanı diğer insanlardan ayıran özelliğe sahiptir.

B) Kuğulu Park, Ankara'nın bir özeti gibidir.

C) Uludağ, Bursa'yı bir baba şefkatiyle sahiplenir.

D) Hâşim, şairlerimizi iç dünyalarına hapsetti.

E) Edebiyatın kaynağı ne ise şiirin kaynağı da odur.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi <u>yoktur</u>?

A) Sicil müdürü terden neredeyse boğulacaktı.

B) Çocuk yorgunluktan uyuyakaldı.

C) Konuşmalarımızı kapıdan dinlemiş.

D) Ağlamaktan gözleri şişmişti.

E) Sevincinden şarkı söylemeye başladı.

18. (I) Kitap, yazarın 1990'a kadar yayımladığı öykülerden oluşuyor. (II) Yetmiş iki sayfalık kitapta on hikâye var. (III) Yazar karşı kampı da sorguluyor. (IV) 80'li yılların sorunları inceleniyor kitapta. (V) Eserin duru ve akıcı diline de dikkat çekmeliyiz bu arada.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yorumlamaya başvurulmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

19. Hedefine ulaşamayacakmış gibi öğrenmeye gayret et, hedefi kaçırmaktan korkar gibi çalış.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisine anlamca <u>en yakındır</u>?

A) Gayretli ve çalışkan insanlar daima başarılı olurlar.

B) Büyük ve uzak hedefler insanın azmini yok eder.

C) Başkalarının öğütlerini dinlemek bize şevk verir.

D) Korkmak ve kaçmak bizi sonuca ulaştıran etkin bir araçtır.

E) Hedefin ulaşılmaz ve zorlu görünmesi insanın ona ulaşma gayretini artırır.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem olumlu hem de olumsuz eleştiri söz konusudur?

A) Yapıtlarında günlük olayları birebir yansıtması onun yaratıcılığını sınırlıyor.

B) Tümüyle soyut şiire yönelmesi, okurlarının sayısını azaltıyor.

C) Her kesimden insana seslenebilmek için yapıtlarında yerel söyleyişlere de yer veriyor.

D) Şiirlerindeki söyleyiş güzelliği, içerikteki sıradanlığı gizliyor.

E) Hep belirli konuları işlemesi, eleştirilmesine neden oluyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 4

CÜMLEDE ANLAM

1. (I) Sanat, bir duygunun, tasarının ya da güzelliğin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamıdır. (II) Güzelliğin anlatımının sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılık olarak da tanımlanır. (III) Etimolojik yaklaşımda ise sanat; insanların nesnel gerçekliği, estetik bir biçimde yeniden yaratması ve bunu yapabilme yeteneğidir. (IV) Kısaca sanat, insanla nesnel gerçekçilik arasındaki estetik ilişkidir. (V) Tarihsel süreçte sanatın ne olduğu üzerine pek çok kurgu oluşturulmuşsa da bu konuda kesin bir sonuca ulaşılamamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir tanımlama yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Bu kitap yaşamın mutluluğunu tiyatroda arayan birinin, yalnız "ben" ekseninde yazdığı anılar değil. (II) Bir dönemin tiyatro dünyası; bütün renkleriyle, kişileriyle, yaşanan acılarıyla, mutluluklarıyla bu satırlarda yer alıyor. (III) Yer yer iğneli, yer yer sevecen ama hiçbir zaman hırçın ve kırıcı olmayan bir söyleyişi var yazarın. (IV) Kitabın başında yazar "Varsa bir sözün, açarsın perdeyi." diyor. (V) Kitabı okurken bir tiyatrocunun, seyircisinin alkışı kulaklarında yankılanmadıkça mutlu olmadığını anladım.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sözü edilen kitabın içeriği ile ilgili bilgi verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç söz konusudur?

A) Genellikle yalnızlığını, üzüntüsünü, kötümserliğini anlatmak için yazıyor.

B) Şiirlerinde dizelerini çoğunlukla kişisel duygu ve imgelerle dolduruyor.

C) Şiirleri güzel ve özgün olduğu için sanat camiasında çok sevildi.

D) Duyarlılık bakımından güçlü bir şair olan sanatçı bazı şiirlerinde tutarsızlık sergiliyor.

E) Anlattığı duyguların ana kaynaklarını, toplumla ilişkilerini belirtmiyor.

4. (I) Toledo, bir tepenin başına kurulmuş. (II) Etrafı sağlam surlarla çevrelenmiş. (III) Zaten aşağıda akan nehir, düşmanlara büyük bir engel oluşturuyor. (IV) Köprüler bir savunma kalesi olarak düşünülmüş. (V) Kentteki en görkemli bina Arapların yaptığı Alkazar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma söz konusudur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Kışın Burgazada da yakınındaki kardeş adalar gibi fazla konuşmuyor. (II) Ama bu sessizlik bir boşluk, eksiklik, cansızlık yaratmıyor adada. (III) Bence nasıl olması gerekiyorsa öyle bu ada kışın. (IV) Onun bu ağırbaşlı hâlinde bir hoşluk, görmüş-geçirmişlik var. (V) Adalılar belki de en çok yılın bu zamanlarında kendini adalı hissediyordur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, cansız bir varlığa insana özgü nitelik yüklenmiştir.

B) II. cümlede, I. cümleyle ilgili bir yorum yapılmıştır.

C) III. cümlede, kişisel görüş belirtilmiştir.

D) IV. cümlede, saptama yapılmıştır.

E) V. cümlede, koşul dile getirilmiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

6. (I) Roger Martin'in bir romanını, bundan yirmi beş yıl önce okumuştum. (II) Büyük bir romandan oluşuyordu bu yapıt. (III) O yıllarda iki kitaptı, sonra ikisi bir arada basıldı. (IV) Çabucak okumuştum, akıcı ve sıcak dili öyle sarmıştı ki beni ... (V) İki yıl önce onu bir daha okumaya kalktım, sevmedim, bıraktım.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, nesnel bir gerçeklik ifade ediliyor.

B) II. cümlede, bir tanım yapılıyor.

C) III. cümlede, geçmişteki bir durumdan söz ediliyor.

D) IV. cümlede, üslup özelliği belirtiliyor.

E) V. cümlede, beğenmeme anlamı dile getiriliyor.

7. Çocuk, bebeklik ile ergenlik arasındaki gelişme döneminde bulunan insandır. (I) Çocukluk ise yaşamın belli bir dönemine karşılık gelen bir soyutlamadır. (II) Farklı zamanlarda, farklı toplumsal ve etnik gruplarda değişen bir sosyal yapıdır. (III) Yani özetle yetişkinlerin beklentisinin bir yansımasıdır aslında çocukluk. (IV) Yetişkinler çocuğun kendine özgü bir kişiliğinin olduğunu göz ardı etmemelidir. (V) Çünkü çocuk tek başına bir bireydir ve bunun fark edilmesini ister.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kendisinden önceki cümlenin gerekçesi durumundadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) İzmir'deki çevremde hemen herkes şairdi. (II) Küçük, acemi birer şiir heveslileri yani. (III) Aralarında hikâyeci olarak hep bir eksiklik duydum. (IV) Bence güzel şiirlerdi yazdıkları. (V) Üstelik, yayınlatıyorlardı da bunları.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden yazarın hangi türde ürün verdiği çıkarılabilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. "Hiç kimse vaktinden önce ölmüş sayılmaz çünkü sizden arta kalan zaman da sizden önceki zaman gibi sizin değildir." **cümlesine anlamca en yakın cümle aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Erken ölüm diye bir şey yoktur, insan kaderinde ne varsa onu yaşar.

B) Geçmişe saplanmış insanlar şimdiki zamanın ellerinden uçup gittiğini çoğu zaman fark edemezler.

C) İnsan, zamanın sadece kendisinin yaşadığı bölümünün sahibidir.

D) İnsan geçmişi ve geleceği için endişelenerek zamanını geçirir.

E) İnsanın hiç ölmeyecekmiş gibi çalışması, vaktini değerlendirmesi gerekir.

10. (I) Kültürün temeli kavramlar ve kavramlara yüklenen anlamlardır. (II) Bu tanımlanmış kavramların üzerine bilim, sanat, siyaset ve idare ile ticaret yaşantıları bina edilir. (III) Bilim, sanat, siyaset, idare ve ticaretimizde bir çıkmaz olması, bağlı olduğu kavramlara verilen karşılıklardaki bulanıklıktan kaynaklanmaktadır. (IV) Benzemeyi ve benzeştirmeyi sağlayan değer ve davranışlar, kültür koruyucusu şahsiyetlerin ve kurumların desteğiyle yaşayabilir. (V) Bizim toplumumuz ferdiyetten çok şahsiyeti esas alan, koruyuculuğunu bir taraftan örfe, bir taraftan şahsiyete bırakan özel bir yapıdır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yargı gerekçesiyle verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

11. "Sanat, tabiatın bir mizaç açısından görünüşüdür." **cümlesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sanatçı doğadan esinlenerek eserini oluşturur.

B) Sanat adamı yaşadıklarından yola çıkarak eserlerini oluşturursa hata yapar.

C) Sanat, yeni yaratıdır; hiçbir zaman gerçeğin birebir kopyası değildir.

D) Sanat adamı, doğadaki gerçekliğe bağlı kalarak eserini oluşturmaktadır.

E) Sanat adamı için gördüklerini büyük bir titizlikle anlatması başarıdır.

12. (I) Bilgi, bilen ile bilinen arasında kurulan ilişkinin bir ürünüdür. (II) Bundan da anlaşılacağı üzere bilgi, çift kutuplu bir bağlantıdır. (III) Bu bağlantının bir ucunda bilen, diğer ucunda ise bilinen vardır. (IV) Bilen ile bilinen arasında kurulan bu bağlantı, hangi alanda kurulursa kurulsun değişmez. (V) Bu bağlantı kimi zaman sanat alanında, kimi zaman bilim alanında kurulur.

Bu parçadaki numaralı cümlelerin hangilerinde tanımlama yapılmıştır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve V D) III ve V E) IV ve V

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisi nesnel bir yargıdır?

A) Alain Boublil tarafından 1980'de Paris'te müzikalin açılışı yapılmıştır.

B) Bu müzikal, "Sefiller"i dünyaca ünlü yapan en önemli faktördür.

C) Bu eser yayınlandığı günden bu yana Victor Hugo'yu Fransa'nın ve dünyanın en ünlü yazarlarından biri yapmıştır.

D) Bugün roman, birçok dile çevrilmiş, birçok kez sinemaya uyarlanmış ve romanın güzel müzikalleri yapılmıştır.

E) Dünyanın en çok okunan ve tanınan romanlarından biri olan Sefiller, Fransız romantik döneminin klasiklerinden en etkileyici olanıdır.

14. Rüzgâr ne kadar sert esse de kayadan alıp götüreceği sadece tozdur.

Bu cümlede vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Güçlü karakterlerdeki insanların, yaşamın zorlukları karşısında kaybedeceği fazla bir şey yoktur.

B) Hayat bütün zorluklara rağmen güzel ve yaşanılasıdır.

C) Yaşamın olumsuzluklarından korkmayanlar, kaybedeceği bir şey olmayan insanlardır.

D) Hayatın zorluklarına direnemeyenler kolaylıkla dağılır giderler.

E) Yaşamın olumsuzluklarını aşabilmek için güçlü bir iradeye sahip olmak gerekir.

15. (I) İlk evliliğimi işsiz biriyle yaptım. (II) Beni ne doktorlar ne mühendisler isteyebilirdi. (III) Mutsuz bir yaşamım vardı diyebilirim. (IV) Her gün tartışma, kavga... (V) Ancak, o da belki, uykuda tasasızdım.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde hayıflanma anlamı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yargının gerçekleşmesi bir koşula bağlıdır?

A) Her okur kendinden izler bulmak ister okuduğu hikâyede.

B) Göçebe anlayışa uygun bir dilimiz olduğu için dilimizde hareketliliğin ifadesi olan fiiller çoktur.

C) Kitap fuarı sona ermeden fuara mutlaka gitmeliyim.

D) Çocuk, kendi yarattığı dünyada gerçeklerle karşılaşmadığı için mutludur.

E) Sanatçılar özgün eserleriyle önümüze çıktığı sürece zamana meydan okuyup ölümsüzleşeceklerdir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

17. (I) Afrikalı Leo, Semerkant ve Tanios Kayası kitaplarından tanıdığımız Amin Moalouf'un yeni kitabı. (II) Yaşamı, doğumundan beş yüz yıl önce başlayan bir direnişçinin öyküsü bu. (III) Osmanlı İmparatorluğu döneminden dünya savaşlarına, Beyrut'tan Fransa'ya kadar uzanan roman, bir isyan öyküsü. (IV) Amin Moalouf'un bu kitabında ve diğer kitaplarında masalsı bir gerçekçilik var. (V) Bu kitap Antik Çağı, Fenike kentlerini anlatıyor.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazarın görüşü daha belirgindir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eleştirel bir yaklaşım söz konusudur?

A) Ayağında donu yok, fesleğen ister başına.

B) İyi olacak hastanın doktor ayağına gelir.

C) Damdan düşenin halini, damdan düşen bilir.

D) Dağ ne kadar yüce olsa da yol üstünden aşar.

E) Ev alana, evlenene Allah yardım eder.

19. I. Yararlı ve sürekli bir eğitim, çocuğa okuma zevki kazandırmayı gerektirir.

II. Eğitimi yarıda kalmış olanların çoğu, okuma zevki kazanamamış olanlardır.

III. Okuma zevki kazanmanın tek yolu, iyi bir eğitim ortamında bulunmaktır.

IV. Edebiyat derslerinin temel amacı çocuğa okuma alışkanlığı kazandırmak olmalıdır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangi ikisi anlamca birbirine yakındır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV E) I ve III

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir değerlendirme <u>yapılmamıştır</u>?

A) Cenap Şahabettin'in en beğendiğim çalışması "Tiryaki Sözleri"dir.

B) Gerçek sanatçı, toplumun beğenilerini gözeterek yapıt üretmez.

C) Namık Kemal, Ziya Paşa ve Şinasi'nin eserleri dönemlerinin eleştirisini çok başarılı yapar.

D) Sanatçının 16. yüzyılda yazdığı "Denemeler", Avrupa'da özgür düşüncenin yolunu açmıştır.

E) "Yaban", aydın-halk çatışmasının işlendiği romanlardan biridir.

21. (I) Yazar bu yapıtında olayları oluş sırasına göre anlatmamış. (II) Bu yüzden de roman şaşırtıcı sayılabilecek bir kurgu ile çıkıyor karşımıza. (III) Olaylara iç konuşmalarla değişik yorumlar getirilmesi ilginç bir yöntem. (IV) Ancak bu yöntem romanı sıkıcı hale getirmiş. (V) Buna rağmen, bu yapıtı her düzeyden okurun zevkle okuyacağından kuşkum yok.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde yorum <u>yapılmamıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

22. Yapıtlarında gizemli sorular sorarak okurunu yarı aydınlık bir ortamda bırakır yani ----

Bu cümle düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanabilir?

A) bu özelliği herkesçe beğenilen bir yazar olmasını sağlamıştır.

B) okurun bilgi evrenini zenginleştirmeyi amaçlar.

C) yapıtlarını anlaşılır kılmayı okurlarına bırakır.

D) yapıtlarını birbirleriyle bağdaşmayan ögeler üstüne temellendirir.

E) okurlardan nitelikli yapıtları okumalarını bekler.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 5

CÜMLEDE ANLAM

1. Sanat sizleri tek tek avutabilir ama gerçeklere karşı elinden hiçbir şey gelmez.

Bu cümleye anlamca en yakın cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanat, toplumsal sorunlardan çok, kişisel sorunlara çözüm getirebilir.

B) Sanat, toplumsal olayları çözümleme gücünden uzaktır.

C) Sanat, insanları ayrı ayrı mutlu ettiği gibi toplumsal gerçeklere de müdahale eder.

D) Sanat, insanları mutlu eder fakat realite karşısında çaresiz kalır.

E) Sanat, toplumu da insanları mutlu ettiği gibi mutlu eder.

2. Çeşitli uygarlıklardan kalma yapıtları barındıran İznik sokaklarında gezerken çini ustalarının atölyelerini görebilir, İznik çiniciliğinin geçmişten bugüne dek izini sürebilirsiniz.

Verilen cümledeki altı çizili bölümün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

A) Turistik açıdan değerini anlamak

B) Püf noktalarını görmek

C) Tarihsel gelişimini izleyebilmek

D) Farklı yönlerini ortaya çıkarmak

E) Popüler olmasını sağlamak

3. "Yazarları eleştirebilirsiniz ama okurları, asla." **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İnsanların, okudukları yüzünden yargılanmamaları gerektiği

B) Okurların farklı yazarların kitaplarına ilgi duyabileceği

C) Eleştirmenlerin kitap seçiminde belirleyici olmadığı

D) Eserlerin, okurların düşüncelerine uygun olması gerektiği

E) İyi bir kitap eleştirmeni olmak için çok kitap okumak gerektiği

4. "Bazen tek bir cümle için kocaman kitaplar yazılır." **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yazarların, deneyimlerini kitap yazarak aktardıkları

B) Bir kitabın en önemli cümlesinin ilk cümlesi olduğu

C) Her kitabın bir ana fikrinin bulunduğu

D) Bir cümlenin bir kitabın iskeletini oluşturabileceği

E) Kitaplarda asıl önemli olanın anlatılanlar değil, anlatım biçimi olduğu

5. (I) Sanatçı, çağdaş sanatçılardan herhangi birinin izinde yürümekten olabildiğince kaçınıyor. (II) O, gerçek anlamıyla, kendine özgü olmak istiyor. (III) Çalışmalarında biçim ve öz yönünden olabildiğince özgür bir tutum sürdürüyor. (IV) Sıradan sanatseverlerin kolayca tadına varamayacağı, değişik yorumlara açık ürünler ortaya koyuyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV D) II ve IV E) III ve IV

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

6. Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde farklı bir düşünce dile getirilmiştir?

A) Terzi kendi söküğünü dikemez.

B) Mum dibine ışık vermez.

C) Kürkçünün kürkü olmaz, börkçünün börgü.

D) Bal tutan, parmağını yalar.

E) Çarıkçının çarığı, yırtık olur.

7. I. Dünyanın ikinci büyük nehri Nil'dir.

II. Nil, Kahire'yi ikiye böler.

III. Kent, doğuda yaşamın çölle birleştiği yerde, ünlü piramitlerle son bulur.

IV. Keops, Kefren, Mikerinos ve hemen yanında Sfenks...

V. İnsan 136 metre yüksekliğindeki Keops'a baktığında: "Bunu gerçekten insanlar mı yaptı?" sorusunu sormadan edemiyor.

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerin hangisinde "şaşırma" anlamı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir "çaresizlik" söz konusudur?

A) Elinde kalan malları komşusuna devretti.

B) Elden çıkardığı evinin yerine yenisini aldı.

C) Elinde avucunda nesi varsa bu işe yatırdı.

D) O olaydan sonra buralardan elini ayağını çekti.

E) Tek oğlunu da yitirince eli böğründe kaldı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "beğenme" söz konusudur?

A) Dağın Öte Yüzü üçlüsünün birinci kitabı olan "Ortadirek" ilk olarak 1960'da yayımlandı.

B) "Ortadirek" bugüne kadar okuduğum en mükemmel Türk romanıdır.

C) Her yazınsal metin, kendini kuşatan daha önceki metinlerin ortamına doğar.

D) Romancılarımız, Türkiye'nin geçirmekte olduğu toplumsal dönüşüm dolayısıyla Doğu-Batı sorunsalından kaynaklanan sorunlara karşı daha duyarlıdırlar.

E) Edebiyatın başarısı, mutlu dünya ütopyasını harlandırmasıdır.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir "öneri" söz konusudur?

A) Bu şiirlerin tadına varabilmem için, oldukça fazla çaba harcamam gerekti.

B) Bunların bir yanı ne kadar açık ve yalınsa bir yanı da o kadar karmaşık ve yoğun.

C) Bu noktada sanatçının öyküleriyle benzerlikler görülüyor.

D) Kitabın sonuna, şiirlerin sezgisel dünyasını ortaya koyacak noktaların eklenmesi, yararlı olabilirdi.

E) Yine de sanatçının şiirlerinden bir demetin Türkçeye kazandırılması çok olumlu bir çalışma.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öznel bir değerlendirme söz konusudur?

A) Romanda anlatılanlar kurtuluş savaşı yıllarında geçiyor.

B) Öyküdeki kişilerin dördü kadın, üçü erkektir.

C) Romanın sonunda kahramanların hepsi ölüyor.

D) Kitaptaki ilk öykünün konusu, köy yaşamıdır.

E) Öykülerin anlatımında bir kuruluk, bir tekdüzelik görülüyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

12. I. Her şey yerli yerinde, havuz başında servi

II. Sarmaşıklar ve böcek sesleri sarmış evi

III. Serpilen aydınlıkta, dalların arasından

IV. Büyülenmiş bir ceylan gibi bakıyor zaman

V. Belki rüyalarındır bu taze açmış güller

VI. Rüyası ömrümüzün çünkü eşyaya siner

Yukarıdaki dizelerle ilgili olarak yapılan açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) I. dizede, çevreyle ilgili bir saptama yapılmıştır.

B) II. dizede, görme ve işitme duyularına seslenen ayrıntılara yer verilmiştir.

C) III. dizede, IV. dizede anlatılan durumun nasıl bir ortamda ortaya çıktığı belirtilmiştir.

D) V. dizede, bir olasılıktan söz edilmektedir.

E) VI. dizede, yakın anlamlı kavramlar birlikte verilmiştir.

13. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir "uyarı" söz konusudur?**

A) Şimdilerde çok severek okuduğum yazarı tesadüfen keşfettim.

B) Yazarın yeni çıkacak olan kitabı bence okunmaya değmez, bu yüzden kitapseverlere tavsiye etmiyorum

C) Kişiliğinizi yapıtınızın önüne çıkarırsanız gerçek bir sanatçı olamazsınız.

D) Her kitap okunmaya değer nitelikler taşır, kitaptan yararlanmayı bilmek gerekir.

E) Bir kitabı tam olarak anlayıp özümsemek istiyorsan kitabı birkaç kez okumalısın.

14. (I) Özenle düzenlenmiş bu sergide, Picasso'nun kimi çizimleri ve seçilmiş tabloları yanında, kendinde kalan çalışmaları da yer almış. (II) Sanatçının ünlenen resimlerinin tümü olmasa bile bir bölümünün bu salonlarda yer almasını isterdim. (III) İsterdim istemesine de buradakilerin değerini de biliyorum elbette. (IV) Bir çağa damgasını vurmuş, resimde kurallar koymuş koca Picasso'nun yapıtlarını; öne çıkanlar, ikinci planda kalanlar diye kimin sınıflandırdığını bilmiyorum. (V) Tabloların yerleştirilmesinde benim bilemediğim başka kurallara da uyulmuş olmalı. (VI) Bu arada şunu da belirteyim ki alanında ne kadar yetkin olursa olsun hiç kimsenin resimle ilgili kesinlik içeren yargılarına değer vermem.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir "tahmin" söz konusudur?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

15. (I) Uzakta deniz fenerleri göründü: Biri kırmızı, öbürü yeşil yanan, iki deniz feneri. (II) Geceleyin kıyıya yanaşan teknelere yol gösteriyorlardı kırmızı, yeşil ışıklarıyla. (III) Tekne kaptanları düşünülmemiş, bilincine varılmamış bir saygı duyuyorlardı belki de bu deniz fenerlerine. (IV) "Buradan... Buradan..." diye çağıran ve ışıkları durmadan yanıp sönen fenerlerin yardımıyla suları yararak ilerliyordu hepsi. (V) Fenerlere, görevlerini yerine getirdiklerini hissettirmeye çalışırcasına...

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "tahmin" söz konusudur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. (I) Halka ulaşmamız, operanın halka seslenen bir sanat olduğunu anlatmamız gerekiyor. (II) Bu da büyük ölçüde halkla daha yakından iletişim kurmamıza bağlıdır. (III) Bu amaçla gelecek yıl bir yarışma düzenlemeyi ve sahnelenmeye değer görülen eserleri, sahnelemeyi düşünüyorum. (IV) Eğer katılım sağlanırsa bu tür yarışmaları ileride daha da çeşitlendirip zenginleştirerek sürdürmek istiyorum. (V) Bu tür etkinlikler Türk seyircisini, yavaş yavaş da olsa operaya yaklaştıracak, ona operayı sevdirecektir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde bir tasarıdan söz edilmektedir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) III ve V E) IV ve V

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

TEST 6

CÜMLEDE ANLAM

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir "tanımlama" yapılmıştır?

A) Nerede insan varsa orada sanat vardır.

B) İnsanoğlu hep sanata sığınmış ve ondan güç almıştır.

C) Sanat, yüceltici gölgesiyle kendimizi bulmamıza yardım eder.

D) Okumayı öğrenmek, sanatların en güç olanıdır.

E) Sanat, hayatı yüceltme ve daha anlamlı kılma çabasıdır.

2. I. Sanatlar arasında geleneği en güçlü tür, şiirdir.

II. Hangi akım moda olursa olsun, hangi anlayış doruğa çıkarsa çıksın şiir hep iktidardadır.

III. Çünkü günlük yaşamın tutanağıdır şiir.

IV. Kitleleri ardından sürükleyen bir işlev de üstlenmiştir çoğu zaman.

V. Yığınları coşturmuş, onlara türlü mesajlar iletmiştir.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde "tanım" yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Televizyon dizilerinin her zaman yaşamımızda önemli bir yeri oldu. (II) Ancak son birkaç yıldır ağırlıklarını daha çok hissetmeye başladık. (III) Eş dost sohbetlerine kadar sızdı bu programlar. (IV) Günlük yaşamımızı, izlediğimiz dizinin ekrana geleceği güne ve saate göre planlıyoruz. (V) Diziler, öyküleriyle, öykülerinin geçtiği yerlerle, karakterleriyle ve müzikleriyle yaşamımızın vazgeçilmezleri arasına girdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" söz konusudur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Bodrum Kalesi'nin güneydoğu köşesinde bulunan İngiliz Kulesi, halk arasında Aslanlı Kale olarak bilinir. (II) İngilizler tarafından 1410'larda yapılan kale 1950'de onarım görür. (III) İngilizlerin Britanya Adaları dışında yaptıkları en anıtsal yapıt olan kule, ziyaretçilerini, bir yolculuğa çıkararak 500 yıl önceye götürüyor. (IV) Kulede, burada komutanlık yapan şövalyelerin arma ve bayrakları var. (V) Yine burada, Selçukluların Osmanlılara verdiği sancaktan başlayarak, Türk bayrağının son biçimini almasına kadar süren üç yüz yıllık dönemdeki bayrakları da görebilirsiniz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde üslupla ilgili bir özelliğe değinilmemiştir?

A) Sağlam bir roman tekniğinin yanı sıra canlı, en az sözcükle çok şey anlatmayı amaçlayan, yoğun bir anlatımı vardı.

B) Şiirlerindeki, okurun değişik duygularını etkileyen imgeleri, sıradan sözcüklere yeni anlamlar yükleyerek oluştururdu.

C) Yapıtlarındaki karakterler, halk arasından seçilmiş, zengin bir duygu dünyası olmayan, tek boyutlu kişilerdi.

D) Şiirlerini oluştururken sözcükleri, ses, anlam ve çağrışım yönünden sıkı bir değerlendirmeden geçirerek kullanırdı.

E) Betimlemelerinde gözlem gücü ağır basar, özentili ve coşkulu bir söyleyişten özellikle kaçınırdı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

6. (I) Edebiyatın sahip olduğu lütuflardan birinin mahremiyet olduğunu düşünüyorum. (II) Olaylar, okuyucunun kafasında gerçekleşir. (III) Buna karşılık sinema filmi bir ekrana yansıtılır ve biz onu bu ekrandan izleriz. (IV) Oysa roman, tamamen imgelemimizde gerçekleşir ve orada biçimlenir. (V) Bu türün kalıcılığını sağlayan, yazar ile okuyucunun imgelemleri arasındaki diyalogdur.

Yukarıdaki cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede yazar, kişisel yargısını belirtmiştir.

B) II. cümle I. cümledeki yargının gerekçesidir.

C) III. cümledeki yargı I ve II'nin karşıtıdır.

D) IV. cümlede romanın hayale daha yatkın olduğu savunulmuştur.

E) V. cümlede amaç-sonuç ilgisi kurulmuştur.

7. • Gürültü, insanın kendini kaybettiği yerde başlar, bulduğu yerde biter.

• Bu yerde, dakikalar saat ve yelkovanın ötesinde akar, görünen şeyler görünmez olur ama için için duyulur.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gürültünün olduğu yerde insan kendini kaybeder o zamandan sonra dakikalar ve saatler birbirini kovalar ve görünenler görünmez olur.

B) Gürültüde kendini kaybeden insan için dakikalar ve saat, yelkovanın ötesinde akar ve görünen şeyler görünmez olur.

C) Gürültünün olduğu yerde insan, görünmeyenleri için için duyar ve saatler bir bir akar.

D) Dakikalar ve saatler için için duyulurken gürültüde kaybolan insan görünenleri göremez.

E) İnsanın kendini kaybettiği yerde gürültü başlar, kendini bulduğunda biter ama zaman uzar, birçok şey görünmez olur ancak hissedilir.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir varsayım söz konusudur?

A) Diyelim ki anlattıklarının hepsi gerçek, ne yaparsın?

B) Galiba bakanın ülke ziyaretleri bitmiş.

C) Belki düşlerim günün birinde gerçek olacak.

D) Beklediğimiz paket iki gün sonra kargoya verilebilirmiş.

E) Sanırım trenin kalkış saatini bir saat ileri almışlar.

9. I. Başarının büyüklüğünü kendinize olan inancınızın büyüklüğü belirler.

II. Siz izin vermediğiniz sürece hiç kimse sizi aşağı göremez.

III. Zaferinizin sınırları öz güveninizin sınırları ile paraleldir.

IV. Asıl soru kimin size izin vereceği değil, kimin sizi durduracağıdır.

Yukarıda verilen numaralı cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve II B) II ve III C) I ve III D) III ve IV E) II ve IV

10. (I) Bütün bilgiler, merkezi bir karar alıncaya kadar aktarılamaz. (II) Bunun için ister ekonomideki merkezi planlamacı ister bir şirketteki CEO'lar söz konusu olsun karar alma hakkı büyük oranda konuyla ilgili bilgi sahibi insanlara devredilmelidir. (III) İnsanlar arası bilgi geçişinin maliyeti, ekonomilerde bazı karar alma haklarının merkezden alınma zorunluluğunu doğurur. (IV) Bu ise sistemin kendi çıkarlarını gözetmeden insanların yol açtığı denetim sorunlarını hafifletir. (V) Bu insanlar karar alma haklarını başkaları lehinde kullanırken kusursuz bir temsilci gibi davranmazlar.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bir öneri vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdakilerden hangisi kişisel düşünce içermemektedir?

A) Başkaları nasıl tanımlar, nasıl anlamlandırır bilemem ama benim için yaşlılık; yalnızlığın dört duvarı arasına sıkışıp kalma, bir iç ıssızlığa düşme durumudur.

B) Uçuk, çoğu zaman ağız ve burun delikleri çevresinde yaralarla kendini gösteren, bulaşıcı bir hastalıktır.

C) Yanımızda, yöremizde sürüp giden ezimler, öldürümler, haksızlıklar, onursuzluklar, sömürüler hiçbir sarsıntı yaratmıyor bizde; olup bitenlere canımız yanmıyor.

D) Çocukluk; yazarların, ozanların yapıt ve yaratılarını besleyen en önemli ana damarlardan biridir.

E) İşlevden yoksun bir betimleme; anlatımın sırtında yüktür, akışkanlığı keser, ana yoldan sapmalara yol açar ya da sislendirir.

12. Aşağıdakilerden hangisi bir "tahmin" cümlesidir?

A) Görgü tanıklarının ifadelerinde olayı aydınlatacak bir ayrıntı yoktu.

B) Mahkemenin, komisyonun verdiği bu kararı onaylayacağını düşünmüyorum.

C) Ayten, bana oynadığı oyunu sana da oynamıştı.

D) İyi planlanmış bir provokasyonla yüz yüze olduğumuzu hemen anladım.

E) Tartışmanın böyle sonuçlanacağını hiçbirimiz düşünemedik.

13. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir varsayımı ifade etmektedir?

A) Belki onu sen de tanırsın.

B) İstediğini veririm yeter ki sen çalış.

C) O, çarşamba günü geziden dönebilir.

D) Diyelim ki bu olay gerçek değildir.

E) Yarın akşam yemeğe onlar da gelebilir.

14. (I) Türkçemizin söz varlığı, insanımızın soyutlama, somutlaştırma ve algılama gücünü ortaya koymaktadır. (II) Ana dilimizin doğurgan yapısı, söz diziminin esnekliği her duyguyu ve düşünceyi dile getirmeye uygundur. (III) Dilimizin bu nitelikleri ona çok geniş anlatım olanakları kazandırmaktadır. (IV) Örneğin bilim, teknik ve sanatla ilgili terimleri kolaylıkla karşılayabilmektedir. (V) Dil Devrimiyle başlatılan girişimlerin hayata geçirilmesiyle, özellikle yabancı ögelerin yarattığı yozlaştırıcı etkenlerin silinebileceği düşünülmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde Türkçeyle ilgili bir beklenti dile getirilmektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesnel bir yargı söz konusudur?

A) Her şeye rağmen "Yeşil Gece"nin Reşat Nuri'nin romanı olmadığını söyleyen yoktur.

B) Gerçekçilikle lirizmi bağdaştırmasını iyi bilen Güntekin, mizah ögelerini de büyük bir ustalıkla kullanır.

C) Karakter yaratmadaki ustalığı gerçekten dikkate değerdir bu yazarımızın.

D) Bazı olayların, sanki bir tiyatro oyunun herhangi bir bölümü gibi canlı ve ayrıntılı olarak anlatılmasındaki başarı, yazarın aynı zamanda bir tiyatro yazarı olmasından ileri gelmektedir.

E) Her şeye rağmen Yeşil Gece'nin çok başarılı bir eser olduğunu belirtmek gerekir.

16. (I) İkilemeler, dilin anlatım gücünü artıran, Türkçeye özgü yinelemelerdir. (II) Yazılı ve sözlü anlatımda çok sık kullanılır. (III) Yalın ve gösterişsiz olduğu kadar kısa ve etkilidir. (IV) İkilemesiz anlatım cılızdır, yavandır, doyurucu değildir. (V) Anlatımda istenilen etkiyi yaratabilmek için ikilemeye başvurulmalıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi "İkilemeli anlatım, Türkçenin damgasını taşır." cümlesine anlamca en yakındır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

BÖLÜM 3

PARAGRAF BİLGİSİ

PARAGRAFIN YAPI YÖNÜ

Giriş Bölümü

Genelde tek cümleden oluşan paragrafta anlatılacak konuyla ilgili ipuçlarının verildiği cümlelerdir.

Örnek: Bayrak sevgisi toplumumuzun temel taşlarındandır.

Gelişme Bölümü

Giriş cümlesinde belirtilen konunun ayrıntılarıyla anlatıldığı bölümdür.

Örnek: Atalarımızdan gelen bu bayrak sevgisi sayesinde toplumumuz özünü kaybetmez, kenetlenir.

Sonuç Bölümü

Gelişme bölümünde anlatılanların sonuca bağlandığı bölümdür.

Örnek: Sonuç olarak bayrak bu toplumun vazgeçilmezidir.

Paragraf Oluşturma	Paragraf Tamamlama	Paragrafı İkiye Bölme
Karışık olarak verilen cümlelerden anlamlı bir paragraf oluşturulmasıdır. **Örnek:** I. Eski bayramları yaşayacağımızı ümit ediyorum. II. Yarın bayram. III. Bu nedenle hazırlıklarımıza başladık. II - III - I	Parçada boş bırakılan yerlerin, parçanın anlam ve yapı özellikleri dikkate alınarak en uygun cümleyle tamamlanmasıdır. **Örnek:** Bir yaz akşamıydı. Ailecek bir araya gelmiştik. Tüm ailem çok mutluydu bu birliktelikten.	Paragrafın konularına göre ikiye ayrılmasıdır. **Örnek:** Bugün de beklediğim haber gelmemişti. Beni ayakta tutan bu ümitti. / Çocukluğumu hatırlıyorum da. Hiçbir şey umruma gelmezdi. Çocukluk işte!

Paragrafın Akışını Bozan Cümle	Cümlelerin Yerini Değiştirme
Paragrafta yer alıp paragrafın konu bütünlüğüne uymayan cümledir. **Örnek:** (I) Yarın okul açılıyor. (II) Çok mutluyum. (III) Geçen sene de aynı gün açılmıştı. (IV) Arkadaşlarımı ve öğretmenlerimi çok özledim. (V) Yarını iple çekiyorum.	Paragraftaki anlam akışına bulunduğu yerden dolayı uymayan cümlelerin yer değiştirilmesidir. **Örnek:** (I) Annem en sevdiğim yemeği yapmıştı. (II) Sofraya hep birlikte oturduk. (III) Karnıyarık ve pilav. II ↔ III

PARAGRAFIN ANLAMI

Paragrafın Ana Düşüncesi

Okura, asıl anlatılmak ve açıklanmak istenen düşüncedir.

Örnek: Toplumun en önemli ögesi eğitimdir. Bu nedenle çocuklarımızın eğitimine önem vermeliyiz. Onları desteklemeliyiz. Bu önemi onlara kavratmalıyız.

Paragrafta Yardımcı Cümleler

Ana düşünceyi inandırıcı kılan, açıklayan, destekleyen cümlelerdir.

Örnek: Dil bilinci toplumu ayakta tutar. Dilin önemini herkese kavratmalıyız. Yabancı sözcüklerin dilimize girmesine izin vermemeliyiz. Bunu çevremize, ailemize anlatmalıyız ki dil yaşasın.

Paragrafın Konusu

Üzerinde söz söylenen, yazı yazılan veya eseri oluşturan düşünce ya da oluştur.

Örnek: Trafik kazalarının uykusuzluk, dikkatsizlik, alkollü araç kullanma gibi nedenleri varır. Ama en önemlisi dikkatsizliktir. Çünkü dikkat diğer unsurları en aza indirir. Konusu: Trafik kazalarının nedenleri

Paragrafın Başlığı

Konuyu en iyi şekilde kapsayan ve birkaç sözcükten oluşan sözcük grubudur.

Örnek: Teknoloji günümüzde hayatımızın bir parçası olmuştur. Teknoloji olmadan adım atamaz hale geldik. Bunun faydaları yanında zararları da saymakla bitmez. Başlık: Teknoloji

PARAGRAFIN ANLATIM YÖNÜ

ANLATIM TEKNİKLERİ

Betimleme: Gözlemlere dayanılarak anlatılan objenin veya ortamın okuyucunun zihninde şekillenip somutlaştırıldığı anlatımdır.

Örnek: Bu adam başında kasketi, sırtında paltosu ve yüzündeki sıcacık gülüşüyle babamı andırıyordu. Canım babam, köyümüzün etrafı yeşillerle kaplı, öbek öbek çiçeklerin açtığı yoldan beni okula götürürdü. Nasırlı elleri elimi hiç bırakmazdı.

Öyküleme: Bir olayın kişi, zaman, yer kurgusuna göre okuyucunun gözünde canlandırılacak şekilde anlatılmasıdır.

Örnek: Annemle bu sabah parka gittik. Ne güzel de eğlendim. Ama yağmur başlayınca eve geldik.

Açıklama: Belli bir konuda okuyucuyu bilgilendirmek için kullanılan anlatım tekniğidir.

Örnek: Ağır küre, ateş kürenin altında yer alır. Bu katmana çekirdek de denir. Dış ve iç çekirdek olarak ikiye ayrılır.

Tartışma: İleri sürülen bir fikri çürütmek, bu konudaki kararları değiştirmek için kullanılan anlatımdır.

Örnek: Son günlerde "Şiir mi daha etkileyicidir düz yazı m?" diye saçma bir münakaşa var. Yerine göre ikisi de etkileyicidir. Çünkü bir bilgi, bir öykü düzyazıyla; duygular ise şiirle verildiğinde daha etkileyici olur.

DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Tanımlama: Bir varlığın, durumun, olayın veya eserin temel özellikleri bakımından açıklanması ya da tanıtılmasıdır.

Örnek: Sevgi insanı birine bağlayan duygudur. Birine bağlanamıyorsan sevgi kısmında bir eksiklik var demektir. Tabii ki saygıyı da unutmamak gerekir.

Karşılaştırma: Olaylar, durumlar, kişiler veya eserlerin benzer ve farklı yönlerinin belirtilmesidir.

Örnek: "Arı gibi çalışmak" deyimini bilirsiniz. Demek ki insanımız da çalışma yönüyle arıyı aratmıyor. Sürekli çalışıyor.

Örneklendirme: Bir bilginin veya düşüncenin daha anlaşılır ve somut hale gelmesi için başvurulan anlatım yoludur.

Örnek: Dünya klasikleri beni hep etkilemiştir. "Sefiller"i okurken eserle bütünleşirsiniz. Hayatın gerçeklerini kavrarsınız.

Tanık Gösterme: Düşünceyi kanıtlamak amacıyla beğenilen, kendi alanında söz sahibi olan bir kişinin sözüne yer verilmesidir.

Örnek: "Şiir, nesre çevrilmesi mümkün olmayan nazımdır." diye ne güzel demiş Ahmet Haşim. Çünkü şiir, şiirdir; düzyazı, düzyazıdır. İç içe sokmaya gerek yok bence.

Sayısal Verilerden Yararlanma: Düşüncelerin etkili ve inandırıcı olması için konuyla ilgili sayısal verilerin kullanılmasıdır.

Örnek: Yapılan araştırmalara göre plastik poşetler 100 yılda, alüminyum kutular 200 yılda, cam şişeler 4000 yılda doğadan kaybolur. Buradan geri dönüşümün ne kadar önemli olduğu sonucuna varıyoruz.

Benzetme: Bir kavram veya varlığın başka bir kavram veya varlığın özellikleriyle anlatılmasıdır.

Örnek: Dostluk, çınar ağacı gibidir. Kökleştikçe kökleşir. Kolay kolay sökülemez, yok olmaz.

ANLATIM ÖZELLİKLERİ

- **Özgünlük** — İletilmek istenen duygu ve düşüncenin yazara özgü bir anlatımla sunulmasıdır.
- **Tutarlılık** — Birbirleriyle çelişen düşünceleri ileri sürmemektir.
- **Akıcılık** — Anlatımın sürükleyici olmasıdır.
- **Yalınlık** — Duygunun, düşüncenin veya bir gerçeğin sade bir biçimde anlatılmasıdır.
- **Açıklık** — Düşüncenin açık ve anlaşılır bir biçimde anlatılmasıdır.
- **Sağlamlık** — Anlatımın dil bilgisi kurallarına uygun olmasıdır.
- **İçtenlik** — Yapmacık olmayan, gerçek hissi uyandıran anlatımdır.
- **Duruluk** — Anlatımda gereksiz sözcüklerin kullanılmamasıdır.
- **Özlülük (Yoğunluk)** — Az sözle çok şeyin anlatılmasıdır.
- **Sürükleyicilik** — Okuyucuda merak ve gizem duygusunu oluşturacak şekilde anlatımın hız kesmeden anlatılmasıdır.
- **Kalıcılık** — Geçmişte ortaya konan bir yapıtın gelecekte de ilgi görmesi, geçirliliğini korumasıdır.

TEST 1

PARAGRAF BİLGİSİ

1. Yeniliği şiirin dış yüzeyinde değil, içeriğinde, özünde aramak gerekir. Şiirin en eski konularından olan gül ve bülbülden söz eden her şiiri eskilikle suçlamak, ham bir eleştiri anlayışının belirtisidir. Eskilik, gül ve bülbülde değil, onları duyuştadır. En sağlam yenilik, eski temaları yeni duygularla dolduran yeniliktir. Sanatta en büyük ustalık, eski sazdan yeni sesler çıkarmaktır.

Yukarıdaki parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiirdeki asıl maharet eski konuları yeni bir yorumla ele almaktır.

B) Daha önce kullanılmış kalıplarla şiir yazmak yeniliği engeller.

C) Söyleyişteki kusurlar, sanatçının özensizliğini ortaya çıkarır.

D) Yenilik, şiirin hem biçiminde hem içeriğinde görülmelidir.

E) Usta sanatçı, herkesten farklı algılamalıdır.

2. "Bir yazar, bütün yazarlık amacının çoktan unutulmuş bir dili, 'çocukluk dilini' yeniden bulmak olduğunu söyler. Hiç kuşkusuz bu, ilk sözcüklerini kekeleyen bir çocuğun yapmak istediği gibi, nesneleri, 'gösteren ve duyuran sözcüklerle' yani sözcüklerin ilk ve temel anlamlarıyla gözlerimizin önüne sermek demektir. Böylece, özünden koparak soyutlaşmış, yalancı durumuna düşmüş, orta malı sözcüklerin egemenliğine de son verilmiş olacaktır. Bundan da öte, gerçek haberleşme yeniden sağlanacak, gerçeğe gerçekliği kazandırılacaktır."

Bu parçada sözü edilen yazardan aşağıdakilerin hangisi beklenir?

A) Konuşma dilinde kullanılmayan sözcüklere yer verme

B) Mecazlı anlatımdan kaçınma

C) Bir kavramı birden çok sözcükle anlatma

D) Herkesin anlayamayacağı sözcükleri seçme

E) Yalın ve somut olmayan bir anlatımı yeğleme

3. Yaşlılar, gençlerin yaptıklarını yapmazlar. Ne var ki bu, bedensel güç isteyen işler için doğrudur. Yaşlılar elbette bu tür işleri yapmazlar. Ama akıl gücüne dayanan işleri daha iyi yaparlar. Bu yönden, yaşlandıkça düşünme ve yaratma gücümüzün zayıfladığı savı doğru değildir. Homeros'u, Platon'u, Zenon'u, Diyojen'i düşünün. Bunlar en ünlü yapıtlarını yaşlılık dönemlerinde vermişlerdir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşlılık, insanoğlunun çok çaba harcadığı bir dönemdir.

B) Yaşlıların yaptığı işleri gençler yapmak istemez.

C) Yaşlılık, insanoğlunun yaratıcılığını engellemez.

D) Gençleri, yapacakları işlerde, yaşlılar yönlendirmelidir.

E) İnsanda fiziksel gücün zayıflaması, yaratma gücünü artırır.

4. Sanatın amacı; kişinin düşüncesini, duyarlığını geliştirmek; ona dünyaya ve insanlara insanca bakma, sezme, kavrama gücü kazandırmaktır. Sanat ürünlerine ilgi duymayan, hayali işlemeyen, başkalarının acılarına, dertlerine ortak olmayan bir bilim adamı, bir yargıç, bir yönetici düşünelim: Ne yararı olur bunların toplumlarına, insanlığına? İnsanın, insan sevgisiyle yoğrulmadığı toplumlarda bütün yönleriyle ilkellik egemen olmaz mı?

Yukarıdaki parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Sanat ve Düş Gücü

B) Sanat ve İnsan

C) Sanat ve Yaratıcılık

D) Sanatın Gelişimi

E) Sanatın Doğuşu

5. Üç bölümden oluşan kitabın ilk bölümündeki öyküler bilinç dışıyla bilinçli hâl arasında gidip gelmelerle oluşur. Daha doğrusu bilinç dışının bilinçli hâle etkisi işlenir. Freud'un psikanaliz tekniğinden -ki modern psikolojinin temelidir- oldukça sık yararlanılır. Bastırılmış düşünceler, kendini var etmeye çalışan bireylerin karşılaştığı toplumsal direnç, kişilerin birbirlerine yaklaşımı, sevgisizlik, ikiyüzlülük oldukça sık karşımıza çıkar. Mesela "Yatak" öyküsünde "Yıllardır havalandırılmamış bir yatağa girip çıkıyorum, ıslak çürümüşlüğüne biçimsizliğim oyulu, onu güneşlendirmeliydim." ifadesi yer almaktadır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Öyküleme B) Tartışma C) Tanımlama
D) Benzetme E) Örneklendirme

6. Araştırmacı:

— .....?

Profesör:

— Evet, ama hiçbir şey tek başına oluşmuyor. İçinde bulunduğunuz koşullar çalışmanızı etkiler. Örneğin ister istemez "Ev sahibi olabilecek miyim?" diyorsunuz, "Arabaya biri çarpsa bittim." diyorsunuz, "Çocuk hangi okula gidecek?" diyorsunuz, "Emeklilikte nasıl geçineceğim?" diyorsunuz... Bunlar ve daha başka bir sürü kaygı kafanızın içindeyken size iş yapacak çok az enerji kalıyor. Bir de Akdeniz ülkeleri daha az çalışıyor. Ülkenin belli bir karakteri var. Genel olarak biz az çalışıyoruz ve bu bizim en büyük noksanlarımızdandır. Ama bunun da iyi bir tarafı var. Burada çok kişi çalışmadığı için öyle müthiş bir rekabet yok. Çalışmaya bir karar verirseniz önünüz açık. Yanınızda sizi engelleyecek çok rakip yok.

Bu diyalogda araştırmacının sorusu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Çalışmanın önemini vurgulamak önemli midir?

B) Şartlar sağlandığı takdirde ülkemizde işsizlik sorunu çözülür mü?

C) Bizim toplum olarak en önemli eksiğimiz yeterince çalışmamak mı?

D) Az çalışan ülkeler sıralamasında sizce ön sıralarda mıyız?

E) Başarılı olmak için mükemmel olmak şart mı?

7. Ağıtçı, ölünün vücutça ve huyca övülecek yönlerini bir bir sayıp döker; güzelliğini, yürekliliğini, cömertliğini, boyunu posunu över. Eğer yaşadığı sürece mutluluk görmemiş bir kişi ise ölenin yaşantısı boyunca çektiklerini; bahtından gülmüş, varlıklı bir kişi ise malını, mülkünü, davarını, tarlasını, etrafına yaptığı iyilikleri anlatır. Ünlü eşkıyalara yakılmış ağıtlar; onların kabadayılıkları, hükümet kuvvetlerine meydan okumaları üzerinde durur. Genellikle ağıtlar, hepsinden çok da geleneğin canlı kaldığı yerlerde yakılmış olanlar, şaşırtıcı bir gerçeklik niteliğindedir. Ağıtçı; şatafatsız, yoğun bir söyleyişle hiçbir özenti, yapmacık olma kaygısı göstermeksizin köy ve kasaba yaşantısının günlük olaylarından haber verir: aile içindeki geçimsizlikler, çekişmeler, tamamlanmamış düğün hazırlıkları, ödenecek borçlar gibi...

Bu parçadan hareketle ağıtlarla ilgili olarak;

I. Kişinin fiziksel özeliklerine de değinilir.

II. Günlük hayata dair bazı ipuçları taşır.

III. Görkemli ve söyleyişi güçlü bir türdür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. On sekizinci yüzyılın yarısından on dokuzuncu yüzyılın ortalarına kadar süren ömrü boyunca çok gezmiş, görmüş ve yazmış olan bilgin ve gezgin Alexander Von Humboldt "Napoli, Salzburg ve İstanbul şehirleri dünyanın en güzel köşeleridir." der. Her üç şehri de tanıyanlar Humboldt'u doğrular. Salzburg'da bir süre yaşayanlar, Humboldt'un kısacık övgüsünü az bile bulurlar. Çünkü bu küçük şehir, tabiat güzellikleriyle sanat eserlerinin, dik ve kayalıklı yamaçlarla yeşil düzlüklerin, Orta Çağ ile yirminci yüzyılın bağdaştığı eşsiz bir köşedir. Salzburg'da ilçe ile kent burun burunadır. Salzburg'da kuzeyin Cermen, doğunun Slav ve güneyin Latin esprisi yüzyıllardır sarmaş dolaştır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Tanık gösterilmiştir.

B) Metnin genelinde nesnel anlatımdan yararlanılmıştır.

C) Alıntıya yer verilmiştir.

D) Betimlemelerden yararlanılmıştır.

E) Deyimlerle anlam zenginleştirilmiştir.

9. I. Romalılar da halkı yiğit yetiştirmek, tehlikeleri ve ölümü hoş görmeye alıştırmak için o korkunç oyunlara başvuruyorlardı.

II. Bundan beteri de var: Eskiden ölüme hükmedilen kişileri hekimlerin canlı canlı kesip biçmelerine izin verilirmiş ki iç organlarımızı doğal hâlinde görebilsinler.

III. Gladyatörler herkesin gözü önünde savaşıyor, birbirini yaralayıp öldürüyorlardı.

IV. Lykurgos, gelmiş geçmiş yasa koyucuların en erdemlisi ve olgunu, halkını içki düşkünlüğünden korumak amacıyla pek haksız bir yol bulmuş; köleleri olan Elotlara zorla içirtmiştir ki Spartalılar adamların şarapla ne durumlara düştüğünü görüp içki düşkünlüğüne karşı iğrenme duysunlar.

V. Bazılarımız, ister istemez iyi bir amaca ulaşmak için kötü yollara başvurmak zorunda kalıyoruz.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi ilk cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Güneş yavaş yavaş yükselirken, oturduğum antik basamaklar aydınlanmaya başlıyor. Aşağılardaki duru göl ve tarlalardaki beyaz-mor haşhaş çiçekleri, sabah uykusundan henüz kalkıyor. Yüzyıllardır sessizliğe alışmış antik kentin geçmişini düşünüyorum. Tiyatro sahnesinde kaç oyun sergilendi, agoradaki satıcılar ne sıkı pazarlıklar yaptı, odeonda hangi sorunlar tartışıldı, ölümüne savaşlar nasıl yaşandı kim bilir? Oysa şimdi Kibyra, tarih sahnesindeki rolünü tamamlamış ve mağrur bir sessizliğe gömülmüş.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Öznel yargılara B) Betimlemeye
C) Kişileştirmeye D) Öykülemeye
E) Benzetmeye

11. Orada gördükleri karşısında heyecanlandı gezgin. Çorak arazinin ortasında böyle bir sarayın olabileceğine hiç aklı ermiyordu. Yerler şimdiye kadar üzerinde yürümediği güzellikte halılarla kaplıydı. Tavana, parlak ve işlemeli madenden avizeler asılmıştı. Bol işlemeli ipek yastıklar, deri koltuklar zenginliğin ihtişamını yansıtıyordu. Hizmetçiler lezzetli yiyeceklerle dolu tepsilerle gidip geliyor, çay sunuyorlardı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Deyim kullanılmıştır.
B) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
C) Karşılaştırma yapılmıştır.
D) Betimleyici ögelere yer verilmiştir.
E) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.

12. Geleneksel hamamlar, ev banyolarına dönüşünce banyoda su ısıtmak için de yeni teknolojiler gerekti. Önce soba benzeri su kazanları kullanıldı. Sonra yakıtlar değişip çeşitlendikçe ve evlere şebeke suyu bağlandıkça 1898'de Fransa'da kullanımı başlayan "şofben" devreye girdi. Şofben; hava gazı, bütan gazı, elektrik veya doğal gazla suyu kısa sürede ısıtan teknolojinin en ileri adımlarından biriydi. Kent yaşamının sağladığı modern sistemlerden yararlanan şofbenlerle birlikte gelişmiş teknoloji kullanan, bilgisayar donanımlı, termostatlı kazanlarla bireysel seçim olanakları da arttı.

Bu parçadan hareketle "şofben" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İleri düzey teknolojinin kullanımına rağmen bilinçsizce kullanımı bireysel kullanımını gerekli kılmıştır.
B) Ev banyolarının doğurduğu bir gereksinimdir.
C) İlk kez Fransa'da kullanılmaya başlanmıştır.
D) Soba ve su kazanlarının ileri bir aşamasıdır.
E) Kent yaşamının sağladığı modern sistemlerin sonucudur.

13. (I) Madeni parayı parmağımızla ittiğimizde paraya bir miktar hareket enerjisi vermiş oluruz. (II) İttiğimiz madeni para, duran para dizisine çarptığında enerjisini diğer madeni paraya aktarır. (III) Enerji aktarımı son madeni paraya kadar bu şekilde devam eder ve böylece son madeni paranın önü boş olduğundan o para ilerlemeye başlar. (IV) Bu durumda sırasıyla ikinci ve üçüncü madeni para diziden ayrılarak ilerler. (V) Deneyi iki ya da üç madeni parayla yaptığımızda bu paraları, kütlesi daha büyük olan tek bir paraymış gibi düşünebiliriz.

Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve V B) III ve IV C) IV ve V
D) I ve II E) II ve IV

14. I. O, benden birinci grupta yer alarak çalışmamı istedi.

II. Büyükbabam, iki türlü insan bulunduğunu söylerdi.

III. Hindistan Başbakanı İndira Gandhi, bir gün yaptığı bir konuşmada çalışmakla ilgili şu ilginç anısını anlatır:

IV. İşi yapanlar ve yapılan işten kendilerine pay çıkaranlar.

V. Çünkü orada diğerlerinden daha az rekabet vardır.

Numaralanmış cümlelerin anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanışı hangisinde verilmiştir?

A) II-I-III-IV-V B) III-II-IV-I-V C) III-IV-I-II-V
D) II-III-IV-I-V E) II-III-V-I-IV

15. O kadar usta bir kalem ki... Size şu kadarını söyleyebilirim, bunu yapınca siz de fark edeceksiniz ustalığını. Yazarın istediğiniz herhangi bir eserini seçin. Seçtiğiniz eserin herhangi bir bölümünden bir sözcük çıkarın ya da onun yerine başka bir sözcük yazmaya çalışın. Siz de göreceksiniz ki bunda başarılı olamayacaksınız.

Bu parçada sözü edilen yazarın eserlerinde görülen anlatım özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Açıklık B) Akıcılık C) Yoğunluk
D) Duruluk E) Doğallık

16 ve 17. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Fatih, Ali Kuşçu'ya Osmanlı başkentine gelerek bilgisiyle İstanbul medreselerinde ilim heveslisi gençleri yetiştirmesini teklif etti. Ama dürüst bir ilim adamı olan Ali Kuşçu, beklemediği bu iltifata, "Hünkârım izin verirlerse önce Tebriz'e döneyim. Çünkü burada bulunuşumun gerçek sebebi, Akkoyunlu Hükümdarı'nın elçisi olmamdır. Elçiye zeval olmaz. Gerektir ki hünkârımın lütufkâr davetini kabul etmeden önce vazifemi iyi bir sonuca ulaştırdığımı, beni gönderen ve bana güvenmiş olan insana bildireyim..." Ali Kuşçu'nun bu özrünü beğenerek kabul eden Fatih, bu bilgin ve bilgin olduğu kadar da mert ve ahlâklı olan insanı, bir süre daha misafir ettikten sonra kendisine izin verdi. Değerli bilgin Ali Kuşçu, sözünü tuttu. İki yıl sonra, ailesiyle ve öğrencileriyle birlikte Tebriz'den İstanbul'a hareket etti. Ali Kuşçu, 200 akçe maaşla Ayasofya Medresesine profesör olarak atandığı gibi padişahın özel kitaplığının yöneticiliğine de getirildi.

16. Bu parçaya göre Ali Kuşçu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kurallara uygun davranan
B) Yanlışsız yaşamaya çalışan
C) Doğruluktan ayrılmayan
D) Takdir edilen
E) Ananelerini önemseyen

17. Parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Elçiler, görevli bulundukları ülkede, ülkelerinin devlet başkanını temsil eder.
B) Bir elçi hiçbir zaman kişisel hareket edemez, temsil ettiği devletin en yüksek otoritesi tarafından verilen buyruklara uyma zorunluluğu vardır.
C) Bir kimseden başka bir kimseye herhangi bir haber ulaştıran, bu aracılığından dolayı sorumlu tutulmaz.
D) Elçinin temsil ettiği devlet ile görevli olduğu ülke arasında savaş çıktığında elçinin zarar görmeden yurduna dönmesi sağlanmalıdır.
E) Elçiler asla öldürülmez hatta onlara hakaret edilmesine dahi izin verilmez.

TEST 2

PARAGRAF BİLGİSİ

1 – 3. sorularda, numaralanmış cümlelerden hangisinin, parçanın anlam bütünlüğünü bozduğunu bulunuz.

1. (I) Çok engin bir kültürü olan Ahmet Hamdi Tanpınar'ı çoğu okuyucu; romanları, hikâyeleri ve denemeleri ile tanır. (II) Halbuki Tanpınar, her şeyden önce bir şairdir ve eserlerinde şiir duygusundan gelen hayallerle dolu, çağrışımlı ifadeler vardır. (III) Tanpınar'ın en güzel romanlarından biri olan Huzur'da şiir duygusu bütün ihtişamı ile kendini hissettirir. (IV) Huzur'un kahramanı Mümtaz, sanat ve hayata bakış açısı yönüyle Tanpınar'ın kendisidir. (V) Tanpınar'ın en büyük arzusu, sonsuza dek yaşayacak bir dize meydana getirmekti, o her eserini bu dize uğruna ortaya koydu sanırım.

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) İyi bir öykü üslup ister. (II) Üslup, öykünün kendisi, sanatın temelidir. (III) Öyküde monotonluktan uzak, hareketli, canlı, içten ve kıvrak bir anlatım kullanılmalıdır. (IV) Konu iyi bir öykünün önemli unsurudur. (V) Okuyucunun ruhuna hitap edecek bir anlatım seçmek, iyi bir öykünün vazgeçilmez koşuludur. (VI) Üslubu önemsemeyen öykücü, ağzıyla kuş tutsa başarılı olamaz. (VII) Konu ve öykü tekniğiyle birlikte özgün bir üslup geliştiremeyen ve bunu ilerletemeyen öykücü, zamanla kendi yazar, kendi okur.

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Antibakteriyel sabunlar, antibakteriyel kişisel temizlik ürünleri, antibakteriyel tekstil ürünleri, antibakteriyel mutfak malzemeleri... (II) Önceleri hastanelerde kullanımları yaygın olan bu tür antibakteriyel ürünler artık evimizde. (III) Antibakteriyel olmaları avantaj gibi görünse de pek çok bilim insanı ve araştırma kurumu bu özelliği sorguluyor ve bu konuda araştırmalarına devam ediyor. (IV) Anlaşılan o ki "Antibakteriyel ürünler sadece zararlı bakterileri mi öldürüyor?" veya "Antibakteriyel ürünlerin insan sağlığına zararı var mı?" gibi sorular henüz net olarak cevaplanmamış. (V) Antibakteriyel ürünlerin içine konan bazı kimyasal maddeler, çocuklarda alerji gelişimi riskini artırıyor.

A) I B) II C) III D) IV E) V

4 – 6. sorularda, başta verilen parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargıyı bulunuz.

4. Bir milletin maddi hayatının vasıtaları değiştirilebilir. Ancak manevi hayatın vasıtaları değişirse milletin bütünlüğü yok olur.

A) Millet bütünlüğü manevi hayatın vasıtalarının değiştirilmemesi ile mümkündür.

B) Bir milletin manevi hayatının vasıtaları yaşamdan beslenir.

C) Millet bütünlüğü ile manevi hayat vasıtaları arasındaki bağ zayıftır.

D) Manevi hayatın vasıtaları hiçbir zaman değiştirilemez.

E) Bir milletin maddi hayatının vasıtaları manevi hayatının vasıtalarından önemlidir.

5. Ahmet Mithat'ın romanlarını okuduğumuzda, onun daha başlangıçta doğrulardan yola çıktığı açıktır. Sonuna kadar da bu doğrular üzerinde yürüdüğünü görüyoruz.

A) Ahmet Mithat'ın roman anlayışı doğrular üzerine kuruludur.

B) Ahmet Mithat romanlarında toplumsal gerçeklere yer verir.

C) Ahmet Mithat'ın romanlarının başı ve sonu aynıdır.

D) Ahmet Mithat doğruları anlatmak için roman yazar.

E) Ahmet Mithat'ın bütün romanlarında aynı üslup görülmektedir.

6. Turgut Cansever, Antalya'da doğmuş olmakla beraber çocukluk dönemini Bursa'da geçirmiştir. Eserlerinde yaşamının bu kesitlerinden bahsetmiş genç bir ozandır.

A) Bursa, Turgut Cansever'in şiirlerinde çok önemli bir yer tutar.

B) Turgut Cansever'in eserleri tümüyle biyografik özellikler taşır.

C) Genç ozanın şiirleri Antalya ve Bursa'yı anlatır.

D) Turgut Cansever'in çocukluk yılları Bursa'da geçer.

E) Turgut Cansever hayatının en önemli yıllarını Antalya'da geçirmiştir.

7 – 9. sorularda, numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerektiğini bulunuz.

7. (I) Bir şiiri yeniden yazmak başka, anlaşılma kaygısıyla onun sözcüklerinden bazılarını değiştirmek başkadır. (II) Aslında 70 yıl önce yazılmış bir şiiri yeniden yazma çabasını pek anlamıyorum ben. (III) Anlaşılma kaygısıyla onun sözcüklerinden bazılarını değiştirmek ise daha absürt bir şey. (IV) O şiir, kendi döneminin duyarlılıklarının, kendi döneminin insani sorunlarının ürünüdür ve asıl haliyle kalmalıdır. (V) Bu işlem şiiri olduğundan farklı noktalara götürür ve ona kendisine ait olmayan bir dünya verir.

A) I ve III B) II ve III C) III ve IV D) III ve V E) IV ve V

8. (I) Bütün canlılar alemine göre insanı üstün yapan şey yeteneklerinin çeşitliliğidir. (II) Bir çita sıfırdan 108 km/saat hıza sadece 3,1 saniyede erişebilmektedir. (III) Dünya üzerindeki en zeki hayvan bile tek bir şey yapar fakat onu Dünya'da en iyi o yapar. (IV) Arı, laboratuvarlara, imbiklere gerek duymadan balını süzer. (V) Örümcek usta bir dokumacı gibi havadaki tuzağının görünmez ağlarını örer.

A) I ve III B) II ve III C) III ve IV D) III ve V E) IV ve V

9. (I) Leyla ile Mecnun konusu hakkında birçok şairimiz eserler vermiştir. (II) Ancak bunlardan sadece Fuzuli'ninki edebi bir değer taşımaktadır. (III) Baudelaire, Kötülük Çiçekleri'ndeki şiirlerinin pek çoğunun konusu Montepin'in "Alçıda Kızlar" adlı bayağı şiir kitabından almıştır. (IV) Aynı konular Baudelaire'de yaşayarak yepyeni içeriklerle zenginleşmemiş midir? (V) Fakat bugün Montepin'in şiirlerini kim okuyor, hatta kim hatırlıyor?

A) I ve III B) II ve III C) III ve IV D) III ve V E) IV ve V

10. I. Onları kendi istediğim yere koyarsam isyan ederler.

II. Yerini beğenmeyen sözcükler, bazen cümlelerimin anlamını değiştirir, okuyucumla aramı açarlar.

III. Bazen de cümlemin anlamını bozarak beni cezalandırırlar.

IV. Ben ise onları cümlede, nereye isterlerse oraya koyarım.

V. Bazı yazarlar, sözcükleri cümlede kendi uygun gördükleri yerlere koyarlar.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan dördüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Nasrettin Hoca; fıkralarının, dolayısıyla düşünce tarzının temel özellikleriyle sadece bir Anadolu bilgesi olarak kalmaz; insanlığın ortak damarlarını çok iyi bildiği için hangi coğrafyadan, hangi milletten, hangi inanıştan olursa olsun, <u>herkese seslenen bir dünya bilgesi olma</u> niteliği taşır. Bugün geniş bir coğrafyada tanınması ve benimsenmesi bu yüzdendir.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dünya çapında meşhur olma

B) Çeşitli kültürlerden etkilenme

C) Herkes tarafından beğenilme

D) Bilgi ve anlayışta evrensel olma

E) Güldürürken düşündürme

12. I. II. Dünya Savaşı bittiği gün, III. Dünya Savaşı'na hazırlıklar başladı.

II. Yarına güven diye de bir şey kalmadı.

III. Yarının ne olacağı kestirilemeyince gününü gün etmek, bir ilke oluverdi.

IV. 1939'da çocukluk çağında bulunanlar, böyle bir hava içinde büyüdüler.

V. Bugün III. Dünya Savaşı söz konusu değil ancak insanların yaşam ilkeleri halen değişmedi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden bir paragraf oluşturulmak istense hangisi dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Dil, insanın en temel gereksinimlerinden biri olan iletişimi sağlar. Dilin söze dönüşebilmesi, onun doğal bir biçimde öğrenilmesini zorunlu kılar. Dile yatkınlık, genetik bir özellik olmasına karşın, gerçekleşmesi kültürel bir süreci, daha doğrusu bir öğrenme sürecini gerektirir. İşte dil bilim, insana özgü dil yetisiyle, bu yetinin farklılaşmasından kaynaklanan dilleri, bunların zaman içinde uğradıkları değişimleri ve işleyiş biçimlerini inceleyen bir bilim dalıdır.

I. İnsanlar arası ilişkilerde rolünün olduğuna

II. Gelişiminin neye bağlı olduğuna

III. Söze dökülmesinde neye gereksinim duyulduğuna

IV. Bilim olarak hangi konuları ele aldığına

V. Değişmesi güç bir kurallar dizgesi oluşturduğuna

Bu parçada dille ilgili olarak yukarıdakilerden hangilerine değinilmiştir?

A) I ve II B) II ve V C) I ve VI

D) I, II ve V E) I, II, III ve IV

14. Goethe şöyle diyordu: "İnsan nerede olursa olsun elini yaşamın derinliğine daldırırsa gerçeğin kimi parçalarını ortaya çıkarır."

Aşağıdakilerden hangisi anlamca Goethe'nin bu sözüyle çelişir?

A) İnsan toplumla kökleşmişse gerçeklerden uzak kalamaz.

B) Ben ülkemden ve insanımdan hiç ayrılmadım hep onları yazdım.

C) Gerçekler sadece yaşananlar değil, düşlenenlerdir.

D) Çevremizi gözlemlediğimizde gerçekle karşı karşıya geliriz.

E) Yaşamı özümseyen duyarlı insan, gerçekleri görmezden gelemez.

15. Benim beğenime göre iyi bir roman acı ya da tatlı, üzücü ya da sevindirici bir hikâyedir. İç yaşamımızın dengesizliklerini, şaşkınlıklarını, gerileyişlerini belirtmeye yarayan; organik, orijinal ve belgesel bir özellik taşıyan; insanoğlunun yaşantı ve düşlerini dile getiren; konusuna uygun ve büyüleyici bir anlatımı olan özgür bir öyküdür.

Yukarıdaki parçaya göre aşağıdakilerden hangisi iyi bir romanın özelliği olarak <u>belirtilmemiştir</u>?

A) Gerçeğe yaslanan bir nitelik taşıyor olması

B) Yaşamın hemen her yönünü yansıtıyor olması

C) Halka ulaşabilmek amacıyla halkın diliyle yazılmış olması

D) İnsanın yaşamını ve hayallerini dile getiriyor olması

E) İçeriğine uygun, etkileyici bir üslubunun olması

16. Gerçek sanat eseri zamana karşı dayanıklı olur. Shakespeare (Şekspir) yeni midir? Beş yüz yıl önce yaşamıştır. Modern çağın en eski şairidir. Shakespeare eski midir? Piyesleri hâlâ oynanıyor, tiyatro salonlarını dolduruyor. Hâlâ ona dair monografiler birbirini kovalamaktadır. Hakkında en çok eser yazılan odur. Geçen gece Londra Radyosunda ona dair konuşma vardı. Aynı soruyu Türk ve yabancı bütün gerçek sanatçılar için tekrarlarsak cevap da aynı olur. Onlara ne yeni demek mümkündür ne de eski.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>ağır</u> basmaktadır?

A) Benzetme

B) Tanımlama

C) Tartışma

D) Öyküleme

E) Betimleme

TEST 3

PARAGRAF BİLGİSİ

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

1920'lerin başında Türk şiiri içine kapanmış bir görünümdeydi. En sevilen şairler, Yahya Kemal ile Ahmet Haşim'di. Hececiler aruzdan heceye geçişleriyle "ulusal ölçü"yü öne çıkarmış olmanın onurunu paylaşıyorlardı. Genç yetenekler olarak bakılan Yedi Meşaleciler arasında da toplumsal sorunlara ağırlık veren yoktu. Ama olsaydı, bunu kimse yadırgamaz, buna bir yenilik diye bakmazdı. Nitekim Hececilerin çevresinde kendilerine yer arayan kimi genç şairler yazmaktaydılar. Yetenekli şair adayları olarak tanınan bu gençler dergi çıkararak ya da bir topluluk kurarak edebiyatın kalemini halkın emrine sundular.

1. **Bu parçada** "edebiyatın kalemini halkın emrine sunmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Halkın anlayacağı dilde eserler kaleme almak

   B) Sanat kaygısını her şeyden daha çok önemsemek

   C) Halkın düşünceleri doğrultusunda edebiyat üretmek

   D) Halk için yazdığını söyleyen yazarları bir araya toplamak

   E) Halkın kullandığı sözcüklere eserlerde yer vermek

2. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

   A) Kimi sözcükler gerçek anlamıyla kullanılmamıştır.

   B) Kullanılan dil, parçanın anlaşılmasını zorlaştırmıştır.

   C) Türk şiirinin belli bir dönemiyle ilgili değerlendirmeler yapılmıştır.

   D) Kişisel düşüncelere yer verilmiştir.

   E) Karşılaştırma yapılarak sonuca gidilmiştir.

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Duyguların toprağında yeşerir lirik şiir. Duyguyla kan bağını koparmış bir şiiri, şiir de sayamayız genel anlamda. Çoğu şiirde olduğu gibi, çağdaş lirik şiirde de duygu olabildiğince yoğunlaştırılarak içerik haline dönüşür. Bu sayede şiir tek boyutluluktan kurtulur. Zengin anlam çağrışımlarının olduğu başka bir şiir çehresi kazanır. Duygunun egemenliğini bu tür şiirlere bakarak daha iyi anlayabiliriz.

3. **Bu parçada geçen** "duyguyla kan bağını koparmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Duyguyla aklı birbirinden bağımsız düşünme

   B) Şiirin benzer türleriyle alışverişini engelleme

   C) Duygu değeri olan unsurlara güvenmeme

   D) His ve hayallerin kullanımına ara verme

   E) Duygu yüklü ifadelerle şiirin ilişkisini kesme

4. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?**

   A) Kişisel düşüncelere yer verilmiştir.

   B) Karşılaştırma yapılmıştır.

   C) Bazı sözcükler gerçek anlamları dışında kullanılmıştır.

   D) Bir düşüncenin yanlışlığı vurgulanmıştır.

   E) Lirik şiir konusunda bilgilendirme amacı vardır.

5 – 7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İlk kez 1981'de Akdenizle ilgili bir konuyu araştırmak için iki günlüğüne gelmiştim bu şehre. Ama gerçek anlamda ilk ziyaretim 1999 Ağustos'undaydı. Kafa karıştırıcı bir mega kent bekliyordum. Tarihi eserlerin ve semtlerin bir bölümünü anımsıyordum, buna karşın bu kadar çarpıcı bir fiziksel güzellik beklemiyordum. İnsanların bu denli sıcak olacağını da tahmin etmiyordum. Aslında bu kadar görmüş geçirmiş bir şehir değildi beklediğim. Ayrıca orta sınıf, çok zenginler, doğudan göç edenler ve çok yoksullar arasında bu kadar ayrım olmasını da beklemiyordum. Trafik de tahmin ettiğimden çok daha kötüydü.

5. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi yazarın şehirle ilgili tahminlerinden biri değildir?

A) Karmaşık bir yapısının olacağı

B) Fiziksel güzelliğinin çok çarpıcı olmayacağı

C) Toplumsal sınıflar arasındaki farkın fazla olmayacağı

D) İnsanların bu kadar sıcak olmayacağı

E) Trafiğin çok daha iyi olacağı

6. Bu parçanın yazarı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Nesnel ölçütlere göre hareket ettiği

B) Tahminlerinde yanıldığı

C) Gezmeyi hobi olarak yaptığı

D) Tecrübeleriyle örnek bir insan olmaya çalıştığı

E) Uzun süreli araştırmalar yaptığı

7. Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen şehrin özelliklerinden biri değildir?

A) Düzensiz bir yapılaşmaya sahip olduğu

B) Etkileyici oranda fiziksel görüntüsünün olduğu

C) İnsanlar arasında sıcak bir ilişkinin bulunduğu

D) Sınıfsal farklılaşmaların yaşandığı

E) Trafikle ilgili olumsuzluklara sahip olduğu

8 – 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Büyük ve namlı bir orkestra devrimcisi ve şairi olan Fransız besteci Hector Berlioz, her çalgının teknik olanaklarını ve estetik bakımdan etkilerini inceleyerek birçok senfoni yazmıştır. Zengin bir partisyon ve çeşitli ses renklerinin kullanımı, eserlerinin başlıca karakteristiğidir. Yalnız "Requiem"inde dört nefesli orkestrası ve sekiz çift timpani kullanmış, melodik ve armonik buluşlar yapmış, İngiliz kornosunun lirik havasını keşfetmiş, özellikle vurmalı çalgılar üzerinde durarak timpani için büyük ustalık gerektiren partiler yazmıştır. Berlioz, orkestrasına örnek olarak onun "Romêo et Juliette" adlı senfonisindeki çalgılarını gösterebiliriz. Bu zengin partisyon, zamanında çok eleştirilmiş, hatta bir ressam, Berlioz'un toplu tüfekli bir orkestrayı idare eden karikatürünü yapmıştır.

8. Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Bir olayın olumlu ve olumsuz sonuçlarını açıklama

B) Bir sanatçının ortaya koyduğu çalışmaları değerlendirme

C) İki olayı benzer ve farklı yönleriyle değerlendirme

D) Halkın yeniliklere gösterdiği tepkilerin sonuçlarını verme

E) Sanatçıların yetiştiği ortamlardan çıkarımlar yapma

9. Bu parçadan Hector Berlioz ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Çevresinde tanınan bir sanatçı olduğuna

B) Çalgıların teknik olanaklarını değerlendirdiğine

C) Dilin zenginliğinden faydalandığına

D) Parçaların ezgilenişinde buluşları olduğuna

E) İngiliz kornosundaki duygusal yönü keşfettiğine

10. I. Eserlerinin özelliği

II. Orkestraya getirdiği yenilikler

III. Dinleyiciler üzerindeki etkisi

IV. Etkilendiği eserler

Bu parçada Hector Berlioz ile ilgili yukarıdakilerden hangileri hakkında bilgi vardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

11 - 14. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Anadolu'ya uygarlıklar cenneti desek yanlış olmaz ve bu uygarlıklar çoğu zaman bir şehre damgasını vurarak kendisini günümüze kadar taşımıştır. (II) Kimi Anadolu kentlerinin tarihi, Hititlere, Friglere kadar uzanır. (III) Bunlardan bir bölümünün kaderini doğal ulaşım yolları saptamıştır. (IV) Özel bir ürünle, üretimle özdeşleşenler olduğu gibi; ünlerini önemli bir tarihsel olaya borçlu olanları da vardır. (V) Ankara, tarihi çok eskilere dayanmasa da bugün önemli ve stratejik bir konumdadır. (VI) "Kral Yolu" olarak bilinen yolun üzerinde olan Ankara, ünlü tiftik keçisinden sağlanan yünün işlendiği bir merkezdir aynı zamanda. (VII) Yıldırım Bayezit ile Timur'un savaştığı yer olmasının yanında bu kenti yücelten bir başka yönü de "Anadolu İhtilali"nin kalesi oluşudur.

11. Bu parçadan aşağıdaki genellemelerin hangisine ulaşılabilir?

A) Toplumların yaşam biçimlerinin şekillenmesinde yaşanılan coğrafya etkilidir.

B) Anadolu şehirlerinin bir kısmı ihtiyaçlara cevap veremez konuma geldiğinde önemini yitirmiştir.

C) Anadolu'daki kültürel farklılıklar, şehirlerin mimari yapısını zenginleştirmiştir.

D) Tarihi hafızadan yoksun toplumlar, olayların sebeplerine inemezler.

E) Şehirler, tarihi ve sosyal yönlerini koruduğu sürece adlarını duyurmayı sürdürür.

12. Bu parçaya dayanarak aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Anadolu'da çok eski çağlardan kalan kentler vardır.

B) Ulaşım, kimi kentler için yaşamsal bir önem taşımaktadır.

C) Bazı tarihi olayların, kentlerin ünlenmesindeki etkisi yadsınamaz.

D) Ankara daha çok başkent olduktan sonra büyüyüp gelişmiştir.

E) Anadolu günümüze kadar taşıdığı değerleriyle uygarlıklar beşiği olduğunu gösterir.

13. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümle ile başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

14. Bu parçada Ankara'nın hangi özelliğine değinilmiştir?

A) Giyim kuşam tarzları B) Tarihi geçmişi

C) Başkent oluşu D) Doğal güzelliği

E) Ekonomik yapısı

15. I. kadı olan babası Hüseyin Fikri Efendi'nin memuriyeti dolayısıyla

II. Tanpınar, 1919 yılında Edebiyat Fakültesi'ne girmiştir.

III. 23 Haziran 1901'de İstanbul'da doğan Tanpınar'ın

IV. çocukluk yılları

V. iklim ve yaşayış şekilleri değişik olan yerlerde geçmiştir.

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir parça oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TEST 4

PARAGRAF BİLGİSİ

1. I. geçen yıl Hürriyet gazetesi tarafından

II. Yine büyük bir ilgiyle karşılandı.

III. "Hıçkırık"

IV. 1953 ve 1966 yıllarında iki kez filme alınan

V. fotoroman olarak sunuldu.

Bu sözler anlamlı ve kurallı bir parça oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Her yazısında, sanat çevrelerinin hemen hepsinin karşı olduğu düşüncelerini açıklamaktan çekinmedi.

II. Ön yargılarımdan kurtuldukça uzunca bir bocalama devresi içine girdim.

III. Sonra sinirlerim yatışınca bunları tekrar okudum ve düşündüm.

IV. Hatta zaman zaman bunları o kadar sert bir dille ileri sürdü ki ben bile karşı bir yazı yazmak istedim.

V. Sonra gördüm ki o düşüncelerinde pek de haksız değil sanatçı.

Bu cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Bu yüzden haftalık ve aylık çıkan dergiler, edebiyat sevgisinin buram buram tüttüğü yayın bahçeleridir.

II. Gazetelerde kimse, kimsenin ne yaptığına dikkat bile etmiyor.

III. Herkes, kendi bildiğini okuyor.

IV. Oysa dergilerde bu durumu yansıtan izler yok.

V. Sözüm ona küfürleşmeleri eleştiri diye yutturup edebiyata katkıda bulunduklarını sanıyorlar.

Bu cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sonda yer alır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Bulut sabahleyin, ilk defa bir çubuktan tüterek donakalmış ince bir duman gibi duruyordu.

II. Koca dağ, sanki sabah keyfi yapan biri gibiydi.

III. Sonra dumanın üst kısmı genişledi.

IV. Kuşluk vakti bir ucundan dağa ilmiklenmiş; öteki ucu, havanın boşluğunda bir püskül gibi sarkıyor.

V. Bulut, şimdi Ağrı'nın haşmetli başında bir sorguç gibi.

Yukarıdaki cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. geçen asır sonunda anlayışsız vakıfçılar tarafından yok edilmiştir.

II. Sonra büyük bir sahayı kaplayan yerinde

III. Osmanlı zamanında yapılan hastanelerden

IV. bir utanç mahallesi kurulmuştur

V. İstanbul'daki Fatih Külliyesi Darüşşifası

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir parça oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdakilerden hangisi "Emin Barın, tarihi ve kültürel değerleri koruma konusunda adından söz ettirmiştir. Böylece de günümüzün hat sanatı üstatları arasındaki yerini almıştır." **ifadesinden kesin olarak çıkarılabilecek bir yargıdır?**

A) Tarihi ve kültürel değerler, sanatkârlar tarafından korunmaktadır.

B) Hat sanatıyla uğraşan Emin Barın, tarihi ve kültürel değerleri koruyan biridir.

C) Emin Barın, günümüzün en önemli hat sanatçısıdır.

D) Günümüz hat sanatları üstatları tarihe meraklıdırlar.

E) Tarihi ve kültürel değerler ile hat sanatı arasında bir ilişki vardır.

7. İzmir - Aydın karayolu üzerinde yer alan bu mekân, grubumuzdaki dört kişinin de şimdiye dek gördüğü yerler içerisinde en iyi ve en ucuz kebapçıydı. Kebabın yanında ikram edilen ev yapımı şalgam suyu ise litrelerce içme isteği uyandıran bir lezzet sunuyordu.

Yukarıda verilen parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kebapçı, İzmir - Aydın otobanı kenarında İzmir'e yakın olan bir mevkide bulunmaktadır.
B) Grup, bu mekâna şahsi arabaları ile gitmiştir.
C) Yolculuğa çıkan grup, çekirdek aileden oluşmaktadır.
D) Kebapçı, şalgam suyu yapmayı bilmektedir.
E) Kebabın yanında verilen şalgam suyu için yolculardan para alınmamıştır.

8. **Aşağıdakilerden hangisi** "Ankara'daki bir okul müdürü, başarı grafiğini arttırdıklarını söylemiştir. Ardından da öğrencilerinin %80'inin üniversite sınavını kazandığını açıklamıştır." **ifadesinden kesin olarak çıkarılabilecek bir yargıdır?**

A) Sınavı geçen öğrencilerin tamamı dört yıllık bir fakülteye yerleştirilmiştir.
B) Öğrencilerin %20'si öğrenme güçlüğü çektiğinden sınavı kazanamamıştır.
C) Okul öğrencilerinin son dönemde sınavı kazanma oranları artmıştır.
D) Sınavı kazanan öğrencilerin hepsi üniversiteye başlamıştır.
E) Birbirleriyle yarışan öğrenciler, okulu başarıyla temsil eder.

9. Tanpınar, önemli bir Türk şairidir. Ayrıca 1930'lardan itibaren makaleleri ile de Türk kültür dünyasındaki yerini almıştır.

Yukarıda verilen parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tanpınar, Türk kültür dünyasında çok önemli bir yere sahiptir.
B) Tanpınar'ın şiirleri, Türk kültür dünyası için çok önemlidir.
C) Tanpınar, önemli bir şair ve makale yazarıdır.
D) Tanpınar'ın makaleleri, şiirleri kadar önem taşır.
E) Tanpınar, 1930'lardan itibaren Türk şiirinde yer alır.

10. Latife Tekin'in "Sevgili Arsız Ölüm" adlı romanı, Latin Amerika Edebiyatı'ndan izler taşır. Ayrıca bu eser, yazarın biyografisi ile de ilintilidir.

Yukarıda verilen parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Latin Amerika Edebiyatı, Latife Tekin'in romanlarında etkilidir.
B) Latife Tekin'in romanlarında biyografik anlatılar mevcuttur.
C) Sevgili Arsız Ölüm, biyografik bir romandır.
D) Sevgili Arsız Ölüm'de yazarının yaşam öyküsünden izler vardır.
E) Sevgili Arsız Ölüm, Latife Tekin'in biyografisidir.

11. Bernard College'den mezun olduktan sonra üniversitede yaratıcı edebiyat programına katılmıştır. Burada ilk öykülerini kaleme alan yazar, şimdi son kitabı üzerinde çalışıyor.

Yukarıda verilen parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazar, öykülerini üniversite eğitimi sırasında yazmıştır.
B) Yazarın son kitabı öykülerden oluşmaktadır.
C) Yazar, üniversitede yaratıcı edebiyat programına katılmıştır.
D) Yazar, ilk öykülerini yaratıcı edebiyat programı etkisiyle yazmıştır.
E) Yazar, Bernard College'den mezun olduktan hemen sonra öykülerini yayınlamaya başlamıştır.

12. (I) Benim şiirlerimde bir mesaj yoktur. (II) Halk beni anlasın da ruhsal yapımı çözümlesin diye de uğraşmam. (III) Kalemimi yüreğimin yelkenine bağlayıp anlam okyanusuna salıveririm. (IV) Her sözcüğün her hecenin birbirine değdiğinde çıkaracağı tınıyı, anlamsal derinliği hesaplarım sonra. (V) Gerisi okuyucuya kalmıştır, şiirim kimi zaman kutuplara götürür onları, kimi zaman Büyük Okyanus'a...

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TEST 5

PARAGRAF BİLGİSİ

1 - 5. sorularda, numaralanmış cümlelerden hangisinin düşüncenin akışını bozduğunu bulunuz.

1. (I) Bizde çocuk yayınları gerçek hayat hikâyelerine değil de masallara yönelmiştir. (II) Bu masallar da bir hayal evreninin renkli ve büyülü atmosferini yansıtmaktadır. (III) Oysa bugünün çocukları daha gerçekçi bir dünya ortamında yaşadıklarından, gördükleri ve yaşadıklarıyla okudukları arasında paralellik bulunmasını isterler. (IV) Bu isteklerini karşıladığı için televizyon izlemeyi daha çok severler. (V) Son yıllarda gerçekçi yazarların çocuk edebiyatına eğilmesi bu bakımdan sevindirici ve umut vericidir.

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Dünya içinde insanın varoluşu, öteki varlıkların hiçbirininkine benzemez. (II) Nesne ne olmuşsa odur; onun gerçekliği olduğu şeyden başka bir şey değildir. (III) Hayvanın gerçekliği de önceden belli olan, değişmez bir çerçevenin sınırları içinde tükenip biter. (IV) Bütün doğa olayları böylesine kolaylıkla anlaşılmaz. (V) Oysa insan, gerçekleştirilecek bir varlık programı, bir hayat planıdır.

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Son dönem hikâye ve roman yazarları, çeşitli dünya görüşleri çerçevesinde eserler vermeye devam etmektedirler. (II) Ancak bu yazarların çoğunun eserlerinde, bir karamsarlığın ve kötümserliğin hakim olduğu görülmektedir. (III) 1940 sonrası hikâye ve romancılarımız, dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu siyasi ve sosyal ortamdan etkilenmiş ve bunları eserlerine aksettirmişlerdir. (IV) Bunlar para, cinsiyet, sürekli tatminsizlik, yalnızlık ve çevresinden memnun olmama temlerini ortaklaşa işlemektedirler. (V) Vüs'at O. Bener, Bilge Karasu, Yusuf Atılgan, bu yazarlarımızdan bazılarıdır.

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Slogancı sanat; belli kalıplara dayandığı için kolaylıkla yinelenebilir, yeniden üretilebilir. (II) Amaç; yaygınlık, olabildiğince geniş bir çevreye yayılmak olduğu için yenilenme, kalıplaşma bir bakıma zorunludur. (III) Gerçek sanat yapıtı ise tektir, yinelenemez ancak yetenekçe alt düzeydeki sanatçılarca kopya edilir. (IV) Sanat yapıtı, bu işlevini gerçek yaşamı yeniden üreterek yerine getirir. (V) Kopyada ise yaratıcılık ögesi olmadığından yapıtın canı uçup gitmiş, ortada soluk çıkartmalara benzeyen bir nesne kalmıştır.

A) V B) IV C) III D) II E) I

5. (I) Biz üniversitede şehircilik okurken İstanbul'da yaşamayı düşlerdik. (II) Çünkü başınızı nereye çevirirseniz çevirin, proje yapacak bir alan, bir konu vardır İstanbul'da. (III) Tarihi kent dokusu, değişen ve dinamik nüfusu, dönüşüme her an hazır yerleşim düzeniyle şehircilik eğitimi için başlı başına bir uygulama alanı. (IV) Galiba edebiyatçılar için de öyle. (V) İstanbul'a giderken günlük tutma hayalim vardı ama bir kelime bile yazamadan geri dönen ben şehrin hayaliyle avunuyorum şimdi. (VI) Bir yanda romantizmle çıplak gerçekliğin zıtlığını sergileyen, öte yandan eski ile yeninin savaşını veren İstanbul, zengin bir esin kaynağı onlar için de.

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6 - 11. sorularda numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbirleri ile yer değiştirmesi gerektiğini bulunuz.

6. I. Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te, aralarında ülkemizin de bulunduğu birçok ülkeden şairler bir araya gelecek.

II. Çünkü ticaretin egemen olduğu bir küreselleşmenin yavanlığını ancak şiirin kendine özgü evrensel lezzeti giderebilir.

III. Öte yandan, küreselleşme içinde şiire verilen yer, şiirin işlevi ve dünya şiiri, sanırım aralarında tartışılacak.

IV. Gerçekten de adı geçen ülkelerin şairlerinin buluşması, birbirlerini tanıması; edebiyatın, edebiyatçıların kaynaşması açısından ayrı bir önem taşıyor.

V. Hele alanında söz sahibi bu kadar sanatçının belirlediği bir şiir ya da şiirler bunu çok rahat başarabilir.

A) I ile III B) II ile IV C) II ile V

D) III ile V E) IV ile V

7. I. Resim ve heykel sanatçıları, insan elleri üzerinde çok durmuşlardır.

II. Dua için kavuşan, gergef üzerinde dolaşan, çenesini avuçları içine alan, vücut boyunca sarkan eller.

III. Ortaçağ'dan bu yana, ressamların yapmış oldukları kadın ve erkek portrelerine bakılırsa gözlerden çok ellerin konuştuğunu görürsünüz.

IV. Bu duruş, onların türlü güzelliklerinden çok, yaşayan, duyan ve düşünen birer varlık oluşlarındandır.

V. Tanrı duygusunu, mutlu esenliğin parıltısını, kaygıların kaynaşmasını, yaşamaktan usanışı hep bu ellerde görürsünüz.

A) I ile III B) III ile IV C) II ile V

D) III ile V E) IV ile V

8. I. Dostlarımdan biri evime geldiğinde, ben modern mimariyi sevmiyorum;

II. Ama senin evinin yapılışındaki modern çizgiyi görünce modern mimariyi sevecek gibi oluyorum, dedi.

III. Öyle anlaşılıyordu ki modern mimari sevgisi dostumun bilinçaltına yerleştirilmişti ancak o öyle olmadığını sanıyordu.

IV. Benden evin yapılışı sırasında hep modern mimarinin alanına giren düzenlemeler yapmamı istemişti.

V. Oysa dostumun evini de ben yapmıştım.

A) I ile III B) II ile IV C) II ile V

D) I ile IV E) IV ile V

9. I. Eski zamanlarda âşıklar; il il dolaşır, sazlı sözlü hikâyeler anlatırlarmış.

II. Tabii haber yayılmış; son gelen âşık, hikâyenin sonunu bir güzel değiştirmiş, Kerem ile Aslı'yı birleştirivermiş.

III. Bir âşıktan dinlediği Kerem ile Aslı'nın sonlarına üzülmüş, öyle üzülmüş ki hemen bir ferman yayımlamış:

IV. "Bir daha bu hikâyeyi böyle anlatırlarsa ahdolsun, ilk anlatanın boynunu vurduracağım."

V. İllerden birinin beyi onları dinlemeye bayılırmış.

A) I ile III B) II ile IV C) II ile V

D) III ile V E) IV ile V

10. I. Yalın, neredeyse sıradan bir dille örülmüş roman.

II. El atmış olsaydı kim bilir nice güzel romanlar yazardı ama elinizdekiyle yetinmek zorundasınız.

III. Yazarın bu bir tek yapıtını okuduğunuzda, şunca yıl okuru kendisinden yoksun bırakmış bir romancıyla karşı karşıya olduğunuzu düşünüyorsunuz.

IV. Avuçlarınızdan yavaşça kayıp gitmiş bir büyük yazar karşısında yüreğinizi burkuyor.

V. Toplumsal bir değişim bütün yönleriyle gözler önüne seriliyor.

A) I ile III B) II ile IV C) II ile V

D) III ile V E) IV ile V

11. I. Dünyada eşine az rastlanan bir orman güzelliğinin korunma, işletilme sorumluluğu bu müdürlüğün omuzlarında.

II. Bu müdürlük bence çok kritik bir kurum.

III. Yenice'de birçok işletme şefliğini bünyesinde barındıran bir Orman İşletme Müdürlüğü var.

IV. Çünkü bu ormanda dünyada çok az bulunan ve ekonomik değeri yüksek ağaç türleri vardır.

V. Ayrıca orada üç beş yüz yıllık anıtlaşmış ağaçlar bulunuyor.

A) I ile III B) II ile IV C) II ile V

D) III ile V E) IV ile V

12. Tarihte ilk tekerlekler, tahtadan yapılmış üç çemberden meydana geliyor ve genellikle metal bağlarla bu parçalar birbirine tutturuluyor. Tekerlekler, bir eksene bağlanıyor ve eksenle birlikte dönüyordu. Hindistan'dan Rusya'ya, Türkistan bozkırlarından İtalya'ya kadar yapılan arkeoloji araştırmalarında elde edilen tekerlek örneklerinin birbirine benzemesi, tekerleğin --------- sonucunu vermektedir. Kimi bilginlerin tekerleğin yük taşımada kullanılan silindir biçimli ağaç kütüklerinden türemiş olduğunu ileri sürmelerine karşılık, birçok bilgin bu görüşe karşı çıkmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) aynı kaynaktan yayılmış olduğu

B) birçok milletin katkısıyla oluştuğu

C) her milletin buluşu olduğu

D) başarıyla kullanıldığı

E) yapımının bir sektör haline geldiği

13. Ünlü eleştirmenlerimizden biri, "Deneme yazıyorsanız belli bir birikiminiz, söyleyecek sözünüz olmalı." diyor ---------- Çünkü onun hem engin bir bilgi birikimi hem de söyleyecek pek çok sözü var.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Bu söz o yazarımıza çok uyuyor.

B) Kimileri onun bu görüşüne katılmıyor.

C) Bu nitelikleri taşıyan pek çok sanatçımız var.

D) Bu niteliklerden yoksunsanız, eleştirmen sayılmazsınız.

E) Kendisi de öyle bir eleştirmen olmak istiyor.

TEST 6 PARAGRAF BİLGİSİ

1. ----- Böyle olmasaydı bütün eski şiirleri yok saymak gerekirdi. Gerçi yeni kuşaklar, eskiler gibi yazmazlar ama onların yazdıklarıyla beslenirler, onların yazdıklarından yararlanacak çok şey bulurlar.

Düşüncenin akışına göre bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Öyle güzel şiirler vardır ki insanın dilinden düşmez.

B) Şiirlerde değişen değerlerin yanı sıra değişmeyen değerler de vardır.

C) Şiirlerde kendine özgü bir dünya görüşü yaratmak zordur.

D) Kimi ozanlar, çağdaşlarından çok farklı bir yol izler.

E) Her şiir, işlediği konuya ve konuyu ele alış biçimine göre değerlendirilir.

2. Günümüzü aydınlatan, yaşadığı zaman dilimine şahitlik eden yazarlar, zamanlarının güneşi olsalar da ------

Düşüncenin akışına göre bu cümlenin sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) toplumun her kesiminden okuyucu bulamazlar.

B) hiçbir zaman yarınların yıldızı olamazlar.

C) toplumun dertlerine çare bulamazlar.

D) yaşamdaki mutlulukları yansıtan bir ayna gibidirler.

E) okurlardan saygı göremezler.

3. Kişi, çoğu zaman kızgınlığını açıkça ortaya koyamaz; ortaya koyacak uygun ortam oluşmamıştır. Bu sebeple kızgınlığını ------ yaşayamaz. Çünkü ------ .

Düşüncenin akışına göre boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinin gelmesi gerekmektedir?

A) içinde – duygusaldır

B) gizlice – zekidir

C) etkin biçimde – aktiftir

D) açıkça – çaresizdir

E) dışında – nesneldir

4. Edebiyat meraklısı da eğer ister ve kendini yeterli bulursa tanınmış bir sanatçı hakkında bir yazı yazabilir; bir deneme kaleme alabilir. Yazarın, sanatçının kişiliği üzerinde varacağı yargı, o güne değin beslenen kanılara aykırı da düşebilir. Sağlam kanıtlara dayandıkça bu sonuç bizi hiç şaşırtmaz. Kendi düşüncelerimize uymayan bu yeni görüşünden ötürü ------

Düşüncenin akışına göre bu cümlenin sonuna aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

A) onu eleştirme hakkımız saklıdır.

B) ona hak vermek doğru olmaz.

C) onu kınamaya hakkımız yoktur.

D) ona karşı çıkmak gerekir.

E) onu bilgilendirmemiz gerekir.

5. ------ Söz gelimi 1950'li yıllarda Kuşadası tütün, zeytin ve bağcılıkla uğraşan küçük ve bir o kadar da şirin bir kıyı kasabasıydı. Binlerce yıllık geçmişe gözlerinizle tanık olur, neredeyse tarihi ellerinizle tutabilirdiniz. Şimdi bu doğa ve tarih aynası paramparça. Hoyrat bir elle biz bütün o güzellikleri bir daha kavuşamamak pahasına yok ettik. Yerlerine bir sürü beton yığını diktik; bunun adına da "turizm yatırımı" dedik.

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) İnsan gezerken turizmin nelere kadir olduğunu somut biçimde görüyor.

B) Bilinçsiz yatırımların getirisi, götürdüklerinin yanında devede kulak kalıyor.

C) Son on on beş yılda, bölgenin çehresinin nasıl değiştiğini, yöreyi gezerken kıvançla gözlemledim.

D) Bizde de bu alanda önemli gelişmeler yaşanmadı değil.

E) Zeytinciliğimiz ve bağcılığımız beklenen atılımı gerçekleştiremedi.

6. Bir kez daha koca bir yılı eskitip anılarımızın arasına gönderdik. Henüz eskitmediğimiz bir yeni yıl da tüm gizemiyle çaldı kapımızı. Her geçen gün solmuş bir gül yaprağı gibi dökülüp gitti geçmişe. Anılarımızı kurutup özenle koyduk bir kitabın arasına. Yaşadığımız düş kırıklıkları, mutluluklar belki hiçbir zaman unutulmayacak ama hiçbir zaman da bir kez daha yaşanmayacak. Doğanın değişmez yasası bu. Bir gün öncesini değil, beş dakika öncesini aynı duygularla yaşamamız olası değil. Kısacası, ...

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) yaşamın tadına ve anlamına vardığımız her dakika bizler için bir armağandır.

B) yaşamakta olduğumuz her an yeniden yaşanmayacak kadar değerlidir.

C) geçmişin acı ve tatlı yanlarını bir yana bırakıp günümüzü anlamlı kılmaya çalışmalıyız.

D) kaybedilen zamanın bir daha geri gelmeyeceğini düşünerek yaşamı sevgiyle kucaklamalıyız.

E) her dönemde yaşamın bize yüklediği sorumluluklar farklılık gösterir.

7. Dil; başkalarının düşüncelerini, duygularını öğrenmede temel araçlarımızdan biridir. Bu, kendi düşüncelerimiz için de geçerlidir. Çünkü düşüncelerimizi dilin toprağında oluşturur, geliştiririz. Geliştirdiğimiz düşünceleri de yine dilin yardımıyla başkalarına iletiriz. O halde...

Düşüncenin akışına göre bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) hiçbir dil olduğu gibi kalmaz, her dil gelişir ve değişir.

B) dilin yapısı toplumsal yaşamın koşullarına göre biçimlenir.

C) duygu ve düşüncelerin iletimi kendine özgü bir dil gerektirir.

D) dilin, düşünceyi oluşturan ve taşıyıp yayan bir araç olduğu söylenebilir.

E) dillerin gelişimi toplumdan topluma değişiklik gösterir.

8. Aşağıdaki cümlelerden bir paragraf oluşturulmak istense bunlardan hangisi o paragrafın giriş cümlesi olur?

A) Nice eserler, biçimce zayıf ve çirkin olduklarından başarı kazanamamıştır.

B) Sanat eseri, içerikle biçimden örülmüş bir bileşim, bölünmez bir bütündür.

C) Öyleyse, tek başına ne içerik ne de biçim bir eseri değerli kılmaya yeter.

D) Bundan ötürü, bir eserin değerlendirmesini yalnızca biçim ya da yalnızca içeriğe göre yapmak yanlıştır.

E) Özce anlamsız, içeriği hiçe sayan eserler de kısa sürede unutulmuştur.

9. I. Bu nitelikleri dolayısıyla yazı dili; edebiyatın, şiirin, hatta resim sanatının başlangıcı sayılır.

II. Bir bakıma yazı, dilin gözler önüne serilmesine, somutlaşmasına, ele avuca alınmasına sebep olmuştur.

III. Yazının bulunup kullanılmaya başlanmasından sonra dil işlenmiş ve oluşmuştur.

IV. Yazı dili konuşma diline oranla daha nesnel, daha kuralcı ve daha maddeye dayalıdır.

V. Yazı dili, konuşmanın kalıplara dökülmüş halidir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle bir paragraf oluşturulmak istense bunlardan hangisi o paragrafın sonuç cümlesi olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. "Gökkuşağı" romanının yazarı betimlemelerinin canlılığı ve etkileyiciliği ile dikkat çekmekteydi. Bunu, yaptığı betimlemelerde eksik ya da fazla bir tane sözcük kullanmadan yapardı. Hatta sadece kitabı yazmakla kalmaz, kitabın dizgi aşamasında da başında dururdu. Çünkü dizgi işlemi sırasında yapılacak bir hata, fazladan eklenecek bir bağlaç ya da sözcük betimlenen varlığı değiştirebilirdi.

Parçada sözü edilen yazarın anlatım özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yalınlık B) Açıklık C) Duruluk D) Özlülük E) Özgünlük

11. Bu dönem yazarları, Fransız edebiyatından yaptıkları çeviri ve uyarlamalarla hatırlanırlar. Çünkü reform hareketleri ile Osmanlı Devleti Batı'ya öğrenci gönderir. Gönderilen öğrenciler yeni metin türlerini tanıdıkları gibi bu türlerin etkisinde de kalırlar. Ancak bu yeni metin türlerinde yeni eserlerimizi ancak bir kuşak sonra verebiliriz. Yani bu dönem yazarlarının kendi dillerinde özgün eserler verememesi doğal sayılmalıdır.

Paragrafta sözü edilen yazarlarda bulunmayan anlatım özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Açıklık B) Doğallık C) Özgünlük
D) Yalınlık E) Duruluk

12. "Bu romanda bir eğretilik var. Sanki hiçbir söz yazara ait değil gibi. Yazar iç dünyasını yapmacıklıktan uzak bir şekilde anlatamıyor. Bu da sıkıyor okuyan kişiyi. Yazar kendi sözcüklerini kullanmayı doğru bulmuyor olsa gerek. Oysa iyi bir anlatımın anahtarı, yazarın içine doğduğu gibi yazması değil midir?" **diyen bir eleştirmenin, sözünü ettiği yazarın anlatımında bulduğu eksiklik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Etkililik B) Yalınlık C) Yoğunluk
D) Açıklık E) Doğallık

13. Çok kaliteli bir yazarımızdır. Ancak kendisini hiç geliştirmedi. Gençlik yıllarında da başarılıydı, şimdi de başarılı. Ama büyük bir yazar olmak istiyorsanız sürekli olarak gelişim göstermeniz gerekir yoksa çağın dışında kalırsınız. Bu yazarımız da böyle. Hâlâ aynı konularda yazıyor ve bu konular genellikle yerel olarak kalıyor. Buradan kendisine söylemek istediğim bir şey var: Maalesef bu şekilde büyük bir yazar olamazsın!

Yukarıda verilen parçada eleştirmen, eleştirdiği yazara büyük bir yazar olması için hangi özelliği üzerine yoğunlaşması gerektiğinden bahsetmiştir?

A) Yalınlık B) Evrensellik C) Duruluk
D) Özlülük E) Özgünlük

14. Bazı şiirlerle -eğer başarabilirseniz- tek bir yolculuğa çıkabilirsiniz ama Özdemir Asaf'ın şiiri tek bir sözcükle bile insanı binlerce yolculuğa çıkartabiliyor. Kullanılan sözcüklere hemen her şiirde rastlayabiliyoruz ancak Özdemir Asaf onları kendi sesiyle söylemiş. Öyle ki bir şiirini gördüğünüzde "Bunu Özdemir Asaf yazmış." diyebiliyorsunuz.

Parçaya göre Özdemir Asaf şiirlerinin <u>en belirgin</u> özellikleri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akıcılık - Yoğunluk
B) Özgünlük - Evrensellik
C) Kalıcılık - Akıcılık
D) Doğallık - Yalınlık
E) Yoğunluk - Özgünlük

15. Meraklı okuyucu, romanda önüne yeni olgular, kavramlar çıktıkça bunlara öyle bir göz gezdirip geçer. Oysa akıllı okuyucu bunları zihniyle algılar. Bunları öncekilerle kıyaslar, bunlardan bir yargı çıkarır. Akıllı okuyucu, okuduğu metnin anlamını belki o sırada kavrayamaz ama bilir ki aradan bir süre geçince metnin anlamını da kavrayacaktır.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir yapıta ilgi duymak ile onu anlamaya çalışmak arasında çok fark vardır.
B) Meraklı okuyucunun bilgisi az olduğu gibi sabrı da azdır.
C) Meraklı okuyucunun romana bakışı yüzeysel, akıllı okuyucununki ise derin ve kavramaya yöneliktir.
D) Roman ne kadar ustaca yazılırsa yazılsın, okuyucunun ilgisini çekmedikçe başarısız kabul edilir.
E) Hissedilerek yazılan romanlar bazen yaşanarak yazılan romanlardan daha uzun ömürlü olur.

TEST 7

PARAGRAF BİLGİSİ

1. Nice genç yazarlarımız, "yazar" olmak uğruna boş işlere girişip hem kendilerini hem de bizleri hoşnutsuz bir durumun içine sokuyorlar. Kuşkusuz ki edebiyattan keyif almanın tek şartı "edebiyat yapmamak"tır. Edebiyat yapmamaktan kastım ise saf sözcükler kullanmaktır. İşte edebiyatın ana koşulu budur.

Bu sözleri söyleyen yazarın gerçek edebiyatın ana koşulu dediği özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bütünlük B) Açıklık C) Etkililik D) Akıcılık E) Yalınlık

2. Bu gençler, karşılarına çıkacak olan konuşmacıların kendilerini uzun cümlelerle uyutmasını değil, çarpıcı ve dolu dolu sözlerle kısa sürede bilgilendirip heyecanlandırmasını istiyor.

Bu cümleye göre bir konuşmacıdan beklenen özellikler aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özgünlük – Akıcılık
B) Evrensellik – Tutarlılık
C) Özlülük – Etkileyicilik
D) Akıcılık – Doğallık
E) Duruluk – Yalınlık

3. Dünyaca ünlü yazarımız "Nasıl bu kadar başarılı oldunuz?" sorusuna şu cevabı verdi: "Siz, siz olarak en iyisiniz; siz başkalarının yerine geçtiğinizde en iyi ikinci olabilirsiniz."

Yukarıdaki cevabı veren yazar aşağıdaki özelliklerden hangisinin önemine değinmiştir?

A) Tutarlılık B) Özgünlük C) Yoğunluk D) İnandırıcılık E) Etkileyicilik

4. Çıkardığı şiir kitabı ile taraflı tarafsız herkesin beğenisini kazanan genç ozan, başarısının sırrını şu cümleyle özetledi: "Şiirde başlıca amacım; emek vermeden ağızdan çıkıverdiği gibi söylenmiş izlenimi vermektir."

Bu cümleye göre ozanın şiirlerinde özellikle amaçladığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğallık B) Yalınlık C) Akıcılık D) Açıklık E) Duruluk

5. (I) Günümüz romancısı, eserin konusunu toplumun yaşantısından seçer. (II) Romandaki kişileri, yaşayan birer insan olarak ele alır. (III) Onları, belli bir zaman içinde tanıdığımız bir yerin adamı olarak okuyucuya sunmalıdır. (IV) Şair, sanat adamı bana benzemiyorsa yalnız kendini söyleyip de beni söylemiyorsa ondan bana ne? (V) Ben bir sanat eserinde kendi sevinçlerimi, kendi acılarımı görmeliyim ki ona ilgi gösterebileyim, onu anlayabileyim.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde karakterlerin gerçekçi olması gerektiği belirtilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Gündelik dille şiir yazan şairler var ama bence yanlış yapıyorlar. Gündelik dille şiir yazamayız. Şiir, elit kesimin işi. Şiirde bir verilmiş anlam vardır, bir de kazanılmış anlam. Benim şiirlerimdeki anlamın kazanılmasını isterim, okurumun şiirimi anlamak için uğraş vermesini isterim.

Böyle diyen biri şiirde "özellikle" hangi niteliğin olmasını istemektedir?

A) Akıcılık B) Bütünlük C) Özgünlük D) Yoğunluk E) Öznellik

7. Tarihi ezber konusu saymanın sakıncalarından biri, düşünme eylemi aracılığıyla bugünü de sorgulamayı sağlayabilecek olayların sıradan kalıplara indirgenmesi olasılığıdır. Eskiden olanları yalnızca bir zamanlar olup bittikleri için önemli saymanın, neden-sonuç ilişkisi temeline oturmuş modern tarihçilik anlayışında hiçbir yeri yoktur.

Bu parçada asıl vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarih öğretiminde ezberciliğe gidilmesi, tarihî olayların anlaşılmasını güçleştirir.

B) Tarih araştırmalarının gitgide içine giren öznellik, bu bilimi nesnellikten uzaklaştırmaktadır.

C) Olayları birbiriyle olan ilişkisine göre değerlendirme ve bu yolla kavramlaştırma yoluna gitme, sağlam bir düşünce zemini oluşturmayı sağlar.

D) Günümüzde tarihçiler, geçmişte olup bitenlere daha objektif bir gözle bakabilmektedir.

E) Geçmişi öğrenmek, bu yolla elde edilen bilgileri bugün için kullanmak açısından önemlidir.

8. Epik de yazsa lirik de yazsa anlatımıyla "Bu, şu yazarındır." dedirtebilmesi gerek bir sanatçının. Ben, tek bir paragrafım okunduğunda onu yazanın ben olduğum anlaşılsın isterim. Bunu başarabilirim, başaramam; o ayrı konu. Ama yazar olmanın bunu gerektirdiğine inanıyorum.

Bu sözleri söyleyen yazar aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istemiş olabilir?

A) Yazınsal türlerin belli özellikleri olduğunu

B) Yapıtta üslubun önemini

C) Yazma konusunda kendisine çok güvendiğini

D) Yazarken başkalarının görüşlerinden yararlandığını

E) Yazarların, kendilerini tekrarlamaktan kaçınması gerektiğini

9. Gerçek bir kitap okuru olmanın tek bir yolu vardır, yaşa göre yapıt seçmeyi bilmek. Soruyorlar: Hangi kitapları okumamı salık verirsiniz? Bunu gereğince yanıtlamak için önce bu soruyu soranın kişiliğini bilmelisiniz. İnsanlar vardır eline ne geçerse okur, kişiler vardır ki seçme yapmak ister. Neyi okumalı, neyi okumamalı diye düşünür. O kadar çok zamanımız yok ki her kitabı okuyabilelim.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hangi kitapları okuyacağımızı başkalarına sormamalıyız.

B) Kitap okuyan birisi, gerçeği er geç kavrayacaktır.

C) Okur, yaşına ve durumuna uygun kitap seçmelidir.

D) Gerçek bir okuyucu eline aldığı bir kitabı kısa sürede okur.

E) Kitap okuma, uğraşların en yararlısıdır.

10. Bir öykücü tanıyorum. Oldukça yaşlı ama enerji dolu, ha bire çalışır; nerede, hangi durumda olursa olsun yazar. Geçen gün elinde eskiden yazdığı bir öykü vardı. Öyküsüyle yeniden gençleşmeye çalışıyormuş. "Ben yazmadığım zaman rahatsız oluyorum. Yazmasam bile eskiden kaleme aldığım öyküleri yenileştiriyorum; onlara güç veriyorum." dedi. Bu öykücünün söyledikleri bütün sanatçılar için geçerlidir sanırım.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatçı, her durumda görüşünü bildirmelidir.

B) Gerçek sanatçı, sürekli çalışmak ve kendini yenilemek zorundadır.

C) Sanatçının ruhu zengindir; bu yüzden hiçbir sanatçı yaşlanmayı kabul etmez.

D) Öykücüler, diğer sanatçılara göre kaynak yönünden daha zengindir.

E) Sanatçıların içinde öykücülerin ayrı bir yeri vardır.

11. (I) Bazı insanlar, hata yapmayı bir yetersizlik olarak kabul ederler. (II) Bu, yanlış bir düşüncedir. (III) Hatalar; her zaman yetersizlik, bilgisizlik ve kötü niyetten meydana gelmez. (IV) Hatalar, işin niteliğinden, o andaki fiziksel ve psikolojik durumumuzdan veya elimizde olmayan başka sebepler yüzünden de meydana gelmiş olabilir. (V) İnsan böyle çok değişik sebepler yüzünden meydana gelmiş bir hatayı, sadece kendi yetersizliğine bağlayarak umutsuzluğa kapılmamalı ve mücadeleyi bırakmamalıdır.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde paragrafın ana düşüncesi açıklanmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Biz garip bir milletiz. Boş koltuklara oynayan, yönetmenini ve oyuncularını hiç tanımadığımız bir film, festival kapsamına alınırsa onu görmek için karaborsadan bilet alırız. Kitap okumak hem çok pahalı gelir hem de vaktimiz yoktur. Ama kitap fuarına girmek için yağmur altında, kuyrukta bekleriz. Bekleriz de nedense kitap satışları bir türlü artmaz. Hatta çoğu yayınevi, kapısına kilit vurmak zorunda kalır.

Bu paragrafın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanata olan ilgimiz gösterişten ileri geçemiyor.

B) Sanat, toplumsal kalkınmanın en önemli ögesidir.

C) Festivaller ve fuarlar, üstün sanat ürünlerini ortaya çıkarır.

D) Öğretimin her düzeyinde sanat eğitimine önem verilmelidir.

E) Okumaya zaman bulamadığını söyleyenlerin içtenliklerinden kuşku duymalıyız.

13. Canım insanoğlu; savaş günlerinde, açlık günlerinde bile düşlerini unutmuyor; bilgisini artırmaya, düşünce alanını büyütmeye çalışıyor. Böyle düşler arkasından koşacağımıza biz oturalım da şu toprağımızı bezemeye bakalım mı diyeceksiniz? Ah, ne iyi olur ama ne yapalım ki öyle demek bir yorgunluk gösterir; yarın ise yorgun insanların değil, rahatlarına kıyabilenlerindir.

Bu paragraftan çıkarılabilecek <u>en kapsamlı</u> yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İyi bir gelecek elde etme hakkı, yorgun insanlarındır.

B) Geçmiş, düşünen ve bilgi sınırını genişletmek için çaba gösterenlerindir.

C) Bilgisini arttırmayan, düşüncelerini büyütmeyen insanların düşleri gerçekleşmez.

D) Düşünce üretmeyen yorgun insanlar, sadece toprağı bezemeyi düşünebilir.

E) Savaş ve açlık günlerinde düş kurmak, kişiyi başarıya ulaştırır.

14. Bir sanatkâr, bir şair, kurulan fabrikalardan, köprülerden de bahsedebilir; yığınların sefalet ve ızdırabından da. Bu, onun bileceği iştir. Biz eserine bakarız, eser güzelse ancak o zaman sanatkâr sözüne hak kazanır. Eser, hem güzel hem faydalı ise o zaman onu iki kez tebrik ederiz. Ama güzellik olmayınca eserin okunmayacağını, dolayısıyla faydanın ortadan kalkacağını unutmayınız.

Bu parçadan çıkarılabilecek <u>en kapsamlı</u> yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatçı eserinde her şeyden söz edebilir.

B) Yazdığı eser, sanatçının topluma bakışının aynasıdır.

C) Bir sanat eserinde, temel öge güzelliktir.

D) Sanatçı, faydalı olamıyorsa güzellik de yaratamamış demektir.

E) Okuyucunun yargısı, sanatçının sanata bakışını etkiler.

TEST 8 PARAGRAF BİLGİSİ

1. Türk plastik sanatları arasında hem güzel hem de faydalı parçalardan oluşan el sanatlarının önemli bir yeri vardır. Zaman zaman güzel sanatlar düzeyinde ürünler verilen bu dalda sanatçının, ustanın amacı günlük ve tören eşyaları yapmak, bu eşyaları süslemek, böylece kazanç sağlamanın yanı sıra tabiattaki güzellikleri yansıtmak, iç dünyalarını aktarmak ve mesaj vermektir. Hem bir iş hem bir uğraş hem de artistik bir çalışma alanı olan el sanatları, verilen ürünler doğrultusunda kategorilendirilebilir.

Bu parçada el sanatları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Türk plastik sanatları içinde yer aldığına

B) Sanatçıların iç dünyalarını yansıttığına

C) Verilen ürünlerin çeşitli yönlerden gruplandırılabileceğine

D) Gelir elde etme amacı taşıdığına

E) Görselliğe önemli ölçüde yer verildiğine

2. Yazı sözden üstündür. Kültürün gerçek okulu yazıdır. Yazı bulunmamış olsaydı insanlık kendini bu derece tanımayacak, uygarlık yerinde sayacaktı. Çünkü yazı duyguların, düşüncelerin, bilgilerin, zekânın fotoğrafı; düşünen kafaların gölgesi; insanoğlunun ölüme karşı bulabildiği tek çaredir. Söz uçar, yazı kalır. Yazı, insan aklının en güzel buluşudur.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

A) Yazı, uygarlığın ilerlemesini sağlamıştır.

B) İnsanlık, kendini yazı ile daha iyi tanımıştır.

C) Yazıya aktarılan bilgi ve düşünceler unutulmaktan kurtulur.

D) Yazı, insanoğlundan önce de vardı, sonra da var olacaktır.

E) İnsanoğlunun en güzel buluşu yazıdır.

3. Yazar, öykülerinde orta halli kentlileri anlatırken onların küçük dünyalarına dalıyor, aralarındaki çıkar çekişmelerini gözler önüne seriyor. Gerçeğin acılığı, burukluğu sanatçıyı bunları eleştirmeye değil, anılara sığınmaya götürüyor. Ancak son öykülerinde dünün değerlerini, bugünün yaşayışına bağlayarak geleceğe olan umudunu belirtiyor. Değişen koşulların çevreyi ve insanları alt üst edişini, kılıktan kılığa sokuşunu anlatıyor. Olayların akışına uygun kısa konuşmalar, okuyucuyu alıp götürüyor bu öykülerde.

Bu parçada yazarın öyküleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Kentte yaşayan orta halli insanların birbirleriyle yaşadıkları rekabete

B) Acı gerçeğin, yazarı anılarına sığınmaya ittiğine

C) Geleceğe umutla baktığına

D) Değişen şartların insanlar üzerinde bıraktığı etkilere

E) Geçmişin değerlerini bugünkülere tercih ettiğine

4. Mutlu insan, varlığıyla kendisine ve başkalarına katkıda bulunabilen insandır. Yaşamdaki sorunlarla başa çıkabilecek yeterliliğe sahiptir. Başkalarını dinleme ve onlarla iletişim kurma sanatını bilen insandır. Mutsuz insansa yaşamının kaptanı olmayan, serüveni dışarıdaki koşullara bağlı bulunan, başkaları ne istiyorsa onu yapan insandır. Oysa mutlu insan böyle midir?

Bu parçada mutlu insanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Çevresindekilere yardımcı olabildiğine

B) Çeşitli zorlukların üstesinden gelebildiğine

C) Olumsuz durumlardan bile mutlu olabilecek bir sonuç çıkarabildiğine

D) Çevresindekilerle diyaloğa girebildiğine

E) Başkalarının her istediğini yerine getirmeye çalışmadığına

5. Eleştirmen, fikir ve sanat hareketlerinin kaynaştığı, eleştirinin bir meslek sayıldığı yerlerde yetişir. Çok sayıda eleştirmeni olmayan yerlerden büyük eleştirmenlerin çıkması beklenemez. Ahlaki niteliklerinin yanı başında sağlam, felsefi bir temele dayanan geniş bir sanat kültürü, derin bir seziş ve büyük bir çalışma yeteneği büyük eleştirmenlerin başlıca nitelikleri olarak görülmektedir. Felsefi bilgiden ve görüşten yoksun bir eleştirmen, büyük bir eleştirmen olarak gösterilemez.

Bu parçada eleştirmenlerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Nesnel bir tutum içerisinde olmaları gerektiğine

B) Eleştirinin meslek haline geldiği yerlerde yetiştiklerine

C) Büyük eleştirmenlerin, çok sayıda eleştirmenin olduğu yerlerde yetişebildiğine

D) Engin felsefe kültürüne sahip olmaları gerektiğine

E) Sezgilerinin güçlü olması gerektiğine

6. Üzerinde çalıştığım son kitabım beni çok yordu. Yapılan iş, harcanan enerjiyi pek karşılamıyor. Bu kadar uğraşın sonunda ne kazandığımı düşünmeye başladım. Bir çeşit iç hesaplaşma gibiydi. İnsanlar nereye gidiyor? Neden varız? Neden çalışıyoruz? Bu soruların cevaplarını eskiye nazaran daha çok düşünmeye başladım. Biraz da kendimle ilgileneyim dedim. Ben bu yaşımda hayatın çalışmaktan ibaret olmadığını anladım. Birçok şeyi ne yazık ki yeni öğreniyorum.

Bu sözleri söyleyen kişi aşağıdakilerden hangisi ile nitelenebilir?

A) Gerçeklerden kaçan

B) Kendini ve hayatı sorgulayan

C) Hayatını düş gücüyle yönlendiren

D) Hayatın anlamsız olduğunu savunan

E) Hayatından memnun olmayan

7. Her bilimsel araştırma, öncekilerin bir eksiğini giderir. Bu nedenle hiçbir çalışma, belli bir konuda son sözü söylemiş sayılmaz. İşte bunun için benim dille ilgili bu çalışmama da bitmiş gözüyle bakılamaz. Elbette bunun da birçok eksiği var. Bu eksikleri gidermek de dilcilerin, bu alanda yetişmiş kimselerin işidir. Çünkü herkes bir dil konuşur ama hiçbir zaman konuştuğu o dilin uzmanı değildir. Uzmanlık, bir dili konuşmak anlamına gelmez; o konuda eğitim görmüş olmayı gerektirir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Bilimsel konularda yapılan çalışmalar birbirini tamamlar.

B) Hiçbir araştırma, ele aldığı konuda son sözü söylemez.

C) Bir dili konuşma, o dilde uzmanlaşmanın göstergesi değildir.

D) Bir dilde uzmanlaşmak bu amaca yönelik bir eğitimden geçmeyi gerektirir.

E) Dil üzerindeki araştırmaların tamamlanması başka alanlardakinden daha uzun sürer.

8. Şehir içi otobüs yolcularına dikkatlice bakınca neler görürüz? Yolculardan kimileri konuşma gereksinimi duyarlar. Yanlarında oturan yabancıya, öteki yolcuları rahatsız edecek biçimde aile içi sorunlarını anlatmaktan çekinmezler. Kimileri yorgunluktan bitkin, bir an önce gideceği yere varma ya da kalkacak birinin yerine oturabilme telaşındadır. Oturduğu yerde uyuyan yolcular da vardır. Ütüsüz, yıpranmış giysililer; boyasız, çamurlu ayakkabılılar da az değildir. Eğer öğrencisi bol bir otobüse bindiyseniz, o zaman gülen yüzler görebilir, içinizin aydınlandığını fark edebilirsiniz.

Bu parçada sözü edilen otobüs yolcularıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Giyim kuşama önem vermeyenlerin de bulunduğuna

B) Kimilerinin görgü kurallarına uymadıklarına

C) Sıkıntılarını yansıtan bir tutum içinde olduklarına

D) Çevrelerindeki insanları küçümsediklerine

E) Gençlerin öteki yolcular üzerindeki etkisine

9. Eğitim ve dil, birbiriyle yakından ilgili iki alan. Kuşkusuz dili kullanmanın tek amacı eğitim değildir ama eğitimi dilsiz gerçekleştiremezsiniz. Bu yüzden eğitici yayınların dili; açık seçik, doğru ve seslendiği kitlenin düzeyine uygun olmalıdır. Bu koşullara sahip olmayan bir kitap, içindeki bilgiler ne kadar yararlı olursa olsun, işlevini yerine getiremez. Aktarılamayan, anlaşılmayan bilgi de bir bakıma yok sayılır.

Bu parçaya konulabilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eğitim ve Toplum

B) Kitaplar ve Toplum

C) Eğitici Yayınlarda İçerik

D) Eğitimin Amacı

E) Eğitici Yayınların Dili

10. Bu soruya iki türlü yanıt verebilirim: Birincisi, öykü yazdım beğenmedim, şiir yazdım beğenmedim ve niçin beğenmediğimi oldukça tutarlı bir biçimde açıkladığımı fark ettim. Böyle başladım mesleğe. İkincisi de Türkiye'de insanların yaşamı rastlantılara bağlı. Birçok şeyi kendiniz seçemiyorsunuz. Ben de bir gün kendimi başka yapıtları değerlendirirken buldum, kendi yapıtlarım gibi onları da değerlendirdim. Macera böyle başladı.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtıdır?

A) Mesleğinize oldukça geç başladınız, neden?

B) Eleştirmen iğneyi kendisine, çuvaldızı başkasına mı batırmalı?

C) Şiir ve öyküde başarılı olamadığınız için mi eleştirmenliği seçtiniz?

D) Eleştirmenliğe nasıl ve niçin başladınız?

E) İyi eleştirmenler başarısız sanatçılardan çıkar, sözüne katılıyor musunuz?

11. Kimi şairler vardır ki günübirliktir ömürleri. Yazdıkları şiirin mürekkebi kurumadan unutulur giderler. Şairlikleri, yazdıkları günle sınırlıdır. Bu sınırı aşamazlar. Ama bazı şairlerimiz vardır ki çok uzun ömürlüdür. Yüzyıllar onlardan hiçbir şey eksiltmez, aksine onları daha da ölümsüzleştirir. Dilinden, konusundan, tekniğinden her kuşak yeni bir tat alır bu şairlerin. Çünkü bunların dokusunda eskimeyen, her çağda yaşamını sürdüren bir güzellik vardır.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatçının toplumsal görevi

B) Sanatta kalıcılığı yakalamak

C) Şiir yazmanın mutluluğu

D) Çağımızın sanatsal sorunları

E) Okurun beklentilerini önemsemek

12. Bana yöneltilen eleştirileri dinler ve dikkate alırım. Ayrıca öz eleştiri yapmaktan da kaçınmam. Ancak işimde çok titiz bir insan olduğumdan, bana bu konuyla ilgili yöneltilen bir eleştiriyi asla ciddiye almam. Birçok sanatçı gibi benim de belli prensiplerim vardır. Bunlardan kolay kolay vazgeçmem. İşime verdiğim önem de bunlardan biri. Benim yazma sancılarımı yaşamayan birinin, beni bu konuda eleştirmesi çok kolay tabii.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yoktur?

A) Kendi yaptıklarınızda kusur aradığınız oldu mu?

B) Eleştiriye açık bir kişi olduğunuz söylenebilir mi?

C) Size yöneltilen eleştirilere neden bu kadar kızdınız?

D) Yazarlıkta "olmazsa olmaz" dediğiniz ilkeler var mı?

E) Neden hayatınızda işinizin dışında başka bir şey yok?

13. Ne bir bilim adamı ne de bir ermiştir sanatçı; kavrama yetisini düşle birleştiren, sınırları zorlayan beyin ve duyu birlikteliğiyle yeni sorulara yeni yanıtlar arar. "İnsan bilirse söz can demektir." diyor Fuzuli. Bence en geçerli yanıt da budur.

Yukarıdaki sözler hangi soruya karşı söylenmiş olabilir?

A) Şair, dili nasıl kullanmalıdır?

B) Şairi kimlerle karşılaştırabiliriz?

C) Fuzuli'ye göre söz nasıl söylenmelidir?

D) Şairin görevleri nelerdir?

E) Kimlere sanatçı denir?

14. Söz vermiştim kendi kendime, yazı bile yazmayacaktım. Yazı yazmak da hırstan başka bir şey değildir. Burada namuslu insanlar arasında sakin bir şekilde ölümü bekleyecektim. Hırs, hiddet neme gerekti? Yapamadım. Koştum bakkala; kalem, kağıt aldım. Oturdum. Adanın tenha yollarında gezerken canım sıkılırsa küçük değnekler yontmak için cebimde taşıdığım çakımı çıkardım. Kalemi yonttum. Yonttuktan sonra tuttum kalemimi öptüm. Yazmasam deli olacaktım.

Bu parça için <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazma Kararsızlığı
B) Kararsızlık
C) Yazmak Yaşamaktır
D) Yazmanın Önemi
E) Yazının Gücü

15. Toplumsal yaşam biçiminde, kültür yapısında oluşan değişim ve dönüşmeler, en somut bir biçimde dilde gösterir kendisini. Çünkü dil, toplumun iç varlığını biçimlendiren ana ögelerden biridir. Dilin gelişmesi, toplumun gelişiminin göstergesidir. Toplumsal kültürün aynasıdır dil. Bu bakımdan dili, toplumdan soyutlamak mümkün değildir.

Bu parça için <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Kültür Yozlaşması
B) Dil ve Toplum
C) Toplumun Kültürel Yapısı
D) Dil ve Kültür
E) Dilin Tarihsel Gelişimi

16. İkinci Yeni Akımı'nın oluşumu oldukça tesadüfi bir buluşma sonunda doğmuştur. Amaçları, insanın bilinçaltı dünyasına inerek edebiyatta Garipçiler'e karşı tepki hareketi olarak bir yenilik hamlesi yapmaktı. Bunda da kısmen başarılı oldukları düşüncesindeyim. Bu topluluk, özellikle şiirde kalıplaşmış bazı ifadelere son vermiş; doğayı, insanı ve görünümü kendilerine özgü bir anlayışla vermiştir. İkinci Yeni Akımı'na göre ahlâksal değerler, erdem, gerçek gibi temel ögeler şiirin amacı olmamalıdır.

Bu parçada "İkinci Yeni Akımı" ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Şiirdeki klişeleşmiş sözlere son vermişlerdir.

B) Hedeflerine kısmen de olsa ulaşmışlardır.

C) Düşünceleriyle birçok sanatçıyı etkilemişlerdir.

D) Önceden tasarlanarak oluşmuş bir akım değildir.

E) Çevreyi, insanı özgün bir biçimde ele almışlardır.

17. İki alışveriş (dostluk, aşk) rastlantılara ve başkalarına bağlıdır; biri aramakla bulunmaz kolay kolay, öteki solar gider yaşla. Üçüncü alışveriş kitaplarla kurduğumuz ilişkidir ki daha sağlam ve daha çok bizimdir. Ömür boyu yanı başımda, her yerde elimin altındadır. Kitaplar, yaşlılığımda ve yalnızlığımda avuturlar beni. Sıkıntılı bir avareliğin baskısından kurtarır, fazla ağır basmadıkları, gücümü aşmadıkları zaman acılarımı törpülerler. Öyleyken, onları yalnız daha doğal rahatlıklar bulamadığım zaman aramama kızmaz, her zaman aynı yüzle karşılarlar beni.

Bu paragrafta aşağıdakilerden hangisi <u>söylenmemektedir</u>?

A) Kitaplar, zor anlarımızda yanı başımızda olan dostlarımızdır.

B) Kitaplarla kurduğumuz dostluk sürekli ve yararlıdır.

C) Dostluk ve aşk, kitaplar kadar yaşamımızı doldurup doyuramaz.

D) Kitaplardan yoksun anlayışta olan insanlar mutlu olamaz.

E) Kitaplar, dilediğimiz zaman bize sevinç veren, yaşamımıza destek olan dostlardır.

TEST 9

PARAGRAF BİLGİSİ

1. Kitapta anlatı nasıl olursa olsun, yazarın bileceği bir şey o. O, bir yazar ve anlatı onun. Ne denli onunsa o denli iyi kuşkusuz. Ben de bir okurum. Hangi anlatı gönlümce olur bilemiyorum. Gönül bu, yolu yordamı olur mu sevmenin?

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazılan ve okuyan ilişkisi

B) İyi yazabilmenin kuralları

C) Okunandan hoşlanmanın yolları

D) Özgün olabilme

E) İyi bir okur olabilme

2. Bir hayat alanı olan kent, aynı zamanda bir iletişim alanıdır. Bu iletişim alanı, insanlar içindir. Onların birbiriyle karşılaşabilmeleri, sosyal mekânlarda birlikte olabilmeleri, komşularıyla buluşabilmeleri içindir. Kent, bütün sosyal katmanlara, birbirleriyle iletişim kurabilme olanağı sağlar.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kentlerin insan hayatındaki rolü

B) Kentleşmenin uygarlıkla ilişkisi

C) Kentlerdeki yaşam biçimi

D) Bireyin kentlileşmesinin yolları

E) Kültürün gelişmesinde kentlerin işlevi

3. (I) Deneysel bilimler, hipotezlerin mantıksal sonuçlarını gözlemlerle ve deneylerle test eden bilimlerdir. (II) Deney sonuçları ya incelenen hipotezle bağdaşır ya da hipotezin tekrar gözden geçirilmesini hatta hipotezden bütünüyle vazgeçilmesini zorunlu kılar. (III) Bu durumda bilim insanının zihninde bir diyalog başlar ve bu diyalog, doğru olabilecek ile gerçekte olan arasında yani biri yaratıcı diğeri eleştirici iki ses arasındadır. (IV) Bu durum yalnızca deneysel bilimlere özgü olmayıp bütün araştırmaya dayalı süreçlerin bir özelliğidir. (V) Bu bir antropolog, bir sosyolog ya da tanı koymak isteyen bir doktorun benimseyeceği yöntem olduğu gibi otomobildeki bir arızayı bulmaya çalışan tamircinin de düşünce tarzıdır. (VI) Bütün bunlar, klasik tümevarım yönteminin bilgi toplama ve sınıflandırmasından çok uzaktır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi tanımsal bir nitelik taşımaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Einstein'ın bilgi yüklemeye dayanan ezberci eğitim yüzünden okul ve eğitimle arası hiç iyi olmamıştır. (II) O, öğretmenlerinin gözünde derslere ilgisiz ve tembel bir öğrenciydi. (III) Daha sonra kendisi bu durumu, "Öğrenmemi engelleyen tek şey, aldığım eğitim olmuştur." sözleri ile dile getirecektir. (IV) Bizim ülkemizde de insanlarımızın üretememesinin, öğrenememesinin temelinde uygulanan "öğretme temelli eğitim" vardır. (V) Öğrenmenin yerine öğretmenin esas alınması ile insanın en değerli yeteneği olan bilgi-beceri kazanma ve öğrenme kabiliyeti, öğrenme sürecinin dışına itilmiştir.

Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede, Einstein'ın okulu sevmeme gerekçesi açıklanmıştır.

B) II. cümlede, öğretmenlerinin Enstein hakkındaki düşüncelerine değinilmiştir.

C) III. cümlede, konu ile ilgili olarak Einstein'in görüşleri aktarılmıştır.

D) IV. cümlede, ülkemizdeki insanlar üretemediği için ezberci eğitime geçildiği dile getirilmiştir.

E) V. cümlede, öğretme esaslı eğitimin yarattığı olumsuz bir sonuç belirtilmiştir.

5. Kendi çağımızın ödevini, sorumluluğunu taşıyıp "güzel yarınlar" için uğraş verdiğimiz sürece, doğa da insan doğamız da temiz ve mutlu bir dünyada yaşayacak; bilinçli gelecek kuşaklar da hem kendi çağına hem de yarınlara yönelik, atalarından kalan kalıtı, bir bayrak yarışçısı sorumluluğuyla kendilerinden sonraki kuşağa vermenin huzuru içinde olacaklardır. Gorki, "Kuşlar nasıl uçmak için yaratılmışsa insanlar da mutlu olmak için yaratılmışlardır." der. Düş kurmak bir yana, akılsal eğitim-öğretim sürecini işlevselleştirirsek ne açlık, ne yoksulluk, ne de savaşlar kalır.

Yukarıdaki parçanın anlatımında yazar düşüncelerini daha etkili kılmak için aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

A) Öyküleme

B) Betimleme

C) Tanık gösterme

D) Karşılaştırma

E) Tartışma

6. (I) Arkeologlar, gün ışığına çıkardıkları eserlerle tarihe ışık tutuyorlar. (II) Çalışmaları sırasında kimi zaman önemli kalıntılar buluyorlar. (III) Örneğin, 1970'lerin ortasında Çin'de yapılan bir kazıda bulunan tarihî eserler ilgi uyandırmıştı. (IV) Bu kazıda Çin'in ilk imparatoru olan Qin (Çin) Shi Huang'ın mezarı ortaya çıkarılmıştı. (V) Mezarda normal insan boyutlarında yapılmış askerler, savaş atı ve hayvan heykelleri vardı. (VI) Bu heykeller, olağanüstü güzellikteydi ve gerçek gibiydi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

A) II B) III C) IV D) VI E) I

7. Yokohama yakınındaki Enoşima, ne kadar hoş bir gezinti yeridir! Burası, deniz alçalıp dar bir kum setini açığa çıkardığında karayla bağlantılı bir yarımada halini alır. Uzaktan bakıldığında başını toprağa doğru çevirmiş, uzanıp yatan koca bir köpeği andırır. Ada, masmavi denizin bağrında yemyeşil durur. İçinden kıvrım kıvrım keçi yolu geçen görkemli ormanlarla kaplıdır.

Bu parçayla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Görüntüler benzetmeler aracılığıyla yansıtılmıştır.

B) Kişisel bakış açısıyla anlatılmıştır.

C) Doğa betimlenerek yansıtılmıştır.

D) Cansız varlıklara insan özellikleri yüklenmiştir.

E) Yazar yargılarına duygularını katmıştır.

8. 1970'lerin başlarıydı, hiç unutmam, Marmara Kıraathanesi'nde nasılsa tanıştık ve kendimi birden onunla aynı masada derin bir şiir sohbetine dalmış buldum. Tabi şiir adına ücra bir köşede yaprak kımıldasa kuşların yemeyip içmeyip haberi onun kulaklarına fısıldadığını henüz bilmiyordum. Hele benim gibi bir yeni yetmenin şiirlerini okumuş olabileceğine hiç ihtimal veremezdim. Ama okumuştu, işte karşımdaydı, sohbet ediyorduk.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tanımlama

B) Örneklendirme

C) Tartışma

D) Öyküleme

E) Tanık gösterme

9. Kimi yazar ve şairler, yazdıklarının anlaşılması için okurların zorlanmasını, kendilerini anlamaları için çaba göstermelerini isterler. Bu kendini beğenmişlikten başka bir şey değildir. Neden beni anlamak için çaba sarf etsin okur? Aksine benim kendimi anlatmak için didinmem gerekirken... Okurlar bir kitabı, yazıyı veya şiiri sadece anlamak için değil, anlayıp bu eserlerden kendi sonuçlarını çıkartmak için çaba harcamalılar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tartışma

B) Karşılaştırma

C) Betimleme

D) Öyküleme

E) Açıklama

10. Akşam çökünce, her zaman yaptığı gibi, Mirana'ya gidip bir tek atmak için yola koyuldu. Vardığında kendini evinde gibi hissetmişti. Burası insanın ruhunu dinlendiren bir mekândı. İçeride üç beş masa, deniz kıyısında hatta neredeyse denizle iç içe; bir taraftan usul usul gelen dalgaların, diğer taraftan radyoda çalan TSM'nin sesi... Buraya her geldiğinde gündelik kaygılarını unutuyor, "Her şeye rağmen yaşamak güzel şey yahu!" diye düşünüyordu.

Bu paragrafın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tartışma - Açıklama

B) Karşılaştırma - Öyküleme

C) Betimleme - Tartışma

D) Öyküleme - Betimleme

E) Açıklama - Betimleme

11. Sabahın o muhteşem ilk saatlerini yakalayabilen akıllı adamlardan olamadım hiç. Ancak kuvvetli bir dürtü olursa isteyerek ve severek erkenden uyanır, her gün böyle erkenci olmaya söz verir, sonra hemen unuturum. Fakat son iki haftadır yalnızca onunla beraber olabilmek için erkenden kalkıyorum. Saat altı oldu mu, beynim otomatik olarak uyanıyor ama bedenim yarı uykuda, bir kavgadır başlıyor...

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tartışma

B) Karşılaştırma

C) Betimleme

D) Öyküleme

E) Açıklama

12. Kadın, bir gözyaşı seline boğulur gibi ağlayıp dövünmeye başladı. Kübra, başını kaldırarak anasına baktı fakat bir şey söylemeden ve en küçük bir harekette bulunmadan başını tekrar yorganın arasına soktu. Bu sefer de onu teskine filan çalışmayarak susmasını bekledi. Kadın biraz sonra gözlerini koltuğunun yenine silerek tekrar anlatmaya başladı. İlk zamanlarda sözlerini hıçkırıklar kesiyor ve hiçbir şey anlaşılmıyordu...

Bu paragrafın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tartışma

B) Örnekleme

C) Açıklama

D) Karşılaştırma

E) Betimleme

13. Ceres, Güneş Sistemi'ndeki en küçük cüce gezegendir. Ana astreoid kuşağında olup Mars ile Jüpiter arasındaki en büyük cisimdir. 950 km çapında küresel bir şekle sahip olan Ceres, 50 yıl boyunca 8. gezegen olarak adlandırılmıştır. Yüzeyinin su buzu, karbonat ve kil gibi çeşitli minerallerden oluştuğu tahmin edilmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Betimleme

B) Öyküleme

C) Açıklama

D) Tartışma

E) Karşılaştırma

14. (I) 1919'da Bandırma'da doğdu. (II) İzmir Erkek Lisesiyle İstanbul Edebiyat Fakültesinin Felsefe Bölümünü bitirdi. (III) Şiirlerinde özenti ve şiirsellikten hep kaçındı. (IV) Öğrenciliği sırasında Nişantaşı Ortaokulunda Fransızca öğretmenliği yaptı. (V) Uzun süre Ankara ve İstanbul'da iş müfettişliği ve kâtiplik görevlerinde bulundu.

Numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

A) V B) IV C) III D) II E) I

15. Genel anlamda sanatın ve sanat eserinin asıl amacı yaşamı kolaylaştırmaktır. Çünkü yaşamı sadece teknolojik araçlar kolaylaştırmaz. İnsanları iyiye, güzele ve doğruya yöneltme, güzellik duygusunu geliştirme ve toplumun ilerlemesi yolunda hizmet etme, sanatın ----

Bu parça aşağıdakilerden hangisi ile devam ettirilebilir?

A) temel işlevleri arasında yer alır.

B) bir organı ve aracı olarak göze çarpar.

C) temel ilkelerine aykırıdır.

D) özlemlerini, ihtiyaçlarını yansıtır.

E) yeni kuşaklara ulaşmasını engellemiştir.

16. Güneş ışınlarının suyun üzerine vurmasıyla her bir damlanın elmas gibi parladığı bu gölün yer aldığı belde, ekolojik dengenin insan eliyle bozulmadığı ender mekânlardan... Huzurlu doğası, göz alabildiğine uzanan orman örtüsü ve tertemiz havasıyla insanın ayrılmak istemediği bir coğrafya... Şehrin hareketli yaşamından bir anlığına da olsa sıyrılıp birkaç gün doğayla baş başa kalabileceğiniz, mavi ve yeşilin birleşmesinden doğan güzelliği seyredebileceğiniz eşsiz bir tatil beldesi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Öyküleme

B) Örneklendirme

C) Tartışma

D) Karşılaştırma

E) Betimleme

17. ---- Olgun ve büyük sanatçı bu özellikleriyle belli olur. Bacon'a bakınız. Eserleri güzel olmasına güzel ama hiçbir özgün yanı yok. Kişisel bir şeyler söyleyebilmek lazımdır. İşte bu yetenek Montaigne'de vardı. Onun ne zaman kime, ne söyleyeceği pek bilinmezdi. Hep yenilik yapmak ve farklı özellikler taşımak... Romanda da böyledir bu, diğer sanatlarda da.

Aşağıdakilerden hangisi bu paragrafın başına getirilebilecek <u>en uygun</u> cümledir?

A) İyi sanat eseri, özünde farklılık taşımalı ve yenilik getirmelidir.

B) Özlü bir anlatım, eseri basitleştirebilir.

C) Eserde önemli olan unsur, dilinin akıcı ve sade olmasıdır.

D) Sanatçının adının yıllarca yaşayabilmesi için çok kitap yazması gerekir.

E) Karşılaştırma, eserlerin temel unsurlarından biridir.

TEST 10

PARAGRAF BİLGİSİ

1. Yenilik, kendisini her şeyden önce üslupta gösterir. Yunus ve Mevlâna, İslamiyet'i yeni bir şekilde yaşayarak yeni bir üslup yaratmışlardır. Akif'in üslubunun yeni olması da dini yeniden yaşamasından dolayıdır. Şahsen eski üslupta, basmakalıp dini bir yazı gördüm mü okumaya bile lüzum görmüyorum. ----

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi ile devam ettirilebilir?

A) Çünkü bu, onu yazanın dini yeniden yaşamadığını gösteren en açık delildir.

B) Eski üslupta yazılmış yazıların, bana çok şey kazandıracağının da farkındayım.

C) Çünkü o eserlerde ne Yunus ve Mevlâna ne de Akif bana gülümsüyor.

D) Zaten yenilikçi oluşumu da bu tavrıma borçlu değil miyim?

E) Ama şunu da akıldan çıkartmamak gerekir ki eski, yeninin müjdecisidir.

2. Pablo Picasso okulda kötü bir öğrenciymiş, en çok da matematik dersiyle başı beladaymış. Niye biliyor musunuz? Çünkü bu çocuk, 4 sayısını gördüğünde bunu buruna benzetiyor ve o burunun ait olduğu, yüzün geri kalan bölümünü çizmek için dayanılmaz bir istek duyuyormuş. Diğer arkadaşlarının dersleri çok iyiymiş ve anlatılanları hemen anlayan arkadaşları da varmış. Arkadaşları 4 sayısını öğrenirken, Picosso sayıyı öne fırlamış burun olarak görmekten kurtulamamıştır.

Yukarıda verilen paragrafın ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Picasso tembel bir öğrenciymiş.

B) Sanatçıların başkalarına benzemeyen yönleri, küçük yaşlarda ortaya çıkar.

C) Sanatçılar, eserlerini oluştururken yaşadıkları olaylardan etkilenirler.

D) Picasso, özgün eserler veren önemli bir ressamdır.

E) Picasso, öğretmenlerinin yönlendirmesi sonucu büyük bir sanatçı olmuştur.

3. ...Evimize gelen misafirlere pasta varsa pasta, yemek varsa yemek ikram ederdi. İkisi de yoksa çay ya da kahve içirirdi. Hiçbir şey de yoksa bir bardak soğuk su verirdi yüzündeki o sıcacık gülümsemesiyle...

Aşağıdakilerden hangisi paragrafın başına da sonuna da konulsa anlam bütünlüğü bozulmaz?

A) Annem güzel sohbetli kişileri çok severdi.

B) Annem misafirleri görünce eli ayağına dolanırdı.

C) Annemin yaptığı iyilikler, kimseyi memnun etmezdi yine de.

D) Güleryüzlü, misafirperver biriydi annem.

E) Annem bazı arkadaşlarına daha özenli davranırdı.

4. (I) Dünya'nın iğnesi bir gün kuzey yerine güneyi gösterecek. (II) Gezegenimizin manyetik kutupları, binlerce yıl süren dönemlerin ardından yer değiştiriyor. (III) Bize olağan dışı gibi görünen bu durum, aslında milyarlarca yıldır tekrarlanıyor. (IV) İnsanoğlu tarih boyunca böyle bir değişimle hiç karşılaşmadı. (V) Manyetik kutupların bu değişimi en son 780 bin yıl önce yaşanmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Toplum, sanatı anlamayabilir. Fakat bu durumda yapılacak olan toplumu yargılayarak suçlamak, dertlenmek değil; sanatı topluma ulaştırabilmenin yollarını aramak, çabalamaktır. Aksi halde ----

Düşüncenin akışına göre bu parça en uygun biçimde aşağıdaki cümlelerin hangisiyle devam ettirilebilir?

A) ortaya sürekli içinde bulunduğumuz sıkıntılardan, manevi boşluktan başka bir şey çıkmaz.

B) sanatı itibar görmeyen, beğenilmeyen bir sanatçının toplumu suçlaması, sorgulaması son derece anlamsız bir davranıştır.

C) halkı tanımayan, halka yaklaşamayan sanatçı, halk tarafından anlaşılamaz.

D) ne sanat gerekli düzeye ulaşabilir ne de toplum sanata yaklaşabilir.

E) sanat tükenir, sanat ezilir ve ortaya bir anlamsızlık hakim olur.

6. İnsanoğlu varoluşunun bilincinde olan tek canlıdır. Beyin gücüyle duygu ve düşünce üretebilmesi, onun hayvanlardan ayrılan en belirgin özelliğidir. İnsan bu yeteneği sayesinde madde ve enerjiyi kendi yararına kullanmış, en gelişmiş teknolojileri üretmeyi başarmıştır. Ne var ki bu özellik, insanoğlunun yalnızlığı duyumsamasına; korku, kaygı, üzüntü gibi duyguları öteki canlılara göre çok daha derinden yaşamasına yol açmıştır.

Bu parçada insanoğlunun beyin gücüyle ilgili olarak belirtilmek istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşamı olumlu ve olumsuz yönden etkilediği

B) Kişiliğin oluşumunda rol oynadığı

C) Bireyin iç dünyasını zenginleştirdiği

D) Değişik yaşam biçimleri oluşturduğu

E) Bireyi mutluluk arayışına yönlendirdiği

7. Yazar gerçeği arar, gerçeği bulur ve gerçeği yazar. Karanlıkta yürüyenleri gücü yettiğince aydınlatır, kendini toplumun bir parçası sayar, insanların içine bakacakları bir ayna tutar. Okuru ile kendi arasında iki yakayı birleştiren köprü görevini görür. Çağının adamı olur. Halkının sorunlarıyla ilgilenir. Her ne olursa olsun gerçekleri dile getirir. ----

Bu parça aşağıdakilerden hangisi ile devam ederse düşüncenin akışı <u>bozulmaz</u>?

A) En güzel sözcükleri seçip renkli hayallerle süsler.

B) Kendi döneminin değil, geçmişinin ayrıntılarıyla eserlerini örer.

C) Yazdığı güzel şiirlerle edebiyata ölümsüzlük katar.

D) Göz boyamaktan, yalandan kaçınır; ne düşünüyor, ne görüyorsa onu yazar.

E) Hatıralarıyla süslediği bilinmezlerden, biraz da gelecekten haber verir.

8. Elli yaşına gelene kadar neler öğrendim? Sabrı öğrendim en başta. Sınırlarımı, bağışlamayı... Hayatın vermediklerinin hesabını insanlardan sormamayı... Gerektiğinde vazgeçmeyi, yetinmeyi... Dostluklarımı yıpratmadan eskitmeyi...

Bu sözleri söyleyen kişi aşağıdakilerden hangisiyle <u>nitelendirilemez</u>?

A) Sahip olamadığı şeyler için başkalarını suçlamayan

B) Yapabileceklerinin ve yapamayacaklarının farkına varan

C) Arkadaşlık ilişkilerini kırgınlıklar yaşamadan sürdüren

D) Başkalarının sorunlarını kendi sorunları sayan

E) Elinde bulunandan fazlasını istemeyen

9. Bütün ressamlar, romancılar yalnız bugün için eser vermezler; ölümsüzlüğe özenirler. Eleştirmen ise böyle bir hayal kuramaz. Eleştirmen kendisinin geçici olduğunu bilir. Bir başka sanatçının eserini tanıtıp sevdirecek ya da değersizliğini gösterip yıkacak, inandığı doğruları yazdıktan sonra ----

Bu parçayı anlam bütünlüğünü düşünerek aşağıdakilerden hangisiyle tamamlayabiliriz?

A) o da kalıcı eserler verecek.

B) eleştirme işinin kolaylığını gösterecek.

C) başka sanatçıları eleştirmeyecek.

D) kendisi de unutulup gidecek.

E) hayalci eserleri tanıtmaya başlayacak.

10. ---- Aslında değişmeyi başaramayan her hareketi bekleyen son da budur. Bugün, köye yeniden dönülebilir mi gibi bir soru akla gelebilir ve buna "Mümkündür." diye de cevap verilebilir. Ancak böyle bir dönüş, öncekinin hatalarını tekrarlamak üzere yeni bir denemeye girişmek için olmaz. Köy, tekrar roman konusu yapılacaksa bu dönüş mutlaka yeni bir başlangıcın habercisi olmak zorundadır.

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Köylüyü son derece ilkel, bilgisiz ve basit bir varlık olarak görme, bu anlayışın yol açtığı bir sonuçtur.

B) Köy romanına yöneltilen tepkiler, yalnızca birtakım meselelerle bağlanıp kalmalarından dolayı da değildir.

C) Köy konusu romana, edebiyat dışı bazı faktörlerin bir sonucu olarak girmiştir.

D) Köy romanlarında dikkatle üzerinde durulması gereken noktalardan biri de "köyün gerçeğe uygun" yazıldığı iddiasıdır.

E) Köyün, hep aynı teknik ve anlayışla işlenmesinden başka, şehirleşme ve sanayileşme yönündeki gelişmeler de köy romanının sonunu hazırlamıştır.

11. Bir toplumun çalkantılı ve sorunlu dönemlerini anlatan romanlar, zaman zaman yeniden gündeme gelebilir. Özellikle 1980'li yıllarda Batı'ya ve Batılılaşmaya dönük eleştiriler giderek yoğunlaşırken; Batılılaşma konusunu ele alan romanlarımız da yeniden gündeme gelir ve okuyucu, bu romanlara büyük bir ilgi gösterir. Kimlik sorununun yoğun bir şekilde yaşandığı, dolayısıyla Batılılaşma tezinin hareketli bir havada tartışıldığı 1980'li yıllarda "Kiralık Konak" romanının toplam altı baskı yapması da asla tesadüf değildir.

Bu parçaya göre "Kiralık Konak ve benzeri romanların farklı zamanlarda ilgi görmesi"**nin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Toplumun değişmeyen sorunlarını işlemeleri

B) Sağlam yapılı, edebi açıdan seviyeli kitaplar olmaları

C) Bireysel sorunları başarıyla anlatmaları

D) Anlattıkları dönemi çok iyi yansıtmaları

E) Ustalığını kanıtlamış yazarlar tarafından yazılmaları

12. Sana, şimşeksiz havalarda beyaz badanalı evlerle dolu bir sahil kasabasında, sandal gezintisi yaptırmak isterdim. Ağaçların, hamaklarda uyuyan insanların, denize vurmuş gölgeleri üzerinde, deniz dibinden bir karış yukarıda, sahile sürünürcesine kıyıdan götürürdüm seni. Küçük balıkların kaynaştığı suda, renk renk çakıl taşlarına baka baka dolaşırdık. Sana, yüzüme düşmüş bir saadet çizgisi ile her şeyi ifade etmek isterdim.

Bu paragrafın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Öyküleme – tartışma

B) Öyküleme – betimleme

C) Betimleme – tartışma

D) Açıklama – öyküleme

E) Açıklama – tartışma

13. Sanırım Bremen Mızıkacıları'nı tanımayan yoktur. Polyanna'yı, Çizmeli Kedi'yi, Sindrella'yı da öyle. Pamuk Prenses'i de hepimiz okumuşuzdur. Kovboy hikâyeleri, Süpermenler hemen herkesin ilgisini çekmektedir. Peki aynı ilgiyi Dede Korkut Hikayeleri'ne, Nasrettin Hoca'ya, Keloğlan'a neden göstermiyoruz? Çocuklarımızın düşlerini süsleyen motifler neden bize ait değil?

Bu parçanın bütününde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanlarımız ve çocuklarımız öz değerlerimizden ve kültür varlıklarımızdan çok Batılı kahramanları tanımaktadır.

B) Dede Korkut Hikâyeleri ile ilgili olarak birçok bilimsel araştırma yapılmış ve makale yayımlanmıştır.

C) Batılı masallar ve hikâyeler bizim ürünlerimizden çok daha güzel olduğu için insanımızca sevilmektedir.

D) Çocukların duygu ve düşünce dünyalarını tamamen hayali varlık olan kahramanların doldurması çok karşılaşılan bir durumdur.

E) İnsanımız Batılı kahramanları en iyi biçimde tanımayı başarmış ve kültürünü zenginleştirmiştir.

TEST 11

PARAGRAF BİLGİSİ

1. Aşağıdaki tanımlardan hangisi ayraç içinde verilen kavramla <u>uyuşmamaktadır</u>?

A) Şiirde dizeyi, düz yazıda cümleyi oluşturan sözcüklerin ses özelliklerine göre sıralanışından doğan uyum. (ahenk)

B) Yazınsal yaratılarda yer alan ögelerin birbirine bağlanıp bütünleşerek oluşturdukları düzen. (biçim)

C) Bir yapıtta anlatılmak isteneni örneklerle yansıtma. (ayrıntı)

D) Sanatçının bir olayı ya da konuyu belli bir yönden ele alıp değerlendirmesi. (bakış açısı)

E) Yazınsal yaratılarda yansıtılmak isteneni daha canlı, etkili, görünür kılmak amacıyla zihinde canlandırılmaya çalışılan görüntü. (imge)

2. Dil bir anlaşma aracıdır. Bir dilin sözcükleri, anlatılmak istenenin zihnimizde canlanmasını sağlar. Kullandığımız sözcüklere anlamlar yükler, bunların bizde uyandırdığı duygu, düşünce, imgelerle birbirimizle iletişim kurarız. Bir sözcüğün anlamı, çoğu zaman o sözcüğün zihnimizde canlandırdığı görüntüden başka bir şey değildir. Kısaca söylemek gerekirse ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) her sözcüğün bir anlamı ve düşündürme gücü vardır.

B) bireyin, dildeki bütün sözcüklerin anlamını bilmesi mümkün değildir.

C) sözcüklere yüklenen anlamlar, yıllar içerisinde değişikliğe uğrayabilir.

D) sözcükler ve yüklendiği anlamlar benimsenirse o sözcükler dile yerleşir.

E) duygu ve düşünceler yaygın sözcüklerle yansıtılırsa daha kolay anlaşılır.

3. Öyle kusursuz, bir şeyi tam olduğu gibi gösteren bir fotoğraf karşısında da düşünüyoruz: "Acaba bu şey gerçekten mi böyle? Yoksa buna da fotoğrafçının kendi görüşü karışmış mı? Biliyoruz ki büyük sanat adamları kendi görüşlerini bize doğrudur diye kabul ettirenlerdir; öyle ise bize bir şeyin fotoğrafını gösterdiği zaman o şeyi tam olduğu gibi gösterdiğine inandıran fotoğrafçı, bizi büyük bir sanat adamı olduğu için, salt onun için kandırmıyor mu? Ressam fırçasına, şair kalemine nasıl buyurursa fotoğrafçı da merceğe öylece buyurur.

Düşüncelerini böyle dile getiren yazara göre "büyük sanat adamı" **olmak neye bağlıdır?**

A) Halkın problemlerini anlatmaya

B) Kendi görüşlerinin doğru olduğunu inandırmaya

C) Gerçeği olduğu gibi göstermeye

D) Gerçeği değişik anlatmaya

E) Gerçekler hakkında düşündürmeye

4. On beş yıllık yayıncılık hayatımın tümü coşku içinde geçti. İşimi zevk alarak yapıyordum. Öğrencilerim de bana sürekli yardım ediyordu. Gelip büroda çalışıyorlardı çocuklar. Yayımcılığım sanki okul hayatımın devamıydı. Dersler bir anlamda yayınevinde devam ediyordu. Yıllar öyle ders havası içinde, imece havası içinde geçti. Bu, yalnız öğrencilerim için değil, yakınımda bulunan herkes için böyleydi.

Bu sözleri söyleyen kişi aşağıdakilerden hangisi ile <u>nitelendirilemez</u>?

A) İşini severek yapan biridir.

B) Çevresine eğitim konusunda yardımcı olan biridir.

C) Yayımcılığı okul hayatına tercih eden biridir.

D) Sözleri söyleyen kişi aynı zamanda öğretmendir.

E) Öğrencilerinden yardım alan biridir.

5. Bir ressama, "Bana şöyle bir doğa resmi yap." deseniz bile o, hayal ettiklerini döker tuvale. Çünkü sanat, kısıtlamayı sevmez. Bana da en fazla, "Şu ağaç dalından yapılmış bir baston istiyorum." diyebilirsiniz. O kompozisyonu oluşturmak, onu sanata dönüştürmek ve ortaya çıkarmak, çalışma sırasındaki duygu ve düşüncelerime, hissettiklerime bağlıdır. Sonunda, becerimi hayal gücümle birleştirir, özgün bir ürün ortaya koyarım.

Bu parçada belirtilenler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Yaptığınız bastonlar sizin ustalığınızdan izler taşıyor mu?

B) Yaptığınız bastonların bu alandaki ustalarca beğenildiğini söyleyebilir misiniz?

C) Sipariş üzerine yaptığınız bastonların süslemelerinde, kişilerin zevk ve tercihlerini de yansıtır mısınız?

D) Yaptığınız her baston kullanıcılar tarafından beğeniliyor mu?

E) Bu işin sizi, maddi olmasa da manevi açıdan mutlu ettiği söylenebilir mi?

6. İnsanlar artık birçok şeyi anımsama gereği duymuyor. Bu durum anı biriktirme alışkanlığını da ortadan kaldırıyor. Bir zamanlar benim fotoğraf çekme tutkum vardı. Bir sürü fotoğraf çektim, çoğunu da kitaplarımda kullandım. Sonra birdenbire fotoğraf çekmeyi bıraktım. Çünkü fotoğrafını çektiğim şeyler üzerinde hiç düşünmediğimi ve bir süre sonra onları anımsama gereği bile duymadığımı fark ettim. Yaptığım sadece, elimde bir makineyle dolaşıp deklanşöre basmaktı. Bu da bana pek anlamlı gelmiyordu.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İnsanların önemli bulduğu olayları anımsadıkları

B) Kimi fotoğrafların insanın düş gücünü sınırlayabileceği

C) İlerleyen teknolojik olanaklara çabuk uyum sağlandığı

D) Kolayca elde edilen görüntülerin insanları düşünce tembelliğine itip belleksizleştirdiği

E) Kimi alışkanlıkların, kişilerin öz eleştiri yapmasını engellediği

7. Babam her zaman bize şöyle der: Hayatta inişler çıkışlar olabilir. Ama özellikle bir kız çocuğunun, yalnız olduğunda bile ayakta kalabilmesi için öğrenim görmüş olması gerekir. Yaşamda sahip olduğun her şey bir anda yok olabilir ya da yapayalnız kalabilirsin. İşte böyle durumlarda, gördüğün öğrenim, yaşama yeniden başlamana yardım eder. Bu yalnızca kadınlar için değil, birey olarak hepimiz için geçerlidir.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir babanın çocuklarına olan bağlılığı

B) Büyüklerin gençlerden daha deneyimli olduğu

C) Okumuş olmanın insanları güçlü kıldığı

D) Kız çocuklarının babalarını örnek aldığı

E) Geleceğin, düşünerek kurulabileceği

8. Yazarlar eskiden, kitapları piyasaya çıkarken gazetecileri çağırır, kitaplarını tanıtmayı amaçlayan konuşmalar yaparlardı. İsterlerdi ki okuyucuların kitaptan haberi olsun. İnsana özgü bir zayıflık ama bence anlaşılır bir duygu. Ne var ki bu durum çok eleştirildi hem de saygısız bir üslupla. Bence yazarlık, insanların rahatça saygısızlık edecekleri bir meslek değildir. Tam tersi ben çocukluğumdan beri yazarlığı kutsal bir iş olarak gördüm. Bu nedenle, bu işi yapmaya başlayınca yazar olmanın bedeli her neyse onu ödemeye karar verdim. Eğer hakkında konuşmadığımda kitaplarım satılmayacaksa satılmasın, diye düşündüm.

Bu parçada konuşan kişi aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

A) Okurların, kitaplara ön yargıyla yaklaşmasından

B) Yazarların, mesleklerinin gerektirdiği sorumluluğu taşıyamamasından

C) Fazla eleştirilen kitapların satışının az olmasından

D) Yazarların kendi yapıtlarındaki kusurları göremeyişinden

E) Yazarların, kitaplarını duyurma çabalarına gösterilen tepkilerden

9. Usta edebiyatçılarla görüşmeye gideceğiniz zaman, onlara, kitaplarını okuduğunuzu kanıtlamalısınız ki kendisini tanıdığınıza inansın. Böylece, donanımlı olarak gittiğiniz yerden daha donanımlı olarak çıkabilirsiniz. Eğer hiçbir şey bilmeden giderseniz televizyonlarda çok rastladığım ve güldüğüm, "Sizi tanıyabilir miyiz?" diye soran birinin durumuna düşersiniz. Ustalarla görüşmelerimden çıkardığım ve her zaman uyguladığım kural budur.

Bu parçada başarılı edebiyatçılarla yapılacak röportajlarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tanınmış sanatçılarla görüşebilmenin bazı kuralları olduğu

B) Görsel basında yayımlanan görüşmelerin, izleyicinin ilgisini çekmediği

C) Sanatçı hakkında bilgi sahibi olarak gitmenin, sanatçıdan daha fazla bilgi almayı sağlayacağı

D) Sorulacak soruların, çok yönlü bir nitelik taşıması ve soran kişinin işindeki başarısını yansıtıcı nitelikte olması gerektiği

E) Sanatçılarla yapılan görüşmelerin, onların ününü artırdığı

10. Yaşlılıkta edinilen zenginlikler saymakla bitmez. Ama ben bunları kazanmak için yaşlılığı beklemedim. Bunları yaşını başını almış kişilerden öğrenmeye çalıştım. Bu nedenle izlemeyi, dinlemeyi, okumayı tercih ettim. Kısa yoldan, özellikle yaşamaya cesaret edemediklerimi öğrenirim sandım. Ama öyle olmuyormuş, bunu şimdilerde anlıyorum.

Bu parçada söylenenlerden aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Yaşam birikimi ancak yaşanarak oluşur.

B) İnsan gençlik döneminde elindeki olanaklardan nasıl yararlanacağını bilemez.

C) Yaşlılık, insanlara olaylar karşısında daha serinkanlı davranmayı öğretir.

D) Yaşlılık, insanı başkalarının haklarına saygı duymaya yönlendirir.

E) Yaşlılık, ruhsal ve fiziksel açıdan bir tükeniş dönemidir.

11. Fotoğraf çekme üzerine değişik görüşler ve düşünceler vardır. Söz gelimi bir fotoğrafçı fotoğrafın belgesel değil, sanatsal, sezgisel ve şiirsel yanlarının olduğunu söylüyor. Bir başkasıysa fotoğrafın, dünyamızın hem görsel hem de düşünsel iz düşümü olduğunu belirtiyor. Bu açılardan bakıldığında fotoğraf çekerken neyi anlatmak istiyor ve ne hissediyorsak ona bakan da aynı şeyleri hissetmeli. Bunu yaparken ışık bize yardımcı olacaktır. Örneğin; şu gördüğünüz deniz manzarasını çekerken sadeliği, sessizliği anlatmaya çalıştım. İstedim ki insanlar bu fotoğrafa bakarken kendini oradaymış gibi hissetsin, biraz rahatlasın. Bu fotoğrafı çekerken akşam ışığı bana gereken desteği verdi. Siz de önceden düşünün, çerçeveleme yaparken görüntünün, düşündüklerinizi yansıtması için çaba harcayın.

Bu parçadan fotoğrafçılıkla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) İşlevsellik açısından farklı boyutları olduğu

B) Yararlanılan ve göz önünde bulundurulan temel etkenin ne olduğu

C) Görüntülerin, algılayışımızın bir yansıması olduğu

D) Yaşamın birbirini izleyen evrelerine tanıklık ettiği

E) Görüntüyü saptamanın incelikli bir iş olduğu

12. (I) İnsan gelişiminde oyuncakların katkısı sanıldığından daha çoktur. (II) Oyuncak bir ayıcık veya özel bir bebek, çocuğun annesinden sonra en yakın arkadaşı olabilir. (III) Bu oyuncak ayıcık veya bebek onun sırlarını paylaşır, kızgınlığına katlanır, huzursuzluğunu giderir. (IV) Çocuk bir evcil hayvanla mutluluğunu veya mutsuzluğunu paylaşabilir, öfkesini ona bağırarak giderebilir. (V) Ona bakarak birine bir şeyler vermenin, yardım etmenin zevkini tadabilir.

Yukarıdaki parçada numaralanmış hangi cümleden sonra "Evcil hayvanlar da aynen bu oyuncaklar gibi çocuğun yaşamında etkili olabilirler." **cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü <u>bozulmaz</u>?**

A) V B) IV C) III D) II E) I

TEST 12

PARAGRAF BİLGİSİ

1. İstanbul'a bir gelişimde, uzun yıllar gitmediğim, çocukluğumun geçtiği sokağı görmek istedim. Amacım bu sokakta yürüyerek geçmişi yeniden yaşamaktı. Melih Cevdet Anday'ın, "Yarın Başka Koruda" oyununu didik didik edip incelemiş biri için bağışlanamaz bir yanlışlığın içine düştüğümü, geçmişin çok gerilerde kaldığını hemen anlayacaktım. Zaman, tanınmaz hâle getirmişti Halit Ağa Caddesi'ni. Onca coşkunun, mutluluğun yaşandığı, umutların yeşerdiği çocukluğumun sokağından yalnızca buruk bir tat aldım o gün. Kırk yıl öncesine gidip köşedeki bakkaldan renkli selofan kâğıdına sarılı bir muz şekeri alsam sanki gelecek mi ağzımın tadı?

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Birden çok duyuya seslenilmiştir.

B) Birinci kişili anlatıma başvurulmuştur.

C) Öznellik söz konusudur.

D) Tanımlamalardan yararlanılmıştır.

E) Sözde soru cümlesine yer verilmiştir.

2. Akşam vapuru, adaların küçük iskelelerine teker teker uğramış, ışıkları seyrede seyrede İstanbul'a ilerliyor. Kış rüzgârıyla çalkalanan deniz yüzünden kapılar çarpıyor, iskelede, sancakta rüzgâr uğulduyor. Koca vapurda bir otobüsün yarısını bile dolduracak kadar yolcu yok. Tenhalığın keyfini çıkara çıkara sohbet ediyorlar. Adalardan İstanbul'un merkezine dönenler bu kadarcık işte. Yaz aylarında vapurları dolduran kalabalıklardan eser yok. Ne koltuğunun altına top sıkıştırmış, burunları güneşten yanmış çocuklar ne de koridorlara yaydıkları piknik örtülerine oturmuş ana babalar... Mevsim, İstanbul'un başka hiçbir yerinde bundan daha büyük söz hakkına sahip olamaz.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.

B) Kimi durumları yeren bir havası vardır.

C) İkilemeler kullanılmıştır.

D) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.

E) Betimleyici anlatım ağır basmaktadır.

3. Onun öykü serüvenine baktığımızda, öykülerinin yükselen değil düşen bir başarı grafiği izlediğini görürüz. İlk öykülerindeki yoğun şiirsel dil, sonrakilerde tümüyle konuşma diline dönüşür. Son iki kitabı, usta bir öykücünün elinden çıkmış, sıradan öyküler içerir. Artık özgünlük arayışları, yazma sıkıntısına dönüşmüştür. O da yazma serüvenini öyküleştirir. Sonuçta yazma sıkıntısı ve özgünlük arayışları, öykünün kendisi olmaya başlar. Bu kurgu ve mekaniklik ise öykülerdeki sıcaklığı, içtenliği örter.

Aşağıdakilerden hangisi parçada konuşan kişinin sözünü ettiği yazarla ilgili görüşleri arasında <u>yer almaz</u>?

A) Öykülerinin niteliğinde zamanla zayıflama olduğu görülmektedir.

B) Sanatındaki başarısı, çalışmalarının verimli olduğunun göstergesidir.

C) Kimi öyküleri yetkin bir yazardan beklenmeyecek kadar basittir.

D) Başka yazarlara benzememe gayreti, onu yenilik yaratma çabasına yöneltmiştir.

E) Öykücülüğünün ikinci döneminde kendi yaşamından esinlenmiştir.

4. Ben gerçekte bir dergi yazarıyım. Ama insan ne yazarsa yazsın, birbirinden kopuk olmuyor yazdıkları. Çünkü düşüncelerin kaynağı sizsiniz sonunda. Bir süre sonra yazıları bir araya topladığımda onların bir kitap bütünlüğüyle yayımlanabileceğini gördüm. Güncel olmaktan çok, yarına kalacak, Türkçenin tadını yansıtan bu yazıların dergi sayfalarında unutulup gitmesine gönlüm elvermedi. Bu kitap böyle bir kaygı sonunda ortaya çıktı.

Böyle diyen bir yazar için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Dergi yazarlığını sıradan bir iş olarak gören

B) Kalıcı, nitelikli, birbiriyle konusal açıdan ilgili yazılar yazan

C) Düşünceleriyle ön plana çıkmak isteyen

D) Yazdıkları herkes tarafından çok beğenilen

E) Kendini rahatsız eden sorunları çözmeye çalışan

5. Yazarlık hep içimde taşıdığım, derinlerde bir yerlerde olgunlaşıp zamanı gelince kendi kendine ortaya çıkacak bir hevesti sanırım. Bu heves, ilk belirtilerini lise yıllarındaki okul gazetesine ya da duvar panolarına yazdığım yazılarda kendisini göstermişti. Daha sonra gerçeküstü olayların anlatıldığı kısa öykü denemelerim oldu. Fakat cesaretsizlik, bunların bir köşede unutulmasına yol açtı. Bir gün aklımdan geçenleri küçük kâğıtlara not almaya başladım. Bunları, tanıdıklarıma okuttuğumda çok ilginç bulduklarını söylediler, bu yazıların hangi yazara ait olduğunu sordular. Benim yazmış olduğum düşüncesi o an için pek çoğuna inandırıcı gelmedi. Sonra onlarla yaptığım görüşmeler beni heveslendirdi ve cümleler sayfalara dönüştü.

Bu parçadan, bunları söyleyen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Yazmaya öğrencilik yıllarında ilgi duyduğu

B) Lise yıllarında yazdığı öykü denemelerini beğenilmediği için ortaya çıkarmadığı

C) Öykü denemelerinde anlattıklarının, gerçekleri olduğu gibi yansıtmadığı

D) Başkalarınca, kimi yazılarının, onun olabileceğinin düşünülmediği

E) Yakınlarının yüreklendirmesiyle yazmayı sürdürdüğü

6. Bu şairimizin hiç unutamadığım özellikleri alçak gönüllülüğü ve hoşgörüsüydü. Edebiyatla uğraşmanın sürekli çalışmak olduğunu düşünürdü. Bazen ben birinin şairliğini beğenmediğimi söylesem, "Söylenme, yıllardır şiir yazar o. On tane bile iyi dizesi olsa birini şair olarak nitelemek için yeterlidir bu." derdi.

Bu parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisiyle <u>nitelendirilemez</u>?

A) Emeğe saygı duyan

B) Kendini olduğundan aşağı gösteren

C) Yeterince tanınmamış olan

D) İyimser olan

E) Anlayışlı davranan

7. Dergiler ve gazeteler hızla güncelliğini yitiriyor. Bu nedenle ben, kalıcı olsun diye, çizdiklerimi bir araya getirmek istiyorum. Çünkü onlar tekrar tekrar bakılacak karikatürler. Ben de ünlü bir karikatürist arkadaşımın on yıl önce çıkarttığı kitapta yer alan karikatürlere hâlâ gülüyorum. On yıl sonra da güleceğim.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) Konularınızı hep günlük olaylardan mı seçersiniz?

B) Bir karikatürist olarak çizdiklerinizi neden bir kitapta toplamayı düşünüyorsunuz?

C) Sizce karikatürde çizgi mi, söz mü daha önemli?

D) Karikatürlerinizi ilginç kılan özellikler nelerdir?

E) Sizce karikatürün amacı güldürmek midir?

8. Bilimsel bilginin, uygarlığın temelini oluşturduğu günümüzde, yabancı dilin önemi görmezlikten gelinemez. İyi temellendirilmiş bir Türkçeyle desteklenen ikinci, üçüncü bir dil öğrenme, yeni dünyalara kapımızı aralayacak; bilgiye, bilime ulaşmamızı kolaylaştıracaktır. Öte yandan, yabancı dil öğreniminde sözlüklerin ayrı bir yeri vardır. Sözlükler salt sözcüklerin sıralandığı kitaplar değildir. Onlarda aranan başka özellikler de vardır. Kullanımdaki yabancı dil sözlüklerinin eksikleri arasında Türkçe açıklamalarındaki özensizlik başta gelmektedir. Açıklamalar, Osmanlıca denilen Arapça, Farsça karışımı sözcüklerle yapıldığından onları anlamak için çoğu kez ayrı bir Türkçe sözlüğe gerek duyulmaktadır.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı <u>yoktur</u>?

A) Sözlük kullanılmadan yabancı dil niçin öğrenilemez?

B) Yabancı dil öğrenmenin sağlayacağı yararlar nelerdir?

C) Türkçe sözlükler, yetersiz yabancı dil sözlüklerine nasıl yardımcı olmaktadır?

D) Yabancı dil sözlükleri hangi bakımdan eleştirilmektedir?

E) Günümüz uygarlığının temel dayanağı nedir?

9. Birkaç taşra var, birkaç da şehir var. Şehir ve kenti birbirinden ayırarak düşünmek lazım. Yaşadığım yerlerden bir kısmı Batılı anlamda kentlerdi. Yani ilişki biçimleri açısından Batılı özellikler gösteren kentlerdi. Kimileri ise şehirdi. İstanbul bir şehirdi, Tokat bir şehirdi, Eskişehir daha çok kentti. Taşra noktasında düşündüğümüzde de Tokat'ın taşrası ile Bilecik'in taşrası birbirinden farklı özellikler gösteriyordu. Buralarda ortak olan bir nokta vardı: Sözün hâlâ değerli olması, insanların birbirleriyle olan ilişkilerinde sözü merkeze alan bir yaklaşım içinde bulunmaları. Bu benim için çok önemliydi. Doğrusunu söylemek gerekirse benim için su yatağı oluşumu gibi bir şey oldu. Bir akış için bana imkânlar hazırladı.

Bu sözler aşağıdakilerden hangisine karşılık olarak verilmiş olabilir?

A) Yıllardır taşrada yaşayan bir şair olarak taşranın şiirinizi nasıl beslediğini düşünüyorsunuz?

B) Tokat ve Eskişehir kentlerini bizim için değerlendirir misiniz?

C) Batılı tarzda yaşam süren kent insanlarının şiirinize etkisi oldu mu?

D) Şehir ile kent arasındaki farklardan söz edebilir misiniz?

E) Şehir ve kenti farklı kılan şeyler nelerdir? Açıklar mısınız?

10. --------- Bu yaşa geldim, hala yol gösterirler bana. Gerçi yakından tanırım ama gene de okuduğum her şey, insanın daha önce fark etmediği bir yanını ortaya çıkarır. Birikimine yeni değerler kazandırır.

Bu parçanın giriş cümlesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Kitap insanlığın ortak emeğinin ürünüdür.

B) Yazarların yaşamı kitaplara yansır.

C) Kitaplar yaşamımdaki önemini koruyor.

D) Kitap insanın yaratıcılık yeteneğini geliştirir.

E) Kitap insanları tanımada yol göstericidir.

11. I. Grip, bulaşıcı bir hastalıktır.

II. Hastalananlardan kimileri bunu ayakta geçirir.

III. Kimileri de parmaklarını kıpırdatamayacak kadar halsizleşir ve günlerce yatar.

IV. Bu yüzden gribe yakalanan aile bireylerinden biri iyileşirken bir başkası hastalanır.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerle bir paragraf oluşturulmak istenirse sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A) I-IV-III-II B) I-IV-II-III C) III-IV-I-II

D) III-I-II-IV E) I-III-II-IV

12. Sanat dünyasında bir yeri olanlar, bu işe hevesli olanlara "Yapıtların fena sayılmaz ama falancanın taklidi olmuş." diyerek onları küçümsemezler mi? Oysa ----------

Bu paragraf düşüncenin akışına göre aşağıdakilerin hangisiyle sürdürülebilir?

A) genç sanatçılar, söylenenlere kulak asmamalı yanlış da olsa kendi bildiklerini yapmalıdırlar.

B) büyük sanatçılar, genç sanatçılara hep olumlu şeyler söylemelidirler.

C) bu işin büyük bir uğraş gerektirdiğini her defasında yeni olana hatırlatmalılar.

D) sanat dünyasına yeni giren kişinin önceki ustalardan etkilenmesi doğaldır.

E) gençler büyük sanatçıların uyarılarını dinlemeli, onlara hak vermelidir.

13. Nedir yaşamın anlamı? Öyle çok ki: Yaşamaktır, soluk almaktır hayat, şiir okumaktır, birini sevmektir, bir deniz kıyısında dolaşmaktır, ormanda tek başına yürümektir. Ne var ki kimi zaman anlamsızlaşır yaşam. Oysa ------

Yukarıdaki paragraf düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülebilir?

A) başımız sıkıştıkça anlamı ararız hep.

B) yazarlar, yaşamın anlamı üzerinde çok durmuşlardır.

C) anlamsızlaşan yaşam değil, bizler oluruz çoğu kez.

D) Bir avuntu aracına gereksinim duyar insan.

E) böyle durumlarda hemen kitaplara sarılırız.

TEST 13

PARAGRAF BİLGİSİ

1. Kıyılar çoktan doldu. Şimdi de dağların yamaçları hızla betonlaşıyor. En temiz renk olduğundan kuşku duyulmayan beyaz, çamlıkları, zeytinlikleri kirletiyor kimi zaman. Bu olumsuz gidişe insanlar değil ama doğa, olanca güzelliğiyle direniyor. İşte akşam oluyor, işte güller, menekşeler açıyor denizde.

Bu parçada hangi sorun vurgulanmaktadır?

A) Doğanın kendini yenilemedeki yetersizliği

B) İnsanların, doğal güzelliklerin ayrımına, tadına varamaması

C) Doğal güzelliklerin insanları eskisi kadar etkilememesi

D) Çamlık ve zeytinliklere ihtiyaç duyulmaması

E) Plansız yapılaşmanın çevreyi çirkinleştirmesi.

2. Gençken öfkeli, sert, kavgacı; bir o kadar da yaşama sevinciyle dolu, şakacı, güleç biri. Sonra yılların getirdiği değişiklikler, yıpranmalar, yaşlanma... Gittikçe daha az sevinç, daha az öfke, daha çok hüzün... Delice sevgiler, delice kızgınlıklar, tutkularla geçmiş bir ömrün deneyimini sözcüklerde, dizelerde damıtmak için, gece gündüz sürdürülen yoğun bir çalışma... Bugün babamı düşündüğümde, Caddebostan'daki evin bir köşesine yerleştirdiği küçük, gösterişsiz bir masada, sabahın erken saatlerinden başlayarak çalışan bir adam geliyor gözlerimin önüne.

Bu parçada sözü edilen kişiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Bir dost çevresine girmekten kaçındığına

B) Kişisel özelliklerinde karşıtlıklar bulunduğuna

C) Yaşadıklarını şiirlerine yansıttığına

D) Yaşlandıkça kimi özelliklerinin değiştiğine

E) Zamanının büyük bölümünü çalışarak geçirdiğine

3. Metinler genelde kısa tutuldu. İşlenecek konu gereği aynen ve uzunca olması gereken metinlerde okuyucunun duygu, düşünce ve hayal dünyasına hitap eden ve estetik bütünlük taşıyanlar tercih edildi. Ayrıca metinlerin okuma alışkanlığını ve zevkini geliştirici nitelikte olmasına özen gösterildi.

Yukarıdaki paragraftan aşağıdaki yargıların hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Her tür okuyucuya seslenmek amaçlanmıştır.

B) Metinler okuma alışkanlığını geliştiricidir.

C) Kısa metinler tercih edilmiştir.

D) Estetik bütünlük taşıyan eserler seçilmiştir.

E) Okuyucunun duygu, düşünce ve hayal dünyası göz önünde bulundurulmuştur.

4. İnsan eğitilebilir bir canlıdır. Bazı başka canlılar da eğitilebilir ancak insan öğrendiklerini başkalarına da öğretebilme yeteneği ve bilgi birikimini artırarak uygulamaya koyma özelliğiyle diğer canlılardan ayrılır. İşte insan bu ayıt edici niteliğini eğitim sayesinde kazanır, geliştirir ve çevresindekileri de aydınlatır. Bunun için eğitim süreci, hem kişinin gelişme ve olgunlaşma yoludur hem de toplumun aydınlanma ve kalkınma yoludur.

Yukarıdaki paragrafa <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsan ve toplum

B) İnsanın özellikleri

C) Canlılar içinde insanın farkı

D) İnsan ve eğitim

E) İnsan eğitim yöntemleri

5. (I) Şiir antolojileri hazırlanırken şiir seçiminin tartışma konusu yapılmasından yana değilim. (II) Çünkü her antolojide seçilen şiirler öznel ölçütlerle belirlenir. (III) Ben de bir antoloji hazırlayacak olsam canımın istediği şairden şiir alırım antolojime. (IV) Seçimimden dolayı da kimseye hesap vermem gerekmez. (V) Antolojilerin değerlendirme bölümlerinde estetiğin nesnel ve evrensel ölçütleri geçerlidir. (VI) Bu nedenle, hazırlayıcının yeteneği, zekâsı, yanlılığı ve yansızlığı bu bölümde ortaya çıkar.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. (I) Okuduğunuz bir eserin nitelikli olup olmadığını mı anlamak istiyorsunuz? (II) Bu, seçici bir okurun yanıtlaması gereken ilk sorudur. (III) Onu birkaç ay sonra tekrar ele alın. (IV) Kötüyse okumaya değmez iyi ise değişik bir tatla karşınıza çıkar. (V) Size yepyeni ufuklar açar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. "Şiirlerinde gereksiz sözcüklerden olabildiğince kaçınıyor. Sıfatlar, benzetmeler için de böyle bu. Okuyucuyu birtakım soyut, düğümlü sözcüklerle yorduğu da söylenemez. Öğretici bir hava taşımamalarına karşın, yine de bu şiirlerde bir eksiklik var: Başka şiirleri anımsatıyor; bunları daha önce okumuş gibi bir duyguya kapılıyorsunuz." **diyen bir eleştirmenin sözünü ettiği şiirlerde bulduğu eksiklik nedir?**

A) Yalınlık B) İçtenlik C) Yoğunluk
D) Özgünlük E) Açıklık

8. Sözü uzatmak, büyütmek, dallandırmak, gereksiz sözcüklerle doldurmak yoktur onda. Ne diyecekse en açık, en doğru biçimde söyler. Ama bu sözler bir araya geldi mi bir derinlik, bir anlam çoğalması, üzerinde uzun uzun durmak, incelemek, düşünmek gerekliliği yaratır.

Bu paragrafı geliştiren ve sürdüren yazı için aşağıdakilerden hangisi en uygun başlık olur?

A) Özlü Anlatım
B) Kısa Yazmanın Yararları
C) Düşüncede Açıklık
D) Yalınlığa Giden Yol
E) Anlam Bütünlüğü

9. Puma, avının peşinden sürdürdüğü ölüm koşusunu her zaman avının cüssesine göre ayarlar. Yani ceylan için harcadığı süreyle tavşan için harcadığı süre farklıdır. Çünkü puma akıllıdır, avdan elde edeceği potansiyel enerji miktarını aştığında koşmaktan vazgeçer. Bu nedenle ceylanın peşinden fazla, tavşanın peşinden çok daha az koşar.

Bu paragrafın anlatımında hangi anlatım biçimi kullanılmıştır?

A) Betimleme B) Açıklama C) Tanımlama
D) Öyküleme E) Örnekleme

10. Seke seke gidip giydin terliği
Şişeyi getirip bıraktım masanın üstüne
Yüzümü yıkadım. Bir portakalı dişledim
Sonra yandaki odaya geçip perdeyi araladım
Güzelce bir akşam oluyordu.
Güzelce bir gün olmuştu belki
Benim için yaşanmamış bir gündü
Döndüm içeri vazodaki kurumuş çiçekleri gördüm.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Betimleme B) Açıklama C) Tartışma
D) Karşılaştırma E) Öyküleme

11. ...Boyum ortanın biraz altında, bedenim sağlam yapılı ve toplucadır; yüzüm şişman değil, dolgundur; tabiatım, neşe ile hüzün arasında, oldukça ateşli ve sıcakkanlıdır. Gözlerim küçücük ve çekiktir. Saçlarım siyah ve yumuşaktır.

Yukarıdaki paragrafta aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisine başvurulmuştur?

A) Örnekleme B) Açıklama C) Betimleme
D) Karşılaştırma E) Tanımlama

TEST 14

PARAGRAF BİLGİSİ

1. I. Her yıl eylül ayında bir milyona yakın

II. otomobil tutkununu ağırlıyor.

III. otomobil fuarlarından birine

IV. dünyanın önde gelen

V. Frankfurt, ev sahipliği yapıyor.

Yukarıdaki sözler kurallı ve anlamlı bir parça oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Her yıldız, nebula adı verilen bir gaz bulutundan oluşur. (II) Bu bulut zamanla içine doğru çöker ve sıkışır. (III) Gökyüzüne bakınca, yıldızlar bir parlayıp bir sönüyormuş gibi görünür. (IV) Bunun sonucu olarak bulutun ortasında çok sıcak bir kütle oluşur. (V) Böylece yeni bir yıldız meydana gelir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Kültürün en kapsamlı ifadesi şudur: Kültür insanın doğaya kattıklarıdır (II). Hayat yani kültür ve medeniyetler yapıp ettiklerimizden ibarettir. (III) Yapıp eden insandır; bütün kültürlerin mayası insandır. (IV) O güzelse her şey güzelleşir, o çirkinse hayat çekilmez olur. (V) Kendi dünyasını güzel oluşturabilmiş insan, kültürünü de güzelleştirir.

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerden hangisi bir tanım özelliği taşır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. İnsanlığın adım adım ilerlemesini sağlayan şey, kuşkusuz, kişisel kazançların ürün ve buluşların kuşaktan kuşağa aktarılmasıdır. Hayvanlar dünyasında buna benzer bir olay yoktur; eğitim görmüş bir köpek; başka bir köpeği eğitemez.

Bu paragrafın anlatımında aşağıdakilerin hangisi daha ağır basmaktadır?

A) Benzetme

B) İlişki kurma

C) Örneklendirme

D) Kanıtlama

E) Karşılaştırma

5. Bilardoyu satranca benzetirler zaman zaman. Evet, ikisi de belirli bir seviyede düşünme gücü gerektiriyor. Ama aralarında çok önemli bir fark var. Satrançta, düşündüğünüz hamleyi herhangi bir kişiye oynatabilirsiniz. Oysa bilardoda, düşünülenin hayata geçirilmesi ancak toplara can vererek, toplara hükmederek olur. Bu da işin spor tarafı zaten. Önce bedenimizi terbiye ediyor, terbiye ettiğimiz bedenle de topları terbiye ediyoruz.

Bu parçaya göre bilardo aşağıdakilerden hangisini gerektirmesi bakımından satrançtan farklıdır?

A) İleriki hamleleri planlama

B) Zekâ

C) Oyunun süresini önceden kestirebilme

D) Nesnelerin yerlerinden oynatılması

E) Fiziksel beceri

6. Yaklaşık otuz beş yıl öncesine kadar kimsenin ondan haberi yoktu. Kayıp bir kent değildi. Unutulmuştu yalnızca. Sırtını yasladığı dağın dik yamaçlarında, toprak altında bulunan bu kentten, Avrupalı gezginler bir iki satır da olsa söz etmişlerdi. 19. yüzyılda yapılan bilimsel bir yüzey araştırmasında da kimliği belirlenmişti. Ama bu silik izlerin peşine pek kimse düşmedi. Uzun aralıklarla gerçekleştirilen bir iki ziyaret, gözlem... Sonrası derin bir sessizlik... Ta ki 1970 yılında yeniden keşfedilene dek.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

A) Öykülemeye

B) Kişileştirmeye

C) Eksiltili cümlelere

D) Nesnel verilere

E) Abartmaya

7. Yüzümü usulca göğe yasladım. Gözlerimde kanat çırpıyor martılar. Bulut bulut parçalanmış gökyüzünü seyrediyorum. Bulutlar mı üstümüze koşuyor yoksa ben mi bulutların altındayım, bir türlü kestiremiyorum. Saklambaç oynarcasına bir görünüp bir kaybolan güneş de alıp götürüyor beni düş dünyamın derinliklerine.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Sözcükleri gerçek anlamlarının dışında kullanma

B) Karşılaştırmalar yapma

C) Kişileştirmeye başvurma

D) Betimleyici ögelerden yararlanma

E) Anlatıcının duygusal etkilenmesini yansıtma

8. On altıncı katta asansörden indik. Bana odayı gösterecek çocuğun peşinden yürüyordum. Çocuk kısa bir koridoru geçti, bir odanın önünde durdu. Ben de durdum. Kapıyı açtı, içeri girdik. Perdeler sıkı sıkıya kapalı. Çocuk perdeleri açıp dışarıyı göstermek istedi. Engel oldum. Lambaları yaktı. Banyonun kapısını açtı. Bir şey isteyip istemediğimi sordu. İstemediğimi söyledim. Bahşişini verdim, gitti.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Duyguları yansıtma

B) Eylemleri oluş sırasına göre verme

C) Gözlem gücünden yararlanma

D) Öyküleme yapma

E) Birinci kişinin ağzından anlatma

9. Hiçbir oyuncu, tıpatıp birbirine benzemez. Her oyuncunun sinemaya, ekrana kattığı başka bir şey vardır. Konuşması, bakışı, hareketleri ayrı özellikler taşır. Bu yönden, ben sadece şanslı olduğumu düşünüyorum.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı olabilir?

A) Sizi başarılı kılan etkenler nelerdir?

B) Kendinizi geliştirme ve yenileme yönünden hangi yollara başvuruyorsunuz?

C) Bugünkü konumunuza gelinceye değin ne gibi zorluklarla karşılaştınız?

D) Bu role seçilmenizin nedeni başkalarından farklı oluşunuz mu?

E) Sizce kişiyi yaratıcı kılan koşullar nelerdir?

10. Ankara'nın mimarisiyle ünlü ilçesi Ayaş'ta bir sokak... Sokaktaki tarihi evlerden biri... Badanası solmuş, sıvaları yer yer dökülmüş. Pencere pervazları da doğaya direniyor; bir bakıma evin sahibi yaşlı kadını andırıyor. Ev de yorgun, sahibi de. Ne var ki yaşam sürüyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisine başvurulmamıştır?

A) İzlenimleri belirtmeye

B) Benzetme yapmaya

C) Eksiltili cümleler kullanmaya

D) Kişileştirmeden yararlanmaya

E) Örnekler vermeye

11. Romancılarımız, edebiyatımızın bir döneminde toplumsal sorunlara sahip çıkmayı ilke edinmiş, yapıtlarında bunları yansıtmaya çalışmışlardı. Daha sonra Türkiye'nin ve dünyanın değişmesiyle bu yaklaşım da geçerliğini yitirdi. Romancılarımız toplumsal konular yerine bireysel konuları anlatmaya yöneldi. Bu yönelim, onların kimi düşünceleri yansıtmaması anlamına gelmez. Elbette her romanın yine de bir iletisi vardır. Ama bu, hesaplı bir biçimde, bir amaç doğrultusunda yapılıyorsa o zaman, yazılan, romanlığını yitirir; ya reklam metni olur ya da propaganda.

Bu parçada romanlarla ilgili olarak karşı çıkılan nedir?

A) Yalnızca insanın anlatılması

B) Çeşitli sorunlara çözümler önerilmesi

C) Dilinin kendine özgü nitelikler taşımaması

D) Bir düşünceye bağlanıp onun benimsetilmeye çalışılması

E) Biçimsel özelliklerinin önemsenmemesi

12. (I) Yaşamda çok sevdiğim iki şey var: Şiir yazmak ve öğretmenlik yapmak. (II) İkisinde de belli ölçüde bir yerlere vardığımı düşünüyorum ama doğaldır ki takdir öğrencilerimle okurlarıma ait. (III) Doğum günüm dolayısıyla kimi dostlarım, sevenlerim, benim için "saygı gecesi" düzenlemeyi, hep birlikte olmayı istemişler. (IV) Gençlerle birlikte olmak benim için doğum günü kutlamaktan çok daha önemli aslında; bu etkinlikler hoşuma gidiyor. (V) Çünkü insanlar, kendilerini sevenlerle birlikte olmaya zaman zaman çok ihtiyaç duyuyorlar. (VI) "Zaman zaman" dememin nedeni, zaman zaman da birlikte olmamaya ihtiyaç duymalarıdır.

Bu parçayı iki paragrafa ayırmak gerekirse ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

13. Çevirmenlik genelde, yabancı dili çok iyi bilmekle özdeşleştirilir. Oysa çevirmenlik becerisinin tümünü on basamaklı bir merdiven olarak düşünürsek bunun ilk üç basamağı yabancı dil, kalan yedi basamağıysa çevirisi yapılmak istenen dildir. Yani, yabancı dil bilmeden bu merdivene çıkılamayacağı kesindir fakat ----.

Düşüncenin akışına göre bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) çevirisi yapılmak istenen dili bütün olanaklarıyla bilmek ve kullanmak da temel koşuldur.

B) yine de çevirmenin bilgisine, yeteneğine kalmış bir durumdur bu.

C) çevrilecek dilin gelişim aşamalarını bilmek başarılı çeviri yapmanın öncelikli koşullarındandır.

D) bir dil ne kadar güçlü olursa çevirisi o kadar güzel olur.

E) çevrilecek yapıtın anlatım özellikleri de başarıda rol oynar.

14. (I) Eleştirilme, yanlış yapma ve kaybetme korkusu yaratıcı çabalar için en önemli engellerdir.(II) Bu tür korkuların baskısı altındaki birey, yaratıcılık yolunda gerekli çabayı gösteremez. (III) Başarılı olma amacı, yaratıcılığı kamçılar. (IV) Özellikle büyüme çağındaki yaratıcılıkla ilgili ilk deneyimleri karşısında, çocuğun yakınlarının baskısı altında aldığı tepkiler, onun kendine güvenini engeller. (V) Dolayısıyla, yaratıcılık da körelmiş olur.

Verilen metinde numaralandırılmış cümlelerden hangisi anlam akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. (I) Çocuk resimleri sergisini gezerken bir yandan da sergiyi görmeye gelenleri inceliyordum. (II) Gelenlerden kimileri, çocukların sevimli dünyalarının ürünlerine bakmaktan büyük bir haz duyuyorlardı. (III) Çocukların resim anlayışları, büyüklerin beklentilerine uymayabilir. (IV) Bir kısım izleyicilerse çocukların resimlerini sanat yapıtıymışçasına inceliyorlardı. (V) Onlarda kompozisyon, renk, uyum ilişkisi bulmaya çalışıyorlardı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. (I) Tarih, insanlığın hafızasıdır. (II) Bugünün doğru anlaşılabilmesi için geçmişi bilmek gerekir. (III) Tarih, yazının icadıyla başlar. (IV) Tarihin iyi bilinmesi, geleceğin biçimlendirilmesi açısından da gereklidir. (V) Her millet, bu yüzden gelecek nesillere kendi tarihini en iyi şekilde öğretmelidir.

Yukarıdaki paragrafta numaralandırılmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Kendi fikrimce ülkemizdeki çocuk kitabı yazarlarının büyük çoğunluğu başarılı. Günlük hayatla ilgili eğitici öykülerden tutun da tarihe, doğaya ilişkin ya da ansiklopedik bilgilerle donatılmış çocuk kitaplarının çizimleri ve sunumları da çarpıcı ve göz alıcı; çocukların ilgisini canlı tutacak nitelikte. Bir çocuk kitabında çizimler ve renkler neredeyse kitabın içeriği kadar önemlidir. Çünkü ilk bakışta çocuğun ilgisini bunlar çeker; çocuk önce bakar, sonra okur. Bütün bunlar göz önüne alındığında bizdeki çocuk kitaplarının başarılı olduğunu ifade edebiliriz.

Bu parçada ülkemizdeki çocuk kitaplarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinden bahsedilmemiştir?

A) İçeriğinin tek boyutlu olduğuna

B) Çeşitli konularda aydınlatıcı olduğuna

C) Etkileyici bir yönünün bulunduğuna

D) Yaşama ilişkin yol gösterdiğine

E) Şekilleri ve renkleriyle ilgi çektiğine

18. "İnsan geçmişiyle hesaplaşarak gelişir. En ileri ulusların, geçmişlerini iyi bilen uluslar olması bundandır. Geçmişe bağlı kalmak bir toplum için ne kadar zararlıysa geçmişi yok saymak da o derece zararlıdır. İlim de fikir de sanat da tohumları nereden gelirse gelsin ancak belli bir toprağın koşullarıyla, yani geçmişiyle uzlaşarak yaratıcı olabilir. Tanzimat'tan bu yana, nice yenileşme çabalarımızın boşa gitmesi toprağımızı ve bu toprağın insanını iyi bilmememizden ötürüdür."

Bu parçaya göre bir yenilik hareketinin amacına ulaşması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

A) Yeniliğin, toplumun belirli bir kesimini ilgilendirmesine

B) Toplumun değişik kaynaklardan gelecek yeniliklere açık olmasına

C) Yeniliğin, toplumun değerleriyle bağdaştırılmasına

D) Yeniliğin, toplumun değişmekte olduğu bir zamanda yapılmasına

E) Toplumdaki yenilik taraftarlarının birlikte hareket etmelerine

TEST 15

PARAGRAF BİLGİSİ

1. Başkası için gerekli olduğumu düşünelim. Varsayalım ki bensiz edemesin başkası; üstelik var oluşa da mutlak bir değer taşısın. İşte o zaman doğrulanır varlığım, bir gereğe bağlanır çünkü var oluşu doğrulanmış bir varlık için var olurum. İşte o zaman korkudan, bunaltıdan kurtulurum çünkü önüme özgürlüğümü adadığım bir amaç koymuş olurum. Böylece, hiçbir sorun kalmaz artık; beni çeken bu çağrıyı karşılamaktan başka arzum olmaz.

Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tartışma

B) Öyküleme

C) Tanımlama

D) Betimleme

E) Açıklama

2. Derginize aykırı gelen görüşlere, beğenmediğiniz şiir anlayışlarına ve şairlere sayfalarınızı açınız. Bu durumda yeni bakış açıları, taze kanlar derginizin ilginç olmasını sağlar. Bir dergi bunları yapmıyorsa kendisini kapatmalıdır. En iyi çözüm budur.

Bu parçaya göre sözü edilen derginin daha iyi olması için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) Yazar kadrosunu yenilemesi

B) Farklı düşüncelere açık olması

C) Sayfa düzenini değiştirmesi

D) İlginç konulara değinmesi

E) Daha az reklam olması

3. İnsanlarımız, aydınlarımız hele sanatla ilgilenenler, uğraşanlar başka değerleri görmezden gelerek kendilerini çoğalttıklarını sanırlar. Birini övmek, alkışlamak kendilerine yönelecek alkışı, övgüyü azaltacak sanırlar. Başkalarıyla mutlu olmaktansa o başarıyı kendilerinden çalınmış gibi görürler.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatçılar arasında dayanışma, birbirini takdir etme yok denecek kadar azdır.

B) Bir sanatçıyı tarafsız değerlendirebilmek için sanatçı olmamak gerekir.

C) İnsanlar başarıların hep kendilerine ait olmasını isterler.

D) Kendisinden başkasına değer vermeyen sanatçı değer görmez.

E) Aydın kişiler birilerini övüp alkışladıklarında kendilerini kötü hissederler.

4. Dünyanın insandan başka anlamı yoktur. Yaşam anlayışımızı kurtarmak istiyorsak onu kurtarmak gerekir. Bana tepeden bakıp gülümseyerek insanı kurtarmak da ne oluyor, diyeceksiniz. Ben de size bütün varlığımla şunu haykırıyorum: İnsanı kurtarmak onu kesip biçmemek, yalnız onun düşünebileceği doğruluğu bulmasına imkân vermektir.

Bu parçada yazarın asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dünyayı kurtarmak için öncelikle insanı kurtarmak şarttır.

B) Yaşama anlam vermek, sorgulayan ve eleştiren insanı yetiştirmekle mümkündür.

C) Duygularıyla hareket eden insan, yok olmaya mahkûmdur.

D) İnsan, doğa üstü bir varlıktır ve ona bu yönde yaklaşmak gerekir.

E) İnsanı diğer canlılardan ayıran en büyük özellik, akıl yoluyla yaşamını sürdürmesidir.

5. (I) Edebi eserlerin vazgeçilmez özelliklerinden birisi de üsluplarıdır. (II) Üslup; yazarın eserine vurduğu gizli bir damgadır. (III) Yani herkes kendi ateşini taşır cehennemine, yahut cennetteki köşkünü kendisi inşa eder. (IV) Yazı da biraz öyledir. (V) Yazarını metinler deryasında, taşıdığı damga ile belirli kılacak tek unsurdur üslup.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın en genel yargısıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. İnsanların baharata olan düşkünlüğü, tarih öncesi dönemlere dayanıyor. Biyologlara göre bakteri öldürücü bir özelliğe sahip olan baharatlar, aynı zamanda damak zevkinin vazgeçilmez bir unsurudur. Bilim adamları, tarih öncesi dönemlerde, bazı kabilelerin baharat kullandıkları için zehirlenerek öldüklerini belirtiyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

A) Bir dizi olay, akış sırasına göre aktarılmıştır.

B) Yaygın bir görüşün yanlış olduğu kanıtlanmıştır.

C) Varlıklar, ayırıcı özellikleriyle betimlenmiştir.

D) Açıklamalar, uzman görüşleriyle desteklenmiştir.

E) Tanımlamalarla konuya açıklık kazandırılmıştır.

7. (I) Aynı öyküyü anlatan iki tragedya birbiriyle özdeş görülemez. (II) Fakat onlar, aynı düğüm ve çözümlere sahip olurlarsa özdeş olarak görülebilir. (III) Tragedyanın kuruluşu yalın değil, karmaşık olmalıdır. (IV) Birçok ozan; tragedya düğümünde başarı gösterdiği halde, çözümde başarı gösteremez.(V) Ancak zorunlu olan düğümle çözümün bir uygunluk içinde olmasıdır.

Numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Fazıl Hüsnü Dağlarca, çok yazar, çabuk yazar, her şeyi yazar, her zaman yazar, her biçimde yazar ve yazdıklarının çok azını yayımlar. Aruzun, hecenin olanaklarını zorlar; uyaktan hiç vazgeçmeksizin dize özgürlüğünün kullanım rahatlıklarını arar; şairin hayal gücü ise eşi az görülür bir ufuk genişliğindedir. Kişisel yaşantılarının hemen hiç yer almadığı bu bakış açısının yaşam ve dünya, ulus ve evren konularındaki yorumları -yanıldığı yerlerde bile- ilginçlikler taşır. Şiirsel deyiş aracılığının bütün duraklarında eğlenmiştir. Bütün yaşamıyla şiire adanışı ve diğer türlere atlamayışı en önemli çabasıdır. Bu sebeple zayıf eserlerle dolu zamanlar yaşar ama vazgeçmez ısrarından ve birikimiyle düzeyini aşar.

Bu paragrafta F. Hüsnü Dağlarca ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Aruzu da heceyi de kullanmıştır.

B) Şiirden başka anlatım yolu denememiştir.

C) Hayal gücü kişisel yaşamıyla sınırlıdır.

D) Her konuda yazabilen bir sanatçıdır.

E) Şiirde ısrar etmesi, onun zaman zaman yetersizlikler yaşamasına neden olmuştur.

9. Konuşma öyle bir olgudur ki buna katılan her insan sırası geldikçe etken ya da edilgen olur. Bu sanatta başarıya ulaşmak için sayı ile hitap etmesini bildiğimiz gibi, dinlemesini de bilmeliyiz. Dinlemek, çoğu zaman konuşmaktan daha faydalıdır. Güzel konuşan çoktur fakat kendini vererek dikkatle dinleyenlerin sayısı pek fazla olmasa gerek. Size hitap eden kimseyi dikkatle, iyi niyetle dinleyiniz!

Bu paragraftan çıkarılacak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Her sanat gibi konuşmanın da kuralları vardır.

B) Konuşmada esas olan hitap etmeyi bilmektir.

C) Konuşmak bir sanattır.

D) Dinlemek, dikkatle ve iyi niyetle gerçekleştirilmelidir.

E) Konuşma sanatında başarı, dinlemekle sağlanır.

10. "Nasıl bir gençlik istiyoruz?" sorusu, "Nasıl bir gelecek, nasıl bir ülke istiyoruz?" sorusuyla özdeştir. Bu da insana, eğitime, araştırma ve geliştirmeye gereğince yatırım yapmayı, bütün kurumları buna göre düzenlemeyi gerektirmektedir. Bu düzenleme sırasında çağdaş ve bilimsel ölçüler kullanmak, yeni sorunlar karşısında ülke çıkarlarına ve gerçeklerine uygun yeni önlemler almak zorunludur. Bunların başarılması ise her konuda ve her aşamada birlikte çalışmayı gerektirmektedir.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ülkenin geleceği için yapılması gerekenlerin neler olduğu

B) Ülke sorunlarını bilen gençlere gereksinim duyulduğu

C) Eğitim sorunlarının çok yönlü planlamayla çözülebileceği

D) Gençlerin yetiştirilmesinde gelişmiş ülkelerin örnek alınabileceği

E) Eğitim sorunlarının o konunun uzmanlarınca çözülebileceği

11. (I) Bu Roma'ya üçüncü gelişimdir. (II) Öyle sanıyorum ki daha birkaç kez bu kente yolum düşecek. (III) Çünkü Roma, burada doğup burada büyüyenler için bile bitmez. (IV) Roma'daki her heykel, her tablo, her anıt size her görünüşünde güzelliğin yeni bir sırrını açacaktır. (V) Roma'da heykel, yaşayan bir insan olmuştur. (VI) Müzelerde değil, bizim gibi sokaklarda dolaşıyor, meydanlarda geziniyor, parklarda dinleniyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılsaydı ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlardı?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Kimi gün güneş ışınlarıyla yağmur damlaları toprağa inerken gökkuşağı oluşur. Bunu, bu özelliği birileriyle paylaşmak isteriz. O güzelliği aktarmanın tek çaresi ya resmini yapmak ya fotoğrafını çekmek ya da satırlara dökmekle mümkündür.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Güzellikleri anlatmak insanları mutlu eder.

B) Sanatçı paylaşma güdüsü taşıyan kişidir.

C) Doğanın oyunları insanları şaşırtır.

D) Sanat, doğanın kusursuz aktarılması amacından doğmuştur.

E) Güzellikler paylaşıldıkça çoğalır.

13. Orhan Veli'yi düşünürken gözümün önüne hep onun yüzde yüz yerli oluşu geliyor. Batı kültürü, ona her şeyden önce kendi memleketinin tadını çıkarmayı öğretmişti. Şiiriyle, şiirin gücünü aştığı zaman düz yazısıyla ülkemizdeki her kıpırdanışa dikkatini yoğunlaştırmıştı. Sahteliğe, yalancılığa, kör cehalete dilimizin en sivri köşesini yani hicvi tam zamanında saplamasını bilmişti. O öldü ama bizler yaşadıkça onun şiirinin dilimize nasıl yerleştiğini göreceğiz. Daha şimdiden deyimleşen, atasözü gibi dilden dile dolaşan dizeleri var.

Bu parçada Orhan Veli'yle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz <u>edilmemiştir</u>?

A) Olumsuzluklara karşı yergici bir tutum takınmasından

B) Kişiliğiyle ve eylemleriyle katışıksız Türkiyeli olduğundan

C) Batı kültürüyle yetişmiş insanlardan nefret etmesinden

D) Ülkemizdeki toplumsal hareketlere duyarlı olmasından

E) Hem şiiri hem de düz yazılarıyla toplumsal olayları dile getirişinden

TEST 16

PARAGRAF BİLGİSİ

1. Sait Faik insana değer verirdi. Değer verdiği insanlardan da aynı değerbilir tavrı görürdü. Yaşamı boyunca kimseyle uzun süre küs kaldığını hatırlamıyorum. Kin tutmaz, dargınlık sebebini isteyerek unuturdu. Edebiyat konuşmaktan aldığı zevki, başka hiçbir etkinlikte bulamazdı. Aslına bakılırsa konuşmayı pek sevmezdi fakat şair ve yazarların arasında dili çözülürdü.

Aşağıdakilerden hangisi Sait Faik'in bu parçada değinilen özelliklerinden biri değildir?

A) Yaşadıklarını aklında tutamayan, unutkan

B) Çok konuşmayı sevmeyen

C) Biriyle uzun süre dargın kalamayan

D) İnsan ilişkilerinde değerbilir

E) Hiç kindar olmayan

2. "------" diye acı bir söz vardır. Yine atalarımız "Düşenin dostu olmaz." demişlerdir. En kara günümüzde üzüntülerimizi paylaşabilen kimse, bu tür sözlerin çok ötesinde kalır. İnsanların birbiri üzerine basıp geçerek yükselmeye kalktıkları, kişisel çıkarların yarıştığı günümüzde bile gerçek dostlara rastlanabiliyor: "Bunu senin için yaptım." demeden yapıyor içtenlikle; yaptığını başımıza kakmıyor. Bu davranış, soluk alır gibi, güneşlenir gibi, yaşama yeniden doğar gibi, kendiliğinden bir olgu; öylesine sade, öylesine içten, öylesine güzel ...

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilmelidir?

A) İnsan, giderek dostuna benzer.

B) Felaketiniz, dostlarınızı sizden uzaklaştırır.

C) Dostluk, bu dünyadaki en güzel ilişkidir.

D) Dostlarınızı seçerken dikkatli olmalısınız.

E) Dost dostun eyerlenmiş atıdır.

3. Mademki tatlı dil, her kapıyı açan sihirli bir anahtardır; öyle ise ne duruyoruz, dilimizi tatlılaştıralım mı diyeceksiniz? Ama bu ha deyince olacak işlerden değildir. Gönülleri fetheden tatlı dil, bütün gücünü gönülden alır. İnsanın dilinin tatlı olması için gönlünün tatlı, iyi olması gerekir. ---- İnsanı belki kısa bir zaman içinde aldatır ama çabucak da foyası meydana çıkar. Gerçek tatlı dil iyi insanda olur. Yüreği merhametle, sevgi ile dolu insanın dili de kendiliğinden tatlılaşır. Bu dünyada gönül yıkmanın, kalp kırmanın beyhudeliğini anlayacak kadar olgun bir hayat anlayışına varmalı ki insan, en küçüğünden en büyüğüne kadar tatlı dille, güler yüzle seslenebilsin.

Düşüncenin akışına göre bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilmelidir?

A) İnsan gönlünden geçtiği gibi konuşmalı, sevdiklerinden tatlı dilini esirgememelidir.

B) Herkesin tatlı dilli konuşması, sanıldığı kadar kolay değildir.

C) Ancak bazı iyi kalpli insanlar da tatlı dilin önemli olduğunun farkında değildir.

D) İnsan ilişkilerinde samimiyete önem vermeli, içinden geldiği gibi konuşmalıdır.

E) Kötü bir adamın dökeceği tatlı dil, tilkinin kargaya döktüğü tatlı dil gibidir.

4. Bir an yeryüzündeki tüm ağaçların işini gücünü bırakarak hep bir ağızdan yaşam şarkısını söylediğini fark ettim. Doğanın diliyle söylenen kutsal bir şarkıydı bu. Anlamı sözlere sığmayan, yürek atışıyla söylenen bir şarkı... Başı ve sonu olmayan, analarımızdan emanet bir ilahi. Geç de olsa hatırlanmış bir hayır duası, gerçekten daha canlı bir rüya belki de.

Bu parçada düşünceyi geliştirmek için aşağıdakilerin hangisine başvurulmuştur?

A) Öyküleme

B) Tartışma

C) Betimleme

D) Tanımlama

E) Açıklama

5. Aslında her sanat yapıtının bir gelenek bağı taşıması gereklidir. Ancak gelenek bağı taşımakla geleneği olduğu gibi sürdürmek çok farklı şeylerdir. Gelenek bağı kavramı, birbiri ardına akmış birçok gelenek dönemlerini içermektedir, dolayısıyla kendilerine aykırı sonuçlar da doğurabilir. Eski şiiri sürdürme çabasıyla dolu, tutucu gelenekçilerimize, Fransız yazar Rouault'un şu sözlerini anımsatmak yerinde olacak: "Geçmiş ustaları, ancak onlardan başka türlü olmakla, onlarınkine benzemeyen bir yapıt yaratmakla sevebiliriz."

Yazarın bu parçada söyledikleriyle ulaşmak istediği temel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geçmişe tamamıyla sırtını dönmek, özgün eserler yaratabilmek için en önemli koşuldur.

B) Geçmişin büyük sanat ustalarına saygı duymadan gelenekçi olunamaz.

C) Kendi geleneğini özümsememiş bir sanatçının geleceğe kalması olanaksızdır.

D) Gelenek bağı, geleneksel olandan farklı bir sanat yapıtı yaratarak kurulabilir.

E) Geleneği olduğu gibi sürdürmekle çağdaş bir sanat anlayışına ulaşılabilir.

6. Sanatçı güzeli aramalı, onu kendinde gerçekleştirip yazmalıdır. Ertelenen güzellik Kaf Dağı'nın ardında da bulunmaz. Belki Sysphus da sırtındaki taşı tepeye çıkarıp aşağı yuvarlarken bir şeyler aramıştır ama Mimar Sinan bu taşı Selimiye'nin inşası için taşımıştır sırtında...

Düşüncenin akışına göre bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Estetik bir kaygının eseridir Selimiye.

B) Selimiye'nin güzelliğini yakalamak için sanatçı uzun yıllar araştırmalar yapmıştır.

C) Güzelliği Selimiye'nin binasını kurarken kendi ruhundan yola çıkarak yakalar sanatçı.

D) Böylelikle sanatı araya araya bir taşın inceliğinde bulmuştur.

E) Sanatçı yapısındaki güzelliğe senelerce süren bir aramanın sonucunda ulaşmıştır.

7. (I) Her gün nice insan ölüyor; düşleri özlemleri ile yok olup gidiyor. (II) Her gün nice insan bu dünyaya doğuyor; yeni ümitlerle serpilip gelişiyor. (III) İki ucu birleşen durmayan bu akış içinde, hiçbir iz bırakmadan gidenler, iyi veya kötü anılar bırakarak ayrılanlar var. (IV) Sanatçıları, özellikle bizi burada ilgilendiren edebiyatçıları dikkate alırsak onların anıları, geride bıraktıkları eserlerdir. (V) Bunlar yaşadıkça onlar da yaşar, yeter ki yazdıkları yaşayacak değerde olsun.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragrafın ilk cümlesi aşağıdakilerden hangisi olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Yaklaştıkça yüzümüze serin bir yeşillik vurdu. Kırmızı elmalar, gök armutlar, sarı ayvalar göründü. Cırcır böcekleri ötüyordu coşkuyla. Bahçenin kıyısı kalın bir böğürtlen çitiyle çevriliydi. Arkadaki yamaçta bakımlı üzüm bağları görünüyordu. Kırmızı, pembe, sarı güllerin birbirine karışan kokusu beni mest etti.

Bu parçadaki ayrıntılar seçilirken aşağıdaki duyuların hangisinden yararlanılmamıştır?

A) Tatma B) Görme C) Koklama D) İşitme E) Dokunma

9. Büyük bir yapıtı yetişkinlik çağında ilk kez okuma olağanüstü bir keyif verir insana. Daha keyifli mi yoksa daha az keyifli mi olduğunu söylemek olanaksız da olsa insanın gençliğinde okumasından çok farklı bir keyiftir bu. Gençlikte her deneyim gibi, okuma da bambaşka bir tat ve bambaşka bir anlamla donanır; olgunluk çağında....

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi daha uygundur?

A) esere bu farklı anlamı veren ise gençlikte okunmasıdır.

B) okunan bir yapıtta ise daha birçok ayrıntı, düzey ve anlamın farkına varılır.

C) aynı eserin okunması insanı sıkar.

D) bir eserle ilk kez tanışmanın heyecanı yaşanır.

E) gençlikteki her şey gibi okuma da insana ayrı bir dünyanın kapısını açar.

10. İlk Türk ozanları sözlü edebiyat döneminde destanlardan başka şiirler de söylemişlerdir. (I) Bu döneme "Destan Devri Edebiyatı" denmesi, bu dönemde her şeyden çok destan söylenmiş olmasındandır. (II) O kadar ki bu dönemin diğer şiirlerinde de bir destan havası vardır. (III) Destanlar dışında söylenen şiirler, dini törenlerden doğmuştur. (IV) Bu törenler farklı nedenlerle gerçekleştirilmiş. (V) Bunlar içinde bilinen ilk örnekler; sığır, şölen ve yuğlardır.

Bu metin iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Yetmiş iki dil konuşmuşuz, Türkçede karar kılmazdan önce. Hepsinin tadı kalmış damağımızda. Aylarımızın, günlerimizin; köylerimizin, kentlerimizin adlarına bakın. Ne değişik eller ne değişik halk oyunlarında tutuşmuş ne horonlara ne halaylara girmişiz. Doğu ile Batı sarmaş dolaş olmuş bizim içimizde. Ya o ya bu değil, hem o hem buyuz biz.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerin hangisidir?

A) Anadolu, en çok Türkçenin hâkim olduğu bir kültüre sahiptir.

B) Türk kültürü, Doğu ve Batı'nın birleşimidir.

C) Yer adlarımızın birçoğu Türkçe değildir.

D) Türk toplumu çok çeşitli diller konuşmuştur.

E) Türkçede kullanılan pek çok sözcük başka dillere aittir.

12. (I) Eserlerin dokusunu ören izlenimlerin çoğu, doğrudan doğruya dış alemden gelir. (II) Bu nokta hem psikoloji hem de estetik bakımından çok önemlidir. (III) Edebi eseri "görecelikten" kurtaran şey, sanatçının doğrudan doğruya dünya ve hayatta yüz yüze gelmesi, başka bir söyleyişle "yaşantı"sıdır. (IV) Yazar, hayatını eserinin dışında tutmalıdır ki başarılı olsun. (V) Yaşantı, edebi esere gerçeklik duygusu veren canlı, somut unsurların kaynağıdır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Sanat yapıtının gelişmesinden söz ediliyor sık sık. Romanın, öykünün, şiirin geliştiğini söylemek yanlıştır bana göre. Ama bir sanatçının gelişmesinden söz etmek yerinde olur. Çünkü sanatçının seçtiği bir yol vardır ve sanatçı bu yolda uğraşını sürdürür. Sırtındaki yükü taşımayı ya başarır ya da bu yükün altında ezilip gider. Her sanatçı bunun bilincindedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir yargı <u>olamaz</u>?

A) Gelişmeyi başaramayan sanatçı zaman içinde yiter.

B) Her sanatçının kendince bir çizgisi vardır.

C) Roman, öykü, şiir gibi türler değil sanatçı gelişir.

D) Sanatçının gelişmesi yapıtına yansır.

E) Her sanat yapıtı, geçmişi taklit eder.

14. Düşündüğünü ve duyduğunu karşısındakine derli toplu anlatabilmek, ne bir meslek ne de bir sanattır. Bu ortaöğretimden geçen her vatandaşın yapması gereken ve yapabileceği bir şeydir. Hikâye yazmak bir sanattır. Fakat başından geçeni anlatabilmek bir sanat değildir.

Bu parçanın yazarına göre bir anlatımın sanat sayılması aşağıdakilerin hangisine bağlıdır?

A) Anlatılanların yaşanmış olmasına

B) Anlatanın duygularını içermesine

C) Kurallara uygun anlatılmasına

D) Sanatın gerektirdiği biçimde yazılmasına

E) Yaşananların nesnel bir biçimde aktarılmasına

15. Bir komşumuzdan bahsedeyim. Fakirdir, ufacık bir bahçesi vardır. Orada kendi eliyle nadide çiçekler yetiştirir, aşılar ve bütün bunları parasız başarır. Çiçeklerin kıymetini bilir komşum, bir tanesini bile koparıp vermez. Onun çiçekleri, ufak iskemlesine oturularak saksıda görülür. Bu, ne asil Türk zevkidir.

Bu parçada sözü edilen kişi için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Ekonomik sorunları vardır.

B) Komşularına karşı cimridir.

C) Çiçek yetiştirmeyi sevmektedir.

D) Üstün bir zevk sahibidir.

E) Küçük bir bahçesi vardır.

BÖLÜM 4

ANLATIM BOZUKLUĞU

ANLAMA DAYALI ANLATIM BOZUKLUĞU

Gereksiz Sözcük ve Ek Kullanımı

Aynı anlama gelen ek veya sözcüklerin cümlede birlikte kullanılmasıdır. Cümlede düşüncenin belirtilmesinde belli bir görevi olmayan sözcükler gereksizdir.

Örnek: Karşılıklı mektuplaşıyorlar.

Örnek: Bari hiç olmazsa sen burada kal.

Birbiriyle Karıştırılan Sözcüklerin Kullanımı

Seslerin benzerliği ya da anlamların yakınlığı nedeniyle sözcüklerin karıştırılmasıdır.

Örnek: Deterjandan elleri tahrip (tahriş) oldu.

Örnek: Kendini tanıştırdı. (tanıttırdı)
(İnsan kendisini tanıştıramaz, tanıtır.)

Örnek: Düğün için resim çektirdik. (fotoğraf)

Sözcükleri Yanlış Yerde Kullanma

Yerinde kullanılmayan sözcüklerin, cümlenin anlamını değiştirmesine veya yanlış anlaşılmasına neden olmasıdır.

Örnek: Bütün gün bomboş evde oturdum.

Örnek: Çok evde oturanın elbette canı sıkılır.

Sözcüğün Yapısal Bozukluğu

Kimi zaman yapım eklerinin sözcüklere yanlış getirilmesinden kimi zaman da gereksiz ek kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğudur.

Örnek: Yemekleri kokturmayalım. (kokutmayalım)

Örnek: On yıldır bakkalcılık yapıyorum. (bakkallık)

Örnek: Ortamı çirkinletmeyelim. (çirkinleştirmeyelim)

Anlamca Çelişen Sözcüklerin Birlikte Kullanılması

Anlamca, cümlenin yargısıyla uyuşmayan, cümlede iletilen yargıyla çelişen ya da karşıtlık yaratan sözlerin bir arada kullanılması anlatım bozukluğuna yol açar.

Örnek: Kitabını almak için yavaşça yerinden fırlayıverdi.

Örnek: Tam beş yıla yakındır buraya gelmedim.

Örnek: Elbette o da bu işe karışmış olabilir.

Mantık ve Sıralama Yanlışlığı

Cümledeki anlamın belli bir sırayı takip etmeden oluşturulmasıdır. Kavramların önem sırasının karıştırılması veya cümlenin mantık açısından yanlış oluşturulmasıdır.

Örnek: Bu yazıyı değil okumak, anlamak bile imkânsız.
okumak ↔ anlamak

Örnek: Bir yatakta ölü olarak uyanmak istemiyorum.
(Ölü olarak uyanılması mantık dışıdır.)

Anlam Belirsizliği

Cümlede kişi ve kuruluş bakımından belirsizliğin ortaya çıkmasıdır. Cümlede kişilerin yerini tutan zamirlerin kullanılmaması anlam belirsizliğine yol açar.

Örnek: Bu konudaki kararını beğendim. (Kimin kararı? Senin / onun)

Örnek: İşe başlamadığını bugün annenden öğrendim. (Kimin işe başlamadığını? Senin / onun)

Örnek: Dün akşamki yemekte de kardeşini göremedim. (Kimin kardeşini? Senin / onun)

Yanlış Anlamda Deyim Kullanılması

Deyimlerin cümlenin anlamına uygun olarak kullanılmamasıdır. Deyimler, dilin anlatım gücünü ve söyleyiş güzelliğini zenginleştiren unsurlardır.

Örnek: Onun iyiliklerine hep göz yumduk. (minnettar kaldık.) (Göz yummak, olumsuz durumlar için kullanıldığından bu cümleye uygun değildir.)

Örnek: Herkes, kulak kabartmış öğretmeni dinliyordu. (kulak kesilmiş)
(Kulak kabartmak, gizlice dinlemek anlamına geldiğinden bu cümleye uygun değildir.)

YAPIYA DAYALI ANLATIM BOZUKLUKLARI

Öge Eksikliği

Sıralı cümlelerde ortak ögenin cümlelerden birine uymamasıdır. Cümlede kullanılması gereken bir ögenin bulunmaması anlatım bozukluğuna yol açar.

Örnek: Çocukla herkes ilgilendi. (Çocuk) çok sevimliydi.

Örnek: Ben arkadaşıma inanır ve (arkadaşımı) severim.

Örnek: Neden en çok gençlere kızarlar, (gençlerden) korkarlar.

Örnek: Yemekte köfte ekmek (yedik) ve çay içtik.

Ek Eylem Eksikliği

Ek eylemin gerektiği yerde kullanılmamasıdır. "idi, imiş, ise, -dir" ek eylemlerinin gerektiği yerde kullanılmaması anlatım bozukluğuna yol açar. Sıralı cümlelerden birincisi olumlu, ikincisi olumsuz ise birinciye ek eylem eklediğimizde bunu ikinci cümlenin yüklemine bağlamış oluruz.

Örnek: Burada hava yağmurlu (yağmurluydu) fakat soğuk değildi.

Örnek: Bu eşyalar başkasının (başkasınındı) ama yeni değildi.

Özne - Yüklem Uyumsuzluğu

Anlam ve ifade bakımından bir cümlede özne ile yüklem arasında tekillik - çoğulluk, olumluluk - olumsuzluk ve kişi bakımından uyumsuzluk olmasıdır.

Örnek: Bu soruyu yalnız ben ve Ali cevaplamıştı. (cevaplamıştık)

Örnek: Kuşlar ne güzel süzülüyorlar. (süzülüyor)

Örnek: Ben, sen ve o bunu yaptı. (yaptık)

Örnek: Babam hiçbirimizi azarlamaz, (hepimizi) çok severdi.

Örnek: Kimse gelmemiş, (herkes) maça gitmiş.

Ek Yanlışlıkları

Cümlede ekin eksik veya gereksiz kullanılmasıdır. Cümlede eklerin yanlış kullanılması veya bir sözcüğe yanlış ekin getirilmesinden kaynaklanan anlatım bozukluğudur.

Örnek: Okumasını (okumayı) sevmeyen bir toplumuz.

Örnek: Dün, bu üniteyle ilgili çok sorular (soru) çözdüm.

Örnek: Dün akşamki (akşam) oynanan maçı hiç beğenmedim.

Örnek: Görmesini (Görmeyi) bilmiyorsan bakma!

Tamlama Yanlışlıkları

Tamlayan ile tamlanan eklerinden birinin kullanılmaması veya yanlış anlama neden olacak tamlamaların kullanılmasıdır. Çoğunlukla ad ve sıfatların aynı tamlanana bağlanması sonucu oluşan bir anlatım bozukluğudur. Bu nedenle isimlerle sıfatların aynı tamlanana bağlandığı kullanımlara dikkat edilmelidir.

Örnek: Konuşmalar (tamlayan) bütün yönleriyle irdelenmesi (tamlanan) gerekir.

(Konuşmaların irdelenmesi)

Örnek: Bu yasadan özel (kuruluşlar) ve kamu kuruluşları yararlanacak.

Noktalama İşaretlerinin eksikliği

Noktalama işaretlerinin kullanılmaması veya yanlış yerde kullanılması nedeniyle anlamın başka yönlere kaymasıdır. Genellikle virgül eksikliğinden kaynaklanmaktadır.

Örnek: İhtiyar adamın geldiğini gördü. (İhtiyar adam - İhtiyar, adam)

Örnek: Deli adama bakıyordu. (Deli adama - Deli, adama)

Örnek: Çocuk arabasını beğenmedi. (Çocuk arabası - Çocuk, arabası)

Örnek: Kerpiç evin önüne taşındı. (Kerpiç evin - Kerpiç, evin)

TEST 1 — ANLATIM BOZUKLUĞU

1. Hiçbiri -Ali Suavi'den başka- ülkede bir ayaklanmayı düşünmemiş, padişaha bağlılığı kutsal bir görev saymıştır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak belirtilmiştir?

A) İkinci cümleciğin yükleminde özneyle uyum sağlanmamıştır.

B) Birinci cümlecikteki ara söz, gereken biçimde düzenlenmemiştir.

C) Birinci cümleciğin yükleminde özneyle uyum sağlanmamıştır.

D) Birinci cümlecikteki yüklemin sonuna "-dir" eki getirilmemiştir.

E) Her iki cümleciğin yüklemleri arasında olumluluk olumsuzluk bakımından uyum sağlanmamıştır.

2. Genç saçlarına ak düşmemiş; şiirimize, hikâyeciliğimize taptaze bir hava getiren isimlerdi bu saydıklarım.

Bu cümlede hangi sözcükten sonra virgül (,) konursa anlam karışıklığı giderilmiş olur?

A) genç B) saçlarına C) hikâyeciliğimize D) getiren E) bu

3. Yazar bu özü, birtakım ilkelerden, hazır formüllerden yola çıkarak değil; somut gerçeklerden, yaşanmış deneyimlerden yola çıkarak yeniden buluyor.

Bu cümlede geçen kelimelerden hangileri atıldığında cümlenin anlamında hiçbir daralma olmaz?

A) bu - yeniden

B) ilkelerden - somut

C) birtakım - değil

D) yazar - gerçeklerden

E) hazır - yaşanmış

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelime cümleden çıkarılırsa cümlenin anlamında herhangi bir daralma ya da değişme olmaz?**

A) Ortaklar arasındaki mevcut ikiliği giderdik.

B) Parkın içindeki kurumuş ağaçları kestik.

C) Yokuşun dibindeki ahşap eve taşındık.

D) Babamla birlikte evdeki eski eşyaları dışarı taşıdık.

E) Gölün kıyısındaki yaşlı çınar ağaçlarının altına koştuk.

5. **Aşağıdakilerden hangisi dil ve anlatım yönünden yanlıştır?**

A) Yayınevinin çıkardığı bütün romanları alıyorum, okuyorum.

B) Bu koşullar içinde pek çok sanatçı olduğunu duyuyorum, görüyorum.

C) Bu konuda söylenenlere inanıyor, her yerde öne sürüyordu.

D) Geçen ay yayımlanan aylık dergilerin birinde okudum, gördüm.

E) Erken yatıp erken kalkmanın yararına inanırdı, herkesi de inandırırdı.

6. Cansız varlıkların ya da soyut kavramların çoğulları özne olduğunda bunların yüklemleri tekil olur.

Aşağıdakilerden hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

A) Köylüler, uzaktan uzağa bağrıştılar.

B) Dağlar, gün batımına doğru kızıllaştı.

C) Boksörler yaman dövüştüler.

D) Bu düşünceler, geçerliliğini çoktan yitirdi.

E) Bu tür duygular, gözlerimi yaşartırlar.

7. "Aldığı şehirlere Türkleri yerleştirmek suretiyle Türkleştirdi." **cümlesindeki anlatım bozukluğu nasıl giderilebilir?**

A) "şehirlere" yerine "şehirlerde" kelimesini getirerek

B) "Türkleştirdi"den önce, "insanları" kelimesini ekleyerek

C) "yerleştirmek suretiyle" yerine "yerleştirerek" kelimesini getirerek

D) "Türkleştirdi" yerine "Türkleştirildi" kelimesini ekleyerek

E) "Türkleştirdi"den önce, "oraları" kelimesini ekleyerek

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinden** "daha" **kelimesi çıkarılınca cümlenin anlamında daralma olur?**

A) İstiyorsanız bir defa daha anlatayım.

B) Bilmiyorum, ben göreve daha yeni başladım.

C) Bekle, Müdür Bey daha gelmedi.

D) O zamanlar bu yol, şimdikinden daha kötüydü.

E) Görünüşüne bakma, daha altı yaşına yeni girdi.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün çıkarılması anlam ve anlatımda bir eksiklik doğurmaz?**

A) Meselenin daha kötü olan yanını söyleyeyim.

B) Böyle kısa günlerde insanın canı çalışmak istemiyor.

C) Taze balıkları içerideki tezgahın altına sakladım.

D) Elindeki kalın kitaplardan birini yere düşürdü.

E) Böyle sorumsuz bir insanla karşılaşacağımı ummamıştım.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı uyuşmazlığından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Yaşlılarla vakit geçirir, yardım eder.

B) Çok az ya da hiç çalışmadan sınava girmiş.

C) Bu sabah açlıktan midem zil çalıyordu.

D) Hikâyeleri gerçekçi konuları ele alınarak incelemelisiniz.

E) İhtiyar kadına acıyarak bakıyordu.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

A) Anadolu, yeryüzünün en zengin kültürler mozaiğidir.

B) Kimin çalışkan, kimin çalışkan olmadığı iş başında belli olur.

C) Benim amacım, insanların kafalarına değil, gönüllerine seslenmektir.

D) Kendi düşüncelerimizi çürütme çabamız, düşüncemizdeki eksiklikleri görmemizi sağlar.

E) Savunduğumuz düşüncede bizi kendine çeken bir şey vardır mutlaka.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Yaşadığımız günler, hatıralarımız pişmanlık duygusuna yol açabilir.

B) Karadeniz Bölgesi'nin yüzde kırkı, ormanla kaplıdır.

C) "Denizi Özleyen Çocuklar"ı deniz kenarında okudum.

D) Ağrı Dağı'na tırmanan dağcılar, donma tehlikesi atlattılar.

E) Yazısında, tabiat karşısında direnen insanların durumunu ortaya koyuyor.

13. Aşağıdakilerden hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Ahmetler bu mahalleden iki ay önce taşındı.

B) Ürgüp'ten aldığım seramik vazo dün kırıldı.

C) Bu deneme sınavında da başarılı olduğu göründü.

D) Yıl sonunda Kapadokya'ya bir gezi düzenlendi.

E) Kentin tarihi ve turistik yerleri topluca gezildi.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Mezunlar Türkiye'de kalıyor ama genellikle mezunlardan yurt dışına gidenler de var.

B) Kitabı dikkatle inceleyip satın almaya karar verdim.

C) Dil bilincinin, ulusal bilincin temel taşı olduğunu biliyoruz.

D) Görünüşe bakılırsa bugün toplantı ilginç olacak.

E) Bizi anlayışla karşılayacaklarından emindik.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinden "daha" sözcüğünün çıkarılması cümlede anlam değişikliğine neden olur?

A) Eski kulübüyle daha hâlâ anlaşma imzalamadı.

B) Bakanlığa yazdığım dilekçeye daha cevap gelmedi.

C) Bir bardak çay daha verir misin?

D) Çocuk evden henüz daha gelmedi.

E) O zaman daha on beş yaşındaydım.

16. Bu tablo, onun iki buçuk yıllık süren bir çalışmasıydı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

A) "onun" sözcüğü cümlenin sonuna alınarak

B) "yıllık" yerine "yıl" sözcüğü getirilerek

C) "süren" yerine "süregelen" sözcüğü getirilerek

D) "bir"den önce "uzun" sözcüğü getirilerek

E) "çalışmasıydı" yerine "çalışması oldu" sözü getirilerek

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Onu en son 2009 tarihinde Paris'te görmüştüm.

B) Çözümü gittikçe güçleşen sorunlarla boğuşuyoruz.

C) Yılbaşı eğlencesi hiç de umduğumuz gibi başlamadı.

D) Çevre ve Orman Bakanlığından üç yüz çam fidanı aldık.

E) Yaptığım bunca uyarıya karşın yine hız yapıyordu.

18. Kişi başına düşen yıllık gelire göre ülkenin geri kaldığını savundu.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisiyle giderilebilir?

A) "Kişi başına" yerine "kişiye" getirilmelidir.

B) "düşen" yerine "ait" getirilmelidir.

C) "ülkenin" yerine "vatandaşların" getirilmelidir.

D) "savundu" yerine "öne sürdü" getirilmelidir.

E) "geri kaldığını" yerine "gerilediğini" getirilmelidir.

TEST 2 — ANLATIM BOZUKLUĞU

1. "Etkin" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde yanlış kullanılmıştır?

A) Etkin biri olduğunu varsayıp ona göre davran!

B) Senin etkin biri olduğunu ona nasıl anlatacaksın.

C) En etkin eğitim birebir eğitim, yani usta çırak eğitimi imiş.

D) Açık oturumdaki konuşmaları, dinleyiciler üzerinde çok etkin olmuştu.

E) Bu kazada, yolun ıslaklığının etkin bir rolü olduğu tartışılmaz bir gerçektir.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Kurtuluş Savaşı'mızda Urfa'nın direnişi bir destandır.

B) Bu eser, yazarın yaşamış olduğu anıları güzel bir biçimde anlatıyor.

C) Kalın kitapları, kaliteli kalemleri, düzenli bir çalışma odası vardı.

D) Yosun tuttu gözlerim, yalnızlar rıhtımında.

E) Yarışmada birinci olan öğrenciye ödülünü, başarılı bir iş adamı verdi.

3. Onun üzüntüsü (I), bu konudaki (II) beklentilerinin (III) gerçekleşmediğinden (IV) ileri (V) geliyordu.

Bu cümledeki numaralandırılan sözcüklerden hangisi anlatım bozukluğuna neden olmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. "Öğrencilerimiz bizim geleceğimizdir, çok şey beklemekteyiz." cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dolaylı tümleç eksikliği

B) Yüklem eksikliği

C) Gereksiz sözcük kullanımı

D) Özne eksikliği

E) Nesne eksikliği

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Dağcılık, ülkemizde de çok ilgi gören bir spor dalıdır.

B) Yoğun trafikte, ani fren yapıldığında çocuklar mutlaka başlarını bir yere çarpabilirler.

C) Bu fotoğraf sergisinde, su altındaki gizemli dünya gözler önüne serilmeye çalışılmış.

D) Sporcularımızın kazandığı kupa ve madalyalar, bu bölümde bulunuyor.

E) Sıcak yaz akşamlarında, deniz kenarında oturmanın zevki bir başkadır.

6. Aşağıdakilerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Tahmin ediyorum ki siz de bu akşam düğüne gelirsiniz.

B) İstanbul Belediyesi otobüs taşıma ücretlerine zam yapacakmış.

C) Genç çocuk yolun ötesinde bir köpek iskeleti gördü.

D) Seninle konuşayım diye bu saate kadar bekledim.

E) Çeviri, kültürler arası etkileşimde önemli bir unsurdur.

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Ağır ağır rıhtıma yanaşıyordu yorgun bir vapur.

B) Ülkemize özgü bazı figürler de yer alıyordu dergi kapağında.

C) İş müracaatı için gerekli belgeleri hazırladın mı?

D) Öğretim durumunuzu ve mezun olduğunuz okulu yandaki boşluğa yazınız.

E) Sınıftaki çekingenliği öğretmeninin dikkatini çekmişti.

8. Otobüs, yoğun sis yüzünden karşıdan gelmekte olan kamyonla çarpıştı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

A) "yüzünden" yerine "nedeniyle" sözü getirilerek

B) "çarpıştı" sözcüğüne çokluk eki getirilerek

C) "yoğun sis yüzünden" sözü "kamyonla" sözcüğünden sonra getirilerek

D) "yoğun" sözcüğünün yerine "aşırı" sözü getirilerek

E) "gelmekte olan" sözü başa getirilerek

9. Mezuniyetimizden (I) bu (II) yana sizinle (III) görüşmeyeli (IV) aşağı yukarı tam (V) altı yıl oluyor.

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi çıkarılırsa cümlenin anlatımındaki bozukluk giderilmiş olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül eksikliğinden kaynaklanan bir anlam belirsizliği vardır?

A) Arkadaşına verdiği kitabın üzerine çay dökülmüş.

B) Hastanın durumu gün geçtikçe kötüleşiyordu.

C) Kimse yerinden kalkmadı.

D) Genç kadınla karşılaşınca ne yapacağını bilemedi.

E) Koca şehir, dar geldi ona.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Her sabah 07.30'da kapıcının getirdiği sıcak ekmekle kahvaltı yapmayı çok severim.

B) Doktorlar, yaşlılıkta spor yapmanın kişiyi psikolojik ve fizyolojik açıdan rahatlattığını söylüyorlar.

C) Beni duygularımdan yakalamaya çalışan sanat yapıtları, içimde bir korku uyandırır.

D) Toplumu daha uygar bir düzeye kavuşturmak için yola çıkan kişinin mantığı, çifte su verilmiş bir çeliğe benzer.

E) Müdür, ısrarla camı kimin kırdığını sorduğu hâlde suçu kimse üzerine alınmadı.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Kulağıma eğilerek alçak sesle bir şeyler fısıldadı.

B) Bundan sonra eline mikrofon alan herkesle röportaj yapmam artık.

C) O günleri daha henüz dün gibi hatırlıyorum.

D) Kesinlikle menfaate dayalı dostluklar uzun sürmeyebilir.

E) Geçmişteki hatıralarımdan yola çıkarak bu öyküleri yazdım.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Sorunlara çözüm bulmak için bir toplantı yapabiliriz.

B) Ellerine geçen fırsatları iyi değerlendirdiler.

C) Gezilecek yerleri önceden saptamalıyız.

D) Davranışlarıyla çocuklara örnek olmaya çalıştılar.

E) Yaptığı suçları bir bir anlattı.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Sanat insanlığın göz bebeğidir.

B) Hiç kimse ormanlara zarar vermesin, onları gözü gibi korusun.

C) Her gazetenin bir politikası vardır.

D) Günümüz teknolojisinin insanoğluna katkısı yadsınamaz.

E) Bu sınav onun hayatta kalma savaşıydı.

15. İyi bir cümlede gereksiz sözcük bulunmaz. Bunu şöyle anlayabiliriz: Cümleden bir sözcüğü attığımızda cümlenin anlam ve anlatımında bir daralma oluyorsa o sözcük gerekli, olmuyorsa gereksizdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi iyi bir cümle değildir?

A) Neşeli, sağlıklı, şen bir görünüşü vardı.

B) Yağmur, sabaha kadar yağdı.

C) Bütün gün tarlada çalıştık.

D) Doğadaki canlılar üzerinde sayısız inceleme yapıldı.

E) Ormanların iklim üzerindeki etkisi anlatıldı.

16. Sınıfa girer girmez insanı düşündüren (I) ilginç sorular başlar. Çocukların düşüncelerine önem verince, şaşırtıcı (II) sorular peş peşe gelir. Bir anda büyür (III) o küçücük (IV) çocuklar, mantıkları (V) ile kocaman olurlar.

Yukarıda numaralandırılan ifadelerden hangisi parçadan çıkarılırsa anlam daralmasına neden olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Bu sonuca ulaşılacağını belki de biliyor olmalılar.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) "ulaşılacağını" yerine "ulaşılabileceğini" getirilmeli

B) "belki de" yerine "sanıyorum" getirilmeli

C) "ulaşılacağını" yerine "ulaşılmayacağını" getirilmeli

D) "biliyor olmalılar" yerine "biliyorlardır" getirilmeli

E) "olmalılar" yerine "olabilirler" getirilmeli

18. Önümüzdeki haftanın programlarından bazılarını sizlere hatırlatmaya çalıştık sayın seyirciler.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) "önümüzdeki" yerine "gelecek" kelimesi getirilmeli

B) "çalıştık" yerine "çalışıyoruz" kelimesi getirilmeli

C) "hatırlatmaya" yerine "tanıtmaya" kelimesi getirilmeli

D) "bazılarını" kelimesinden önce "önemli" kelimesi getirilmeli

E) "sayın seyirciler" sözü cümle başına alınmalı

TEST 3

ANLATIM BOZUKLUĞU

1. "Havalar ısındıkça çalışan insanların performansları da gittikçe düşüyor." **cümlesindeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisi yapılarak düzeltilebilir?**

A) "Havalar" sözcüğündeki çoğul eki kaldırılarak

B) "çalışan" sözcüğünden önce "dışarıda" sözü getirilerek

C) "gittikçe" sözcüğü cümleden çıkartılarak

D) "düşüyor" yerine "kayboluyor" getirilerek

E) "ısındıkça" yerine "ısınınca" sözü getirilerek

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Bu ailenin nerede yaşadıklarını kimse bilmiyor.

B) Kerim, ikinci gelişinde orada daha çok kalacağını söylüyor.

C) O, konu üzerinde daha fazla konuşmak istemiyordu.

D) Düşüncelerini, gönderdiği uzun mektupta açıklıyor.

E) Olanlara herkesten çok, babası üzülüyor.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Tarihsel romanlar, tarihin gerçekleriyle uyuşmak zorundadır.

B) Kimi romanlar, konularını gerçek yaşamdan alır.

C) Roman ve öykülerde kurgu kadar duygu da önemlidir.

D) Bu kitaptaki yer alan olaylar, bir psikoloğun bakış açısıyla yansıtılmaktadır.

E) Bilim kurgu kitaplarında anlatılanların çoğu hayal ürünüdür.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Giysilerini temiz tutuyor, her zaman özen gösteriyor.

B) Çocuğun saçlarını örüp kurdeleyle bağladı.

C) Bahçede otururken yanımıza temiz yüzlü bir ihtiyar geldi.

D) Onun her durumda ne kadar akıllıca davrandığını bana sen söylemiştin.

E) Evlerinin geniş balkonunda oturup onunla uzun uzun sohbet ettik.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Kasaya sığmayan portakalları çuvala doldurdu.

B) Şafak vakti bir otomobil sesi duyuldu.

C) Vicdanı ağır basınca parayı iade etti.

D) İkisi arasında değerlendirme yaparsak bizimki ağır basar.

E) Seni dinlediklerini ve inandıklarını mı sanıyorsun?

6. Aşağıdakilerin hangisinde bir sözcüğün yer değiştirmesiyle düzeltilebilecek anlatım bozukluğu vardır?

A) Nedeni henüz bilinmeyen kaza ile ilgili soruşturma sürüyor.

B) Yaşı küçük ama aklı her şeye eriyor.

C) Bu çıkışı son derece gereksizdi.

D) Kötü alışkanlıklarla ilgili televizyondaki programı izlediniz mi?

E) Ünlü sanatçımızı ölümünün birinci yılında andık.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisi dil kuralları bakımından yanlıştır?

A) Korudan gelen, kuşların cıvıltıları etrafı dolduruyordu.

B) Okul, bizim gibi birçok büyüklerin yetiştiği en yararlı kurumdur.

C) Sonbaharın sisli bir gününde, öğretmen olan halama gittim.

D) Adam, etrafına heyecan ve korkuyla bakıp sorusunu sordu.

E) Ertesi gün, ölen memuru bir vagona koydular.

8. Annemin başı ilacı alır almaz döndü ve hemen koltuğa oturdu.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Özne eksikliğinden

B) Yüklemler arasındaki uyumsuzluktan

C) Gereksiz sözcük kullanımından

D) Bir sözcüğün yanlış yerde kullanılmasından

E) Nesne eksikliğinden

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "onu" sözcüğü gereksiz kullanılmıştır?

A) Babasına şikâyetlerini anlatır, onu ikna ederdi.

B) Öğretmenini sever, onu her zaman ararđı.

C) Görevliye bir şeyler anlatıyor, onu güldürüyordu.

D) Çocuğa ödev veriyor, onu üzüyordu.

E) Kadına sürekli bakıyor, onu rahatsız ediyordu.

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde özne-yüklem uyumu yoktur?

A) Çocuklar, yemyeşil kırlarda oynuyordu.

B) Bu işin nasıl sonuçlandırılacağını birlikte düşünelim.

C) Türk ordusu, Kurtuluş Savaşı'nda unutulmaz başarılar kazandılar.

D) İğde ağaçlarının kokusu, köyün içine yayılıyordu.

E) İbibikler, baharın geldiğini müjdeliyordu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Bir su da bana verir misin?

B) Bu soruların hepsini siz mi hazırladınız?

C) Bize ne zaman geleceğinizi henüz söylemediniz.

D) Onu iyi tanıyor ve çok güveniyorum.

E) Geçmişi ararken onun sizi alıp götürmesine izin vermeyin.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Bütün bildiklerimi ona anlattım.

B) Eski kitapların hepsini bu rafa yerleştirdim.

C) Hayatın her zorluklarına göğüs gerdim.

D) Konukların çoğunu ben ağırladım.

E) Çektiğim sıkıntıları artık unuttum.

13. "Yüzünden" **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde yanlış anlamda kullanılmıştır?**

A) Onun yüzünden otobüsü kaçırdık.

B) Sürekli yağmurlar yüzünden barajlar taştı.

C) Akılsızlığı yüzünden başına gelmeyen kalmadı.

D) Planlı ve ısrarlı çalışmaları yüzünden başarılı bir öğrenci oldu.

E) Mevsimsiz soğuklar yüzünden bütün çiçekler dondu.

14. "Ayrıcalık" **sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde yanlış kullanılmıştır?**

A) Eşitlik ve ayrıcalık konularını ayrıntıya inmeden anlatamayız.

B) Anayasamız hiç kimseye ayrıcalık tanımaz.

C) Bazı kurumlar, kendine tanınan ayrıcalıkları kötüye kullanır.

D) Masallarla öyküler arasındaki ayrıcalık okurken ortaya çıkar.

E) Küçük çocuğa nasıl böyle bir ayrıcalık tanıyabildiniz?

15. Muğla yöresindeki çıkan yangınlardan geriye, çırılçıplak ve simsiyah dağlar, tepeler kaldı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Çoğul ekinin gereksiz kullanılmasından

B) İlgi ekinin gereksiz kullanılmasından

C) Bağlacın yanlış yerde kullanılmasından

D) Yüklemin şimdiki zaman yerine geçmiş zamanda kullanılmasından

E) Özne ile yüklem arasında uyumsuzluk bulunmasından

16. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük cümleden çıkarılırsa cümlenin anlamında bir değişme olur?**

A) Göçmen kuşlar havada uçuyor.

B) Sağlığına, sıhhatine pek önem vermiyor.

C) Zaman sanki su gibi akıp gidiyor.

D) İki gün dinlenip istirahat etmen gerekiyor.

E) Soğuk havaya karşı hiç direnci yoktur.

17. Canımızı dişimize takıp çalıştığımıza rağmen maddi durumumuz düzelmedi.

Yukarıdaki cümlede bulunan anlatım bozukluğu nasıl giderilebilir?

A) "rağmen" yerine "karşılık" sözü getirilerek

B) "çalıştığımıza" yerine "çalışmamıza" sözcüğü getirilerek

C) "durumumuz" yerine "problemlerimiz" sözcüğü getirilerek

D) "düzelmedi" yerine "düzelmezdi" sözü getirilerek

E) "takıp" yerine "takarak" sözü getirilerek

18. Deli (I) Bekir, bir ağaca yaslanmış bakınıyordu (II). Elimle işaret ettim, görmedi (III). Yanına vardım, yine görmedi. Dalgın (IV) bir şekilde duruyordu. Herhalde (V) bu çocuk kafasında bazı planlar yapıyor olmalı.

Yukarıdaki parçada numaralı sözcüklerin hangisi cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamı değişmez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TEST 4

ANLATIM BOZUKLUĞU

1. Shakespeare'in oyunları arasında en sık sahnelenen ve Türk seyircisi tarafından en çok benimsenenler arasında Hamlet ve Othello'dur.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) "en çok" sözü cümleden çıkarılmalı

B) "en sık" sözü cümleden çıkarılmalı

C) "ve" yerine "ile" kelimesi getirilmeli

D) "oyunları" sözünden sonra gelen "arasında" kelimesi kaldırılmalı

E) "Hamlet" sözünden önce gelen "arasında" kelimesi kaldırılmalı

2. Bunun üzerine üyeler, bir an sessizlik içinde kaldılar ve herkes ellerini havaya kaldırarak söz istediler.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) "üyeler" kelimesi kaldırılmalı

B) "ve" kelimesi çıkarılıp yerine virgül konmalı

C) "herkes" kelimesi kaldırılmalı

D) "bunun üzerine" sözü, "üyeler" kelimesinden sonra getirilmeli

E) "ellerini" kelimesi kaldırılmalı

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde "yaklaşık" **kelimesi anlatım bozukluğuna neden olmuştur?**

A) Ev ona, yaklaşık otuz milyon liraya mal olmuştu.

B) Köy Ankara'ya yaklaşık yetmiş kilometre uzaktaydı.

C) Doğup büyüdüğü kasabaya, yaklaşık on yıldır uğramamıştı.

D) Bu büyük apartmanlar, birbirine yaklaşık yapılmıştı.

E) Yaklaşık üç metre kumaşın yeteceğini düşünüyorum.

4. İçtenlikle (I) söylüyorum; eğer (II) vapur biletini (III) almamış olsaydım (IV), bu geziden (V) vazgeçerdim.

Bu cümleden numaralandırılan sözcüklerin hangisi çıkarılırsa cümlenin anlamı değişmez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Arkadaşım gördüklerini, duyduklarını gizli bir sırmış gibi yavaşça kulağıma fısıldadı.

Bu cümlede gereksiz kullanılmış olan iki sözcük aşağıdakilerden hangisinde bir arada verilmiştir?

A) Arkadaşım - bir

B) Bir - yavaşça

C) Arkadaşım - gibi

D) Gizli - yavaşça

E) Gizli - sırmış

6. Genç sanatçılara, yapıtlarının konularını seçerken nelere önem vermelerini anlatıyor.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

A) "vermelerini" yerine "vermeleri gerektiğini" sözü getirilmeli

B) "nelere" yerine "hangi noktalara" sözü getirilmeli

C) "sanatçılara" yerine "sanatçıların" sözü getirilmeli

D) "Genç" sözcüğünden sonra virgül getirilmeli

E) "anlatıyor" yerine "belirtiyor" sözü getirilmeli

7. Vergilerin yeni sisteme göre toplanacağını sağlayacaklar.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

A) "göre" yerine "uyularak" sözü getirilmeli

B) "toplanacağını" yerine "toplanmasını" sözü getirilmeli

C) "yeni"den sonra "bir" sözü getirilmeli

D) "sisteme" yerine "kurala" sözü getirilmeli

E) "sağlayacaklar" yerine "sağlamalılar" sözü getirilmeli

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Okula başladığımızdan beri birbirimizden hiç ayrılmadık.

B) Okula başlayışımızdan beri birbirimizden hiç ayrılmadık.

C) Okula başlayalı beri birbirimizden hiç ayrılmadık.

D) Okula başlayışımızdan bu yana birbirimizden hiç ayrılmadık.

E) Okula başladığımızdan itibaren birbirimizden hiç ayrılmadık.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Hastalığı nedeniyle bir süre geri hizmete alınması onu bir hayli üzdü.

B) Hemen getireceğini söyleyerek aldığı makası, hâlâ geri iade etmemiş.

C) Onun, bu küçücük ricamı geri çevireceğini hiç sanmıyorum.

D) Bu işte geri planda kalmak istemem.

E) Olayın geri kalan bölümünü siz anlatın.

10. Ülkemizde başarıyla gerçekleştirilen bu tür ameliyatlarda, ölüm şansı, Amerika'da yapılanlardan ancak yüzde bir fazladır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

A) "tür" sözcüğü atılarak

B) "gerçekleştirilen" yerine "yapılabilen" sözcüğü getirilerek

C) "yapılanlardan" yerine "yapılan ameliyatlardan" getirilerek

D) "ancak" sözü atılarak

E) "şansı" yerine "olasılığı" sözcüğü getirilerek

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Önemsiz şeyler üzerinde boşu boşuna zaman harcadı.

B) Görüşleri doğru ya da yanılmış olabilir.

C) Dünyada kaç canlı türü olduğu bilinmemektedir.

D) En çok tartışılan konulardan biri de müziktir.

E) Doğanın, kış aylarında başka bir çekiciliği vardır.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne-yüklem uyumsuzluğu vardır?

A) Arkadaşımla ben emin adımlarla yürüyorduk.

B) Kardeşim, Ali ve sen birlikte gidersiniz.

C) Sen ve arkadaşın, benim en güvendiğim kişilersiniz.

D) Daha sonra sen ve o adamlar geldiler.

E) Babası ve annesi oradan uzaklaştılar.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Birkaç kişi, kitapları almak için matbaaya gitti.

B) Hiçbiri içeri girmek istemiyordu, direniyordu.

C) İçeri giren yabancılar, kendilerini tanıttılar.

D) O gün, yüzlerce insan sokaklara dökülmüştü.

E) Biz insanlara güvenir, onları severiz.

14. Bu kitap, (I) yavınevimizin (II) ölümünün 10. yıldönümünde (III) ünlü şaire, (IV) onun yüce anısına (V) armağandır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için hangi kelime ya da kelime grubu cümleden çıkarılmalıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kendi" **kelimesinin cümleden çıkarılması anlatımda bozukluğa yol açmaz?**

A) Bu ayrıcalığın sadece kendi için olduğunu sanıyorsa aldanıyor.

B) Kendi gibi gece gündüz çalışacak birini arıyor.

C) O da herkes gibi kendi hakkına razı olmalıdır.

D) Herkesi kendi gibi düşünmeye zorluyor.

E) Bu kez kendi değil, kardeşi gelmiş.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinden "onu" **kelimesi çıkarılırsa cümlenin anlamı bozulur?**

A) Çoğu zaman biçimsel özellikler üzerinde durur, az da olsa onu geliştirmeye çalışırız.

B) Bulunduğu çevreyi inceliyor, onu yazılarında gereç olarak kullanıyor.

C) Fıkranın geleneksel anlamını değiştirmiş, onu daha da zenginleştirmiştir.

D) Yazma sözcüğünü açıklamak, onu tanımlamak istiyorum.

E) Çevremizi duyu organlarımız yardımıyla tanır, onu bu organlarımızla öğreniriz.

17. Bu ilaç, mide yanmasına sebep olmadığı gibi ne de asit-baz dengesi üzerinde herhangi bir olumsuz etkiye de yol açmaz.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisiyle giderilebilir?

A) "ilaç" kelimesine "-in" eki getirilerek

B) "ne de" ifadesi atılarak

C) "yol açmaz" yerine "sebep olmaz" denilerek

D) "olumsuz" kelimesi çıkarılarak

E) "ne de" ifadesi "üzerinde" kelimesinden sonra yazılarak

18. Boyu kısa, bedeni de pek biçimli değildi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisiyle giderilebilir?

A) "kısa" sözcüğü yerine "kısaydı" getirilerek

B) "kısa" sözcüğünden sonra "ve" ekleyerek

C) "kısa" sözcüğü yerine "ve" koyarak

D) "kısa" sözcüğünden sonra "değil" ekleyerek

E) "boyu" sözcüğünden sonra "da" ekleyerek

TEST 5 ANLATIM BOZUKLUĞU

1. Hava kirliliğinin nedenlerinden biri de -------

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümle anlatım bakımından bozuk olur?

A) yeşil alanların azlığındandır.

B) motorlu taşıtlardan çıkan egzoz gazlarıdır.

C) sanayi kuruluşlarının kent içinde bulunmasıdır.

D) ısınmada kükürt oranı yüksek olan kömür kullanılmasıdır.

E) çarpık yapılaşmanın, hava dolaşımını engellemesidir.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Bu arkadaşını ötekilerden farklı tutar, incitmemeye çalışırdı.

B) Umduğunu bulamamış, bir süre sonra köyüne dönmüştü.

C) Buralara ayda yılda bir, seyrek olarak gelirdi.

D) O, bu yörede tanınmış, sözüne güvenilir bir kişiydi.

E) Söylenenleri dinliyor, anlıyormuş gibi davranıyordu.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Bugün tatil olduğundan sabahleyin geç kalktım.

B) Arkadaşımız, çok çalışkan bir çocuktu.

C) Dün akşam, rüzgâr ortalığı altüst etti.

D) Birbirlerini çok iyi anlar, inanırlardı.

E) Dün gece çok garip bir rüya gördüm.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Toprak kaymasının en çok nerelerde görüldüğünü saptayarak buna karşı hangi önlemlerin alınabileceğini tartışacağız.

B) Araştırmamda, anaokuluna giden çocuklarla gitmeyenlerin dil gelişimini karşılaştırıp aralarındaki farkı belirleyeceğim.

C) Bu mevsimde, balkondaki çiçeklerin kapalı bir yere taşınması gerekiyor.

D) Bu toplantıda çeşitli hastalıklar ve bunların nedenleri konusunda ayrıntılı açıklamalar yapılacak.

E) Neşeli ve güldürü unsurlarının çokça kullanıldığı bu filmi mutlaka görmelisiniz.

5. (I) Yazılarınızda, dilimize önem verilmeyişinden yakınıyorsunuz. (II) Dilimize gereken ilgi ve önemi vermek zorundayız, diyorsunuz. (III) Bu konuda sizi içtenlikle destekliyorum. (IV) Ne var ki dile gösterilmesi gereken özeni siz de göstermiyorsunuz. (V) Birçok sözcüğü yerinde kullanmadığınızı üzülerek görüyorum.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Enerji (I) çocuklar (II) ergenlik çağındakiler ve (III) hastalık sonrası güçlenme (IV) dönemindeki kişiler için (V) önemlidir.

Yukarıdaki cümlede numaralanmış yerlerden hangisine "özellikle" **sözcüğü getirilemez?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük gereksiz kullanılmıştır?

A) Ürünlerimiz ilk defa olarak o yıl dünya pazarlarına çıktı.

B) Şehrin kuzeyindeki gölün çevresinde büyük çam ağaçları vardı.

C) Akşamları müzik dinleyerek ya da kitap okuyarak vakit geçirirdi.

D) Burada kışın en büyük sorunumuz hava kirliliği oluyor.

E) Turizmin yararları konusunda bir toplantı düzenlenecek.

8. Türkçede, bir cümlenin öznesi birinci ve üçüncü tekil kişiden oluşuyorsa yüklemi birinci çoğul kişi olur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uymamaktan kaynaklanan bir bozukluk vardır?

A) Ben onunla ilk kez sizin evde karşılaştım.

B) O filmi seninle birlikte izlemiştik sanırım.

C) Son durağa geldiğimizde, otobüste bir ben bir de o yaşlı adam kalmıştı.

D) O, ağabeyinle aynı lisede okumuştu.

E) Hatırlarsan geçen sene bu günlerde sen, ben ve kardeşim denize giriyorduk.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Genellikle kitap okuyarak vakit geçiriyorum.

B) Arkadaşımıza sahip çıkarak desteklemeliyiz.

C) Bu yıl, tatilimi İstanbul'da geçirmek istiyorum.

D) Orada, eski arkadaşlarımla görüşeceğim.

E) Onunla geçen yıl burada karşılaşmıştık.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Bu yarışma, insana hem bilgi veriyor hem de tecrübe kazandırıyor.

B) Onu okutmak için harcadığım masraflara üzülüyorum.

C) Evin onarımı için ayırdığım para sanırım yetmeyecek.

D) Festivalde dünya sinemasının seçkin örneklerine de yer verildi.

E) Kentteki konsere izleyici olarak yalnızca yüz kişi gelmişti.

11. Boyayla saçlarının rengini açmış, yeni bir model vermiş.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Dolaylı tümleç eksikliğinden

B) Belirtili nesne eksikliğinden

C) Zarf tümleci eksikliğinden

D) Özne eksikliğinden

E) Yüklem eksikliğinden

12. Aşağıdakilerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Biz bu tür sahtekârlıkları çok gördük.

B) Ebru'yu o kalabalıkta kaybetmesin mi!

C) Onun evine gidecek oldu bir de.

D) Söylediklerimi yanlış bir biçimde saptırmışlar.

E) Ne söylediğinizi duyuyor mu kulağınız?

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Dayısının hastalığı tüm aileyi perişan etmişti.

B) Her şeyi Nur'u mutlu etmek için yapmış.

C) Dışarıdan ithal edilen malları çok kalitesiz buluyor.

D) Kamu görevinde 22. yılını bitirdi.

E) Yağmurlu bir mevsimi daha geride bıraktık.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yanlış kullanılan bir deyim vardır?

A) Ağızdan dolma bilgilerle sınavı kazanamazsınız.

B) Yeni aldığı romanı bir haftadır elinden düşürmüyordu.

C) Seni kafese koyacaklarını bir türlü anlayamadın mı be adam?

D) O lafları benim külahıma anlatsın.

E) Biz de bal alacak çiçeği bulmuşuz doğrusu.

TEST 6

ANLATIM BOZUKLUĞU

1. "Batı ve güney bölgeleri yağmurlu geçerken öte yandan doğu ve kuzey bölgeleri soğuk olacak." **Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?**

A) "yağmurlu geçerken" yerine "ile" sözcüğü getirilmeli

B) "geçerken" yerine "geçip" sözcüğü getirilmeli

C) "öte yandan" sözü cümleden atılmalı

D) "doğu ve kuzey" yerine "doğu ile kuzey" sözü getirilmeli

E) "kuzey bölgeleri" yerine "kuzey bölgesi" sözü getirilmeli

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Burada en çok eski arkadaşlarımı arıyor, özlüyorum.

B) Konunun az bilinen bir yönüne ışık tutuyor, aydınlatıyor.

C) Yeni çıkan kitapları alıyorum, hemen okuyorum.

D) Gezilerinde yeni yerler görüyor, değişik insanlar tanıyor.

E) Yaptıklarını yeterli bulmuyor, eleştiriyor.

3. Bu yasadan, özel ve kamu kuruluşlarında çalışanlar yararlanacak.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisiyle giderilebilir?

A) "yasadan" sözcüğünden sonra "bütün" sözcüğü getirilerek

B) "ve" sözcüğü cümleden kaldırılarak

C) "ve" sözcüğünden önce "kuruluşlarda" sözcüğü getirilerek

D) "çalışanlardan" sonra "kesinlikle" sözcüğü getirilerek

E) "yararlanacak" yerine "yararlanabilir" sözcüğü getirilerek

4. Beyin zarı iltihapları iyi tedavi edilmezse ölüme hatta sara nöbetlerine yol açabilir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisiyle giderilebilir?

A) "sara nöbetlerine" sözü ile "ölüme" sözcüğü yer değiştirilerek

B) "yol açabilir" yerine "neden olabilir" sözü getirilerek

C) "sara" sözcüğü cümleden çıkarılarak

D) "zarı" yerine "zarının" sözcüğü getirilerek

E) "edilmezse" yerine "edilmediğinde" sözcüğü getirilerek

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük çıkarılırsa cümlenin anlamında bir değişme olmaz?**

A) Buradaki gerçek, kanımca sanat gerçeğidir.

B) Her şey sanki aynı anda olup bitiyor gibidir.

C) Bunun neden kaynaklandığını kestirmek oldukça güçtür.

D) Oyunda ayrıca, gülünç bulunabilecek mantıksızlıklara rastlanıyor.

E) Yaşamdaki gerçek ile sanattaki gerçek çoğunlukla aynı değildir.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ilk kez" sözü gereksiz kullanılmıştır?**

A) Onu ilk kez bu kadar üzgün görüyordum.

B) Uçağa ilk kez bineceği için çok heyecanlıydı.

C) Bu kıyı kasabasına ilk kez gidiyordum.

D) Böyle bir yarışmaya ilk kez katılıyorum.

E) Onunla ilk kez bir toplantıda tanıştık.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Tiyatrolarımızda bu ay, on yeni oyun sahnelemeyi düşünüyoruz.

B) Müzik alanında çok önemli bir yeri olan bu festivalin yaşatılması gerekir.

C) Bu sanatçıların çalışmaları üç yıldır ilgiyle izlenmektedir.

D) Şehrimizde çeşitli kültürel ve sanat etkinlikleri gerçekleştirildi.

E) Edebiyatını ve balesini tanıdığınız bu ulus yakında resimde de varlığını gösterecektir.

8. Hitit tabletlerinde orman kelimesinin adı sık sık geçmektedir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

A) "sık sık" sözü atılarak

B) "kelimesinin" yerine "kelimesi" sözcüğü getirilerek

C) "geçmektedir" yerine "geçer" sözcüğü getirilerek

D) "kelimesinin adı" yerine "kelimesi" sözcüğü getirilerek

E) "tabletlerinde" yerine "tabletlerindeki" sözcüğü getirilerek

9. Ona, buraya gelmeden önce mi sonra mı telefon ettin?

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

A) "ona" sözcüğü, "sonra mı" sözünün arkasına getirilerek

B) "buraya" sözcüğü kaldırılarak

C) "gelmeden" yerine "gelince" sözcüğü getirilerek

D) "mi" yerine "veya" sözcüğü getirilerek

E) "önce mi" den sonra "geldikten" sözcüğü getirilerek

10. (I)Ankara'da bahar, kırkikindi yağmurlarıyla başlar. (II) Öğleden sonra birdenbire gökyüzü kararır, şimşekler çakar, yağmur boşanır. (III)Sonra gökyüzü aydınlanır; ağaçlar daha yeşil, sokaklar daha temiz görünür. (IV)Havada taze bir esinti ve toprak kokusu kaplar ortalığı. (V)Çiçeğe duran tomurcuklar patlar, tepeden tırnağa baharı yaşamaya başlar ağaçlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Oraya gidersen Etnografya ya da Kurtuluş Savaşı müzelerini gezmelisin.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Yanlış bağlaç kullanılmasından

B) Koşul ekinin kullanılmasından

C) Nesnenin yanlış yerde bulunmasından

D) Yüklemde gereklilik kipinin kullanılmasından

E) Noktalama eksikliğinden

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) İlkbaharda, sabahları bülbül sesleriyle uyanırdım.

B) Sokağa bakan, küçük ama şirin bir evimiz vardı.

C) Mahallenin çocukları çoğunlukla bizim bahçede oynarlardı.

D) O yıllarda ben otuz, o ise kırk yaşlarındaydı.

E) Komşularımızla sık sık birbirimize gider gelirdik.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Sabahları durağa kadar yürüyor ve otobüse biniyorum.

B) Konuşmacının düşüncelerine katılıyor ve destekliyorum.

C) Bu dergiyi ilk yayımlandığı günden beri alıyor ve zevkle okuyorum.

D) Televizyondaki açık oturumları beğeniyor ve sonuna kadar izliyorum.

E) Akşamları, bir süre çalışıyor ve sonra dinleniyorum.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Düşüncelerini yazıyla değil, sözle anlatmayı seviyordu.

B) Önerilerimizi dinliyor ne var ki onların hiçbirini uygulamıyordu.

C) Sağlık durumları iyi ancak çok yorgun oldukları görülüyordu.

D) Gazetesini sürekli yanında taşıyor ama bir türlü okumaya fırsat bulamıyordu.

E) Bu konuda bilgi sahibi olmasına karşın görüşlerini belirtmekten kaçınıyordu.

15. Kendisine (I) söylenen (II) bu sözü (III) duyar duymaz oturduğu yerden (IV) ayağa (V) kalktı, kürsüye yöneldi.

Bu cümlede numaralandırılan sözcüklerin hangisi gereksiz kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

BÖLÜM 5

YAZIM KURALLARI

BÜYÜK HARFLERİN KULLANILDIĞI YERLER

- Cümlelerin ilk harfleri (**Örnek:** Çok mutluyum.)
- Kişi ad ve soyadları (**Örnek:** Ali Yılmaz)
- Saygı sözleri, ünvanlar, lakaplar, meslek ve rütbe adları (**Örnek:** Vali Ali Bey, Sayın Doç. Dr. Ali Yılmaz)
- Hitap sözcükleri (**Örnek:** Sayın Müdürüm, Sevgili Babacığım)
- Hayvanlara verilen özel adlar (**Örnek:** Mırnav, Maviş)
- Millet boy oymak adları (**Örnek:** Türk, Arap, İtalyan)
- Dil ve lehçe adları (**Örnek:** Türkçe, Fransızca)
- Devlet adları (**Örnek:** Türkiye, İngiltere)
- Din ve mezhep adları ile bunların mensuplarını bildiren adlar (**Örnek:** Müslümanlık, Müslüman)
- Din ve mitoloji ile ilgili adlar (**Örnek:** Tanrı, Azrail)
- Gezegen ve yıldız adları (**Örnek:** Mars, Güneş)
- Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adları (**Örnek:** Göçmen Sokak, Fatih Mahallesi)
- Yer adları (**Örnek:** Ege Bölgesi, Haymana)
- Kurum, kurul ve kuruluş adları (**Örnek:** Türk Tarih Kurumu)
- Kanun, tüzük yönetmelik, yönerge, genelge adları (**Örnek:** 5510 sayılı Kanun)
- Özel günler, Milli ve dini bayramlar (**Örnek:** Anneler Günü, Kurban Bayramı)
- Özel adlardan türetilen sözcükler (**Örnek:** Samsunlu)

KISALTMALARIN YAZIMI

- Kuruluş, kitap, dergi ve yön adlarının kısaltmaları

Örnek: TRT, D, KB

- Element ve ölçülerin kısaltmaları

Örnek: Fe, kg'dan, mg'ı

- Diğer kısaltmalar

Örnek: Prof., İst., Av., Alm.yı, vb.leri, sf.lar

BİRLEŞİK SÖZCÜKLERİN YAZIMI

Bitişik Yazılan Birleşik Sözcükler:

- Ses düşmesine uğrayan birleşik sözcükler,

Örnek: Ne + için ⟶ Niçin

- Et(mek) ve ol(mak) yardımcı fiilleriyle birleşirken ses düşmesine veya türemesine uğrayan birleşik sözcükler

Örnek: Kayıp + olmuş ⟶ Kaybolmuş
Zan + edilir ⟶ Zannedilir

- Aralarında benzetme ilgisi bulunan sözcüklerden her ikisinin veya yalnızca ikincisinin anlam değişmesine uğradığı sözcükler

Örnek: Kuşburnu, Beştaş, İtdirseği

Ayrı Yazılan Birleşik Sözcükler:

- Bazı yardımcı fiillerle kurulan birleşik fiillerin herhangi bir ses düşmesine veya türemesine uğramadığı hallerinde

Örnek: Arz etmek, Var olmak

- Birleşme sırasında sözcüklerden hiçbiri veya ikincisi anlam değişikliğine uğramayan birleşik sözcükler

Örnek: Saka kuşu, Çörek otu

SAYILARIN YAZIMI

- Metinlerde sayılar yazıyla ve ayrı yazılır.

Örnek: Yaş otuz beş yolun yarısı eder.

- Oyun adlarını belirten sözcükler birleşik yazılır.

Örnek: Gençliğimde ellibir oynardım.

- Dört ve dörtten çok basamaklı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır, aralarına nokta konur.

Örnek: 12.345

- Sayılarda kesirler virgül ile ayrılır. (**Örnek:** 13,2 - 4,5)
- Üleştirme sayıları yazıyla yazılır. (**Örnek:** Üçer, Beşer)
- Tarihlerin yazımında gün, ay ve yıl adları aralarına nokta konularak rakamla yazılır.

Örnek: 01.01.2021

- Saatle ilgili ifadeler rakamla yazılabilir.

Örnek: 08.00 - 19.25

YAZIMI KARIŞTIRILAN SÖZCÜKLER

Doğru	Yanlış
alışveriş	alış veriş
kılavuz	klavuz
art arda	ardarda
birkaç	bir kaç
herkes	herkez
kirpik	kiprik
Kibrit	kirpit
orijinal	orjinal
ilkokul	ilk okul
ızdırap	ıstırap
profesör	profösör
sürpriz	süpriz
tıraş	traş
yanlış	yalnış
yalnız	yanlız
aşçı	ahçı
direkt	direk
her şey	herşey
hukuka	hukuğa
laboratuvar	labaratuvar
stajyer	stajer
hoparlör	hopörlör
şoför	şöför
ünvan	unvan

BAZI EK VE BAĞLAÇLARIN YAZIMI

de

• Bağlaç olarak kullanıldığında ayrı yazılır.

Örnek: Biz de oturalım.
Sıcak da etkilemiştir.

• Ek olarak kullanıldığında birleşik yazılır.

Örnek: Bizde oturalım.
Sıcakta gezmeyin.
Evde ders çalışıyor.

ki

• Bağlaç olarak kullanıldığında ayrı yazılır.

Örnek: Gel ki gidelim.

• Bazen kalıplaşmış olarak birleşik yazılır.

Örnek: SOMBaHÇeMİ
Sanki, Oysaki, Mademki, Belki, Halbuki, Çünkü, Meğerki, İllaki

• Ek olarak kullanıldığında birleşik yazılır.

Örnek: Sınavdaki soruları çözelim.
Sınavdakileri çözelim.

mi

• Soru eki olarak kullanıldığında kendinden önceki sözcükten ayrı yazılır.

Örnek: Bugün mü geldin?
Ders çalışacak mısın?

• Sorudan başka görevlerde kullanıldığında da ayrı yazılır.

Örnek: Güzel mi güzel bir şarkıydı.
Akşam oldu mu eve gidelim.

Not: Olumsuzluk eki olarak kullanılan "-me/-ma" ekiyle karıştırılmamalıdır.

Örnek: Neden beni dinlemiyorsun? (olumsuzluk eki)
Bizimle gelmiyor. (olumsuzluk eki)

ne ... ne

• Daima ayrı yazılır.

Örnek: Ne gelen var ne giden.

• Biçimce olumlu, anlamca olumsuz cümlelerde kullanılır.

Örnek: Şimdi ne seni ne onu dinleyebilirim.

• Bu bağlaçla kurulan cümlelerin arasına virgül konmaz.

Örnek: Ne sen gel ne de o gelsin.

TEST 1

YAZIM KURALLARI

1. Aşağıdakilerden hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yazım yanlışı vardır?

A) İnek Şaban, Hababam Sınıfı filminin ölümsüz karakterlerindendir.

B) Kız Kulesi, Boğaz üzerinde şaşaalı bir mücevher gibi durmaktadır.

C) Doğu ve Batı medeniyetleri, kültürel etkileşimi yoğun olan oluşumlardır.

D) Kurban bayramı şekerin yanında kurbanın da ön planda olduğu bir gündür.

E) Kur'an Okuyan Kız tablosu, Türk resim sanatının şaheserlerindendir.

2. 1204-1261 (I) yılları arasındaki Latin işgali sırasında harap olan kilisenin eski hâline kavuşması için çalışmalar yapıldı. Kilise genişletildi ve mozaiklerle (II) süslendi. Binanın kuzeyine ve güneyine eklemeler yapıldı. Orta bölümü ise Türkler'in (III) egemen olduğu dönemde onarıldı. 1511'de de (IV) Vezir Ali Paşa (V) tarafından camiye çevrildi.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Bugün (I) mahkeme de (II) bana yardım etmek ister gibi görünüyordu, dostane (III) tavırları (IV) vardı buna rağmen (V) benden hoşlanmadığını söyleyebilirim.

Yukarıdaki parçada numaralandırılmış yerlerden hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?

A) İngiliz konuğumuzu hava alanına götürecek miyiz?

B) Memur, büyükbabamın mevduat hesabını inceliyor.

C) Aile içindeki entirikalar büyük bir yıkılışın sebebi oldu.

D) İnsana saygıyı herşeyin üstünde gören bir sanatçıydı.

E) Zayıf ay ışığında bile sokakda kimse kalmadığını görebiliyordu.

5. (I) Bu sene her zamankinden biraz farklıydı sanki. (II) Ulu çınar bunu içten içe hissediyordu. (III) Nitekim birkaç yüz yıllık hayatında çok şeyler görmüş geçirmişti. (IV) Yıllardır bir başına nöbet tuttuğu cami avlusu ona daha farklı görünüyordu şimdi. (V) Burada yaşam bulalı kaç yıl geçtiğini hatırlamıyordu.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Ben de mi komisyona seçilmişim?

B) Size güzel mi güzel bir haberim var.

C) Yüzünüze bakıp da yalan söyleyebilmek mümkünmü?

D) Aşırı sıcaklar İç Anadolu'da gölleri kuruttu.

E) Sizi Avukat Yücel Bey'e gönderelim.

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yoktur?

A) Yüksek tahsilini ODTÜ'nde tamamlamıştı.

B) Bu köylere 1975'den beri doktor gelmemiş.

C) Senin ne kadar cimri olduğunu bilmiyen yok.

D) Bugün hiç kimse, hiçbir yere gidemeyecek.

E) Her hangi bir nedenden kızdığımı sanmayın.

8. (I) Aksaray, Hristiyanlığın ilk dönemlerinde önemli bir dinî merkez olmuştur. (II) Çoğunluğu Ihlara Vadisi'nde ve Kapadokya çevresinde bulunan pek çok tarihî kilise vardır. (III) Ağaçaltı, Yılanlı, Sümbüllü, Direkli, Çanlı, Pürenliseki kiliseleri ve Selime Katedrali bunlardan bazılarıdır. (IV) Selime Katedrali, Ihlara Vadisi'nin bitiminde yer alan Selime Kasabası'ndadır. (V) Selime Katedrali kayadan oyulmuştur, kemerleri arasında ve tavanında dinî olayların sahnelendiği süslemeler vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Bize bulaşmadıkları (I) sürece tüm nesne ve özneler görece (II) olarak iyidir ama her an (III) bizim için potansiyel (IV) birer sanık durumuna düşe bilirler. (V)

Yukarıdaki cümlede numaralandırılmış sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) V B) IV C) III D) II E) I

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Burhan amcamın yeni dükkânını gördünüz mü?

B) Şehnaz Hanım'dan ders notlarını alabilir misin?

C) Okurlardan Zafer beye tebrik mesajları geliyor.

D) Doktor Ali Erkoç'tan henüz haber yok.

E) Sinemamızın güler yüzlü teyzesi Suna Pekuysal'ı kaybettik.

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

A) Evini terk etmiş, geceyi bir tren istasyonunda geçirmişti.

B) Bizimle ilgili meseleleri baş başa konuşsak olmaz mı?

C) Ben de zannettim ki ocakta ateş yanıyor.

D) Onun gitmesini kendine derdetme, nasıl olsa döner.

E) O, akıl veredursun, sen yine bildiğinden şaşma.

12. Mikroplastiklere insan dışkısından deniz kaplumbağasının midesine, Rocky Dağı'ndan (I) alınan yağmur suyu örneklerinden Mariana Çukuru'nun (II) derinliklerine kadar akla gelmeyecek yerlerde rastlamak mümkün. Bu ilginç listeye şimdi Kuzey Kutbu (III) da eklendi. Ağustos ayında Science Advances dergisinde (IV) yayımlanan rapora göre Almanya'daki Alfred Wegener enstitüsünden (V) bilim insanları bu durumu belgelemek ve mikroplastiklerin çok uzun mesafelere nasıl taşındığını anlamak için yola çıktılar.

Bu parçadaki numaralandırılmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yoktur?

A) Bu sabah işyerine biraz erken gelmişti.

B) Oysaki size yardımcı olmaktı niyetim.

C) Ceza evinden yeni çıkmış, geçinmek için bir iş arıyor.

D) Bu evide satarsak büsbütün yıkılırız.

E) Toplantıya yetişmek için acele etmiş, traş olmayı unutmuştu.

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde "ki"nin yazımında bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Yağmur öyle güzel yağdı ki doyasıya ıslandım.

B) Demek ki sanattan anlamıyor bu kaymakam.

C) En son bahçedeki masanın üzerinde gördüm onları.

D) Mademki bu kadar hastasın, neden çalışıyorsun?

E) Boşuna ısrar ediyorsun; bilki sana güvenim kalmadı.

15. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yoktur?

A) Ay, ışığını güneşten alır.

B) Üç yılda dünyanın parasını kazanmış.

C) Bu yaz aya bir uydu daha gönderilecek.

D) Perdeleri açalım ki odaya Güneş vursun.

E) Bilim insanları marsta yaşam olabileceğini savundular.

16. İnternet ortamında sohbet eden gençlerimiz, pratik (I) yazışma düşüncesiyle bozuk, savruk (II), dejenere (III) bir konuşma dili geliştiriyor, farkında olmadan Türkçe'nin (IV) katline (V) sebep oluyorlar.

Yukarıdaki numaralandırılmış sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?

A) İzmirli bir stajyer öğretmenle tanışmıştım.

B) Kitap işlerini 2'inci kattaki bürosundan yürütürdü.

C) Onun hakkında ileri-geri konuşmanı doğru bulmuyorum.

D) İlimizin güney doğusunda geniş tarım alanları vardır.

E) Zengin yoksul ayırd etmeden bunları herkese dağıtıyorum.

18. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Bir an için de olsa rahatlamış, huzura kavuşmuştu.

B) Aytmatov'un bu romanı yaklaşık 60 dile çevirilmiştir.

C) Bu evde yapayalnız yaşamak benim tercihim değildi.

D) Her suç bir yoksunluktan ileri gelmez mi?

E) Şiiri anlamak için hocamızla fikir alışverişi yapmalıyız.

19. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yoktur?

A) Sen de birdenbire salonu terk edince şaşırmıştım.

B) 2 Temmuz Pazartesi Günü karar alınacak.

C) Hukuka aykırı konuştuğunuz için yargılana bilirsiniz.

D) Çalışmalarını öz verili bir şekilde yürüttü.

E) Ona rasladığımda perişan bir hâldeydi.

20. Dünyada tüketilmeden çöpe atılan gıda miktarı yılda yaklaşık 1 milyar ton (I). Ağırlık olarak bu miktar tüm dünyada üretilen yıllık toplam tahılın yarısından fazla. Çöpe atılan bu kadar gıdayı üreten tek bir ülke olsa doğaya salınan sera gazı miktarı bakımından Çin ve ABD'nden (II) sonra dünyadaki en büyük üçüncü ülke olurdu. Ekonomik açıdan ise bu miktarda gıda kaybı neredeyse 1 trilyon (III) ABD dolarına (IV) eşit. Nüfus artışına oranla 2050 yılında (V) bugün ürettiğimiz gıda miktarını %60 artırmamız gerektiği düşünülürse gıda atıklarını azaltmanın önemi daha iyi anlaşılabilir.

Bu parçadaki numaralandırılmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TEST 2

YAZIM KURALLARI

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki"nin yazımı yanlıştır?

A) Bunun içindir ki onunla konuşurken dikkat ediyorum.

B) Oysaki anlattıklarının hiçbiri doğru değildi.

C) Ne yazık ki yerde çırpınan adama yardım edemedik.

D) Öyleki çocuk anneyi hiç görmek istemiyor.

E) Evdekilerin hepsi bu duruma çok üzülmüştü.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı söz konusudur?

A) Varlık Dergisi uzunca bir süre bu konuyu araştırdı.

B) Otobüsle gelin ya da taksi tutun.

C) Konferansa yüz yirmi dört kişi katılmıştı.

D) MTA'da çok uzun bir süre çalışmışlar.

E) Adamcağız birdenbire ağlamaya başladı.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik eylemlerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Bu raporu hazırlarken bana yardım etti.

B) Kurallara uymayanları tek tek ikaz etti.

C) Ona gösterdiğimiz yakın ilgiye çok memnun oldu.

D) Bu kadar aceleci olma, lütfen biraz sabret.

E) Mehmet bu işte de beni yalnız bıraka bilirdi.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmamıştır?

A) Buraya gelip te seni görmeden gider miyim hiç?

B) Sandımki hiçbiriniz artık beni istemiyorsunuz.

C) Meğer ki anlattıklarımın hiçbirini dinlememişler!

D) Hava ne de olsa gitgide serinliyordu.

E) Sabaha kadar heryer bembeyaz olmuştu.

5. 1950'de (I) Şanlıurfa'nın Birecik İlçesi'nde (II) dünyaya gelen babam da (III) en az benim kadar yazmaya meraklı idi (IV). 56 yaşında ölene kadar yazdıkları ile herkesin gölünü mest etti. (V)

Bu parçadaki altı çizili ifadelerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımında bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Otuzdördüncü yaş gününe bütün arkadaşları gelmişti.

B) Adam herkes gibi bizim de çok dikkatimizi çekmişti.

C) Anladım ki gerçekten her şeyin bir sonu varmış.

D) Tarih, astronomi, fizik gibi birçok konuda derin bilgisi vardır.

E) Bu konuda hemen hemen hiç kimsenin beni anlamadığını düşünüyorum.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Bu kanun dün Resmi Gazete'de yayımlanmış.

B) Boğaz'ın manzarası bu şehre gelen herkesi mest eder.

C) Son derste Osmanlı Devleti'nin duraklamaya başladığı yılları anlattı.

D) Tuz gölü çevre kirliliği nedeni ile adeta can çekişiyordu.

E) Kimsesizler Derneğinin yardım toplantısına katıldık.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Şiiri öğle güzel okudu ki bazılarımız ağladık.

B) Benim en sevdiğim mevsim sonbahardır.

C) Annem komodinin üstüne para bırakmıştı.

D) Su bu kadar tazyikli akınca musluk bozuldu.

E) Okulu bitirip bir an önce işe başlamak istiyor.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı <u>yoktur</u>?

A) Eğlenmeğe ne de çok meraklısın.

B) Yurtdışına Cuma günü gitti.

C) Gidip onunla konuşur musun lütfen?

D) Yemeğini yiyip aceleyle çıktı ve gitdi.

E) Zannediyorumki hatalarını anlayacaklar.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "de"nin yazımı <u>yanlıştır</u>?

A) Onun eli işte, gözü oynaştadır hep.

B) Çok bunalmışta yürüyüşe çıkmış.

C) Yirmi kırk beşte bizde olacaklar.

D) Bir kurumda iş bölümü yapmak önemlidir.

E) Onu seviyor da sevdiğini hiç belli etmiyor.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Kıbrıs'ın Güney kıyılarını çok beğenmiştik.

B) Hakkınızda birtakım dedikodular duymuş.

C) Bugünü Ankaralılar uzun süre unutamayacaklar.

D) El ele verirsek bütün zorlukları yenebiliriz.

E) Kıbrıs Barış Harekâtı 1974'te yapıldı.

12. I. Anlaşma metnine iki taraf da sadık kaldı.

II. Onunla paylaşacak hiç bir şeyimiz yok ki...

III. Sorularıma hep gelişigüzel yanıtlar veriyor.

IV. Size bu mektupla birlikte bir de şiir gönderiyorum.

V. TDK'ye pek çok sayıda uzman alınacakmış.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmamıştır?

A) Hıristiyan olan futbolcu din değiştirmeye karar vermiş.

B) Anneler Gününde anneme güzel bir çanta aldım.

C) Bu olay nesilden nesile böyle anlatılagelmiş

D) Ona yalan söylediğim için herşeyden vazgeçmiş.

E) Hukuğun üstünlüğüne inanmış bir devlet adamıydı.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

A) Ne kadar gözüpek bir adam olduğu belli.

B) Kadın pilili, uzun bir etek giyip gelmişti.

C) Sanatçı, her başrolün hakkını verecek yetenektedir.

D) Peş peşe gelen sorular öğretmenin canını sıkmıştı.

E) Her gün biraz daha amacımıza yaklaşıyorduk.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Piknik 1 Haziran Pazar günü yapılacakmış.

B) Ablam 14 Mayıs 1975'te dünyaya gelmişti.

C) 2 Aralık cuma günü kurul toplantısı var.

D) Sercan 17 Temmuz'da evleniyormuş.

E) 16 Ocak Salı günü okula gidemedi.

16. Hava güneşli oldu mu (I) onu evde (II) tutmanın pek de (III) mümkün olmadığını biliyordu fakat ne yapabilirdiki... (IV) Aklı (V) dışarda gezmeye başlamıştı bile.

Yukarıda numaralanmış sözlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. "Etmek, olmak, eylemek" gibi yardımcı eylemlerle yapılan birleşik eylemlerde, yardımcı eylemden önce gelen isimde ses türemesi ya da düşmesi oluyorsa eylem bitişik, olmuyorsa ayrı yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uymamaktan kaynaklanan bir yazım yanlışı vardır?

A) Bir an İstanbul'da olduğunu farzet, ne iyi olurdu, değil mi?

B) Bu suçlamalarınızı kabul etmem mümkün değil.

C) Benim için fark etmez isterseniz gelmeyebilirim.

D) Böyle hissetmenin doğru olmadığını sen de biliyorsun.

E) İki yıl önce köyünü terk etti ve uzaklara gitti.

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Dikkatli baktın mı hatayı mutlaka görürsün.

B) Ben matematiği hiç mi hiç sevmem.

C) Ne zaman geleceklerini biliyor muydun?

D) Toplantıya Ahmet'mi gelmemişti?

E) Görüşme bugün mü yapılacak yarın mı?

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

A) Her neyse bu konuyu kapatalım artık.

B) Bütün öykülerini çalakalem yazan biriydi.

C) Annem hemen her yemeğe sarımsak koyar.

D) Babam hemencecik traş olup çıkmıştı.

E) İnşaatın önündeki hafriyatı gece temizlemişler.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki"nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmamıştır?

A) Bahçede ki çiçekler kurumaya başladı.

B) Komşunun ki bütün gece susmadan ağladı.

C) Sende ki şans bende olsaydı keşke.

D) Başarılı olursun yeterki düzenli çalış.

E) Seninkinin suratı yine asık bugün.

21. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) Birtakım inançlar batıl diye onlardan çok korkulur.

B) Giderayak yine yapacağını yapıp hepimizi üzdü.

C) Akşamüstü terasta toplanıp çay içmişler.

D) Misafirler gelmeden evi üstünkörü temizledik.

E) Okyanustaki gel-gitler harika görüntüler oluşturuyor.

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Depremde koca binalar gümbür gümbür devirildi.

B) Bir kulübenin önünde dakikalarca seni bekledi.

C) Sizin de gelmenize çok memnun oldum.

D) Önerilerimize aşırı bir biçimde tepki gösterdi.

E) Sesini çok beğenmiştim senin o gece.

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmalara getirilen eklerle ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) İETT'nin yeni zamları halkı sokağa döktü.

B) ODTÜ'deki dil kurslarına gitmek istiyordu.

C) Türkiye'nin AB'ne girme çabası sürüyor.

D) TCK'ye iki yıl önce birlikte başvurmuştuk.

E) Bu yayınların hepsini TUBİTAK'tan aldık.

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Doktor Nesrin Hanım hastanede değildi.

B) Türkiye'nin Doğusu yarın da yağmurlu olacak.

C) Bugün Efes Harabeleri'ni gezeceğiz.

D) Bu geleneklerin çoğu bize Batı'dan geldi.

E) Dedem Çanakkale Savaşı gazilerindendi.

25. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "de"nin yazımı yanlıştır?

A) Ben de isterdim canımın çektiğini almayı.

B) Koşup da ardından yetişseydin keşke.

C) Bu konak da Osmanlı Dönemi'nden kalmış.

D) Bizde ne olup bittiğini bir türlü anlamadık.

E) 12 Haziran 1990'da Ankara'ya taşındılar.

TEST 3

YAZIM KURALLARI

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Aradığın bilgiyi ansiklopedinin 6'ncı cildinde bulabilirsin.

B) Mektubuna "Sayın Başkan" diye başlayabilirsin.

C) Konser, yarın akşam saat 20.30'a ertelenmiş.

D) 1975'te Liseyi, 1979'da Üniversiteyi bitirmiş.

E) 22 Mart Pazartesi günü göreve başlayacakmış.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Bana yardım eder mi ki?

B) Öylesine yorulduki bayıldı.

C) Oysaki ben bunu bilmiyordum.

D) Sendeki evrakları getirdin mi?

E) Evde ekmek kalmamış ki.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Bölüm olarak görevimiz, yokolan türlerin DNA yapısını çıkarmak.

B) Kabul etmelisin ki artık hızlı hareket edemeyecek kadar yaşlısın.

C) Sınavda başarılı olanlar koridordaki panoda ilan edilecek.

D) Kula kul olmayalım diye bu dizeleri dile getirdi.

E) Hareketleri terk etmedikten sonra sağlıklı iletişime ulaşamayız.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Bir zamanlar sık sık buluşur, dertleşirdik.

B) Konuşmasıyla çevresindekileri etkilemişti.

C) Onun bu tavırı beni oldukça rahatsız etti.

D) Verdiği bir sözden döndüğünü hiç görmedim.

E) Başladığı her işi başarıyla tamamlardı.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmalarla ilgili bir yazım yanlışı vardır?

A) Bugün TBMM'nin kuruluş yıldönümü kutlanıyor.

B) TV'da bu akşam güzel bir film var.

C) Öğrenim için ABD'ye gidecek.

D) Üniversite sınavına ODTÜ'de girecekmiş.

E) Kaybolan sınav belgenizi ÖSYM'den alabilirsiniz.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Karayel kuzeybatıdan eser.

B) Doğu Anadolu'da kara iklimi etkilidir.

C) Türkiye'nin Güneyi genellikle yağışlıdır.

D) Amerika'nın kuzey komşusu Kanada'dır.

E) Arjantin bir Güney Amerika ülkesidir.

7. (I) Coğrafi bölgelerin genel özellikleri vardır. (II) Güney Doğu Anadolu Bölgesi yüksek dağlarla kendini gösterir. (III) Ege Bölgesi denize dik dağ sıralarıyla... (IV) Akdeniz Bölgesi denize paralel öne çıkar. (V) Keza Karadeniz Bölgesi de öyledir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) İşini çok iyi bilirdi ama yine de bana danışmadan hiçbir şey yapmazdı.

B) Bunca yıl çalıştıktan sonra öğretmenliği bırakmak hiç te kolay değildi.

C) Onunla haftada bir gün buluşup sinemaya ya da tiyatroya giderdik.

D) Çocuğunun bir sıkıntısı olduğunu sezdi mi onu konuşturmaya çalışır, rahatlatırdı.

E) Anladım ki onun her istediğini yapmak doğru bir şey değilmiş.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Arkadaşım önerilerimi kabul etti.

B) Öyle bir şey söylemediğine yemin etti.

C) Dükkânını başkasına devir etti.

D) Konuklarını biraz önce yolcu etti.

E) Bu haber onu memnun etti.

10. Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik kelimelerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) Başarılı oyunların hemen hepsinde yönetmen, müzikçi, dekorcu, ışıkçı arasında iş birliği görülüyordu.

B) Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın önsöz yazmadığı roman yok gibidir.

C) Sanatı kendi şartları, kendi ölçüleri içinde alt etmeye yanaşmadıkça gerçek sanatkâr olmaya imkân yok.

D) Bu aç adama yeni elbisenin ne derece faydalı olacağını okuyucularımızın takdirine arz ediyoruz.

E) Birinden yardım istemekten başka çıkar yol yoktu ve ben yardım isteyeceğime ölmeyi yeğledim.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Şemsiyesini kaybettiğini eve dönünce anladı.

B) Trafik cezasının af edilmesini bekliyormuş.

C) Bize, şiirlerinden söz etmek istediğini söyledi.

D) Arkadaşımız bu cezayı hak etmemişti.

E) Gün geçtikçe sağlığının düzeldiğini hissediyordu.

12. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) Bize herhangi bir açıklama yapmadı.

B) Bu konu üzerinde biraz durmanız gerekiyordu.

C) Nedense birtakım insanlar bu gerçeği kabul etmiyor.

D) O gün, kentte heryer bayraklarla donanmıştı.

E) Akşama doğru hava birdenbire değişti.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Çocuk, bu gece de sürekli olarak öksürdü.

B) Akşam, televizyon filmini izleyebildin mi?

C) Bu gelen Ahmet'miydi acaba?

D) Çarşıda, her gördüğünü almak istiyordu.

E) Bu yıl da bahar bir türlü gelmiyor.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Zonguldak'a giderken Karabük'den geçecek miyiz?

B) Otobüs Adana'dan saat kaçta hareket edecekmiş?

C) İzmit'ten Ankara'ya kaç saatte geldiniz?

D) Kars'tan Samsun'a otobüsle mi döneceksiniz?

E) İstanbul'u gece hiç uçaktan seyrettiniz mi?

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Dün akşamki televizyon filmini beğenerek izledim.

B) Ağaçdaki kuş yuvasına bakmak için hepimiz can atıyorduk.

C) Bu yaz tatilinde güneşin ve denizin tadını çıkaracağım.

D) Gelecek ayın 15'inde sınıf arkadaşlarımla buluşacağız.

E) Öyle sanıyorum ki sen bu sınavda başarılı olursun.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Bu konudaki kararımı size bildirmeyeceğim.

B) Konuşmasında bu konuya da değinecek.

C) Bebeği bütün gün kardeşi oyalıyacak.

D) Onun bu işi başaracağını söyleyebilirim.

E) Onu kime verdiğimi anımsayamıyorum.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Bu kitap, ilk basımının üzerinden yirmi yıl geçtikten sonra, yeniden yayımlandı.

B) Çiçekcinin yeni açtığı dükkân çok iyi çalışıyor.

C) Bir yapıtın kalıcılığını sağlayan birçok etken vardır.

D) Bu romanda yüzyılımızın temel sorunları yansıtılıyor.

E) Başarılı olmak için düzenli ve sürekli çalışmak gerekir.

18. I. Balarısı bir günde kilometrelerce yol kateder.

II. Kovanın genel işlerini işçi arılar yapmakdadır.

III. Arı ürünleri son zamanlarda rağbet görüyor.

IV. Polen, bitkilerin üreme hücreleridir ve çok besleyicidir.

V. Kraliçe arı koloninin düzeni ve devamlılığıyla ilgilidir.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV

D) III ve IV E) IV ve V

19. Aşağıdakilerin hangisinde sayıların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Elindeki paranın 120 bin lirasıyla bir iş kurmuştu.

B) Öğrencileri sınıfa 2'şer 2'şer almışlardı.

C) Kitapların 3/4'ünü incelemiştik.

D) Yeni yapılan gökdelenin 32. katında oturuyorlardı.

E) Deneme sınavında 10 binlik dilime yerleşmişti.

20. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğrarsa bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmadığı için bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) İleriden sağa dönerseniz Mustafa Bey caddesine varırsınız.

B) Eh işte, ağır aksak yaşayıp gidiyoruz.

C) Çıkan olaylardan dolayı olağanüstü hâl ilan edildi.

D) Bu tür hastalıklara keçi boynuzu pekmezi çok iyi gelir.

E) Arıkovanı, yengeç takımyıldızı kümesine ait bir yıldızdır.

21. Belirtisiz isim tamlamaları, sıfat tamlamaları, isnat grupları, birleşik fiiller, ikilemeler, kısaltma grupları ve kalıplaşmış çekimli fiillerden oluşan ifadeler yeni bir kavramı karşıladıklarında birleşik kelime olurlar. Bir veya iki ögesi emir kipiyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmadığı için bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) İki ülke arasındaki savaş ateşkes ile birlikte sona erdi.

B) O kadar kilo almıştı ki çek yatı sonunda darmadağın oldu.

C) Çocukların yapboz ile oynayabilmesi için belli bir yaşa gelmiş olması gerekmektedir.

D) Dürüst olmak gerekirse aldığı evin albenisi vardı.

E) İstanbul'da her geçen gün kapkaç olayları artmaktadır.

22. (I) Elektrikle tanışmamız epeyi eskilere dayanır. (II) Yakın zamana kadar teller direklerde idi. (III) Hatların yeraltına alınması henüz çok yeni. (IV) İlk zamanlar "Ama nasıl olur, yağmurda birileri cereyana kapılırsa..." diye korkardım. (V) Fakat her şeyin güvenli bir yolu varmış demek ki.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

BÖLÜM 6

NOKTALAMA İŞARETLERİ

NOKTA (.)

- Anlamı tamamlanmış cümlelerin sonuna konur.

Örnek: Sınavı kazanacağım.

- Bazı kısaltmaların sonuna konur.

Örnek: Prof. Atatük Cad.

- Sıra belirten sayıların sonuna konur.

Örnek: 21. yüzyıl, 3. kat

- Tarihlerin yazımında gün, ay ve yıl gösteren sayıları ayırmak için konur.

Örnek: 23.04.1923

- Saat ve dakika gösteren sayıların sonuna konur.

Örnek: 09.15, 23.00

- Maddeleri gösteren rakam ve harflerden sonra konur.

Örnek: 1. Yapım ekleri
2. Çekim ekleri

- Dört ve dörtten çok basamaklı sayılar sondan başlanarak üçlü gruplara ayrıldığında gruplar arasına konur.

Örnek: 2.230.987

- Matematikte çarpma işareti yerine kullanılır.

Örnek: 3 . 4 = 12

İKİ NOKTA (:)

- Kendisinden sonra açıklama yapılacak cümlelerin sonuna konur.

Örnek: Kelimeler ikiye ayrılır: İsimler ve fiiller.

- Kendisinden sonra örnek verilecek cümlelerin sonuna konur.

Örnek: En sevdiğim dersler şunlardır: Türkçe, fizik...

- Doğrudan aktarmalarda, aktarılan sözden önce konur.

Örnek: Öğretmenim şöyle dedi: Derslere katılmak mecburi.

- Karşılıklı konuşmalarda konuşan kişinin adından sonra konur.

Örnek: Ali: Gelecek misin?
Efe: Evet.

- Matematikte bölme işaretinin yerine kullanılır.

Örnek: 10 : 2 = 5

VİRGÜL (,)

- Eş görevli kelime ve kelime grupları arasına konur.

Örnek: Atkı, bere ve eldiven aldım.

- Sıralı cümleleri ayırmak için konur.

Örnek: Bahçeye çıktık, dolaştık.

- Anlam karışıklığını önlemek için kullanılır.

Örnek: Hasta, adama baktı.

- Ara söz ve cümleleri ayırmak için kullanılır.

Örnek: Ali, evin neşesi, iyileşti.

- Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan sözler arasına konur.

Örnek: Oğlunu, kadersiz oğlunu bağrına bastı

- Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerden sonra konur.

Örnek: Birazdan gelirim, dedi.

- Ret, kabul, teşvik ifadelerinden sonra konur.

Örnek: Peki, yarın gidelim.

- Yüklemden uzak düşmüş ögeleri belirtmek için konur.

Örnek: Ayşe, yarınki sınava çok çalıştı.

NOKTALI VİRGÜL (;)

- Virgüllerle ayrılmış tür veya takımları ayırmak için konur.

Örnek: Elma, armut meyve; domates, biber sebzedir.

- Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

Örnek: Kel ölür, sırma saçlı olur; kör ölür, badem gözlü olur.

- Ögeleri arasında anlam karışıklığını önlemek için konur.

Örnek: Hakan; Mehmet, Efe ve Ahmet'ten çalışkandır.

SORU İŞARETİ (?)

- Soru bildiren cümle veya sözlerin sonuna konur.

Örnek: Başarmayı istiyor musun?

- Bilinmeyen, kesin olmayan durumlar için kullanılır.

Örnek: Buralara 1850 (?) yılında yerleşmiş.

ÜÇ NOKTA (...)

• Tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.

Örnek: Birden karşımıza çıkınca...

• Kaba sayıldığı için veya başka bir nedenle söylenmek istenmeyen sözcüklerin yerine konur.

Örnek: Şu ... adamı gözüm görmesin.

• Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan bölümlerin yerine konur.

Örnek: ... Başarılı oldu... Herkese örnek oldu...

TIRNAK İŞARETİ(“ ”)

• Başka bir kişiden veya yazıdan değiştirilmeden aktarılan sözler tırnak içine alınır.

Örnek: “Yakalayın onu!” diye bağırdı.

• Özel olarak belirtilmek istenen sözler tırnak içine alınır.

Örnek: Uzaklık belirtmek için “ta” kullanılır.

• Kitap ve yazı adları ile bölüm başlıkları cümlede tırnak içinde yazılır.

Örnek: Necip Fazıl'ın “Sakarya”sını ezberledim.

ÜNLEM İŞARETİ (!)

• Ünlem ifadesi taşıyan ve seslenme hitap ve uyarı bildiren ifadelerden sonra konur.

Örnek: Eyvah! İşe geç kaldım.
Hey, baksana!

• Parantez içindeki ünlem işareti kinayeli anlam katar.

Örnek: Senin ne kadar uyumlu (!) olduğunu bilirim.

KESME İŞARETİ (’)

• Özel isimlere getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.

Örnek: Orta Çağ'ın önemli isimlerindendi.

• Kısaltmalara ve sayılara getirilen ekleri ayırmak için konur.

Örnek: Bu kitap KPSS'nin soru tarzına uygun.
Aydın, 2000'de doğmuş.

UZUN ÇİZGİ (—)

• Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır. Buna konuşma çizgisi de denir.

Örnek: Frankfurt'a gelene herkesin sorduğu şunlardır:
— Eski şehri gezdin mi?
— Rothschild'in evine gittin mi?

KISA ÇİZGİ (-)

• Satır sonuna sığmayan sözcükler bölünürken satır sonuna konur.

Örnek: ..... Ortaklarla Eskişehir'e gittik.

• Ara söz ve cümleleri ayırmak için kullanılır.

Örnek: Oğlunu - Efe'sini - çok özlemiş.

• Dil bilgisinde kök ve ekleri ayırmak için kullanılır.

Örnek: Sez - gi - ler

• Sözcükler ve sayılar arasında “-den ... e, ve, ile, arasında” anlamını vermek için kullanılır.

Örnek: Beşiktaş - Fenerbahçe maçı başlıyor.

YAY AYRAÇ ( )

• Cümlenin yapısıyla doğrudan ilgisi olmayan açıklamalar için kullanılır.

Örnek: O dükkânın (adını söylemeyeyim) sahibiymiş.

• Alıntıların yapıldığı eser ve yazar adı yay ayraca alınır.

Örnek: .....
(Sait Faik Abasıyanık, Semaver)

• Bir sözcüğün eş anlamlısı yay ayraç içinde verilir.

Örnek: Teşhis (kişileştirme) sanatı kullanılmış.

DENDEN İŞARETİ (")

• Bir yazıdaki maddelerin sıralanmasında veya bir çizelgede alt alta gelen aynı sözlerin, söz gruplarının ve sayıların tekrar yazılmasını önlemek için kullanılır:

a. Etken fiil
b. Edilgen "
c. Dönüşlü "

EĞİK ÇİZGİ (/)

• Dizeler yan yana yazıldığında aralarına konur.

• Adres yazarken apartman numarası ile daire numarası arasına ve semt ile şehir arasına konur.

Örnek: Altay Sokağı No.: 21/6

• Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

Örnek: 18/11/1969

• Dil bilgisinde eklerin farklı biçimlerini göstermek için kullanılır.

Örnek: -a /-e, -an /-en, -lık /-lik, -madan /-meden vb.

TEST 1

NOKTALAMA İŞARETLERİ

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

A) Mevlana, Mesnevi'sinde dünyaya bakış açısını gözler önüne sermiştir.

B) O; filmlerden Uçurtmayı Vurmasınlar'ı, tiyatrolardan ise Hülleci'yi herkese tavsiye ederdi.

C) Hem okula gitmek istiyor, hem de ders çalışmak istemiyormuş.

D) Osmanlı erkekleri her dönemde; güçlü, cesur, kararlı olarak nitelendirilmiştir.

E) Eldeki veriler, ülke nüfusunun 1/3'ünün henüz aşı olmadığını gösteriyor.

2. "Yanındaki adam kimdi (I) nereden gelmişti (II) bize neden bu kadar sıcak (III) bu kadar ilgiyle yaklaşıyordu (IV)" **cümlesinde numaralandırılmış kısımlardan hangisine soru işareti getirilemez?**

A) Yalnız IV B) I ve II C) I, II ve III

D) I ve IV E) II ve IV

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde virgül (,) yanlış yerde kullanılmıştır?

A) Belediye, işçilerin maaşlarını bu ay da ödeyemedi.

B) Havası serin, meyvesi bol bir köydü burası.

C) Ambulansların, yürek hoplatan sirenleri uykumu kaçırdı.

D) Eve gelir, mutlaka pijamalarını giyerdi.

E) İhtiyar, polis memuruna bir şeyler anlatıyordu.

4. Önlerinde uzanan topraklara zevkle baktı ( ) tarlalar, korular, bahçeler ( ) Buraları hep emekle yapmamışlar mıydı ( ) Bütün hayatlarını bunun için harcamamışlar mıydı ( )

Parçadaki boşluklara sırasıyla getirilebilecek noktalama işaretleri aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) (.) (:) (.) (?) B) (") (") (,)(!) C) (:) (.) (;) (?)

D) (:) (...) (,) (?) E) (;) (....) (?) (?)

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde tırnak işareti yanlış yerde kullanılmıştır?

A) Paketin üstünde "sigara içmek öldürür" yazıyor.

B) Onun şiirlerinde destansı "epik" bir söyleyiş vardır.

C) Aile ilişkilerinde "dürüstlük" çok önemlidir.

D) İlk oyununu "Göze Batanlar" adıyla yayımladı.

E) Ara sıra geriye dönüp "Az kaldı, varmak üzereyiz." diyordu.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (') yanlış kullanılmıştır?

A) 2001'den bu yana öğretmenlik yapıyordu.

B) Bugüne kadar yayımladığı kitap sayısı 50'ye yakındı.

C) "Son" adlı şiiriyle yarışmada 1'inci oldu.

D) Sınavın 09.30'da yapılacağı, öğrencilere duyuruldu.

E) Dünya'da her yıl 2 milyona yakın kişi açlıktan ölüyor.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tırnak işareti (“ ”) gereksiz kullanılmıştır?

A) Dün akşam “bize düşünmenin bir tiryakilik” olduğunu belirtti

B) “Tiyatro Tiyatro” dergisi, önceki akşam onuncu kuruluş yılını kutladı.

C) “Biliyorum ki o hep yanımızda olacaktır.” sözleriyle konuşmasını bitirdi.

D) Bir dostum saksı içinde bir çiçek getirdi, öğüt de verdi: “Haftada bir sulanır.”

E) Şirazlı Sadi “Tüm insanlar bir bütünün parçasıyız.” demiş.

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde noktalama yanlışlığı <u>yapılmamıştır</u>?

A) Adana’lı iş adamları toplantıda bir araya geldiler.

B) Burada çalışmak istiyorsan İngilizceyi çok iyi bilmelisin.

C) O’nun kararlı ve güçlü duruşu, milletimize cesaret vermiştir.

D) İnsanı, büyüleyen bir renk cümbüşü yaratmış ressam.

E) Şimdi iyi-kötü geçimini sağlıyor.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin kullanılmaması bir yazım yanlışına neden olmuştur?

A) Büyük dedesi Çanakkale Cephesi’nde şehit düşmüş.

B) Shakespeare’in Hamlet’ini oynayacak bir oyuncu kadrosuna ihtiyacımız vardı.

C) Düşler Sokağının bu haftaki konuğu Orhan Pamuk’tu.

D) Antalya’dan döner dönmez işinin başına geçti.

E) Son yazdığı öyküyü eleştirmenlerin görüşüne sunmak için İstanbul’dan Ankara’ya gitmeliydi.

10. Bu bahçede çeşit çeşit ağaçlar (I) sebzeler (II) çiçekler vardı. Ağaçlar güzelce (III) budanmıştı. Hepsine özenle bakılmış (IV) hepsi de sulanmış (V) ilaçlanmıştı.

Yukarıdaki parçada numaralandırılmış yerlerden hangisine virgül (,) işareti <u>getirilmez</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Roberto, okurundan çok şey bekleyen bir yazar ( ) Onun kitaplarının özenle ( ) dikkatle okunması ve incelenmesi gerekiyor çünkü bu kitaplar ( ) dikkatle seçilen parçacıklardan oluşuyor.

Parantezle belirtilen yerlere konması gereken noktalama işaretleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla ve doğru gösterilmiştir?

A) (,) (,) (,) B) (.) (;) (,) C) (.) (,) (,)

D) (!) (,) (,) E) (;) (,) (,)

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde üç nokta (...) işaretinin kullanımında yanlışlık yapılmıştır?

A) Bu kasabanın her şeyi ayrı güzel: denizi, havası, insanları...

B) Cebinden neler neler çıktı: resimler, mektuplar, küçük kâğıtlar...

C) Dünyayı bana göre üç şey yönetiyor: kalem, mürekkep, kâğıt...

D) Birçok önemli roman okudum: Sefiller, Goriot Baba, Suç ve Ceza...

E) Şeytan diyor ki şu bardağı kafasına...

13. Ayraç işareti aşağıdakilerden hangisinde farklı bir işlevde kullanılmıştır?

A) Bütün gün neşeli (şen) tavırlarıyla dikkat çekti.

B) Şiirlerinde, uyağa (kafiyeye) hiç yer vermezdi.

C) Şiirlerindeki dizeler (mısralar) anlam yoğunluğu bakımından ilginçti.

D) Yıllardır, düşünce yazılarıyla (makaleleriyle) gündemde kaldı.

E) Savunduğu düşünceleri (fikirleri) okuyucuya kabul ettirdi.

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

A) Duygularına teslim olmayan, sağlam bir karakteri vardı.

B) Okulun her tarafını -kantin hariç- dolaşmıştık.

C) Acımak, istendiği anda insanın yüreğine dolan bir his midir?

D) Ankara-İstanbul uçak seferleri iptal edilmişti.

E) Sahilin bittiği yerde irili-ufaklı taşlar vardı.

15. Kültür ( ) sürekli ve çoğulcu bir söyleme ( ) hareketli ( ) hummalı ve sabırsız bir fısıltıya dayanır ( ) Sanat ise izleyicisinden sessizlik ve sabır ister.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (,) (;) (,) (...) B) (,) (,) (;) (.) C) (:) (,) (,) (;)

D) (,) (;) (,) (.) E) (,) (!) (,) (...)

16. Yeni Türk şiirinin özellikleri şöyle sıralanabilir ( ) "Şairanelik" denilen özentiyi bırakıp doğal olmak ( ) çeşitli hayat konularını işlemek ( ) birtakım kelime oyunlarına son vermek ( )

Bu parçada boş parantezle belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (:) (,) (,) (.) B) (:) (;) (,) (.) C) (:) (,) (;) (...)

D) (;) (.) (,) (...) E) (:) (,) (,) (...)

17. Virgül (,) işaretinin görevlerinden biri de eş görevli sözcükleri birbirinden ayırmaktır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde virgül işareti bu görevi<u>yle</u> kullanılmamıştır?

A) Bekliyorum, bir gün mutlaka çağıracak beni.

B) Caddelerde, sokaklarda dolaşıp dururum.

C) Güler yüzünüzü, tatlı sohbetinizi unutmak ne mümkün!

D) Radyolarda, televizyonda hep aynı haberler...

E) Anasından, babasından ayrı yaşamak istemiyordu

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalı virgül diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

A) Orman işçileri, ağaçların kuru dallarını buduyor; işçilerin başındaki kişi de onlara sürekli iş buyuruyordu.

B) Dağlar, ormanlar ve ovalar kar altında kalmış; kış, tüm ihtişamını ortaya koymuştu.

C) Kıvrılarak akan dereler; yemyeşil çayırlar, upuzun ağaçlar ve diğer canlılara hayat kaynağı oluyor.

D) İnsanlar, güzel vakit geçirmek için buraya gelir; buradaki ağaçları, kuşları ve kelebekleri hayranlıkla izlerdi.

E) Çöp yığınları, kötü kokan su birikintileri kaybolmuş; rengârenk çiçeklerin kokusu her yanı sarmıştı.

TEST 2 — NOKTALAMA İŞARETLERİ

1. Soğuk bir İstanbul sabahı... (I) Gökyüzünde bulut kaynıyor: (II) yağmur yağdı yağacak. (III) Biz yola koyuluyoruz. (IV) Yarım saat sürecek yolculuğumuzu Maltepe'nin bildik sokaklarından geçerek tamamlamak istiyoruz ama her şey umduğumuz gibi gitmiyor. (V)

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Toplumda saygın bir ismin (I) geçerli bir mesleğin olacak (II) bürokrat (III) mühendis (IV) doktor (V) mimar, her neyse...

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Toplumsal iktidarın bağrı, (I) yetenekli yazara açıktır. (II) Ona toplum çapında olmasa bile mürekkep yalamışlar arasında ün kazanma, (III) saygı görme, giderek belirli bir nüfuz olanağı sağlamaya hazırdır. (IV) Bu armağanların tek bir bedeli vardır; (V) Söylemini evcilleştirmek.

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. "İstanbul Türkçesi, gelişim açısından Berlin Almancası ve Londra İngilizcesiyle benzerlik gösterirken Paris Fransızcasından farklılık göstermektedir." **cümlesindeki virgülün kullanım amacı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Eş görevli söz öbeklerini ayırmak

B) Anlam karışıklığının önüne geçmek

C) Özneyi diğer ögelerden ayırmak

D) Ara sözü belirtmek

E) Sıralı cümleleri ayırmak

5. Bir süre sonra, (I) bana yazılmış o özür mektubunu üç sözcükle yanıtladım: (II) Yalnızım, (III) özgürüm, (IV) mutluyum... (V)

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Yıldızlar ( ) gökyüzünün ebedi bekçileri ( ) Açık ( ) bulutsuz gecelerde göz kırparlar dünyadaki tüm insan kardeşlerine ( )

Bu parçada ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (;) (,) (.) B) (,) (...) (,) (.) C) (,) (...) (;) (.)

D) (,) (.) (;) (...) E) (;) (...) (,) (!)

7. Eleştirilen, (I) içinde çok şey bulunan bir kimsedir; (II) bunun için kitaplardan umulmadık anlamlar çıkarır... (III) Eleştirmeci de kendi içindekileri dışarıdan, okuduğu kitaplardan almıştır. (IV) Ama çok okumuştur, (V) okuduklarını birbiriyle karşılaştırmıştır içinde.

Yukarıdaki parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yerinde kullanılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Size mektup yazacağım ( ) dedi ama o ( ) sözünde durmadı ( )

Bu cümlede ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (.) (,) (.) B) (,) (,) (.) C) (,) (,) (...)
D) (-) (,) (.) E) (,) (;) (...)

9. Bir edebiyat âlemi var mı bizde ( ) Edebiyatçılarımız yok ( ) demiyorum ( ) Olmaz olur mu? İşte şairler, hikâyeciler, denemeciler ( ) Ama sıra eleştirmeye özenenlerde görülüyor. Edebiyatçılarımız var, edebiyat âlemimiz yok. Edebiyatçılarımız bu konuda şunu tekrar edip duruyor ( ) "Bana dokunmayan yılan bin yaşasın." Hepsi de kendi içlerine büzülmüş, bir kendilerini düşünüyorlar, gözleri bir kendilerine dikili.

Bu parçada ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (?) (;) (.) (.) (:) B) (?) (,) (.) (...) (:) C) (.) (,) (.) (...) (:)
D) (?) (;) (...) (...) (:) E) (?) (,) (.) (.) (;)

10. İki türlü inat vardır ( ) Bunlardan biri kör inat ( ) "Dediğim dedik" türünden aptal inadı ( ) yanlışından dönmeme inadı. Öbürü de aydın inadı. Nedir aydın inadı ( ) Düşüne düşüne, araştıra araştıra, kuşkudan geçe geçe ulaştığın doğruyu, bütün tehlikeleri göze alarak sonuna dek savunma inadı. İşte bu inat bilimi, sanatı bir noktadan daha ileri noktaya götürür, bizi çağdaş uygarlıklar seviyesine çıkarır. Korkmayalım bu inada sahip insanlarımızdan. Yüreklendirelim onları ( )

Bu parçada ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (:) (.) (,) (?) (.) B) (.) (.) (;) (?) (...) C) (;) (.) (;) (?) (.)
D) (:) (.) (;) (.) (!) E) (;) (.) (,) (?) (...)

11. Vaktiyle okuduğunuz bir şiiri ancak şekli ile hatırlarsınız. Bir roman ve hikâye için aynı şeyi söyleyebilir misiniz ( ) Şair ( ) anlatmaz ( ) hikâyeci anlatır. Şair daha çok kendi içinde, hikâyeci daha çok kendi dışında yaşar. Biliyorum, "Realist şiirleri unutuyor musunuz ( )" diyeceksiniz. Nasıl unuturum onları; o kadar tatsızlarını, siyaset kokanlarını gördüm ki ( ) Artık herkes bundan bıktı. Bir gün bunları yazanlar da bıkacak elbette.

Bu parçada ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (?) (,) (;) (?) (!) B) (?) (;) (;) (?) (!) C) (.) (,) (,) (;) (.)
D) (?) (;) (;) (,) (!) E) (.) (,) (;) (,) (.)

12. Bu konuyu başka bir açıdan ele alalım (I) Örneğin (II) son on beş yirmi yılın bazı sorunlarını hatırlayalım (III) İlköğretim seferberliği, çok partili hayata giriş, tarımın makineleşmesi gibi.

Parçada numaralandırılmış olan yerlere, sırasıyla, getirilebilecek en uygun noktalama işaretleri aşağıdakilerden hangileridir?

A) (.) (:) (:) B) (.) (,) (:) C) (:) (.) (.)
D) (.) (:) (.) E) (;) (.) (:)

13. Giderek sevgisizleşen çevremize, duyguların "fast food" mutfağından çıkışına bakıyorum ( ) Her konuda acelemiz var. Öylesine acelemiz var ki yaşamaya zaman kalmıyor. Gülüşlerimiz de beklentilerimiz de bir örnek ( ) İnsan olmaya ( ) "Her şey bir insanı sevmekle başlar ( )" sözünü anımsamaya ayıracak bir saniyemiz bile yok. Ya da Gülten Akın'ın dediği gibi "Ah kimselerin vakti yok, durup ince şeyleri anlamaya ( )"

Bu parçada ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (...) (.) (;) (,) (.) B) (.) (...) (,) (,) (!) C) (.) (...) (;) (,) (...)
D) (.) (.) (,) (.) (!) E) (...) (.) (;) (.) (.)

14. Wilde şöyle diyor: (I) "Geçmişin bize güzel gelmesine sebep; (II) onun geçip gitmiş olmasıdır." (III) Geçmiş zaman bir kere geçip gidince bize hoş geliyor. (IV) Gerçekte hoş olmasa da... (V)

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Matbaanın üst katında bir oda (I) İçeride iki genç arkadaş (II) Biri koltuğa oturmuş, ayaklarını da bir sandalyeye uzatmış (III) Dişleri arasında sönmüş bir pipo (IV) Haftalık ve aylık dergileri karıştırıyor (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangilerine üç nokta (...) getirilemez?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

16. Okuduğumuz romanlar (I) öyküler (II) şiirler (III) seyrettiğimiz oyunlar (IV) filmler (V) dinlediğimiz müzik parçaları bizi bireysellikten kurtarıp başka insanların yaşayışları ile bütünleştiriyor.

Bu cümlede numaralanmış yerlerden hangilerine noktalı virgül (;) konmalıdır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

17. Doğru bildiğin yolda, yalnız da olsan, ilerleyeceksin.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) bu cümledeki göreviyle kullanılmıştır?

A) Güneşin pırıl pırıl parladığı sıcak bir günde, köye geldi.
B) Çarşı, eskisi kadar canlı değildi; gün geçtikçe durgunlaşıyordu.
C) Sabah erkenden kalktım, hemen yola koyuldum.
D) Gördüğümüz, duyduğumuz birçok olayı yazıya döker iz.
E) Bu derse gelmediği için, gelse de fark etmezdi ya, konuyu anlayamamış.

18. Bir düşünür şöyle diyor (I) "İnsanı iki şey çileden çıkarır (II) söylenecek yerde ağzını açmamak (III) susacak yerde söylemek (IV)"

Yukarıdaki numaralı yerlerden hangilerine aynı noktalama işareti getirilmelidir?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

19. Her okur kuşağı kendi ilgisinin (I) duyarlılığının (II) birikiminin ulaşabildiği yere kadar izliyor şiiri (III) ondan sonrasını yok sayıyor. İnsana (IV) dünyaya (V) toplumsal olgulara bakış değişirken şiirin de değişebileceği düşünülmüyor.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine virgül (,) getirilemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

20. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinden sonra virgül konulursa sözcüğün türü değişir?

A) Herkesin kendine göre bir yaşantısı var.
B) Çoğu gencin ne durumda olduğunu bile bilmiyordu.
C) Benim yapmam gereken başka işlerim de var.
D) Bu beğenerek izlediğim filmlerden biriydi.
E) Onlardan uzak kalmamaya çalışmalısın.

21. Romanı bitirdiğimizde bir soru soruyoruz kendimize ( ) Orası gerçekten bir eşitlik ülkesi miydi 19. yüzyılda ( ) Belki ( ) Düşler de gerçek olmaz mı ( )

Parçadaki boşluklara sırasıyla aşağıdaki noktalamalardan hangisi getirilebilir?

A) (:) (?) (...) (?) B) (,) (?) (,) (?) C) (...) (?) (...) (?)
D) (:) (?) (,) (?) E) (:) (,) (...) (?)

TEST 3

NOKTALAMA İŞARETLERİ

1. Aşağıdakilerin hangisinde boş bırakılan yere noktalı virgül getirilmelidir?

A) Bu işin üstesinden gelebilir miyim ( ) diye çok düşündüm.

B) Ayağını sıcak tut, başını serin ( ) gönlünü ferah tut, düşünme derin.

C) Ne doğrarsan aşına ( ) o çıkar kaşığına.

D) Bülbülü altın kafese koymuşlar ( ) "Ah vatanım!" demiş.

E) Onu iyi tanıyanlar ( ) nasıl biri olduğunu bilirler.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlem işaretinin kullanımı yanlıştır?

A) Hava ne kadar da sıcak!

B) Ak tolgalı beylerbeyi haykırdı: İlerle!

C) Büyük düşünür (! – 1224) yılları arasında yaşamıştır.

D) Bütün şehir onun ne kadar dürüst (!) olduğunu bilir.

E) Ey Türk gençliği! Cumhuriyete sahip çıkmalısın.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna üç nokta (...) getirilebilir?

A) Hatırladım yine çocukluğumun o güzel günlerini

B) Bir de onu yalancılıkla suçlamışlardı

C) Kitabımla ilgili güzel değerlendirmeler yapar mı acaba

D) Keyifle okuyacağınız birçok öykü var bu kitapta

E) Balkondan neler görünmüyordu ki: deniz, orman, ufuktaki güneş, rengarenk çiçekler

4. Her şeyi ondan öğrenmemiş miydi (I) Ona analık eden ustası değil miydi (II) Ama her şeyi ondan mı öğrenmişti (III) Ustası neler katmıştı kendisine (IV) kendi neler katmıştı (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine soru işareti getirilemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdakilerden hangisi kesme işaretinin (') kullanıldığı yerlerden biri değildir?

A) Cümle içinde özellikle belirtilmek istenen sözcüğün başında ve sonunda kullanılır.

B) Özel isimlere getirilen çekim eklerini ayırmada kullanılır.

C) Sayılara getirilen ekleri ayırmada kullanılır.

D) Ses düşmelerinde düşen sesi göstermek için kullanılır.

E) Arapça ve Farsça asıllı bazı sözcüklerin yazımında kullanılır.

6. Borç öder gibi mi yazdım şiirlerimi ( ) Biraz ( ) Şiir benim hem mesleğim hem hayatımın özü olmuş ( ) Ondan nasıl vazgeçebilirim ki ( )

Bu parçada boş ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

A) (?) (!) (.) (...) B) (.) (!) (.) (,) C) (?) (.) (.) (.)

D) (?) (...) (.) (?) E) (:) (.) (.) (?)

7. Ben: şiir, (I) hikâye (II) ve romanla ilgili düşüncelerimi -sen de (III) şahitsin- (IV) ona uzun uzun anlatmıştım fakat o benimle aynı düşüncede değildi. (V)

Bu cümlede numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdakilerin hangisinde "ayraç işareti" **kullanılmaz?**

A) Tiyatro metinlerinde hareketleri anlatan bölümlerde

B) Dil bilgisinde eklerin başında ve sonunda

C) Yabancı sözcüklerin Türkçe okunuşlarını göstermede

D) Bir sözcüğün eş anlamlısını göstermede

E) Bir kişinin doğum ve ölüm tarihini göstermede

9. Bu akımın ülkemizde böylesine güçlü yapıtlarla çıkış yapması, (I) tamamen kendine özgü yeni bir ifade dili getirmiş olması, (II) okur olarak beni çok heyecanlandırıyor, (III) geleceğe ilişkin ümitlerimi yeşertiyor. (IV) Doğrusu da bu değil mi? (V)

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdakilerin hangisinde virgül (,) yanlış kullanılmıştır?

A) Ne derse yapmak zorunda olan bir köle değilim ki, derdi.

B) Bütün okullar, Mehmet Akif Lisesi hariç, yarışmaya katılmıştı.

C) Fırat, beni karşılıksız seven insanlardan biriydi.

D) Sabahın, erken saatlerinde kalkıp yürüyüş yapardı.

E) Bir dostluğun temelinde sevgi, saygı ve anlayış vardır.

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna nokta <u>konulmaz</u>?

A) Bilmeyiz memleketimizden başka bir sanat

B) Seni o kadar çok sevdim ki

C) Böylece sen de isteklerini gerçekleştirmiş oldun

D) Sevemez kimse seni benim sevdiğim kadar

E) Ne şair yaş döker ne aşık ağlar

12. Aşağıdakilerden hangisinde ayraçla belirtilen yere üç nokta <u>getirilemez</u>?

A) Annem en çok istediğim şeyi aldı: kırımızı, rugan bir ayakkabı ( )

B) Ev işleri yapmayı severdi ama yemek yapmak ( )

C) Bu toplantı geçen yıl ( ) köyünde yapılmıştı.

D) Kitabın her şeyi harikaydı: konusu, üslubu, kahramanları ( )

E) Sonunda bir çığlık ( ) Herkes koşmaya başladı.

13. I. Aytaç, bir şeyler sormak için yanımıza geldi.

II. Evin odaları, eşyaları, manzarası çok güzeldi.

III. İzmir'i, Ege'nin incisini, görmek için heyecanlanıyorum.

IV. Küçük, elindeki bebeğe sarıldı ve sessizce uyudu.

V. Adam, etrafına uzun uzun bakındı ve hıçkırıklara boğuldu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisinde virgül (,) ara sözü belirtmek için kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

A) Arkadaşımın gözleri, masmavi parlıyordu...

B) Biz kuvvetimizi "damarlarımızdaki asil kanda" buluruz.

C) Bir iki güne bir şeyin kalmayacak, demişti.

D) "Yer Altından Notlar" kitabı Dostoyevski'nin ünlü romanıdır.

E) Bu kilim yüz yıllık -belki daha da fazla- bir antikaymış.

15. Atatürk kültürü şöyle tanımlamıştır: (I) "Kültür (II) bir toplumun devlet hayatında ; (III) fikir hayatında yani toplum biliminde ve güzel sanatlarda ; (IV) ekonomik bir hayatta yani tarımda, ticarette yapabildiği şeylerin ortak sonucudur." (V)

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TEST 4

NOKTALAMA İŞARETLERİ

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraç içindeki yere virgül konması anlamı değiştirmez?

A) Zavallı ( ) kadını izbe, karanlık ve bakımsız bir eve bıraktı.

B) Önümüzdeki ( ) arabayı takip ederek ulaştı bir dağ köyüne.

C) Güzel ( ) odadaki çiçeklerin yerlerini değiştirmiş.

D) O ( ) kahramanlık şiirlerinden zevk alırdı.

E) O ( ) deyimler konusunda çok da başarılı sayılmaz.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna soru işareti konmaz?

A) Nice acılarla yoğrulduğunu biliyor musun

B) Bütün bunları nasıl aklında tutabiliyorsun

C) Bu semti daha önce görmüş müydün

D) Anneannen bu masalı ne güzel anlatıyor

E) Kapıya gelen adam kimi sordu

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tırnak işareti (“ ”) gereksiz kullanılmıştır?

A) Bu cümlede “-cik” eki küçültme işlevi ile kullanılmıştır.

B) “Toplumdan uzaklaşan birey, yalnızlığa sığınır.” diyordu.

C) Örneğin “Necip Fazıl” da toplumdaki bozulmaları pek çok eserinde işlemiştir.

D) Adama “Bizimle daha kibar konuş!” diye bağırdı.

E) Ziya Gökalp her şeyden önce “sosyolog” olarak tanınır.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iki nokta (:) yerinde kullanılmamıştır?

A) Onun tek bir arkadaşı vardır: Beste.

B) Anladım ki: Beni hiç sevmiyorlar.

C) İki dersi çok seviyorum: Türkçe ve Tarih.

D) Öğretmenimiz: “Ödevlerinizi yapın, bitirin!” dedi.

E) Karadeniz Bölgesi'nde yetiştirilen ürünler: fındık, çay, tütün...

5. Aşağıdakilerin hangisinde kısa çizgi kullanılamaz?

A) Birbiri ile ilişkili iki isim arasında

B) Farsça tamlamalarda sözcükten tamlama ekini ayırmada

C) Satır sonuna sığmayan hecelerin bölünmesinde

D) Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermede

E) Dil bilgisinde ek ve kök ayrımında

6. Size son yazdığım öykü kitabından söz etmek istiyorum ( ) Kitabın adı ( ) Gönlümün Yaralı İsmi ( ) Bu kitabı yakın zamanda çıkarmayı düşünüyorum.

Bu parçada boş ayraçla gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

A) (.) (:) (.) B) (:) (:) (...) C) (.) (:) (!)

D) (:) (.) (.) E) (.) (,) (.)

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna soru işareti (?) getirilemez?

A) Bu ıstırabın bizi inkâra götürmesi, daha büyük hezimeti kabul değil midir

B) Benim azaplarım onların bir yığın kaçış imkânlarıyla dolu hayatlarından daha mı iyi

C) Bu bir zaaf mıydı, yoksa tabii bir hakkı kullanmak mı

D) Böyle ısrarla bu kaldırım taşlarında hayatın hangi parçasını görüyor

E) Bahar gelip de nehir çağıl çağıl kabarmaya başlamaz mı içimi geri kalmış bir saat huzursuzluğu kaplar

8. Her yerde rengarenk çiçekler ( ) Bahar gelmiş galiba a dostlar ( )

Bu parçada ayraçlarla belirtilen yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (!) (...) B) (...) (!) C) (:) (!)

D) (.) (.) E) (!) (!)

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı vardır?**

A) Muğla -o deniz ve güneş diyarı- bizi bekliyordu.

B) Hava bugün ne kadar sıcak!

C) Pazardan portakal, elma, mandalina aldım.

D) Yarın Çamlıca'ya pikniğe gidiyoruz.

E) Sınava iki öğrenci gelmedi; Merve ve Arda.

10. Tam yirmi beş yıl oldu. Her sabah erkenden gelir, (I) bu duvarın dibine serer kitapları. Geçenler bakarlar, inceleyip, (II) bırakırlar. Cağaloğlu'ndaki bu kitapçı, (III) yokuşu tırmananların görmeye alışık olduğu, (IV) vazgeçemediği bir parçası gibidir. Yalnız bir derdi vardır: Güvercinler. Onlar kitapçıdan daha eski sahibidirler bu duvarın, (V) vazgeçmezler yerlerinden.

Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden (,) hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Televizyon programlarında sunucuların göz önünde bulundurması gereken kurallar vardır. (I) İşte bunlardan birkaçı: (II) Anladım, tamam, hıı, haaa, evet gibi sözlerle konuşmacının sözü kesilmemeli. (III) Çünkü sunucunun gereksiz yere söze karışması konuşmacının dikkatini dağıtabilir. Sunucunun soracağı soruların; (IV) konuşmacıyı konunun içine çekecek nitelikte olması gerekir. Görüşmeyi, zamanın kalmadığını belirterek bitirmek, geçerliğini yitirmiş bir önlemdir artık. (V)

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yerinde <u>kullanılmamıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Kızılay taraflarında bir apartmanın büyük salonu... (I) Salonun tam karşısında iki metre uzunluğunda, (II) karanlık dar bir koridor. (III) Bu koridorun sonunda büyük, (IV) bakımlı bir oda... Bu odaya her girdiğimde aydınlanıyorum. (V)

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Özgürlük, insanı insan yapan en önemli ayrıcalıktır. Canı ne isterse onu yapıp dilediği yere gitmek, dilediğini düşünmek midir? Dünyada pek çok insan var, her birinin özgürlüğe bakışı diğerinden farklı. Bu insanlar, bunlara bizler de dahiliz, özgürlüğü çoğu zaman kendi çıkarlarına göre kullanıyor.

Bu parçada virgülün işlevleriyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisine uygun bir örnek <u>yoktur</u>?

A) Özel olarak vurgulanması gereken bir ögeyi belirtme

B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırma

C) Ard arda sıralanan eş görevli sözcük kümelerini ayırma

D) Ara sözleri belirtme

E) Tırnak içinde verilmeyen aktarma cümleleri belirtme

TEST 5 NOKTALAMA İŞARETLERİ

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yoktur?

A) Bu annemin, İstanbul'da, doğan bir kadının öyküsüdür.

B) Bu, annemin İstanbul'da doğan, bir kadının öyküsüdür.

C) Bu annemin İstanbul'da doğan bir kadının, öyküsüdür.

D) Bu, annemin -İstanbul'da doğan bir kadının- öyküsüdür.

E) Bu annemin, İstanbul'da doğan, bir kadının, öyküsüdür.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) kaldırılırsa cümlenin anlamı değişir?

A) Edebiyat bir dil sanatı, tiyatro ise gösteri sanatıdır.

B) Diyalog, dramatik bir eserde kişilerin karşılıklı konuşmasıdır.

C) O, güzel günlerine yeniden dönebilse...

D) Sanatçılar, şairler, yazarlar tabiata farklı bir gözle bakarlar.

E) Yahya Kemal'i, o eşsiz şairi, çok severim.

3. Hümanizma akımı (I) sanat ve edebiyatta eski Yunan ve Latin yazarların estetik görüşlerine bağlanma (II) onların yapıtlarını sevme (III) anlayışını getirmişti. Bu anlayışa göre Yunan ve Latin edebiyatları örnek alınacak (IV) bu edebiyatlarda işlenen duygu ve düşünceler benimsenecekti. Böyle de oldu. Kimi sanatçılar, Hümanizma'nın getirdiği (V) bu anlayışa yöneldiler.

Parçadaki numaralandırılmış yerlerden hangilerine herhangi bir noktalama işareti getirilemez?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) III ve V E) IV ve V

4. "Fahriye Abla", "Kar", "Ağrı"... (I) Bunlar gibi öteki şiirleri de dilin, (II) duyguların en incelikli biçimde işlenişinin örnekleridir. (III) Turgut; (IV) Uyar'ın "Çıkışı Türk şiirinde hiçbir şeyle açıklanamaz." (V) dediği şairimiz, yüz yaşına bastı.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Bir konuşmamızda ona, şiiri nasıl yazdığını sormuştum (I) Sorumu şöyle yanıtladı (II) "Önce bir rüzgârın taşıdığı tohum gibi küçücük bir şey düşer aklıma (III) Bu bir anlamdır, bir gerçektir, yaşam ilişkilerimizde öz denebilecek bir durumdur (IV) Yani esin denilen şeydir bu (V)"

Yukarıdaki parçada numaralanmış yerlerden hangisine ötekilerden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bahçeden toplandığı andan başlayarak sebzeler ( ) meyveler besin değerlerini yavaş yavaş yitirmeye başlar. Ürünlerin pazarlara ( ) marketlere ulaşma süresini de sakın ha unutmayın ( ) Tazeliğini yitirmiş bir sebzenin yemeğe katacağı lezzet ne olur ( ) Kısacası ne alırsanız alın ( ) onu en kısa sürede tüketin.

Bu parçada ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (:) (,) (!) (:) B) (;) (.) (...) (!) (.) C) (,) (,) (!) (?) (,)
D) (.) (;) (.) (?) (:) E) (,) (.) (.) (;) (!)

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraçla gösterilen yere iki nokta (:) konulmalıdır?

A) Öyle bir olay ki ( ) eksiklerimizi, yetersizliklerimizi açıkça gösteriyor.

B) İletişimde ölçüsüzlük dediğimiz şey ( ) sanat haberlerinde olduğu gibi spor haberlerinde de kendini göstermiştir.

C) Yöneticilere düşen görevlerden biri de ( ) öğrenciler arasındaki üstün yetenekli gençleri bulup yönlendirmektir.

D) Son günlerde yaşananlar, yöneticilerimize çok şey öğretmiştir ( ) Bunlardan biri gerçekleşmemiş beklentilerimizin üzüntüsüdür.

E) Bu tartışma onun şu iki yönünü açığa çıkarmıştır ( ) Eleştirilere karşı hoşgörüsüz olma ve duygularını denetleyememe.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraçla ( ) belirtilen yere iki nokta (:) konulmalıdır?

A) Öykülerinde gerçeğe önem veriyor ( ) Kişileri seçerken de bu özelliğini koruyor.

B) Onun öykülerinde boşu boşuna yazılmış tek bir cümle bile yok ( ) Her cümle yerli yerinde.

C) Benim için, öykü yazmak çok sıkıntılı bir iş ( ) Karşılığında hiçbir şey vermiyor kişiye.

D) Bir öyküde bulunması gereken iki özellik vardır ( ) iyi bir kurgu, güçlü bir dil.

E) Öykülerini aceleye getirmemiş ( ) Yeterince beklemiş, kıvamına gelince okuyucuya sunmuş.

9. Bugün yetmiş yaşındayım (I) Yaptıklarımdan pek çok pişmanlık duyuyorum (II) Öyle çok, öyle çok yanlış yaptım ki (III) Her şeyden önce en değerli varlığım olan zamanımı istediğimce ve iyi bir biçimde kullanamadım (IV) Hâlbuki şimdikinden en az iki kat daha verimli olabilirdim (V)

Bu parçadaki numaralı yerlerden hangisine üç nokta (...) konulması uygun olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki virgül (,) kaldırılırsa cümlenin ögesinde değişiklik olur?

A) Onun gibi, yapıtlarında kendini anlatan sanatçılar da var.

B) O, romanıyla bir ilke imza attığını söylüyordu.

C) Kardeşimin, atasözlerini ve deyimleri pek bilmediği ortaya çıktı.

D) Ona, takımın oyuncularından söz ettim.

E) Yazdığı makalelerde, alıntı yaptığı kaynakları belirtirdi.

11. Assos'u Assos yapan o muhteşem gün batımı ( ) En güzel ( ) iskeleden ya da Athena Tapınağı'ndan görülebilen bu değişim ( ) izleyenleri derin düşüncelere yöneltiyor ( ) Antik çağın en büyük düşünürlerinden Aristoteles ( ) ilk felsefe okulunu boşuna burada kurmamış demek ki!

Bu parçada ayraçlarla belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (;) (,) (,) (:) B) (...) (;) (:) (,) (;) C) (...) (,) (,) (,) (,)

D) (,) (,) (;) (...) (,) E) (,) (,) (:) (;) (.)

12. Aşağıdakilerin hangisinde "kısa çizgi (-)" **kullanılmaz?**

A) Bir olayın başlangıç ve bitiş tarihlerinin arasına

B) Cümle içindeki ara sözlerin başında ve sonunda

C) Birbiriyle ilişkili iki ülke adının arasında

D) Dil bilgisi incelemelerinde, eklerin başında

E) Cümle içinde eş görevli sözcüklerin arasında

13. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna soru işareti (?) getirilmelidir?

A) Bu konudaki kararı ne olacak, bilmiyorum

B) İşin sonu nereye varacak, hep birlikte göreceğiz

C) Beni gördü mü koşa koşa yanıma gelirdi

D) Bunları yapması için ona kim yetki vermişti

E) Seninle görüşmeyeli başımdan neler neler geçti

TEST 6

NOKTALAMA İŞARETLERİ

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna soru işareti konmalıdır?

A) Bu durumda, susmaktan başka bir şey yapamazdım ki

B) O anda, bu işin içinden nasıl çıkabilirim diye düşündüm

C) Ona bu konuda düşüncelerimi söylemeli miydim, bilemiyorum

D) Bu önerimizi kabul eder mi, ne dersiniz

E) Bunu bana neden şimdi söylüyorsunuz, anlayamadım

2. Artık var olmayan şeyleri büyük bir özlemle kim bilir kaç kez anmışızdır ( ) Kimi zaman, yalnızca geçmişte kalan şeylerin değerini anlayabiliyormuşuz gibi geliyor bana ( ) Kültürümüzün ayrılmaz ögeleri gün geçtikçe yok olmaya yüz tutuyor ( ) tarihsel yapılar, müziğimiz, bize özgü yemekler ( ) Eskiden bilinen birçok olağanüstü yiyecek de unutuluyor artık ( ) bir daha hiç yenmemek, tadılmamak üzere.

Bu parçada ayraçlarla ( ) gösterilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (...) (,) (,) (...) (!) B) (.) (.) (:) (...) (;) C) (...) (!) (:) (;) (,)

D) (!) (.) (;) (.) (;) E) (.) (...) (;) (:) (,)

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışlığı yapılmıştır?

A) Böyle güzel bir havada hiç evde oturulur mu?

B) Türkçe'nin bütün güzelliklerini keşfetmiş biriydi.

C) Bundan yıllar önce Ankara'ya taşınmışlar.

D) Gelmedi beklediğimiz siparişler.

E) Buraya gelmeden Eskişehirli bir arkadaşıma uğradım.

4. Büyük kubbeli serin divan bugün daha sakin, (I) daha gölgeliydi. Pencerelerinden süzülen mavi, (II) mor, (III) sincap rengi bahar aydınlığı; çinilerin yeşil, (IV) derinliklerinde birikiyor, (V) koyulaşıyordu.

Yukarıdaki cümlelerde numaralanmış yerlerin hangisinde virgül işareti yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Birçok sorunla baş ediyoruz: cahillik, hırs, çekememezlik ...

Aşağıdakilerin hangisinde iki nokta (:) bu cümledeki göreviyle kullanılmamıştır?

A) Masraflı arızalar: motor kapağı, aks mili, fren sistemi.

B) Birçok şeye ihtiyacımız var: bulgur, yoğurt, salça...

C) Kısa cümleli dizeleri var: "Ben öldüm."

D) Kışkırtan sözler söylüyor: Sen kazanırsan ben kaybederim.

E) Kendimi kısaca tanıtayım: Fabrikanın kurucusuyum, sahibiyim.

6. Deminden beri gördüklerim rüya mıydı ( ) şaka mıydı ( ) anlayamadım ( ) Sanki herkes söz birliği etmiş de beni şaşırtmak için elinden geleni yapıyordu ( )

Bu parçada ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (,) (.) (.) B) (,) (?) (,) (.) C) (?) (,) (.) (.)

D) (,) (.) (;) (...) E) (,) (?) (,) (!)

7. İlgili bilim dallarına göre araştırmalar (I) laboratuvar sonuçlarına (II) türlü deneylere ve malzemeye dayanır. Filmler (III) slaytlar ve bantlar da malzeme sayılır. Her araştırma sonucu (IV) bilimde bir adım ilerleme sağlayacağından doğru ve inandırıcı olmalıdır. Bilimsel araştırmalar (V) insanlığın yararına ve ona zarar vermeyen bir araca yöneliktir.

Bu parçada numaralandırılmış yerlerden hangisine getirilecek virgül, dolaylı tümleçleri ayırmış olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Türk Dil Kurumu'ndan sözlük ve yazım kılavuzu alacağım.

B) Ayşe Hanım'dan evinin adresini istedim çünkü yarın onlara gideceğiz.

C) Boğaz'dan geçen gemiler oldukça yüklü olmalarına rağmen çok rahat bir şekilde ilerleyebiliyorlardı.

D) 1919 senesi Mayıs ayının 19'uncu günü Samsun'a çıktı.

E) Onun için Batı'da bunlara birer fonksiyon buluyorlar.

9. Kaynağını eski Türk geleneklerindeki toplumcu ahlaktan aldığı bilinen Şeyh Bedrettin'in öğretisini kendi dünya görüşüne yakın bulan sanatçı, bu yapıtında da gerekli gördüğü yerlerde düzyazıya başvurarak şiirini öykünün yükümlüğünden arındırmaya çalışır.

Bu cümledeki virgülün kullanımına benzer bir kullanım aşağıdakilerden hangisinde yoktur?

A) Avrupa ülkelerinin halkları, bu yıllarda ölüme karşı durmayı öğrendi.

B) Bu saptama, 1938-1950 yıllarının yapıtlarını değerlendirme olanağı verir bizlere.

C) Güneşe çıkma olayından kaynaklanan durum değişmesi, şiirin öteki dizelerinde başka psikolojik ögelerle tamamlanacaktır.

D) Öykünün gelişim süreci içinde sorunlarını öğrendiğimiz bu kişiler durumları, davranışları ve istekleri ile toplumsal alanı duyumsatırlar.

E) İçerik, bir anlatımda verilmek istenen, duygu ve düşünce bütünüdür.

10. Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonunda iki nokta kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde buna uygun bir kullanım vardır?

A) En büyük meramım şu idi: Sana sadece tek bir şey sormak.

B) Çantasının rengi şu idi: kırmızı.

C) Bizi karşısında görünce heyecanlanıp kendini tanıttı: Bu katın personel sorumlusuyum.

D) Öğretmenimiz:
— Gösteri için yarın son defa prova yapacağız, dedi.

E) Bazı sözcükler eylemlerden türetilir: avlamak, sulamak...

11. Evrenin dokusunu oluşturan uzay ve zaman( ) En gizemli kavramlar. Uzay bir varlık mı? Neden zamanın bir yönü var? Uzay ve zaman olmadan evren olabilir miydi? Geçmişe dönebilir miyiz? Brian Greene bizi Newton( ) un uzayı ve zamanı değişmez gören anlayışından Einstein'ın akışkan uzay-zaman kavramına, kuantum mekaniğinin birbirlerinden çok uzaktaki cisimlerin davranışlarını anında birbirlerine göre belirledikleri "dolanık" uzayına doğru gerçekten de aydınlatıcı bir yolculuğa çıkarıyor. Yani gerçekliğe( ) fizikçilerin gündelik dünyamızın hemen altında yatmakta olduğunu keşfettiği yeni katmanlarına ulaştırıyor( ) Bahsettiğimiz Evrenin Dokusu adlı eser, aynı yazarın daha önce yayımladığımız Evrenin Zarafeti adlı kitabını tamamlar nitelikte( )

Parçada ayraçla belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (...) (') (;) (,) (.) B) (,) (') (-) (:) (...) C) (...) (,) (,) (,) (.)
D) (...) (') (,) (.) (.) E) (,) (') (,) (:) (.)

12. Türkiye'de ilgi duyuluyor (I) sanıyorum. Bu ilgiyi sağlıklı biçimde besleyecek biyografi (II) otobiyografi kitaplarına (III) anılara ve portre yazılarına gereksinme var. Yoksa ilgi çarpık yoldan (IV) magazin tarafından (V) zedelenerek karşılanır.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine getirilebilecek virgül sıralı cümle oluşumunu sağlar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

BÖLÜM 7

DİL BİLGİSİ

SÖZCÜK TÜRLERİ

İsim (Ad)

Varlıkları, kavramları simgeleyen sözcüklerdir

Örnek: Okul, sevgi, bardak, yol

Sıfat (Ön Ad)

Varlıkları nitelik, renk, durum, biçim, sayı bakımından belirten sözcüklerdir.

Örnek: Kırmızı kalem, küçük çocuk, üç elma

Zamir (Ad)

Ad olmadıkları halde adın yerine kullanılan sözcük ve eklerdir.

Örnek: Odandakileri sen topla.

Zarf (Belirteç)

Fiillerin, fiilimsilerin, sıfatların ve zarfların anlamını zaman, ölçü, durum bakımından açıklayan, sınırlandıran veya tamamlayan sözcüklerdir.

Örnek: Çok hızlısın.

Edat (İlgeç)

Tek başlarına anlamı olmayan, cümleye çeşitli anlamlar katan sözcüklerdir.

Örnek: Kazanmak için çalışmalıyız.

Bağlaç

Tek başlarına anlamı olmayan, sözcükleri, cümleleri bağlayan sözcüklerdir.

Örnek: Kitap ve defter aldım

Ünlem

Cümleye seslenme ve çeşitli duygular katan sözcüklerdir.

Örnek: Ey ahali!

Fiil Eylem

Varlıkların yaptıkları işleri, kılışları veya onlarla ilgili oluşları, yargıları zamana ve kişiye bağlayarak anlatan sözcüklerdir.

Örnek: al-, gel-, sev-, kapat-

Fiilimsi

Fiillerin aldığı kip eklerini almayan, fiilden türediği halde cümlede isim, sıfat ve zarf görevini üstlenen, Ek fiil almadan yüklem olamayan, yan cümlecik kurabilen sözcüklerdir. (**Örnek:** Bildiğini söyledi.)

FİİLLERDE ÇATI

Öznesine Göre Fiil Çatıları

Etken Fiil: İşi yapanın belli olduğu cümlelerdir.

Örnek: O filmi izlemelisin

Dönüşlü Fiil: İşi yapan ve yapılan işten etkilenen gerçek bir öznenin bulunduğu etken fiillere "-l" ve "-n" ekleri getirilerek yapılan fiillerdir.

Örnek: Adam, birden ileri atıldı.

Edilgen Fiil: "-l" ve "-n" edilgenlik eklerini alan ve işi yapanın belli olmadığı fiillerdir.

Örnek: Kontroller yapıldı.

İşteş Fiil: Bir işin birlikte veya karşılıklı yapıldığını belirten fiil kök ve gövdelerine "-(ı)ş, -leş" ekleri getirilerek yapılan fiillerdir.

Örnek: Araçlar çarpışmış.

Nesnesine Göre Fiil Çatıları

Geçişli Fiil: Nesne alabilen fiillerdir.

Örnek: Kollarını açtı

Geçişsiz Fiil: Nesne alamayan, yani "kimi, neyi, ne?" sorularına cevap vermeyen fiillerdir.

Örnek: Yeni işine başlıyor.

Oldurgan Fiil: Geçişsiz fiillere "-r-, -t-, -dır-" eklerinden biri getirilerek bu fiilin geçişli hale gelmesiyle oluşturulan fiillerdir.

Örnek: Çocuğu güldürdü.

Ettirgen Fiil: Geçişli fiillere "-r-, -t-, -dır-" eklerinden biri getirilerek geçişlilik derecesinin artırılmasıyla oluşturulan fiillerdir.

Örnek: Kitabı okuttum.

SÖZCÜKTE YAPI

Kök

İsim Kökü	Fiil Kökü
Varlıkların adı olan köklerdir. **Örnek:** Kitap, hayal	İş, oluş, kılış veya hareket bildiren köklerdir. **Örnek:** Çalış-, kazan-

Ek

Yapım Ekleri	Çekim Ekleri
Eklendiği sözcüklerin anlamını bazen de türünü değiştiren eklerdir. **Örnek:** Türkçe, susa	Eklendikleri sözcüklerin anlamını değiştirmeyip cümledeki görevlerini belirleyen eklerdir. **Örnek:** Çocuklar, kitabım

SES BİLGİSİ

Ses Olayları

Ünsüz Benzeşmesi: Türkçede sert ünsüzle biten bir sözcüğe yumuşak ünsüzlerden "c, d, g" ile başlayan ek geldiğinde, ekin başındaki ünsüzün değişerek sertleşmesidir.
Örnek: Saatçi, katkı, sepette,

Ünsüz Yumuşaması: "p, ç, t, k" sert ünsüzleriyle biten bir sözcüğe ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde, bu sözcüğün sonundaki ünsüzün yumuşayarak "b, c, d, g" ye dönüşmesidir.
Örnek: Ekmeği, senede, kitabım, ağaca

Ses Düşmesi: Sözcükler çekimlenirken veya türetilirken son hecedeki seslerden birinin düşmesidir.
Örnek: Ömür ⟶ Ömrü, küçük ⟶ küçücük

Ses Türemesi: Sözcükler çekimlenirken veya türetilirken sözcüğe yeni bir ses eklenmesidir.
Örnek: Dar ⟶ daracık, his ⟶ hissetmek

Ünlü Daralması: "a, e" geniş ünlüleri ile biten fiillere "-yor" eki getirildiğinde fiilin sonundaki geniş ünlülerin daralarak "ı, i, u, ü" dar ünlülerine dönüşmesidir.
Örnek: Söyle - yor ⟶ söylüyor, yaşa - yor ⟶ yaşıyor

Ünlü Uyumları

Büyük Ünlü Uyumu: Sözcüğün ilk hecesinde kalın ünlü varsa diğer hecelerdeki ünlülerin de kalın, ince ünlü varsa diğer hecelerdeki ünlülerin de ince olmasıdır. (**Örnek:** Kalınlık)

Küçük Ünlü Uyumu: Bir sözcükte düz ünlülerden sonra düz, yuvarlak ünlülerden sonra düz - geniş veya dar - yuvarlak ünlülerin gelmesidir. (**Örnek:** Arkadaş, üzüm)

CÜMLENİN ÖGELERİ

Özne: Yüklemde bildirilen işi, oluşu, hareketi, durumu, kılışı yerine getiren; hakkında bilgi ve haber verilen temel ögedir. Soruları; Kim, ne? (**Örnek:** Adam aldı.)

Zarf Tümleci: Yüklemin anlamını zaman, durum, yön, miktar, tarz, vasıta, şart, sebep, birliktelik yönlerinden tamamlayan sözcüklerin oluşturduğu ögedir. Soruları; Ne zaman, ne kadar, nereye, niçin, nasıl? (**Örnek:** Adam dün aldı.)

Yer Tamlayıcısı: "-e, -de, -den" eklerini alarak cümlenin dolayısıyla yüklemin anlamını, "çıkma (uzaklaşma), bulunma ve yönelme (yaklaşma)" bakımından tamamlayan ögedir. Soruları; kime, kimden, kimde, neye, neyde, neyden, nereye, nereden, nerede? (**Örnek:** Adam kitabı evden aldı.)

Belirtili Nesne: Yükleme sorulan "neyi, kimi?" sorularına cevap veren, belirtme hâl eki (-i) alan ögedir. (**Örnek:** Adam kitabı aldı.)

Belirtisiz Nesne: Özneyi bulduktan sonra yükleme sorulan "ne?" sorusuna cevap veren, "-i" belirtme hâl ekini almayan ögedir. (**Örnek:** Adam kitap aldı.)

Yüklem: İş, kılış, hareket, oluş, durum bildiren; haber veren, cümleyi bir yargıya bağlayan cümlenin temel ögesi olan çekimli ögedir. (**Örnek:** Evden kitabını aldı.)

CÜMLE ÇEŞİTLERİ

Yüklemin Türüne Göre Cümleler

Fiil Cümlesi: Yüklemi çekimli bir fiil olan cümlelerdir. (**Örnek:** Kafile şehre geldi.)

İsim Cümlesi: Yüklemi ek eylemle çekimlenmiş bir isimden oluşan cümlelerdir. (**Örnek:** Bahçe çok küçüktü.)

Anlamlarına Göre Cümleler

Olumlu Cümle: Eylemin yapıldığını ve yargının gerçekleştiğini bildiren cümledir. (**Örnek:** Yarın erken gel.)

Olumsuz Cümle: Eylemin yapılamadığını ve yargının gerçekleşmediğini bildiren cümledir. (**Örnek:** Bugün işe gelmedi.)

Soru Cümlesi: Bir duyguyu, düşünceyi soru yoluyla anlatan ya da soru yoluyla bilgi alan cümledir. (**Örnek:** Kime gideceksin?)

Ünlem Cümlesi: Bir duyguyu dile getiren cümledir. (**Örnek:** Ee, yeter artık!)

Yüklemin Yerine Göre Cümleler

Kurallı Cümle: Yüklemi sonda bulunan cümlelerdir. (**Örnek:** Sınava az kaldı.)

Devrik Cümle: Yüklemi sonda bulunmayan cümlelerdir. (**Örnek:** Az kaldı sınava.)

Eksiltili Cümle: Yüklemi bulunmayan cümlelerdir. (**Örnek:** Karşımızda yemyeşil bir ova...)

Yapılarına Göre Cümleler

Basit Cümle: Tek yargı bildiren cümlelerdir. (**Örnek:** Sınıfa girdi.)

Sıralı Cümle: Birden fazla cümlenin birbirine virgül veya noktalı virgül ile bağlanmasıyla oluşan cümledir. (**Örnek:** Günler geçiyor, zaman daralıyordu.)

Birleşik Cümle: Bir temel cümle ile onun anlamını tamamlayan en az bir yan cümlecikten oluşan cümlelerdir. (**Örnek:** Konuşup gidelim.)

Bağlı Cümle: Aralarındaki ilgiden birbirine bağlaçlarla bağlanan cümledir. (**Örnek:** Geldi ve gördü.)

TEST 1

DİL BİLGİSİ

1. Havaların bir türlü ısınmaması, iklimin sürekli değişiklik göstermesinden kaynaklanıyor.

Bu cümlede temel cümleciğin öznesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) bir türlü ısınmaması
B) Havaların bir türlü ısınmaması
C) değişiklik göstermesinden
D) iklimin sürekli değişiklik göstermesinden
E) ısınmaması

2. (I) Okul öncesi çağda çocukların öğrenme süreci, yaratıcılığın gelişmesine zemin hazırlar. (II) Çocuk bu çağlarda çeşitli malzemeleri parçalara ayırır. (III) Onların yapısını anlar, benzerlikleri ve farklılıkları gözler. (IV) Uzmanlar, yaratıcı bireylerin yaratıcı olmayanlara göre daha özgür olduklarını savunuyorlar. (V) Çocuğun yaratıcı bir birey olması için de okul öncesi eğitimi alması zorunlu bir hale geliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, belirtili ad tamlaması kullanılmıştır.
B) II. cümlede, sıfat tamlamasına yer verilmiştir.
C) III. cümlede, kişi zamiri vardır.
D) IV. cümlede, karşılaştırma ilgeci kullanılmıştır.
E) V. cümlede, edat kullanılmıştır.

3. Organizasyon, tepeden inme kararlarla değil; tabandan gelen tekliflerle uygun şartlar hazırlanarak gerçekleştirilmelidir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İlgeç B) Adıl C) Ad-eylem
D) Ad E) Sıfat

4. Büyükler, çocukları adına düşündükleri idealleri için çocuklarının gelişimine tanık olma mutluluğunu yaşayamazlar.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünlü türemesi
C) Ünlü düşmesi
D) Ünsüz sertleşmesi
E) Ünlü daralması

5. Birdenbire (I) bir şey (II) dikkatimi çekti. Siyah, parlak gözlerinde (III) nokta nokta yaşlar vardı. Bu ona garip, büyüleyici (IV) bir hava veriyordu. (V)

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, birleşik bir sözcüktür.
B) II. sözcük, belgisiz zamirdir.
C) III. sözcük, hem yapım hem çekim eki almıştır.
D) IV. sözcük, türemiş bir sıfattır.
E) V. sözcük, birleşik zamanlı eylemdir.

6. (I) Sorunları farklı açılardan görmeye çalışın. (II) Düşüncelerinizi denetim altında tutmayın. (III) Düşüncelerinizi baskı altında tutmaksızın yeni fikirler üretin. (IV) Düşüncelerinizin yargılanacağından korkmayın. (V) Bu, yaratıcı fikir üretmenizi engelleyecektir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, emir kipi ile çekimlenmiş eylem vardır.
B) II. cümlede, türemiş sözcükler kullanılmıştır.
C) III. cümlede, zarf-fiil alan bir sözcük vardır.
D) IV. cümlede, ayrılma hâl eki kullanılmıştır.
E) V. cümlede, birleşik sözcük kullanılmıştır.

7. Aşağıdaki altı çizili tamlamalardan hangisi tür bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) Elinde çocuğun hırkasını tutuyordu.

B) İstersen aşkımızı coşkun sulara salıver, gitsin.

C) Son yılların en bereketli ilkbahar mevsimi bu yıl yaşandı.

D) Saray bahçesinde bekleyen askerler çok kalabalıktı.

E) Akşama doğru evin yolunu tutmuştuk hepimiz.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlam kayması vardır?

A) Olabildiğince açık bir şekilde aktardım ona içinde bulunduğum durumu.

B) İnsan her ayrılıktan sonra elinde valiziyle kapının önünde kalır.

C) Galeriye gider gitmez eşime telefon ediyorum.

D) İlk kez, yepyeni eşyalarla döşenmiş bir evim olacak.

E) Öğretmen, küçük not defterine bir şeyler karaladı.

9. Ağaçları budanmış (I), sokakları temizlenmiş (II), evleri boyanmış (III), kaldırımları düzenlenmiş (IV) bir şehrin ortasından geçen tertemiz hava; herkese sağlık, mutluluk getirmiş (V).

Bu cümlede numaralanmış eylemlerden hangisi çatı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Gençlik (I) yıllarında çok okuduğum yazarlardan (II) biri de Erol Güngör'dü; kitapları elimden (III) düşmez, gazete ve dergilerdeki (IV) yazılarını kaçırmamaya (V) çalışırdım.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, türemiş bir sözcüktür.

B) II. sözcük, fiilden isim yapım eki almıştır.

C) III. sözcük, iyelik eki ve ayrılma eki almıştır.

D) IV. sözcük, hem yapım hem çekim eki almıştır.

E) V. sözcük, ayrılma hâl eki almıştır.

11. Boğaziçi, kaprisli bir mimarinin en nadide hatlarıyla bezenmiş, gözü okşayan renklerin oynaştığı "güzel"in ta kendisidir.

Bu cümle ile ögelerinin sıralanışı bakımından özdeş olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bu, onun en güzel fotoğraf makinesiydi.

B) Karın sessizliği, diye düşünüyordu otobüsün en arkasında oturan adam.

C) Ana babaları, böyle bir ayrılığa ölümden başka bir şey itemez.

D) Mangalda pişen yemeğin kokusu, bütün evi sarmıştı.

E) Şu ağaçlık tepenin altında, kayaya benzer bir şeyler seçiliyor.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil farklı bir görevde kullanılmıştır?

A) 20 Ekim'de tüm semtin yaşadıkları, yıllar geçse bile hafızalardan silinmeyecek bir olaydır.

B) İleri sürdüğü düşünceler, hiçbir zaman boş ve anlaşılmaz sözler değildir.

C) Arabanın gelip durduğu yer, muhtarın evinin önüydü.

D) Temiz giyimli bir bey, bir otobüsün hemen kalkmakta olduğunu söylemişti.

E) Kendi eliyle yetiştirdiği bu gül bahçesinde annem, huzur içindeydi.

13. İyilik yapma duygusu, bize ileride herhangi bir zarar gelebileceği korkusundan kaynaklanan, yine kendimiz için hissettiğimiz bencilce bir duygudur.

Bu cümlede aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

A) Zamir B) İsim C) Sıfat

D) Edat E) Çekimli fiil

14. (I) Eğitimin ilkokulla başladığını düşünmek son derece yanlıştır. (II) Eğitim, doğumla başlar ve hayatın sonuna kadar devam eder. (III) Bebekken aldığımız eğitim başka, lisedeki başka, üniversitedeki başkadır. (IV) Bu yüzden eğitim için bir öğrenme işidir diyebiliriz. (V) Üniversite sonrası eğitim ise bambaşka bir şekilde görünür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, olumlu bir ad cümlesidir.

B) II. cümle, öznesi ortak bir sıralı cümledir.

C) III. cümle, sıralı bir cümledir.

D) IV. cümle, yüklemi etken çatılı eylem olan birleşik bir cümledir.

E) V. cümle; zarf tümleci, özne, zarf tümleci ve yüklemden oluşan bir cümledir.

15. Sanatın dile getirmeyi (I) amaçladığı gerçek, bilimsel (II) doğruların ölçütleriyle değerlendirilemez (III). Bilim deneylerle, kesin hesapla kanıtlayarak (IV) sunar yasalarını. (V)

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, belirtme durum eki almış bir sözcüktür.

B) II. sözcük, eylemden ad yapan ek almıştır.

C) III. sözcük, birleşik bir sözcüktür.

D) IV. sözcük, hem yapım hem çekim eki almıştır.

E) V. sözcük, çoğul bir addır.

16. Bazı insanlar, ara sıra ayaklarını olanaksızın denizinde yıkadıkları içindir ki zaman zaman başları bulutlarla çarpışmıştır.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

A) Ünsüz türemesi

B) Ünsüz sertleşmesi

C) Ünlü düşmesi

D) n-b çatışması

E) Ünlü daralması

17. Dilin kurallarını, sözcüklerin anlatım sırlarını iyi kavramak için; okulda öğrenilenlerin yanı sıra, ünlü yazarların da eserlerini okuyup incelemek gerekir.

Bu cümlede aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

A) Belirtili ad tamlaması

B) Edat (ilgeç)

C) Sıfat tamlaması

D) Adlaşmış ortaç

E) Yer-yön zarfı

18. (I) Hayat hikâyesinden öğrendiğimize göre, şair yirmi yıldır şiirle uğraşıyor. (II) Elimdeki kitap, onun ilk kitabı ve içinde yalnız on sekiz şiir var. (III) Şiirle uğraştığı her yıla bir şiir bile düşmüyor. (IV) Üstelik şiirlerinden bazıları birkaç dizeden oluşacak kadar kısa. (V) Ama olsun, o bu on sekiz şiirin tümüne kendi damgasını vurabilmiş; içindeki çocuk saflığını üstün dizelere dökebilmiş.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, kurallı bir fiil cümlesidir.

B) II. cümle, olumsuz ve birleşik bir cümledir.

C) III. cümle, yüklemi şimdiki zamanla çekimlenmiş birleşik bir cümledir.

D) IV. cümle, olumlu bir ad cümlesidir.

E) V. cümle, bağımlı sıralı bir cümledir.

TEST 2

DİL BİLGİSİ

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisi çatı yönüyle diğerlerinden farklıdır?

A) Çocuğun albümündeki resimlere ilgiyle baktı.

B) Servis geç kalınca taksiye bindi.

C) Bana her zaman babasından bahsederdi.

D) Yaşaran gözlerinde kocaman bir sevinç belirdi.

E) Yaralıya ilk müdahale olay yerinde yapıldı.

2. İnsanoğlunu diğer varlıklardan ayıran en temel niteliklerden birisi, muhakkak ki onun konuşabilme yeteneğidir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Üstünlük belirteci B) Birleşik ad

C) Bağlaç D) İlgeç

E) Adıl

3. Doğruyu hangi elde görsem sevinçle karşılar, uzaktan kokusunu alır almaz silahlarımı atar, teslim olurum.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

A) Ünsüz türemesi B) Ünlü daralması

C) Ünsüz sertleşmesi D) Ünlü türemesi

E) Ünsüz düşmesi

4. Çizgi roman, bugün artık özgün bir yaratıcılık (I) olarak kabul ediliyor. Pek çok ünlü (II) sanatçı bu türü (III) kullanmayı yeğliyor (IV). Anlatmak istediklerini bu yolla daha rahat anlatabiliyor. Böylelikle çizgi roman her (V) geçen gün etkisini arttırıyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi niteleme sıfatıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Bu kitap yaşamın mutluluğunu tiyatroda arayan birinin, yalnız "ben" ekseninde yazdığı anılar değil. (II) Bir dönemin tiyatro dünyası; bütün renkleriyle, kişileriyle, yaşanan acılarıyla, mutluluklarıyla bu satırda yer alıyor. (III) Yer yer iğneli, yer yer seven ama hiçbir zaman hırçın ve kırıcı olmayan bir söyleyişi var yazarın. (IV) Kitabın başında yazar "Varsa bir sözün, açarsın perdeyi." diyor. (V) Kitabı okurken bir tiyatrocunun, seyircisinin alkışı kulaklarında yankılanmadıkça mutlu olamadığını anladım.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, yüklem ek eylemin olumsuzuyla çekimlenmiştir.

B) II. cümlede, edat kullanılmıştır.

C) III. cümlede, birleşik sıfat kullanılmıştır.

D) IV. cümlede, belgisiz zamir vardır.

E) V. cümlede, zarf-fiil kullanılmıştır.

6. Yaratıcı gücüyle ölümsüzleşmeyi (I) hak etmeyen hiçbir (II) yazar, geleceğe zorla kalamaz. Zamanın acımasız (III) sınavı, kendine sanatçı süsü verenleri (IV) unutulma toprağına gömer (V).

Bu parçadaki altı çizili sözlerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, hem yapım eki hem çekim eki almıştır.

B) II. sözcük, birleşik yapılı bir sözcüktür.

C) III. sözcük, eylem kökünden türemiştir.

D) IV. sözcük, adlaşmış ortaçtır.

E) V. sözcük, türemiş bir eylemdir.

7. Başkalarının tercih ettiği bir hayata mahkûm olmamak için, bu sözlüğü incelemeden adım atmayın!

Bu cümlenin öge dizilişi ile özdeş olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bugün, babamın arkadaşlarıyla çalışanları bize yemeğe geliyorlar.

B) Biraz sonra çocuk çığlıklarıyla dolacak bu bahçe.

C) Aylardır görmediği arkadaşlarını görmek için sabah erkenden kalkıp yola koyuldu.

D) Akşamın alacakaranlığındaki istasyonda kalabalık dağıldıktan sonra bir başına kaldı.

E) Evden kızgınlıkla çıkan adam, hızlı adımlarla ilerleyerek karanlıkta kayboldu.

8. Diyaloglarda, yaşamdan (I) alınmış sahnelerin aktarılışında (II) başarılı (III) olduğu ileri sürülemez. Dilinin savrukluğu (IV), olayların gelişiminde rastlantılara yaslanması bir zorunluluktur (V) onun için.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, eylemden türemiştir.

B) II. sözcük, isim-fiil eki almıştır.

C) III. sözcük, yalnızca yapım eki almıştır.

D) IV. sözcük, türetilirken ünlü kaybına uğramıştır.

E) V. sözcük, ek fiil almış ad soylu bir sözcüktür.

9. (I) Bütün büyük sanatçılar gibi ölümünden sonra o da büyüdü. (II) Kişiliğinde, eserini küçülten, gerektiği ölçüde ciddiye alınmasını önleyen bir taraf vardır adeta. (III) Öldü, gitti, şimdi aramızda yok. (IV) O derbeder, tedirgin yaşayışını aldı ve yok oldu. (V) Ancak öyle gönlünce, özgür bir yaşayışla verebileceği eserleri bıraktı ardında.

Bu parça numaralanmış cümlelerden hangisinde ünsüz sertleşmesi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Bu çılgın tipide, sabahın köründe yollara düşen işçi ve memur kalabalığını getiriyorum gözlerimin önüne ve anlıyorum ki insanların bitmek bilmeyen çilelerinin acısı yüzlerine yansıyor.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Sıfat tamlaması

B) Belirtisiz ad tamlaması

C) Tamlayan ile tamlananın yer değiştirdiği ad tamlaması

D) Belirtili ad tamlaması

E) Zincirleme ad tamlaması

11. Türkiye güzel bir ülkedir (I). Fakat bu güzellikleri (II) görmek için göz gerekir (III). Aslında gören (IV) göz değil, düşüncedir (V).

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, ek fiil almış bir addır.

B) II. sözcük, isimden isim yapım eki almıştır.

C) III. sözcük, geniş zamanla çekimlenmiş bir eylemdir.

D) IV. sözcük, sıfat-fiil eki almıştır.

E) V. sözcük, basit yapılıdır.

12. Şair; hayal, heyecan ve fikirlerini yalın olarak ifade etmekten çok, okuyucuda belli bir ruh hâli yaratacak kelimeler seçer veya kelimeleri o yolda kullanır.

Bu cümlede aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

A) Bağlaç

B) İşaret sıfatı

C) Zarf-fiil

D) Birleşik zamanlı eylem

E) Belirtisiz ad tamlaması

13. Şevket Bey, üzengilerin üstünde hafifçe (I) doğrulup boylu boyunca atın boynuna yatarak ağırlığını (II) hafifletti (III). At, son gücüyle yeni bir hamle yapıp (IV) yanındakini bir boy geçti (V).

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinde ünsüz değişimi vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. (I) Ankara'nın bir ilçesinde gösterişsiz bir parkta birkaç kişi oturuyoruz. (II) Hemen yanımızda bir mezarlık var. (III) Sıradan ve sıcak bir yaz günü. (IV) Nedendir bilmem ama çocukluğumdan beri mezarlıklardan ürkmemişimdir. (V) Özellikle taşra kentlerinin çevreyle uyumlu, insana sükunet veren mezarlıklarından hep hoşlanmışımdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ögelerin sıralanışı "Birkaç sıkıntılı olayın içindeydi." cümlesiyle aynıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Muhammed Ali'nin her maçtan sonra boksörlüğü bıraktığını, yorgunluğu geçtikten sonra, tekrar büyük bir heyecanla başladığını gördüm. Alındaki ufacık bir kırışıklık bile sanki boks için vardı.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünlü türemesi B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünsüz düşmesi D) Ünlü düşmesi
E) Ünsüz sertleşmesi

16. Buzdan bir saraya benzeyen Moskova'da, camdan yollarda yürümek bir marifetti; Moskova, asık suratlı binalarıyla gizemli bir dünyanın başkentiydi.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Niteleme sıfatı B) Belirtme sıfatı
C) Ek fiil almış sözcük D) Belirtili ad tamlaması
E) Benzetme edatı

17. Gerçekte türü ne olursa olsun her yazınsal (I) yaratının malzemesi yaşantıdır (II). Ozanlar, yazarlar, bu malzemeyi (III) farklı şekilde ortaya koyarlar (IV). Bir bakıma onlar yaşantı işçisidir (V).

Bu parçada numaralandırılan sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, ad köklü bir sözcüktür.
B) II. sözcük, türemiş addır.
C) III. sözcük, belirtme durum eki almış basit bir sözcüktür.
D) IV. sözcük, etken çatılı bir eylemdir.
E) V. sözcük, ek eylem almış ad soylu bir sözcüktür.

18. Öğretmen, öğrencilere soru sorma ve düşüncelerini ifade edebilme yetisini kazandırmalıdır.

Bu cümlede aşağıdaki ögelerden hangisi yoktur?

A) Zarf tümleci B) Dolaylı tümleç
C) Özne D) Belirtili nesne
E) Yüklem

TEST 3

DİL BİLGİSİ

1. Benim (I) ruhum havayla dolu bir şişeye (II) benzer. Bu şişe hiçbir (III) zaman hayat kaynağı (IV) olan oksijenden mahrum kalmaz. Şişenin içindeki (V) havayı istediğiniz kadar boşaltın, içinde yine de oksijen kalır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, iyelik eki almış şahıs zamiridir.

B) II. sözcük, yönelme durum eki almıştır.

C) III. sözcük, birleşik bir sıfattır.

D) IV. sözcük, hem yapım hem çekim eki almıştır.

E) V. sözcük, türemiş bir sıfattır.

2. Özgürlük; canı ne isterse onu yapıp dilediği yere gitmek, dilediğini düşünmek değildir, birçok kişinin kabul ettiği gibi.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İyelik eki almış sözcük

B) İsim-fiil eki almış sözcük

C) Sıfat tamlaması

D) Tamlayan ile tamlananın yer değiştirdiği ad tamlaması

E) Zarf-fiil eki almış sözcük

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir eylemsi ek eylem alarak yüklem olmuştur?

A) Yaz aylarında evde en sevdiği iş, çiçekleri sulamaktı.

B) Sevgi, insanları birbirine yaklaştıran tılsımlı bir duygudur.

C) Yaşlı insanlara karşı davranışları çok kırıcıydı.

D) Bu yörede avlanmak, iki ay süreyle yasaklanmıştır.

E) Bir kitap okunurken önemli görülen yerler not alınmalıdır.

4. I. Arkadaşları dün bize geldi.

II. Kitaplarını dolabına yerleştirdim.

III. Okulları eve beş dakika uzaklıktaydı.

IV. Arabaları hep kapının önünde dururdu.

V. Çocuklarına yarın yüzmeyi öğretecekmiş.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde altı çizili sözcüklerin aldığı ekler, onlara hem ikinci hem üçüncü tekil kişiye ait olma anlamı katmıştır?

A) I ve II B) II ve IV C) II ve V

D) III ve IV E) IV ve V

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme, isim tamlamasının sıfatı olarak kullanılmıştır?

A) Çocuk, yaptığı yaramazlıktan dolayı sus pus oturmuş, kendisine verilecek cezayı bekliyordu.

B) Turşu bidonunun kapağını açınca keskin mi keskin sirke kokusu yayıldı etrafa.

C) Ilık ılık esen rüzgâr, penceremin perdesiyle dans eder gibiydi.

D) Akhisar'da trene bindiğim zaman, güneş yavaş yavaş batmak üzereydi.

E) Eskiden beri, onun sokaklarda gezen ipsiz sapsız biri olduğu söylenir.

6. (I) Bugün kendimi, geçmişime göre, yitirdiğim geçmişe göre, özgür hissediyorum. (II) Bu sıkışık ve kapalı alandan, bu bilinçli ve sabırla sürdürülen tutkudan başka bir şey istemiyorum. (III) Yaşamlarını çiçekler ve mezar taşları arasına hapseden şu insanlar gibi yaşamımı sıkılıp koparılan sıcak ekmek gibi avucumda tutmak istiyorum yalnızca. (IV) Böylelikle insan, şu art arda dizilmiş uzun gecelerde, kendisiyle konuşarak kendisiyle yüzleşebilir. (V) Ve bu olağanüstü sabır, düşünceleri yeniden ortaya çıkarır, düşüncelerin kaçışını durdurur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ilgeç (edat) yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdaki sorulardan hangisine verilen cevap nesnedir?

A) – Dolabın gözünde ne var?
– Hatıra defteri

B) – Öğrencinin neyi kaybolmuş?
– Kitapları

C) – Arkadaşınız nereye gitti?
– Kütüphaneye

D) – Depoda neler buldunuz?
– Eski tablolar

E) – Anneni aradın mı?
– Hayır

8. Romanda, ülkenin dünü ve bugünü, insanların yarına umutla bakışı mizahi bir dille anlatılıyor.

Bu cümle ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Ad tamlaması kullanılmıştır.
B) İsim-fiil kullanılmıştır.
C) Yüklem, çatısı bakımından etkendir.
D) Sıfat tamlaması zarf tümleci görevinde kullanılmıştır.
E) İlgeç kullanılmıştır.

9. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde herhangi bir ses olayı <u>yoktur</u>?

A) Ameliyatla <u>burnundaki</u> kemiği aldılar.
B) Oturduğu yerden <u>çocuğun</u> oynayışını seyrediyordu.
C) O kitabı sana vereceğimi <u>unutmuştum</u>.
D) Gözleri <u>vitrindeki</u> oyuncağa takıldı.
E) Yaşlı <u>balıkçı</u>, ağları çekerken gençliğini düşünüyordu.

10. (I) Hükümet Caddesi'nde donanma gecelerine mahsus bir aydınlık ve kalabalık vardı. (II) Kahveler adam almamaya çalışıyordu. (III) Karanlık sokak aralarında kadın yığınları görülüyordu. (IV) Bütün Sanova, Kelami Baba Türbesi'ni yakan kafirin hapse girdiğini görmek istiyordu. (V) Fakat yatsı ezanı okunduğu hâlde görünürlerde bir şey yoktu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ögelerin sıralanışı "Şehirdeki komutan; çocukların, kadınların ve tüm yaşlıların şehrin dışına çıkmalarını istemişti." cümlesiyle aynıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Acelesi olduğunu söylemek için ağzını her açtığında masada bulunanlar tarafından sözü kesiliyor, bir türlü diyeceğini diyemiyordu.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi <u>yoktur</u>?

A) Ünlü daralması
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz türemesi
D) Ünlü düşmesi
E) Ünsüz yumuşaması

12. (I) Özgür düşünce, Batı uygarlığının armağanıdır insanlara. (II) En soylu, en güçlü yanı da budur. (III) Doğu'nun kültür tarihinde zaman zaman Batı'yı derinlik bakımından yaya bırakan düşünceler olabilir. (IV) Ama donmuş, kalıplaşmış, dinginleşmiş dolayısıyla insan kafasını dizginlemiş düşüncelerdir. (V) Kaldı ki bu düşüncelerimi değerlendiren Hint'in, Çin'in düşünce zindanlarına ışık tutan Batılı özgür düşünürler olmuştu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümle, geniş zamanlı bir ad cümlesidir.
B) II. cümle, özne ve yüklemden oluşmuştur.
C) III. cümle, kurallı bir fiil cümlesidir.
D) IV. cümle, olumlu ve sıralı bir cümledir.
E) V. cümle, yüklemi birleşik zamanlı girişik birleşik bir cümledir.

13. Bu hırçın, sinirli düşünüş çok uzun sürmüyor, zihnim henüz yüzünü görmediğim yavruma gidiyordu; ben de bu avuç içi kadar yere sığmaz oluyordum.

Bu cümlede aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

A) Niteleme sıfatı

B) Kişi adılı

C) Ad eylem

D) Birleşik sözcük

E) Geniş zamanın olumsuzu

14. Bence ahlâkın bir ilkesi vardır: Sana (I) yapılmasını istemediğini, sen de başkasına (II) yapma. Her koyun kendi bacağından asılır (III), diye boşuna dememiş atalarımız (IV). Bu buyruğun doğru olduğuna içinizde siz de daha iyisini düşünmeksizin ona (V) uyuyorsanız artık korkmayın.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, çekim eki almış bir zamirdir.

B) II. sözcük, dönüşlülük eki almıştır.

C) III. sözcük, hem yapım hem çekim eki almıştır.

D) IV. sözcük, iyelik eki almış bir addır.

E) V. sözcük, işaret zamiridir.

15. Doğuşun, yaradılışın bizi bazı mesleklere daha yakın kıldığını kabul etmemiz önemlidir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Birleşik sözcük

B) Birden fazla yapım eki almış sözcük

C) Belgisiz zamir

D) İsim-fiil eki almış sözcük

E) Belgisiz sıfat

16. (I) Bu sabah uyandığım vakit etrafımda bir eksiklik var gibi geldi. (II) Dikkat edince buldum. (III) Geceleri bahçede mahzun bir ninni sesiyle akan çeşme donmuştu. (IV) Pencereyi açmak için yatağımdan kalktım. (V) Fakat tahta kepenkler bir türlü açılmıyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ögelerin sıralanışı "Okulların tatile girmesine az bir zaman kala yorulmuştuk." **cümlesiyle aynıdır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Ressam için resmedilmeyecek bir şey yoktur ama boyaların bile anlatmakta aciz kaldığı, hissedildikçe güzelleşen ayrıntılar vardır.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz yumuşaması

B) Ünlü daralması

C) Ünlü düşmesi

D) Ünsüz benzeşmesi

E) Ünsüz türemesi

18. (I) Fotoğrafçı; insanları, taşı, toprağı, ışığı, dakikayı, saniyeyi ve saliseyi aşan sanatkârdır. (II) Objeyi yakaladığı anda titriyor, dudakları sararıyor, kirpikleri oynuyordur. (III) İçini harikulade bir coşkunluk, bir yaşama sevinci, bir hüzün dalgası, bir keder, bir isyan sarıverir. (IV) Fotoğrafçı, objeyi kendi ruhunda yaşadıktan sonra insanlara sunar. (V) Zamanın en küçük dilimini bile yaşar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle; özne, nesne ve yüklemden oluşmuş basit bir cümledir.

B) II. cümle sıralı cümledir.

C) III. cümle, yüklemi tezlik fiili ile oluşturulmuş kurallı bir cümledir.

D) IV. cümle, olumlu ve kurallı bir cümledir.

E) V. cümle, yüklemi geniş zamanla çekimlenmiş basit bir cümledir.

TEST 4

DİL BİLGİSİ

1. Devletin yapısına uygun olan ve yapılması gereken inkılaplar, yerleşmeye başlamıştır bu tarihten o yılların sonuna kadar.

Bu cümlede aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

A) Edilgenlik eki almış sözcük

B) İşaret sıfatı

C) Çoğul eki almış ad

D) Sıfat-fiil

E) Belgisiz zamir

2. Kayığı belirli bir yönde ve dengede tutabilmek için dümeni sağa sola kırıyordu ama fırtına şiddetini artırdıkça bunun pek yararı olmuyordu.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İyelik eki almış sözcük

B) Birleşik zamanlı eylem

C) Belirtisiz ad tamlaması

D) Zarf-fiil eki almış sözcük

E) İşaret zamiri

3. Her yıldızın (I) yörüngesi vardır ve onunla (II) en yakın komşusu (III) arasında yalnız bir çekim değil erişilmez (IV) bir uzaklık da bulunur. Çekimin gücü artar, uzaklık azalırsa iki yıldız kucaklaşmayıp (V) çarpışır.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, tamlayan eki almış bir addır.

B) II. sözcük, yapı bakımından basittir.

C) III. sözcük, iyelik eki almış bir addır.

D) IV. sözcük, hem çekim hem yapım eki almış ad soylu bir sözcüktür.

E) V. sözcük, zarf-fiil eki almıştır.

4. Toprağın bağrına saplanan kara demir, tümseklere gelince dalga sırtında yükselircesine yükseliyor, sonra da yolunu değiştirip derinliklere yöneliyordu.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz yumuşaması

B) Ünsüz türemesi

C) Ünlü düşmesi

D) Ünsüz düşmesi

E) Ünsüz benzeşmesi

5. (I) Şair, bu kitaptaki şiirlerinde öznel dünyasının iz düşümlerini yansıtmaya çalışmış. (II) Kitap, yer yer modernleşmenin insana getirdiği sıkıntılarla, yer yer de dramatik söyleyiş içerisinde sorgulamalarla kurulan şiirlerden oluşuyor. (III) Modern yaşamın getirdiği olumsuzluklar da şairi rahatsız etmiş. (IV) Kitabı oluşturan şiirlerin çoğunda, bu rahatsızlığın yansımalarını yabancılaşma ekseninde yapılan sorgulamaları okumak mümkündür. (V) Şairin bütün bunları anlatırken duygusallığın tuzaklarına düşmekle bundan sıyrılma arasında bocaladığı söylenebilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, yüklemi basit zamanlı birleşik bir cümledir.

B) II. cümle, kurallı bir fiil cümlesidir.

C) III. cümle, yüklemi yardımcı eylemle oluşmuş bir cümledir.

D) IV. cümle, olumlu bir ad cümlesidir.

E) V. cümle, yüklemi sürerlik fiili ile oluşturulmuş, girişik bir cümledir.

6. Yer yer konunun akışını bozmayan kısa çevre betimlemeleri, romanın oluşma aşamasına ulaştığını gösterecek düzeydedir.

Bu cümlede aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

A) Ek fiil almış sözcük

B) İyelik eki almış ad

C) Sıfat-fiil

D) Birleşik sözcük

E) Niteleme sıfatı

7. İnsanlar, içinde bulundukları (I) topluluğun kurulmuş düzenine (II) uyarak yaşıyorlar. Bu düzen yalnız (III) görenekler-de değil, düşünme ve duyma gibi iç davranışlarda bile kendini (IV) göstermekten (V) geri kalmaz.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, iyelik eki almış ortaçtır.

B) II. sözcük, yönelme durumu eki almış bir addır.

C) III. sözcük, bağlaç görevindedir.

D) IV. sözcük, dönüşlülük zamiridir.

E) V. sözcük, ayrılma eki almış ad eylemdir.

8. İstasyonun arkasındaki alandan ana caddeye çıkan sokağın karşısında, eskiden Rumların oturduğu küçücük bir semt bulunuyordu.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İyelik eki almış sözcük

B) Dönüşlü çatılı yüklem

C) Sıfat-fiil eki almış sözcük

D) Belirtili ad tamlaması

E) Belirtisiz ad tamlaması

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dönüşlülük adılı eylemi kişi bakımından pekiştirmiştir?

A) Kendi arabasıyla gitsin İzmir'e, kimseden araba istemesin.

B) Pastaları annem kendisi yaptı.

C) Kendine güzel bir ayakkabı aldı dün.

D) Bu konuşmayı bana değil, kendisine yaparsanız daha iyi olur.

E) Öğretmen suçu kendisinde bulmuştu.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme ad olarak kullanılmıştır?

A) Kadın ara ara ağlıyor, sonra tekrar gözlerini kapatıyordu.

B) Her semti sokak sokak gezdik ama yaşlı adamı bulamadık.

C) Güzel haberi alan konu komşu evin bahçesinde toplanmıştı.

D) Adam ağır ağır kürsüye yürüdü, kağıdı çıkarıp konuşmaya başladı.

E) Çocukların hepsi gün boyunca akıllı akıllı oturdu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı adlaşmış sıfat olan bir belirtili isim tamlaması vardır?

A) Yetkililer, otobüsün şoförünü mahkemeye çağırdılar.

B) Müdürümüz küçüklerin isteklerini dikkate alırdı.

C) Okulun bazı öğrencileri soruları çözmekte zorlandı.

D) Soğuk hava kütlesi etkisini giderek azaltacak.

E) Okurların hepsi aynı sorunun cevabını merak etmişti.

12. Aşağıdakilerin hangisinde adlaşmış sıfat "ad tamlamasının tamlayanı" **olarak kullanılmıştır?**

A) Ağacın altında küçük bir çanta bulmuştu.

B) Dertlinin halinden ancak dertliler anlar.

C) Günün yorucu işlerini bitirip evine gitti.

D) Sitenin havuzuna yabancı çocukların girmesi yasak.

E) Soruların içinden önce kolayları çözmelisin.

13. Aşağıdakilerin hangisinde ötekilerden farklı türde bir tamlama vardır?

A) Bu taşlı yüzüğü ona hediye olarak kızı almıştı.

B) Bahçede onlarca kayısı ağacı vardı.

C) Namık Kemal'de derin bir memleket sevgisi vardır.

D) Çamaşır makinesi arızalanınca tamirciye götürdü.

E) Trafik cezaları yeniden düzenlendiği için sevindik.

14. (I) Realizme büyük değer vermesine rağmen, romancının sık sık subjektivizme düşmesi de gözden kaçmaz. (II) Konuşmalarda çok realist olan ve çeşitli yazılarında konuşma dilinin tabiiliğini şiddetle savunan romancı, konuşmaların dışında, tasvirlerinde ve olayı hikâye edişlerinde tamamıyla Osmanlıcaya kayar. (III) Bu çeşitleme ve düzensizlik, dil ve üslupta da açıktır. (IV) Bu kaymalar, hiç şüphesiz, romanlarının en zayıf yönlerindendir. (V) Hüseyin Rahmi'nin romanları, Türk halkının elli yıllık yaşayışına ait çok zengin malzeme ile doludur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, yüklemi anlamca kaynaşmış birleşik fiil olan olumsuz bir cümledir.

B) II. cümle, sıralı bir cümledir.

C) III. cümle, içinde dolaylı tümleç olan kurallı bir cümledir.

D) IV. cümle, yüklemi ek fiil almış bir ad cümlesidir.

E) V. cümle; özne, edat tümleci ve yüklemden oluşmuştur.

15. Bugünkü zevk ve değer anarşisi, edebiyat tarihlerinin dünü yarına bağlayan, yarını aydınlatan bir değer disiplini getirmemesindendir.

Bu cümlede aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

A) Belirtisiz isim tamlaması

B) Belirtme eki almış isim

C) Sıfat tamlaması

D) İsim-fiil

E) Belgisiz zamir

16. Edebiyat, gerçekliği olduğundan daha uzak iklimlere taşıyan sanatçıların, kendi tezgâhlarında işledikleri nadide ve öznel bir sanat dalıdır, bu nedenle de ta derinlerde hissedilir.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz yumuşaması

B) Ünsüz sertleşmesi

C) Ünsüz türemesi

D) Ünlü daralması

E) Ulama

17. Bilim adamları eşyanın (I) üç boyutlu olduğunu söylüyorlar. (II)

Olabilir, bilim böyle düşünebilir. (III) Ama sanatçı dördüncü

boyutu (IV) arayıp bulmak zorundadır. (V)

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, basit yapılı bir sözcüktür.

B) II. sözcük, birleşik zamanlı bir eylemdir.

C) III. sözcük, birleşik yapılı bir eylemdir.

D) IV. sözcük, belirtme eki almış bir addır.

E) V. sözcük, ek eylem almıştır.

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem olumsuz olduğu halde cümlenin anlamı olumludur?

A) Roman yazmayı hiç denedin mi?

B) Böyle durumlarda hiç mi konuşmaz?

C) Bir bardak çay daha içmez misiniz?

D) Bugün için annenden izin alamaz mısın?

E) Onun yaşadıklarını hiç bilmez miyim?

TEST 5

DİL BİLGİSİ

1. Belirtisiz ad tamlamalarında tamlayanla tamlanan arasına sözcük giremez.

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

A) Sporcu kafilesini taşıyan otobüs kaza yapmış.
B) Eski maliye bakanı da toplantıya katıldı.
C) Çam ağaçlarının altında piknik yaptık.
D) Karayolları Genel Müdürü bu konuda açıklama yaptı.
E) Kalın Türkçe kitabı masanın üzerinde duruyordu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belgisiz zamir bir isim tamlamasının tamlayanı olarak kullanılmıştır?

A) Bu koru, onların buluşma yeriydi sanki.
B) Annem kimsenin işine karışmayan bir kadındı.
C) Gelenlerin çoğu onun okul arkadaşlarıydı.
D) Ağaçların ortasında iki katlı bir ev vardı.
E) Onların hiçbiri yarınki maça gelemeyecek.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ötekilerden farklı türde bir eylemsi vardır?

A) Babası gideli kimseyle konuşmuyor.
B) Öğretmen sınıfa girince içeride bir sessizlik oldu.
C) İş yerine kadar durmaksızın koşmuştu.
D) Arkasına bakmadan yanımızdan uzaklaştı.
E) Benim işi kabul etmemi isteyen sendin.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil ek eylem alarak yüklem olmuştur?

A) Bu sınavı kazanmaya kesin kararlıydı.
B) Olayın etkisini azaltmak senin elinde.
C) Bizimle çalışmak isteyen çok insan var.
D) En sevdiği şey saatlerce müzik dinlemekti.
E) Sahneye ilk çıkan grup daha eğlenceliydi.

5. Gerçek ozan; her yele dayanabilen, her çiyden su alabilen, yapıtlarını yemişleri gibi taşıyan bir ağaçtır. Bir ustaya bağlanmak, bir örneğe saplanıp kalmak neye yarar ki? Sedir ağacı ve palmiye ile aynı topraktan beslenen bir böğürtlen ya da diken olmak, bu büyük ağaçların mantarı ya da yosunu olmaktan çok daha iyidir.

Bu parçada kaç eylemsi kullanılmıştır?

A) 10 B) 9 C) 8 D) 7 E) 6

6. Onun, evini ve çok sevdiği çocuklarını terk edip gitmesine en büyük tepkiyi ben göstermiştim.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisine örnek gösterilemez?

A) Birleşik zamanlı fiil B) İsim-fiil C) Sıfat-fiil
D) Zarf-fiil E) Basit zamanlı fiil

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiil kipinde anlam kayması vardır?

A) Zeynep bu konuyu annesiyle dün konuşmuş.
B) Seninki saçlarını savura savura geliyor.
C) İstediğini elde etmek için çok çalışmalısın.
D) Babamın doğduğu yıl ülkemiz savaşa katılır.
E) Lise yıllarında yaşadığı günleri artık unutmuş.

8. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde kullanılan yapım ekinin işlevi farklıdır?

A) Çocuklar beni hemen benimsemişti.
B) Konuları iyice özümseyin, sonra soru çözün.
C) Annesini gören bebek hemen gülümsedi.
D) Bu parayı azımsamayın lütfen, devamı da gelecektir.
E) Şımarık biriydi, etrafındakileri her zaman küçümserdi.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çekim eki almış bir sözcük yoktur?

A) Savaş bitince birçok asker sevindi.
B) Çatının onarımı henüz tamamlanmamıştı.
C) Kağıttan uçurtmalar yapardık çocukken.
D) Yazarlık artık çekilmez bir iş değil.
E) Bu yıl yapılan hazırlıklarda bende varım.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iyelik eki yapım eki almış bir sözcüğe eklenmiştir?

A) Okulun bahçesindeki çocuklar top oynuyordu.

B) Bu çöp yığını burada çok kötü koku yapıyor.

C) Üç odalı bir ev tuttum, üstelik deniz manzaralı.

D) Soruları çözüp cevaplarını forma işaretledi.

E) Yüzüme öyle bakınca ona çok acıdım doğrusu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yapım eki alan sözcük sıfat görevindedir?

A) Bu yeşillikler insanın yaşama arzusunu kamçılıyor.

B) Burada topu topu beş gün daha kalınabilir.

C) Ziyaretine gittiğimizde bir yudum su bile ikram etmedi.

D) Eşyalarını yukarı kata çıkarıp odasına bıraktı.

E) Öğretmen yarın derste bizi sözlü yapacakmış.

12. Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder.

Dante gibi ortasındayız ömrün.

Delikanlı çağımızdaki cevher,

Yalvarmak, yakarmak nafile bugün,

Gözünün yaşına bakmadan gider.

Yukarıdaki dizelerde aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiş bir ad tamlaması

B) Zarf fiil (bağ fiil)

C) Ünlü kaybına uğramış sözcük

D) Benzetme edatı

E) İsimden türemiş eylem

13. I. Büyük gemi, serin denizlerin ortasındaydı.

II. Birçok yolcunun uğurlamaya geleni yoktu.

III. Herkes büyük bir heyecanla geminin kalkınmasını bekliyordu.

IV. Yakınlarını uğurlamaya gelenler, gemiye el sallıyorlardı.

V. Az sonra gemi, içindekilerle birlikte limandan ayrıldı.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangileri yalnızca özne ve yüklemden oluşmuştur?

A) I ve V B) I ve II C) II ve III

D) III ve IV E) IV ve V

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisi ögelerine yanlış ayrılmıştır?

A) Annemden para almak / bu yaşımda / bana / çok / ağır geliyor.

B) Yıllar önce / Edgar Allen Poe / "Bir şiir nasıl oluşuyor?" sorusunu irdeleyen bir makale / yayımladı.

C) Edebiyat dünyasının en önemli düşmanlıklarından biri, / Turgenyev ile Dostoyevski arasında / yaşanmıştır.

D) Bir yazarı tanıtan anı yazarlarının, o yazarın lehinde ya da aleyhinde olması / yapıtlarının değerini / eksiltmez.

E) Orhan Veli, Picasso'nun / resim alanında yaptığını / Türk şiirinde / yapmıştır.

15. Evet, gerçekten de biz çocukken bazı şeyler haddimize <u>düşmezdi</u>. Bazı şeyleri konuşma, yapma hatta isteme (I) şansımız bile <u>yoktu</u> (II) ve biz bunu <u>bilirdik.</u> (III) Ama çocuklarımız böyle değil. Onlar her şeyi yapabileceklerine, söyleyebileceklerine ve isteyebileceklerine <u>inanıyorlar</u>. (IV) Dahası bunlar gerçekleşmediği takdirde bunun suçlusu ve sorumlusunun bizler olduğunu <u>düşünüyorlar</u>. (V)

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangileri ek eylem <u>almamıştır</u>?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III

D) II ve V E) IV ve V

TEST 6

DİL BİLGİSİ

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcük ötekilerinden farklı bir yolla yapılmıştır?

A) Bu odaya iki çekyat asla sığmaz.

B) Futbolcular verkaç taktiğini başarıyla uyguladılar.

C) Çocuğa doğum gününde değişik yapbozlar almış.

D) Müzedeki uçaksavarlara hayranlıkla baktı.

E) Projesini tamamlamak için benden tutkal istedi.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcük belirtisiz isim tamlamasının sıfatı olarak kullanılmıştır?

A) Bu romanında bir mirasyedinin hayat hikâyesini okuduk.

B) Mağazanın vitrininde albenili çocuk eteklerini görünce dayanamayıp içeri girdik.

C) Bu filmde hayatları büyük gelgitler arasında geçen insanların maceralarını görebilirsiniz.

D) Kitaptaki olayların büyük bir bölümü bir denizaltında geçiyor.

E) Bu başıboş çocuklar, sokaklarda hem kendi hayatlarını hem de başkalarının hayatlarını tehlikeye atıyorlar.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir birleşik sözcük adıl görevindedir?

A) Bu çocuklar hiçbir beklenti içine girmeden bunları yaptılar.

B) Birtakım olaylar karşısında aşırı tepki vermeyi huy edinmişti.

C) Birçoğumuz dereyi küçük bir salla geçebileceğimizi düşünmüştük.

D) Zilin çalmasına birkaç dakika varken öğretmen içeri girdi.

E) Bugün pek çok insan evini iş yeri olarak kullanmayı tercih ediyor.

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi, kökünün türü yönüyle ötekilerden farklıdır?

A) Konuşmak için Ahmet de söz almıştı.

B) Çok geçmeden kar yağışı başladı.

C) Güzellik anlayışı kişiden kişiye değişir.

D) Bana bu konuda yalan söylemeyin.

E) O kitabı hiçbir yerde bulamadım.

5. İtalya'nın ünlü ve çok yönlü yazarı Umberto Eco "Gülün Adı" romanının çevirisiyle ülkemizde adını duyurmuştu.

Bu cümlede vurgulanan öge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nesne B) Zarf Tümleci C) Dolaylı Tümleç D) Özne E) Yüklem

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisi iki ögeli bir cümledir?

A) Sınavda çözümü zor soruları en sona bıraktım.

B) Armağan, ummadığı kadar çok paraya sahip olmuştu.

C) Eski arkadaşlarla her yılın ilk hafta sonunda bir araya gelirdik.

D) Bütün sanatların ortak konusu insan ve onun yaşadığı gerçekliktir.

E) Kalenin o eski, yüksek kapısını birkaç darbeyle açabilirlerdi.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ara söz nesnenin açıklayıcısıdır?

A) Sokak satıcıları, bu gürültücü insanlar, daha sabahın köründe avaz avaz bağırmaya başlamışlardı.

B) Asırlık çınar ağacı, babamın en sevdiği ağaç, yılların yıpratıcılığına daha fazla dayanamadı.

C) Halk edebiyatına, binlerce yıllık kültürümüzü taşıyan bu değere, yeterince ilgi göstermiyoruz.

D) İki yıl önce, annemi kaybettiğimiz yıl, bu sıkıcı ve tenha köye taşınmaya karar verdik.

E) Yahya Kemal'i, İstanbul aşığı bu büyük şairi, her ölüm yıl dönümünde rahmet ve saygıyla anacağız.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne, sıfat tamlamasından oluşmuştur?

A) Çalışkan insan daima başarılı olur.

B) Dün Türkçe kitabım okulda kalmış.

C) Masanın üzerindeki tüm bardakları buraya getirin.

D) Artık havalar yavaş yavaş soğumaya başlar.

E) Masa ve sandalyeler orta yerde dağınık duruyordu.

9. I. Bana düğünde aldığı gömleği çok beğenirim.

II. Çocukluk yıllarını paylaştığı arkadaşlarını özlüyor.

III. Adam yanındaki çocuğa alaylı gözlerle baktı.

IV. Ne düşündüğünü, ne yapmak istediğini hiç bilmiyordum.

Yukarıdaki cümlelerden hangileri ögelerin sıralanışı yönünden aynıdır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

10. Şehrin gürültüsünden bıkanlar bu sessiz dağ başında kurdukları çadırlarda bir süre dinlenirlerdi.

Bu cümlenin ögeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Özne - dolaylı tümleç - yüklem

B) Özne - zarf tümleci - yüklem

C) Dolaylı tümleç - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem

D) Özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem

E) Özne - nesne - zarf tümleci - yüklem

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklemi geçişli eylem olmasına rağmen cümlede nesne kullanılmamıştır?

A) Toplantıda bu konuyu açıklayacağım.

B) Arkadaşlarımdan destek bekliyorum.

C) Sessiz olursanız daha iyi duyarız.

D) Ağır ağır arkadaşımın yanına yanaştı.

E) Son sınavdaki puanımla birçok arkadaşı geçtim.

12. Mektuplarınızın bir kısmı dün postalandı.

Bu cümlenin çatı özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Edilgen fiil - geçişsiz fiil

B) Etken fiil - ettirgen fiil

C) Dönüşlü fiil - geçişsiz fiil

D) İşteş fiil - geçişli fiil

E) Edilgen fiil - oldurgan fiil

13. Sisli bir gün Eminönün'den araba vapuru ile karşıdan karşıya geçiyordum. Araba vapuru yalnız kendi ışığının düştüğü yerde suyu buluyor ve yol alıyordu. Vapur birden hızlanınca düşmemek için korkuluklara tutundum. Benimle birlikte sallanan korkuluklar hiç de sağlam yapılmamıştı. Kadıköy iskelesine gelince büyük bir kalabalıkla birlikte bende vapurdan indim.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine örnek gösterilemez?

A) Etken fiil B) Edilgen fiil C) İşteş fiil D) Geçişli fiil E) Geçişsiz fiil

14. Hayatım gece gündüz hiç durmadan çalışmakla geçti.

Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Durum zarfı kullanılmıştır.

B) Yüklem öznesine göre etken, nesnesine göre geçişsiz bir fiildir.

C) İlgeç kullanılmıştır.

D) Bağlaç vardır.

E) Üç ögeli bir cümledir.

15. (I) Geçenlerde bir televizyon programına konuk oldum. (II) Program başlamadan önceki dakikalarda bu işin altından kalkamayacağımı düşündüm. (III). Ama iki üç dakika sonra her şey yerli yerine oturdu. (IV) Aslında her işin kavranması alışmaya bağlı. (V) Canlı yayında konuşmak da sürekli yapılan bir iş haline geldi mi kolaylaşıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TEST 7

DİL BİLGİSİ

1. (I) Kısa bir sessizlik oldu. (II) Genç subaylar geri dönülmez noktaya yanaştıklarını hissediyorlardı. (III) Taşkışla'nın içi bir anda silah mekanizmalarının ürkütücü şakırtılarıyla doldu. (IV) Karşı damlarda korkuyla etrafına bakınan birkaç kuş vardı. (V) Komutan müdahale etmek için ayağa kalktığında çalışanlardan birinin emri duyuldu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi yüklemin türüne göre ötekilerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki sıralı cümlelerin hangisinde nesne ortaklığı söz konusudur?

A) Çocukluğumda bu yöreleri adım adım gezer, köyleri elimle koymuş gibi buluverirdim.

B) Annesi ne istediğini biliyor, çantasını önceden hazırlayıveriyordu.

C) Sabahın erken saatlerinde yola çıktık ancak bu saatte gelebildik.

D) Bu konu üzerinde aylardır sert ve kırıcı yazılar yazıyor, herkesi etkiliyordu.

E) Çocuk gördüğü eğitimi yetersiz buluyor, belki de hiç beğenmiyordu.

3. (I) Anı yazmak öteki türleri yazmaktan daha kolaydır. (II) Bununla birlikte anı yazmanın da kendine özgü nitelikleri vardır. (III) Eli kalem tutan herkes geçmişteki yaşantısını yazabilir. (IV) İyi de yazsa kötü de yazsa anıdır bunlar. (V) Ancak sanat değeri taşıyan bir anı rastgele yazılmış bir anı değildir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, kurallı birleşik cümledir.

B) II. cümle, bir ad cümlesidir.

C) III. cümle, olumlu bir cümledir.

D) IV. cümle, sıralı bir cümledir.

E) V. cümle, olumsuz bir isim cümlesidir.

4. Büyük bir mağazanın ev araçları satan bölümüne tezgâhtar olarak alındı.

Bu cümle ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Birleşik cümledir.

B) Kurallı bir cümledir.

C) Olumsuz bir cümledir.

D) Eylem cümlesidir.

E) Yapım eki almış birden çok sözcük vardır.

5. Aşağıdakilerden hangisinde virgülden önceki bölüm eksiltili bir cümledir?

A) Şoförlere kök söktüren bir yolmuş bu, bunun yanında da güzelliğine diyecek yok.

B) Dalaman'dan sonra Marmaris'te bir çay molası, ardından dağlara tırmanıyorduk.

C) Keskin virajlar aşıyoruz durmadan, her tırmanışta bir başka güzellik çıkıyor karşımıza.

D) Ihlamur ağaçlarının kokusu dağları tütsülüyor, doğanın güzelliğini bastırıyor durmadan.

E) Altmış kilometre sonra dağlar geride kalıyor nihayet, birden bembeyaz bir tatil köyüne varıyoruz.

6. Muhasebe servisine geldiğinde saat dokuzu gösteriyordu.

Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Basit - devrik - olumlu - fiil cümlesi

B) Birleşik - devrik - olumlu - isim cümlesi

C) Birleşik - kurallı - olumlu - fiil cümlesi

D) Basit - kurallı - olumlu - fiil cümlesi

E) Birleşik - devrik - olumsuz - fiil cümlesi

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü daralması yoktur?

A) Yiyeceklerimizi temiz bir kapta muhafaza etmeliyiz.

B) Okullar bu yıl 8 Haziran'da kapanıyor.

C) Adam yanındakinin kulağına bir şeyler söylüyordu.

D) Küçük çocuk bir köşede sessizce ağlıyordu.

E) Bu safsataları sana diyen kim, merak ediyorum.

8. Ben, çürük bir gemi aşk denizinde

Ben, yağmur damlası dostun izinde

Ben, yanıp kül oldum aşkın közünde

Ben, kara sevdanın dert yoldaşıyım

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Ünsüz yumuşamasına aykırılık

B) Ulama

C) Ünsüz sertleşmesi

D) Kaynaştırma

E) Büyük ünlü uyumuna aykırı sözcük

9. Bu sabah hava berrak

Bu sabah her şey billurdan gibi

Fakirinde bolluk

Hastasında sağlık;

Sorulsa çocuk bahçesidir, derim

Karşı tepedeki mezarlık

Yukarıdaki dizelerde büyük ünlü uyumuna uymayan kaç sözcük vardır?

A) 5 B) 4 C) 3 D) 2 E) 1

10. Güzel İstanbul'umuzu semt semt hissederek yaşamış olan tüm şairler, coşkuyla yazmış oldukları şiirlerini gelecek kuşaklara armağan etmişlerdir.

Bu cümlenin ögeleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Özne / nesne / dolaylı tümleç / yüklem

B) Nesne / özne / zarf tümleci / yüklem

C) Nesne /zarf tümleci / dolaylı tümleç / yüklem

D) Özne / nesne / zarf tümleci / yüklem

E) Özne / nesne / zarf tümleci / dolaylı tümleç / yüklem

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklemden önce gelen sözcüklerin tümü "dolaylı tümleç" **grubunu oluşturmuştur?**

A) Sokağın başındaki yeşil boyalı evden çıktılar.

B) Senin kitabını üçüncü masanın gözünde buldum.

C) Her kitap, insanın düşünce ufkunu genişletmede bir araçtır.

D) Yazarın kaleminin ucundan hep kan damlardı.

E) Başaramam kuşkusu içinde sınav saatinin gelmesini hiç istemedi.

12. (I) Yazar, kitaplarını okuyan çocukların yaşama ilişkin sorunlarla doğrudan karşılaşmasını istemez. (II) Ancak çocukların bu konularla bilinçlenmesini ister. (III) Başka bir deyişle, çağdaş dünyanın sorunlarını masalsı bir biçimde aktarır. (IV) Böylece çocuğu eleştirel düşünmeye hazırlar. (V) Onların dünyasını da zenginleştirir böylece.

Bu parçada numaralandırılan cümlelerin hangisinde birden çok filimsi kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Aşağıdaki dizelerden hangisinin yüklemi çekimli fiildir?

A) Diri bir sabahın eylülüsün birden
Binlerce hüznü çağıran

B) Yanmış bal kokularıyla dolu rüzgâr
Kıyılarındaki camlarda

C) Şimdi bir Akdeniz salgınısın
Sonsuz bir otobüs yolculuğu gibi

D) Gönlünü Şirin'in aşkı sarınca
Yol almış hayatın ufuklarınca

E) On yıl var, ayrıyım Kınadağı'ndan,
Baba ocağından, yar kucağından

14. Gün batımında hızı kesilen rüzgârla uysallaşmış ölü dalgalar, yeniden ileri atılmak için mehtabı bekler.

Bu cümlede aşağıdaki ögelerden hangisi yoktur?

A) Dolaylı tümleç

B) Zarf tümleci

C) Özne

D) Belirtili nesne

E) Yüklem

15. Bir milletin kültürü, o milletin ve komşusu olduğu milletlerin yaşam tarzları, gelenekleri ve inanışları ile şekillenir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Edat B) Bağlaç C) Zamir D) Ad E) Sıfat

16. Barbarosoğlu, eserini yorumlarken hem değişen çevre kültürüne hem de unutmaya yüz tuttuğumuz, hissettiğimizde bizi derinden etkileyen geleneklerimize işaret ediyor.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünlü daralması

B) Ünlü düşmesi

C) Ünsüz yumuşaması

D) Ünsüz türemesi

E) Ünsüz benzeşmesi

17. (I) Sanıldığı gibi sadece dil ve üslupla yazılan bir yazı türü değildir deneme. (II) Güzel söz söyleyip şiirsel ifadeler kullanmayı yeterli sayıyor, çoğu yazı meraklısı. (III) Evet üslup olmazsa olmazı onun ama usta denemecilere bakarsanız hepsinin derin bir kültüre, bir tarih bilincine sahip olduğunu görürsünüz. (IV) Dahası keskin ve ışıltılı bir zekâya, ironi gücüne sahiptirler. (V) Bu da onları diğer türlerin yazarlarından farklı kılan en önemli özelliktir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, yüklemi isim olan birleşik bir cümledir.

B) II. cümle, içinde belirtili nesne olan devrik bir cümledir.

C) III. cümle, bağlı bir cümledir.

D) IV. cümle, olumlu ve basit bir cümledir.

E) V. cümle, eksiltili bir cümledir.

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili tamlama ötekilerden farklıdır?

A) Kardaki ayak izlerini saatlerce takip ettiler.

B) Annem tüm yastık kılıflarını yıkayıp ütüledi.

C) Köy halkı yaşanan olayların hiçbirini anlamamıştı.

D) Kışlık elbiseleri çıkarma vakti çoktan gelmişti.

E) Halk türküleri öz kültürümüzün en değerli, en renkli ürünleridir.

TEST 8

DİL BİLGİSİ

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde "yalandan" **sözcüğü nitelik bildirmektedir?**

A) O günden beri, şaka bile olsa, yalandan tiksinirim.

B) Kimseye doğrudan zarar, yalandan yarar gelmez.

C) Bizi oyalamak için, yalandan bir kavga çıkardılar.

D) Aklını başına alsın, yalandan dolandan vazgeçsin!

E) İyiyi kötüden, doğruyu yalandan ayırt etmesini bil.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir zamir, belirtili ad tamlamasının tamlayanı olarak kullanılmıştır?

A) Buralara gelip yerleşmek, evlenmek onun kaderiymiş.

B) Eleştirmenlerin çoğu sanatı ve sanatçıyı yönlendirdiğini sanır.

C) Birçoğunu tanımama rağmen, bu çocuğu bir türlü hatırlayamadım.

D) Yağmurun şiddeti arttıkça eve dönme isteğim de büyüyordu.

E) Başbakanın açıklamaları bazı gazetecilere doyurucu gelmedi.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil farklı türde bir sözcüğe eklenmiştir?

A) Eskiden kasabamız yemyeşildi.

B) Her sabah arabasıyla buradan geçerdi.

C) Birkaç yıl yurt dışında kalacakmış.

D) Sonunda o da suçunu anlayacaktı.

E) Cebinde kalan son bozuklukları sayıyordu.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil yoktur?

A) Hiç durmaksızın yola devam edildi.

B) Güneş doğmadan yola çıktık.

C) Bu sevimli insana kanım kaynadı.

D) Gider gitmez beni aramasını söyledim.

E) Evi temizleyerek annesine yardımcı oldu.

5. "İle" **aşağıdakilerden hangisinde farklı görevdedir?**

A) Bu kadar bavulla yola çıkılır mı?

B) Buralarda tütünle pamuk yetişir.

C) Koşmakla yürümek bir olur mu?

D) Şapkasıyla paltosunu vestiyere verdi.

E) Geceyle gündüz benim için birdir.

6. Aşağıdaki dizelerden hangisinde ad tamlaması yüklem görevinde kullanılmıştır?

A) Ona gül rengini vermiş dökülen kanlarımız.

B) Benim sadık yarim kara topraktır.

C) Gözlerimiz bulutlandı, arabaya binince.

D) Gölgesinde barınacak tek ağacım yok artık.

E) Üstüme örtülen, gecenin karanlığıdır.

7. "Acı tatlı günleri, hatta yılları paylaştığım bu öğrenciler yalnızca iki hafta sonra okuldan mezun olup gideceklerdi." **cümlesinin öznesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) yılları paylaştığım bu öğrenciler

B) bu öğrenciler

C) acı tatlı günleri hatta yılları paylaştığım bu öğrenciler

D) yalnızca iki hafta sonra

E) hatta yılları paylaştığım bu öğrenciler

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işi yapan belli değildir?

A) Toplantıda, uyulması gereken kurallar belirlendi.

B) Her zaman bu mağazadan alışveriş yapıyorum.

C) Arılatlıklarıyla herkesi şaşırttı.

D) Misafir geleceği için hazırlık yaptık.

E) Ödevlerini akşama kadar bitirdiler.

9. "Karikatür" kelimesi, aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözde özne göreviyle kullanılmıştır?

A) Karikatür, iletişim gücünün yüksekliği nedeniyle sevilir.

B) Karikatür, sanatların en dinamik olanıdır.

C) Karikatür, toplumsal değişimlerin aynasıdır.

D) Karikatür, yirminci yüzyılın etkin sanatlarındandır.

E) Karikatür, güldürmekten çok düşündürmelidir.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil, nitelediği isimle birlikte cümlenin nesnesi olmuştur?

A) Erken gelenler, ön sıralara oturdular.

B) Bir rastlantı, beklenmeyen bir kaza, bana kan kardeşimi kazandırdı.

C) Sokağın gürültüsü, salonun bir köşesinde uyuklayan ihtiyarı uyandırmıştı.

D) Şampiyon olan takımın taraftarları sabaha kadar sokaklarda gösteri yaptı.

E) Bu kitabı tüm soruları yanıtlayan öğrenciye vereceğim.

11. İnsanları eğitmeyi amaçlayan bu yazarın öykü ve romanlar yazarak ulaşmaya çalıştığı nokta, çağdaş uygarlığa uymayan düşünme ve yaşama biçimlerini değiştirmekti.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Fiilimsiler kullanılmıştır.

B) Birden çok sıfat tamlaması vardır.

C) Özne, birden çok sözcükten oluşmuştur.

D) Bağlaç kullanılmıştır.

E) İlgeçlere yer verilmiştir.

12. Ülkenin günlük siyasal olaylarını ve toplumsal bozukluklarını eleştirel bir yaklaşımla ve etkileyici bir biçimde yansıtır.

Bu cümlenin ögeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Özne - nesne - yüklem

B) Nesne - dolaylı tümleç - yüklem

C) Özne - dolaylı tümleç - yüklem

D) Nesne - zarf tümleci - yüklem

E) Özne - zarf tümleci - yüklem

13. Yakup Kadri, Yaban'da özellikle köy gerçeklerini, anlatımda kuruluğa düşmeden, eleştirel bir tutumla yansıtmıştır.

Yukarıdaki cümlede altı çizili sözcüklerin karşıladığı kavramları öğrenmek amacıyla bir soru cümlesi oluşturulsa bu cümlede aşağıdaki sözcük dizilerinden hangisi tümüyle yer alır?

A) nerede - kim - nasıl

B) nerede - neyi - nasıl

C) nerede - kimi - nasıl

D) nerede - ne - neyle

E) nerede - nasıl - kim

14. Eski trenin basamaklarından atladığını, eve doğru koşarken güzel çocuklarının da ona doğru koştuğunu hayal ediyordu.

Bu cümlede aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

A) Yeterlik fiili
B) Ek fiil almış sözcük
C) Edat
D) Zarf-fiil
E) Ayrılma hâl eki almış ad

15. Eserin dokusunu (I) ören izlenimlerin (II) çoğu doğrudan doğruya dış alemden (III) gelir. Bu nokta hem psikoloji hem de estetik bakımından (IV) çok önemlidir. Edebi eseri görecelikten kurtaran şey, sanatçının doğrudan doğruya hayatla yüz yüze gelmesidir (V).

Bu parçadaki altı çizili sözlerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, hem iyelik hem durum eki almıştır.
B) II. sözcük, tamlayan eki almış bir addır.
C) III. sözcük, ayrılma hâl eki almış bir addır.
D) IV. sözcük, hem yapım hem çekim eki almıştır.
E) V. sözcük, geniş zaman eki almış bir eylemdir.

16. Çocuklarımıza tertemiz bir dünya bırakmak istiyorsak önce zihniyetlerimizi değiştirmeliyiz.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Belirtili ad tamlaması
B) Pekiştirilmiş sıfat
C) Gereklilik kipi ile çekimlenmiş fiil
D) İyelik eki almış ad
E) Etken çatılı yüklem

17. (I) Çok çabuk buldum şiirlerde kendi sesimi. (II) Yöntemim ortaya çıkıverdi. (III) Çevremde, yaşamımda aradım şiiri. (IV) İlk şiirimde yaşamın beni etkileyen renklerini işledim. (V) Hıdırellez gezintileri, bayram yerleri, İzmir'in faytonları, avlusunda tavuklar, horozlar beslenen baba evi, sabahları erken uyanmanın sevinci, ilk aşk kırgınlıkları...

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi sırasıyla "dolaylı tümleç, nesne ve yüklem"den oluşmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Servi ağacı, uzun yıllardan beri sevgilinin kölesiydi, sevgilisine karşı köleliğini doğrulukla yaptığı için özgür bırakıldı; bu nedenle servi ağacının boyu böylesine ince ve uzun oldu, bulutlarla yarışır gibi gökyüzüne yükseldi.

Bu cümlede aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

A) Ek fiil almış sözcük
B) Benzetme edatı
C) Niteleme sıfatı
D) Birleşik sözcük
E) Kurallı birleşik fiil

19. (I) Tarihsel roman, ülkemizde güncelliğini her zaman korumuş ve edebiyat dünyamızda hep gündem oluşturmuş bir roman türüdür. (II) Ne var ki edebiyatın bütün alanlarında olduğu gibi tarihsel roman alanında da çok büyük bir boşluk söz konusudur. (III) "Tarihsel Roman Üzerine" salt bu nedenle üzerinde durulması gereken bir kitaptır. (IV) Bilimsel çalışmanın bilinen ağır ve kuru üslubuyla kaleme alınmış bir kitap değil. (V) Yararlanılan kaynaklara çok sık göndermelerde bulunmasına rağmen yazar, kitabını oldukça canlı ve anlaşılır bir dille şekillendirmiş.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, girişik birleşik bir cümledir.
B) II. cümle, olumlu ve kurallı cümledir.
C) III. cümle, yüklemi ek fiilin geniş zamanı ile çekimlenmiş bir ad cümlesidir.
D) IV. cümle, girişik - birleşik ve olumsuz bir cümledir.
E) V. cümle, bağımsız sıralı bir cümledir.

TEST 9

DİL BİLGİSİ

1. (I) Çevirinin daha ilk cümlesi yadırgatıyor beni. (II) Buradaki "Stately" sözcüğü "sarman" olarak çevrilmiş. (III) Yani söz konusu kişinin "babacan" olduğu anlatılmak isteniyor. (IV) Bu sözcük İngilizcedeki anlamını içermiyor. (V) Çevirmen ilk çeviri denemesinde "heybetli" sözcüğünü kullanmış, sonradan bunu "sarman"la değiştirmiş.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi yüklemin yerine göre diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Yaşamayı öğretmek için, ilk önce kendimiz yaşamayı öğrenmeli, sevmeliyiz, diye başlıyorsun son mektubuna. (II) Çevremizde, bize yaşamı sevdirecek nice durumlarla karşılaşıyor; onun güzelliklerini sezdirecek nice olaylar yaşıyoruz. (III) Olaylara ve insanlara bakmayı öğrendikçe yaşamı da daha iyi anlayacağımızı düşünüyorum. (IV) Geçen hafta, öğrencilerimle bir kır gezisine çıktık. (V) İki kilometre boyunca yürüdüğümüz yolda öyle güzel manzaralarla karşılaşınca ilk kez yaşadığımın ayrımına vardım.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, yüklemi şimdiki zaman kipiyle çekimlenmiş birleşik bir cümledir.

B) II. cümle, ortak tümleçli, sıralı bir cümledir.

C) III. cümle, dolaylı tümleci olan basit bir cümledir.

D) IV. cümle, içinde zarf tümleci olan olumlu bir cümledir.

E) V. cümle, yan cümlesi olan girişik birleşik bir cümledir.

3. Güzel ve etkili konuşma, özel bir yetenek değildir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Olumsuz isim cümlesidir.

B) Yapım eki almış birden çok sözcük vardır.

C) Öznesinin birden çok sıfatı vardır.

D) Yüklemi birden çok sözcükten oluşmuştur.

E) Sıralı cümledir.

4. Aşağıda altı çizili sözcüklerin hangisinde farklı bir ses olayı vardır?

A) İşler yolunda gidiyor; zamanla daha iyi olacak.

B) Çocukluk anılarını hâlâ benliğinde saklıyor musun?

C) Ender bulunan, hoş kokulu bitkiler yetiştirirdi.

D) Sen mutluluğun resmini yapabilir misin?

E) Gizli derdim kalbimdedir, onu ancak bilen bilir.

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili sözcük birden çok yapım eki almıştır?

A) Denize dönmek istiyorum / Mavi aynasında suların

B) Yaz şimşeği bir tutkuyla / Seviyorum içinizden birini

C) Çocuklar büyüyor yıkık kentlerde / Yürekleri barışa hasret

D) İnsanlığımdan utanıyorum / Açlıktan ölenleri gördükçe

E) Her şey bir eski zaman düşünde / Savrulur gider o güzel günler

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili sözcük ötekilerden farklı işlevde bir çekim eki almıştır?

A) Gündüz güneşim, gece yıldızımsın benim

B) Her mevsimde çiçek açan bir ağacım vardı benim

C) Benim doğduğum köylerde buğday tarlaları yoktu

D) Benim her gece ansızın rüyalarına giren

E) Benim de mi böyle düşüncelerim olacaktı

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi birleşik fiil değildir?

A) Hızlanmazsak derse yetişemeyiz.

B) Yemekten sonra spor yapabilirsin.

C) Onlar gününü gün ederken biz boşlukta kalakaldık.

D) Beyaz perdelerin arkasında bir gölgenin dolaştığını fark ettim.

E) Yeni aldığı arabayı da satmayı düşünüyordu.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük hem yapım eki hem çekim eki almıştır?

A) Aralarında sıkı bir dostluk vardı.

B) Dalgalı denizde yüzmek tehlikelidir.

C) Kapının önünde bir yabancı var.

D) Dün caddeler çok kalabalıkmış.

E) İnatçılar çevrelerinde pek sevilmezler.

9. Çağdaş (I) sinemanın ünlü (II) örneklerinden birini dün gece televizyonda izlerken korkulu (III) dakikalar (IV) yaşadım. (V)

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerin hangisinde birden çok yapım eki vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdaki dizelerde altı çizili sözcüklerin hangisinde birden çok yapım eki kullanılmıştır?

A) Kara gözlüm çok özledim ben seni

B) Varlığımı yalnız ona verdim ben

C) Hava keskin bir kömür kokusuyla dolar

D) Gözleri yaş dolu yorgun bulutlar

E) Bir med zamanı gökyüzü kurşunla örtülü.

11. Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) "Cümle" ve "masal" kelimeleri, başlarında bulunan ünsüzlere göre yabancı kelimelerdir.

B) Türkçe kelimelerin sonunda "b, c, d, g" ünsüzleri bulunmaz.

C) "Elma" sözcüğü büyük sesli uyumuna uymadığından yabancı bir sözcüktür.

D) Türkçe sözcüklerde iki ünlü yan yana gelmez.

E) "Tablo" sözcüğü ikinci hecesinde "o" ünlüsü bulunması sebebiyle yabancı sözcüktür.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük ünlü uyumuna uymayan bir sözcük vardır?

A) Dışarıya çıkıp dolaşalım mı?

B) Bu zor görevi de başarıyla bitirdik.

C) Her çocuk yaramazlık yapar.

D) Yarınki yemekte ben size yardım ederim.

E) Çiçekleri yeni aldığı saksılara dikmiş.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük ünlü uyumuna aykırı birden fazla sözcük kullanılmıştır?

A) İnsanlar başaklara benzerler, içleri doldukça eğilirler

B) Gideceğiniz yeri bilmiyorsanız, vardığınız yerin önemi yoktur.

C) İstekli olmak kontrol altındaki bir yangını ifade eder.

D) Yüzeyde hazine bulamazsınız.

E) Geçmişi bir kitap gibi kullanın, eviniz gibi değil.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde küçük ünlü uyumuna uymayan sözcük kullanılmıştır?

A) Şiirin güzelliği kendi dilinde okunmasına bağlıdır.

B) Beklenen gün nihayet gelmişti.

C) Maçın sonucunu, gazeteden öğrendim

D) Kendisine mağazadan yeni bir elbise almıştı.

E) Araba, yavaş yavaş köyden uzaklaşıyordu.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-ki" eki hem büyük sesli uyumunu hem de küçük sesli uyumunu bozmuştur?

A) Seninki yine geç kaldı.

B) Benim görüşlerimi değil de onunkileri daha çok önemsiyor gibisin.

C) Evdeki hesap, çoğu zaman çarşıya uymaz.

D) Kitaptaki konular, mutlaka iyice incelenmeli.

E) Okuldaki en güzel günlerini bizlerle paylaştı

16. Cümlelerin hangisinde ek fiil ötekilerden farklı bir görevde kullanılmıştır?

A) Düşünmeden alınan kararlar yanlıştır.

B) Denizde yüzerken kendimizi kaybederdik o zamanlar.

C) Ben de bu okulun öğrencisiyim artık.

D) Dünyaya yön veren düşüncedir bu.

E) İlkokul arkadaşlarımla bir araya gelmek harikaydı.

17. Her değersiz (I) adam, durmadan eleştirir. Durmadan yakınır. (II) Durmadan suçlar. Ben diyaloğa geçtiğim hiç kimsenin kusurundan, (III) kötülüğünden bahsetmedim. (IV) Herkesin iyi tarafları vardır. Ben hep o iyi tarafları anlattım. Benim başarımın (V) en önemli sırrı budur.

Bu parçadaki altı çizili sözcükler ve aldıkları eklerin işlevleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük yapım eki almış bir sıfattır.

B) II. sözcük çekim eki almış bir fiildir.

C) III. sözcük iyelik ve ayrılma hâl ekini almış bir addır.

D) IV. sözcük çekim eki almış birleşik eylemdir.

E) V. sözcük hâl eki almış bir addır.

18. Bu esnada, ellerinde ödenecek su faturaları ya da (I) pafta ve resmî yazılarla dolu pembe dosyalarıyla binaya girip çıkan vatandaşların arasına pervasızca daldı üç adam. Biri gri paltolu, bıyıklı ve eli telsizli, diğer ikisi üniformalıydı. Binanın giriş merdivenini hızlı (II) adımlarla tırmandılar. Güvenlik görevlisi onlara hiçbir şey (III) soramadı. Duvardaki, siyah beyazdan başlayıp renklenerek bugünkü başkana kadar (IV) gelen, büyütülmüş vesikalıkların yanından hızla geçtiler. Sağ taraftaki çift kanatlı, camlı kapıdan salona girdiklerinde üstlerinde asılı şehir kabartması şeklindeki ahşap duvar saati on dördü gösteriyordu.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Zarf	Zarf	İsim	Edat
B)	Bağlaç	Sıfat	Zamir	Edat
C)	Edat	Zarf	Zamir	Bağlaç
D)	Bağlaç	Sıfat	İsim	Edat
E)	Zarf	Sıfat	Zamir	Bağlaç

19. I. Okurların beğenileri hepimizi çok mutlu etti.

II. Bebek hırkasını alıp çocuğa giydirdi.

III. Başarılı öğrenciler, yapılan törenle ödüllerini aldılar.

Verilen cümlelerdeki tamlamaların türleri sırasıyla hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A) Zincirleme ad tamlaması - belirtisiz ad tamlaması - sıfat tamlaması

B) Belirtili ad tamlaması - belirtisiz ad tamlaması - sıfat tamlaması

C) Sıfat tamlaması - belirtisiz ad tamlaması - belirtili ad tamlaması

D) Sıfat tamlaması - sıfat tamlaması - belirtisiz ad tamlaması

E) Belirtili ad tamlaması - belirtisiz ad tamlaması - zincirleme ad tamlaması

20. (I) Moskova yakınlarındaki Puşkin kasabasında sahibinin ölümüne üzülen bir köpek, dokuzuncu kattan atlayarak intihar etti. (II) Moskovisky Komsomolets gazetesinin haberine göre köpeğin sahibi N. Çiçikof 24 Aralık günü hastalandı. (III) Köpek, hastalanan sahibinin yanından bir dakika bile ayrılmadı ve N. Çiçikof 30 Aralık'ta öldü. (IV) Sahibinin ölümünden duyduğu acıyı uluyarak ve ağlayarak dile getiren köpek, bu acıya bir gün dayanabildi. (V) Köpek yılbaşı gecesi bulunduğu binanın dokuzuncu katından atlayarak intihar etti. (VI) Köpeğin intiharı, kasabada günün konusu oldu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde fiilimsi <u>yoktur</u>?

A) I ve II B) II ve IV C) III ve V

D) I ve VI E) II ve VI

21. (I) Ahmet Haşim'in şiirinde, betimlemelerle yansıtılan sembollerle karşılaşıyoruz. (II) Şiir baştan sona kadar bir konu bütünlüğü ortaya koymaktadır. (III) Bu şiir, gerek konunun işlenişi gerek dilin kullanımı bakımından güzel bir örnektir. (IV) Şiirde ümidin hayattaki rolü dile getirilir. (V) Aynı zamanda aşkın soyluluğuna da değinilmektedir aşk acısı çekenler için.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede, ünsüz düşmesinin bir örneği bulunmaktadır.

B) II. cümlede, ünsüz yumuşaması yapılmıştır.

C) III. cümlede, bir sözcükte ünsüz sertleşmesi olmuştur.

D) IV. cümlede, büyük ünlü uyumuna aykırı iki sözcük vardır.

E) V. cümlede, üç ayrı yerde ulama yapılmıştır.

22. (I) Ben insanları aksi meydana çıkıncaya kadar iyi, dürüst ve değerli saymaktan yanayım. (II) Yaşamım boyunca bu yüzden sayısız düş kırıklıklarım oldu, daha da olacak. (III) Ama böyle davranmaktan asla vazgeçmeyeceğim. (IV) Düş kırıklığımdan hemen sonra yeniden aynı gözlerle bakacağım insanlara. (V) Bir an bile geri durmayacağım iyileri aramaktan, ömrüm boş yere heba olsa da arayacağım gerçekten iyi olan kişileri.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümle, biçimce ve anlamca olumludur.

B) II. cümle, birden fazla yargı taşımaktadır.

C) III. cümle, biçimce olumlu, anlamca olumsuzdur.

D) IV. cümle, devrik bir fiil cümlesidir.

E) V. cümle, öznesi ortak sıralı bir cümledir.

BÖLÜM 8

SÖZEL MANTIK

SÖZEL MANTIK SORULARINI ÇÖZMENİN YÖNTEMİ NEDİR?

- Bu sorular genelden özele varılarak hazırlanır. Aslında var olan bir durumun içindeki bazı bilgiler çıkarılıp verilen ipuçlarıyla sonuca ulaşmak amaçlanır.
- Verilen maddelerden sonra soruların nasıl sorulduğu okunmalı ki bilgilerin ne şekilde kullanılacağı önceden bilinip bilgiler sınıflandırılmalıdır.
- Tüm bilgiler dikkatlice okunurken zihinde basit bir kurguyla da canlandırılmalıdır.
- Sözel mantık sorularının büyük bir kısmı tablo oluşturularak ya da şekiller çizilerek çözülür. Böylelikle verilen bilgiler daha net görünür ve değerlendirilir.
- Tablo ya da şekil oluşturulurken verilen bilgilerden kesin olanlar tablo ya da şekilde bir işaretle gösterilir.
- Kesin olmayan ise farklı bir işaretle gösterilir. İşaret konulamayan kutucuklar kapatılır.

SÖZEL MANTIK SORU ÇÖZME TAKTİKLERİ

- Mantıksal akıl yürütme sorularında her soru birbirinden ayrı ele alınmalı, önceki veya sonraki sorularla ilişkilendirilmemelidir.
- İpuçları dikkatlice okunarak tabloya öncelikle kesin olan bilgiler yazılmalıdır. Kesin olmayan bilgilerin kendi aralarında yer değiştirebileceği dikkate alınmalıdır.
- Soru kökünde "kesinlikle doğrudur" ifadesi verilen sorularda olasılıklar elenir.
- Soru kökünde "kesinlikle yanlıştır" ifadesi olan sorularda olasılıkları "kesinlikle yanlıştır" diye değerlendiremeyiz.
- Birden fazla olasılık varsa bu olasılıklar birden fazla tabloda değerlendirilmelidir.
- "Hemen solunda" ifadesi kullanılmışsa araya başka bir şey giremez. "Solundadır" ifadesi kullanılmışsa araya başka şeyler girebilir.
- "A ve B yan yanadır" ya da "peş peşedir" şeklinde ifadeler kullanıldığında kimin önce olduğu belli olmadığı için ikisi de başta olabilir. Ancak bu ikisinin arasında bir şey olmadığı kesindir.

SONUCA GÖTÜRECEK TAKTİKSEL SORULAR

- Neyin tablosunu çizmeliyiz?

Birden fazla değişken varsa az olanın tablosu çizilir.

- Tabloya hangi bilgileri yazmalıyız?

Tabloya sadece kesin bilgiler yerleştirilir.

- Tabloyu tamamen doldurmalı mıyız?

Tablo, verilen bilgilerle doldurulabildiği kadar doldurulur.

- Yön sorularında tablo nasıl çizilir?

Yön sorularında diğerleriyle en fazla bağlantılı olan merkeze alınır.

- Sıralama soruları nasıl çizilir?

Sıralamalarda ilk adım, verilenlerin sayısını belirlemektir. Daha sonra yatay bir tablo çizilmelidir.

- Kat sorularında tablo nasıl çizilir?

Kat sorularında alt katında, altında, hizalı, karşılıklı, çaprazında, hemen üstünde vb. ifadelere dikkat edilmeli ve klasik kat tablosu çizilmelidir.

SÖZEL MANTIK SORULARINDA TABLO OLUŞTURMA

Zamana Göre

Soruda "saat, gün, hafta sonu, ay vb." gibi zamana yönelik bir ifade varsa tablo buna göre oluşturulur.

Kişilere Göre

Kişilerin aldığı eşyalar, okudukları kitaplar veya dergiler, yedikleri yemekler, içtikleri çorbalar ya da içecekler soruluyorsa tablo kişilere göre oluşturulur.

Bölüm, Meslek, Branş, Okul, Ders vb.ne Göre

Kimin hangi bölümü, mesleği, branşı, okulu, dersi vb. seçtiği soruluyorsa tablo buna göre oluşturulur.

Sıralamaya Göre

Kimin kaçıncı olduğu, hangi sırada bulunduğu, kitapların, eşyaların kaç numaralı rafta yer aldığı verilmişse tablo numaralandırılarak oluşturulur.

TEST 1

SÖZEL MANTIK

1 ve 2. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

İstanbul Esenler Otogarı'nda Ankara, Bolu, Diyarbakır, Elazığ, Van, İzmir ve Mersin'e gidecek otobüsler kalkış için hazırlanmaktadır. Otobüslerin kalkış sırasıyla ilgili olarak aşağıdakiler bilinmektedir:

- İlk önce Van otobüsü kalkacaktır.
- Elazığ otobüsünün kalkışından sonra iki otobüs daha kalkacaktır.
- Ankara otobüsü, İzmir otobüsünden hemen sonra kalkacaktır.
- Mersin otobüsü, Diyarbakır otobüsünden hemen sonra kalkacaktır.
- En son kalkan otobüs ne Ankara'ya ne de Bolu'ya gidecektir.

1. Otobüslerin kalkış sırasıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>kesinlikle yanlıştır</u>?

A) Diyarbakır otobüsü, Elazığ otobüsünden sonra kalkacaktır.

B) İzmir otobüsü, dördüncü sırada kalkacaktır.

C) Bolu otobüsü, İzmir otobüsünden önce kalkacaktır.

D) Bolu otobüsü, Van otobüsünden hemen sonra kalkacaktır.

E) Ankara otobüsü, Elazığ otobüsünden hemen önce kalkacaktır.

2. Aşağıdaki otobüslerden hangisinin kalkış sırası <u>kesin olarak</u> belli <u>değildir</u>?

A) Bolu otobüsü

B) Diyarbakır otobüsü

C) Elazığ otobüsü

D) Van otobüsü

E) Mersin otobüsü

3 - 5. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Akın, Bora, Doğu adlı erkeklerle; Ela, Feyza, Gül, Hira adlı kızlar hafta sonu kursu için fizik, kimya ya da mantık derslerinden birini seçmiştir. Bu kişilerin ders seçimleriyle ilgili şunlar bilinmektedir:

- Gül fizik dersini seçmiştir.
- Bora, Ela ile aynı dersi seçmiştir; Feyza ise onlardan farklı bir dersi seçmiştir.
- Kimya dersini yalnızca iki kız seçmiştir.
- İkisi erkek, biri kız olmak üzere üç kişi mantık dersini seçmiştir.

		Erkekler			Kızlar			
		Akın	Bora	Doğu	Ela	Feyza	Gül	Hira
Dersler	Fizik							
	Kimya							
	Mantık							

3. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi <u>kesinlikle</u> doğrudur?

A) Feyza mantık dersini seçmiştir.

B) Akın mantık dersini seçmiştir.

C) Hira fizik dersini seçmiştir.

D) Doğu ve Bora mantığı seçmişlerdir.

E) Gül ve Ela farklı dersleri seçmişlerdir.

4. Aşağıdakilerden hangisi <u>kesinlikle yanlıştır</u>?

A) Doğu mantık dersini seçmiştir.

B) Akın fizik dersini seçmiştir.

C) Bora ve Ela fizik dersini seçmişlerdir.

D) Akın ve Gül farklı dersleri seçmişlerdir.

E) Doğu ve Hira farklı dersleri seçmişlerdir.

5. Aşağıdakilerden hangisinin nereye ve kimlerle gittiği <u>kesin olarak</u> bilinmektedir?

A) Akın B) Doğu C) Ela D) Feyza E) Gül

6 - 9. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Alin, Berat, Çağla, Doğan ve Ediz isimli stajyerler bir hastanenin dahiliye, ortopedi, nöroloji, kardiyoloji ve psikoloji bölümlerinde, her bölümde birer hafta olmak üzere yıl boyunca aynı sırayla dönüşümlü olarak çalışmaktadır.

Stajyerlerin çalışma sıraları ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- Kardiyoloji bölümünde 2. hafta Berat, 5. hafta Alin çalışmıştır.
- Ortopedi bölümünde 4. hafta Çağla, 5. hafta Berat çalışmıştır.
- Dahiliye bölümünde 1. hafta Alin, 4. hafta Ediz çalışmıştır.
- 3. hafta Çağla psikoloji, Doğan nöroloji bölümünde çalışmıştır.
- Alin'in çalıştığı bölümlerde, ondan iki hafta sonra Berat çalışmıştır. Örneğin Alin'in 1. hafta çalıştığı bölümde Berat 3. hafta çalışmıştır.
- Ediz'in çalıştığı bölümlerde, ondan bir hafta sonra Doğan çalışmıştır. Örneğin, Ediz'in 2. hafta çalıştığı bölümde Doğan 3. hafta çalışmıştır.

6. Doğan 4. hafta hangi bölümde çalışmıştır?

A) Dahiliye B) Ortopedi C) Nöroloji
D) Kardiyoloji E) Psikoloji

7. 1. hafta, bölümlerdeki çalışma düzeniyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Ediz psikoloji bölümünde çalışmıştır.

B) Ediz ortopedi bölümünde çalışmıştır.

C) Çağla dahiliye bölümünde çalışmıştır.

D) Berat psikoloji bölümünde çalışmıştır.

E) Berat dahiliye bölümünde çalışmıştır.

8. Alin 2. hafta hangi bölümde çalışmıştır?

A) Dahiliye B) Ortopedi C) Nöroloji
D) Kardiyoloji E) Psikoloji

9. Nöroloji bölümünde 1. haftadan 5. haftaya kadar çalışanların sırası aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Berat - Ediz - Doğan - Alin - Çağla

B) Berat - Alin - Doğan - Çağla - Ediz

C) Çağla - Ediz - Doğan - Alin - Berat

D) Ediz - Alin - Doğan - Berat - Çağla

E) Ediz - Berat - Doğan - Alin - Çağla

10. Aşağıdaki tablo; kalem, silgi, defter, kitap ürünlerinin A, B, C, D kırtasiyelerinin hangilerinde satıldığını göstermektedir. Tablodaki "+" işaretleri, ürünün satıldığı; "–" işareti de ürünün satılmadığı anlamına gelmektedir.

	KIRTASİYE			
ÜRÜN	A	B	C	D
Kalem	+	+	+	–
Silgi	+	–	+	–
Defter	–	–	+	+
Kitap	–	+	–	–

A, B, C, D'den başka alışveriş yapabileceği yer bulunmayan ve sadece kalem, silgi, defter ve kitap ürünlerini almış olan bir kişiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>kesinlikle</u> doğrudur?

A) Kalemi A kırtasiyesinden almıştır.

B) B kırtasiyesinden üç ürün almıştır.

C) D kırtasiyesinden alışveriş yapmıştır.

D) Kırtasiyelerin en az ikisinden alışveriş yapmıştır.

E) Kırtasiyelerin en az üçünden alışveriş yapmıştır.

11 - 14. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir bakımevinde hasta bakıcılar sadece haftanın son üç günü (cuma, cumartesi ve pazar) tek başlarına çalışmaktadır. Diğer günler tek başına çalışılmamaktadır. İki haftalık tek başına çalışma listesinde isimleri bulunan Aysun, Birol, Cana, Davut, Emre ve Ferhan'ın tek başlarına çalıştıkları günlere ilişkin kimi bilgiler şöyledir:

- Cana ile Davut farklı haftaların aynı günlerinde çalışmışlardır.
- İlk hafta bakımevinde tek başına çalışacak olan ilk hasta bakıcı Emre'dir.
- Aysun ile Ferhan farklı hafta ve günlerde bakımevinde çalışacaktır.
- Davut'tan sonraki gün bakımevinde tek başına çalışacak olan kişi Birol'dur.

11. I. Ferhan

II. Birol

III. Cana

Yukarıdaki kişilerden hangileri pazar günü bakımevinde çalışmış olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

12. Aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>kesinlikle</u> doğrudur?

A) İlk hafta bakımevinde çalışacak kişilerden biri Aysun'dur.

B) Davut bakımevinde ikinci hafta çalışmıştır.

C) Aysun'dan sonra bakımevinde çalışacak kişi Ferhan'dır.

D) Aysun ile Cana aynı hafta bakımevinde çalışmıştır.

E) Birol'dan sonraki gün Cana bakımevinde çalışacaktır.

13. Birol ile Ferhan'ın aynı hafta bakımevinde çalıştıkları biliniyorsa aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Aysun pazar günü çalışmıştır.

B) Ferhan ile Emre farklı haftaların aynı gününde çalışmıştır.

C) Cana, cumartesi günü çalışacaktır.

D) İkinci haftanın cumartesi günü bakımevinde Davut çalışacaktır.

E) İkinci haftanın cuma günü Birol çalışacaktır.

14. Aşağıdaki kişilerden hangileri <u>kesinlikle</u> farklı günlerde bakımevinde çalışmışlardır?

A) Emre ile Ferhan

B) Birol ile Emre

C) Aysun ile Birol

D) Aysun ile Emre

E) Birol ile Ferhan

15. Doğu - batı doğrultusunda uzanan bir koridordaki A, B, C, D, E, F sınıflarıyla ilgili olarak şunlar bilinmektedir:

- A sınıfı B'nin doğusunda, C'nin batısındadır.
- D sınıfı E'nin doğusunda, F'nin batısındadır.
- B sınıfı D'nin batısındadır.

Bu bilgilere göre F sınıfı için aşağıdakilerden hangisi <u>kesinlikle</u> doğrudur?

A) A'nın doğusundadır.

B) A'nın batısındadır.

C) B'nin doğusundadır.

D) B'nin batısındadır.

E) C'nin batısındadır.

16 - 18. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Üç katlı bir kitaplığın her katında ikişer bölme vardır. Anı, öykü, şiir, roman, masal ve fabl türünden kitapların yer aldığı bölmelere ilişkin kimi bilgiler şu şekildedir:

- Her bölmede yalnızca bir kitap vardır.
- Anı kitabı en üst kat olan üçüncü kattadır.
- Şiir kitabı, masal kitabının üstündeki katlardan birindedir.
- Fabl kitabı, şiir kitabının üstündeki katlardan birindedir.

16. Buna göre öykü;

I. birinci

II. ikinci

III. üçüncü

katlardan hangilerinde olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

17. Aşağıdaki kitaplardan hangileri aynı katta olamaz?

A) Anı ve fabl

B) Öykü ve şiir

C) Öykü ve masal

D) Öykü ve roman

E) Roman ve masal

18. Şiir ve roman türündeki kitapların aynı katta olduğu biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Masal kitabı ikinci kattadır.

B) Fabl kitabı ikinci kattadır.

C) Öykü kitabı birinci kattadır.

D) Anı ve fabl kitapları farklı katlardadır.

E) Öykü ve masal kitapları farklı katlardadır.

19 ve 20. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Aysel, Beste, Cemile ve Efsun adlı kişiler bir mağazaya şal ve eşarp almaya gitmişlerdir. Mağazada yalnızca kırmızı, mavi, pembe, siyah, yeşil şal ve eşarplar satılmaktadır. Bu kişilerin satın aldıkları ürünlerle ilgili olarak şunlar bilinmektedir.

- Toplamda satın alınan ürünler, 3 şal ve 4 eşarptan oluşmaktadır.
- Aysel, yalnızca aynı ürünün iki farklı renginden satın almıştır.
- Beste'nin satın aldıkları arasında şal yoktur.
- Cemile, yalnızca bir adet siyah şal ve bir adet mavi eşarp satın almıştır.
- Efsun, yalnızca bir adet eşarp satın almıştır.
- İki kişi siyah eşarp satın almıştır. Bunun dışında ürünlerin hiçbirinin aynı renginden birden fazla satın alınmamıştır.

19. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

A) Aysel, yeşil şal satın almıştır.

B) Beste, kırmızı eşarp satın almıştır.

C) Beste, siyah eşarp satın almıştır.

D) Aysel ve Beste, aynı ürünün farklı renklerinden satın almışlardır.

E) Aysel ve Cemile, farklı ürünlerin aynı renginden satın almışlardır.

20. Aysel aşağıdakilerin hangisinde verilen ürünlerin ikisini de satın almış olabilir?

A) Yeşil şal, siyah şal

B) Kırmızı şal, mavi şal

C) Pembe eşarp, kırmızı eşarp

D) Pembe eşarp, yeşil eşarp

E) Siyah eşarp, yeşil eşarp

TEST 2

SÖZEL MANTIK

1 - 3. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

İzmir – Mersin arasında yapılan bisiklet yarışmasına katılan bisikletçiler, İzmir'den yola çıkıp Muğla, Aydın, Burdur, Antalya ve Mersin'e ulaşmışlardır. Bisikletçilerin gideceği şehirlerin sıralaması ile ilgili olarak şunlar bilinmektedir:

- Antalya'ya Burdur'dan sonra gidilmiştir.
- Muğla'ya üçüncü sırada gidilmiştir.
- Mersin ile Aydın arasında en az iki şehre daha gidilmiştir.

1. Buna göre aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Mersin'den önce Antalya'ya uğranmıştır.
B) İzmir'den sonra Burdur'a uğranmıştır.
C) Aydın'dan sonra Muğla'ya uğranmıştır.
D) Burdur'dan sonra Antalya'ya uğranmıştır.
E) Aydın'a İzmir'den sonra gidilmiştir.

2. Tüm yarış sırasında gidilen iller sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

A) İzmir, Aydın, Burdur, Muğla, Antalya, Mersin
B) İzmir, Antalya, Burdur, Aydın, Mersin, Muğla
C) İzmir, Aydın, Muğla, Burdur, Antalya, Mersin
D) Aydın, Muğla, İzmir, Burdur, Antalya, Mersin
E) Muğla, Aydın, Burdur, İzmir, Mersin, Antalya

3. Aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

A) Burdur'dan sonra Mersin'e gidilmiştir.
B) Sırasıyla Muğla, Burdur ve Aydın'a gidilmiştir.
C) Antalya'dan önce sırasıyla İzmir, Burdur ve Aydın'a gidilmiştir.
D) Burdur ve Antalya'dan sonra Mersin'e gidilmiştir.
E) Mersin ve Aydın arasında sırasıyla İzmir, Antalya ve Muğla'ya uğranılmıştır.

4 - 6. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Ahmet, Hasan ve Zafer isimli üç kişi; A, B, C, D, E ve K vitamin değerlerinin tamamını ölçtürmüşlerdir. Vitaminlerin değer sonuçları "yüksek", "normal" ve "düşük" olmak üzere sınıflandırılmıştır. Bu üç kişinin vitamin değeri sınıflandırmalarıyla ilgili olarak bazı bilgiler şöyledir:

- Ahmet'in dört vitamin değeri yüksek, iki vitamin değeri ise normaldir.
- A vitamini herkeste aynı değerde ölçülmüştür.
- Ahmet'in yüksek olan vitamin değerlerinden biri, diğerlerinde normaldir.
- İki kişinin E ve K vitamin değeri düşüktür.
- Hasan'ın yalnızca bir vitamin değeri normaldir.
- B vitamini yüksek değerde olan iki kişiden biri Zafer'dir.

4. I. A II. B III. C

Hasan için yukarıdaki vitaminlerden hangileri normal değerde olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. C vitamini sadece Zafer'de normal değerde ölçülmüşse aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

A) Hasan'ın D vitamin değeri normaldir.
B) Ahmet'in E vitamin değeri yüksektir.
C) Hasan'ın C vitamin değeri düşüktür.
D) Ahmet'in normal değerde ölçülen vitaminlerinden biri K'dir.
E) Zafer'in D vitamin değeri yüksektir.

6. Hasan ve Zafer'in sadece iki vitamin değeri düşükse aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Hasan'ın C vitamin değeri normalse D vitamin değeri yüksektir.

B) Zafer'in D vitamin değeri yüksekse Ahmet'in C vitamin değeri yüksektir.

C) Ahmet'in D vitamin değeri normalse Zafer'in C vitamin değeri normaldir.

D) Ahmet'in C vitamin değeri normalse Hasan'ın D vitamin değeri yüksektir.

E) Zafer'in C vitamin değeri yüksekse Hasan ve Zafer'in tüm vitamin değerleri aynıdır.

7 - 9. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

SOL					SAĞ
	D	A	T	A	

Turgut, Mehmet, Uğur ve Hüseyin adlı yazarlar tarafından 2015, 2016, 2017, 2018 yıllarında yazılmış olan tarih, coğrafya, anayasa ve Türkçe kitaplarıyla ilgili şunlar bilinmektedir.

- Bu dört kitap "D, A, T, A" harfleriyle numaralandırılarak şekildeki gibi yan yana dizilmiştir.
- 2018 yılında yazılan kitap Turgut'undur.
- Türkçe kitabının yazarı Uğur'dur.
- Turgut'un kitabı 2017 yılında yazılan kitabın hemen sağında, Türkçenin hemen solundadır.
- 2015 yılında yazılan kitap anayasadır.

7. Bu bilgilere göre aşağıdaki ifadelerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

A) D kitabı 2017 yılında yazılmıştır.

B) Uğur'un yazdığı kitap Türkçedir.

C) D kitabının sağındaki kitap anayasadır.

D) Mehmet'in yazdığı kitap tarihtir.

E) 2015 tarihli kitabı Hüseyin yazmıştır.

8. Verilen bilgiler aşağıdakilerden hangisinin kesin olarak bilinmesi için yeterlidir?

A) Mehmet'in hangi harf numaralı kitabı yazdığı

B) Tarihin hangi yıl yazıldığı

C) Coğrafyayı kimin yazdığı

D) Hüseyin'in hangi kitabı yazdığı

E) Türkçe kitabının hangi yıl yazıldığı

9. 2017 yılında yazılan kitabı kimin yazdığının kesinleşmesi için;

I. Türkçe kitabının hangi yıl yazıldığı,

II. 2015 yılındaki kitabı kimin yazdığı

III. 2018'de yazılan kitabın hangi harf numaralı olduğu

bilgilerinden hangilerinin verilmesi gerekir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

10 ve 11. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Deniz, Serap, Fatma, Zehra ve Pınar boy sırasına geçmişlerdir. Bu sıralama hakkında aşağıdakiler bilinmektedir:

- Zehra, Serap ve Fatma'dan öndedir.
- Deniz, Pınar'dan; Pınar da Zehra'dan daha öndedir.
- Bu sıralamada boyu en uzun olan birinci sıradadır.

10. Birinci sırada kim vardır?

A) Deniz B) Serap C) Fatma

D) Zehra E) Pınar

11. Bu sıralama boyu en kısa olandan en uzun olana doğru yapılsaydı kimin sırası değişmezdi?

A) Deniz B) Serap C) Fatma

D) Zehra E) Pınar

12 - 14. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

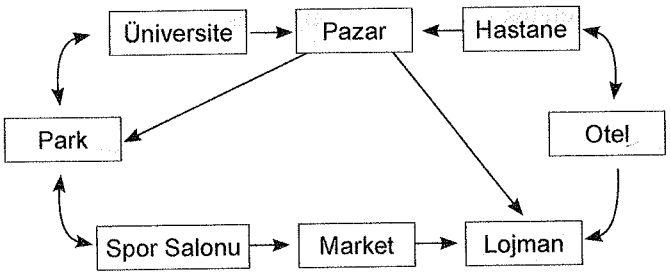

Yukarıdaki şemada, bir yerleşim yerindeki ulaşım gösterilmektedir. Bu yerleşim yerinde mevkiler arasındaki ulaşım sadece ok yönünde yapılmaktadır.

12. Parka çıkan yollar kapanırsa üniversiteden çıkan bir öğrenci en son nerede kalır?

A) Pazar B) Hastane C) Otel D) Lojman E) Spor Salonu

13. Hastaneden kaç mevkiye gidilebilir?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

14. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Üniversiteden çıkan bir yol kapanırsa pazara gidilemez.

B) Hastaneye giden yollar kapanırsa otelden pazara gidilemez.

C) Spor salonuna giden yollar kapanırsa parktan markete gidilemez.

D) Pazara giden yollar kapansa da parktan lojmana gidilebilir.

E) Üniversiteye giden yollar kapanırsa parktan lojmana gidilemez.

15 - 18. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Ahmet, Tuncay, Efe, Nuri ve Hakan isimli beş arkadaşın sahip oldukları para miktarı hakkındaki bilgiler aşağıda verilmiştir.

- Tuncay'ın parası en az, Hakan'ın parası en çok değildir.
- Efe, Nuri ve Ahmet'in paraları en az ve en çok değildir.

15. En çok parası olan kimdir?

A) Ahmet B) Efe C) Hakan D) Tuncay E) Nuri

16. Parası en çok olan beşinci kişi kimdir?

A) Ahmet B) Efe C) Hakan D) Tuncay E) Nuri

17. Nuri hakkında hangisi doğrudur?

A) Parası en çok olan ikinci kişi olabilir.

B) Parası Tuncay'ın parasından çoktur.

C) Ahmet ve Hakan'ın parasından daha az parası vardır.

D) Efe ve Ahmet'in parasından daha çok parası vardır.

E) Tuncay ve Hakan'ın parasından daha çok parası vardır.

18. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Parası en çok olan ikinci kişi Nuri olabilir.

B) Tuncay'ın parası Ahmet'in parasından daha fazladır.

C) Hakan'ın parası Ahmet'in parasından daha azdır.

D) Parası en az olan kişi Hakan'dır.

E) Nuri'nin parası Tuncay'ın parasından daha fazladır.

19 ve 20. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Aslı, Oktay, Ali, Cemal, Özlem ve Selim adlı altı arkadaşın boylarıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- Aslı ile Oktay'ın boyları aynı, diğerleri ise bu ikisinden ve birbirinden farklı boylardadır.
- Aslı, Cemal'den daha uzun boyludur ve boy sırasına göre dizildiklerinde, aralarında bir kişi bulunmaktadır.
- En uzun boylu olan, erkek değildir.
- Bu altı arkadaş, uzundan kısaya doğru boy sırasına göre dizildiklerinde, Ali baştan dördüncü sırada, Selim ise sonuncu sıradadır.

19. Bu altı arkadaş kısadan uzuna doğru boy sırasına girdiğinde baştan üçüncü kişi kimdir?

A) Oktay B) Aslı C) Ali
D) Selim E) Cemal

20. Bu altı arkadaş kısadan uzuna doğru boy sırasına girdiğinde Selim'in yanındaki kişi kimdir?

A) Aslı B) Ali C) Özlem
D) Oktay E) Cemal

21 - 24. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Dörder katlı A ve B bloklarının her birinde üst üste 4 daire vardır. Elif, Fatma, Leyla, Sevgi, Mehmet ve Ali'nin oturdukları blok ve daireler ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- B bloğunun 1. ve 4. katları boştur.
- Leyla ile Elif farklı blokta olup katları aynıdır.
- Ali, Mehmet'in iki kat altında ve onunla aynı blokta oturmaktadır.
- Fatma, aynı blokta olmamak koşuluyla Sevgi'den 1 kat yukarıda oturmaktadır.
- Mehmet A blokta en üst kattadır.
- Elif ile Fatma altlı üstlüdür.

21. Bu bilgilere göre A bloğun 3. katında kim oturmaktadır?

A) Mehmet B) Leyla C) Ali
D) Sevgi E) Elif

22. Bu bilgilere göre Fatma ile aynı katta kim oturmaktadır?

A) Mehmet B) Leyla C) Ali
D) Sevgi E) Elif

23. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) B bloğun 3. katı boştur.
B) A blokta 2 daire boştur.
C) Elif, Sevgi ile aynı kattadır.
D) Mehmet, Elif'ten 1 kat üstte oturmaktadır.
E) Sevgi 2. katta oturmaktadır.

24. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Fatma B bloktadır.
B) Mehmet B bloktadır.
C) Sevgi B blok 1. kattadır.
D) Ali 4. kattadır.
E) Leyla, Fatma ile aynı blokta altlı üstlüdür.

TEST 3 SÖZEL MANTIK

1 - 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

İlyas Bey öğrenciler için ödev listesi seçecektir. Üç matematik K, L ve M; üç Türkçe P, R, ve S; ve üç İngilizce V, Y ve Z arasından toplam 6 ödev seçmek zorundadır. Her ödev grubundan iki ödev seçilmelidir. Ödevlerin seçimi ve sıralaması aşağıdaki şartlara uygun olmak zorundadır.

- L ve M'nin her ikisi de listede bulunamaz.
- P ve R'nin her ikisi de listede bulunamaz.
- Eğer R listede bulunursa S de bulunmak zorundadır.
- Eğer Y ve P'nin her ikisi de listede bulunursa Y listede P'den daha önce bulunmalıdır.
- Eğer V ve M'nin her ikisi de listede bulunacaksa V listede M'den hemen önce bulunmalıdır.
- Ya P ya da S listede ilk olarak bulunur.
- Ya Y ya da Z beşinci olarak listede bulunur.

1. Aşağıdakilerden hangisi birinciden altıncıya tam ve doğru ödev sıralaması olabilir?

A) S, R, L, Y, Z, M
B) P, K, R, M, Y, Z
C) P, S, M, V, Z, K
D) S, Y, P, K, Z, M
E) R, S, Z, K, Y, M

2. P ilk sırada bulunursa aşağıdakilerden hangisi doğru olabilir?

A) Y üçüncü sıradadır.
B) V üçüncü sıradadır.
C) L altıncı sıradadır.
D) M ikinci sıradadır.
E) R dördüncü sıradadır.

3. Aşağıdaki ödevlerden hangisi listede bulunmalıdır?

A) M B) L C) P D) S E) V

4. Eğer R ve Z listede yoksa kaç ödev listesi oluşturmak mümkündür?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

5 - 8. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Fabrika müdürü Murat Bey A, B ve C adında üç şirkette çalışanları kontrol edecektir. Kontroller pazartesi günü ile cuma günü arasında olacaktır ve Murat Bey, bir günde en fazla iki şirketi kontrol edebilir. Kontrol programının aşağıdaki koşullara göre hazırlanması gerekmektedir:

- Murat Bey her şirketi haftada iki kez kontrol edecektir.
- Murat Bey bir günde aynı şirketi 2 kez kontrol edemez.
- A şirketi cuma günleri kontrol edilemez.
- C şirketi hiçbir zaman B şirketinden sonraki gün kontrol edilmeyecektir.
- A ve C şirketleri kesin olarak haftada bir kez aynı günde kontrol edilecektir.
- Eğer A şirketi pazartesi günü kontrol edilirse B şirketi de aynı gün kontrol edilecektir.

5. Eğer Murat Bey salı günü sadece A şirketini kontrol ederse ve cuma günü hiçbir şirketi kontrol etmezse çarşamba günü hangi şirketi ya da şirketleri kontrol eder?

A) C B) B C) A ve C
D) A ve B E) B ve C

6. Eğer Murat Bey çarşamba günü sadece B şirketini kontrol ederse A şirketini hangi günler kontrol etmek zorundadır?

A) Pazartesi ve salı
B) Pazartesi ve çarşamba
C) Pazartesi ve perşembe
D) Salı ve perşembe
E) Salı ve cuma

7. Eğer Murat Bey pazartesi ve perşembe günü A şirketini kontrol ederse hangi gün C şirketini kontrol etmek zorundadır?

A) Pazartesi B) Salı C) Çarşamba
D) Perşembe E) Cuma

8. Eğer Murat Bey B şirketini haftada 3 kez kontrol edebilseydi bu hangi günlerde olurdu?

A) Pazartesi - Çarşamba - Cuma

B) Pazartesi - Perşembe - Cuma

C) Pazartesi - Salı - Çarşamba

D) Salı - Çarşamba - Perşembe

E) Pazartesi - Çarşamba - Perşembe

9 - 11. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Suna Hanım altın günü yapmayı planlamaktadır. Fakat güne katmayı düşündüğü İlkay, Tuğba, Esra, Nida, Ayça isimli beş arkadaşıyla ilgili bazı sorunlar vardır.

- Suna Hanım, güne Ayça'yı katarsa mutlaka Nida'yı da katacaktır.
- Suna Hanım, Tuğba'yı güne katarsa mutlaka İlkay ve Esra'yı da katacaktır.
- Suna Hanım güne Nida'yı katarsa İlkay'ı, İlkay'ı katarsa Nida'yı katmayacaktır.
- Suna Hanım, İlkay'ı güne katarsa Esra'yı da katmak zorunda kalacaktır. Benzer şekilde güne Esra'yı katarsa İlkay'ı da katacaktır.

9. Suna Hanım güne en çok kaç kişiyi katabilir?

A) 5 B) 4 C) 3 D) 2 E) 1

10. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi güne tek başına katılabilir?

A) Esra B) Ayça C) Tuğba D) İlkay E) Nida

11. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi <u>kesinlikle yanlıştır</u>?

A) Tuğba güne katılırsa İlkay da mutlaka katılmalıdır.

B) Güne İlkay katılırsa en çok iki kişi daha katılabilir.

C) Tuğba güne Nida ile birlikte katılabilir.

D) Güne Tuğba katılırsa Esra da katılmalıdır.

E) Ayça, güne tek başına katılamaz.

12 - 15. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir okulda K, L, M, N, P, R, S, T sınıfları bulunmaktadır. Sınıflar, en alttaki 1. kat olmak üzere üst üste 5 katta yer almaktadır. Sınıfların bulundukları katlarla ilgili aşağıdakiler bilinmektedir:

- Her katta en fazla 2 farklı sınıf bulunmaktadır.
- 3. katta sadece P sınıfı yer almaktadır.
- N ve L sınıfları, S sınıfının bir üst katındadır.
- K sınıfı, T sınıfı ile farklı katta ve M sınıfının bir alt katındadır.
- R sınıfı, S ve M sınıflarıyla aynı katta değildir.

12. Aşağıdakilerden hangisi <u>kesinlikle</u> doğrudur?

A) R sınıfı 1. kattadır.

B) R ve K sınıfları aynı kattadır.

C) L sınıfı 5. kattadır.

D) M ve T sınıfları aynı kattadır.

E) K sınıfı 4. kattadır.

13. Aşağıdakilerden hangisi <u>kesinlikle yanlıştır</u>?

A) T sınıfı 1. kattadır.

B) S sınıfı 4. kattadır.

C) N sınıfı, T sınıfının bir alt katındadır.

D) R sınıfı, M sınıfının bir alt katındadır.

E) L sınıfı, T sınıfının bir üst katındadır.

14. Aşağıdaki sınıflardan hangisi 2. katta <u>olamaz</u>?

A) M B) N C) L D) K E) T

15. T sınıfının 5. katta olduğu durumda aşağıdakilerden hangisi <u>kesinlikle yanlıştır</u>?

A) S sınıfı 1. kattadır.

B) N sınıfı 4. kattadır.

C) K sınıfı, S sınıfının üstündeki katlardan birindedir.

D) R sınıfı, L sınıfının üstündeki katlardan birindedir.

E) P sınıfı, R sınıfının altındaki katlardan birindedir.

16 - 19. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Aşağıdaki tabloda yeni açılan bir okulun; eğitim, muhasebe, idare, yemek, temizlik ve güvenlik kısımlarında işe alacağı yedek ve asillerin dağılımı verilmiştir.

Bölüm	Kısım	Yedek	Asil
Yönetim	Eğitim	1	-
	Muhasebe	1	1
	İdare	-	1
Yan hizmet	Yemek	1	-
	Temizlik	-	1
	Güvenlik	1	1

Gökhan, Hatice, Işıl, Kemal, Latife, Metin, Nurcan ve Orçun adlı kişilerin hangi kısımda işe alındığıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- Hatice ve Kemal aynı kısımda işe alınmıştır.
- Işıl, Latife ve Orçun asil olarak işe alınmıştır.
- Metin, yönetim bölümünde işe alınmıştır.
- Orçun ve Nurcan yan hizmet bölümünde işe alınmıştır.

16. Bu bilgilere göre aşağıdaki ifadelerden hangisi kesin olarak yanlıştır?

A) Gökhan yedek olarak işe alınmıştır.
B) Metin idare kısmında işe alınmıştır.
C) Nurcan yemek kısmında işe alınmıştır.
D) Kemal asil olarak işe alınmıştır.
E) Hatice asil olarak işe alınmıştır.

17. Bu bilgilere göre aşağıdaki ifadelerden hangisi kesin olarak doğrudur?

A) Nurcan yedek olarak işe alınmıştır.
B) Hatice muhasebe kısmında işe alınmıştır.
C) Kemal muhasebe kısmında işe alınmıştır.
D) Orçun temizlik kısmında işe alınmıştır.
E) Işıl eğitim kısmında işe alınmıştır.

18. I. Temizlik kısmında asil olarak işe alınan
II. İdare kısmında asil olarak işe alınan
III. Güvenlik kısmında yedek olarak işe alınan
IV. Yemek kısmında yedek olarak işe alınan

Işıl'ın muhasebe kısmında işe alındığı biliniyorsa yukarıdakilerden hangileri kesin olarak bilinir?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) II ve III
D) I, II ve IV E) II, III ve IV

19. Gökhan'ın muhasebe kısmında yedek olarak işe alındığı biliniyorsa aşağıdaki ifadelerden hangisi kesin olarak yanlıştır?

A) Metin eğitim kısmında işe alınmıştır.
B) Kemal güvenlik kısmında asil olarak işe alınmıştır.
C) Hatice yedek olarak işe alınmıştır.
D) Latife muhasebe kısmında işe alınmıştır.
E) Işıl yan hizmet alanında işe alınmıştır.

20. Bir futbol turnuvasına 5 takım katılmıştır. Bu takımların forma rengi ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- Bütün takımların formaları iki renklidir.
- 1. ve 2. takımın birer rengi aynıdır.
- 4. takımın rengi sarı - kırmızı değildir.
- 3. takımın rengi siyah - beyazdır.
- 1. takım ile 5. takımın birer rengi aynıdır.
- Turnuvaya katılan takımların forma renkleri kırmızı, siyah, beyaz, sarı, mavi, lacivert ve bordodur.
- Kırmızı renk sadece iki takımda bulunmaktadır.
- Bordo, lacivert, mavi, siyah renkler 1 kez kullanılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

A) 1. ve 2. takımın ortak rengi sarıdır.
B) 4. takımın rengi bordo-mavidir.
C) 2. takımın rengi siyah-laciverttir.
D) 1. ve 5. takımın ortak rengi kırmızıdır.
E) 1. takımın rengi sarı - kırmızıdır.

ÇÖZÜMLER

SÖZCÜK VE SÖZ ÖBEĞİNDE ANLAM

Test 1 çözümleri

Çözüm 1: I. cümlede soyut olan "umut" sözcüğüne "çiçeklenme" özelliği verilerek somutlaştırma yapılmıştır. I. cümlede çarpmak ve çiçeklenmek sözleri mecazlıdır. II. cümlede "gibi" edatı kullanılarak umut aşka benzetilmiştir. III. cümlede "hep" sözcüğü eyleme süreklilik anlamı katmıştır. III. cümledeki "hastalıkların, kırımların, yıkımların" sözleri eş anlamlı değil, yakın anlamlı sözcüklerdir. Dolayısıyla E seçeneğindeki yargı yanlıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Anlamdaş sözcükler → samimi–içten
Yakın anlamlı sözcükler → akıl - mantık
Mecaz anlamlı sözcükler → dökmek – eşik
Terim anlamlı sözcük → mısra (edebiyat bilimi)
Cümlede karşıt anlamlı sözcükler yoktur.
Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: "Bereket versin ki" sözü; olmasından korkulan fakat gerçekleşmeyen kötü olaylar için söylenir. "Neyse ki yağmurdan önce çamaşırları toplamışsınız." cümlesinde de bu anlamı görmekteyiz. Yağmurun yağması, asılı olan çamaşırların toplanmamış olması durumunda olumsuz bir olaydır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Sözcüğün aklımıza gelen ilk anlamı temel anlamdır, temel anlama bağlı olarak kazandığı çeşitli anlamlar da yan anlamdır. "kuyruk" sözcüğü tek başınayken "bir hayvan kuyruğu" anlamını uyandırır. Bu onun temel anlamıdır. Kuyruk sözcüğü; C, D, E seçeneklerinde temel anlamda, A'da mecaz anlamda, B'de ise yan anlamda kullanılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: "Sadece" ve "bir tek" sözcükleri kullanıldıkları cümlelere "yalnızca" anlamını katmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: "Bugüne kadar karanlık ortamlardan hep uzak durdum." diyen bir anlatıcı "karanlık" sözüyle şunlardan birini vurguluyor olabilir: Aydınlık olmayan, ışıksız ortam (gerçek anlamı). Kötü ve tehlikeli işlerin çevrildiği ortamlar (mecaz anlamı). Sözcüğün her iki anlamı da cümlenin mantığına uymaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Parçadaki "değerli imzalar" sözüyle ülkenin önde gelen yazarları ve düşünürleri kastedilmiştir. Anlamı güzel, etkileyici kılmak için bazen buna benzer anlam olaylarına başvurulur. Buradaki anlam olayına "dolaylama" diyoruz. "Düzenlenen resim sergisine ülkemizin en ünlü fırçaları katılmış." cümlesinde geçen "ünlü fırçalar" sözüyle ülkemizin ünlü ressamları denilmek isteniyor. Öncül cümlede yapıldığı gibi bu cümlede de dolaylama yapılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Parçada ilk boşluğa A, B, C ve D seçeneklerindeki ifadeler getirilebilir. Bu ifadeler metnin anlamına uygundur. İkinci boşluğa da "hatırlamak" anlamına gelen A ve B seçeneklerindeki ifadeler getirilebilir. Üçüncü boşluğa ise B seçeneğindeki "aşağılama" ifadesi getirilebilir. Çünkü biri hakkında "on para etmez" sıfatı kullanılması, o kişinin değersiz olduğunun anlatılmak istendiğini gösterir yani o kişi aşağılanmaktadır. Buna göre parçanın başında, bir yazarın Aziz Nesin'i aşağıladığından bahsedilmektedir, bu yüzden üçüncü boşluğa "aşağılama" ifadesi getirilmelidir. Yani boşluklara sırasıyla B seçeneğindeki ifadeler getirilmelidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: B'de "ölüm-hayat"
C'de "yaz-kış"
D'de "sevinmek-üzülmek"
E'de "düşman - dost" sözcükleri karşıt anlamlı sözcüklerdir. A seçeneğinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Öncül cümledeki "eninde sonunda" sözü cümleye "er geç, nasıl olsa, mutlaka" anlamı katmaktadır. Aynı anlam özelliğini B seçeneğinde görebiliriz. (Sen sürekli ve sistemli çalış, başarı nasıl olsa gelecektir). Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Öncül cümlede sözü edilen yazarın, dış dünyayı çıplak gözle izlemeyerek her şeye kendinden bir renk katması, yazarın yapmış olduğu betimlemelere kendi yorumunu katması demektir. Başka bir deyişle yazar, betimlemelerde nesnel davranmaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Bir sözün deyim olması için taşıması gereken özelliklerden biri de dilde yerleşmiş ve kalıplaşmış olmasıdır. Parçada numaralandırılmış sözlerden IV numaralı söz (dokunulmazlık zırhı) deyim değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: "İnsanın insana kapalı olması" sözüyle insanların duygu ve düşüncelerini başkalarıyla paylaşmak istememesi, bununla beraber karşıdaki insanları anlamak istememesi anlatılmaktadır. Bu sözün anlamına en yakın cümle, B seçeneğinde verilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: "Yarışmacılar tüm sorulara doğru yanıt verdiler." cümlesinde tüm sözcükler gerçek anlamda kullanılmıştır. A'da "iç yüzünü", B'de "bozmadan", C'de "ısınamadım", E'de "yanarız" sözcükleri mecaz anlamlıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: "Ritim" müzikle, "dekor" ise tiyatro ile ilgili terimlerdir. Bunlar aynı cümlede kullanıldıkları için cümlede iki farklı sanatla (müzik-tiyatro) ilgili terim anlamlı sözcük var demektir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 16: Öncül parçada yazar leyleklerin öldürülüş sebebini "bilmem ne sebepten" sözüyle ifade ederken hiçbir sebebin bu katliamı haklı gösteremeyeceğini anlatmaya çalışıyor. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 17: Parçada verilen "aşırı" sözcüğü; alışılan veya dayanılabilen dereceden çok daha fazla, gereğinden fazla anlamlarında olduğundan parantez içinde verilen "gereğinden fazla" ifadesi ile uyuşmaktadır. "Uygun" sözcüğü; elverişli, yarar, müsait anlamlarındadır ve "elverişli" ifadesiyle uyuşmaktadır. "Evcilleştirdikleri" ifadesi ise evcil bir duruma getirmek, ehlileştirmek anlamında olduğundan parantez içinde verilen ifadeyle uyuşmaktadır. Son olarak "günlük" ifadesi de her gün yapılan anlamında olduğundan parantez içinde verilen ifadeyle uyuşmaktadır. Ancak "başta" sözcüğü ve "özellikle" ifadeleri birbirleriyle uyuşan sözcükler değildir. Çünkü "başta" ilk olarak anlamındayken "özellikle" sözcüğü özel olarak anlamındadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 2 çözümleri

Çözüm 1: Parçada sanatçının en önemli özelliği "sürekli arayış içinde olması, kendini yeterli görmemesi" şeklinde açıklanıyor. O halde kendine yettiğini söyleyen sanatçı düşünce ve duygu dünyasını besleyerek geliştirmeyen yani zekâsına diyet yaptıran sanatçıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: "Bu ozanımız, çevresini kuşatan varlıkların ayırıcı ve belirleyici özelliklerini inceden inceye algılıyor" ifadesiyle ozanın iyi bir gözlemci olduğunu anlıyoruz. O halde "şiirini yüreğinden çok, gözleriyle yazmak" sözüyle anlatılmak istenen, ozanın görsel ögelere ağırlık vermesidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Sözcüklerle yeni çağrışımlar yaratamamak, alışılmış, yerleşik kullanımların dışına çıkamamaktır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: "Kulak kabartmak" deyimi "merak edip gizlice dinlemek, işitmeye çalışmak" anlamında kullanılan bir deyimdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: "Her işe burnunu sokmak" deyimi nereden, nasıl yarar sağlayacağını bilmek değil; "üstüne görev olmadığı, gerekmediği halde her işe karışmak" anlamına gelen bir deyimdir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Kolay kanmama, başkalarını kandırma, ufak tefek oyunlarla ve çaba harcamadan amaca ulaşma gibi özellikler "kurnazlık" kelimesiyle ilgilidir. O halde parçanın başındaki boşluğa "kurnazlık" kelimesi gelmelidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Parçada anlatıcı, içinden gelmediği için hoşlanmadığı kişilerle oturup çene yarıştırmadığını ve sevdiklerinden bile iki kelamı esirgediğini söylemektedir. Yazarın kendisiyle ilgili bu özelliğini anlamamız için "içimden gelmiyorsa" sözü bir ipucudur. Yazar, sanatçı geçinen kişilerle iletişim kurmak istemediğini anlatmak istiyor. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: "Anadolu halkının dil, düşünce, hayat gerçeklerini iyice ---- babam. Onları her yönüyle benimsemişti." ifadesinde boş bırakılan yere gelecek sözcük "bir şeyi her yönüyle benimsemek, onunla özdeşleşmek" anlamında olmalıdır. Bu anlama en uygun söz de "içine sindirmek" deyimidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: "Okuyucunun yüreğindeki teli titretmek" sözü ile anlatılmak istenen, okuyucuda duygusal bir etki bırakmaktır. Bu söze anlamca en yakın cümle "Roman kişilerinin birbirlerine kavuşması onu çok etkilemiş, duygulandırmıştı." cümlesidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Oyun etmek, tuzağa düşürmek, faka bastırmak ve tongaya düşürmek deyimleri anlamca birbirlerine yakındır. Bu deyimler, birine gizlice bir düzen kurmak, onu oyuna getirmek anlamında kullanılır. İşi yokuşa sürmek ise bir işin olmaması için çaba göstermek, bahane uydurmak anlamındadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Deyim, en az iki kelimenin birlikte kullanılarak bir durumu, düşünceyi veya duyguyu ifade etmesidir. "Temiz" kelimesinin deyim içinde geçmesi için başka bir kelimeyle birlikte kalıplaşmış halde kullanılması gerekir. Bu durumda "temize çıkarmak" sözü bir deyimdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: "Huylu huyundan vazgeçmez.", "Can çıkmadan huy çıkmaz.", "Sütle giren huy canla çıkar.", "Huy canın altındadır." cümleleri "İnsan yedisinde ne ise yetmişinde de odur." atasözüyle anlam bakımından ilgilidir. III. cümlede bu atasözünün anlamına yakın bir ifade yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Abartmak, bir durumu, duyguyu veya olayı olduğundan daha fazla, daha farklı anlatmaktır. Bir olay abartılarak anlatılmışsa mutlaka bir şeyler katılarak anlatılmıştır. Buna göre "Olayları, onlara bir şey katmadan aktarır." cümlesiyle anlam olarak en yakın söz "abartısız" sözüdür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: "Güzelliği ile ilgi çeken, göze çarpan, alımlı" sözlerine anlamca en yakın olan söz "göz alıcı" sözüdür. Dolayısıyla cümlede boş bırakılan yere bu söz gelmelidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: III numaralı "sıcaklık" ve V numaralı "sevecenlik" sözleri anlamca birbirine yakındır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 16: "Bazı arkadaşlarımız meseleye temas etmek istediler." cümlesinde "temas" sözcüğü "vurgulamak" değil, "değinmek" anlamında kullanılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Test 3 çözümleri

Çözüm 1: "Dilin sesini aramak" sözü "dilin ahengini yakalamaya çalışmak" anlamında kullanılmıştır. Ses ile ahenk arasında anlamsal bir yakınlık vardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Yazar "kendi avucundan içtiği suyun tadına varana kadar" bazı sanatçılardan da etkilenmişse bu sözün anlamı "özgünlük" kavramıyla ilgili olmalıdır. Çünkü başkasından etkilenmenin karşıt durumu kendine özgü yani özgün olmaktır. Bu sözle, sanatçıların özgün bir üsluba sahip oldukları anlatılmak istenmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Bir deyim olarak "maskenin düşmesi" yapay olan bir durum veya görüntünün ortadan kalkması ve gerçeğin yani doğal olanın ortaya çıkmasıdır. O halde parçada verilen "maskelerin düştüğü anda deklanşöre basmak" sözüyle "doğal olan görüntüyü yakalamak" cümlesi arasında anlamsal bir yakınlık vardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Parçadaki "Bizde roman geleneği henüz oluşmadı... Sanırım bunun için en az bir yarım asır daha beklememiz gerekiyor." sözleri göz önünde tutulursa "emekleme dönemini aşmak" sözünün anlamının B seçeneğindeki "gelişiminin başlangıcında olmak" olduğu görülür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Parçanın tamamında anlatılan durum "Akıl yaşta değil baştadır." atasözü ile özetlenebilir. "Bir lise öğrencisinin ülke sorunları konusunda ya da teknolojik konularda söyleyebileceği çok şey olabilir." görüşüne en uygun atasözü bu atasözüdür. Diğer atasözlerinin anlamlarını şöyle açıklayabiliriz:
Davulun sesi uzaktan hoş gelir: Her olay ya da durum, dışarıdan göründüğü gibi değildir.
Ağaç yaşken eğilir: Kişinin bir şeyler öğrenmeye en müsait zamanları gençlik, çocukluk zamanlarıdır.
Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar: Doğru söyleyen, yalan söylemeyen kişi hep dışlanır, kovulur.
Elle gelen düğün bayram: Bir topluluk içinde yalnız kalan bir kişinin başına gelen musibete katlanması zordur. Ancak herkese birden gelen sıkıntı ve yıkım hafifleşir, kişi herkes aynı sıkıntı içinde diyerek teselli bulur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Parçada birden sinirlenen, bağırıp çağıran birinin nihayetinde kendine zarar vereceği anlatılmıştır. Bu anlam örüntüsüne en uygun düşecek ifade "Öfkeyle kalkan zararla oturur." ifadesidir. Diğer seçeneklerdeki sözler parçadaki durumu karşılayamamaktadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Parçada Montaigne'nin eserleri ile ilgili bir değerlendirme yapılmıştır. Değerlendirme ifade eden deyim de "gözden geçirmek"tir. Buna göre boş bırakılan yere "gözden geçirilirse" deyimi getirilmelidir. Seçeneklerde verilen diğer deyimleri de kısaca açıklayalım:
A→Kafaya takmak: Sürekli bir şeyi düşünmek
C→Gözden düşmek: Bir kişi veya şeyin değerini yitirmesi
D→Gözü ısırmak: Daha önce görmüş olmak
E→Kafaya koymak: Bir şeyi gerçekleştirmeye kesin karar vermek
Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Sanatta öznellik, bilimde ise nesnellik olduğu düşünüldüğünde verilen cümlede boş bırakılan yere "dış gerçekliğin ya da görülen dünyanın" ifadesinin getirilmesi gerektiğini söyleyebiliriz. B, C, D ve E seçeneklerindeki ifadeler cümlenin anlam bağlamına uygun değildir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Parçanın başında sözü edilen yazarın ikinci plana itilen insanı anlattığı belirtilmiştir. Gerçek hayatta karşımıza çıkabilecek ve sistemin dayattığı biçimde yaşamak zorunda olan insanlardan söz edilmiştir. Bu bağlam "ihmal edilmiş" söz öbeğiyle tamamlanırsa anlam bütünlüğü oluşur. Diğer seçeneklerde verilen "göze batan, başarısız olmuş, problemli olan, canını dişine takan" sözleri parçadaki mesajı iletmekten uzaktır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Parçada genç sanatçılardan söz edilmiş genç şairlerin izlemesi gereken yöntemle ilgili önerilerde bulunulmuştur. "kendinden önce gelmiş olanların bir adım ötesine geçmek" sözünün parçadaki anlam bağlamına göre "diğerlerinden bir basamak daha ileri gitmek" anlamına geldiğini söyleyebiliriz. Bu iki yargı anlam itibarıyla birbirini karşılayacak niteliktedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Parçada sanattaki algı değişikliğinden bahsedilmektedir. Bu değişim; önceleri hiç görülmemiş yerler hakkında yazı yazanların takdir edildiği ve bu kişilerin düş güçlerine hayranlık duyulduğu, günümüzde ise düş gücüne bakışın ve bununla ilgili algının değiştiği şeklinde ortaya konulmuştur. Buna göre "Gerçek, düş gücünün elinde bir oyuncaktı." söz grubuyla hayal ürünü olan durumların gerçekmiş gibi anlatıldığı vurgusu yapılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Boşluktan sonraki kısımdan anlıyoruz ki gösterilen çaba, bir şeyi aslından farklı göstermektir.
Bu anlamı "göz boyama" deyimi karşılar. Buna göre boşluğa bu söz gurubu gelmelidir. Diğer seçeneklerdeki deyimlerin anlamları şunlardır:
Kendi borusunu çalmak: Kendi bildiklerini söylemek
Kendi göbeğini kendi kesmek: Başkasından yardım almadan kendi yapmak
İş çıkarmak: Durup dururken sorun oluşturmak, bir işi sonlandırıp bitirmek
Gözleri fal taşı gibi açılmak: Çok şaşırmak
Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Tanpınar'ın bir görüşüne yer verilen bu parçada, şairin kendi dilini oluşturması gerektiği ancak böyle olduğunda yetkin bir şair olabileceği belirtilmiştir. "Kendi dilini oluşturmak" başkalarına benzememek, kendine has olmak anlamındadır. Burada anlattıklarımıza dayanarak parçadaki altı çizili sözle "özgün olmak" anlamının kastedildiğini söyleyebiliriz. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Parçadaki altı çizili sözcükte geçen "kuytu" ve "gece" sözcükleri hüznü ve sıkıntıyı sembolize ettiğinden bu cümleyi en iyi E seçeneği ifade eder. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 15: Parçada, eleştiri yapılırken tarafsız olunması gerektiği, bunun zor bir durum olduğu çünkü edebiyatın pozitif bilimlerdeki gibi kesin ölçütlerinin olmadığı söylenmiştir. Boşluktan sonraki kısımdan anlaşıldığı gibi bu durumda birinin yardımına ihtiyaç duyulacaktır. Bu anlamı ifade edecek deyim ise "elinden tutmak" deyimidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 16: "Dostluğun bu derece mukaddes ve kıymetli olması..." cümlesi "dostunuzun acı yumruğunu yiyene kadardır" ifadesiyle sürdürülürse dostluğun kalıcı olmayacağı vurgulanmış olur. Çünkü seçenekler arasında yalnız bu ifade dostluğun son bulacağı bir durum ortaya koymaktadır. Bunun dışındaki ifadelerde dostluğun devam edeceği anlamı vardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Test 4 çözümleri

Çözüm 1: Özeleştiri oklarını kendisine yöneltmekten çekinmeyen ve kendisine dışarıdan biri gibi bakarak kendini ince delikli bir elekten geçirmeyi başarabilmiş biri, kendi kendini acımasızca eleştirebilir. Verilen parçada buraya kadar saydıklarımız Tolstoy için kullanılmıştır. Burada anlatılanlar Tolstoy'la ilgili olarak bizi B seçeneğindeki ifadeye götürür.
Not: Kalıplaşmamış söz grubu olarak nitelendirebileceğimiz bu soru tiplerinde altı çizili sözlerin mutlaka içinde kullanıldıkları metindeki anlamları esas alınmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: "Kendini okuyucularına açabilen" bir yazar; düşüncelerini, kendi iç dünyasını okuyucularıyla paylaşan biridir. Parçanın anlam bağlamına en uygun ifade, altı çizili sözü karşılayan B seçeneğindeki ifadedir. Diğer seçeneklerdeki ifadeler buradaki kalıplaşmış söz gurubunu tam olarak karşılamamaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Parçada, okuma yoluyla kendini değiştirmeyen yazarların "ölü yazarlar" olduğu söylenmektedir. Buradaki "ölü" ifadesi gerçek anlamıyla değil geleceğe kalmama, zamanla unutulma anlamında kullanmıştır. Buna göre, okuma edinimini sürekli hale getiren bir yazar burada tarif edilen ölü yazarlardan olmayacaktır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: "ipliğe inci dizer gibi" sözünü gerçek anlamıyla düşündüğümüzde, görüntü olarak gayet düzgün ve kendi içinde bir disiplini olan anlamındadır. Bu ifade bir sanatçının dili kullanmasıyla ilişkilendirildiğinde ortaya çıkan anlamın "büyük bir özenle" olduğunu söyleyebiliriz. Kelimelerin sıralanışı ve işlevi yönünden ipliğe dizilmiş inci görüntüsü vermesi parçadaki altı çizili sözle ifade edilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Parçada sözü edilen kişinin eserlerinde görülen eksiklik "taze bir soluk" olarak belirtilmiştir. Ayrıca bu kişinin kendinden önceliklerin yazdıklarını az buçuk değiştirip tekrarladığı da belirtilmiştir. Buna göre bu sözle anlatılmak istenen kavram özgünlüktür. Özgünlük ise kendine has olma, başkalarına benzememektir. İyi bir yapıtın ve nitelikli bir yazarın en önemli özelliği özgün olmaktır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Parçada, genç bir yazarın henüz işin başlarındayken kendi edebi kanalını oluşturduğu böylelikle kendisi olarak kalabildiği belirtilmiştir. Bu bağlamda "kendi edebi kanalını oluşturmak" sözü özgün bir sanat çizgisinde olmayı ifade eder. Daha önce kimsenin kullanmadığı yepyeni bir tarzla ortaya çıkıp edebi faaliyetleri bu şekilde devam ettirmekten söz edilmektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Bir şeyin ete kemiğe bürünmesi, soyut bir durumdayken elle tutulur gözle görülür şekle gelmesidir. Parçadaki altı çizili sözün kullanıldığı bağlama dikkat ettiğimizde halkın somut bir biçime kavuşamamış olan sevgi, sıkıntı ve coşkularının halk ozanları tarafından ete kemiğe büründürüldüğü anlamını çıkarıyoruz. Buna göre, halk ozanlarının yaptığı iş, "soyut duyguları somutlaştırarak dile getirmek" olarak ifade edilebilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Verilen boşluğa getirilecek sözü bulmak için bu metinde en önemli ipucu boşluktan önceki "Gömleğin ilk düğmesi yanlış iliklenince diğerleri de yanlış gider." cümlesidir. Bu cümlede bir işin başından itibaren doğru yapılması gerektiği anlamı vardır.
Bu verilerden hareketle parçada boş bırakılan yere "Nasıl başlarsa öyle gider." ifadesinin getirilmesi gerektiğini söyleyebiliriz. Bunun dışındaki ifadeler anlam olarak parçadaki boşluğu doldurabilecek nitelikte değildir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Parçada anlatılan durum, "sarpa sarmak" deyiminin içini doldurmaktadır. Bu deyim; işlerin iyice karışması, çıkmaza girmesi anlamındadır. Seçeneklerdeki diğer deyimlerin anlamlarını da açıklayalım:
Kendi borusunu çalmak: Sözünü geçerli hale getirmek, kendini dinletmek
Kuru gürültüye pabuç bırakmamak: Bağırıp çağırmalara, içi boş sinirlenmelere aldırış etmemek
Kendi göbeğini kendi kesmek: Kimseye muhtaç olmadan kendi işini yapabilmek
Boyunu aşmak: Baş edebilecekken baş edilmez hale gelmek
Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Bütün süslerden arınmış bir dil kullanmak, söz sanatlarına yer vermemek anlamındadır. Ayrıca, herkesin anlayabileceği, çok derin çağrışımları olmayan, sokaktaki insanın konuştuğu dil olarak da anlaşılabilir. Bu basitlik, sıradan ve bayağı olmayla karıştırılmamalıdır. Belli bir seviyede ama anlaşılamayacak kadar da ağır olmayan anlamı vardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Bir şeyin darasının alınması, kapla tartılması halinde, kabın ağırlığının daha sonra düşmesi demektir. Bu da net hale getirilmiş, asıl unsurlar dışında kalan kısımlar dışarıda bırakılmış anlamındadır. Bu deyim daha çok alışverişte, ekonomi terimi olarak yer alır.
Bu sözün parçada net olarak ifade ettiği anlam, "Her ögesi bir iş gören sözdür." Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Verilen parçada sözü edilen kişi, İstanbul'u çok iyi bilmektedir. Seçeneklerde verilen deyimlerden bir şeyi çok iyi bilmek anlamına gelen "avucunun içi" deyimidir. Diğer deyimlerin anlamları şunlardır:
Eliyle koymak: Bulunamayan bir şeyi rahatlıkla bulmak
Damdan düşer gibi: Hiçbir hazırlık yokken, birdenbire
Çocuk oyuncağı: Çok kolay, zorlamayan
Gözü dönmek: Çok sinirlenmek, deliye dönmek
Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Boşluktan önceki kısımda, üzüntü verici, felaket olarak nitelenen olayların başkalarıyla bölüşülmesinin mutluluk verici olduğu söylenmiştir. Ancak bu bölüşmenin annelerle olmaması gerektiği çünkü annelere anlatılan kederlerin azalmadığı, arttığı söylenerek annenin ıstırabının çocuklara da geçeceği belirtilmiştir. Bu anlam bağlamına göre parçada boş bırakılan yere "iki sayının birbirine çarpımı gibi fazlalaşır." sözü getirilmelidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Portrenin diğer yazı türlerinden farklı olduğu, portre yazayım derken bu türün özelliklerinin dışına çıkılarak biyografi ya da anı türüne kayıldığı bu parçanın ana düşüncesidir. Parçada portre yazan kişinin portresini yazdığı kişiyle ilgili olarak "kişiyi ruhunun en ince kıvrımlarına kadar ezbere bilmeli" denilerek portreye konu olan kişiyi en gizli taraflarına kadar tanımak gerektiği vurgulanmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: Parçada verilen I, II, III ve IV. deyimlerin açıklamaları doğrudur. Ancak V numara ile gösterilen "suya götürüp susuz getirmek" deyiminin anlamı parçada açıklandığı şekilde değildir. Bu deyimin anlamı "çok kurnaz olmak, kolayca aldatmak"tır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 16: Öncüllerdeki cümleler incelendiğinde I, II ve III. öncüllerdeki cümlelerde kullanılan "doğru" sözcüğünün cümleye "zaman" anlamı kattığı görülmektedir. IV. ve V. öncüldeki cümlelerde kullanılan "doğru" sözcüğü ise cümlelere "yönelme" anlamı katmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 17: Cümlede I, II, III ve IV ile numaralanmış sözler "eski popülerliğini yitirmek, gözden düşmek" anlamlarını karşılamaktadır. V numaralı "ışıl ışıl" sözü ise anlamca bunun tam karşıtı olan "beğenilmek, fark edilmek" anlamlarında kullanılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Test 5 çözümleri

Çözüm 1: Parçadaki "Bana göre bir sanat eserinden zevk almanın yeri, iki kürek kemiğinin arasıdır. Biliyorsunuz ki orada kalbimiz vardır." sözlerinden hareketle "sırtıyla okumak" sözüyle kastedilen anlamın A seçeneğinde verilen "duygularımızla okumak" olduğu anlaşılmaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Parçada yer alan "yaşamı avuçlamak" ifadesiyle yaşamın farkında olarak yaşamak kastedilmiştir. Bunu ifade eden düşünce de A seçeneğinde verilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Parçadaki "Nazım Hikmet'in değerini düşürmek isteyenler, onun şiirlerinde bulamadıkları kusuru, kişiliğinde bulmaya kalkışmışlardır." sözleri "güneşte gölge aramak" sözü ile ilgili bize ipucu vermektedir. Buna göre "güneşte gölge aramak" sözü "doğru ve yararlı olan bir şeyi, kişiyi; karalamaya, onda kusur bulmaya çalışmak" anlamında bir sözdür ve bu söze anlamca en yakın deyim D seçeneğinde verilen "Öküz altında buzağı aramak" deyimidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: "Yaya bırakmak" deyimi hızını kesmek, ilerlemesine engel olmak, eskisinden daha kötü bir duruma gelmek anlamındadır. Bu durumda altı çizili sözle anlatılmak istenen E seçeneğinde verilen "dili başarıyla kullanma alışkanlığını kaybetmek"tir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen bir sözü söylemeden önce o sözü iyice düşünüp tartmak yani düşünerek konuşmaktır. Bu da D seçeneğinde "sözü iyice düşünerek söylemek" sözü ile dile getirilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: A, B, C ve E seçeneklerinde verilen atasözleri birlikte verilen tutum ve davranışlara uygundur. Fakat D seçeneğindeki "Keskin sirke küpüne zarar verir." atasözü "aceleci ve telaşlı olma" tutumu ile değil "sinirli ve öfkeli olma" tutumu ile eşleşir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: I, III, IV ve V. cümlelerde altı çizili sözler anlamca "durmadan, dinlenmeden" sözlerini karşılamaktadır. Oysa II numaralı cümlede "gece kuşu" sözü ile "geceleri uyumayan" anlamı kastedilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: I. cümledeki "hemen hemen" ikilemesi ile V. cümledeki "aşağı yukarı" ikilemesi "ortalama, civarında" anlamlarına geldiğinden aynı anlamı karşılar ve birbirlerinin yerine kullanılabilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: A seçeneğinde "bir eli yağda bir eli balda" deyimi "bolluk içinde" anlamı ile birlikte, C seçeneğinde "bir sıkımlık canı var" deyimi "zayıf ve güçsüz" anlamı ile birlikte, D seçeneğinde "ağzıyla kuş tutmak" deyimi en başarılmaz işleri en iyi şekilde yapmak" anlamı ile birlikte, E seçeneğinde "bir kazanda kaynamamak" deyimi "anlaşamamak" anlamı ile birlikte verilmiştir. Oysa B seçeneğindeki "ak dediğine kara demek" deyimi "onunla uzlaşmamak, ters düşmek" anlamındadır fakat bu anlama seçenekte yer verilmemiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Öncül cümlede altı çizili olan "çalakalem" sözü "itina göstermeden, öylesine, özenmeden" anlamındadır. Bu sözün anlamca karşıtı B seçeneğindeki "itina ile yaptığı" sözüdür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: B seçeneğinde geçen "ıvır zıvır" ikilemesi "önemsiz" anlamını içermektedir. Cümledeki ikileme atılıp cümleye "önemsiz" sözcüğü eklenebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Parçada geçen "içine su serpmek" deyimi B seçeneğinde verilen "rahatlamak" anlamını karşılamaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Öncül cümlede altı çizili olan "çalımlı çalımlı" sözünün cümleye kattığı anlam C seçeneğindeki "havalı" sözü ile aynıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: E seçeneğinde "yüze yüze kuyruğuna gelmek" sözü bir deyimdir ve bu cümlede "yüze yüze" ikilemesi deyim içinde yer almaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 15: Parçada "zamanın acımasız sınavı" sözü ile "zamana direnebilmek" yani "kalıcılık" kastedilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 16: Parçada geçen "Yoluma devam ederdim." sözü ile anlatılmak istenen D seçeneğinde verilen "Her şeye rağmen çalışmayı sürdürmek" anlamıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 17: Öncül cümlede altı çizili olan "gününü geçirmeden" sözü aynı gün içinde" anlamını vermektedir. Bu anlam da A seçeneğindeki "günü gününe" sözü ile aynıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Test 6 çözümleri

Çözüm 1: Verilen cümlede geçen "derli toplu" sözü cümleye "düzenli, sistemli" anlamını katmaktadır. Aynı anlam "Depremde yaşadıklarını düzenli bir şeklide anlattı." cümlesinde de vardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: C seçeneğinde "mavi gözlere" sözü söylenmiş fakat "mavi gözlü insan" sözü yani bütün kastedilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: I. öncülde altı çizili olarak verilen "bir zamanlar" söz grubu "eski zamanın birinde" anlamında, II. öncüldeki "ilk zamanlar" söz grubu "belirli bir zamanı kaplayan zaman diliminin ilk dönemleri" anlamında, III. öncüldeki "zamanla" sözcüğü "zaman içinde" anlamında, IV. öncüldeki "vakit ilerledikçe" ve V. öncüldeki "gün geçtikçe" söz grupları ise aynı anlamlı olarak "zaman sürdükçe, ilerleyip gittikçe" anlamlarında kullanılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: I. öncülde geçen "dili döndüğü kadar" deyiminin anlamı "konuşabildiği, anlatabildiği kadar", III. öncülde geçen "dili damağı kurumak" deyiminin anlamı "çok susamak"tır. II. öncülde geçen "dilden düşürmemek" ve IV. öncülde geçen "diline dolamak" deyimlerinin anlamı "sürekli belirli bir konuyla ilgili konuşmak, hep ondan bahsetmek"tir. II. ve IV. öncüldeki deyimler aynı anlamdadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Soru kökünde verilen cümlede altı çizili olarak geçen "bir köşeye koymak" söz grubunun cümledeki anlam bütünlüğü de göz önüne alındığında "biriktirmek" anlamında kullanıldığı görülmektedir. Bu anlama E seçeneğinde verilen "Zehra; aldığı paraları biriktiren iyi kalpli, sessiz bir kızdı." cümlesinde de görülür. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: "Savaşta annesini kaybetmiş bu çocuğun bakımını ona yüklediler." cümlesinde "yüklemek" kelimesi ödün vermek değil, bir işin sorumluluğunu başkasına vermek anlamında kullanılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: "Anadolu'nun misafirperverliği" sözleriyle "Anadolu insanı" kastedilmektedir. Dolayısıyla bu sözle ad aktarması yapılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Parçada geçen "kulak kabartmak" deyiminin anlamı A seçeneğinde, "paha biçilmez olmak" deyiminin anlamı B seçeneğinde, "iple çekmek" deyiminin anlamı D seçeneğinde, "bayram havası esmek" deyiminin anlamı E seçeneğinde verilmiştir. "Sinsice yaklaşmak" ifadesini karşılayan bir söz grubu parçada kullanılmamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: "Köşe taşı köşede yakışır." atasözünde ilk yani gerçek anlam, köşe taşlarının önemil ve belirleyici olduğu, bu nedenle önemli yerlere koyulması gerektiği yönündedir. Oysa biliyoruz ki atasözleri genellikle insanlara bir mesaj vermeyi amaçlayan sözlerdir ve buna bağlı olarak anlatmak istedikleri asıl şey, düşünülerek çıkarılır. Köşe taşı önemil insanları, köşe ise önemli görevleri karşılamaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: "burun" sözcüğü A seçeneğinde "burun kıvırmak", B seçeneğinde "burnundan kıl aldırmamak", C seçeneğinde "burun bükmek" ve E seçeneğinde "burnundan solumak" deyimlerinde mecaz anlama gelecek şekilde kullanılmıştır. D seçeneğinde verilen cümlede ise "burun" sözcüğünün gerçek anlamda kullanıldığı görülür. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: "hafif" sözcüğü I. cümlede yorucu olmayan, II. cümlede önemli olmayan, III. cümlede sindirimi kolay olan, IV. cümlede tartıda ağırlığı az gelen ve V. cümlede ağırbaşlı ve ciddi olmayan anlamında kullanılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: "Çatmak" I. cümlede "tüfekleri tepelerinden birbirine çaprazlama dayayarak durdurmak", II. cümlede "kızmak", III. cümlede "vaktin gelmesi", IV. cümlede "sözle satışmak" ve V. cümlede "kızdırıcı bir olayla karşılaşmak" anlamında olmak üzere beş farklı anlamda kullanılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Test 7 çözümleri

Çözüm 1: "Acı" bu cümlede başa gelen kötü olaylar anlamıyla, gerçek anlamı dışında kullanılmıştır. (Acının gerçek anlamı: tatlı olmayan dile buruk ve yakıcı tat veren şeklindedir.) Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Diğer seçeneklerde altı çizili sözcüklerin cümleye kattıkları anlam, doğru olarak verilmiştir. B seçeneğinde ise "yakalandık" sözcüğü "etkisini göstermek" anlamında verilmiştir oysa cümlede sözcük "hazırlıksız olma" durumunu ifade etmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Kırmızıya çalmak "kırmızı renge benzemek, andırmak" anlamıyla kullanılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: "Çekmek" sözcüğü E seçeneğinde "bırakmak" anlamıyla mecaz anlamda kullanılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Aynı ünsüzlerin mısralarda sıkça tekrarlanmak suretiyle yarattıkları ahenge, aliterasyon adı verilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Atom, mısra, hece, bakır, beste terimdir. Açı sözcüğü bu cümlede terim anlamlı kullanılmamıştır. Açı bir matematiksel ifade olarak kullanılsaydı terim olabilirdi. Sözcüklerin kullanımı, yer aldıkları cümlenin özelliğine göre değişir. [Üçgenin iç açıları (terim anlam) toplamı 180 derecedir.] Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Yedi tepeli şehir, bir dolaylamadır. İstanbul'u ifade eder. Diğer cümlelerde farklı sanatlar yapılmıştır.(mecaz, benzetme, kişileştirme, istiare) Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Diğer seçeneklerde sevgi sınırlandırılmış, kısıtlanmıştır. "Sevgi" en az sınırlandırılan konudur çünkü diğer seçeneklerin hepsini içine alan bir kavramdır. Diğer bir deyişle en genel anlamlı "sevgi"; en özel (dar) anlamlı "Orhan Veli'nin Şiirlerinde İnsan Sevgisi" konularıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: A seçeneğinde "gözden çıkarmak" deyimi "vermeye razı olmak" şeklindeki anlamıyla, B seçeneğinde "cana yakın" deyimi "sokulgan, sevimli olan" şeklindeki anlamıyla, D seçeneğindeki "ağızdan ağıza yayılmak" deyimi "birinin ötekine onun da başkasına söylemesi" şeklindeki anlamıyla, E seçeneğindeki "dillere destan olmak" deyimi "herkesin dilinde olması" şeklindeki anlamıyla birlikte kullanılmıştır. C seçeneğindeki "gözden geçirmek" deyimi ise "incelemek, okumak" şeklindeki anlamıyla birlikte kullanılmamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: "para dökmek" deyimi masraf etmek anlamındadır, dolayısıyla cümlede deyimin açıklaması da verilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: "Ayağının tozuyla" ifadesi, vakit geçirmeden anlamına gelir. C seçeneğinde de gelir gelmez, yani "hemen" , "vakit geçirmeden" anlamında kullanılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: "Can evinden vurmak" en hassas noktasına saldırmak, anlamında bir deyimdir. Dolayısıyla deyimin açıklaması verilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Elektrik somut bir sözcüktür. Varlığını beş duyumuzla anlayabiliriz. Diğer sözcükler kin, akıl, iyilik, umut soyut sözcüklerdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14: D seçeneğinde bir benzetme yapılmıştır. İnsana ait herhangi bir özellik doğaya aktarılmamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Test 8 çözümleri

Çözüm 1: "Gerginlik" sözcüğü kötü gidişi anlatmaktadır. "Yumuşama" ise aksine cümleye ilişkilerin iyiye doğru gittiği anlamı katacaktır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Bir sözcüğün yansıma olabilmesi için doğada var olması gerekir. Şırıltı yansıma bir sözcüktür, suyun akarken çıkardığı sestir. Diğer seçeneklerdeki ışıltı, pırıl pırıl ses değil görüntüdür. Ötüşmek ise kuşların çıkardıkları seslere, bizim verdiğimiz bir isimdir dolayısıyla yansıma değillerdir. (cik cik, gak... gibi sesler yansımadır.) Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Parçada altı çizili "kapalı" sözcüğü mecaz olarak "belli belirsiz, tam açık olmadan" anlamında kullanılmıştır. E seçeneğinde verilen "olanları üstü kapalı bir şekilde anlatmak" ifadesinde de bu anlam mevcuttur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Parçada, şiir yazmak için şiir kavramını bilmenin gerekmediği ifade edilmiştir. O hâlde bu konuda herhangi bir çabanın gösterilmemesini ifade eden C seçeneğindeki "kalem oynatmayı" ifadesi verilen boşluğa getirilmelidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: II ve IV. atasözleri "yapılan işlerde başkalarından destek almak" anlamını içerir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: "Soymasınlar" sözcüğünün gerçek anlamı "bir şeyin üzerindekini çıkarmak"tır. Parçada ise "çalmak eylemi" anlamında kullanılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: "Yazılışları aynı, anlamları tamamen farklı olan sözcüklere sesteş sözcükler denir." B seçeneğindeki "ocak" hem bir ay adı hem de içindekileri pişiren, eriten araç anlamında olduğu için, C seçeneğindeki "bit" hem böcek hem de "bit-" fiili olduğu için, D seçeneğindeki "satır" hem bıçak hem paragraf ile ilgili olduğu için ve E seçeneğindeki "dal" hem ağaç dalı hem "dal-" fiili olduğu için sesteştir. Ancak A seçeneğinde sesteş sözcük yoktur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Bu tür sorularda boşluklara getirilmesi gereken sözcüklerin bulunabilmesi için boşluklardan önce ve sonra gelen cümleler dikkatlice yorumlanmalıdır. İlk boşlukta insanlık tarihi var olduğundan beri tıbbi girişimlerin olduğundan söz edilmiştir. Bu nedenle ilk boşluğa "süresince", "boyunca" ifadeleri getirilebilirken diğerleri uygun değildir. İkinci boşlukta ise "sağlayarak" ifadesi ipucu olarak kullanılabilir. Yani savaşta yaralanan kişilere "bakım sağlayarak" şeklinde bir kullanım olur. Ancak "güçlük sağlayarak" ifadesi doğru bir kullanım olmaz. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Kılavuz sözcüğü; A seçeneğinde "Ruhsal ve zihinsel bakımdan yol gösteren, ışık tutan kimse", B seçeneğinde "kaptan", D ve E seçeneklerinde "Herhangi bir alanda bilgi veren, yol gösteren kitap" anlamında kullanılmıştır. C seçeneğinde ise "tarihi ve turistik yerleri gezerken bilgi aktaran kimse, rehber" anlamında kullanılmıştır. Parçadaki kılavuz sözcüğüyle anlamı aynı olan seçenek bu nedenle C olur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Parçada geçen "kısır döngü" sözü "aynı olumsuz sonucun tekrar etmesi" anlamında kullanılmıştır. E seçeneğindeki "işin tıkırında olması" sözü "iyi yolda olmak" anlamında kullanılmıştır, yani "kısır döngü" sözünün anlamca karşıt durumudur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Parçada geçen "karanlık bölge" sözüyle "açıklanması gereken" ifadesi anlatılmak istenmiştir. Aristoteles'in sözlerinde açıklanması gereken kısımlar olduğu ifade edilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: A, B, C ve D seçeneklerinde geçen ikilemeler yakın anlamlı sözcüklerle, E seçeneğindeki "eski püskü" ikilemesi ise biri anlamlı biri anlamsız sözcüklerle kurulmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: "Umut" sözcüğü soyut anlamlı olduğundan C seçeneğine ulaşılabilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Parçadaki "eşelemek" sözü "bir işin sonunu, aslını anlamaya çalışmak" anlamında kullanılmıştır. A, B, D ve E seçeneklerinde de bu anlamda kullanılmıştır. Ancak C seçeneğindeki "eşelemek" sözü "karıştırmak, dağıtmak" anlamında kullanılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: Parçada geçen "imparatorluk dili" sözüyle, "köklü bir geçmişe dayanma", "sağlam temellere sahip olma", "çeşitli milletleri barındırma" ve "geniş coğrafyaya sahip olma" ifadeleri anlatılmak istenmiştir. Ancak "büyük başarılar kazanma" ifadesi "imparatorluk dili" sözüyle anlatılmak istenenler arasında değildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 16: "İmkânsızı mümkün yapar" ifadesi "oluru olmayan, olanaksız bir durumu olabilir yapmak; her türlü yolu deneyip sonuca ulaşmak" anlamında kullanılan bir sözdür. Bu ifade parçada "arzu" ifadesiyle de birleştirilerek "niyeti, isteği" ön plana çıkarmıştır. Parçadaki kullanımında imkânsızı mümkün kılanın arzu olduğu vurgulanmıştır. Bu kullanıma en yakın cümle E seçeneğinde verilmiştir. E seçeneğindeki anlam parçadaki anlam ile aynı doğrultudadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

CÜMLEDE ANLAM

Test 1 çözümleri

Çözüm 1:
III → Tuttukları takım yenilince (sebep)
çılgına dönüyor, etrafa saldırıyorlar. (sonuç)
IV → Takımları galip olsa da bir şey değişmiyor, bu kez sevinçlerini (sebep)
sağa sola rastgele mermi saçarak ortaya koyuyorlar. (sonuç)
III ve IV. cümlelerde sebep-sonuç ilişkisi görülmektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Verilen dizelerde güzel düşünürsen güzel, kötü düşünürsen kötü şeyler ile karşılaşırsın mesajı verilmiştir. C seçeneğinde verilen "Pozitif fikirler seni yükseltir, negatif fikirler ise seni hep aşağıya çeker." cümlesinde verilmek istenen mesaj düşüncelerin iyi olması hâlinde iyi şeyler, kötü olması hâlinde kötü şeyler ile karşılaşıldığıdır. Bu cümle ile görselde verilen dizeler anlamca aynı doğrultudadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Bir kimsenin iyi bir şair olması için koşul nedir? Koşul: Toplumun dili içinde kendi dilini yaratması. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: "Yazmaya, babamla ilgili bir anı kitabı yazarak başladım." cümlesinden yazarın hangi amaçla yazmaya başladığı sonucuna ulaşılmaz. Dolayısıyla III numaralı cümle ile ilgili açıklama yanlıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Parçada yer alan I. cümlede öykü ve roman yaşamı kucaklama yönünden karşılaştırıldığından A seçeneğine; II. cümledeki "öykü, ... roman kadar derin yaklaşabilir yaşama" ifadesinden B seçeneğine; III. cümledeki "insanı, roman kadar derinlikli çözümleyebilir" ifadesinden C seçeneğine; V. cümledeki "roman, ağır gelişen ..." ifadesinden E seçeneğine ulaşılabilir. Ancak IV. cümlede romanın gerçekliği anlatma becerisinin öyküden daha fazla olduğu belirtildiğinden parçadan D seçeneğine ulaşılamaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: I, II, III ve IV. cümlelerde bulunan "özenle, büyük, değerli, milli sanatın en güçlü sesi" sözleri yanlı söylemlerde kullanılan ifadelerdir. Ancak V. cümlede böyle bir söylem bulunmamaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: A, B, D ve E seçeneklerinde söylenenler ile cümleler örtüşmektedir. Ancak C seçeneğinde tam tersi bir anlam söz konusudur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: V numaralı cümle (Kıyılar dümdüz, cilalanmış gibi görünüyordu.) nesnel yargı cümlesi değildir. Çünkü "cilalanmış gibi" sözü bir benzetmedir. Benzetmeler de kişisel yorumun bir parçasıdır. V. cümle öznel bir yargı içermektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: "O, her yapıtıyla okurlarını bambaşka dünyalarda yaşatabilen bir sanatçı." cümlesinde sözü edilen yazarın özelliği, her eseriyle okuyucularına daha önce karşılaşmadıkları duygu ve düşünceler sunmasıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: "Çağırırlarsa gitmeyelim, çağırmazlarsa küselim" cümlesini dile getiren biri maksatlı bir şekilde, iletişimi reddetmeye şartlanmış demektir. Böyle söyleyen birinin alınganolduğu da düşünülemez. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: "İnsan çıkmaza düştüğü anda, sanatçı ona ışık tutar." cümlesinde eserler insanların sorularına yanıt bulabilmeli, okuyucuya yol göstermeli, yaşamın anlamını ve güzelliğini ona göstermelidir. Kısacası sanatçı, adeta bir rehber olmalıdır. A,B,C ve E'deki cümlelerin anlamları, öncül cümlenin anlamı ile aynı doğrultudadır. Ancak D'deki cümlenin anlamı farklıdır. Bu cümlede "Sanatçının kendini alışılmış kalıplardan ayırmaması gerektiği" vurgulanıyor. Böyle bir düşünceye sahip sanatçının ise okura ışık tutması beklenemez. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Parçanın üçüncü cümlesinde denizcilikle ilgili bilgilere değil, teknelerin yaz mevsiminde oluşturduğu manzaraya değinilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: "Şairin, bu şiirleri babası için yazdığı düşünülmektedir." cümlesinde "düşünülmektedir" sözü, bu yargının başkaları tarafından tahmin edildiği fikrini dile getirmektedir. Bu nedenle cümlede kesinlik anlamı yoktur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: "Bunlar, gerçeğin anlatımını bilimsel kurallara bağlayacak kadar ileri gittiler." cümlesinde "ileri gittiler" ifadesi yazarın kişisel görüşü olduğu için öznel bir ifadedir. Nesnel değildir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: A'da "usta romancı", C'de "oldukça özensiz", D'de "özveriyle", E'de "soylu-hızlandırdı" sözcükleri kişiden kişiye değişebilen, göreceli yargılardır. Dolayısıyla anlatıcının kişisel yargısıdır. B seçeneğinde kişisel yargı yoktur. B'deki "çok" sözcüğü çeldirici olabilir ama dikkat edilirse bu sözcük sürücü adayının ifadesinin içinde geçiyor. Yani aktarma bir cümle içinde söyleniyor. Sürücü adayının "çok çalıştım" demiş olması kişiden kişiye değişen bir yargı oluşturmaz. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 16: Öncül cümlede sözü edilen şairin iki özelliği vurgulanmaktadır:
a. Romantizmin duygusallığına, içe dönüklüğüne karşı gerçekçi bir tutum izlemiştir. (Şairin şiir anlayışı ile romantizm akımı karşılaştırılmıştır.)
b. Romantizmin yaklaşımı ile şairin üslubu birbirine tam zıttır. (Bu yönüyle karşıtlık anlamı vardır.) Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 17: Şairin ilk şiirlerinden başlayarak kendini kabul ettirmesi aşamalı bir gelişmedir. (A)
II. cümle I. cümlenin sonucudur. Şair, sanatındaki başarıyı ortaya koyarak usta şairlerin arasında yerini bulmuştur. (B)
Üç cümlede de şair hakkında olumlu düşünceler belirtiliyor. (D)
Kendisinden sonra gelen sanatçıların, şairin yolundan gittikleri belirtiliyor. Bu durumda şair, genç sanatçılar için bir ekol olmuştur. (E)
C'de III. cümlenin nesnel yargı içerdiği belirtiliyor. Bu yanlıştır. Çünkü "pek çok" sözü göreceli bir ifadedir. Nesnel yargılarda göreceliğe yer yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 18: Cümlede boş bırakılan yere, anlam akışına uygun olarak "sanatçı topluma ne verebilir ki.." olumsuz ifadesinden dolayı "dudak büken" sözü getirilmelidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 19: Cümlenin genelinde olumsuz bir eleştiri söz konusudur. Sözü edilen şairin şiirde derinlik oluşturma adına okuyuculara adeta bulmaca çözdürdüğü söylenirken aslında bu işte pek de başarılı olmadığı vurgulanmak isteniyor. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 20: Seçeneklerde özelden genele doğru sıralanan kavramlar şöyledir: A'da "öykü" → "diğer türler". B'de "sokaklar" → "kent". C'de "öğretmen" → "eğitim camiası". D'de "Selvi Boylum Al Yazmalım" → "sinemanın unutulmaz yapıtları". E seçeneğinde böyle bir sıralanış yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Test 2 çözümleri

Çözüm 1: Verilen cümlede mikroorganizmaların "koruyucu kültür" olarak adlandırıldığı görülmektedir.
Bu durumda bahsedilen mikroorganizmalar hastalık yapıcı ve bozucu mikroorganizmaları engelleyeceklerdir. Buna göre cümlenin tamamlanmış şekli şöyledir: "Gıda endüstrisinde 'koruyucu kültür' olarak kullanılan mikroorganizmalar, hastalık yapıcı ve bozucu mikroorganizmaların gelişimini baskılayarak ürünün uzun süre dayanmasını sağlar." Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Parçanın ilk cümlesinde, heykeltıraşın işini yaparken kullanacağı mermeri seçmesinin zor olmadığı belirtilmiştir. Boşluktan sonraki kısımda ise dilin taştan üstün yanları dile getirildiğinden boşluğa dilin zorluğundan söz eden bir ifadenin getirilmesi gerekmektedir. Buna uygun cevap, "Ama dil ile sanat yapan kişinin işi zordur." ifadesidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Parçada birinci boşlukta insanın toplumla bir etkileşime girdiği anlamı verilmelidir. Bu anlamı vermek için ilk boşluğa "ilişkisini" sözcüğünün getirilmesi uygun olacaktır. Birinci boşluğa "ilişkisini" sözcüğünü getirdikten sonra, ikinci boşluğa getirilecek olan "anlattım" sözcüğü parçanın anlam bütünlüğünü sağlayacaktır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Parçada "Böylelerini severim." cümlesiyle, bir sonraki cümleden de anlaşılacağı gibi zihnini toplayamayan iddiasız insanlar kastedilmektedir. Buna göre boş bırakılan yere D şıkkının getirilmesi uygun olur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Parçadaki ikinci boşluğa cümleyi olumlu bitirecek bir ifade getirilmelidir. Bu ifadeyi sağlamak için ikinci boşluğa "güvenilir" sözcüğünün gelmesi uygun olacaktır. İkinci boşluğa "güvenilir" sözcüğünü getirdikten sonra birinci boşluğa getirilecek olan "sürekli olarak" sözcük grubu parçanın anlam bütünlüğünü sağlayacaktır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Parçada "Ancak bugün kimileri o zirvelere tırmanırken kimileri de o zirvelerin eteklerinde yürüyüş yapıyor." ifadesi verildiğine göre, önceki cümlede Alp Dağları'nın çok tehlikeli yerler olduğu ve kimsenin o yüksekliğe çıkmaya cesaret edemeyeceği yargısına varılır. Bu anlam doğrultusunda seçenekler incelendiğinde ikinci boşluğa "tehlikeli" sözcüğünün bulunduğu seçeneğe göre, diğer boşluklara sırasıyla "insanlar için" ve "sporla da" sözcük grupları getirilir ve böylece parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Parçada geçen "hiç bitmeyeceği sanılıyordu ancak" ifadesinden sonra deniz ve okyanus kaynaklarının kullanımının diğer canlıların tehlikeye gireceği boyutlara ulaştığı anlamının verilmesi gerekmektedir. Bu anlam doğrultusunda seçenekler incelendiğinde, ikinci boşluğa "kaynakların bilinçsiz kullanımı" ifadesinin getirilmesinin uygun olacağı görülmektedir. İkinci boşluğa bu ifadeyi getirdikten sonra sırasıyla diğer boşluklara getirilecek olan "zenginliklerinin" ve "tükenme tehlikesiyle karşı karşıya" ifadelerinin parçanın anlam bütünlüğünü sağladığı görülmektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Parçanın bütününde, Türkçe ve edebiyat öğretmenlerinin hemen hemen hepsinin romanda olaya baktığını ancak romanda karakterler ile olayları ayıramayacağımız anlatılmıştır. Bu anlam doğrultusunda seçenekler incelendiğinde "her olay, kişilerin eyleme dönüşmüş istekleri, düşleri, tutkularıdır." ifadesinin parçanın sonuna getirilmesinin uygun olacağı görülmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: D seçeneğinde "kişileştirmenin çok ilgi çekici olması" kişisel bir yargıdır. Çünkü bu kişileştirme anlatıcının bakış açısıyla yorumlanmıştır. Bahsedilen kişileştirme sanatı başkasına göre "ilgi çekici" olmayabilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: I'deki "başarılı", IV'teki "kendi şiir anlayışına göre", V'teki "adına yakışır" ifadeleri bu cümleleri öznel yapmıştır. II ve III'te böyle bir durum söz konusu değildir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Örnek cümleye anlamca en yakın cümle B seçeneğinde verilmiştir. Çünkü örnek cümlenin sonundaki "... bir tarih kitabı bilimselliğine sahip değildir." ifadesiyle edebi eserlerin "olayları öznel bir bakış açısıyla yansıttığına" işaret edilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: II. cümlede "klasik denecek kadar sağlam eserlerin ortaya çıkmasının" koşulu; "söyleyenlerin seslerindeki ve okuyuşlarındaki pürüzlerin ayıklanması"dır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: V. cümledeki "Bu" ifadesi açıklama yapılacağını gösteriyor. V. cümlede, IV. cümlede ifade edilen istenmeyen durumun sebebi açıklanıyor, bunun tekdüzelik olduğu belirtiliyor. Bu sebeple V. cümle kendisinden önceki cümlede belirtilen düşüncenin nedenini açıklıyor. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: II'de "ova ile deniz düzlük bakımından", III'te "yolda gördükleri tepeciklerin burada olmaması", IV'te "toprak yığınlarının yüksekliğiyle insan boyu", VI'da ise "pencerelerin boyutu" karşılaştırılmıştır. I ve V'te ise herhangi bir karşılaştırma yapılmamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Koşul anlamlı cümlelerde bir işin gerçekleşmesi için başka bir iş ya da durumun gerçekleşmesi gerekir. Bu doğrultuda seçenekler incelendiğinde doğru cevabın D olduğu görülür. Çünkü bu cümlede "insanların küçük şeylerden başarılı olabilmesi" "büyük hırslar peşinde koşmamaları" koşuluna bağlanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 16: Çıkarım bir yargıdan yola çıkarak başka bir yargının doğru ya da yanlış olduğu sonucuna ulaşmaktır. Buna göre seçenekler incelendiğinde "Bulutların çoğalmasından yağmurun yağacağını anlamıştık." cümlesinde bir çıkarım yapıldığı görülmektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 17: Üslup, yazarların dili kullanma biçimidir. Buna göre II. cümlenin (Romanında kullandığı dil Arapça ve Farsça sözcüklerle dolu.) üslupla ilgili olduğu söylenebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 18: Numaralandırılmış cümlelerle ilgili seçeneklerde verilen açıklamaları karşılaştıralım:

I. cümle (A): Kitap vefasızlık duygusuna bir tepki olarak hazırlanmıştır.

II. cümle(B): Anlatıcı, kitabını Suavi Süalp ve mizahımıza yüreğini koymuş mizahçılarımıza adadığını söylüyor, böylece onların emeğine saygı duyuyor.

III. cümle (C): Anlatıcı, Suavi Süalp'in bu kitabı hak ettiğini ve onun bir mizah dehası olduğunu söyleyip onu övüyor.

IV. cümle (D): Anlatıcı, Suavi Sualp'in öldüğünü ve unutulduğunu söyleyerek üzüntüsünü dile getiriyor.

VI. cümle (E): Anlatıcı gençlerin bu kitapla ilgilenmeyeceğini bildiğini ama tarihe sağlam bir belge bırakmış olmanın kendisini teselli ettiğini söylüyor. Bu cümlede "bir yanlışlığın düzeltilmesi" anlamı yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 19: Şairin az sayıda eser yazdığını söylemek bir saptamadır. (A)
Şairin az sayıda eser yazması onun tembel olduğu yorumlarına neden olmuştur. (B)
Tembellik gibi görünen bu durum, aslında başka bir şeydir. (C)
Şairin iç rahatlığı hissedene kadar titiz çalışması (E)
IV. cümlede yetersizlikten değil, titizlikten söz edilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 20: "Onun bu yapıtı, okuyanların, yazarı her yönüyle tanımalarına olanak sağlıyor." cümlesinden yazarın farklı bir tutum sergilediği sonucu çıkarılamaz. Bu cümlede eserin sağladığı imkâna değinilmiştir. Dolayısıyla V. cümle ile ilgili açıklama yanlıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 21: Geri dönüşüm ile ilgili A, B, C ve E seçeneklerinde olumlu; D seçeneğinde olumsuz bir tutum sergilenmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Test 3 çözümleri

Çözüm 1: Soru kökünde verilen "Doğru yazı, anlatmak istediğini dil kurallarına uygun olarak anlatan yazıdır." cümlesinin anlam bakımından yerini tutabilecek cümle D'de verilen "Yazılı anlatımda düşünce kadar düşüncenin ifade ediliş biçimi de önemlidir." cümlesidir. Seçenekte yer alan "yazılı anlatım" ifadesi, öncüldeki "yazı" ifadesini; "düşüncenin ifade ediliş biçimi" ise "dil" ifadesini karşılar. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Öncül olan cümlede geçen kişi sayısının artması, A'daki nüfus artışıyla; imkânların iyi kullanılma zorunluluğu ise yine A'daki imkânların tasarruflu kullanılmasının gerekliliğiyle aynı anlamı taşımaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: A'daki "cıvıl cıvıl bir yaşam sevgisi," B'deki "büyük ustalık gösterdi", C'deki "kıvraklığı bakımından mükemmeldir", D'deki "en büyük temsilcilerindendir" söz grupları kişisel görüş içermektedir. E'deki cümlede ise kişisel görüş içeren herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Olumlu eleştiri; bir durumun olumlu yönlerinin dile getirilmesi, olumlu yönleriyle ilgili olumlu tespit ve yorumlar yapılmasıdır. Buna göre D'de verilen "Tercüme dergisi, Batı şiiri ve nesrinin tanınıp sevilmesine büyük katkılar sağlamıştır." cümlesi olumlu eleştiri içerir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Öncül cümlede geçen "...dokusu üzüntüyü ifade eden unsurlarla örülmüştür." ifadesi, söz konusu şiirin ana temasının üzüntü olduğunu ifade etmektedir. Bu yargıya B seçeneğindeki "Bu şiirde üzüntü ana temayı oluşturmaktadır." cümlesinde yer verilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: A'da "Borçlarından kurtulmak amacıyla"; B'de "kalan ömrünü huzur içinde geçirmek amacıyla"; D'de "güvenlik önlemlerini kontrol etmek amacıyla"; E'de "iyi bir mimar olmak amacıyla" eylemler gerçekleştirilmiştir ve amaç-sonuç cümleleridir. Ancak C'de verilen "Aşırı sıcaklar, yaşlıları hasta etti." cümlesi amaç-sonuç değil, neden-sonuç cümlesidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Öncül cümlede vurgulanmak istenen anlam "sanatçının eserine kendini de katması"dır. Bu düşünceyle çelişen yargı, A seçeneğinde verilen, "Sanatçı kendini eserlerinden soyutlamadıkça iyi bir ürün sergileyemez." yargısıdır. Çünkü bu cümlede vurgulanmak istenen "sanatçının kendisini eserlerinden soyutlaması yani esere kendinden bir şeyler katmaması"dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Tahmin cümlelerinde söz konusu durum ya da olayla ilgili fikir yürütülür. Sonucun nasıl olacağı henüz belli değildir. Buna göre seçenekler incelendiğinde B'de verilen: "Sanırım bir gün anlarsın neden alışamadığımı bu şehre." cümlesinde tahmin anlamı olduğu görülmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Paragraf bir bütün olarak okunduğunda III. cümlenin kendisinden önceki cümlede (II. cümlede) geçen "küstüm çiçeği gibidir." ifadesini "Gün gelir, kendi kendilerine darılır, sus pus olurlar." cümlesiyle açıkladığı görülmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: "Keşke bu yenilik arayışlarını, bu doymazlığı sanat, edebiyat ve bilim alanında da görebilsek." cümlesinde koşul değil; istek, temenni anlamı vardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Anlamca aynı doğrultuda olan cümleler aynı anlamları farklı sözcüklerle ifade eden cümlelerdir. Buna göre parçadaki II. ve V. cümleler "büyük insanların da herkeste bulunan özelliklere sahip olduğu" vurgusunu taşımakta ve anlamca aynı doğrultudadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Üslup, bir yazarın/eserin dilidir. Seçenekler bu bilgiyle incelendiğinde C'de verilen "Kavram inceliğini karşılamak için sözcük kurar gibi türlü yönlerden birbiriyle ilgili sözcükleri yan yana getirir ve yeni bir anlatım yolu dener." cümlesinin üslupla ilgili olduğu görülmektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Öncül olarak verilen cümlede dile getirilen anlam "yapılan bir işte sessizlik sağlamak için işin öncesinde çok konuşmuş olmak"tır. Bu anlama C'de verilen "Önceden sessiz gidişi sağlamak için çok konuşulmuşsa işi yaparken ya konuşulmaz ya da az konuşulur." cümlesinde de yer verilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Tanım cümleleri "Bu nedir?" sorusuna cevap veren cümlelerdir. Buna göre paragraftaki cümleler değerlendirildiğinde I. cümlede mantığın, IV. cümlede ise düşünmenin tanımının yapıldığı görülmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: D seçeneğindeki cümlede sözü edilen kişinin sinirlerinin bozulmasının nedeni arabasının çalınmış olmasından kaynaklandığı için burada yargının, nedeniyle birlikte verilmiş olduğu söylenebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 16: Genel anlamlı sözcükler bahsedilen konunun, nesnenin, olayın tümünü içeren sözcüklerdir. Örneğin; Türkiye genel anlamlıdır. Çünkü Ankara, İstanbul, İzmir gibi birçok şehri içinde barındıran bir sözcüktür. Özel anlam ise yalnızca bahsedilen tek bir türü kapsar. Buna göre seçenekler incelendiğinde E'de verilen "Edebiyatın kaynağı ne ise şiirin kaynağı da odur." cümlesinde genelden özele (edebiyattan şiire) doğru sıralama görülür. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 17: Neden-sonuç cümleleri, bir cümlede ortaya konan yargının gerekçesinin de söylendiği cümlelerdir. Buna göre A, B, D ve E seçeneklerindeki cümleler neden-sonuç cümleleridir. Ancak C'de verilen "Konuşmalarımızı kapıdan dinlemiş." cümlesinde neden-sonuç ilişkisi yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 18: Yorumlamanın olduğu cümleler kişisel yargı içerir. Buna göre paragrafın cümleleri incelendiğinde I, II, III ve IV. cümleler nesnel yargıları içerir. V. cümle ise yorumlama yani öznel yargı içerir. (Eserin duru ve akıcı diline de dikkat çekmeliyiz, bu arada.) Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 19: Soru kökündeki cümlede hedefin ulaşılamayacak kadar zorlu görünmesinin kişiyi motive edici yönünün olduğunu vurgulamak istenmiştir. Bu düşünceyi ifade eden cümle E seçeneğinde de vardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 20: Eleştiri olumlu ya da olumsuz olabilir. Olumlu eleştiride bahsedilen konunun hoşa giden yanları verilirken olumsuz eleştiride yanlış yönleri dile getirilir. Bu bilgilere göre seçenekler incelendiğinde D'deki "Şiirlerindeki söyleyiş güzelliği (olumlu eleştiri), içerikteki sıradanlığı (olumsuz eleştiri) gizliyor." cümlesinde olumlu ve olumsuz eleştiri bir arada verilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Test 4 çözümleri

Çözüm 1: Herhangi bir kavramın ne olduğunun açıklandığı cümlelere tanım cümlesi denir. Buna göre I, II, III ve IV. cümlelerde sanatın farklı tanımları yapılmıştır. V. cümlede ise tanımlama yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: "İçerik" bir yapıtta ele alınan konu demektir. "Neyi anlatmış?" sorusuna verilen cevap içerik cümlesidir. Buna göre II. cümlede eserin içeriğinin bir dönemin tiyatro dünyası olduğu belirtildiğinden bu cümle içerik cümlesidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Bir yargının gerçekleşme amacının bildirildiği cümlelere amaç cümlesi denir. Buna göre A seçeneğinde amaç söz konusudur. Çünkü "yazmak" eyleminin "yalnızlığı, üzüntüyü, kötümserliği anlatmak amacıyla" gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: En az iki varlık ya da kavramın birbirine benzeyen ya da benzemeyen yönlerinin kıyaslanmasına karşılaştırma denir. Buna göre V. cümlede kentteki bütün binalar ile Alkazar binası görkemli olma yönüyle karşılaştırılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: I. cümlede "Burgazada"ya fazla konuşmama özelliği verildiği için A seçeneği; II. cümlede, bir önceki cümlede dile getirilen fazla konuşmama özelliğiyle ilgili bir yorum yapıldığı için B seçeneği; III. cümlede, "bence" ifadesiyle kişisel bir görüş belirtildiği için C seçeneği; IV. cümlede, adanın ağırbaşlı hâliyle ilgili bir saptamada (hoşluk, görmüş-geçirmişlik var) bulunduğu için D seçeneği söylenebilir. Ancak V. cümlede koşul ifadesi yoktur, "... belki de en çok yılın bu zamanlarında kendini adalı hissediyordur." ifadesi bir düşünceyi dile getirmektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: I. cümlede Roger Martin'in bir romanını okuduğunu ifade ederek nesnel bir değerlendirmede bulunulduğu için A seçeneği, III. cümlede kitabın basımıyla ilgili geçmişteki bir durumdan söz edildiği için C seçeneği, IV. cümlede eserin dilinden söz edildiği için D seçeneği ve V. cümlede iki yıl önce okuduğu eseri sevmediği ifade edildiği için E seçeneği söylenebilir. III. cümlede tanımlama olmadığı için B seçeneği yanlıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: "Çünkü" ile başlayan her cümle kendinden önceki cümlenin gerekçesidir. Bu durumda "çünkü" ile başlayan V. cümle, IV. cümlenin gerekçesidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Parçanın III. cümlesindeki "Aralarında hikâyeci olarak hep bir eksiklik duydum." yargısından yazarın öykü türünde eser verdiği anlaşılmaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Öncül cümledeki "---- çünkü sizden arta kalan zaman da sizden önceki zaman gibi sizin değildir." sözleri ile kişinin sadece yaşadığı anın sahibi olduğu önceki ve sonraki zamanlara sahip olmadığı vurgulanmıştır. Bu anlam C seçeneğindeki "İnsan, zamanın sadece kendisinin yaşadığı bölümünün sahibidir." yargısına anlamca çok yakındır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Parçanın III. cümlesinde yargı gerekçesiyle verilmiştir. Cümleyi inceleyelim: "Bilim, sanat, siyaset, idare ve ticaretimizde niçin bir çıkmaz vardır?" çünkü "Bağlı olduğu kavramlara verilen karşılıklarda bulanıklık söz konusudur." Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Soru kökündeki cümlede sanat, gerçekliği olduğu gibi taklit etmek yerine onu farklı bir şekilde sunacağı ifade edilmiştir. Bu ifadeyle benzerlik gösteren cümle C seçeneğinde de vardır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Tanım cümleleri "Bu nedir?" sorusuna cevap veren cümlelerdir. Paragraf incelendiğinde I. ve II. cümle "Bilgi nedir?" sorusuna cevap vermektedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Doğruluğu kişiden kişiye değişmeyen ve kanıtlanması mümkün olan yargılar nesneldir. B, C, D ve E seçeneklerindeki cümleler aksi iddia edilebilecek cümleler olduğundan kanıtlanmaları mümkün değildir. A seçeneğindeki "Alain Boublil tarafından 1980'de Paris'te müzikalin açılışı yapılmıştır." cümlesi ise kanıtlanabilir nitelik gösterdiğinden nesnel bir cümledir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14: Öncül cümlede "Rüzgâr ne kadar sert esse de kayadan alıp götüreceği sadece tozdur." yargısı ile A seçeneğindeki "Güçlü karakterlerdeki insanların yaşamın zorlukları karşısında kaybedeceği fazla bir şey yoktur." yargısı vurgulanmak istenmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: Bir kişinin kendi yaptığı ya da yapamadığı bir şeyden duyduğu pişmanlığa "hayıflanma" denir. Buna göre parçanın II. cümlesinde daha nitelikli kişilerle evlilik imkânı varken bunu yapamadığı için hayıflanma söz konusudur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 16: Bir durumun gerçekleşmesinin başka bir durumun gerçekleşmesine bağlı olmasına "koşul" denir. E seçeneğinde "sanatçıların zamana meydan okuyup ölümsüzleşmeleri", "özgün eserleriyle önümüze çıkmaları" koşuluna bağlanmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 17: Parçanın IV. cümlesinde "Amin Maolouf'un bu kitabında ve diğer kitaplarında masalsı bir gerçekçilik var." yargısı ile yazar kitap hakkında kendi görüşünü dile getirmektedir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 18: Eleştiri; bir kişi, olay, eser ya da varlığın olumlu ve olumsuz yönlerini dile getirme demektir. Buna göre A seçeneğinde "Ayağında donu yok, fesleğen ister başına." sözleri ile sözü edilen kişiye yönelik eleştirel bir yaklaşım söz konusudur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 19: I. cümledeki "Yararlı ve sürekli bir eğitim, çocuğa okuma zevki kazandırmayı gerektirir." yargısı ile II. cümledeki "Eğitimi yarıda kalmış olanların çoğu okuma zevki kazanamamış olanlardır." yargısı anlamca birbirlerine en yakın yargılardır. Çünkü her iki cümlede de "bir eğitimin sürekliliği ve yararı, okuma zevki kazandırıp kazandırmamaya" bağlanmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 20: Değerlendirme, herhangi bir kişi, eser ya da varlığı değişik yönlerden eleştirme, inceleme ve edinilen izlenimleri ortaya koymak demektir. Buna göre A, C, D ve E seçeneklerinde değerlendirme söz konusu iken B seçeneğinde herhangi bir kişi, eser ya da varlıktan söz edilmemiş, yalnızca "gerçek sanatçının nasıl yapıt üreteceği" ifade edilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 21: Cümleyi söyleyenin sözünü ettiği konu hakkında kendi görüşlerini ortaya koymasına yorum denir. Buna göre II. cümledeki "şaşırtıcı", III. cümledeki "ilginç" , IV. cümledeki "sıkıcı" ve V. cümledeki "kuşkum yok" sözleri parçayı söyleyenin kitap hakkında kendi görüşlerini belirten sözcükler olduğundan bu cümlelerde yorum söz konusudur. Fakat parçanın I. cümlesi nesnel bir cümle olduğundan bu cümlede yorum yapılmamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 22: Öncül cümle "yani" ifadesiyle bitmiştir. Bu ifade devamında gelen söz gruplarının ilk cümleyi açıklayacağını, ilk cümledeki düşünceleri farklı sözcüklerle yineleyeceğini bildirir. O halde öncül cümleyle aynı düşünceleri belirten söz grubu C'de verilen "yapıtlarını anlaşılır kılmayı okurlarına bırakır." ifadesidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 5 çözümleri

Çözüm 1: Her iki cümlede de sanatın insanları etkileyebildiği, mutlu edebildiği fakat gerçeklere karşı elinden bir şeyin gelmediği, vurgulanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Cümlede çinicilikle ilgili olarak "geçmişten bugüne dek izini sürebilirsiniz." ifadesiyle çiniciliğin tarihsel gelişimi anlatılmak istenmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Okur her kitaptan kendine göre yeni ve farklı tatlar alır. Okurun eleştirilmesi pek anlamlı olmaz. Yazar ise eserinin üslubu, konusu, mesajı gibi hususlarda eleştirilere maruz kalabilir, bu doğal bir durumdur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Derinliği olan cümleler, kitaplara kaynaklık edebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: İlk iki cümlede de sanatçının başkalarına benzememe ve özgün olma isteği dile getirilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: D seçeneğinde yapılan bir işin içinde olmanın insana fayda sağlayacağı vurgulanırken diğer seçeneklerde tam aksine bir görüş ortaya konmaktadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Sözü söyleyen kişi yapının ihtişamı karşısında şaşkınlığını "Bunu gerçekten insanlar mı yaptı" ifadesiyle belirtmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: "Eli böğründe kalmak" deyimi çaresizlik ifade eden bir deyimdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Yazar "Ortadirek" romanını, okuduğu diğer Türk romanlarının yanında üstün tutarak, romana olan beğenisini ortaya koymaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: "Yararlı olabilirdi" ifadesiyle bir öneri ortaya konulmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Diğer seçeneklerde nesnel ifadeler yer almışken, E seçeneğinde yazar herkese göre farklı olabilecek (öznel) bir değerlendirmede bulunmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: VI. cümlede yakın anlamlı kavramlar kullanılmamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: A seçeneğinde bir bilgi veriliyor, B seçeneğinde ön yargılı bir tavır var, D seçeneğinde öznellik söz konusu, E seçeneğinde bir öneri yapılmış. C seçeneğinde ise sanatçıya kişiliğiniz yapıtın önüne çıkmasın bu gerçek sanatçı olmanızı engeller, şeklinde bir uyarı yapılmaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: "olmalı" sözcüğü tahmin bildiren bir ifadedir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: Belki de ifadesi tahmin yapıldığını gösterir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 16: III. ve IV. cümlelerde fikirler ileriye dönük projeler şeklindedir yani tasarı aşamasındadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 6 çözümleri

Çözüm 1: Sanat nedir? Sorusuna karşılık: "hayatı yüceltme ve anlamlı kılma çabasıdır" şeklinde bir tanımla cevap verilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: "Şiir nedir?" diye sorduğumuzda "günlük yaşamın tutanağıdır" cevabını alırız. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Bu seçenekte yazar televizyon dizilerinin yaşamımızdaki rolünü, geçmiş yıllarla karşılaştırıyor ve dizilerin birkaç yıldır yaşamımızı daha fazla etkilediği sonucuna varıyor. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Cümlede İngilizler tarafından yapılan Aslanlı Kale (kule) İngilizlerin kendi toprakları dışında yaptıkları eserlerle karşılaştırılmış ve en anıtsal yapı olarak belirtilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: C seçeneğinde eserin yazılış ve sunuluş özelliklerinden (üslup) değil de yazarın eserlerindeki karakter tercihlerinden bahsedilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: "Bu türün kalıcılığını sağlayan, yazar ile okuyucunun imgelemleri arasındaki diyalogdur." cümlesinde amaç-sonuç değil, neden-sonuç ilgisi vardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Birinci cümlede "gürültünün nerede başladığı ve nerede bittiği" ikinci cümlede ise "dakikaların saatten uzun sürdüğü, görünenlerin görünmez olduğu, sadece için için duyulduğu" söylenmek istenmiştir. Hepsinin tek cümlede ifade edilmiş hâli E seçeneğinde mevcuttur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: "Henüz gerçekleşmemiş bir durumu bir an için olumlu ya da olumsuz olarak gerçekleşmiş kabul etmeye varsayım denir." Buna göre A seçeneğinde "anlatılanların hepsinin gerçek varsayılması" söz konusu olduğundan bu seçenekteki cümle bir varsayım cümlesidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: I. cümlede kişinin kendine olan inancının başarının sınırlarını belirlediği belirtilmiştir. II. cümlede kişinin izni olmadan başkalarının onu küçük göremeyeceği vurgulanmıştır. III. cümlede elde edilen başarıların sınırları ile kişinin kendine olan güveninin sınırlarının birbirini etkilediği üzerinde durulmuştur. IV. cümlede ise kişiyi durduracak olanın onu engelleyecek olandan daha önemli olduğu dile getirilmiştir. Buna göre I ve III numaralı cümleler yakın anlamlı cümlelerdir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: II numaralı cümlede geçen "... insanlara devredilmelidir" sözünde bir öneri vardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Kişisel düşünceler, söyleyenin kendi düşüncesini, duygusunu veya beğenisini içeren; doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye değişen cümlelerdir. B seçeneğinde verilen "Uçuk, çoğu zaman ağız ve burun delikleri çevresinde yaralarla kendini gösteren, bulaşıcı bir hastalıktır." ifadesi kişiden kişiye değişim gösterecek, herkesçe farklı yorumlanabilecek özellikte bir cümle değildir. Dolayısıyla bu cümle nesnel bir cümledir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Bir durumun ya da olayın sonucunun ne olduğunu ya da ne olabileceğini sezmeye tahmin denir. B seçeneğinde mahkeme kararı ile ilgili bir tahmin söz konusudur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: D seçeneğinde olmuş bir olay, olmamış kabul edilmektedir. Bu cümlede bir varsayma, varsayım söz konusudur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: Yazarda, dil devrimiyle başlatılan çalışmaların, dilimizin yozlaşan unsurlarını temizleyeceği beklentisi vardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 15: Nesnel yargılı cümleler, kişisel ifadeleri içermeyen cümlelerdir. Buna göre A'da verilen "Her şeye rağmen Yeşil Gece'nin Reşat Nuri'nin romanı olmadığını söyleyen yoktur." cümlesi nesnel bir cümledir. B'deki "büyük bir ustalıkla", C'deki "karakter yaratmadaki ustalığı", D'deki "canlı ve ayrıntılı olarak anlatmasındaki başarı", E'deki "başarılı bir eser olduğunu" ifadeleri kişisel düşünce içerdiğinden öznel yargılı cümlelerdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 16: Soru kökünde verilen "İkilemeli anlatım, Türkçenin damgasını taşır." cümlesine anlamca en yakın cümle I'de verilen "İkilemeler, dilin anlatım gücünü artıran, Türkçeye özgü yinelemelerdir." cümlesidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

PARAGRAF BİLGİSİ

Test 1 çözümleri

Çözüm 1: Paragrafın son cümlesi (Sanatta en büyük ustalık, eski sazdan yeni sesler çıkarmaktır.) A seçeneğindeki düşünce ile aynı doğrultudadır: Şiirdeki asıl maharet eski konuları yeni bir yorumla ele almaktır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Parçada sözü edilen yazar, çocukluk dilini yeniden bulmayı amaçlıyormuş. Parçanın yazarı ise bunu açıklayıp bu sözlerin, sözcükleri ilk ve temel anlamlarıyla kullanmak anlamına geldiğini söylüyor. O hâlde bu yazarın B'de söylendiği gibi mecazlı anlatımdan kaçınması beklenir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Verilen parçanın bütününde yaşlıların bedensel güç isteyen işlerde gençler kadar başarılı olamayacakları fakat akıl gücüne dayanan işlerde onlardan daha yaratıcı oldukları anlatılmaktadır. "... yaşlandıkça düşünme ve yaratma gücümüzün zayıfladığı savı doğru değildir." cümlesi ile "Yaşlılık, insanoğlunun yaratıcılığını engellemez." düşüncesi vurgulanmakta, bu düşünce, en ünlü yapıtlarını yaşlılık dönemlerinde veren Homeros, Platon, Zenon, Diyojen... örnek gösterilerek kanıtlanmaya çalışılmaktadır. A, B, D ve E seçenekleri doğru cevap olamaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Verilen parçada sanat - insan ilişkisi üzerinde duruluyor ve sanatın insan için gerekliliği vurgulanıyor. Kısaca, paragrafta "Sanat, insan için temel bir ihtiyaçtır." denilmek isteniyor. Buna göre parçanın başına getirilebilecek en uygun başlık "Sanat ve İnsan" olabilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Parçada, bahsedilen eserin içeriğine dair bazı bilgiler verildikten sonra anlatılan içeriği somutlaştırmak ve düşünceyi geliştirmek adına eserden bir bölüm örnek olarak verilmiştir. "Mesela" ifadesinden sonraki alıntı cümle parçada örneklendirmeye yer verildiğini gösterir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Parçada insanların birtakım eksikliklerinden söz edilmiştir. Eksikliğin kaynağı olarak da çalışmamak gösterilmiştir. Buna göre C seçeneğinde verilen "Bizim toplum olarak en önemli eksiğimiz yeterince çalışmamak mı?" sorusu boşluğa getirilebilecek en uygun ifadedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Parçada geçen "Ağıtçı, ölünün vücutça ve huyca övülecek yönlerini bir bir sayıp döker; güzelliğini, yürekliliğini, cömertliğini, boyunu, posunu över." ifadesinden I. yargıya, "Ağıtçı; köy ve kasaba yaşantısının günlük olaylarından haber verir." ifadesinden II. yargıya ulaşılabilir. Ancak III. yargıya ulaşılamaz çünkü parçada ağıtların gösterişten uzak olduğu ifade edilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Metinde, Alexander Von Humboldt'un sözüne yer verilmesiyle "tanık gösterme" kullanıldığı; "Napoli, Salzburg ve İstanbul..." cümlesiyle "alıntıya yer verildiği"; "...tabiat güzellikleriyle sanat eserlerinin, dik ve kayalıklı yamaçlarla..." cümlesiyle "betimlemelerden yararlanıldığı" ve "burun buruna, sarmaş dolaş" ifadeleriyle de "deyimlerle anlamın zenginleştirildiği söylenebilir. Ancak metnin genelinde öznel ifadeler kullanılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: V numaralı cümlede verilen "Bazılarımız, ister istemez iyi bir amaca ulaşmak için kötü yollara başvurmak zorunda kalıyoruz." ifadesi bir yargı bildirir ve diğer numaralı cümleler bu yargının devamıdır. Cümlelerin anlamlı bir şekilde sıralanışı şu şekildedir: V - IV - II - I - III. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Metin anlatıcının kişisel görüşlerini içerdiğinden öznel yargılara yer verildiğini söyleyebiliriz. Güneşin doğuşu ve sonrası ile ilgili yapılan yorumlarda da betimlemeye yer verilmiştir. Gölün ve çiçeklerin uykudan uyandıklarının ifade edilmesi kişileştirmeye, olay çevresinde gelişen bir metinden alınan metnin anlatımındaki akıcılık da öykülemeye yer verildiğini gösterir. Parçada benzetmeye yer verilmemiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Parçada geçen "aklı ermiyordu" ifadesi deyimdir. Parçadaki "parlak ve işlemeli madenden avizeler" ifadesi niteleyici sözcükler kullanıldığını, "Yerler şimdiye kadar üzerinde yürümediği güzellikte..." ifadesi de karşılaştırılma yapıldığını gösterir. Parçanın genelinde de betimleyici ifadelere yer verilmiştir. Ancak parçada birinci kişili anlatım olduğu söylenemez. Parçanın anlatımında gözlem hakimdir yani olaylar üçüncü kişili anlatımla aktarılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Parçadaki "Geleneksel hamamlar, ev banyolarına dönüşünce banyoda su ısıtmak için de yeni teknolojiler gerekti." cümlesinden B'deki yargıyı, "1898'de Fransa'da kullanımı başlayan şofben devreye girdi." cümlesinden C'deki yargıyı, "Önce soba benzeri su kazanları kullanıldı. Sonra yakıtlar değişip çoğalınca... şofben devreye girdi." cümlesinden D'deki yargıyı ve son cümleden de E'deki yargıyı çıkarabiliriz. Ancak parçada şofbenin bilinçsizce kullanıldığına yönelik bir bilgi verilmemiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Parçadaki ilk üç cümlede madeni parayla yapılan bir deneyden bahsedildiğinden V. cümle III. cümleden sonra, IV. cümle özetleyici bir ifade olan "bu durumda" ifadesiyle başladığından en sonda yer almalıdır. Bu nedenle IV ve V. cümleler yer değiştirilmelidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Bir anının anlatılacağının belirtildiği III. cümle birinci sırada, anının anlatılmaya başlandığı II. cümle ikinci sırada, anıda iki grup olduğunun belirtildiği IV. cümle üçüncü sırada, ikinci grupta yer alınması gerektiğinin belirtildiği I. cümle dördüncü sırada, "çünkü" bağlacıyla başlanan ve olayın özetlendiği V. cümle beşinci sırada yer almalıdır. Doğru sıralama B seçeneğinde belirtilen "III - II - IV - I - V" şeklinde olmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Yazarın eserlerinden herhangi bir sözcüğün çıkarılamaması ve yerlerine de başka sözcüklerin yazılamaması, yazarın eserlerinin duruluk özelliğine göre yazıldığını gösterir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 16: Parçaya göre Ali Kuşçu, Fatih gibi bir padişah tarafından takdir edilmiş, dürüstlüğüyle doğruluktan ayrılmamış, elçilik görevini sonuna kadar yerine getirerek kurallara uygun davranmış, ahlaklı davranışlarıyla yanlışsız yaşamaya özen göstermiş biridir. Parçada Ali Kuşçu'nun ananelerini (geleneklerini) önemseyen biri olduğuna değinilmemiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 17: Elçi, bir kimseden başka bir kimseye herhangi bir konuda haber ulaştıran kişiler için kullanılan bir sözdür. Zeval ise "sorumlu tutulmak" ifadesini karşılar. Bu durumda altı çizili olan "Elçiye zeval olmaz." sözü ile anlatılmak istenen "Bir kimseden başka bir kimseye herhangi bir haber ulaştıran, bu aracılığından dolayı sorumlu tutulmaz." ifadesidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 2 çözümleri

Çözüm 1: Paragrafın bütünü, A. Hamdi Tanpınar'ın şair yönüne değinmektedir. Oysa IV. cümlede sanatçı ile bir roman kahramanı özdeşleştirilmiştir. Bu cümlenin, paragrafın bütünüyle ilgisi bulunmamaktadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Verilen parçanın bütününe bakıldığında iyi bir öyküde üslubun öneminden bahsedilmiştir. Cümlede üslup çeşitli özelliklerle ilişkilendirilerek anlatılmıştır. Ancak IV. cümlede paragrafla ilgisiz olarak sadece konudan bahsedilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Parçanın bütününde antibakteriyel ürünler ile ilgili bilgi verilip insan sağlığına zararlı olup olmadığı tartışılırken V. cümlede çocuk gelişimini olumsuz etkileyeceği kesin bir dille belirtilmiştir. Buna göre parçanın anlam bütünlüğünü bozan ifade V. cümlede verilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Verilen parçada manevi hayatın vasıtaları değişirse milletin bütünlüğünün yok olacağı ifade edildiğine göre millet bütünlüğü manevi hayatın vasıtalarının kalıcılığı ile mümkündür. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Verilen parçada A. Mithat'ın doğrularla yola çıkıp sonuna kadar doğrularla yürüdüğü ifade edilmektedir. O halde A. Mithat'ın roman anlayışı doğrular üzerine kuruludur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Verilen parçadaki "Turgut Cansever Antalya'da doğmuş olmakla beraber çocukluk dönemini Bursa'da geçirmiş" ifadesinden Turgut Cansever'in çocukluk yıllarını Bursa'da geçirdiği yargısını kesin olarak çıkarabiliriz. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Verilen parçanın bütününde şiiri yeniden yazma ve şiirdeki sözcükleri değiştirme anlatılmıştır. II numaralı cümlede şiiri yeniden yazma çabasını anlamadığından söz eden yazar, sonraki cümlede bunun nedenlerinden söz etmelidir. Ancak III numaralı cümlede şiirin sözcüklerini değiştirmekten yani anlamadığı diğer değişimden söz etmiştir. Buna göre III numaralı cümle ile IV numaralı cümle yer değiştirdiğinde parçanın anlam bütünlüğünün sağlandığı görülmektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Verilen parçada insanın, yeteneklerinin çeşitliliğiyle diğer canlılardan üstün olduğu ifade edilmiştir. III numaralı cümlede dünyadaki en zeki hayvanın bile en iyi yaptığı şeyin sadece tek bir şey olduğunu ifade ederek II, IV ve V numaralı cümleler buna örnek verilmiştir. O hâlde II ile III numaralı cümlenin yerleri değiştirildiğinde anlam bütünlüğü sağlanır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Verilen parçada konu ve konu hakkında verilen nitelikli eserler üzerinde durulmuştur. Önce Fuzuli sonra Baudelaire üzerinden bu örnekler verilmiştir. Verilen cümleler incelendiğinde parçanın III numaralı cümlesinden sonra kendisini destekleyecek bir ifadenin gelmesi gerektiği görülmektedir. Bu ifade de V numaralı cümledir. Buna göre parçanın anlam bütünlüğünü sağlamak için IV ve V numaralı cümlelerin yer değiştirmesi gerektiği görülmektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Sözlerin anlamlı ve kurallı sıralanışı şu şekildedir; V, IV, I, II, III. Buna göre baştan dördüncü olan II numaralı cümledir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Verilen parçanın bütününde Nasrettin Hoca ile ilgili olarak sadece Anadolu insanına değil her kesimden ve her coğrafyadan insana hitap ettiği, her insanın kendisinde bir şeyler bulabileceği bir bilge olduğu gerçeği üzerinde durulmuştur. Altı çizili söz ile de bu ifade desteklendiğinden "Bilgi ve anlayışta evrensel olma" ifadesinin altı çizili söz ile paralellik gösterdiği görülmektedir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Verilen cümleler II, IV, I, V şeklinde sıralandığında anlamlı bir paragraf oluşturulmuş olur. Paragraf yarına olan güvenin yitirilmesi sonucu gününü gün etme anlayışının ortaya çıktığına değinmemektedir. III numaralı cümle paragrafın konusuna uzak bir yargı taşımaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Verilen paragrafın ilk cümlesinde I. öncüle, üçüncü cümlesinde II. öncüle, ikinci cümlesinde III. öncüle ve son cümlesinde IV. öncüle vurgu yapılmıştır. Ancak paragrafta dilin kurallarından bahsedilmemiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: Goethe, verilen cümlede yaşamın özünde gerçeğin olduğunu vurgulamaktadır. Fakat C seçeneğinde düşlerin de gerçeğin bir parçası olduğu söylenmiştir. Bu yargı Goethe'nin sözüyle çelişir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: Parçadaki "... yaşantı ve düşlerini dile getiren..." sözünden A'ya; "... iyi bir roman acı ya da tatlı, üzücü ya da sevindirici bir hikâyedir." ifadesinden B'ye; "insanoğlunun yaşantısını ve düşlerini dile getiren" sözünden D'ye, "... konusuna uygun ve büyüleyici bir anlatımı olan..." sözünden E'ye ulaşabiliriz. Parçada, halka ulaşmak için halkın dilini kullanmak gerektiğine değinilmemiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 16: Yazar "Gerçek sanat eseri zamana karşı dayanıklı olur." düşüncesini dile getirdikten sonra okuru bu düşünceye inandırma adına bazı açıklamalarda bulunmuştur. Bu da parçanın anlatımında tartışmacı anlatım biçiminin ağır bastığını gösterir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 3 çözümleri

Çözüm 1: Edebiyatın kalemini halkın emrine sunmak, halkın düşünceleri doğrultusunda edebiyat yapmak demektir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Parçanın anlatımında açık bir dil kullanıldığından B seçeneğinde verilen ifade yanlıştır. "kalem, ağırlık vermek" sözcükleri gerçek anlamlarının dışında kullanılmıştır. Türk şiirinin belli bir dönemini oluşturan "Hececiler"den bahsedilmiştir. Yazar parçaya yorum katmıştır: "Ama olsaydı bunu kimse yadırgamaz..." Beş Hececiler ile Yedi Meşaleciler karşılaştırılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: "Duyguyla kan bağını koparmak" ifadesiyle şiirin duygudan yoksun oluşu, duyguyla ilişkisini kesmesi kastedilmektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Parçada herhangi bir düşüncenin yanlışlığına değinilmemiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Parçanın son cümlesinde "Trafik de tahmin ettiğimden çok daha kötüydü." sözünden yazarın trafik konusunda iyimser bir beklentisinin olduğundan söz edilemez. Kötü olacağını düşünmekte yalnız bu kadar kötü olacağını tahmin etmemektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Yazar parçanın başından itibaren tahminlerde bulunmuş, bu tahminlerinin ve zannettiklerinin dışında çok farklı manzaralarla karşılaşmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Parçada yazar şehirle ilgili etkileyici fiziksel görüntüsünün olduğuna, insanlar arasında sıcak ilişkilerin yaşandığına, sınıfsal farklılaşmanın yaşamda gözlemlenebildiğine, trafiğin beklenenden daha kötü olduğuna değinmiştir. Yazar, şehrin düzensiz bir yapılaşmaya sahip olduğuna dair bir ifade kullanmamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Parçada, Fransız besteci Hector Berlioz'un çalışmaları değerlendirilmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Parçadaki "Büyük ve namlı bir orkestra devrimcisi ve şairi olan ..." sözünden A'ya, "... her çalgının teknik olanaklarını inceleyerek ..." sözünden B'ye, "melodik ve armonik buluşlar yapmış ..." sözünden D'ye, "İngiliz kornosunun lirik havasını keşfetmiş" sözünden E'ye ulaşılabilir. Parçada Fransız besteci Hector Berlioz'un dil zenginliğine değinilmemiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Parçada, Hector Berlioz'in eserlerinin özelliği ve orkestraya getirdiği yenilikler anlatılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Parçada şehirlerin tarihi ve sosyal yönlerini korudukları sürece adlarını duyurmayı sürdürecekleri vurgulanmaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Paragrafta Ankara'nın başkent oluşuna dair bir bilgi yer almamaktadır. Buna göre parçadan "Ankara daha çok başkent olduktan sonra büyüyüp gelişmiştir." yargısına ulaşılamaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Parçada V. cümleye kadar Anadolu medeniyetleri hakkında genel bir değerlendirme yapılmış, V. cümleden itibaren ise Ankara hakkında bilgiler verilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: Parçada Ankara'nın tarihçesi hakkında bilgi verilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Sözlerin anlamlı ve kurallı sıralanışı şu şekildedir: III, IV, I, V, II. Buna göre baştan dördüncü olan V numaralı sözcük grubudur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Test 4 çözümleri

Çözüm 1: Sözlerin anlamlı ve kurallı sıralanışı; IV, III, I, V, II şeklindedir. Buna göre baştan ikinci olan III numaralı söz grubudur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Cümlelerin anlamlı biçimde sıralanışı şu şekildedir: I, IV, III, II, V. Buna göre baştan ikinci cümle IV numaralı cümledir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Cümlelerin anlamlı ve kurallı sıralanışı şu şekildedir: II, III, V, IV, I. Buna göre I numaralı cümle sonda yer almaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Cümlelerin anlamlı ve kurallı sıralanışı şu şekildedir: I, III, II, IV, V. Buna göre baştan ikinci cümle III numaralı cümledir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Sözlerin anlamlı ve kurallı sıralanışı şu şekildedir: III, V, I, II, IV. Buna göre baştan ikinci olan V numaralı söz grubudur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Verilen parçada Emin Barın'ın tarihi ve kültürel değerleri korumada adından söz ettirdiği belirtilmektedir; o hâlde Emin Barın için sözü edilen değerleri koruduğu söylenebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Verilen parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargı; "...ikram edilen ev yapımı şalgam suyu..." ifadesinden anlaşılacağı üzere verilen "şalgam suyu için yolculardan para alınmamıştır." yargısıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Verilen parçada geçen "başarı grafiğini arttırdıklarını" söz grubu önceki dönemlere göre okulun başarısının, öğrencilerin sınavı kazanma oranının arttığını gösterir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: "Tanpınar, önemli bir Türk şairidir. ... makaleleri ile de Türk kültür dünyasındaki yerini almıştır." ifadelerinden Tanpınar'ın önemli bir şair ve makale yazarı olduğu kesin olarak çıkarılabilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: "Sevgili Arsız Ölüm" romanı, yazarının biyografisi ile ilintili olduğuna göre eser, yazarının yaşam öyküsünden izler taşımaktadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: "Bernard College'den mezun olduktan sonra üniversitede yaratıcı edebiyat programına katılmıştır." sözünden yazarın üniversitede yaratıcı edebiyat programına katıldığı kesin olarak çıkarılabilir." Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Parçada sözü edilen kişinin şiirlerinde okuyucuya bir mesaj vermek için çabalamadığı ve anlamın sürekli değiştiği belirtilmişken IV. cümlede sözcüklerin anlamsal değerlerinin ve oluşturacağı ahengin hesaplandığı ifade edilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Test 5 çözümleri

Çözüm 1: I, II, III ve V. cümlelerde, çocuklara yönelik yazılan eserlerin özelliklerinden ve işlevlerinden bahsedilirken IV. cümlede çocukların niçin televizyon izledikleri üzerinde durulmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Paragrafta insanın varoluşunun öteki varlıklardan (nesne-hayvan) farklı olduğu belirtilmişken, IV. cümlede doğa olaylarının anlaşılmamasından bahsedilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: II. cümlede son dönem sanatçılarının eserlerinde karamsar bir hava taşıdıklarından bahsedilmiş ve bu anlam da IV. cümlede sanatçıların ele aldıkları ortak konulardan bahsederek devam ettirilmiştir. Dolayısıyla III. cümlenin parçanın anlam bütünlüğünü bozduğu söylenebilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Verilen parçada gerçek sanat eserleriyle slogancı sanat karşılaştırılmış ve gerçek sanat eserlerinin yinelenemediği sonucuna ulaşılmıştır. Ancak IV. cümlede sanatın gerçek yaşamı yeniden üretme olduğu belirtilmiştir ve bu anlam da numaralanmış diğer cümlelerle ilgili değildir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Parçada numaralanmış cümlelerde V. cümle hariç, İstanbul'un şehircilik okuyanlar için uygulama alanı ve edebiyatçılar için esin kaynağı olduğu dile getirilmiştir. Ancak V. cümlede yazarın İstanbul'a gidip de bir günlük bile tutamamasından bahsedildiği için bu cümle düşüncenin akışını bozmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: I. cümlede Taşkent'te birçok ülkeden şairin bir araya geleceği belirtilmiş ve bu anlam IV. cümlede (gerçekten de adı geçen ülkelerin şairlerinin buluşması) devam ettirilmiştir. Bu nedenle II. cümle ve IV. cümlelerin yer değiştirmesi gerekmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: I. cümlede ressamların ve heykeltıraşların insan elleri üzerinde durduğu ifade edilmiş ve IV. cümle de "Bu duruş" söz grubuyla başlamıştır. Dolayısıyla I. cümle ile III. cümlenin yer değiştirmesi gerekir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: IV. cümlede geçen "Benden evin yapılışı sırasında" söz grubu bu cümlenin V. cümleden sonra gelmesi gerektiğini gösterir. Bu sıralamayı sağlamak için de IV ile V yer değiştirmelidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: III. cümlede geçen "Bir aşıktan dinlediği" ve "hemen bir ferman yayınlamış" söz grupları V. cümlenin III. cümleden önce gelmesi gerektiğini gösterir. Bunun için de II. cümle ile V. cümlenin yer değiştirmesi gerekir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: II. cümlede sözü edilen yazarın, okuru kendisinden yoksun bıraktığı yani az eser verdiği belirtilmiştir. Dolayısıyla III. cümlenin II. cümleden önce gelmesi için I ile III yer değiştirmelidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: I. cümlede verilen ifadenin (Dünyada eşine az rastlanan bir orman) nedeni IV. cümlede (...bu ormanda dünyada çok az bulunan ve ekonomik değeri yüksek ağaç türleri vardır.) belirtilmiştir. Dolayısıyla I. cümlenin IV. cümleden önce gelmesi gerekir ve bunun için de I ile III yer değiştirmelidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Parçada boş bırakılan yerden önceki ifadede farklı yerlerde yapılan arkeolojik kazılarda benzer tekerlek örneklerinin bulunduğu anlatılmıştır. Bu ifade, tekerleklerin aynı kaynaktan yayılmış olabileceğini gösterir. Bu bakımdan boş bırakılan yere "aynı kaynaktan yayılmış olduğu" ifadesi getirilmelidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Eleştirmenin söylediği söz ve sonra bu sözü yorumlayan kişinin söylediklerinden anlaşılacağı üzere, eleştirmenin bilgi birikimi ve söyleyecek sözü vardır. Bu bakımdan parçada boş bırakılan yere "Bu söz o yazarımıza çok uyuyor." cümlesi getirilmelidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Test 6 çözümleri

Çözüm 1: Parçada boş bırakılan yerden sonraki ifade, ilk cümlede "eski şiirleri yok saymamızı gerektirebilecek" bir ifadenin olması gerektiğini göstermektedir. Bu bakımdan boş bırakılan yere "Şiirlerde değişen değerlerin yanı sıra değişmeyen değerler de vardır." ifadesinin getirilmesi gerekmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Verilen cümlenin son sözcüğü olan "olsalar da" bu cümlenin olumsuz bir şekilde devam edeceğini göstermektedir. Ayrıca öncül cümlede sadece kendi zamanına şahitlik eden yazarların kendi dönemlerinde sevileceği fakat "gelecekte unutulacağı" anlamı da yansıtılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Verilen parçada kişinin kızgınlığını açıkça ortaya koyamaması üzerinde durulduğundan birinci boşluğa "açıkça", ikinci boşluğa "çaresizdir" sözcüklerinin getirilmesi gerekir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Söz konusu parçada kişinin kendini yeterli bulması durumunda sanatçılar ve eserlerle ilgili değerlendirme yapılabileceğinden ve bu durumun yadırganmaması gerektiğinden bahsedilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Söz konusu parçada bazı bölgelere yapılan turistik yatırımların o bölgenin tarihi, doğal ve kültürel güzelliklerini yok ettiğinden bahsedilmiştir. Bu da turistik yatırımların getirisinden çok götürüsünün olduğu anlamını taşımaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Verilen parçada doğanın değişmez bir yasasından, yani yaşananların bir daha tekrar edilmeyeceğinden söz ediliyor. Bu düşüncenin işlenip geliştirildiği bir paragraf A, B, C ve D seçenekleriyle tamamlanabilir. Ancak "her dönemde yaşamın bize yüklediği sorumluluklar farklılık gösterir." yargısı parçada anlatılanları tamamlayıcı, özetleyici nitelik taşımıyor. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Verilen parçanın bütününde dilin görevi ve ne işe yaradığı üzerinde duruluyor. "Dilin görevi"ne ilişkin bir ifadenin sadece D'de verildiği görülüyor. Öyleyse parçanın son cümlesi "O halde dilin, düşünceyi oluşturan ve taşıyıp yayan bir araç olduğu söylenebilir." olmalıdır. Diğer cümleler, dilin başka yönlerine işaret ettikleri için cevap olamazlar. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Verilen seçenekler, anlamlı bir paragraf elde edilecek biçimde aşağıdaki gibi sıralanabilir: (B) "Sanat eseri, içerikle biçimden örülmüş bir bileşim, bölünmez bir bütündür. (A) Nice eserler, biçimce zayıf ve çirkin olduklarından başarı kazanamamıştır. (E) Özce anlamsız, içeriği hiçe sayan eserler de kısa sürede unutulmuştur. (C) Öyleyse, tek başına ne içerik ne de biçim bir eseri değerli kılmaya yeter. (D) Bundan ötürü, bir eserin değerlendirmesini yalnızca biçim ya da yalnızca içeriğe göre yapmak yanlıştır." Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Numaralanmış cümleler incelendiğinde I numaralı ifadenin diğer cümlelerde anlatılanları özetlediği ve sonuç cümlesi niteliğinde olduğu görülür. Bu bakımdan I numaralı cümle, paragrafın sonuç cümlesi olmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Parçada sözü edilen yazarın anlatım özelliği "... betimlemelerde eksik ya da fazla bir tane sözcük kullanmadan..." ifadesinde de belirtildiği gibi "duruluk"tur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Öncül parçada yurtdışına gönderilen gençlerin Fransız edebiyatının etkisinde kaldığı ve bu yönde çalışmalar yaptıkları anlatılmaktadır. Ancak halen Fransız edebiyatı gölgesinde eserler verildiği, özgün eserler vermek için en az bir kuşak geçmesi gerektiğinden de bahsedilmiştir. Buna göre paragrafta sözü edilen yazarlarda bulunmayan özellik "özgünlük"tür. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Verilen parçada eleştirmen tarafından, roman yazarının anlatımındaki eksiklik olarak gördüğü husus, yazarın iç dünyasının yapmacık olduğudur. Buna göre yazar bu romanı yazarken "Doğallık"tan yoksun olarak yazmıştır ve bu nedenle eleştirilmiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Öncül parça yazarın kendisini hiç geliştirmediğini ve bu gelişmeme durumunun sebebini de sadece yerel konular üzerinde yazılar yazması olarak açıklıyor. Eleştirmen ise yazarın bu durumunu düzeltmesi için "Evrensellik" üzerinde durması gerektiğini anlatmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Öncül parçada Özdemir Asaf şiiri ile ilgili olarak "... Özdemir Asaf'ın şiiri tek bir sözcükle bile insanı binlerce yolculuğa çıkartabiliyor." ifadesi ile yoğunluk, "... Kullanılan sözcüklere hemen her şiirde rastlayabiliyoruz ancak Özdemir Asaf onları kendi sesiyle söylemiş." ifadesi ile özgünlük belirtildiği görülmektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 15: Paragrafta geçen "Meraklı okuyucu, romanda önüne yeni olgular, kavramlar çıktıkça bunlara öyle bir göz gezdirip geçer. Oysa akıllı okuyucu bunları zihniyle algılar. Bunları öncekilerle kıyaslar, bunlardan bir yargı çıkarır." cümlelerinden asıl anlatılmak istenenin C'de verilen "Meraklı okuyucunun romana bakışı yüzeysel, akıllı okuyucununki ise derin ve kavramaya yöneliktir." yargısı olduğu görülür. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 7 çözümleri

Çözüm 1: Bu sözleri söyleyen kişinin gerçek edebiyat diye adlandırdığı özellik, parçadaki "edebiyat yapmamak" ve "saf sözcükler kullanmak" söz öbeklerinden anlaşıldığı üzere "yalınlık"tır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Öncül parçada geçen "çarpıcı" sözcüğü etkileyiciliğe, "dolu dolu" sözcüğü de özlülüğe (az sözle yoğun anlamlar yansıtmak) işaret etmektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: "Siz, siz olarak en iyisiniz; siz başkalarının yerine geçtiğinizde en iyi ikinci olabilirsiniz." ifadesi ile yazar, başkalarının etkisinde kalınmaması gerektiğinden bahsetmiştir. Başkalarının etkisinde olmamak ise "Özgünlük" özelliğiyle verilmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Bir şiirin "ağızdan çıkıveren konuşmalar" gibi olması, onun doğal olduğunu gösterir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Verilen parçadaki "Onları, belli bir zaman içinde tanıdığımız bir yerin adamı olarak okuyucuya sunmalıdır." ifadesi ile karakterlerin gerçekçi olması gerektiğinden söz edilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Verilen parçada konuşan kişi, şiirin gündelik dille yazılamayacağından ve okurun şiiri anlamak için uğraş vermesi gerektiğinden bahsetmiştir.
Bu sözlere göre bu kişinin şiirde özellikle "Yoğunluk" aradığı söylenebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: "..... bugünü de sorgulamayı ....." ifadesi ile asıl vurgulanmak istenen düşünceyi ortaya çıkarmaktadır. Bu düşünceye göre modern tarihçilikle elde edilen bilgilerin bugün de kullanılması önemlidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: "Bu, şu yazarındır." ifadesinden, yazarın "yapıtta üslubun önemini" vurgulamak istediğini anlıyoruz. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Verilen parça tümdengelim yöntemi ile oluşturulmuştur. Yani önce ana fikir verilmiş, sonra bu ana fikir çerçevesinde örnekler verilerek ana fikir güçlendirilmiştir. Buna göre vurgulanmak istenen "Okur, yaşına ve durumuna uygun kitap seçmelidir." düşüncesidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Verilen parçanın bütününde sözü edilen sanatçının sürekli çalıştığı ve öykülerini sürekli geliştirdiği görülmektedir. Buna göre parçada asıl anlatılmak istenenin "Gerçek sanatçı, sürekli çalışmak ve kendini yenilemek zorundadır." ifadesi olduğu görülmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Numaralanmış cümleler incelendiğinde III numaralı cümlenin ana düşünceyi açıkladığı görülmektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Söz konusu parçada toplumumuzun sadece görünüşte sinema ve kitaba ilgi duyduğundan fakat işin özünde bu sanatlara para ve vakit ayırmadığından bahsedildiği için bu parçanın ana düşüncesinin A seçeneğinde verilen "Sanata olan ilgimiz gösterişten ileri geçemiyor." yargısı olduğu söylenebilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Verilen parçada insanoğlunun her durumda düş kurduğu belirtilmiş, düş kavramı da bilgi ve düşünce alanının büyütülmesi şeklinde açıklanmıştır. Bu durum en kapsamlı şekilde C seçeneğinde verilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Öncül parçanın son cümlesinde geçen "güzellik olmayınca eserin okunmayacağını, dolayısıyla faydanın ortadan kalkacağını unutmayınız" söz grubu, bir edebi eserde temel unsurun güzellik olduğu anlamını yansıtır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 8 çözümleri

Çözüm 1: Verilen parçadaki "Türk plastik sanatları arasında hem güzel hem de faydalı parçalardan oluşan el sanatlarının önemli bir yeri vardır." ifadesi ile A seçeneğine; "... sanatçının, ustanın amacı günlük ve tören eşyaları yapmak, bu eşyaları süslemek, böylece kazanç sağlamanın yanı sıra tabiattaki güzellikleri yansıtmak, iç dünyalarını aktarmak ve mesaj vermektir." ifadesi ile B ve D seçeneklerine; "Hem bir iş hem bir uğraş hem de artistik bir çalışma alanı olan el sanatları, verilen ürünler doğrultusunda kategorilendirilebilir." ifadesi ile C seçeneğine ulaşılmaktadır. Ancak parçada el sanatları ile ilgili olarak "Görselliğe önemli ölçüde yer verildiğine" dair bir bilgi bulunmamaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Verilen parçadaki "Yazı bulunmamış olsaydı insanlık kendini bu derece tanımayacak, uygarlık yerinde sayacaktı." ifadesi ile A ve B seçeneklerine; "Çünkü yazı, duyguların, düşüncelerin, bilgilerin, zekânın fotoğrafı; düşünen kafaların gölgesi; insanoğlunun ölüme karşı bulabildiği tek çaredir." ifadesi ile C seçeneğine; "Yazı, insan aklının en güzel buluşudur." ifadesi ile E seçeneğine ulaşılmaktadır. Ancak parçada "Yazı, insanoğlundan önce de vardı, sonra da var olacaktır." yargısını destekleyecek bir ifade bulunmamaktadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Verilen parçada "... orta halli kentlileri anlatırken onların küçük dünyalarına dalıyor, aralarındaki çıkar çekişmelerini gözler önüne seriyor." ifadesi ile A seçeneğine; "Gerçeğin acıklığı, burukluğu sanatçıyı bunları eleştirmeye değil, anılara sığınmaya götürüyor." ifadesi ile B seçeneğine; "Ancak son öykülerinde dünün değerlerini bugünün yaşayışına bağlayarak geleceğe olan umudunu belirtiyor." ifadesi ile C seçeneğine; "Değişen koşulların çevreyi ve insanları alt üst edişini, kılıktan kılığa sokuşunu anlatıyor." ifadesi ile D seçeneğine değinilmiştir. Ancak parçada "Geçmişin değerlerini bugünkülere tercih ettiğine" dair bir bilgi bulunmamaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Verilen parçada geçen "...varlığıyla kendisine ve başkalarına katkıda bulunabilen" söz grubundan A seçeneğine; "yaşamdaki sorunlarla başa çıkabilecek yeterliğe sahiptir" söz grubundan B seçeneğine, "başkalarını dinleme ve onlarla iletişim kurma sanatını bilen" söz grubundan D seçeneğine; "...mutsuz insansa ...başkaları ne istiyorsa onu yapan insandır. Oysa mutlu insan böyle midir?" söz grubundan da E seçeneğine ulaşılabilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Verilen parçada geçen "Eleştirmen, eleştirinin meslek sayıldığı yerlerde yetişir." söz grubundan B seçeneğine; "Çok sayıda eleştirmeni olmayan yerlerden büyük eleştirmenlerin çıkması beklenemez." söz grubundan C seçeneğine; "felsefi bilgiden ve görüşten yoksun bir eleştirmen büyük bir eleştirmen olarak gösterilemez." söz grubundan D seçeneğine ve "derin bir seziş... yeteneği" söz grubundan da E seçeneğine ulaşılabilir. Ancak eleştirmenin nesnel bir tutum benimsemesi gerektiğiyle ilgili herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Yazarın paragrafta ifade ettiği "İnsanlar nereye gidiyor? Neden varız? Neden çalışıyoruz? Bu soruların cevaplarını eskiye nazaran daha çok düşünmeye başladım." sözleri, onun kendisini ve hayatı sorguladığını göstermektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Verilen parçanın ilk cümlesinde bilimsel konularda yapılan çalışmaların birbirini tamamladığına (A), ikinci cümlesinde de hiçbir çalışmanın ele aldığı konuda son sözü söylemiş olamayacağına (B) değinilmiştir. Paragrafta geçen "... herkes bir dili konuşur ama hiçbir zaman konuştuğu o dilin uzmanı değildir." cümlesiyle bir dili konuşma ile o dilde uzmanlaşmanın farklı şeyler olduğu (C) anlatılmış; yine "Uzmanlık, bir dili konuşmak anlamına gelmez; o konuda eğitim görmüş olmayı gerektirir." cümlesinde de "Bir dilde uzmanlaşmak için bu amaca yönelik bir eğitimden geçmek gerektiği (D) düşüncesine yer verilmiştir. Dil üzerindeki araştırmaların başka alanlarda yapılan araştırmalardan daha uzun sürdüğüne ise değinilmemiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Bu parçada yazar bir otobüsteki yolcularla ilgili gözlemlerini aktarmaktadır. Bunu yaparken bu yolcuların bazılarının ütüsüz, yıpranmış giysilerle yolculuk yaptıklarına (A), aile içi sorunlarını başkalarına anlatmaktan çekinmediklerine (C ve B), öğrencisi bol bir otobüste kişinin huzurlu olabileceğine (E) değinmektedir. Bu parçada yazar, otobüs yolcularının çevrelerindeki insanları küçümsediklerine değinmemiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Bu parçada eğitim ve dil ilişkisi üzerinde durularak "Eğitimle ilgili kitaplarda yalın bir dilin kullanılması gerekir." düşüncesi savunuluyor. O halde seçenekler arasında parçaya konulabilecek en uygun başlık "Eğitici Yayınların Dili" dir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Parçada geçen "Birincisi ....niçin beğenmediğimi oldukça tutarlı bir biçimde açıkladığımı fark ettim."; "İkincisi de....ben de bir gün kendimi başka yapıtları değerlendirirken buldum." söz grupları bu kişinin mesleğe nasıl ve niçin başladığıyla ilgili bilgi vermektedir. Anlaşıldığı üzere bu kişi, edebi eserleri değerlendirmeyi kendine meslek edinmiştir ve bu meslek de eleştirmenliktir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Verilen parçada bazı şairlerin çok kısa sürede unutulduğu, bazılarının ise ölümsüzleşip her çağda hatırlandığı üzerinde durulmuştur. Dolayısıyla B seçeneğinde verilen "şiirde kalıcılığı yakalamak" söz grubunun bu parçanın konusu olduğu söylenebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: "Öz eleştiri yapmaktan kaçınmam" ifadesi A seçeneğinde; "Bana yöneltilen eleştirileri dinler ve dikkate alırım" ifadesi B seçeneğinde; "işimde çok titiz bir insan olduğumdan" ve "Benim yazma sancılarımı yaşamayan birinin beni bu konuda eleştirmesi" ifadeleri C seçeneğinde ve "... belli prensiplerim var" ifadesi de D seçeneğinde verilen soruya cevap niteliğindedir. Ancak E seçeneğinde verilen soruyla ilgili parçada herhangi bir açıklama yapılmamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Parçada sanatçının ne olduğu (kavrama yetisini düşle birleştiren, beyin ve duyu birlikteliğiyle yeni sorulara yeni yanıtlar arayan kişi) ve ne olmadığı (ne bir bilim adamı ne de bir ermiştir sanatçı) ile ilgili açıklama yapılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: Verilen parça incelendiğinde yazarın yazma işinden vazgeçemediği ve yazmadığında deli olacağını ifade ettiği için en uygun başlık "Yazmak Yaşamaktır" olmalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: Öncül parçada dilin, toplumsal hayattaki işlevlerinden bahsedilmiş ve dil ile toplumun ayrılmaz bir bütün olduğu üzerinde durulmuştur. Bu bakımdan "Dil ve Toplum" verilen parça için en uygun başlıktır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 16: Paragrafta verilen "... özellikle şiirde kalıplaşmış bazı ifadelere son vermiş..." sözlerinden A'daki; "Bunda da kısmen başarılı oldukları düşüncesindeyim." cümlesinden B'deki, "İkinci Yeniler Akımı'nın oluşumu oldukça tesadüfi bir buluşma sonunda doğmuştur." cümlesinden D'deki, "... doğayı, insanı ve görünümü kendilerine özgü bir anlayışla vermiştir." cümlesinden E'deki yargı çıkarılır. Parçada C'de verilen "Düşünceleriyle birçok sanatçıyı etkilemişlerdir." yargısı çıkarılamaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 17: Paragrafta verilen "Kitaplar yaşlılığımda ve yalnızlığımda avuturlar beni. Sıkıntılı bir avareliğin baskısından kurtarır." cümlelerinden A'daki; "... daha doğal rahatlıklar bulamadığım zaman aramama kızmaz, her zaman aynı yüzle karşılarlar beni." cümlesinden B ve E'deki; "iki alışveriş (dostluk, aşk) ... biri aramakla bulunmaz kolay kolay, öteki solar gider yaşla. Üçüncü alışveriş kitaplarla kurduğumuz ilişkidir ki daha sağlam ve daha çok bizimdir." cümlesinden C'deki yargıya ulaşılabilir. Ancak paragrafta D'de verilen "Kitaplardan yoksun anlayışta olan insanlar mutlu olamaz." yargısına ulaşılamaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

Test 9 çözümleri

Çözüm 1: Verilen paragrafın bütününde "yazar ve anlatı" konusu üzerinde durulmaktadır. Anlatı yazara ne denli aitse o denli iyi olduğu belirtildiği için parçanın konusu "özgün olabilme"dir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Verilen paragrafın bütününde insanların kent hayatında yaşadıkları üzerinde durulmaktadır. Buna göre bu parçanın konusu "Kentlerin insan hayatındaki rolü" olmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: I. cümlede "deneysel bilimler" tanımlanmıştır. Diğer cümlelerde böyle bir durum yoktur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: "Bizim ülkemizde de insanlarımızın üretememesinin, öğrenememesinin temelinde uygulanan öğretme esaslı eğitim vardır." cümlesinde ülkemizdeki insanlar üretemediği için ezberci eğitime geçildiği anlamı değil, tam tersine ezberci eğitime geçildiği için ülkemizdeki insanların üretemediği anlamı vardır. Bu bakımdan IV. cümleyle ilgili yapılan açıklama yanlıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Yazara göre mutluluğun kaynağı, çağın getirdiği ödev ve sorumluluk bilinciyle çalışmak, yarınlara bir şeyler bırakmaktır. Paragrafın devamında yazar, bu düşüncesini daha etkili kılmak için Gorki'den bir alıntıyı aktarıyor ve böylece konuyla ilgili düşüncesini destekleyen bir tanık göstermiş oluyor. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: II. cümledeki "... kimi zaman önemli kalıntılar buluyorlar." ifadesiyle bulunan kalıntılar önemli olup olmama durumlarına göre karşılaştırılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Verilen parçada geçen "... Enoşima ne kadar hoş bir gezinti yeridir!" söz grubu, bu parçada kişisel bakış açısına ve duygulara yer verildiğini gösterir. Ayrıca "Uzaktan bakıldığında... köpeği andırır" söz grubu benzetmenin kullanıldığına ve anlatılanların zihnimizde bir görüntü şeklinde canlanması da betimlemenin yapıldığına işaret eder. Ancak parçada kişileştirme yapılmamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Verilen parçada olay (yapılan şiir sohbeti), mekân (Marmara Kıraathanesi), zaman (1970'lerin başlarıydı) ve kişi (şiirle ilgili sohbet eden iki kişi) unsurları anlatımda belli bir düzende verildiğinden öyküleyici anlatımın kullanıldığı söylenebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Verilen paragrafta yazar, "Bir yazar veya şair anlatacağını açık bir dille anlatmalıdır." düşüncesini okuyuculara kabul ettirmek istemektedir. Bu düşüncesinde inandırıcılığı ve etkileyiciliği sağlamak için bunu bir tartışma havasında vermiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Verilen parçada anlatıcı "Mirana" isimli mekânın müdavimi bir insanın gözünden mekân hakkında betimleme yaparken bunu öyküleyici bir anlatım ile geliştirmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Verilen paragrafta anlatıcı, kendi hayatına dair bilgileri öyküleyici bir anlatım tekniği ile vermiştir. Ayrıca parçada anlatıcı kendisini sabahın ilk saatlerini yakalayabilen akıllı adamlarla karşılaştırmaktadır. Ancak ağır basan anlatım biçimi öykülemedir. Ayrıca karşılaştırma bir anlatım biçimi değil, düşünceyi geliştirme yoludur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Verilen paragrafta, gözümüzde bir sahne canlandırılmıştır. Paragrafı okurken, ağlayan bir anne ve kızını görmekteyiz. Bu da betimlemenin özelliğidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Verilen paragrafta Ceres cüce gezegeni ile ilgili bilgiler verilmiş ve bu bilgiler açıklayıcı bir anlatım tarzıyla işlenmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Paragrafta sözü edilen kişinin yaşamının eğitim ve iş açısından anlatıldığı görülmektedir. III. cümlede ise "Şiirlerinde özenti ve şiirsellikten hep kaçındı." sözleriyle verdiği eserlerin özelliklerinden bahsedilerek paragrafın anlam akışı bozulmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: Paragraf "Genel anlamda sanatın ve sanat eserinin asıl amacı..." şeklinde bir ifadeyle başlamış ve paragrafın devamında sanatın işlevleri sıralanmış, bu ifadenin sonu boş bırakılmıştır. Buna göre paragraf A'da verilen "temel işlevleri arasında yer alır." ifadesiyle bitirilmelidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 16: Verilen paragrafta bir göl ve bu gölün bulunduğu beldenin ekolojik özellikleri tasvirlerle anlatılıp bizim gözümüzde bir resim belirmesi amaçlanmıştır. Bu da betimlemenin bir özelliğidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 17: Paragrafta geçen "Eserleri güzel olmasına güzel ama hiçbir özgün yanı yok. ... kime ne söyleyeceği pek bilinmezdi. Hep yenilik yapmak ve farklı özellikler taşımak..." sözlerinden parçanın başına gelecek yargının A'da verilen "İyi sanat eseri, özünde farklılık taşımalı ve yenilik getirmelidir." yargısı olduğu görülmektedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Test 10 çözümleri

Çözüm 1: Paragrafta verilen "Akif'in üslubunun yeni olması da dini yeniden yaşamasından dolayıdır." cümlesinden hareketle, paragrafın sonuna A'da verilen "Çünkü bu, onu yazanın dini yeniden yaşamadığını gösteren en açık delildir." cümlesi getirildiğinde anlam bütünlüğü sağlanmış olur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Parça genel olarak incelendiğinde Picasso'nun küçük yaşlardan itibaren farklılaştığı, gördüğü şeylere farklı anlamlar yüklediği belirtilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Verilen paragrafın ilk ve son cümlelerinin anlatım özelliğine bakıldığında anlatılan annenin misafirlere karşı güleryüzlü olduğu ve gelen herkese evinde olan yiyeceklerden verdiği anlatılmıştır. Paragrafın başına da sonuna da D seçeneğinde verilen "Güleryüzlü, misafirperver biriydi annem." cümlesinin gelebildiği görülmektedir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Verilen paragrafta I, II, III ve V. cümlelerde manyetik kutupların değişimiyle ilgili bilgiler verilmiştir. Bunlar birbiriyle bağlantılı cümlelerdir. Ancak IV. cümlede bu değişimin insanlar tarafından görülmediği dile getirilmiştir ve paragrafın anlam bütünlüğü bozulmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Paragrafta "toplum sanatı anlamıyorsa toplumu suçlamak yerine sanatı topluma ulaştırmak gerektiği" üzerinde durulmuştur. Paragraf "Aksi halde" ifadesiyle başlayan bir cümleyle bitirilmek istendiğine göre parçada anlatılanların yapılmaması halinde ortaya çıkacak olumsuzluklardan bahsedilecektir. Buna göre paragrafı en iyi tamamlayan yargı D'de verilen "ne sanat gerekli düzeye ulaşabilir ne de toplum sanata yaklaşabilir." yargısıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: İnsanoğlunun beyin gücüyle ilgili parçada yer alan "İnsanın duygu ve düşünce üretebilmesi, maddeyi ve enerjiyi kullanabilmesi, teknoloji üretmesi" özelliği olumlu, buna karşılık "yalnızlık, korku, kaygı, üzüntü" gibi duyguları yaşaması olumsuz bir etki yapmaktadır. Buna göre parçada insanın beyin gücüyle ilgili vurgulanmak istenen düşünce A seçeneğinde verilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Paragrafta verilen "Yazar gerçeği arar... gerçeği yazar... kendini toplumun bir parçası sayar... Çağının adamı olur." gibi cümlelerden paragrafın bütününde bahsedilen yazarların özelliklerinden birinin de D'de verilen "Göz boyamaktan, yalandan kaçınır; ne düşünüyor, ne görüyorsa onu yazar." yargısı olduğu görülür. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Paragrafta anlatılanlarla seçenekleri eşleştirelim:
Hayatın vermediklerinin hesabını insanlardan sormamayı → Sahip olamadığı şeyler için başkalarını suçlamayan (A)
Sınırlarımı → Yapabileceklerinin ve yapamayacaklarının farkına varan (B)
Dostluklarımı yıpratmadan eskitmeyi → Arkadaşlık ilişkilerini kırgınlıklar yaşamadan sürdüren (C)
Gerektiğinde vazgeçmeyi, yetinmeyi → Elinde bulunandan fazlasını istemeyen (E)
Paragrafta başkalarının sorunlarını kendi sorunu saymak anlamında bir açıklama yoktur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Paragrafta geçen "Eleştirmen kendisinin geçici olduğunu bilir." cümlesinden paragrafın sonuna gelecek ifadenin D'de verilen "kendisi de unutulup gidecek." ifadesi olduğu görülmektedir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Paragrafın ikinci cümlesi "Aslında değişmeyi başaramayan her hareketi bekleyen son da budur." şeklindedir. Bu cümleye göre paragrafın başına sürekli olarak aynı şekilde yapılan bir durumdan söz eden bir cümle getirilmelidir. Seçenekler incelendiğinde bu cümlenin başına E'de verilen "Köyün hep aynı teknik ve anlayışla işlenmesinden başka, şehirleşme ve sanayileşme yönündeki gelişmeler de köy romanının sonunu hazırlamıştır." yargısı getirilmelidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Paragrafta geçen "Özellikle 1980'li yıllarda Batı'ya ve Batılılaşmaya dönük eleştiriler giderek yoğunlaşırken, Batılılaşma konusunu ele alan romanlarımız da yeniden gündeme gelir..." sözlerinden söz konusu romanların farklı zamanlarda ilgi görmesinin nedeninin A'da verilen "Toplumun değişmeyen sorunlarını işlemeleri" olduğu görülmektedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Öyküleyici paragraflarda kahraman ya da kahramanların bir zaman dilimi içinde yaşadıkları anlatılır. Betimleyici paragraflarda ise gözlemler sonucunda elde edilenler/anlatılanlar okurun gözünün önünde canlandırılır. Buna göre bu paragrafta öyküleyici ve betimleyici anlatım görülür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Paragrafta geçen "... Çizmeli Kedi'yi, Sindrella'yı da öyle, Pamuk Prensesi de hepimiz okumuşuzdur... Peki aynı ilgiyi Dede Korkut Hikâyeleri'ne, Nasrettin Hoca'ya... neden göstermiyoruz." cümlelerinden asıl anlatılmak istenenin A'da verilen "İnsanlarımız ve çocuklarımız öz değerlerimizden ve kültür varlıklarımızdan çok Batılı kahramanları tanımaktadır." düşüncesi olduğu görülmektedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Test 11 çözümleri

Çözüm 1: Anlatılmak istenenin örneklerle yansıtılması ayrıntı değil, "somutlama"dır. Ayrıntı, bir konuyu en küçük noktasına kadar inceleyip araştırmaktır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Bu tür soruların çözümünde metnin sonuna eklenecek cümlenin boşluktan önceki cümleye anlam akışı bakımından uygun olmasına dikkat edilmelidir. Parçada "dil"den bahsedilmekte, dile bireyler tarafından anlamlar yüklendiği, sözcüğün anlamının bireyin zihninde canlandığı ifade edilmektedir. Parçada anlatılanların son cümlede özetle yeniden vurgulanacağını metnin sonunda yer alan "kısaca söylemek gerekirse" sözlerinden anlıyoruz. Bu yüzden parçanın sonuna "her sözcüğün bir anlamı ve düşündürme gücü vardır." cümlesi getirilmelidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Parçada kendi görüşünü karşısındakilere kabul ettirebilenlerin "büyük sanat adamı" olabileceği belirtilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Bu sözleri söyleyen kişi yayımcılığı okul hayatının devamı olarak görmekte, yayınevinde de ders havası olduğunu söylemektedir. Ancak yayımcılığı okul hayatına tercih ettiği söylenemez. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Soruda verilen parçada bir baston ustasının yaptığı bastonlarda kendisinden izler bulunduğu, bastonları yaparken kendi hayal gücünü kullandığı dile getirilmiştir. Bu bakımdan A seçeneğinde bulunan soru cümlesine verilecek cevap ile parçada ele alınan düşüncenin aynı doğrultuda olduğu görülür. Sonuç olarak da parçanın A seçeneğindeki soruya cevap niteliğinde olduğu anlaşılır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Yazar sözlerine bir yakınma ile başlıyor. İnsanların birçok şeyi artık anımsamak gereği duymadığını, bunun da anı biriktirme alışkanlığını ortadan kaldırdığını dile getiriyor. Yazar bu olumsuz durumun sebebini fotoğrafçılığa bağlıyor. Çok sayıda fotoğraf çektiğini ancak bunların kendisinde kalıcı etki bırakmadığını söylüyor. Bu düşüncelerden hareketle parçada anlatılanları en iyi belirten cümle D'de verilmiştir: "Kolayca elde edilen görüntülerin insanları düşünce tembelliğine itip belleksizleştirdiği." Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Parçada sözü edilen baba, kız çocuklarına özellikle vurgu yapsa da sonuçta tüm insanların hayata daha güçlü bir şekilde tutunabilmeleri için öğrenim görmeleri gerektiğini belirtiyor. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Parçada konuşan kişi, bazı yazarların kitaplarını tanıtmak amacıyla gazetecileri çağırıp onlara açıklamalar yapmasını hoş görmese de bu yazarlara yönelik kimi eleştirileri "saygısızca" buluyor; yazarlara yapılan bu haksızlıktan yakınıyor. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Parçada usta yazarlarla görüşme yapılmadan önce dikkat edilmesi gereken bir hususta söz ediliyor: Yazarın eserlerini okumak ve onu iyice tanımak. Parçadaki "Böylece donanımlı olarak gittiğiniz yerden daha donanımlı olarak çıkabilirsiniz." cümlesi, anlatılmak isteneni ortaya koymaktadır. Parçada anlatılmak istenen şudur: Sanatçı hakkında bilgi sahibi olarak onunla görüşmeye gitmek, ondan daha fazla bilgi almamızı sağlar. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Yazar, yaşlılıkta edinilen zenginlikleri yani deneyimleri ve birikimleri öğrenmek için yaşlanmayı beklemediğini, bu amacına ulaşmak için yaşlılarla görüşmeler yaptığını, okuduğunu ancak tüm bu çabalarının sonuç vermediğini söylüyor. Buna göre, yazarın beklentilerinin tersine, yaşamla ilgili tecrübelerin okuyarak değil yaşayarak edinebileceği sonucuna ulaşabiliriz. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Parçada "Söz gelimi bir fotoğrafçı fotoğrafın belgesel değil, sanatsal, sezgisel ve şiirsel yanlarının olduğunu söylüyor." cümlesinden A'ya; "Bunu yaparken ışık bize yardımcı olacaktır." cümlesinden B'ye; ".... fotoğraf çekerken neyi anlatmak istiyor ve ne hissediyorsak ona bakan da aynı şeyi hissetmeli" cümlesinden C'ye; son cümleden ise E'ye ulaşabiliriz. Parçadan fotoğrafın yaşamın birbirini izleyen evrelerine tanıklık ettiği düşüncesi çıkarılamaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Parçada I, II ve III. cümlelerde oyuncaklardan; IV ve V. cümlelerde evcil hayvanlardan bahsettiğinden anlam akışına göre de III. cümleden sonra getirilmelidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 12 çözümleri

Çözüm 1: "Zaman tanınmaz hale getirmişti Halit Ağa Caddesi'ni" cümlesinde görme duyusuna, "Kırk yıl öncesine gidip köşedeki bakkaldan renkli selofan kâğıdına sarılı bir muz şekeri alsam sanki gelecek mi ağzımın tadı?" cümlesinde tatma duyusuna yer verilmiştir. Yazarın çocukluğunu geçirdiği sokakla ilgili "coşkunun, umutların yeşerdiği Halit Ağa Caddesi'nin tanınmaz hale geldiği" ifadeleri öznel ifadelerdir. Parçadaki cümlelerin öznesi "ben" olduğu için birinci kişili anlatım vardır. Parçanın son cümlesi sözde soru cümlesidir. Paragrafta tanımlamaya yer verilmemiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Akşam vapurunun ışıkları seyretmesi kişileştirmedir. (A)
Teker teker, seyrede seyrede, çıkara çıkara ikilemeleri kullanılmıştır. (C)
Vapurun şimdiki doluluk oranı ile yaz aylarındaki doluluk oranı, mevsimin bu yerdeki hakimiyeti ile diğer yerlerdeki hakimiyeti karşılaştırılmıştır. (D)
Parçanın genelinde betimleyici anlatım ağır basmaktadır. (E)
Parçada herhangi bir durumu yeren bir anlatım yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Parçanın tamamında söz konusu yazar hakkında olumsuz bir eleştiri yapılmıştır. Bu öykü yazarının eski başarısından uzaklaştığı, özgünlük kaygısının söyleyiş sıkıntısına dönüştüğü belirtilmiştir. Parçada, sanatçının başarısından ya da verimli çalışmalarından söz edilmemiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Kendi yazılarından söz eden anlatıcı (yazar) yazıları ve dergileri hakkında hep olumlu ifadeler kullanmıştır. Dergilerden toplayarak bir araya getirdiği yazıların kaynağı yine kendisi olduğu için, bu yazıların birbirinden konu bakımından kopuk sayılmayacağını savunan yazar, güncel olmaktan çok yarına kalacak eserler vermeyi amaçlamaktadır. Bu da yazarın "kalıcı, nitelikli, birbiriyle konusal açıdan ilgili" yazılar yazmaya çalıştığını gösterir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Yazar ilk öykü denemelerini lise yıllarında yazmaya başlamış. (A)
Bu dönemde gerçeküstü (gerçekleri olduğu gibi yansıtmayan) öyküler yazmış. (C)
Küçük kağıtlara not aldığı yazıları başkalarına okuttuğunda ilginç bulunmuş ve bunların yazara ait olduğuna kimse inanmamış. (D)
Ancak çevresindekilerin beğenileri yazarın heveslenmesine ve daha uzun yazmasına olanak sağlamış. (E)
Yazar ilk öykülerinin, cesaretsizliği yüzünden bir köşede unutulduğunu söylemektedir. Dolayısıyla bu parçadan B'deki yargı çıkarılamaz. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: "... hiç unutamadığım özellikleri alçak gönüllülüğü ve hoşgörüsüydü" cümlesinden E ve B seçeneklerine "on tane bile iyi dizesi olsa birini şair olarak nitelemek için yeterlidir bu" cümlesinden de şairin emeğe saygı duyduğuna ve iyimser olduğuna ulaşılır. Ancak parçada bu şairin yeterince tanınmaması konusunda herhangi bir bilgi yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Bu tarz sorularda seçeneklerdeki sorularla parçadaki anlatılanların ne derece örtüştüğü ve ne kadar uyumlu olduğu incelenmelidir. Parçada yazar çizdiklerini (karikatürlerini) neden bir araya getirmek (kitaplaştırmak) istediğini anlatıyor. Yazarın bu ifadeleri B'deki soruya verilmiş bir cevaptır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Seçeneklerde verilen soruların parçadaki yanıtlarını bulalım.
(B) Yeni dünyalara kapımızı aralamak, bilime daha kolay ulaşmak. (C) Türkçe açıklamalarında eksiklik olan yabancı dil sözlüklerine Türkçe sözlükler yardımcı olur. (D) Yabancı dil sözlüklerinin Türkçe açıklamalarındaki özensizlik ve açıklamaların Arapça-Farsça kökenli sözcüklerle yapılması. (E) Bilimsel bilginin, uygarlığın temelini oluşturduğu günümüzde... A'daki sorunun yanıtı parçada yer almamaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Verilen parçada söz konusu şair taşranın kendi şiirini nasıl beslediğini ve hangi yönlerden etkilediğini ifade etmiştir. Bu bakımdan verilen parça A seçeneğinde ifade edilen soru cümlesine cevap niteliğindedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Yazar kitapların kendisine hala yeni şeyler kattığından bahsetmiş, anlatımın bütünlüğü bakımından paragrafın başına C seçeneği gelmelidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Numaralandırılmış cümlelerle anlamlı ve kurallı bir paragraf oluşturulmak istenirse sıralama "I-IV-II-III" olur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Cümlenin akışına bakıldığında D seçeneğinin paragrafın anlam bütünlüğüne uygun bir anlam ifade ettiği görülür. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Paragrafın anlamsal zincirine en uygun ifade C seçeneğinde vardır. Paragrafta yaşamın anlamı üzerinde kafa yorulmuş ve yaşam insan yaşantısının çeşitli şekilleriyle tanımlanmıştır. Dolayısıyla yaşamı anlamsızlaştıran da yine insanın kendisi olacaktır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 13 çözümleri

Çözüm 1: Plansız bir yapılaşmanın doğa üzerindeki etkileri paragrafın konusunu teşkil etmektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Paragrafta dost çevresine girmekten kaçınmayla ilgili bir bilgi yoktur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Paragrafta, hedef okuyucu kitlesinin özelliğiyle ilgili herhangi bir görüş belirtilmemiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Paragrafta insanın ayırt edici özellikleriyle eğitilebilir, aldığı eğitime bir şeyler katabilir ve bu şekilde toplumun refahına katkıda bulanabilir, denmektedir. Dolayısıyla insan ve eğitim bu paragrafın başlığı olmaya en uygun seçenektir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Yeni bir konu yeni paragraf demektir. V. cümleye kadar yazar antoloji hazırlamak ve antolojiye şiir seçiminden bahsederken V. cümleden itibaren şiir seçimi konusu dışına çıkıyor ve antoloji hazırlayıcının nesnelliği ve yeteneği üzerinde görüşlerini belirtiyor. Dolayısıyla farklı bir konuya geçiyor bu durumda yeni bir paragraf açılmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Paragraftan II. cümleyi çıkardığımızda anlam akıcılığının sağlandığı görülür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Özgünlük farklı olmayı, benzememeyi gerektirir. Eleştirmen okuduğu şiirleri sanki önceden okumuş gibi oluyor veya başka şiirlere benzetiyor. O halde şiirlerdeki eksiklik özgünlüktür. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Paragrafta bahsedilen anlatımın özlü olması, gereksiz ayrıntılardan arınmış olmaktır. Derinlik ve anlam çoğalması kavramları özlü anlatımın gereğidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Paragrafta pumanın avlanma stratejisi açıklanmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Anlatımda yer yer betimleme yapılmışsa da eylemlerin ağırlığı bizi öyküleme seçeneğine götürür. Zaten betimleme ve öyküleme iç içe geçen anlatım biçimleridir. Tasvirler ağır basarsa betimleme, eylemlerin kullanımı ağır basarsa öyküleme seçeneği düşünülmelidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Parçada kişinin fiziki özellikleri betimlenmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 14 çözümleri

Çözüm 1: Numaralandırılmış ifadelerin IV-III-V-I-II şeklinde sıralandığında anlamlı ve kurallı bir parça haline geleceği görülecektir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Paragrafta yıldız oluşumu anlatılmaktadır. III. cümle bu konu dışında bir anlam içermektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Kültür nedir? Sorusu bu seçenekte "İnsanın doğaya kattıklarıdır." şeklinde tanımlanmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Verilen paragrafta insan, edindiği bilgileri gelecek kuşaklara aktarma bakımından hayvanlarla karşılaştırılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Satrançta düşündüğümüz hamleyi başkasına oynatabiliriz ama bilardoda düşüncemizi gerçekleştirmemiz bizim fiziksel becerimize bağlıdır, düşüncemizi başkası oyuna dökemez. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Paragrafta abartılı bir ifade kullanılmamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Parçada geçen "yasladım, koşuyor, götürüyor" sözcükleri gerçek anlamının dışında kullanıldığından A seçeneğine, "bulutların koşması, güneşin saklambaç oynaması" ifadelerinde kişileştirmeye başvurulduğundan C seçeneğine, parçanın genelinde tasvirler yer aldığından D seçeneğine ve son cümle anlatıcının duygusal etkilenmesini yansıttığından E seçeneğine ulaşılabilir. Ancak parçada karşılaştıra yapılmadığından B seçeneğine ulaşılamaz. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Paragrafta duygulardan hiç bahsedilmemiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Parçada her oyuncunun kendine göre farklı özelliklere sahip olduğu oynadığı oyunlara kendinden bir şeyler kattığı ifade edilmiştir. Bu nedenle bu parça "Bu role seçilmenizin nedeni başkalarından farklı oluşunuz mu?" sorusunun cevabı niteliğindedir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Evin yaşlı kadını andırması benzetmeye, üç noktalı bölümler eksiltili cümlelere, evin yorgun oluşu kişileştirmeye Örnektir. Yazar cümleleriyle, öznel ifadeleriyle izlenimlerini de aktarmış. Paragrafta Örneklemeye yer verilmemiş. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Okuyucuya, hesaplı bir ileti vermek yani kasıtlı olarak okuyucuyu yönlendirmeye ve bir fikri empoze etmeye çalışmak eleştirilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: III. cümleden itibaren yazar hayatı için önemli olan konuları anlatmayı bitirip doğum günü kutlama ve sevdiklerimizle beraber olmayla ilgili fikirlerini belirtmeye başlamıştır. Konu değiştiğinden paragraf başı yapmak gerekir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Paragrafta çevirmenlikle ilgili bilgiler verilmekte, çevirmenlik becerisi on basamaklı bir merdivene benzetilmektedir. Bu merdivenin ilk üç basamağı dil bilmek ama en önemlisi çeviri yapılacak dildir denerek, çevirmenin çeviri yapacağı dilin bütün inceliklerine vakıf olması gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu vurgu A seçeneğinde vardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14: Diğer cümlelerde yaratıcılığı engelleyen unsurlardan bahsedilirken III. cümlede yaratıcılığı kamçılayan olumlu etkileyen bir etkenden bahsedilmiştir. Bu cümle, paragraftaki anlam akışını bozan bir cümledir. Bu cümlenin paragraftan çıkarılmasıyla anlatımdaki pürüz ortadan kalkacaktır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: Paragrafın genelinde çocuk resimleri sergisi ve sergiyi gezenlerin gözlenmesine dayalı düşünceler dile getirilmiştir. Oysa III. cümlede, sergi ile ilgili olmayan çocuklar ve büyükler arasındaki resim anlayışıyla alakalı bir cümle düşüncenin akışını bozmuştur. O cümleyi paragraftan çıkardığımızda anlatımın akışı düzelecektir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 16: Paragrafta tarih bilmenin önemi anlatılırken III. cümle tarih bilmekle değil de tarihin nasıl başladığıyla ilgili bir anlam ifade etmektedir Dolayısıyla paragrafın anlam bütünlüğü dışında bir cümle olarak anlam akışını bozmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 17: "Günlük hayatla ilgili eğitici öykülerden tutun da tarihe, doğaya ilişkin ya da ansiklopedik bilgilerle donatılmış çocuk kitaplarının..." ifadesinden hareketle B seçeneğinden, "...çizimleri ve sunumları da çarpıcı ve göz alıcı." ifadesinden hareketle C seçeneğinden, "Günlük hayatla ilgili eğitici öyküler..." ifadesinden hareketle D seçeneğinden, "Bir çocuk kitabında çizimler ve renkler neredeyse kitabın içeriği kadar önemlidir. Çünkü ilk bakışta çocuğun ilgisini bunlar çeker." ifadesinden E seçeneğinden bahsedildiği söylenebilir. Ancak içeriğinin tek boyutlu değil; eğitici öykülerden, tarihe, doğaya, ansiklopedik bilgilere kadar birçok konuya değinildiği için A seçeneği söylenemez. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 18: Parçanın sonunda yer alan "Tanzimat'tan bu yana, nice yenileşme çabalarımızın boşa gitmesi toprağımızı ve bu toprağın insanını iyi bilmememizden ötürüdür." cümlesinde yenilik hareketinin amacına ulaşmaması, bu toprağı ve insanlarını iyi tanımamaktan kaynaklandığı ifade edilmiştir. Buna göre C seçeneğinde belirtildiği gibi "Yeniliğin, toplumun değerleriyle bağdaştırılması" durumunda ancak amacına ulaşılabileceği söylenebilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 15 çözümleri

Çözüm 1: Parçanın anlatım biçimi tartışmadır. Çünkü yazar bu parçada varlığın değer kazanmasını başkası için gerekli olmaya bağlamış ve bu konuda okuyucuyu ikna etmeye çalışmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Parçadaki "Derginize aykırı gelen görüşlere, beğenmediğiniz şiir anlayışlarına ve şairlere sayfalarınızı açınız. Bu durumda yeni bakış açıları, taze kanlar derginizin ilginç olmasını sağlar." sözleri ile derginin daha iyi olması için "farklı düşüncelere açık olması" gerektiği vurgulanmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Parçadaki "Birini övmek, alkışlamak kendilerine yönelecek alkışı, övgüyü azaltacak sanırlar. Başkalarıyla mutlu olmaktansa o başarıyı kendilerinden çalınmış gibi görürler." sözleri ile de belirtildiği gibi parçada asıl anlatılmak istenen C seçeneğindeki "İnsanlar başarıların hep kendilerine ait olmasını isterler." yargısıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Parçanın son cümlesinde "İnsanı kurtarmak, onu kesip biçmemek, onun düşünebileceği doğruluğu bulmasına imkân vermektir." sözleri ile de vurgulandığı gibi parçada asıl anlatılmak istenen B seçeneğinde verilen "Yaşama anlam vermek, sorgulayan ve eleştiren insanı yetiştirmekle mümkündür." yargısıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Parçanın V. cümlesindeki "Yazarını metinler deryasında, taşıdığı damga ile belirli kılacak tek unsurdur üslup." yargısı parçanın en genel yargısıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Parçada baharatlarla ilgili bilgi verilirken konunun uzmanlarından olan biyologların görüşlerine de yer verildiği için D seçeneği söylenebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Paragraf bütün olarak değerlendirildiğinde paragrafta tragedyanın yapı özelliklerinden bahsedildiği görülmektedir. Ancak III. cümlede tragedyanın yazılma şeklinden bahsedilmiş ve paragrafın düşünce akışı bozulmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Parçadaki "Aruzun, hecenin olanaklarını zorlar." sözlerinden A'daki yargıya, "Bütün yaşamıyla şiire adanışı ve diğer türlere atlamayışı en önemli çabasıdır." sözlerinden B'deki yargıya, "F. Hüsnü Dağlarca çok yazar, çabuk yazar, her şeyi yazar, her biçimde yazar ve yazdıklarının çok azını yayımlar." sözlerinden D'deki yargıya, "Bu sebeple (Bütün yaşamıyla şiire adanışı) zayıf eserlerle dolu zamanlar yaşar ama vazgeçmez ısrarından ve birikimiyle düzeyini aşar." sözlerinden E'deki yargıya ulaşılabilir. Parçadan C seçeneğinde verilen "Hayal gücü kişisel yaşamıyla sınırlıdır." yargısına ulaşılamaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Parçadaki "Bu sanatta başarıya ulaşmak için saygı ile hitap etmesini bildiğimiz gibi, dinlemesini de bilmeliyiz." cümlesinde de belirtildiği gibi parçadan çıkarılacak sonuç E seçeneğinde verilen "Konuşma sanatında başarı, dinlemekle sağlanır." yargısıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Bu parçada; ülkenin geleceği için insan, eğitim, araştırma ve geliştirmeye yatırım yapılması gerektiği ifade edilmektedir. Bu yatırımların çağdaş ve bilimsel ölçüler kullanarak yapılması, yeni sorunlara uygun önlemler alınması ve her aşamada birlikte çalışılması gerektiği belirtilmektedir. Dolayısıyla bu parçada ülkenin geleceği için yapılması gerekenlerin neler olduğu anlatılmaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Parçanın ilk üç cümlesinin konusu "parçanın yazarının Roma'ya gelişi"dir. Parçanın IV. cümlesinde ise "Roma'daki sanat eserleri"nden söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir. Bu yüzden bu parça IV. cümleden itibaren bölünmelidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Parçadaki "Bunu, bu güzelliği biriyle paylaşmak isteriz. O güzelliği aktarmanın tek çaresi ya resmini yapmak ya fotoğrafını çekmek ya da satırlara dökmekle mümkündür." sözlerinde de belirtildiği gibi parçada asıl anlatılmak istenen, D seçeneğinde verilen "Sanat doğanın kusursuz aktarılması amacından doğmuştur." yargısıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Parçadaki "Sahteliğe, yalancılığa, kör cehalete dilimizin en sivri köşesini yani hicvi tam zamanında saplamasını bilmişti." sözleriyle A'daki yargıdan, "Orhan Veli'yi düşünürken gözümün önüne hep onun yüzde yüz yerli oluşu geliyor." sözleriyle B'deki yargıdan, "Şiiriyle, şiirin gücünü aştığı zaman düz yazısıyla ülkemizdeki her kıpırdanışa dikkatini yoğunlaştırmıştı." sözleriyle D'deki ve E'deki yargılardan söz edildiği anlaşılmaktadır. Parçada Orhan Veli'yle ilgili olarak C seçeneğinde verilen "Batı kültürü ile yetişmiş insanlardan nefret etmesinden" söz edilmemiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 16 çözümleri

Çözüm 1: Parçadaki "Aslına bakılırsa konuşmayı pek sevmezdi..." ifadesinden B seçeneğine, "Yaşamı boyunca kimseyle uzun süre küs kaldığını hatırlamıyorum." ifadesinden C seçeneğine, "Sait Faik insana değer verirdi." ifadesinden D seçeneğine, "Kin tutmaz, dargınlık sebebini isteyerek unuturdu." ifadesinden E seçeneğine ulaşılabilir. Bu parçada Sait Faik'in "yaşadıklarını aklında tutamayan, unutkan biri" olduğuna değinilmemiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Bu parçada "tüm olumsuz durumlara rağmen gerçek dostluklara yine de rastlanabildiği"nden söz edilmektedir. Parçada boşluktan sonra gelen "diye acı bir söz vardır." sözü bize boşluğa olumsuz anlamda bir yargının gelmesi gerektiğini gösterir. Bu özelliğe sahip olan tek yargı B seçeneğinde verilen "Felaketiniz, dostlarınızı sizden uzaklaştırır." yargısıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Parçanın anlamına dikkat edildiğinde konusunun "tatlı bir dilin tatlı bir gönüle bağlı olduğu"dur. Boşluktan sonra gelen "İnsanı belki kısa bir zaman için aldatır ama çabucak da foyası meydana çıkar." sözü boşluğa E seçeneğinde verilen "Kötü bir adamın dökeceği tatlı dil, tilkinin kargaya döktüğü tatlı dil gibidir." yargısını getirmeyi gerekli kılar. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Parçada ikinci cümleden itibaren yaşam şarkısının tanımı yapıldığından parçada düşünceyi geliştirmek için "tanımlama"ya başvurulduğu görülmektedir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Parçanın son cümlesinde Rouault'un olduğu belirtilen "Geçmiş ustaları, ancak onlardan başka türlü olmakla, onlarınkine benzemeyen bir yapıt yaratmakla sevebiliriz." sözleri ile de belirtildiği gibi bu parçada yazarın ulaşmak istediği temel yargı D seçeneğinde verilen "Gelenek bağı, geleneksel olandan farklı bir sanat yapıtı yaratarak kurulabilir." yargısıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Parçada "Sanatçı güzeli aramalı, onu kendinde gerçekleştirip yazmalıdır." denilerek her sanat eserinin güzelliğinin yaratıcısının çabasından ve ruhundan kaynaklandığı vurgulanmıştır. Buna göre parçanın sonuna C seçeneğinde verilen "Güzeliği Selimiye'nin binasını kurarken kendi ruhundan yola çıkarak yakalar sanatçı." yargısı getirilmelidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Parçanın ilk cümlesinin konusu "dünyanın doğum ve ölüm ile devam eden akışı"dır. Parçanın IV. cümlesinde ise "sanatçıların anılarının, bıraktıkları eserleri" olduğu söylenerek sanatçılardan bahsedilmeye başlanmıştır. Bu nedenle parça IV. cümleden itibaren ikiye bölünmelidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Parçadaki "Kırmızı elmalar, gök armutlar, sarı ayvalar göründü." sözlerinden "görme" duyusu ile ilgili ayrıntıdan yararlanıldığı, "Kırmızı, pembe, sarı güllerin birbirine karışan kokusu beni mest etti." sözlerinden "koklama" duyusu ile ilgili ayrıntıdan yararlanıldığı, "Cırcır böcekleri ötüyordu coşkuyla." sözlerinden "işitme" duyusu ile ilgili ayrıntıdan yararlanıldığı, "Yaklaştıkça yüzümüze serin bir yeşillik vurdu." sözlerinden "dokunma" duyusu ile ilgili ayrıntıdan yararlanıldığı anlaşılmaktadır. Parçada "tatma" duyusu ile ilgili bir ayrıntıdan yararlanılmamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Parçanın anlamına dikkat edildiğinde parçada "bir yapıtın yetişkinlik çağında ve gençlik çağında okunmasının farklı tatlar verebildiği" üzerinde durulduğu görülecektir. Boşluktan önceki bölümde önce gençlikte yapılan okumanın verdiği tatlar söylenmiş sonra da "olgunluk çağında" denilerek boşluk bırakılmıştır. O halde boşluğa "olgunluk çağında okumanın kişiye sağlayacağı zenginlikler" ile ilgili bir yargı getirilmelidir. Bu yargı da B seçeneğinde verilen "okunan bir yapıtta ise daha birçok ayrıntı, düzey ve anlamın farkına varılır." yargısı olabilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Parçanın III numara ile gösterilen cümlesine kadar olan ilk bölümünde "ilk dönem Türk şiirlerindeki destan havası"ndan söz edilmiştir. Parçanın III numaralı cümlesinde ise "destan dışı şiirler"den söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir. Bu nedenle parça III numaralı cümleden itibaren ikiye bölünmelidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Parçada Doğu ile Batı'nın sarmaş dolaş olduğunun ifade edilmesinden hareketle B seçeneğine değinildiği söylenebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: IV. cümle diğer cümlelerin aksine, bir yazarın kişisel hayatının eserinin başarısını etkilediğini belirtirken diğer cümleler doğrudan doğruya dış dünyaya, deneyime ve sanatçının yaşantısına odaklanmaktadır. Bu nedenle IV. cümle düşüncenin akışını bozmaktadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Parçadaki "Sırtındaki yükü taşımayı ya başarır ya da bu yükün altında ezilip gider." sözlerinden A'daki yargı, "Çünkü sanatçının seçtiği bir yol vardır ve sanatçı bu yolda uğraşını sürdürür." sözlerinden B'deki yargı, "Romanın, öykünün, şiirin geliştiğini söylemek yanlıştır bana göre. Ama bir sanatçının gelişmesinden söz etmek yerinde olur." sözlerinden C'deki ve D'deki yargı çıkarılabilir. Parçadan E seçeneğinde verilen "Her sanat yapıtı geçmişi taklit eder." yargısı çıkarılamaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: Parçadaki "Hikâye yazmak bir sanattır. Fakat başından geçeni anlatabilmek bir sanat değildir." sözleri ile bir anlatımın sanat sayılması "sanatın gerektirdiği biçimde yazılmasına" bağlanmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: Parçadaki "Fakirdir, ufacık bir bahçesi vardır." sözlerinden A ve E'deki yargılar, "Orada kendi eliyle nadide çiçekler yetiştirir, aşılar ve bütün bunları parasız başarır." sözlerinden C'deki yargı, "Bu ne asil Türk zevkidir!" sözlerinden de D'deki yargı söylenebilmektedir. Parçada sözü edilen kişinin "Komşularına karşı cimri olduğu" söylenemez. Doğru cevap B seçeneğidir.

ANLATIM BOZUKLUĞU

Test 1 çözümleri

Çözüm 1: Verilen cümlede birden fazla yargı (düşünmemiş/saymıştır) bir özneye (hiçbiri) bağlanmıştır. Olumsuz anlamlı öznelerin olumsuz yüklemlere bağlanması gerektiğinden özne-yüklem uyumsuzluğu söz konusudur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: "Genç" sözcüğünden sonra virgül kullanılmalıdır, kullanılmazsa "genç" sözcüğü "saç" ismini niteleyen sıfat olur ve saçların genç olduğu düşünülür. Oysa anlatılan insanların genç olduğudur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: "formül" sözcüğü "hazır" sözcüğünü de içerecek şekilde kullanıldığından "hazır" sözcüğü gereksizdir. Aynı şekilde "yaşanmış" sözcüğünün nitelediği "deneyimler" sözcüğü de yaşanmış anlamını karşılamaktadır. Her iki sözcük de cümleden çıkarılırsa herhangi bir anlam daralması olmaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: "Ortaklar arasındaki ikilik" zaten "mevcut" olan anlamını vermektedir. Bu nedenle "mevcut" kelimesine gerek yoktur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: C'deki cümlede bulunan iki yargıdan birincisi dolaylı tümleçlerle ilgili, ikincisi nesneyle ilgilidir. İkinci yüklemin ihtiyaç duyduğu nesne birinci yargı tarafından karşılanmadığı için anlatım bozukluğu olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: "E" seçeneğindeki "bu tür duygular" özne olarak kullanılan soyut bir kavramdır. Kurala göre öznesi soyut olduğu için yükleminin tekil olması gerekirken yüklemi çoğul eki almıştır. Yüklem "yaşartırlar" değil, "yaşartır" şeklinde olmalıydı. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Soru kökündeki cümlede, nesne eksikliği söz konusudur. Türkleştirilen nedir? Aldığı şehirler mi, Türkler mi? Türkleştirilen kelimesinden önce "aldığı şehirleri" ya da "oraları" sözü getirilerek anlatım bozukluğu giderilebilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: A seçeneğindeki "daha" kelimesi çıkarılırsa cümlenin anlamında daralma meydana gelir. "İstiyorsanız bir defa anlatayım." cümlesinde konu daha önce anlatılmamıştır. "İstiyorsanız bir defa daha anlatayım." cümlesinde ise konu daha önce anlatılmış, bir kez daha anlatılma gerekliliği ortaya çıkmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: "Meselenin daha kötü olan yanını söyleyeyim." cümlesinde "kötü yan" tamlaması anlatılmak istenen düşünceyi zaten iletmektedir. Bu iki kelimenin arasına "olan" kelimesi getirilmese de olur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: A seçeneğinde yer tamlayıcısı eksikliğinden, B seçeneğinde fiilimsi eksikliğinden, C seçeneğinde deyim yanlışlığından, D seçeneğinde çatı uyuşmazlığından, E seçeneğinde noktalama işaretinin eksikliğinden (virgül) kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. D seçeneğindeki çatı uyuşmazlığını gidermek için de "alınarak" yerine "alarak" getirilmelidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: "Kimin çalışkan, kimin çalışkan olmadığı iş başında belli olur." cümlesinde fiilimsi eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Anlatım bozukluğunu düzeltmek için cümleye "olduğu" kelimesini getirmeliyiz. (Kimin çalışkan olduğu, kimin çalışkan olmadığı iş başında belli olur.) Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: "Yaşadığımız günler, hatıralarımız pişmanlık duygusuna yol açabilir." cümlesinde "hatıralar" aynı zamanda "yaşanan günler" olduğu için gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: "Bu deneme sınavında da başarılı olduğu görüldü." cümlesinde "görüldü" eylemi yanlış ek almış ve dönüşlülük bildirmiştir. Oysa cümlede edilgen bir eylem anlatılmak istenmiştir (görüldü). Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: "Mezunlar Türkiye'de kalıyor ama genellikle mezunlardan yurt dışına gidenler de var." cümlesinde mezunların çoğunun Türkiye'de kaldığı, bazılarının yurt dışına gittiği anlatılmak istenmektedir. O halde "genellikle" sözünü "mezunlar" sözünden sonra kullanmak gerekir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: A, B, D ve E seçeneklerinde geçen "daha" sözcüğü, cümleden çıkarıldığında anlamda herhangi bir daralma olmamaktadır. Ancak C'de verilen "Bir bardak çay daha verir misin?" cümlesindeki "daha" sözcüğü çıkarılırsa anlamda daralma meydana gelmektedir. Öncesinde en az bir kez daha yapılmış olan bir eylemi belirttiği için "daha" sözcüğü cümleden çıkarılınca anlam değişir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 16: "Süren" sözcüğünün cümleye kattığı anlam, "yıllık" sözcüğündeki "-lık" ekini karşılamaktadır. Aynı anlama geldikleri için ikisinden birinin cümle dışında bırakılması gerekir.
Bu cümle iki farklı şekilde düzeltilebilir:
→ "-lık" eki cümleden atılarak: Bu tablo, onun iki buçuk yıl süren bir çalışmasıydı."
→ "süren" sözcüğü cümleden atılarak: Bu tablo, onun iki buçuk yıllık bir çalışmasıydı." Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 17: "Gün, ay, yıl" biçiminde verilen zaman dilimleri "tarih", yalnızca yılı belirten ifadeler ise "yıl" sözüyle ifade edilir. "Onu en son 2009 tarihinde Paris'te görmüştüm." cümlesinde "tarihinde" kelimesinin yerine "yılında" kelimesi kullanılmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 18: "Savunmak" eylemi olumlu düşünce veya durumlar için kullanılır. Bu cümledeki anlatım bozukluğu "savundu" yerine "öne sürdü" eyleminin getirilmesiyle giderilebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Test 2 çözümleri

Çözüm 1: "Etkin" kelimesi "aktif, hareketli, dinamik" anlamını taşımaktadır. Bu kelime, "Açık oturumdaki konuşmaları, dinleyiciler üzerinde çok etkin olmuştu." cümlesinde yanlış kullanılmıştır. Cümlede kullanılması gereken kelime etkin değil "etkili"dir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: "Bu eser, yazarın yaşamış olduğu anıları güzel bir biçimde anlatıyor." cümlesinde "yaşamış olduğu" sözü gereksizdir. "Anı" kelimesi zaten tek başına bu anlamı karşılamaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: "Gerçekleşmediğinden" kelimesi cümlenin anlamını bozmaktadır. Bu kelimenin yerine "gerçekleşmemesinden" kelimesi getirilmeliydi. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: "Öğrencilerimiz bizim geleceğimizdir, çok şey beklemekteyiz." cümlesinde dolaylı tümleç eksikliğinden doğan bir anlatım bozukluğu vardır. "Çok şey" ifadesinden önce "onlardan" kelimesi gelmelidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Kesinlik belirten bir sözcükle olasılık bildiren bir sözcüğün aynı cümle içinde kullanılması anlatım bozukluğuna yol açar. B'de "mutlaka" sözcüğü kesinlik, "çarpabilirler" sözü ise olasılık anlamı taşımaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Verilen cümlede gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Bu cümleden "otobüs" ve "taşıma sözcüklerinden birinin çıkarılması cümledeki anlatım bozukluğunu ortadan kaldırır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Bir kişinin eğitim ya da tahsil durumu öğretim değil, "öğrenim durumu" olarak ifade edilir. D seçeneğinde bu sözcükler karıştırıldığından anlatım bozukluğu meydana gelmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Verilen cümlede kamyonun karşıdan gelme nedeni olarak yoğun sis gösterilmiştir. Oysa bu yoğun sis kamyonun karşıdan gelme nedeni değil, kazanın nedenidir. "Yoğun sis yüzünden" sözü "kamyonla" sözcüğünden sonra getirilerek anlatım bozukluğu düzeltilebilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: "Aşağı yukarı" ile "tam" sözleri anlamca çelişen ve birbirinden farklı durumları belirten sözlerdir. Bu nedenle cümledeki "tam" sözcüğü cümleden atılırsa cümledeki anlatım bozukluğu giderilmiş olur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Verilen cümleler incelendiğinde D seçeneğinde verilen cümlede virgül eksikliği, anlamda belirsizliğe yol açmıştır. Cümle "Genç, kadınla karşılaşınca ne yapacağını bilemedi." şeklinde de yazılabilir. Bu durumda D seçeneğinde anlam belirsizliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: "Müdür, ısrarla camı kimin kırdığını sorduğu hâlde suçu kimse üzerine alınmadı." cümlesinde "alınmadı" sözcüğünün yanlış kullanımı anlatım bozukluğuna yol açmıştır. Bunun yerine "almadı" etken eylemi kullanılmalıdır. Ayrıca "ısrarla" sözcüğü "kırdığını" sözünden sonra gelmelidir. Bu cümlenin düzeltilmiş hali şöyledir: Müdür, camı kimin kırdığını ısrarla sorduğu hâlde suçu kimse üzerine almadı." Diğer cümlelerde anlatım bozukluğu yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: A, B, C ve E seçeneklerinde aynı anlama gelen söz veya söz öbeklerinin birlikte kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu varken, D seçeneğinde anlamca çelişen sözcüklerin bir arada kullanılmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Sözcüklerin yaygın olarak kullanılan biçimlerini esas alırsak dilimizde "suç yapmak" diye bir ifadenin olmadığını görürüz. Bunun yerine "hata yapmak" sözü daha yaygın ve doğrudur. E'deki "yaptığı suçları" yerine ya "işlediği suçları" ya da "yaptığı hataları" sözü getirilmelidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: B seçeneğinde özne eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Cümle "Hiç kimse ormanlara zarar vermesin, herkes onları gözü gibi korusun." şeklinde düzeltilmelidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: A seçeneğindeki "neşeli" ve "şen" sözcükleri eş anlamlı sözcüklerdir. Soru kökündeki açıklamaya göre; cümleden birini attığımızda cümlenin anlamı değişmez. Buna göre bu cümlede gereksiz sözcük kullanılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 16: Parçada I numara ile gösterilen "insanı düşündüren" ve II numara ile gösterilen "şaşırtıcı" sözleri gerekli değildir. Bu sözlerin anlamı parçadaki "ilginç" sözcüğüyle sağlanmıştır. III numaralı "büyür" ve IV numaralı "küçücük" sözcükleri "kocaman olurlar" sözü kullanıldığı için gereksizdir. Parçada kullanılan V numaralı "mantıkları" sözcüğü, anlam bütünlüğü açısından cümleden çıkarılamayacak bir sözcüktür. Bu sözcük parçadan çıkarılırsa anlam daramasına neden olur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 17: Öncül cümlede gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Cümlede hem "belki" hem de "olmalılar" sözcükleri bir arada kullanılmıştır. İkisinden biri cümleden atılmalıdır. D seçeneğindeki değişiklik yapıldığında bozukluk giderilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 18: Soru kökünde verilen cümledeki anlatım bozukluğu "Önümüzdeki haftanın (seyredilmemiş) programlarının hatırlatılması"dır. Hatırlatma eylemi geçmişteki olaylar için kullanılır. Bu durumda "hatırlatmaya" yerine "tanıtmaya" kelimesi yazılırsa cümledeki anlatım bozukluğu giderilmiş olur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 3 çözümleri

Çözüm 1: "ısındıkça" ve "gittikçe" kelimelerinin ikisi de cümleye aşamalı bir durum anlamı katmaktadır. Buna göre "gittikçe" sözcüğünün cümleden çıkarılması ile anlatım bozukluğu düzeltilebilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: "Aile" kelimesi topluluk anlamı taşıyan bir sözdür. Bu sözden sonra gelen "nerede yaşadıklarını" ifadesindeki "-lar" takısı gereksizdir. Doğrusu, "nerede yaşadığını" olmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: "Bu kitaptaki yer alan olaylar, bir psikoloğun bakış açısıyla yansıtılmaktadır." cümlesinde gereksiz ek kullanımı vardır. "kitaptaki" kelimesinde bulunan "-ki" eki, cümlede bulunan "yer alan" ifadesiyle aynı anlamı vermektedir. Bu cümleden "-ki" eki atılarak cümledeki anlatım bozukluğu giderilebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: "Giysilerini temiz tutuyor, her zaman özen gösteriyor." cümlesi bir sıralı cümledir. İkinci cümlenin başında dolaylı tümleç eksikliği vardır. Anlatım bozukluğu "her zaman" sözünden önce "onlara" kelimesinin getirilmesiyle giderilebilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: "Seni dinlediklerini ve inandıklarını mı sanıyorsun?" cümlesinde dolaylı tümleç eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. "İnandıklarını" kelimesinden önce "sana" kelimesi getirilmelidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: "Kötü alışkanlıklarla ilgili televizyondaki programı izlediniz mi?" cümlesinde, "televizyondaki" kelimesi başa getirilip bu kelimeden sonra virgül konursa anlatım bozukluğu giderilmiş olur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: "Okul, bizim gibi birçok büyüklerin yetiştiği en yararlı kurumdur." cümlesinde gereksiz ek kullanılmıştır. "Birçok" kelimesi belgisiz olmakla birlikte, kendinden sonraki kelimeye çoğulluk anlamı katan bir sıfattır. O halde büyükler kelimesindeki "-ler" eki gereksizdir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: "Annemin başı ilacı alır almaz döndü ve hemen koltuğa oturdu." cümlesinde iki yüklem vardır. "döndü" yükleminin öznesi bellidir (annemin başı). İkinci yüklem olan "oturdu" eylemine "Kim?" sorusunu sorduğumuzda yanıt alamıyoruz. O halde cümlenin ikinci bölümünde özne eksikliği vardır. Cümle şöyle düzeltilebilir: "Annemin başı, ilacı alır almaz döndü ve annem hemen koltuğa oturdu." Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: "Öğretmenini" kelimesi hem "sever" hem de "ararda" yüklemlerini karşılayabilen ortak bir nesnedir. Bu durumda "onu" kelimesini kullanmaya gerek yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: "Türk ordusu" öznesi topluluk anlamı taşıdığı için cümlenin yüklemi tekil olmalıdır (kazandı). Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: "Onu iyi tanıyor ve çok güveniyorum." cümlesinde dolaylı tümleç eksikliğinden doğan bir anlatım bozukluğu vardır. Cümle, "Onu iyi tanıyor ve ona çok güveniyorum." biçiminde düzeltilebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: "Her" sözcüğü "çoğul" anlamı taşıdığı için bu sözcükten sonra gelen sözcüklere çoğul eki getirilmez. "Hayatın her zorlukları" ifadesi yanlıştır. Bunun yerine "hayatın her zorluğu" denilmelidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: "Planlı ve ısrarlı çalışmaları yüzünden başarılı bir öğrenci oldu." cümlesinde "yüzünden" kelimesi yanlış anlamda kullanılmıştır. Bu kelime, "olumsuz sonuçlara neden olma" anlamını taşımaktadır. Oysa cümlede olumlu bir sonuç ifade edilmektedir. Bu kelimenin yerine "sonucunda, sayesinde" gibi ifadeler kullanılabilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: "Ayrıcalık" başkalarından ayrı ve üstün tutulma anlamındadır. "Masallarla öyküler arasındaki ayrıcalık okurken ortaya çıkar." cümlesinde bu kelime yanlış kullanılmıştır. Cümle "Masallarla öyküler arasındaki farklılık okurken ortaya çıkar." şeklinde olmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: "Muğla yöresindeki çıkan yangınlar" sözünde ilgi ekinin gereksiz kullanımı anlatım bozukluğuna neden olmuştur. "yöresindeki" sözcüğünden "-ki" eki atıldığında anlam düzelmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 16: "Su gibi akıp gitmek" ifadesi bir deyimdir. Deyimlerin yapısına ait kelimelerin çıkarılması anlamda daralma veya bozulmaya neden olur. Bu yüzden altı çizili sözü (akıp) kaldırmak doğru olmaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 17: "Canımızı dişimize takıp çalıştığımıza rağmen maddi durumumuz düzelmedi." cümlesinde yanlış fiilimsi ekinin kullanılmasından doğan anlatım bozukluğu vardır. "çalıştığımıza" sözünün yerine "çalışmamıza" sözü getirilirse anlatım bozukluğu giderilmiş olur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 18: "Herhalde" ile "olmalı" ifadeleri ihtimal bildiren sözlerdir. Bu iki sözün aynı cümlede kullanılması anlatım bozukluğuna neden olmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Test 4 çözümleri

Çözüm 1: Soru kökündeki cümlede "ikinci" yargıda verilen "arasında" sözcüğü gereksizdir. Birinci yargıda "arasında" sözcüğü doğru yerde kullanılmıştır. İkinci yargı "Türk seyircisi tarafından en çok benimsenen Hamlet ve Othello'dur." şeklinde olmalıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Birbirine bağlanmış cümlelerin özneleri ortaksa öznenin bütün cümlelerde tekrarlanması gereksizdir. İkinci cümlede yer alan "herkes" sözcüğü yüklemle uyumlu olmadığı için de kullanılamaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Yaklaşık sözcüğünün anlamı "aşağı yukarı"dır. A, B, C, E seçeneklerinde sözcük bu anlamıyla kullanıldığı için herhangi bir sorun oluşturmamıştır. Yalnız D seçeneğinde bu sözcüğün kullanılması cümlenin anlamına uygun düşmediğinden anlatım bozukluğu oluşmuştur. Yaklaşık yerine "yakın" kelimesi kullanılmalıydı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Cümleden II numara ile gösterilen "eğer" sözcüğü çıkarılırsa cümlenin anlamı değişmez. Çünkü "olsaydım" sözcüğündeki "-sa" koşul bildirir, "eğer" sözcüğüne gerek yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Soru kökündeki cümlede "gizli" ve "yavaş" gereksiz kullanılmıştır. "Sır" sözcüğü gizlilik anlamını içerdiğinden "gizli sır" denilmesi anlatım bozukluğuna yol açmıştır. "Fısıldamak" yavaşça bir şeyler söylemektir. "yavaşça fısıldadı" sözü yanlış bir kullanımdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Cümlede verilmeyen bir sözcük (gerektiğini) anlatım bozukluğuna yol açmıştır. Soru kökündeki cümle; "Genç sanatçılara, yapıtlarının konularını seçerken nelere önem vermeleri gerektiğini anlatıyor." şeklinde olmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Soru kökünde verilen cümlede yanlış fiilimsi eki (toplanacağını) kullanılmıştır. Cümle; "Vergilerin yeni sisteme göre toplanmasını sağlayacaklar." şeklinde olmalıydı. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: "E" seçeneğindeki "itibaren" sözcüğü cümlede yanlış kullanılmıştır. Bu sözcük "Bu günden itibaren ders çalışacağım." ve "Gelecek aydan itibaren kitap okuyacağım." gibi anı ve geleceği ön gören cümlelerde kullanılır. "E" seçeneğindeki eylem geçmişte yapıldığına göre "itibaren" sözcüğü bu cümlede kullanılamaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: "B" seçeneğinde anlatım bozukluğu vardır. "iade etmek" "geri vermek" anlamındadır. O yüzden "geri iade etmemiş" kullanımı yanlıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Soru kökündeki cümlede "şans" kelimesi yerinde kullanılmamıştır. "şans"sözcüğü olumlu durumlarda kullanılır. Cümlede olumsuz bir durum söz konusu olduğu için "şans" yerine "olasılık" ya da "risk" sözcükleri kullanılmalıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: "B" seçeneğindeki cümlede anlatım bozukluğu vardır. Görüşlerin doğruluğundan ya da yanlışlığından bahsedildiğine göre cümle; "Görüşleri doğru ya da yanlış olabilir." şeklinde olmalıydı. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: "Daha sonra sen ve o adamlar geldiler" cümlesinde "sen" öznesi ile "geldiler" yüklemi uyuşmamaktadır. "sen" öznesi "geldiler" yüklemine bağlandığı için D seçeneğinde özne - yüklem uyumsuzluğu vardır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: "Hiçbiri içeri girmek istemiyordu, direniyordu." cümlesinde "Hiçbiri" öznesi ile "direniyordu" yüklemi arasında uyuşmazlık vardır. Bu cümle "Hiçbiri içeri girmek istemiyordu, hepsi direniyordu" şeklinde olmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Cümledeki anlatım bozukluğunun giderilmesi için "yayınevimizin" sözcüğü cümleden çıkarılmalıdır. "yayınevimizin" sözcüğü tamlayan ekini almıştır. Fakat tamlanan ekini alan sözcük cümlede yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: A, B, D ve E seçeneklerindeki "kendi" kelimesinin çıkarılması anlatım bozukluğuna yol açar. Oysa C seçeneğinde "hakkına" sözcüğünde iyelik anlamı (zamirin kattığı anlam) bulunduğundan "kendi" sözcüğünün çıkarılması anlatım bozukluğuna yol açmaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 16: Seçeneklerdeki cümlelerin hepsinde iki yargı vardır. İlk yargıda "onu" kelimesinin yerini tutabilecek söz ya da söz öbeği varsa "onu" sözcüğünün atılması herhangi bir bozukluğa yol açmaz. "A" seçeneğinde, ilk yargıda "onu" sözcüğünün yerini tutabilecek herhangi bir söz ya da söz öbeği yoktur. Cümleden "onu" sözcüğünü atarsak "Neyi geliştirmeye çalışırız?" sorusuna cevap alamayız. Bu da anlatım bozukluğuna yol açar. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 17: Cümlede "ne de" bağlacının anlamı "gibi" edatıyla sağlanmıştır. Bu sebeple bağlacın kullanılmasına gerek yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 18: Art arda gelen "kısa ve biçimli" sözcükleri olumluluk ya da olumsuzluk yönüyle aynı yargı içinde yer almıyorsa ikisinin de tek bir yargıya bağlanması yanlıştır. "Boyu kısa" sözü ek eylemin olumsuz biçimine bağlandığı için yanlış kullanılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Test 5 çözümleri

Çözüm 1: Soru kökünde verilen cümle "A" seçeneğindeki cümleyle devam ettirilirse anlatım bozukluğu meydana gelir. "A" seçeneğindeki cümlenin sonunda bulunan "-ındandır" eki "neden" anlamını verir. Soru kökündeki cümlede "nedeniyle" sözcüğü bulunmaktadır. Bu yüzden neden anlamı katan ekin cümlede kullanılması gereksizdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: C seçeneğinde aynı anlama gelen "ayda yılda bir" ve "seyrek olarak" sözleri bir arada kullanılarak anlatım bozukluğuna neden olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: D seçeneğindeki cümlede dolaylı tümleç eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. "Birbirlerini çok iyi anlar ve inanırlardı." cümlesinde iki yargı vardır. Birinci yargıda herhangi bir sorun yoktur. İkinci yargıda "Kime inanırlardı?" sorusu sorulduğunda cevap alınamaz. İkinci yargı "birbirlerine inanırlar" şeklinde olmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: E seçeneğinde "neşeli" sözcüğü yanlış yerde kullanılmıştır. Cümle; "Güldürü unsurlarının çokça kullanıldığı bu neşeli filmi mutlaka görmelisiniz." şeklinde olmalıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: II. cümlede anlatım bozukluğu vardır. "İlgi" verilmez, gösterilir. Cümle "Dilimize gereken ilgiyi göstermek ve önemi vermek zorundayız, diyorsunuz." şeklinde olmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: IV numaralı yere "özellikle" sözcüğü getirilemez. "güçlenme dönemi" ifadesi bir tamlamadır. Bu tamlamanın arasına hiçbir sözcük ya da noktalama işareti giremez. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: "A" seçeneğindeki "olarak" sözcüğü gereksizdir. Bu sözcüğün anlamı, cümlenin genelinde mevcuttur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: "C" seçeneğinde soru kökünde verilen kurala uyulmamıştır. C seçeneğindeki cümlenin öznesi "bir ben, bir de o yaşlı adam" olduğuna göre yüklemde çoğul anlamlı şahıs eki kullanılmalıdır. Dolayısıyla yüklem "kalmıştık" şeklinde düzeltilmelidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: "B" seçeneğinde nesne eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. "Kimi desteklemeliyiz?" diye cümleye soru yönelttiğimizde cevap alamıyoruz. Cümle şu şekilde olmalıdır: "Arkadaşımıza sahip çıkarak onu desteklemeliyiz." Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: "Bu iş için harcadığım masraflara üzülüyorum." cümlesinde anlatım bozukluğu vardır. Masraf, gereksiz yapılan harcama anlamına gelir. Dolayısıyla "masraf" kelimesiyle birlikte "harcama" kelimesinin kullanılması yanlıştır. Bu cümlede "harcadığım" yerine "yaptığım" kelimesi kullanılmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Verilen cümlede "Boyayla saçlarının rengini açmış, saçlarına yeni bir model vermiş." altı çizili kelimenin eksikliğinden kaynaklanan bir bozukluk vardır. "Saçlarına" kelimesi de cümlede dolaylı tümleç görevindedir. Cümlede "dolaylı tümleç eksikliğinden" kaynaklanan bozukluk vardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: "Söylediklerimi yanlış bir biçimde saptırmışlar." cümlesinde anlatım bozukluğu vardır. Saptırmak, bir sözü yanlış anlamlara çekmektir. Cümlede bu iki sözün birlikte kullanılması anlatımın bozulmasına neden olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: "Dışarıdan ithal edilen malları çok kalitesiz buluyor." cümlesinde "dışarıdan" ve "ithal" kelimelerinin kullanılması anlatımı bozmuştur. İthal etmek, zaten dışarıdan almak demektir. Aynı anlama gelen bu iki kavramı birlikte kullanmak anlatım bozukluğuna neden olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: "Ağızdan dolma" deyimi yanlış kullanılmıştır. Bu deyimin doğrusu, "kulaktan dolma"dır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Test 6 çözümleri

Çözüm 1: Verilen cümlede "geçerken" sözcüğü "öte yandan" sözünün cümleye katacağı anlamı içermektedir. "Öte yandan" sözü cümleden çıkarılırsa anlatım bozukluğu giderilmiş olur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: B seçeneğindeki cümlede "nesne" eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. Cümlede iki yargı vardır. İkinci yargıya "Neyi aydınlatıyor?" sorusu sorulduğunda cevap alınamamaktadır. Cümle "Konunun az bilinen yönüne ışık tutuyor, onu aydınlatıyor." şeklinde olmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Soru kökündeki cümlede "özel ve kamu kuruluşlarında" tamlaması yanlıştır. Çünkü birinci tamlayan uygun olmayan bir tamlanana bağlanmıştır. "Özel" sözcüğü sıfat, "kamu" sözcüğü isimdir. İsim ve sıfat ortak tamlanana bağlanamaz. "Özel kuruluşlarda ve kamu kuruluşlarında" şeklinde olmalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Verilen cümlede mantık hatasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. En olumsuz durumun en sonda söylenmesi gerekir. Ölüm, sara nöbetinden daha olumsuz bir durum olduğuna göre "ölüm ve sara nöbetleri" sözlerinin cümledeki yerleri değiştirilmelidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: B'de kullanılan "sanki" sözcüğünün anlamını, yüklem olarak kullanılan "gibi" sözcüğü karşılamaktadır. Dolayısıyla "sanki" sözcüğün kullanılmasına gerek yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: E seçeneğinde "ilk kez" sözü gereksizdir. "Tanışma" eylemi daha önce tanışılmış biriyle ikinci kez yapılamayacağı için bu eylemin önünde "ilk kez" sözünü kullanmaya gerek yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: D seçeneğindeki cümlede "kültürel ve sanat etkinlikleri" ifadesinde yanlışlık vardır. Sıfat ve isim ortak tamlanana bağlanamaz. "Kültürel etkinlikler ve sanat etkinlikleri" şeklinde olmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Soru kökündeki cümlede "orman kelimesinin adı" ifadesinde "ad" sözcüğü gereksiz kullanılmıştır. İfade "orman kelimesi" şeklinde olmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Cümlenin doğru biçimi: "Ona buraya gelmeden önce mi geldikten sonra mı telefon ettin?" olmalıdır. Buna göre E'deki değişiklikle bozukluk giderilebilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: IV. cümlede yüklem eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. "Havada taze bir esinti" sözü "kaplar" yüklemine bağlanamaz. Cümle, "Havada taze bir esinti olur ve toprak kokusu kaplar ortalığı." şeklinde olmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Verilen cümlede anlatıcı her iki müzenin de gezilmesini önermektedir. Bu durumda cümleye "ya da" bağlacı yerine "ve" bağlacı daha uygun düşmektedir. Bu durumda cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni yanlış bağlaç kullanımıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: "D" seçeneğindeki cümle, yargısı birden çok olan sıralı bir cümledir. Birinci cümlenin öznesi "ben" sözcüğüdür ve bu özne "yaşlarındaydı" yüklemine bağlanamaz. Cümle "O yıllarda ben otuz yaşındaydım o ise kırk yaşlarındaydı." şeklinde olmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: B seçeneğindeki cümlede nesne eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Cümle, "Konuşmacının düşüncelerine katılıyor ve konuşmacının düşüncelerini destekliyorum." şeklinde düzeltilerek nesne eksikliği giderilebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: C seçeneğinde ek eylem eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Cümle, "Sağlık durumları iyiydi ancak çok yorgun oldukları görülüyordu." biçiminde olmalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: Verilen cümlede "ayağa" sözcüğü gereksiz kullanılmıştır. "Kalkmak" sözcüğü "ayağa" sözcüğünün anlamını içerir. Doğru cevap E seçeneğidir.

YAZIM KURALLARI

Test 1 çözümleri

Çözüm 1: D seçeneğinde "Kurban bayramı" ifadesindeki "bayram" sözcüğü küçük harfle yazıldığından büyük harflerin kullanımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır. Dini olarak özel bir günü belirten "Kurban bayramı" sözcüğünde her iki sözcüğün de baş harfi büyük yazılmalıdır (Kurban Bayramı). Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Özel adlara gelen yapım ekleri, çokluk eki ve bunlardan sonra gelen diğer ekler kesmeyle ayrılmaz. Buna göre III. sıradaki "Türklerin" sözcüğünde "-ler" çoğul eki kesmeyle ayrılmaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: "de" bağlaç olduğunda ayrı yazılır. Ancak II numaralı altı çizili "de" bir bağlaç değil, bulunma hâl eki olduğundan bitişik yazılmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Seçeneklerde yanlış yazılan sözcükler şunlardır:
- A'da hava alanı (Y) - havaalanı (D)
- C'de entirika (Y) - entrika (D)
- D'de herşey (Y) - her şey (D)
- E'de sokakda (Y) - sokakta (D)

B seçeneğinde yazım yanlışı yapılmış sözcük yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: III numaralı cümlede bitişik yazılması gereken "yüz yıllık" sözcüğü ayrı yazıldığından yanlış yazılmıştır. Sözcüğün doğru yazımı "yüzyıllık" olmalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: "mi" soru edatı kendinden önceki sözcüklerle birleşmez ve ayrı yazılır. C seçeneğindeki "mümkünmü?" sözcüğünde yazım yanlışı vardır. Sözcüğün doğru yazımı "mümkün mü?" şeklinde olmalıydı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Seçeneklerde yanlış yazılan sözcükler ve bunların doğru yazılışları şöyledir.
- A'da "ODTÜ'nde" (Y) → ODTÜ'de (D)
- B'de "1975'de" (Y) → 1975'te (D)
- C'de "bilmiyen" (Y) → bilmeyen(D)
- E'de "her hangi" (Y) → herhangi (D)

D seçeneğinde tüm sözcükler doğru yazılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: "Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde, köy, kasaba vb. sözler küçük harfle başlar." kuralına göre IV numaralı cümlede verilen "Selime Kasabası'ndadır" ifadesinde yazım yanlışı yapılmıştır. Doğru yazımı şu şekildedir: Selime kasabasındadır. Diğer cümlelerde herhangi bir yazım yanlışı yoktur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: "-abilmek/-ebilmek" yeterlilik fiilidir. Bu fiil her zaman kendinden önceki sözcükle bitişik yazılır.
V numaralı cümlede "düşe bilirler" sözcüğü bu kurala aykırı biçimde yazılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Özel adlardan sonra gelen "Bey, Hanım, Efendi" gibi saygı ifade eden sözler büyük harfle başlar. C'deki "Zafer beye" sözü "Zafer Bey'e" şeklinde yazılmalıydı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Bazen sözcüklerin söylenişi ile yazılışı karıştırılabilir. Bu soruda böyle bir yazım yanlışı vardır. D'deki "derdetme" sözcüğü "dert etme" şeklinde yazılmalıydı. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: I, II ve III numaralı sözler, yer adları olduklarından her sözcükleri büyük harfle başlar ve bu adlara gelen ekler kesme işareti ile ayrılır. Parçadaki yazımları kurala uygundur, yazım yanlışı yoktur. IV numaralı sözde "dergi" sözcüğü özel ada dahil olmadığından bu sözcüğün küçük harfle başlaması doğrudur yani yazımı doğrudur. V numaralı söz bir kurumun ismini belirtmektedir. Kurum isimlerinin her sözcüğü büyük harfle başlar. Parçada bu kurala uyulmadığından yazım yanlışı yapılmıştır. İfade "Alfred Wegener Enstitüsünden" şeklinde yazılmalıdır. Kurum isimlerine gelen ekler ayrılmadığından eki bitişik yazılır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Yanlış yazılan sözcükler ve bunların doğru yazılışları şöyledir.
A'da "işyerine" (Y) → iş yerine (D)
C'de "Ceza evinden" (Y) → Cezaevinden (D)
D'de "evide" (Y) → evi de (D)
E'de "traş" (Y) → tıraş (D)
B'deki cümlede herhangi bir yazım yanlışı yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: "ki" bağlacı ayrı, aitlik bildiren "-ki" eki ise bitişik yazılır. E'deki "bilki" sözcüğünde "ki" ayrı yazılmalıydı. Çünkü bağlaçtır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 15: Gezegen adları özel ad kapsamına girer. "Ay, güneş, dünya" sözcükleri de coğrafi bir terim olarak kullanıldığında özel ad sayılırlar ve yazılırken baş harfleri büyük olur.
A'da "güneş", C'de "ay", E'de "mars" sözcükleri özel ad olmalarına rağmen küçük harfle başladıkları için yanlış yazılmışlardır. D'deki "Güneş" sözcüğü özel ad değildir, büyük harfle başladığı için bu sözcük de yanlış yazılmıştır.
B seçeneğindeki "dünyanın" sözü doğru yazılmıştır. Çünkü bu sözcük cümlede coğrafi bir kavram olarak kullanılmamış, abartma anlamını ifade etmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 16: Özel isimlere getirilen yapım ekleri ve bu eklerden sonra gelen çekim ekleri kesmeyle ayrılmaz. Buna göre IV numaradaki "Türkçe'nin" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Bu sözcük "Türkçenin" şeklinde yazılmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 17: Yazımında yanlışlık yapılan sözcükler ve bunların doğru yazımları şunlardır:
B'de "2'inci" (Y) → 2'nci (D)
C'de "ileri-geri" (Y) → ileri geri (D)
D'de "güney doğusunda" (Y) → güneydoğusunda (D)
E'de "ayırd etmeden" (Y) → ayırt etmeden (D)
A'da yazım yanlışı yapılmamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 18: "Çevirmek" fiiline "-il" edilgenlik eki geldiğinde orta hecede ses düşmesi olur ve bu sözcük "çevrilmek" şeklinde yazılır. B'deki cümlede bu kurala uyulmamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 19: Yanlış yazılan sözcükler ve bunların doğru yazımı şöyledir.
- B'de "Günü" (Y) → günü (D)
- C'de "yargılana bilirsiniz" (Y) → yargılanabilirsiniz (D)
- D'de "öz verili" (Y) → özverili (D)
- E'de "rasladığımda" (Y) → rastladığımda (D)

Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 20: Sayıların yazımında dört veya daha çok basamaklı sayıların kolay okunabilmesi amacıyla içinde geçen "bin, milyon, milyar, trilyon" sözleri harfle yazılabilir kuralına göre I ve III numaralı sözlerin yazımı doğrudur. Para birimleri küçük harfle yazıldığından IV numaralı sözde ve sayılardan sonra gelen sözcük özel isim değilse küçük harfle başlar kuralına göre de V numaralı sözde yazım yanlışı yoktur. II numaralı ifade de kısaltmaya getirilen ek yanlış yazıldığından yazımı yanlıştır. Büyük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kısaltmanın son harfinin okunuşu esas alınırken "ABD'nden" ifadesinde kısaltmanın açılımına göre ek yazılmıştır. İfade "ABD'den" şeklinde yazılmalıydı. Doğru cevap B seçeneğidir.

Test 2 çözümleri

Çözüm 1: D seçeneğinde geçen "öyleki" sözünde yazım yanlışı vardır. Bu sözde geçen "ki" bağlacı "öyle ki" biçiminde ayrı yazılmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: A seçeneğinde geçen "Varlık Dergisi" sözünde "Varlık" özel isimdir fakat "Dergisi" sözcüğü özel isme dahil değildir. Bu nedenle küçük harfle başlamalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Kurallı birleşik fiiller her zaman birleşik yazılmalıdır. Buna göre E seçeneğinde yazım yanlışı yapılmıştır. "biraka bilirdi" sözü "bırakabilirdi" biçiminde yazılmalıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: A seçeneğinde "gelip te" sözü "gelip de" biçiminde, B seçeneğinde "sandımki" sözü "sandım ki" biçiminde, C seçeneğindeki "meğer ki" sözü "meğerki" biçiminde ve E seçeneğindeki "heryer" sözü de "her yer" biçiminde yazılmadığından bu cümlelerde yazım yanlışı yapılmıştır. D seçeneğinde yazım yanlışı yoktur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: II numara ile gösterilen "Birecik İlçesi'nde" sözünde yazım yanlışı vardır. "İlçe" özel isme dahil olmadığından küçük harfle başlamalı ve gelen ekler de ayrılmamalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: A seçeneğinde altı çizili olan "otuzdördüncü" sözünde yazım yanlışı yapılmıştır. Sayılar yazı ile yazıldıklarında her kelime diğerinden ayrı yazılmalıdır. Sözcüğün doğru yazımı "otuz dördüncü"dür. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: D seçeneğinde "Tuz gölü" sözü yanlış yazılmıştır. Söz "Tuz Gölü" biçiminde yazılmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: A seçeneğinde "öğle" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Sözcük "öyle" biçiminde yazılmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: A seçeneğindeki "eğlenmeğe" sözcüğü "eğlenmeye" biçiminde, B seçeneğindeki "Cuma" sözcüğü "cuma" biçiminde ve "yurtdışı" sözcüğü de "yurt dışı" şeklinde, D seçeneğindeki "gitdi" sözcüğü "gitti" biçiminde ve E seçeneğindeki "zannediyorumki" sözü "zannediyorum ki" biçiminde yazılmadığından bu cümlelerde yazım yanlışı vardır. C seçeneğinde ise yazım yanlışı yapılmamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: B seçeneğinde geçen "de" bağlaçtır. Bağlaçlar her zaman ayrı yazılır ve hep "de" ya da "da" biçimindedir. Oysa seçenekte "bunalmışta" biçiminde yanlış yazılmıştır. Doğrusu "bunalmış da" olmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Yön adları özel bir yer adının başında kullanıldığında büyük, diğer durumlarda küçük yazılır. Buna göre A seçeneğinde yazım yanlışı vardır. "Kıbrıs'ın Güney kıyılarını" sözü "Kıbrıs'ın güney kıyılarını" biçiminde yazılmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: II numaralı cümlede "hiç bir" sözünün yazımı yanlıştır. Bu söz "hiçbir" biçiminde yazılmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: A seçeneğindeki "Hıristiyan" sözcüğü "Hristiyan" biçiminde, B seçeneğindeki "Anneler Gününde" sözcüğü "Anneler Günü'nde" biçiminde, D seçeneğindeki "herşeyden" sözü "her şeyden" biçiminde, E seçeneğindeki "Hukuğun" sözcüğü "Hukukun" biçiminde yazılmadığından bu cümlelerde yazım yanlışı yapılmıştır. C seçeneğinde yazım yanlışı yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: A seçeneğinde altı çizili olan "gözüpek" sözünün yazımı yanlıştır. Bu söz, "gözü pek" biçiminde yazılmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: Gün ve ay adları tarih bildiren bir sayı ile kullanıldığında büyük harfle yazılır. Buna göre C seçeneğinde "cuma" sözcüğü "Cuma" biçiminde yazılmalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 16: IV numara ile gösterilen sözün yazımı yanlıştır. Bu sözde geçen "ki" bağlaçtır ve söz " ne yapabilirdi ki" biçiminde yazılmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 17: A seçeneğinde yazım yanlışı yapılmıştır. "farzet" eylemi yanlış yazılmıştır. Bu eylemde ses türemesi ya da düşmesi olmadığından "etmek" yardımcı eylemi "farz et" biçiminde ayrı yazılmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 18: Soru edatı "mi" özel isimlerden sonra geldiğinde kesme işaretiyle ayrılmadan yazılır. Buna göre D seçeneğinde yazım yanlışı vardır. Cümledeki "mi" "Ahmet mi" biçiminde yazılmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 19: D seçeneğindeki altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır. Doğru yazım "tıraş" biçiminde olmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 20: A seçeneğinde geçen "ki" sıfat yapan "ki"dir ve birleşik yazılmalıdır. B seçeneğindeki "ki" ilgi zamiridir ve birleşik yazılmalıdır. C seçeneğindeki "ki" sıfat yapan "ki"dir ve birleşik yazılmalıdır. D seçeneğindeki "ki" de bağlaçtır ve ayrı yazılmalıdır. E seçeneğinde geçen "ki" ilgi zamiridir ve birleşik yazıldığından bu cümlede yazım yanlışı yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 21: E seçeneğindeki "gel – gitler" sözünün yazımı yanlıştır. Bu söz "gelgitler" biçiminde yazılmalıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 22: A seçeneğinde geçen "devirildi" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Sözcük "devrildi" biçiminde yazılmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 23: Özel isimlerin kısaltmalarına getirilen ekler kısaltmanın okunuşuna uygun olmalıdır. Buna göre C seçeneğindeki "AB'ne" sözcüğü yanlış yazılmıştır. Doğru yazım "AB'ye" biçiminde olmalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 24: Yön adları özel bir yer adından sonra geldiğinde küçük harfle başlar. Buna göre B seçeneğindeki "Doğusu" sözcüğü "doğusu" biçiminde olmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 25: D seçeneğindeki "Bizde" sözcüğündeki "de" bağlaçtır ve ayrı yazılmalıdır. Sözün doğru yazımı "Biz de" biçiminde olmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Test 3 çözümleri

Çözüm 1: D seçeneğinde lise ve üniversite sözcükleri özel ad olmadıkları için küçük harfle başlamalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: "ki" bağlacı kendisinden önceki sözcükle birleşmez. Ancak "-ki" eki sözcüklerle birleşir. B seçeneğinde geçen "ki" bağlaçtır ve ayrı yazılmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: "et-, ol-" yardımcı fiilleriyle kurulan sözcüklerde bu yardımcı eylemden önce gelen sözcükte ses türemesi ya da düşmesi olmadığında bu sözcükler ayrı yazılır. Bu nedenle A seçeneğindeki "yok olan" sözcüğü de "yok olan" şeklinde ayrı yazılmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Türkçede kimi sözcükler ünlü ile başlayan bir ek aldığında sözcüğün orta hecesindeki ünlü düşer. Bu hem bir ses olayı, hem de bir yazım kuralıdır. "Tavır" sözcüğü de bu tür sözcüklerdendir. Bu sözcüğe "-ı" eki geldiğinde sözcük "tavrı" biçiminde ünlü düşmesine uğramalıdır. Bu sözcüğü "tavırı" biçiminde yazmak yanlıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Kısaltmaların sonuna getirilen ekler, kısaltmanın okunuşuna göre yazılır. B seçeneğinde geçen "TV'da" yazımı "TV'de" şeklinde olmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Yön isimleri özel isimden sonra gelirse küçük yazılır. Doğru yazım "Türkiye'nin güneyi" olmalıydı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Ara yönler birleşik yazılır. Buna göre II. cümledeki "Güney Doğu" ifadesi "Güneydoğu" şeklinde yazılmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Bağlaç olan "de" sözcüklerden ayrı yazıldığından bu ekin "te, ta" şekli yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Yardımcı eylem ile kurulan birleşik sözcüklerde ünlü düşmesinin görülmesi hâlinde bu sözcükler birleşik yazılılır. Bu nedenle C seçeneğinde yer alan "devir etti" birleşik sözcüğü "devretti" şeklinde yazılmalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Alt, üst, ana, ön, art, arka, yan, karşı, iç, dış, orta, büyük, küçük, sağ, sol, peşin, bir, iki, tek, çok, çift sözlerinin başa getirilmesiyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır. Bu nedenle B seçeneğindeki "önsöz" sözcüğü "ön söz" şeklinde ayrı yazılmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Yardımcı eylem ile kurulan birleşik sözcüklerde ünlü türemesinin görülmesi hâlinde bu sözcükler birleşik yazılılır. Bu nedenle B seçeneğinde yer alan "af edilmesi" birleşik sözcüğü "affedilmesi" şeklinde yazılmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: "heryer" sözcüğü "her yer" şeklinde ayrı yazılır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: "mi" soru edatı ayrı yazılır. C seçeneğinde yer alan "Ahmet'miydi" ifadesi "Ahmet miydi" şeklinde yazılmalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Sert ünsüzlerle biten sözcüklerden sonra "b, c, d, g" ünsüzleri ile başlayan bir ek geldiğinde bu "b, c, d, g" ünsüzleri "p, ç t, k" ünsüzlerine dönüşür. Yani ünsüz benzeşmesi gerçekleşir. Bu nedenle A seçeneğinde yer alan "Karabük'den" sözcüğü "Karabük'ten" şeklinde yazılmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: Sert ünsüzlerle biten sözcüklerden sonra "b, c, d, g" ünsüzleri ile başlayan bir ek geldiğinde bu "b, c, d, g" ünsüzleri "p, ç t, k" ünsüzlerine dönüşür. Yani ünsüz benzeşmesi gerçekleşir. Bu nedenle B seçeneğinde yer alan "Ağaçdaki" sözcüğü "Ağaçtaki" şeklinde yazılmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 16: C seçeneğindeki "oyalıyacak" sözcüğü "oyalayacak" şeklinde yazılmalıdır. Çünkü bu sözcükte daralma olmaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 17: B seçeneğinde benzeşme kuralının uygulanmamasından doğmuş bir anlatım bozukluğu yapılmıştır. Doğrusu "çiçekçinin" olacaktı. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 18: I. cümledeki "Balarısı" sözcüğü "bal arısı" şeklinde ayrı, II. cümledeki "yapmakdadır" sözcüğü ünsüz benzeşmesi kuralına uyularak "yapmaktadır" şeklinde yazılmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 19: B seçeneğinde üleştirme sayıları rakamla yazılmıştır. Üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilmesi gerektiğinden bu seçenekte yazım yanlışı yapılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 20: Kişi adları ve ünvanlarından oluşmuş mahalle, meydan, köy vb. yer ve kuruluş adlarında, ünvan kelimesi sonda ise gelenekleşmiş olarak bitişik yazılır. Bundan dolayı A seçeneğinde (Mustafabey Caddesi'nde) bu kurala uyulmamıştır. Ancak sorudaki kuralla ilgili değildir. B, C ve E seçeneklerinde yanlış yazılan birleşik kelimeler bulunmamaktadır. Ancak D seçeneğindeki "keçi boynuzu" ifadesi verilen kurala aykırı bir şekilde yazılmıştır. Bu sözcük "keçiboynuzu" şeklinde bitişik yazılmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 21: Verilen açıklamaya bakılarak B seçeneğindeki "çek yat" ifadesinin yazılışının yanlış olduğunu söyleyebiliriz. Doğru yazımı "çekyat" şeklinde olacaktır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 22: Somut olarak yer belirten alt ve üst sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır. Buna göre III. cümlede geçen "yeraltına" sözcüğü "yer altına" şeklinde ayrı yazılmalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Test 1 çözümleri

Çözüm 1: C seçeneğinde tekrarlı bağlaçların arasına virgül konulduğundan bu cümlede noktalama yanlışlığı yapılmıştır. "Hem ... hem" ifadesi tekrarlı bağlaçtır ve tekrarlı bağlaçların arasına herhangi bir noktalama işareti konulamaz. Diğer seçeneklerde herhangi bir noktalama yanlışlığı yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Hangi noktalama işaretinin nerede kullanılacağını öncül cümle üzerinde gösterelim:
"Yanındaki adam kimdi(,) nereden gelmişti(,) bize neden bu kadar sıcak(,) bu kadar ilgiyle yaklaşıyordu(?)
Görüldüğü gibi soru ifadesi taşıyan sıralı ve bağlı cümlelerde soru işareti en son cümleciğe getirilir. I, II ve III. kısımlara soru işareti değil, virgül gelmelidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Ad ve sıfat tamlamalarını oluşturan sözcüklerin arasına noktalama işareti getirilemez. C seçeneğinde "ambulansların yürek hoplatan sirenleri" ad tamlamasıdır. Bu sözcük takımını oluşturan sözcükler arasında virgülün kullanılması yanlıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Parçadaki ilk boşluğa, ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için noktalı virgül; ikinci boşluğa, tamamlanmamış cümlenin ardına geldiği için üç nokta; üçüncü ve dördüncü boşluklara, soru anlamı içeren cümlelerden sonra geldikleri için soru işareti getirilmelidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Tırnak işareti bir yazıda vurgulanmak istenen ve okuyucunun özellikle dikkatine sunulan sözlerin başına ve sonuna getirilir. Ayrıca bu işaret, aktarma sözlerin yazımında da kullanılır.
Tırnak işareti A, C, D ve E seçeneklerinde bu saydığımız amaçlarla kullanılmıştır. Ancak B seçeneğinde yanlış kullanılmıştır. B'de tırnak değil, parantez (ayraç) işareti kullanılmalıydı. Çünkü "destansı" sözcüğünün eş anlamlısı (epik) verilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: "Dünya, Güneş, Ay" sözcükleri coğrafi terim olarak kullanıldığında bu sözcüklere getirilen çekim ekleri kesme işareti ile ayrılır. Ancak E seçeneğindeki cümlede "Dünya" sözcüğü gezegen anlamında ya da coğrafi terim olarak kullanılmamıştır. Bu bakımdan çekim ekinin (-da) kesme işaretiyle ayrılması yanlıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: A seçeneğinde tırnak işaretinin kullanımını gerektiren bir durum yoktur. Dolayısıyla tırnak işaretinin kullanımı yanlıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Seçeneklerde yanlış kullanılan noktalama işaretleri şöyledir:

	Yanlış	Doğru
A	Adana'lı	Adanalı
C	O'nun	Onun
D	İnsanı, büyüleyen	İnsanı büyüleyen
E	İyi - kötü	İyi kötü

B seçeneğinde noktalama yanlışı yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: C seçeneğinde "Düşler Sokağı" program adından sonra gelen ekin, kesme işaretiyle ayrılmaması yazım yanlışına neden olmuştur. Programın adı cümlede "Düşler Sokağı'nın" biçiminde yazılmalıydı. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Öncül cümledeki "güzelce budanmıştı" sözlerinin arasına noktalama işareti getirilemez. Eylemin zamanını veya niteliğini belirten sözcüklerle eylem arasında virgül olmaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Parçadaki birinci boşluğa, tamamlanmış cümlenin sonunda yer aldığı için nokta; ikinci boşluğa, sıralanmış eş görevli sözcüklerin arasında kullanıldığı için virgül; son boşluğa, yüklemden uzak düşmüş özneden sonra geldiği için virgül getirilmelidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Benzer örneklerin sayılıp cümlenin bir yüklemle bitirilmediği durumlarda cümle sonuna üç nokta konur. Bu işaret ayrıca söylenmesi hoş olmayacak kaba sözlerin yerine de kullanılır. "Dünyayı bana göre üç şey yönetiyor: kalem, mürekkep, kâğıt..." cümlesinde zaten sayılacak şeyin üç tane olduğu belirtiliyor ve iki nokta işaretinden sonra bunlar sayılıyor. Başka sayılacak örnek olamayacağına göre cümlenin sonuna üç nokta değil, nokta konmalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Ayraç işareti A, B, C, E seçeneklerinde sözcüğün eş anlamlısını belirtmek için kullanılırken D seçeneğinde açıklama yapmak için kullanılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: İkilemelerin arasında herhangi bir noktalama işareti kullanılamaz. Dolayısıyla "irili - ufaklı" ikilemesindeki kısa çizginin kullanımı yanlıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 15: Parçadaki ilk boşluğa, yüklemden uzak düşmüş özneden sonra geldiği için virgül; ikinci boşluğa, ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için noktalı virgül; üçüncü boşluğa, sıralanmış eş görevli sözcüklerin arasında kullanıldığı için virgül; son boşluğa, tamamlanmış cümlenin sonunda olduğu yer aldığı için nokta getirilmelidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 16: Parçadaki ilk boşluğa, kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlenin sonuna geldiği için iki nokta; ikinci ve üçüncü boşluklara, sıralanmış eş görevli sözcüklerin arasında kullanıldığı için virgül; son boşluğa, örneklerin sıralanmasına devam edilebileceğini belirtmek için üç nokta getirilmelidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 17: Virgül işareti B, D ve E seçeneklerinde dolaylı tümleçlerin C seçeneğinde ise nesnelerin arasında kullanılmıştır. A seçeneğindeki virgül, sıralı cümleleri ayırmak amacıyla konulmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 18: A, B, D ve E seçeneklerinde noktalı virgül; ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için kullanılmıştır. C seçeneğinde ise ikiden fazla eş değer ögeleri arasında virgül bulunan cümlelerde özneden sonra kullanılmıştır yani diğer kullanımlarına göre farklı bir görevde kullanılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 2 çözümleri

Çözüm 1: I numaralı yere eksiltili cümle olduğu için üç nokta getirilmesi doğrudur. II numaralı yere iki nokta getirilmesi yanlıştır. Çünkü burada bir açıklama yoktur. Buraya virgül getirilebilir. III numaralı yere tamamlanmış cümle olduğundan nokta getirilmesi doğrudur. IV ve V numaralı yerlere nokta getirilmesi uygundur. Buna göre bu cümlede II ile belirtilen noktalama işareti yanlış kullanılmıştır diyebiliriz. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: I numaralı yere eş görevli sözcükleri ayırmak için virgül gelmelidir. II numaralı yere açıklama yapılacağı için iki nokta gelmelidir. III, IV ve V. yerlere eş görevli sözcükleri ayırmak için virgül gelmelidir. Buna göre II numaralı yere gelecek noktalama işaretinin farklı olduğunu söyleyebiliriz. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Bir konu örneklendirileceği veya konuyla ilgili açıklama yapılacağı zaman, açıklamadan önce iki nokta (:) kullanılır. V numara ile belirtilen yerde bir açıklamadan önce noktalı virgül kullanılmıştır. Bu durumda bu noktalama işareti yanlıştır. Doğrusu iki noktanın kullanılmasıdır. Parçada diğer noktalama işaretlerinde bir yanlışlık yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Özneyle yüklem arasına başka ögeler girmişse yani özne yükleme uzak düşmüşse özneyi belirtmek için özneden sonra virgül kullanılır. Soru kökündeki cümlede virgülün kullanılması da buradan kaynaklanmaktadır. Diğer seçeneklerde belirtilen durumlarda da virgül kullanılır ama bu cümledeki görevi C seçeneğinde verilmiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: V numaralı yere üç nokta (...) değil nokta (.) gelmelidir. İki noktadan önce üç sözcükle belirtileceği söylenmiş ve o üç sözcük de sayılmıştır. Sözcüklerin sayısı belirtilmemiş olsaydı üç noktanın kullanımı yanlış olmayacaktı. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Birinci ayraca özneden sonra olduğu için ve özneyi belirtmek için virgül gelmelidir. İkinci ayraca cümlenin yüklemi söylenmediği, yani eksiltili cümle olduğu için üç nokta gelmelidir. Üçüncü ayraca eş görevli sözcükleri ayırmak için virgül gelmelidir. Dördüncü ayraca ise bitmiş cümlenin sonu olduğu için nokta gelmelidir. Burada anlattığımız sıralamayı B seçeneği sağlamaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: III numarayla gösterilen üç noktanın (...) kullanımı yanlıştır. Üç nokta, bitmemiş cümlelerin sonunda kullanılır. Oysa soru kökündeki kullanıma baktığımızda, eksiltili cümle olmadığı halde üç noktanın kullanıldığını görüyoruz. Oysa buraya "nokta"nın getirilmesi gerekirdi. I numaralı yerde eş görevli ifadeler olduğu için virgülün kullanılması yanlış değildir. II numaralı yerde, bağımsız sıralı cümlede cümleleri ayırmak için noktalı virgül kullanılmıştır. IV numaralı yerde cümle bittiği için nokta kullanılmalıdır. V numaralı yerde ise virgülün kullanım amacı sıralı cümleleri ayırmaktır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Cümledeki ilk ayraca aktarma sözün sonunda olduğundan virgül, ikinci ayraca anlam karışıklığının önüne geçmek için virgül ve son ayraca da tamamlanmış cümlenin sonunda olduğundan nokta getirilmelidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: İlk cümle soru anlamı taşıdığından ilk ayraca soru işareti gelmelidir. İkinci ayraca alıntı bir sözü belirtmek için virgül gelmelidir. Üçüncü ayraca bitmiş bir cümle olduğu için nokta gelmelidir. Dördüncü ayraca örneklerin devam ettiğini belirtmek için üç nokta gelmelidir. Beşinci ayraca kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlenin sonuna iki nokta gelmelidir. Bu ölçütlere uyan seçenek B seçeneğidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Birinci ayraca açıklama yapılacağından iki nokta (:) gelmelidir. İkinci ayraca tek örnek olduğundan ve bu örnek de belirtildiğinden nokta (.) gelmelidir. Üçüncü ayraca eş görevli sözcük olduğundan virgül (,) gelmelidir. Dördüncü boşluğa, soru cümlesi olduğu için soru işareti (?) gelmelidir. Son ayraca ise tamamlanmış cümlenin sonu olduğu için nokta (.) gelmelidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Birinci ayraca, soru anlamını taşıyan bir cümlenin sonu olduğu için soru işareti (?) gelmelidir. İkinci ayraca, özneyi belirtmek için virgül (,) gelmelidir. Üçüncü ayraca cümleleri ayırmak için noktalı virgül (;) gelmelidir. Dördüncü ayraca cümle soru cümlesi olduğu için soru işareti (?) gelmelidir. Beşinci ayraca ise şaşkınlık, heyecan belirtildiği için ünlem işareti (!) gelmelidir. Burada anlattığımız sıraya uygun seçenek de A seçeneğidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: I numaralı yere yargının bittiğini belirtmek için nokta getirilmelidir. II numaralı yere "örneğin" sözcüğünden sonra cümle devam ettiği için virgül getirilmelidir. III numaralı yere iki nokta getirilmelidir. Çünkü bir yargının sonunda açıklama özelliği taşıyan örnekler sıralanmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Birinci ve ikinci parantezlere, tamamlanmış cümle sonunda kullanma göreviyle nokta, üçüncü paranteze eş görevli sözcükler arasında kullanma göreviyle virgül, dördüncü paranteze tırnak içine alınmış olan alıntı cümlesinin sonunda kullanma göreviyle nokta, son paranteze ise ünlem cümlesinin sonunda kullanma göreviyle ünlem işareti konulmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: II numarayla gösterilen yere noktalı virgül değil, virgül konmalıdır. O söz öbeği özne görevindedir. Özneden sonra kullanılması gereken işaret virgüldür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Bir yüklemle tamamlanmamış yargı ve cümlelerin sonuna üç nokta konur. III ve V numaralı boşluklar yüklemi olan cümlelerin sonunda yer aldığı için bunlara üç nokta değil, nokta işareti gelmelidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 16: Noktalı virgül işareti, kendi içinde bir anlam bütünlüğüne sahip kelime gruplarını birbirinden ayırmak için kullanılır. Buna göre, "Okuduğumuz romanlar, öyküler, şiirler; seyrettiğimiz oyunlar, filmler; dinlediğimiz müzik parçaları..." biçiminde bir anlamsal sınıflandırma yaparken okunan, seyredilen ve dinlenen ögeler farklı birer anlam özelliği taşıyan ve aynı cümle içinde ifade edilen ögelerdir. III ve V numaralı boşluklara noktalı virgül getirilmelidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 17: "Doğru bildiğin yolda, yalnız da olsan, ilerleyeceksin." cümlesinde virgül bir ara sözün (yalnız da olsan) başında ve sonunda kullanılmıştır. "Bu derse gelmediği için, gelse de fark etmezdi ya, konuyu anlayamamış." cümlesinde de "gelse de fark etmezdi ya" ifadesi bir ara sözdür ve bu ara sözün başında ve sonunda virgül kullanılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 18: Parçadaki I ve II numaralı yerlere kendisi ile ilgili açıklama verileceğinden iki nokta, III numaralı yere örnekler sıralandığından virgül, IV numaralı yere örnekler tamamlandığından nokta getirilmelidir. Buna göre I ve II numaralı yerlere aynı noktalama işareti getirilmelidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 19: Parçadaki I, II, IV ve V numaralı yerlere eş görevli sözcükler sıralandığından virgül; III numaralı yere ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için noktalı virgül getirilmelidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 20: Ad ve sıfat tamlamalarını oluşturan kelimeler arasında virgül ya da başka bir noktalama işareti kullanılmaz. "Çoğu gencin ne durumda olduğunu bile bilmiyordu." cümlesinde "çoğu" kelimesinden sonra virgül gelirse yüklemin belirttiği kişi değişir, dolayısıyla cümlenin anlamı da değişir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 21: Parçadaki ilk boşluğa kendisiyle ilgili açıklama verileceğinden iki nokta, ikinci ve son boşluklara soru anlamı taşıyan cümlelerin sonlarına geldikleri için soru işareti, üçüncü boşluğa anlatım olarak tamamlanmamış ifadenin sonuna geldiği için üç nokta getirilmelidir. Buna göre doğru sıralama (:)(?)(...)(?) şeklinde olmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Test 3 çözümleri

Çözüm 1: A, C, D ve E seçeneklerindeki boş parantezlere virgül getirilmelidir. B seçeneğindeki boş paranteze ise noktalı virgül getirilmelidir. Çünkü aralarında virgül bulunan iki sıralı cümleyi diğer sıralı cümlelerden ayırmak için noktalı virgül kullanılır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: A seçeneğinde bıkkınlık anlamı olduğundan, B seçeneğinde haykırma anlamı olduğundan, D seçeneğinde alay anlamı olduğundan ve E seçeneğinde seslenme anlamı olduğundan bu seçeneklerde ünlem işareti doğru kullanılmıştır. C seçeneğinde kullanılan ünlem ise yanlıştır. Çünkü doğruluğundan emin olunmayan bilgilerin yerine soru işareti kullanılır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: A, B ve D seçeneklerindeki cümlelerin sonuna bu cümleler tamamlanmış cümle olduğu için nokta, C seçeneğindeki cümlenin sonuna cümlede soru anlamı olduğu için soru işareti konulmalıdır. E seçeneğinin sonuna ise benzer örneklerin devam ettiğini göstermek için üç nokta konmalıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Soru işaretinden sonra her zaman büyük harfle başlanır. Buna göre IV numara ile belirtilen yere soru işareti getirilemez. Çünkü arkasından gelen cümle küçük harfle başlanmıştır. Buraya virgül konmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: B, C, D ve E seçeneklerinde belirtilen yerlerde kesme işareti kullanımı doğrudur. Fakat A seçeneğinde belirtilen yerde kesme işareti kullanılmaz. Çünkü özellikle belirtilmek istenen sözcüğün başında ve sonunda tırnak işareti kullanılır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Parçada ilk ve son boş ayraçlara soru anlamı bulunduğundan soru işareti, ikinci boş ayraca cümle tamamlanmadığından üç nokta ve üçüncü boş ayraca cümle tamamlandığından nokta konmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: III ve IV numara ile gösterilen kısa çizgiler ara sözün başında ve sonunda kullanıldığından, II numara ile gösterilen virgül eş görevli sözcükleri bağladığından, V numara ile gösterilen nokta tamamlanmış cümlenin sonunda kullanıldığından doğrudur. I numara ile belirtilen iki nokta ise yanlış kullanılmıştır. Çünkü burada özneden sonra iki nokta değil, noktalı virgül kullanılmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: A, C, D ve E seçeneklerinde belirtilen yerlerde ayraç işaretinin kullanımı doğrudur. B seçeneğinde dile getirilen yerde ise ayraç kullanılmaz. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Parçada I, II, IV ve V numara ile gösterilen noktalama işaretlerinin kullanımı doğrudur. Fakat III numara ile gösterilen yere virgül değil, noktalı virgül getirilmelidir. Çünkü içinde virgül bulunan sıralı cümleleri ayırmada noktalı virgül kullanılır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: A, B, C ve E seçeneklerinde virgül doğru kullanılmıştır. Fakat D seçeneğinde virgül kullanımı yanlıştır. Çünkü isim tamlamalarında tamlayan ile tamlanan arasında virgül kullanılmaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: A, C, D ve E seçeneklerindeki cümleler tamamlanmış cümle olduğundan bu cümlelerin sonuna nokta konulabilir. Fakat B seçeneğinin sonuna nokta değil, üç nokta konmalıdır. Çünkü herhangi bir nedenle tamamlanmamış cümlenin sonuna okuyucu cümleyi kendi zihninde tamamlasın diye üç nokta konur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: B ve E seçeneklerindeki ayraçlar tamamlanmamış cümlelerin sonunda olduğundan, C seçeneğindeki ayraç söylenmek istenmeyen bir yer adının yerinde kullanıldığından ve D seçeneğinde de benzer örneklerin sonunda kullanıldığından bu ayraçlara üç nokta getirilmesi uygundur. Fakat A seçeneğinde ayraçla belirtilen yere üç nokta değil, nokta getirilmelidir. Çünkü ifade tamamlanmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Virgül, I. cümlede özneden sonra, II. cümlede eş görevli sözcükler arasında, III. cümlede ara sözü belirtmek için IV ve V. cümlede yine özneden sonra kullanılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: B, C, D ve E seçeneklerinde herhangi bir noktalama yanlışı yoktur. Fakat A seçeneğinin sonundaki üç noktanın kullanımı doğru değildir. Çünkü tamamlanmış cümlelerin sonunda üç nokta kullanılmaz, nokta kullanılır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: III numara ile gösterilen noktalı virgül (;) yanlış kullanılmıştır. Çünkü eş görevli sözcükler arasında noktalı virgül değil, virgül kullanılır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 4 çözümleri

Çözüm 1: A, B, C ve D seçeneklerindeki ayraçlara virgül konduğunda cümlenin anlamı değişir. Çünkü virgülden önceki sözcükler adlaşmış sıfat ya da zamir durumuna geçer. Oysa E seçeneğinde ayraçtan önceki "O" sözcüğü cümlede işaret sıfatı durumundadır. Bu cümlede ayraçla belirtilen yere virgül konsa da cümlenin anlamı değişmez. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: A, B, C ve E seçeneklerindeki cümleler soru anlamı taşıdığından bu cümlelerin sonuna soru işareti konabilir. Oysa D seçeneğindeki cümle bir soru cümlesi değildir. Sonuna nokta konmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Tırnak işareti A ve E seçeneklerinde özellikle belirtilmek istenen sözcük ve ekleri göstermek için B ve D seçeneklerinde ise aktarmaların başında ve sonunda kullanılmıştır ve bu kullanımlar doğrudur. Fakat C seçeneğinde tırnak işaretinin kullanımına gerek yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: A ve C seçeneğindeki iki noktalar açıklamalardan önce, D seçeneğindeki iki nokta tırnak içinde verilen aktarmadan önce ve E seçeneğindeki iki nokta da örneklerden önce kullanıldığından doğrudur. B seçeneğindeki iki nokta ise yerinde kullanılmamıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: A, B, C ve E seçeneklerinde belirtilen yerlerde kısa çizginin kullanımı doğrudur. Fakat yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kısa çizgi değil, uzun çizgi kullanılır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Parçadaki ilk boş paranteze tamamlanmış cümlenin sonunda olduğundan nokta, ikinci paranteze açıklama yapılacağından iki nokta ve üçüncü paranteze de açıklama bittiğinden nokta konmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: A, B, C ve D seçeneklerindeki cümleler soru cümlesi olduğu için sonlarına soru işareti konur. Fakat E seçeneğindeki cümle soru cümlesi değildir ve cümlede "mi" eki zarf-fiil işleviyle kullanıldığından cümlenin sonuna soru işareti konmaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Parçadaki ilk ayraca cümle tamamlanmadığı için üç nokta, ikinci ayraca da sevinç belirtisi olduğundan ünlem getirilmelidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: A, B, C ve D seçeneklerinde herhangi bir noktalama yanlışı yoktur. Fakat E seçeneğinde noktalı virgül yerine iki nokta kullanılmalıdır. Çünkü açıklamalardan önce iki nokta kullanılır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: "-ip/-ıp" zarf-fiil eki alan sözcüklerden sonra virgül kullanılmaz. Bu nedenle II numaralı virgül yanlış kullanılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: IV numara ile gösterilen noktalı virgülün kullanımı yanlıştır. "Sunucunun soracağı soruların" sözü tamlayandır. Bu sözden sonra noktalı virgül kullanılmaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: III numara ile gösterilen "nokta" yanlış kullanılmıştır. Çünkü tamamlanmamış cümle olduğundan sonuna üç nokta konulmalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Parçadaki ilk virgül "özel olarak vurgulanması gereken bir ögeyi belirtme"nin örneği, ikinci virgül "art arda sıralanan eş görevli sözcük kümelerini ayırma"nın örneği, üçüncü virgül "sıralı cümleleri birbirinden ayırma"nın örneği, dördüncü virgül de "ara sözleri belirtmenin" örneğidir. Parçada virgülün "tırnak içinde verilmeyen aktarma cümleleri belirtme" örneği yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Test 5 çözümleri

Çözüm 1: Cümledeki "Bu" sözcüğü işaret zamiridir ve ondan sonra virgül konmalıdır. "İstanbul'da doğan bir kadının" sözü ara söz olduğundan sözün başında ve sonunda virgül ya da kısa çizgi kullanılmalıdır. Bu durumda noktalama yanlışı olmayan seçenek D seçeneğidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: C seçeneğinde virgülün kullanılma nedeni anlam karışıklığını önlemektir. C seçeneğinde virgül kaldırılırsa "o" sözcüğü sıfat görevini üstlenecektir. Virgül kullanıldığında ise "o" sözcüğü zamir görevinde olacaktır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: ".....sevme anlayışı" ad tamlamasıdır. Tamlayanla tamlanan arasına noktalama işareti getirilemez. (III)
"Hümanizma'nın getirdiği bu anlayışa" sözü de sıfat tamlamasıdır. Burada da tamlayan ve tamlanan arasına herhangi bir noktalama işareti getirilemez. (V)
Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: IV numaralı alanda noktalı virgülün kullanılması yanlıştır. Bu alanda bir yazarın adı ve soyadı verilmiştir. Ad ve soyad arasında bibliyografik künyeler haricinde herhangi bir noktalama işareti kullanılmaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: I, III, IV ve V. ayraçlara nokta getirilmelidir. II. cümleden sonra alıntı yapıldığı için II. cümlenin sonuna iki nokta konmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Parçadaki ilk iki boşluğa sıralanan eş görevli sözcüklerin arasında yer aldıkları için virgül, üçüncü boşluğa uyarı cümlesinin sonunda yer aldığı için ünlem, dördüncü boşluğa soru anlamı taşıyan cümlenin sonuna geldiği için soru işareti, son boşluğa sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için virgül getirilmelidir. Buna göre doğru sıralama "(,)(,)(!)(?)(,)" şeklinde olmalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: E seçeneğinde ikinci cümle, birinci cümlenin açıklaması şeklindedir. Dolayısıyla ayraçla gösterilen yere iki nokta gelir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Açıklama bildiren cümlelerden önce (:) işareti gelir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: III. bölümde cümle bitirilmemiştir dolayısıyla "..." konur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Virgül kaldırıldığında "o" sıfat olur ve sıfat tamlaması bölünmez, bu bakımdan öge değişir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: İlk boşluğa cümle bitirilmediği için (...), sonraki iki boşluğa ifadeler sıralandığı için (,), dördüncü boşluğa cümle bittiği için (.), beşinci boşlukta ise özneden sonra olduğu için (,) gelmelidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Eş görevli sözcükler virgül (,) ile ayrılır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: D seçeneğindeki cümle, yanıt bekleyen bir soru cümlesidir. Dolayısıyla sonuna "?" konmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Test 6 çözümleri

Çözüm 1: D seçeneğindeki cümle yanıt bekleyen bir soru cümlesi olduğu için bu cümlenin sonuna soru işareti konmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Tamamlanmış cümle olduğu için birinci ve ikinci boşluğa (.), kendisinden sonra örnek verileceği için üçüncü boşluğa (:), verilen örneklerin devam ettiğini belirtmek için dördüncü boşluğa (...), ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri ayırmak için beşinci boşluğa (;) getirilmelidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Dil adlarına getirilen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz. Dolayısıyla "Türkçe'nin" değil, "Türkçenin" şeklinde yazılmalıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Sıfat ve isim tamlamalarında tamlayan ile tamlanan arasında virgül kullanılmaz. IV numaralı yerde virgül işareti yanlış kullanılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Verilen cümlede iki nokta, kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlenin sonunda kullanılmıştır. İki noktanın A, B, C ve D seçeneklerindeki kullanımı da bu amaçladır. E seçeneğindeki cümlede ise iki nokta, kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlenin sonuna konmuştur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Parçadaki ilk iki boşluğa sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için virgül, son iki boşluğa tamamlanmış cümlelerin sonunda yer aldıkları için nokta getirilmelidir. Buna göre doğru sıralama "(,)(,)(.)(.)" şeklinde olmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: I, III, IV ve V numaralı yerlere getirilebilecek virgül, özneyi belirtmek için kullanılmış olur. Ancak II numaralı yere getirilebilecek virgül, dolaylı tümleçleri ayırmak için kullanılmış olur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturum ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmadığı için A seçeneğinde verilen "Türk Dil Kurumu'ndan sözlük ve yazım kılavuzu alacağım." cümlesinde yazım yanlışı yapılmıştır. Bu cümle, "Türk Dil Kurumundan sözlük ve yazım kılavuzu alacağım." şeklinde olmalıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Cümledeki virgül özneyi belirtmek için kullanılmıştır. A, B, C ve E seçeneklerinde de özneyi belirtmek için kullanılmıştır. Ancak D seçeneğinde eş görevli sözcükleri ayırmak için kullanılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: İki nokta A, B ve C seçeneklerinde kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonunda ve D seçeneğinde de konuşma çizgisinden önce kullanılmıştır. E seçeneğinde ise örnekler sıralanmadan önce iki nokta kullanılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: İlk boşluğun olduğu cümle tamamlanmamış bir cümle olduğu için üç nokta (...) getirilmelidir. Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrıldığından ikinci boşluğa kesme işareti (') getirilmelidir. Üçüncü boşluğa eş görevli ifadeleri sıraladığından virgül (,) getirilmelidir. Dördüncü ve beşinci boşluklara da cümle tamamlandığı için nokta (.) getirilmelidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: II, III, IV ve V numaralı yerlerde virgül benzer görevli sözcükleri ayırmak için kullanılmıştır. I numaralı yerde ise çekimli fiilden sonra gelerek sıralı cümle oluşumunu sağlamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

DİL BİLGİSİ

Test 1 çözümleri

Çözüm 1: Birleşik cümlelerde yüklem temel cümle, yüklemden önceki yargı ise yan cümledir.

"Havanın bir türlü ısınmaması, / iklimin sürekli değişiklik
Özne (yan cümle) Zarf tümleci (yan cümle)

göstermesinden / kaynaklanıyor."
Yüklem (temel cümle)

Fiilimsiyle kurulan birleşik cümleye girişik birleşik cümle denir. İçinde fiilimsinin yer aldığı söz grubu, temel cümlenin yan cümlesi olur ve herhangi bir öge olabilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: III. cümlede zamir vardır ancak bu zamirin türü kişi zamiri değil, işaret zamiridir. Bu cümledeki "onların" sözcüğü, cansız bir varlık olan "malzeme" yerine kullanılmıştır. Diğer cümlelerde bulunan özellikleri gösterelim:

A) Belirtili ad tamlaması → yaratıcılığın gelişmesi

B) Sıfat tamlaması → bu çağlarda

D) Karşılaştırma ilgeci → göre

E) edat → için

Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Verilen cümlede adıl (zamir) yoktur. Diğer sözcük türlerini cümlede gösterelim:

İlgeç (Edat): (teklifler) ile → A

Ad-eylem: inme → C

Ad: organizasyon → D

Sıfat: uygun şartlar → E

Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Verilen cümlede yer alan "mutluluğu" sözünde ünsüz yumuşaması (mutluluk - u → mutluluğu) vardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: III. sözcük, hem yapım eki hem çekim eki almamıştır. Yalnız çekim eki almıştır:

göz - ler - i - n - de
İ.K. Çoğul E. İyelik E. Kaynş. Bul.H.E.

A → birdenbire: birleşik sözcüktür.

B → şey: belgisiz zamirdir.

D → büyü - le - y - ici
İ.K. İ.F.Y.E. Kynş. F.İ.Y.E

E → ver(i) - yor - du
F.K. Şimdiki Z. Ş.Z Hikâyesi

Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: V. cümlede birleşik sözcük yoktur. Diğer cümlelerdeki terimlerin karşılıkları şunlardır:

I. cümle → çalışın

II. cümle → düşünce, denetim...

III. cümle → tutmaksızın

IV. cümle → yargılanacağından

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: "... tamlamalardan hangisi tür bakımından farklıdır?" soru kökünde şu iki ayrıma gidilebilir.

1. Ad tamlaması-sıfat tamlaması ayrımı

2. Ad tamlamalarının kendi içindeki ayrımı

Soruya bu bakış açısıyla yaklaşılırsa da şöyle bir tasnif yapılabilir:

A → çocuğun hırkası: ad tamlaması

C → ilkbahar mevsimi: ad tamlaması

D → saray bahçesi: ad tamlaması

E → evin yolu: ad tamlaması

Bu ifadeler ad tamlaması olma ortak paydasında birleşmektedir. Buna karşın B seçeneğindeki "coşkun sular" ifadesi sıfat tamlamasıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Anlam (kip) Kayması: Bir kipin kendi anlamı dışında, başka bir kipin anlamını yansıtacak şeklide kullanılmasıdır. C seçeneğindeki "Galeriye gider gitmez eşime telefon ediyorum (ettim)." cümlesinde anlam kayması vardır. Bu cümlede geçmişte olan bir şey şimdiki zaman kip ekiyle anlatılmıştır. Diğer seçeneklerde kip kayması yoktur.

Not: Kip kayması, anlatım bozukluğu sayılmamaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Bu sorudaki "...hangisi çatı bakımından diğerlerinden farklıdır?" ifadesini "etken-edilgen" olarak anlamamız gerekir. Etken çatıda işi yapan belli, edilgen çatıda ise işi yapan belli değildir. Buna göre V. sözcük dışındakiler edilgen çatılıdır. Yani eylemleri kimin yaptığı belli değildir. "getirmiş" eyleminde ise işi yapan bellidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: "kaçırmamaya" sözü, ayrılma hâli eki değil, yönelme (-a) hâl eki almıştır. Bu sözcükle ilgili yapılan açıklama yanlıştır. Diğer sözcükleri şöyle tahlil edebiliriz:

A → genç - lik
İsim Y.E

B → yaz - ar - lar - dan
F.K. F.İ.Y.E. Çokluk E. Ayrılma H.E.

C → el - im - den
İ.K. İyelik E. Ayrılma H.E.

D → der - gi - ler - de
F.K. Y.E. Ç.E. Ç.E.

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Boğaziçi, kaprisli bir mimarinin en nadide hatla-
Özne

rıyla bezenmiş, gözü okşayan renklerin oynaştığı "güzel"in

ta kendisidir.
Yüklem

Bu cümlenin yüklemi bir tamlama olduğundan bölünemez. Aynı öge sıralanışı A seçeneğindeki cümlede de vardır:

Bu, onun en güzel fotoğraf makinesiydi.
Özne Yüklem

Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12:

A → "olaydır" (olay/dır)

B → "değildir" (değil/dir)

C → "önüydü" (önü/idi)

E → "içindeydi" (içinde/idi)

Seçeneklerinde ek filler ad soylu sözcükleri yüklem yapma görevleriyle kullanılmıştır. D seçeneğindeki "söylemişti (söylemiş/idi)" eyleminde ise ek fiil basit zamanlı fiile gelerek birleşik zaman oluşturma göreviyle kullanılmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: İyilik yapma duygusu, bize
İsim Zamir

ileride herhangi bir zarar gelmeyeceği korkusundan kaynaklanan yine kendimiz için hissettiğimiz bencilce bir duygudur.
Edat Sıfat

Buna göre verilen cümlede bulunmayan sözcük türü, çekimli fiildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: Verilen cümlelerle ilgili A, B, C ve D seçeneklerindeki ifadelerde bir yanlışlık yoktur. E seçeneğinde V. cümlenin öge sıralanışı yanlış verilmiştir. Bu cümlenin öge sıralanışı şöyledir:

Üniversite sonrası eğitim ise bambaşka bir şekilde görünür.
Özne Z.T. Yüklem

İse: Cümle dışı unsurdur. Öge dizilişine dahil edilmez. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 15: IV. sözcüğün hem yapım hem çekim eki aldığı bilgisi yanlıştır:

kan - ı - t - la - y - arak
F.K. Y.E. Y.E. Y.E Kay. Y.E.

Diğer sözcükleri de şöyle tahlil edebiliriz:

A → getir - me - y - i
F.K. Y.E. Kay. Bil.H.E.

B → bil - im - sel
F.K. Y.E. Y.E.

C → değerlendirilemez: kurallı birleşik eylemdir. Yani birleşik bir sözcüktür. (değerlendirilebilir)

E → yasa - lar
İ.K. Çoğul eki

Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 16: Verilen cümlede "çarpışmıştır" sözünde ünsüz sertleşmesi (benzeşmesi) vardır. (-dır → -tır) Diğer seçeneklerdeki ses olaylarının cümlede bir karşılığı yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 17: Verilen cümlede yer-yön zarfı yoktur. Yer-yön zarfı, eylemin yerini, yönünü bildiren zarftır. Bunun dışındaki kavramların karşılıklarını şöyle göstermek mümkündür:

Belirtili Ad Tamlaması: dilin kuralları (A)
Ty. Tn.

Edat (ilgeç): için (B)

Sıfat Tamlaması: ünlü yazarlar (C)

Adlaşmış ortaç: öğrenilenler (D)

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 18: "Elimdeki kitap, onun ilk kitabı ve içinde yalnız on sekiz şiir var." cümlesi, yapıca basit, anlamca olumludur. Bu cümleyle ilgili olarak B seçeneğinde söylenen olumsuz ve birleşik olduğu ifadesi yanlıştır. Olumsuz olması için cümlenin yükleminde olumsuz bir ekin veya sözcüğün bulunması gerekir. Cümlenin yapıca birleşik olması içinse ya birden fazla yükleminin olması ya da eylemsi içermesi gerekir. Bu cümlede bunların ikisi de yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Test 2 çözümleri

Çözüm 1: Böyle bir soru tipiyle karşılaştığımızda, öncelikle seçenekleri inceleyip nasıl bir ayrıma gitmemiz gerektiğini belirlememiz gerekir. Soruyu incelediğimizde burada "etken-edilgen" ayrımına gitmemiz gerektiğini görüyoruz.

Etken Çatı: İşi yapanın belli olduğu eylemlerdir. Burada gerçek bir özne vardır.

Örnek: Çocuk, evi dağıtmıştı.

Edilgen Çatı: İşi yapanın belli olmadığı eylemlerdir. Burada çatı eki "-l, -n"dir.

Örnek: Yollar tamir edildi.

Bahçeden çiçekler toplandı.

Bu bilgiler ışığında soruyu incelediğimizde "Yaralıya ilk müdahale olay yerinde yapıldı." cümlesindeki "yapıldı" eyleminin edilgen olduğunu, diğer seçeneklerdeki eylemlerin ise etken olduğunu görüyoruz.

NOT: Bir cümlenin öznesinin gizli özne olması etkenliğe engel değildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Verilen cümlede ilgeç (edat)yoktur. Diğer sözcük türleri ise şunlardır:

Üstünlük Belirteci: en

Birleşik Ad: insanoğlu

Bağlaç: ki

Adıl: birisi-onun

Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Verilen cümlede ünsüz sertleşmesi (benzeşmesi) vardır. uzak-dan → uzaktan

Ünsüz Benzeşmesi (sertleşmesi): "f, s, t, k, ç, ş, h, p" sert sessizlerinden sonra "c, d, g" yumuşak ünsüzleriyle başlayan bir ek geldiğinde bu sesler "ç, t, k" seslerinden birine dönüşür.

Örnek: dış-dan = dıştan sınıf-ca = sınıfça

Bu kurala uyulmadığı taktirde yazım yanlışına yol açar. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Niteleme sıfatı; varlığın durumunu, biçimini, rengini belirten sıfattır. Ada sorulan "Nasıl?" sorusu bize niteleme sıfatını verir.

ünlü sanatçı
niteleme sıfatı ad

Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: IV. cümlede belgisiz zamir yoktur. Diğer cümlelerle ilgili karşılıklar şunlardır:

A → "değil" sözcüğü, ek eylemin olumsuzudur.

B → bütün renkleriyle (ile): edat

C → hiçbir, birleşik sıfattır.

E → okurken, yankılanmadıkça; zarf-fiildir.

NOT: Bu tür sorularda önce ilgili seçenek, sonra belirtilen cümle okunursa zaman kazanılmış olur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Parçada I numara ile belirtilen "ölümsüzleşmeyi" sözcüğü hem yapım hem çekim eki aldığından A'daki bilgi, II numara ile gösterilen "hiçbir" sözcüğü birleşik olduğundan B'deki bilgi, III numara ile gösterilen "acımasız" sözcüğü eylem kökünden türediğinden C'deki bilgi ve IV numara ile gösterilen "verenleri" sözcüğü adlaşmış ortaç olduğundan D'deki bilgi doğrudur. V numara ile gösterilen "gömer" sözcüğü basit bir eylem olduğundan E'deki bilgi yanlıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Soru kökünde verilen cümlenin ögelerini şöyle gösterebiliriz:

Başkalarının tecih ettiği bir hayata mahkûm olmamak için / bu sözlüğü incelemeden / adım atmayın!
Zarf Tümleci Zarf Tümleci Yüklem

Bu öge sıralamasıyla özdeş olan cümle, C seçeneğindeki şu cümledir:

Aylardır görmediği arkadaşını görmek için / sabah erkenden kalkıp / yola koyuldu.
Zarf Tümleci Zarf Tümleci Yüklem

Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: I. sözcük eylemden değil, addan türemiştir. Bu yüzden A seçeneğinde verilen bilgi yanlıştır.

yaş - a - m - dan
A.K A.F.Y.E. F.A.Y.E. Ayrılma Hâl E.

Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: D seçeneğindeki cümlede ünsüz sertleşmesi (benzeşmesi) yoktur. Diğer cümlelerdeki ünsüz sertleşmesi örnekleri şunlardır:

I. cümle: sanatçı

II. cümle: gerektiği

III. cümle: gitti

V. cümle: bıraktı

Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Verilen cümlede tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiş ad tamlaması yoktur. Diğer seçeneklerin cümledeki karşılıkları şunlardır:

Sıfat Tamlaması: çılgın tipi (A)

Belirtisiz Ad Tamlaması: işçi ve memur kalabalığı (B)

Belirtili Ad Tamlaması: sabahın körü (D)

Zincirleme Ad Tamlaması: insanların (bitmek bilmeyen) çilelerinin acısı (E)

Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Verilen sözcükleri tahlil edelim:

I → ülke - dir
ad ek-fiil

II → güzel - lik
I.K. İ.F.Y.E

III → gerek - ir
F.K. Geniş Z.E

IV → gör - en
F.K. S.F.E

V → düşün - ce
F.K. F.İ.Y.E

(Türemiş Sözcük)

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12: Soru kökündeki cümlede birleşik zamanlı eylem yoktur. Bir eylemin birleşik zamanlı olabilmesi için kendi kip ekinden sonra bir ek eylem alması gerekir: gelecekti, seviyordu, bakıyormuş gibi. Bunun dışındaki ifadelerin cümledeki karşılıklarını şöyle gösterebiliriz:

Bağlaç: ve, veya

İşaret sıfatı: o yolda

Zarf-fiil: olarak

Belirtisiz ad tamlaması: ruh hâli

Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Ünsüz değişimi, ünsüz yumuşamasının diğer adıdır. "ağırlığı" sözcüğünde ünsüz değişimi (yumuşaması) vardır: ağırlık + ı → ağırlığı. IV. sözcükte herhangi bir ses olayı yoktur. Diğer sözcüklerde ise ünsüz benzeşmesi (sertleşmesi) vardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: "Birkaç sıkıntılı olayın içindeydi." cümlesi yalnızca yüklemden oluşmuştur. Verilen parçada ise III. cümledeki "Sıradan ve sıcak bir yaz günü." ifadesi de yalnızca yüklemdir. Burada tamlamaların bölünmeden bir bütün olarak ele alındıkları ve tek bir öge oldukları unutulmamalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: Verilen cümlede ünlü türemesi yoktur. Türkçedeki bazı sözcükler ek alırken veya pekiştirilirken ünlü türemesi görülür. Örnek:

sağlam → sapasağlam
bir + cik → biricik
yalnız → yapayalnız
} Cümlede bu ses olayının örneği yoktur.

Diğer ses olaylarının cümledeki karşılıkları ise şunlardır:

Ünsüz yumuşaması: boksörlüğü, bıraktığını, yorgunluğu, başladığını

Ünsüz Düşmesi: ufacık → ufak + cık

Ünlü Düşmesi: alnı → alın + ı

Ünsüz Sertleşmesi (Benzeşmesi): maçtan, bıraktığını, geçtikten

Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 16: Verilen cümlede benzetme edatı yoktur. Benzetme edatı "gibi" sözcüğüdür. Diğer kavramların ise şöyle gösterilmesi mümkündür:

A) Niteleme Sıfatı: asık suratlı

B) Belirtme sıfatı: bir saray

C) Ek fiil almış sözcük: başkentiydi

D) Belirtili ad tamlaması: dünyanın başkenti

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 17: "yazınsal" sözcüğü ad köklü değil, eylem köklüdür.

A) yaz - ı - n - sal
F.K F.İ.Y.E İ.İ.Y.E İ.İ.Y.E

B) yaş - a - n - tı
İ.K İ.F.Y.E F.F.Y.E F.İ.Y.E

C) malzeme - y - i
İ.K Kynş. Belirtme H.E

D) "koyarlar" eyleminde gizli özne "onlar" olduğundan işi yapan bellidir, yani etkendir.

E) iş - çi - s - i - dir
İ.K İ.İ.Y.E Kynş. İyelik E. Ek Fiil

Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 18: Verilen cümlenin ögelerini şöyle gösterebiliriz:

Öğretmen, / öğrencilere soru sorma ve düşüncelerini ifade edebilme yetisini / kazandırmalıdır.
Özne D.T Belirtili Nesne Yüklem

Bu cümlede zarf tümlecine yer verilmemiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Test 3 çözümleri

Çözüm 1: "Benim ruhum" söz grubundaki "-im" eki, iyelik eki değil tamlayan ekidir. "Ben" sözcüğünün zamir olduğu ise doğrudur. Diğer sözcükleri de inceleyelim:

B → şişe - y - e
İ.K. Kay. Yönelme H.E.

C → hiçbir zaman
birleşik sıfat Ad

D → kayna - k - ı
F.K. F.İ.Y.E. İyelik E.

E → iç - i - n - de - ki hava
İ.K. Ç.E. Ç.E. Ç.E. Y.E. Ad

Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Verilen cümlede tamlayan ile tamlananın yer değiştirdiği ad tamlaması yoktur. Diğer seçeneklerin karşılıkları ise şunlardır:

A → can-ı

B → düşünmek

C → birçok kişi

E → yapıp

Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Eylemsiler, eylemlerden değişik eklerle türetilen sözcük türleridir. Bu sözcük türündeki sözcükler ek eylem alarak bir cümlede yüklem olabilir. "Yaz aylarında evde en sevdiği iş çiçekleri sulamaktı." cümlesindeki "sulamaktı" sözcüğü ad eylemdir ve ek eylem alarak yüklem olmuştur. Ad eylem ekleri "-ma, -mek, -iş"tir. "-mak" eki "sula-" eylemine gelerek isim - fiil olmuştur. Diğer cümlelerin yüklemlerinde de ek eylem vardır ancak bunlar eylemsi olmadıkları için soru kökünde verilen şartı taşımamaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Bu tür sorularda, altı çizili sözcüğün başına "onun, senin" zamirleri getirilmelidir. Böylece daha hızlı bir şekilde doğru yanıta ulaşılabilir. Bu yöntemi verilen cümlelerde uygulandığımızda II. ve V. cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin hem ikinci hem üçüncü tekil kişiye ait olma özelliği taşıdığını görürüz:

Senin-Onun / Kitaplarını dolabına yerleştirdim.

Senin-Onun / Çocuklarına yarın yüzmeyi öğretecekmiş.

Bunların dışındaki cümleler bu anlam özelliğini taşımamaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: İkilemeler, değişik anlam ilgileriyle kurulan, anlama güç, anlatıma da açıklık katan söz gruplarıdır. Cümledeki yerlerine göre değişik tür ve görevlerde kullanılabilirler. Seçeneklerdeki ikilemelerin tek tek hangi türde kullanıldığını inceleyelim:

A → sus pus oturmuş: "oturmak" eyleminden önce gelerek zarf (belirteç) görevinde kullanılmıştır.

B → keskin mi keskin sirke kokusu: Belirtisiz isim tamlamasından önce gelerek sıfat (ön ad) görevinde kullanılmıştır.

C → ılık ılık esen rüzgâr: isimden önce gelerek sıfat görevinde kullanılmıştır.

D → yavaş yavaş batmak üzere: Eylemden önce gelerek zarf (belirteç) görevinde kullanılmıştır.

E → ipsiz sapsız biri: Addan önce gelerek sıfat olmuştur.

Bu durumda, soru kökünde istenen şartı B seçeneği sağlamaktadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: İlgeç (edat), tek başına anlamı olmayan, cümleler veya sözcükler arasında değişik anlam ilişkisi kuran sözcüklerdir: gibi, için, kadar, e-doğru, göre... Parçadaki V. sırada yer alan "Ve bu olağanüstü sabır, düşünceleri yeniden ortaya çıkarır, düşüncelerin kaçışını durdurur." cümlesinde edat yoktur. Diğer cümlelerdeki edatlar şunlardır:

I. cümle: göre

II. cümle: sabırla (sabır ile)

III. cümle: gibi

IV. cümle: kendisiyle (kendisi ile)

NOT: "ile" sözcüğü hem edat hem bağlaç olarak kullanılabilme özelliği taşır. Bu sözcüğün türünü tespit etmenin en kolay yolu yerine "ve" bağlacı koymaktır. "ve" bağlacını "ile"nin yerine kullanabiliyorsak "ile" bağlaç görevindedir, kullanamıyorsak edat görevindedir.

Örnek: Ekmekle (ve) yumurta alalım.
bağlaç

Evden bir çantayla çıktı.
Edat

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Cümlelere verilen cevapların hangi ögeyi oluşturduklarını teker teker gösterelim.

A → Hatıra defteri (özne)

B → Kitapları (özne)

C → Kütüphaneye (dolaylı tümleç)

D → Eski tablolar (nesne)

E → Hayır (yüklem)

Buna göre cevabın nesne olduğu öge, D seçeneğinde yer almaktadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Verilen cümlede "anlatılıyor" yüklemi, etken değil, edilgendir. Burada işi yapan belli değildir. Etken olması için işi yapanın belli olması gerekir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: "vitrindeki" sözcüğünde herhangi bir ses olayı yoktur. Diğer sözcüklerdeki ses olayları şunlardır:

Burunundaki: ünlü düşmesi

çocuk-u: çocuğu: ünsüz yumuşaması (değişimi)

unutmuştum: ünsüz benzeşmesi (sertleşmesi)

balıkçı: ünsüz benzeşmesi (sertleşmesi)

Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Soru kökündeki cümle:

Şehirdeki komutan; / çocukların, kadınların ve tüm yaşlıların
Özne Nesne

şehrin dışına çıkmalarını / istemişti.
Yüklem

IV. Cümle:

Bütün Sanova, Kelami Baba türbesini yakan kafirin hapse
Özne Nesne

girdiğini görmek istiyordu.
Yüklem

Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Verilen cümlede ünsüz türemesi yoktur. Bunun dışındaki ses olaylarını şöyle gösterebiliriz:

ünlü daralması: diyeceğini: de-y-en: diyen (A)

ünsüz benzeşmesi: açtığında: aç-dı → açtı (B)

ünsüz yumuşaması: olduk-u → olduğu (E)

ünlü düşmesi: ağız-ı → ağzı (D)

Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: "Ama donmuş, kalıplaşmış, dinginleşmiş dolayısıyla insan kafasını dizginlemiş düşüncelerdir." cümlesiyle ilgili olarak D seçeneğinde söylenenler yanlıştır. Bu cümle anlamca olumludur fakat yapıca sıralı değildir. Sıralı cümle yüklemlerinin birbirinden virgül veya noktalı virgüllerle ayrıldığı cümlelerdir. Bu cümlede, tek yüklem vardır. Tek yüklem olduğu için de bu cümleye sıralı cümle demek yanlış olacaktır. "-miş" eki kip eki olarak değil, sıfat-fiil eki olarak bu cümlede kullanılmıştır. Bundan dolayı bu cümleyi yapı bakımından girişik birleşik cümle olarak değerlendirebiliriz. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Soru kökünde verilen cümlede birleşik sözcük yoktur. Bunun dışındaki terimlerin cümledeki karşılıkları şunlardır:

Niteleme sıfatı: hırçın, sinirli (A)

Kişi adılı: ben (B)

Ad eylem: düşünüş (C)

Geniş zamanın olumsuzu: sığmaz (E)

Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: Parçada, altı çizili II. sözcük olan "başkasına" sözü dönüşlülük eki almamıştır. Dönüşlülük eki "-l, -n"dir. Bu ekler eylemlere gelir. "başkasına" sözü ise adıldır. O yüzden bu sözün dönüşlülük eki alması mümkün değildir. Dönüşlülük bir işi yapan ve o işten etkilenen kişinin aynı olduğu anlamını taşır.

Örnek: Çocuk aynanın karşısına geçip tarandı.

B seçeneğindeki ifade yanlıştır. Diğer seçeneklerin özelliklerini şöyle gösterelim:

A → Sen - e → Sana
zamir Ç.E. (Yönelme hali)

C → as - il - ır
F.İ. Y.E. Kip E.

D → atalar – ımız
İsim İyelik E.

E → ona - işaret zamiri

Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Verilen cümlede belgisiz zamir(adıl) yoktur. Belgisiz zamir, hangi adın yerini tuttuğu açıkça belli olmayan zamirdir.

Örnek: Bazıları, kimi, hepsi...

Diğer seçeneklerdeki ifadeleri ise şöyle gösterebiliriz:

Birleşik sözcük: kabul et (A)

Birden fazla yapım eki almış sözcük: yaradılış (B)

İsim-fiil eki almış sözcük: yaradılış (D)

Belgisiz sıfat: bazı meslekler (E)

Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 16: Soru kökünde verilen cümlenin ögeleri şöyle gösterilebilir:

Okulların tatile girmesine az bir zaman kala yorulmuştuk.
Zarf Tümleci Yüklem

Parçadaki cümlelerin öge sıralanışı şöyledir:

I. cümle: zarf tümleci-özne-yüklem

II. cümle: zarf tümleci-yüklem

III. cümle: özne-yüklem

IV. cümle: zarf tümleci-dolaylı tümleç-yüklem

V. cümle: özne-zarf tümleci-yüklem

Buna göre soru kökündeki cümlenin öge dizilişiyle II. cümledeki öge dizilişinin aynı olduğu söylenebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 17: Verilen cümlede ünlü daralması yoktur. Bunun dışındaki ses olaylarını gösterelim:

Ünsüz yumuşaması: kaldık – ı: kaldığı (A)

Ünlü düşmesi: resim et: resmetmek (C)

Ünsüz benzeşmesi: yok-dur: yoktur (D)

Ünsüz türemesi : his-et: hisset (E)

Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 18: I. cümleyle ilgili hem öge sıralaması hem de cümlenin yapısı yanlış belirtilmiştir.

"Fotoğrafçı; insanları, taşı, toprağı, ışığı, dakikayı, saniyeyi
Özne Yüklem grubu

ve saliseyi aşan sanatkârdır."

Yukarıda görüldüğü gibi söz gurupları bölünmez. Bu cümledeki yüklem bir sıfat tamlaması olduğu için bölünemez. Ayrıca bu cümlede "aşan" sözcüğü eylemsi olduğundan cümle yapı olarak basit değil, girişik-birleşik bir cümledir. Diğer cümlelerin özellikleriyle ilgili seçeneklerdeki ifadelerde bir yanlışlık yoktur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Test 4 çözümleri

Çözüm 1: Hangi ismin yerini tuttuğu açıkça belli olmayan zamirlere belgisiz zamir denir. Örneğin; bazıları, hepsi, kimse... Verilen cümlede belgisiz zamir yoktur. Diğer kavramların cümledeki karşılıkları şunlardır:

Edilgenlik eki almış sözcük: yapılması (A)

İşaret sıfatı: bu tarihten (B)

Çoğul eki almış ad: inkılaplar (C)

Sıfat-fiil: olan, gereken (D)

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 2: Cümledeki "yararı" sözcüğü iyelik eki almış sözcük, "olmuyordu" birleşik zamanlı eylem, "artırdıkça" zarf-fiil eki almış sözcük, "bunun" sözcüğü de işaret zamiridir. Cümlede "belirtisiz ad tamlaması" yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Parçada IV. seçenekte geçen "erişilmez" sözcüğü ad soylu değildir, eylem soyludur. Dolayısıyla bu sözcüğe ilişkin D seçeneğinde yapılan açıklama yanlıştır. Diğer sözcükleri şöyle inceleyebiliriz:

I. yıldız - ın
İsim Tyn. E.

II. o - n - un -la (ile: Edat)
Zamir Kay. Tyn. E. Edat

III. komşu - s - u
İsim Kay. İyelik

IV. er - iş - il - mez
F.K. F.F.Y.E. F.F.Y.E Sıfat-fiil E.

V. kucak - la - ş - ma - y - ıp
İ.K İ.F.Y.E. F.F.Y.E. Olmsz.E. Kay. Z.F.E

Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Verilen cümlede ünsüz türemesi yoktur. Bunun dışında da kalan ses olaylarını şöyle gösterebiliriz:

toprak-ı → toprağı: ünsüz yumuşaması (A)

bağır-ı → bağrı: ünlü düşmesi (C)

yüksek-l → yüksel: ünsüz düşmesi (D)

değiş-dir-ip → değiştirip: ünsüz benzeşmesi (E)

Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: "Şairin bütün bunları anlatırken duygusallığın tuzaklarına düşmekle bundan sıyrılma arasında bocaladığı söylenebilir." cümlesiyle ilgili E seçeneğinde belirtilen "Yüklemi sürerlik fiili ile oluşturulmuş girişik bir cümledir." ifadesi yanlıştır çünkü bu cümlenin yüklemi sürerlik fiili değil, yeterlilik fiilidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: "Yer yer konunun akışını bozmayan kısa çevre betimlemeleri, romanın oluşma aşamasına ulaştığını gösterecek düzeydedir." cümlesinde birleşik sözcük yoktur. Seçeneklerde belirtilen kavramların cümledeki karşılıklarını gösterelim:

Ek fiil almış sözcük: düzeydedir (A)

İyelik eki almış ad: çevre betimlemeleri (B)

Sıfat-fiil (ortaç): bozmayan (C)

Niteleme sıfatı: kısa (E)

Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: III numarada yer alan "yalnız" sözcüğü, "fakat" anlamında değil, "sadece" anlamında kullanıldığı için edat görevindedir. Dolayısıyla C seçeneği yanlış verilmiştir. Diğer seçeneklerdeki bilgiler ise doğrudur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Cümledeki "arkasındaki" sözcüğü iyelik eki almış sözcük, "bulunuyordu" sözcüğü dönüşlü çatılı yüklem, "çıkan" sözcüğü sıfat-fiil eki almış sözcük, "istasyonun arkası" sözü de belirtili ad tamlamasıdır. Cümlede belirtisiz ad tamlaması yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Dönüşlülük zamiri olan "kendi" sözcüğü yerini tuttuğu ad ile birlikte kullanıldığında eylemi kişi bakımından pekiştirir. Buna göre B seçeneğinde geçen "kendisi" dönüşlülük zamiri "annem" adı ile birlikte kullanılarak pekiştirme yapmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: A seçeneğindeki "ara ara", B seçeneğindeki "sokak sokak", D seçeneğindeki "ağır ağır" ve E seçeneğindeki "akıllı akıllı" ikilemeleri yüklemi durum yönüyle belirttiğinden zarf görevindedir. C seçeneğindeki "konu komşu" ikilemesi ise ad olarak kullanılmıştır.
Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: B seçeneğindeki "küçüklerin istekleri" sözü belirtili isim tamlamasıdır ve "küçüklerin" tamlayanı da bir adlaşmış sıfattır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: B seçeneğindeki "Dertlinin hali" sözü ad tamlamasıdır. "Dertlinin" sözcüğü tamlayan durumundadır ve adlaşmış sıfattır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: B seçeneğindeki "kayısı ağacı", C seçeneğindeki "memleket sevgisi", D seçeneğindeki "Çamaşır makinesi", E seçeneğindeki "Trafik Cezaları" sözleri belirtisiz isim tamlamasıdır. A seçeneğindeki "taşlı yüzük" ise sıfat tamlaması durumundadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14: II. cümle sıralı bir cümle değildir. Sıralı cümlede yüklemler arasında virgül vardır. Ancak bu cümlede eylemsi (olan, savunan) yer aldığı için cümle girişik birleşik cümledir. Dolayısıyla bu cümleyle ilgili ifade yanlıştır. Anlamca kaynaşmış birleşik fiil, bir eylemin anlamını kaybedip kalıplaşarak bir deyim oluşturması yoluyla oluşan fiildir. Elde etmek, göz koymak, başa çıkmak bunun örnekleridir. I. cümledeki "gözden kaçmaz" sözü aynı zamanda olumsuzdur. III. cümlede "dil ve üslupta" sözü dolaylı tümleçtir, cümlenin yüklemi sonda olduğu için de kurallıdır. IV. cümlede "yön" sözü tür olarak addır, "-dır" ise ek fiildir. V. cümlede ise özne, edat tümleci ve yüklem vardır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Hangi adın yerini tuttuğu açıkça belli olmayan zamirlere belgisiz zamir denir. Bazıları, birkaçı, hepsi ... sözcükleri belgisiz zamirdir. Buna göre verilen cümlede belgisiz zamir kullanılmamıştır. Bunun dışındaki terimlerin karşılıkları şunlardır:

A) Belirtisiz Ad Tamlaması: değer anarşisi

B) Belirtme Eki Almış İsim: yarını

C) Sıfat Tamlaması: dünü yarına bağlayan, yarını aydınlatan bir değer disiplini

D) İsim fiil: getirmeme

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 16: Verilen cümlede ünlü daralması yoktur. Diğer ses olaylarının olduğu sözcükler şunlardır:

Ünsüz Yumuşaması: gerçekliği, olduğundan

Ünsüz Sertleşmesi: sanatçıların

Ünsüz Türemesi: hissedilir

Ulama: uzak iklim

Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 17: I, III, IV ve V numaraları ile gösterilen sözcüklerle ilgili olarak seçeneklerde verilenler doğrudur. II numara ile gösterilen "söylüyorlar" sözcüğü ise basit zamanlı bir eylem olduğundan B seçeneğinde verilen bilgi yanlıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 18: Yüklem olumsuz olduğu halde cümlenin anlamı olumlu olursa buna biçimce olumsuz, anlamca olumlu cümle denir. "Onun yaşadıklarını hiç bilmez miyim?" cümlesinin yüklemi olumsuzluk eki (-mez) almıştır ama bu cümle anlamca olumludur. Diğer seçeneklerdeki cümlelerin anlam özellikleri şöyle gösterilebilir:

A → Biçimce ve anlamca olumlu

B → Biçimce ve anlamca olumsuz

C → Biçimce ve anlamca olumsuz

D → Biçimce ve anlamca olumsuz

Doğru cevap E seçeneğidir.

Test 5 çözümleri

Çözüm 1: D seçeneğinde geçen "Karayolları Müdürü" sözü belirtisiz isim tamlamasıdır ve tamlayan ile tamlanan arasına "genel" sözcüğü girmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: B seçeneğindeki "kimsenin işi" sözü belirtili isim tamlamasıdır ve bu tamlananın tamlayanı durumundaki "kimsenin" sözcüğü de belgisiz zamirdir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: A seçeneğindeki "gideli", B seçeneğindeki "girince", C seçeneğindeki "durmaksızın", D seçeneğindeki "bakmadan" sözcükleri zarf - fiildir. E seçeneğindeki "kabul etmemi" sözü ise isim - fiildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: D seçeneğinin yüklemi "gelmekti" sözcüğüdür. Bu seçenekte "gel-" eylemi "-mek" isim fiil ekini almış ve eylemsi olmuştur. Daha sonra bu eylemsi de ek fiilin dili geçmiş zamanı ile çekimlenerek yüklem olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Parçada 9 adet eylemsi kullanılmıştır. Bunlar "dayanabilen, alabilen, taşıyan, bağlanmak, saplanıp, kalmak, beslenen, olmak, olmaktan" sözcükleridir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Cümlede geçen "göstermiştim" sözcüğü birleşik zamanlı fiil, "gitmesine" sözcüğü isim - fiil, "sevdiği" sözcüğü sıfat - fiil, "terk edip" sözcüğü de zarf - fiil durumundadır. Cümlede basit zamanlı fiil kullanılmamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: D seçeneğinde "-miş"li geçmiş zaman kipi yerine geniş zaman kipi kullanıldığından "katılır" fiilinin kipinde anlam kayması olmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: A, B, D ve E seçeneklerindeki altı çizili sözcüklerde isimden fiil yapım eki vardır. Ancak C seçeneğindeki "–ümse" eki diğerlerinden farklı olarak fiilden fiil yapmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: A seçeneğinde "sevindi" sözcüğündeki "-di" eki kip eki olduğundan çekim ekidir, B seçeneğinde "çatının" sözcüğündeki "-nın" ve "tamamlanmamıştı" sözcüğündeki "-ma", "-mış", "-tı" ekleri çekim ekidir. C seçeneğinde "kâğıttan" sözcüğündeki "-tan" eki, "uçurtmalar" sözcüğündeki "-lar" eki ve "yapardık" sözcüğündeki "-ar", "-dı", "-k" ekleri çekim ekidir. E seçeneğindeki "hazırlıklarda" sözcüğündeki "-lar" ve "-da" ekleri de çekim ekidir. D seçeneğinde çekim eki almış sözcük yoktur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: B seçeneğindeki "yığını" sözcüğünde "-ın" eki fiilden isim yapım ekidir, "-ı" ise iyelik ekidir. Buna göre bu sözcükteki iyelik eki yapım eki almış bir sözcüğe eklenmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: C seçeneğindeki "yudum" sözcüğünde yer alan "-um" eki fiilden isim yapma ekidir ve bu sözcük de arkasından gelen "su" isminin sıfatı durumundadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiş ad tamlaması → "ortasındayız ömrün" (ömrün ortası)

Zarf-fiil (bağ fiil) → "bakmadan"

Ünlü kaybına uğramış sözcük → "ömrün" (ömür)

Benzetme edatı → "gibi"

Şiirdeki "eder, gider" eylemleri isimden türememiş, basit eylemlerdir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: (I)"Büyük gemi" → özne

"serin denizlerin ortasındaydı." → yüklem

"Birçok yolcunun uğurlamaya geleni" → özne

"yoktu." → yüklem

I ve II numaralı cümleler yalnızca özne ve yüklemden oluşmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: "Orhan Veli, Picasso'nun / resim alanında yaptığını / Türk şiirinde / yapmıştır." cümlesinde ögelere ayırmada yanlışlık yapılmıştır. Bu cümlenin ögeleri şöyle ayrılmalıdır:

"Orhan Veli" → özne

"Picasso'nun resim alanında yaptığını" → nesne

"Türk şiirinde" → dolaylı tümleç

"yapmıştır" → yüklem

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 15: "inanıyorlar" ve "düşünüyorlar" fiilleri ek eylem almamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Test 6 çözümleri

Çözüm 1: A seçeneğindeki "çekyat" birleşik sözcüğü, B seçeneğindeki "verkaç" birleşik sözcüğü, C seçeneğindeki "yapboz" birleşik sözcüğü, E seçeneğindeki "tutkal" birleşik sözcüğü "fiil + fiil" biçiminde oluşan sözcüklerdir. Oysa D seçeneğindeki "uçaksavar" "isim + fiil" biçiminde oluşmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: B seçeneğinde geçen "albenili" birleşik sözcüğü arkasından gelen "çocuk etekleri" belirtisiz isim tamlamasının sıfatı durumundadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: A seçeneğindeki "hiçbir" birleşik sözcüğü sıfat görevinde, B seçeneğindeki "birtakım" birleşik sözcüğü sıfat görevinde, D seçeneğindeki "birkaç" sözcüğü yine sıfat görevinde ve E seçeneğindeki "bugün" birleşik sözcüğü zarf görevindedir. C seçeneğindeki "birçoğumuz" sözcüğü ise belgisiz adıl görevindedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Seçeneklerdeki yüklemlerin köklerini inceleyelim:

A) al - mış - tı (F.K.)

B) baş - la - dı (I.K.)

C) değiş - ir (F.K.)

D) söyle - me - y - in (F.K.)

E) bul - a - ma - dı - m (F.K.)

Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Bir cümlede yüklemden hemen önceki öge vurgulanan ögedir. Öncül cümlenin yüklemi "adını duyurmuştu" sözcüğüdür. Yüklemden önce ise "ülkemizde" dolaylı tümleci geldiğinden cümlede dolaylı tümleç vurgulanmaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Seçeneklerdeki cümlelerin ögelerini bulalım:

A seçeneğinde;

Sınavda çözümü zor soruları en sona bıraktım.
D.T. Nesne Z.T. Yüklem

B seçeneğinde;

Armağan ummadığı kadar çok paraya sahip olmuştu.
Özne Dolaylı Tümleç Yüklem

C seçeneğinde;

Eski arkadaşlarla her yılın ilk hafta sonunda bir araya gelirdik.
Edat Tümleci Zarf Tümleci Yüklem

D seçeneğinde;

Bütün sanatların ortak konusu insan ve onun yaşadığı gerçekliktir.
Özne Yüklem

E seçeneğinde;

Kalenin o eski yüksek kapısını birkaç darbeyle açabilirlerdi.
Nesne Edat Tümleci Yüklem

Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Ara söz A seçeneğinde öznenin, B seçeneğinde öznenin, C seçeneğinde dolaylı tümlecin, D seçeneğinde de zarf tümlecinin açıklayıcısıdır. E seçeneğinde ise ara söz "Yahya Kemal'i" nesnesinin açıklayıcısı durumundadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: A seçeneğinin ögeleri şöyledir:
Çalışkan insan daima başarılı olur.
Özne Z.t. Yüklem
"Çalışkan insan" sözü cümlenin öznesidir ve bu özne de sıfat tamlamasından oluşmaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Numaralanmış cümlelerin ögelerini bulalım:
I. Bana düğünde aldığı gömleği çok beğenirim.
Belirtili Nesne Z.T Yüklem
II. Çocukluk yıllarını paylaştığı arkadaşlarını özlüyor.
Belirtili Nesne Yüklem
III. Adam, yanındaki çocuğa, alaylı gözlerle baktı.
Özne Dolaylı Tümleç Zarf Tümleci Yüklem
IV. Ne düşündüğünü, ne yapmak istediğini hiç bilmiyordum.
Belirtili Nesne Z.T Yüklem
Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Öncüldeki cümlenin ögelerini bulalım:
Şehrin gürültüsünden bıkanlar bu sessiz dağ başında
Özne Dolaylı Tümleç
kurdukları çadırlarda bir süre dinlenirlerdi.
Z.T Yüklem
Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: C seçeneğindeki "duyarız" fiili "neyi, kimi" sorularına cevap verebilen bir fiildir yani geçişlidir fakat cümlede bu soruların cevabı olabilecek bir nesneye yer verilmemiştir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Öncül cümledeki "postalandı" eylemini yapan belli olmadığından eylem öznesine göre edilgen, nesne almadığından aynı eylem nesnesine göre de geçişsizdir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: I. cümlenin yüklemi olan "geçiyordum" fiili etken ve geçişsiz bir fiildir. Benimle birlikte sallanan korkuluklar hiç de sağlam yapılmamıştı." cümlesindeki "yapılmamıştı" fiili edilgen bir fiildir ve "Araba vapuru yalnız kendi ışığının düştüğü yerde suyu buluyor..." cümlesindeki "buluyor" fiili de geçişlidir. Parçada işteş fiile örnek gösterilemez. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Cümledeki "gece gündüz durmadan çalışmakla" sözü durum zarfı olduğundan cümle için A'daki bilgi; "geçti" öznesine göre etken, nesnesine göre geçişsiz bir fiil olduğundan B'deki bilgi; "çalışmakla" sözcüğündeki "-la" edat olduğundan C'deki bilgi ve cümle özne, zarf tümleci ve yüklemden oluştuğu için E'deki bilgi söylenebilir. Öncül cümlede bağlaç kullanılmamıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: I. cümlede "geçenlerde", II. cümlede "başlamadan" ve "kalkamayacağımı", IV. cümlede "kavranması" ve alışmaya", V. cümlede "konuşmak" ve "yapılan" fiilimsileri kullanıldığından bu cümleler yapıca birleşiktir. III. cümlede ise tek yargı vardır ve cümle yapıca basittir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 7 çözümleri

Çözüm 1: I. cümlenin yüklemi "olmak" fiili, II. cümlenin yüklemi "hissetmek" fiili, III. cümlenin yüklemi "dolmak" fiili ve V. cümlenin yüklemi de "duyulmak" fiili olduğundan bu cümleler fiil cümlesidir. IV. cümlenin yüklemi "var" isimdir ve cümle de isim cümlesidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: A seçeneğinde I. cümlenin nesnesi "bu yöreleri", II. cümlenin nesnesi ise "köyleri" sözcüğüdür. B seçeneğinde I. cümlenin nesnesi "ne istediğini" II. cümlenin nesnesi "çantasını" sözcüğüdür. D seçeneğinde I. cümlenin nesnesi "sert ve kırıcı yazılar", II. cümlenin nesnesi "herkesi" sözcüğüdür. E seçeneğinde ise her iki cümlenin nesnesi de "gördüğü eğitimi" sözüdür. Yani bu cümlede nesne ortaklığı vardır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: I. cümlede yüklem sonda olduğundan ve "yazmak" fiilimsisi yer aldığından A'daki bilgi, II. cümlenin yüklemi "vardır" ad soylu sözcüğü olduğundan B'deki bilgi, III. cümlede eylem gerçekleşebildiğinden C'deki bilgi, V. cümlenin yüklemi "anı değildir" sözü olduğundan E deki bilgi doğrudur. IV. cümle şart birleşik cümlesi olduğundan D'deki bilgi yanlıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Öncül cümlede "satan" ve "olarak" eylemsileri vardır ve bu nedenle cümle birleşik cümle olduğundan A'daki bilgi; "alındı" yüklemi cümlenin sonunda bulunduğundan B'deki bilgi; yüklem "alınmak" fiili olduğundan D'deki bilgi; "büyük, satan, olarak, alındı" sözcükleri yapım eki almış olduğundan E'deki bilgi bu cümle için söylenebilmektedir. Cümle olumlu bir eylem cümlesi olduğundan C'deki bilgi söylenemez. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: A, C, D ve E seçeneklerinde virgulden once verilen kısım anlamca tamamlanmış bir cümle özelliği gösterir. Ancak B seçeneğindeki virgülden önceki kısımda yüklem söylenmediği için cümle eksiltilidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Öncül cümlede "geldiğinde" bağ - fiili bulunduğundan cümle yapıca birleşik, "gösteriyordu" yüklemi sonda olduğundan kurallı, yüklem gerçekleştiğinden olumlu, "gösteriyor" sözcüğü fiil olduğundan fiil cümlesidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: A seçeneğinde "ye + ecek yiyecek", C seçeneğinde "söyle + yordu söylüyordu", D seçeneğinde "ağla + yordu ağlıyordu" ve E seçeneğinde de "de + y + en diyen" biçiminde ünlü daralmaları olmuştur. B seçeneğinde ünlü daralması yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: "dostun" sözcüğünde yumuşamaya aykırılık, "dostun izinde" sözcükleri arasında ulama, "yoldaşıyım" sözcüğünde "y" kaynaştırma harfi vardır ve dizelerdeki "sevdanın" sözcüğü de büyük ünlü uyumuna aykırıdır. Dizelerde ünsüz sertleşmesi örneği yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Dizelerdeki "berrak billurdan, fakirinde, bahçesidir, mezarlık" sözcükleri büyük ünlü uyumuna uymamaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: "armağan etmişlerdir" → yüklem
"güzel İstanbul'umuzu semt semt hissederek yaşamış olan tüm şairler" → özne
"gelecek kuşaklara" → dolaylı tümleç
"coşkuyla yazmış oldukları şiirlerini" → nesne
Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: "Sokağın başındaki yeşil boyalı evden" → dolaylı tümleç
"çıktılar" → yüklem
Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: I numaralı cümlede "okuyan" ve "karşılaşmasını" fiilimsileri kullanılmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: "Eylülüsün, dolu, salgınısın, ayrıyım" kelimeleri yüklem görevinde kullanılmış isimlerdir. D'deki "yol almış" sözü ise çekimli bir eylemdir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: Gün batımında hızı kesilen rüzgârla uysallaşmış
Zarf Tümleci Özne
ölü dalgalar, / yeniden ileri atılmak için / mehtabı / bekler.
Zarf Tümleci B. Nesne Yüklem
Cümlede, dolaylı tümleç yoktur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: Verilen cümlede zamir yoktur.
"Bir milletin kültürü, o milletin ve komşusu olduğu milletlerin
sıfat ad sıfat bağlaç
yaşam tarzları, gelenekleri ve inanışları ile şekillenir."
bağlaç edat
Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 16: Cümlede ünlü daralmasının örneği yoktur. Diğer ses olayları da şöyle gösterilebilir:
Ünlü Düşmesi: çevir - e → çevre (B)
Ünsüz Yumuşaması: tuttuk-u: tuttuğu (C)
Ünsüz Türemesi: his-et: hisset (D)
Ünsüz Benzeşmesi: tut - tuğumuz (E)
Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 17: "Bu da onları diğer türlerin yazarlarından farklı kılan en önemli özelliktir." cümlesinin eksiltili cümle olduğu bilgisi yanlıştır. Eksiltili cümle, yüklemi söylenmemiş cümledir. Parçanın V. cümlesinde yüklem vardır. Diğer seçeneklerdeki ifadelerin cümlelerdeki karşılıkları şunlardır:
A → "değildir" tür olarak isimdir. "yazılan" sözcüğü sıfat-fiil olduğu için bu cümle yapı bakımından birleşiktir.
B → "Güzel söz söyleyip şiirsel ifadeler kullanmayı" belirtili nesnedir. Bu cümlenin yüklemi sonda yer almadığı için yüklemine göre devrik bir cümledir.
C → Bu cümlenin iki yüklemi (onun olmazsa olmazı (dır), görürsünüz) olduğu ve bu cümleler birbirine "ama" bağlacıyla bağlandığı için "bağlı" cümledir.
D → Cümlede bir olumsuzluk anlamı olmadığından bu cümle anlamca olumludur. Tek yargı taşıdığı ve eylemsi bulundurmadığı için de bu cümle basit yapılır.
Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 18: A, B, C ve E seçeneklerindeki tamlamalar ad tamlaması, D seçeneğindeki "kışlık elbiseler" sözcük grubu ise sıfat tamlamasıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Test 8 çözümleri

Çözüm 1: Bu soruda A, B, D, E seçeneklerinde "yalan" ad olarak kullanılmıştır. ("... yalandan tiksinirim", "... yalandan yarar gelmez", "...yalandan dolandan vazgeçsin", "... doğruyu yalandan ayırt etmesini bil") Anlamı da aldatmak amacıyla, bilerek söylenen, gerçeğe aykırı sözdür. Oysa "...yalandan bir kavga çıkardılar" cümlesinde, "yalandan" sözcüğü "kavga" sözcüğünü nitelemekte ve bir sıfat tamlaması oluşturmaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Seçeneklerdeki cümlelerde soru doğrultusunda öncelikle belirtili bir ad tamlaması bulmamız gerekir. Bu ad tamlamasının tamlayanı; yani birinci ögesi ise zamir olmalıdır. Buna göre seçenekleri incelersek A'da istenen durumu örneklendiren bir cümlenin yer aldığı görülmektedir.
... onun kaderiymiş
Tamlayan Tamlanan
(zamir)
Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Ek fiil A seçeneğinde ad türünde bir sözcüğe, diğer seçeneklerde ise fiil türündeki sözcüklere eklenmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: A'da "dur-maksızın", B'de "doğ-madan", D'de "gider git-mez", E'de "temizley-erek" sözcükleri zarf-fiil eki almıştır. Ancak C seçeneğinde zarf-fiil eki alan herhangi bir sözcük yoktur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: "ile" sözcüğü "ve" anlamına geldiği zaman bağlaç olarak, gelmediği zaman edat olarak kullanılır. Bu cümlelerde "ile" sözcüklerini çıkarıp yerine "ve" sözcüklerini koyarsak A'daki cümleye "ve"nin uymadığını görürüz; bu cümledeki "ile" edattır, diğerleri bağlaçtır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Tüm cümlelerin yüklemlerini gösterelim:
A: vermiş B: kara topraktır
C: bulutlandı D: yok
E: gecenin karanlığıdır.
Bu yüklemlerden yalnızca E'deki "gecenin karanlığıdır" söz grubu bir ad tamlamasıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Bildiğimiz gibi sözcük grupları cümlenin herhangi bir ögesi olduklarında bütünlükleri bozulmadan ele alınır. "Acı tatlı günleri hatta yılları paylaştığım bu öğrenciler" sözcük grubu uzun bir sıfat tamlamasıdır. Bu tamlamada ad "öğrenciler"dir, önceki söz dizisi de bu adı niteleyen sıfat grubudur. O halde cümlenin öznesi şu olmalıdır: "Acı tatlı günleri hatta yılları paylaştığım bu öğrenciler" Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: A seçeneğindeki cümlede kuralların kim tarafından belirlendiği belli değildir. Buradaki "belirlendi" fiili edilgendir, "uyulması gereken kurallar" ise sözde öznedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 9: Sözde özne edilgen cümlelerde bulunur. A seçeneğindeki cümle edilgendir. Edilgen cümlelerde gerçek özne olmadığından "Kim, ne?" sorularına cevap veren öge özne kabul edilir. Bu özneye de sözde özne denilir.

Karikatür iletişim gücünün yüksekliği nedeniyle sevilir.
sözde özne yüklem

Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: "salonun bir köşesinde uyuklayan ihtiyarı" söz grubu bir sıfat tamlamasıdır. Bu sıfat tamlaması cümlede belirtili nesne görevinde kullanılmıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Cümledeki "eğitmeyi, amaçlayan, yazarak, ulaşmaya, çalıştığı, uymayan, düşünme, yaşama, değiştirmek" sözcükleri fiilimsi olduğundan A'daki bilgi, "insanları eğitmeyi amaçlayan bu yazar" ve "romanlar yazarak ulaşmaya çalıştığı nokta" sözleri sıfat tamlaması olduğundan B'deki bilgi, "insanları eğitmeyi amaçlayan bu yazarın öykü ve romanlar yazarak ulaşmaya çalıştığı nokta" öznesi birden çok sözcükten oluştuğu için C'deki bilgi, "ve" sözcüğü bağlaç olduğundan D'deki bilgi doğrudur. Cümlede ilgeçlere yer verilmemiştir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 12:
Ülkenin günlük siyasal olaylarını ve toplumsal bozukluklarını
Belirtili nesne
/eleştirel bir yaklaşımla ve etkileyici bir biçimde / yansıtır.
zarf tümleci yüklem

Bu sıralama D seçeneğinde verilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: "Yakup Kadri, Yaban'da özellikle köy gerçeklerini, anlatımda kuruluğa düşmeden, eleştirel bir tutumla yansıtmıştır." cümlesinin hangi sorulara yanıt verdiğini bulursak sorunun cevabını vermiş oluruz.

Nerede? - Yaban'da

Neyi? - Köy gerçeklerini

Nasıl? - Anlatımda kuruluğa düşmeden, eleştirel bir tutumla

Demek ki altı çizili ögeler; "Nerede, neyi, nasıl?" sorularına yanıt verebiliyor. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Verilen cümlede yeterlik fiiline yer verilmemiştir. Diğer ifadelere karşılık gelen sözcükler şunlardır:

Ek fiil almış sözcük: ediyor-du (B)

Edat: ev – e doğru (C)

Zarf-fiil: koşarken (D)

Ayrılma hâl eki almış ad: basamakların-dan (E)

NOT: Yeterlik fiili "-ebilmek" ekinin fiile getirilmesiyle elde edilir. Cümleye gücü yetme ve olasılık anlamı katar. Kurallı birleşik eylemlere dahil edilir.
Örnek: sevebilirim, alabilirim, gelemem...

Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: V. sözcük, ek eylemin "-dır" çekimiyle yüklem olmuş bir eylemsidir. Diğer seçeneklerin karşılıklarını şöyle gösterelim:

A → doku - s - u - n - u
T.K Kay. İyeli Kay. Blrt.H.E.

B → izlenimler - in
İsim Tyn.

C → alem - den
İsim Ayrılma H.E.

D → bak - ım - ı - n - dan
F.K. F.İ.Y.E. İyelik Zamir n'si Ayr. H.E.

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 16: Verilen cümlede belirtili ad tamlaması yoktur. Diğer kavramların şu karşılıkları vardır:

Pekiştirilmiş sıfat: tertemiz (B)

Gereklilik kipiyle çekimlenmiş fiil: değiştirmeliyiz (C)

İyelik eki almış ad: zihniyetlerimizi (D)

Etken çatılı yüklem: değiştirmeliyiz (E)

Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 17: Parçada yer alan IV. cümlenin ögeleri "dolaylı tümleç, nesne ve yüklem" biçiminde sıralanmıştır:

İlk şiirimde, yaşamın beni etkileyen renklerini işledim.
D.T Belirtili Nesne Yüklem

Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 18: Cümlede, kurallı birleşik fiile yer verilmemiştir. Diğer seçeneklerdeki terimlerin cümledeki karşılıkları şunlardır:

Ek fiil almış sözcük: kölesiydi (A)

Benzetme edatı: gibi (B)

Niteleme sıfatı: uzun yıllar (C)

Birleşik sözcük: gökyüzü (D)

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 19: Bağımsız sıralı cümle, yüklemlerin birbirinden virgüllerle ayrıldığı ve ortak ögesi olmayan cümlelerdir. Buna göre "Yararlanılan kaynaklara çok sık göndermelerde bulunmasına rağmen yazar, kitabını oldukça canlı ve anlaşılır bir dille şekillendirmiş." cümlesi sıralı cümle değildir. Bu cümle girişik birleşik cümledir. A, B, C ve D seçeneklerinde metindeki cümlelerle ilgili yapılan açıklamalarda bir yanlışlık yoktur. Doğru cevap E seçeneğidir.

Test 9 çözümleri

Çözüm 1: Yüklemi sonda bulunan cümleler kurallı, yüklemi sonda olmayanlar ise devriktir. I numaralı cümlenin yüklemi sonda olmadığından bu cümle devrik bir cümledir. Diğer cümleler ise yüklem sonda olduğu için kurallıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: I. cümlede temel yüklemin dışında yargılar bulunduğu için cümle yapıca birleşiktir ve yüklem şimdiki zaman kipiyle çekimlenmiştir.

II. cümlede "çevremizde" sözü her iki yargının ortak dolaylı tümleci "biz" de öznesidir.

III. cümle birleşik yapıdadır ve dolaylı tümleç yoktur.

IV. cümlenin anlamı olumlu, "geçen hafta" sözü zarf tümlecidir.

V. cümlede birden fazla fiilimsi bulunduğundan cümle yapıca girişik birleşiktir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: A) Soru kökünde verilen cümle "değildir" sözcüğüyle olumsuz yapılmıştır.

B) Cümlede yapım eki almış birden çok sözcük kullanılmıştır. (et-ki-li, konuşma)

C) Öznesi birden çok sıfat almıştır. (güzel ve etkili konuşma)

D) Cümlenin yüklemi "özel bir yetenek değildir" söz grubudur ve birden çok sözcükten oluşmuştur.

E) Cümle sıralı değil, içinde fiilimsi olduğu için (konuşma) birleşik cümledir.

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: "gidiyor, benliğinde, mutluluğun, derdim" sözcüklerinde ünsüz yumuşaması; "bitkiler" sözcüğünde ise ünsüz benzeşmesi olayı görülmektedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Altı çizili sözcüklerde bulunan yapım eklerini bulalım:

Dön-mek, tut-ku-y-la, yık-ık, insan-lığ-ım-dan,

Sav-(u)r-ul-ur

Savrulur sözcüğünün kökü "savmak" fiilidir. Sözcüğe gelen ilk yapım eki "-ur" ekidir. Ancak bu ilk ekten sonra gelen ikinci yapım eki (-l) sözcükte ses düşmesine yol açmıştır.

Sav-ur-ul-ur (savrulur)

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: A, B, C ve E'deki "benim" sözcüğü ilgi (tamlayan) ekini almıştır. D'deki ek ise isim çekiminde kullanılan ek fiilin, geniş zaman anlamını taşıyan "-im" biçimidir. (benim-sen-sin-odur...) Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: A'da "yetişemeyiz", B'de "yapabilirsin", C'de "kalakaldık", D'de "fark ettim" yüklemleri birleşik fiildir. E seçeneğinde yüklem birleşik fiil değildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: A seçeneğinde "dost" sözcüğü "-luk" yapım ekini almıştır.

B seçeneğinde "dal"(mak) eylemi "-ga" ve "-lı" yapım eklerini almıştır.

C seçeneğinde "ön" sözcüğü "ü" ve "de" çekim eklerini almıştır.

D seçeneğinde "cadde" sözcüğü "-ler" çekim ekini almıştır.

E seçeneğinde "inat" sözcüğü hem "-çı" yapım ekini hem de "-lar" çekim ekini almıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Numaralanmış sözcükler incelendiğinde "korkulu" sözcüğünde birden fazla yapım eki olduğu görülür. Bu sözcüğün kökü "kork-" fiilidir. Bu fiil önce "-u" yapım ekini, daha sonrada "-lu" yapım ekini almıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: A seçeneğinde "göz" sözcüğü sadece "-lü" yapım ekini; B seçeneğinde "var" sözcüğü sadece "-lık" yapım ekini; C seçeneğinde "kok-" sözcüğü sadece "-u" yapım ekini; D seçeneğinde "yor-" sözcüğü sadece "-gun" yapım ekini almıştır. E seçeneğinde ise "ört-" sözcüğü hem "-ü" hem de "-lü" yapım eklerini almıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: A, B, D ve E seçeneklerdeki ifadeler Türkçe'nin ses yapısına uygun olarak düzenlenmiştir. C seçeneğinde ise "elma" sözcüğü büyük ünlü uyumuna uymadığından Türkçe olmaması yanlış bir sonuçtur. Çünkü Türkçe bazı sözcükler canlı bir varlık olan dilin gelişimi çerçevesinde değişime uğrayabilirler (alma-elma, ana-anne, inanmak-inanmak, kangı-hangi...) Bu sözcüklerin büyük sesli uyumuna uyumsuz olmaları Türkçe olmadıklarını göstermez. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: "Yarınki" ekten kaynaklanan uyumsuzluk söz konusudur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: C seçeneğinde verilen cümlede "altındaki" ve "ifade" sözcükleri kalınlık incelik uyumuna uymazlar. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: "-yor" eki küçük ünlü uyumunu her zaman bozar. Zira Türkçede ilk hece dışında "o, ö" ünlüsü kullanılmaz. Bu nedenle E seçeneğindeki "uzaklaşıyordu" sözcüğü küçük ünlü uyumuna uymaz. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 15: "onunkileri" sözcüğündeki "ki" eki, iki uyumu da bozmuştur. "o" kalın ünlü sonrasında "ki" ince ünlü gelmiş / "u" yuvarlak ünlü sonrasında "kı" dar ünlü gelmiş. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 16: Ek fiil A, C, D ve E seçeneklerinde isim soylu sözcükleri yüklem yapmış, B seçeneğinde ise basit zamanlı fiili birleşik zamanlı hâle getirmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 17: I. sözcük "-siz" yapım ekini almış bir sıfattır. II. sözcük "-ır" çekim ekini almış bir fiildir. III. sözcük "-u, -dan" iyelik ve ayrılma hâl ekini almış bir addır. IV. sözcük "-me, -di, -m" çekim eklerini almış birleşik eylemdir. Ancak V. sözcük hâl eki almış bir ad değildir.

başarı - m - ın
iyelik eki tamlayan eki

Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 18: "ya da" ifadesi bağlaçtır ve her zaman "da" ayrı yazılır. Adım sözcüğünden önce gelen "hızlı" ifadesi adım sözcüğünü nitelemiştir. "şey" sözcüğü ismin yerini tuttuğu için zamirdir. "kadar" ifadesi edattır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 19: I. cümledeki "okurların beğenileri" sözü belirtili ad tamlaması, II. cümledeki "bebek hırkası" sözü belirtisiz ad tamlaması ve III. cümledeki "başarılı öğrenciler" sözü de sıfat tamlaması durumundadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 20: I numaralı cümlede "üzülen", "atlayarak" ifadeleri, III numaralı cümlede "hastalanan" ifadesi, IV numaralı cümlede "duyduğu", "uluyarak", "ağlayarak", "getiren" ifadeleri ve V numaralı cümlede "bulunduğu" ile "atlayarak" ifadeleri fiilimsidir. Ancak II ve VI numaralı cümlelerde fiilimsi kullanılmamıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 21: Parçanın ilk cümlesinde ünsüz düşmesi olduğu söylenmiştir. Ancak cümlede böyle bir ses olayı olmadığından bu bilgi yanlıştır.

II. cümlede ünsüz yumuşaması vardır: bütünlük-ü → bütünlüğü (B)

III. cümlede ünsüz sertleşmesi vardır: örnek -dir → örnektir (C)

IV. cümlede büyük ünlü uyumuna aykırı iki sözcük vardır: hayattaki, rolü (D)

V. cümlede üç ayrı yerde ulama yapılmıştır:
değinilmektedir aşk acısı çekenler için. (E)

Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 22: Bir cümlenin biçimce olumlu olabilmesi için o cümlenin yükleminde "-me,-ma,-sız,-siz" ya da "yok, değil" gibi olumsuzluk anlamı katan bir kelimenin veya ekin kullanılmamış olması gerekir. Anlamca olumlu cümle ise cümlede belirtilen eylemin gerçekleştiği cümledir. Burada dikkat edilmesi gereken en önemli husus gerçekleşen eylemin iyi veya kötü, zararlı veya faydalı olması değildir. Tek ölçüt, eylemin gerçekleşmiş olmasıdır. Örnek: "Evdeki bütün bardakları kırdı." cümlesi olumludur. Çünkü eylem gerçekleşmiştir. "Dünkü zincirleme trafik kazasında kimsenin burnu bile kanamadı." cümlesi ise olumsuzdur. Çünkü eylem gerçekleşmemiştir. Verilen cümlelerin bu ölçütlerle değerlendirilmesi gerekir. Buna göre, parçadaki I. cümle biçimce ve anlamca olumludur. II. cümlede birden fazla yüklem olduğundan bu cümlede birden fazla yargı olduğu söylenebilir. III. cümle, biçimce ve anlamca olumsuzdur. Cümlenin yükleminde olumsuzluk eki olan "-me" vardır. Anlamca olumsuz olması ise eylemin gerçekleşmemesi ile ilgilidir. "Vazgeçeceğim" denilseydi anlamca olumlu olurdu. Dolayısıyla C seçeneğindeki ifade yanlıştır. IV. cümlenin yüklemi fiil olduğundan bu cümle yüklemin türüne göre fiil cümlesidir. Yüklem sonda olmadığı için de bu cümle, yüklemin yerine göre devriktir. V. cümle ise yüklemi ortak, sıralı bir cümledir. Doğru cevap C seçeneğidir.

SÖZEL MANTIK

Test 1 çözümleri

1 ve 2. soruların çözümü için aşağıdaki tablo kullanılacaktır.

Verilen öncüllere göre tablomuz aşağıdaki gibi olacaktır:

1	2	3	4	5	6	7
Van	İzmir	Ankara	Bolu	Elazığ	Diyarbakır	Mersin
	Bolu	İzmir	Ankara			

Çözüm 1: Tablodaki bilgilere göre B seçeneğinde yer alan "İzmir otobüsü, dördüncü sırada kalkacaktır ifadesi kesinlikle yanlıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Tablodaki bilgilere göre; İzmir, Ankara ve Bolu otobüslerinin kalkış sırası kesin olarak belli değildir. Doğru cevap A seçeneğidir.

3 - 5. soruların çözümü için aşağıdaki tablo kullanılacaktır.

Öncüllerde verilen bilgilere göre tablomuz aşağıdaki gibi olacaktır:

		Erkekler			Kızlar			
		Akın	Bora	Doğu	Ela	Feyza	Gül	Hira
Dersler	Fizik	x		x			+	
	Kimya					+		+
	Mantık	x	+	x	+			

Tabloda "x" işaretli olanlar ihtimalli, "+" işaretli olanlar ise kesindir.

Çözüm 3: Tablodaki bilgilere göre E seçeneğinde verildiği gibi Gül ve Ela'nın farklı dersleri seçtiği kesindir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Tablodaki bilgilere göre Bora ve Ela'nın fizik dersini seçmiş olmaları mümkün değildir. Bunların mantık dersini seçtikleri kesindir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Tablodaki bilgilere göre Feyza'nın Hira'yla kimya dersine gittiği kesin olarak bilinmektedir. Diğer isimlerin kimlerle derse katıldığı (Ela'yla derse katılanlardan biri Bora olmakla birlikte üçüncü kişi bilinmemektedir.) kesin olarak bilinmemektedir. Doğru cevap D seçeneğidir.

6 - 9. soruların çözümü için aşağıdaki tablo kullanılacaktır.

Öncüllerde verilen bilgilere göre tablomuz aşağıdaki gibi olacaktır:

	Alin	Berat	Çağla	Doğan	Ediz
Dahiliye	1. hafta	3. hafta	2. hafta	5. hafta	4. hafta
Ortopedi	3. hafta	5. hafta	4. hafta	2. hafta	1. hafta
Nöroloji	4. hafta	1. hafta	5. hafta	3. hafta	2. hafta
Psikoloji	2. hafta	4. hafta	3. hafta	1. hafta	5. hafta
Kardiyoloji	5. hafta	2. hafta	1. hafta	4. hafta	3. hafta
		7. hafta			

Çözüm 6: Tablodaki bilgilere göre Doğan 4. hafta kardiyoloji bölümünde çalışmıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Tablodaki bilgilere göre 1. hafta, bölümlerdeki çalışma düzenine göre Ediz'in ortopedi bölümünde çalıştığı doğrudur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Tablodaki bilgilere göre 2. hafta Alin, psikoloji bölümünde çalışmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Tablodaki bilgilere göre nöroloji bölümünde 1. haftadan 5. haftaya kadar çalışanların sırası şu şekildedir: Berat - Ediz - Doğan - Alin - Çağla. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Verilen bilgilere göre A kırtasiyesinde "kalem, silgi", B kırtasiyesinde "kalem, kitap", C kırtasiyesinde "kalem, silgi, defter" ve D kırtasiyesinde sadece "defter" bulunmaktadır. Dolayısıyla kalem, silgi, defter ve kitap almayı düşünen biri; bu dört ürünü de aynı kırtasiyeden bulamayacağına göre verilen kırtasiyelerin en az ikisinden alışveriş yapmak zorundadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

11 - 14. soruların çözümü için aşağıdaki tablo kullanılacaktır.

Öncüllerde verilen bilgilere göre tablomuz aşağıdaki gibi olacaktır:

		Aysun	Birol	Cana	Davut	Emre	Ferhan
1. Hafta	Cuma					+	
	Cumartesi			+			
	Pazar	X					X
2. Hafta	Cuma	X					X
	Cumartesi				+		
	Pazar		+				

Tabloda "x" işaretli olanlar ihtimalli, siyah "+" işaretli olanlar ise kesindir.

Çözüm 11: Tablodaki bilgilere göre Ferhan ve Birol pazar günü bakımevinde çalışmış olabilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Tablodaki bilgilere göre Davut'un bakımevinde ikinci hafta çalıştığı doğrudur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Birol ve Ferhan'ın aynı haftada bakımevinde çalıştığı bilindiği takdirde, tablomuz şu şekilde olacaktır:

		Aysun	Birol	Cana	Davut	Emre	Ferhan
1. Hafta	Cuma					+	
	Cumartesi			+			
	Pazar	+					
2. Hafta	Cuma						+
	Cumartesi				+		
	Pazar		+				

Buna göre Aysun pazar günü çalıştığı için A seçeneği, Ferhan ile Emre farklı haftaların aynı gününde çalıştığı için B seçeneği, Cana cumartesi günü çalışacağı için C seçeneği, ikinci hafta cumartesi günü bakımevinde Davut çalıştığı için D seçeneği doğrudur. Fakat Birol; ikinci hafta cuma günü değil, pazar günü çalışacağı için E seçeneği yanlıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: Tablodaki bilgilere göre A, C, D ve E seçeneklerinde verilen kişilerin aynı günde bakımevinde çalışmış olmaları ihtimal dahilindeyken Birol ile Emrenin aynı gün bakımevinde çalışmış olmaları mümkün değildir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Öncüllerde verilen bilgilere göre aşağıdaki tablo oluşturulabilir:

Batı	1. ihtimal	**B**	A	C	E	D	**F**	Doğu
	2.ihtimal	**B**	E	D	**F**	A	C	
	3. ihtimal	E	B	D	**F**	A	C	
	4.ihtimal	**B**	E	A	C	D	**F**	

Buna göre her durumda F sınıfının B'nin doğusunda olduğu söylenebilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

16 ve 17. soruların çözümü için aşağıdaki tablo kullanılacaktır.

Öncüllerde verilen bilgilere göre tablomuz aşağıdaki gibi olacaktır:

III	anı - fabl	fabl - anı
II	şiir - öykü veya roman	öykü veya roman - Şiir
I	masal - öykü veya roman	masal - öykü veya roman

Çözüm 16: Tablodaki bilgilere göre öykü kitabı, kitaplığın I. veya II. katında olabilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 17: Her bölmede yalnız bir kitap olduğuna göre; öykü ve roman kitapları aynı katlarda bulunamaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 18: Şiir ve romanların aynı katlarda olduğu bilindiği takdirde tablomuz aşağıdaki gibi olacaktır:

III	anı - fabl	fabl - anı
II	şiir - roman	roman - Şiir
I	masal - öykü	masal - öykü

Buna göre C seçeneğinde belirtildiği gibi öykü kitabının I. katta olduğu doğrudur. Doğru cevap C seçeneğidir.

19 ve 20. soruların çözümü için aşağıdaki tablo kullanılacaktır.

Verilen öncüllere göre tablomuz aşağıdaki gibi olacaktır:

		Aysel	Beste	Cemile	Efsun
Şal (3 adet)	kırmızı	x			
	mavi	x			
	pembe	x			
	siyah			+	
	yeşil	x			
Eşarp(4 adet)	kırmızı		x		
	mavi			+	
	pembe		x		
	siyah		+		+
	yeşil		x		

Tabloda "x" işaretli olanlar ihtimalli, "+" işaretli olanlar ise kesindir.

Çözüm 19: Tablodaki bilgilere göre D seçeneğinde yer alan "Aysel ve Beste, aynı ürünün farklı renklerinden satın almışlardır." ifadesi kesinlikle yanlıştır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 20: Tablodaki bilgilere göre Aysel; kırmızı, mavi, pembe veya yeşil şaldan almış olabilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Test 2 çözümleri

1 - 3. soruların çözümleri için aşağıdaki bilgilerden yararlanılmıştır.

1. şehir → İzmir
2. şehir → Aydın (Mersin ile Aydın arasında en az 2 şehir olacağından Aydın 2. şehirdir.)
3. şehir → Muğla
4. şehir → Burdur
5. şehir → Antalya (Antalya'ya Burdur'dan sonra gidildiğinden 4. şehir Burdur, 5. şehir Antalya'dır.)
6. şehir → Mersin

Çözüm 1: İzmir'den sonra Burdur'a değil, Aydın'a gidilmiştir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Yarış sırasında gidilen iller sırasıyla; İzmir-Aydın-Muğla-Burdur-Antalya-Mersin şeklindedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: 4. sırada gidilen Burdur'dan sonra Antalya'ya ve sonra da Mersin'e gidilmiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Soru kökünde verilen bilgilerden hareketle oluşturulabilecek tablo şöyledir:

	Ahmet	Hasan	Zafer
Yüksek	A, C, D	A	B, A
Normal		C ya da D	C ya da D
Düşük	X	E, K	E, K

Buna göre Hasan için normal değerde olabilecek vitamin verilen öncüllere göre tektir. Bunun için D ve E seçenekleri elenir. B vitamini Zafer'de yüksek olduğu için Hasan'da normal değerde olamaz. Çünkü Hasan ve Zafer'de ortak olarak normal olan vitamin Ahmet'te yüksek olmalıdır. O halde yalnızca C vitamini kalmaktadır. Yalnız C vitamini Hasan'da normal değerdedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: C vitamini sadece Zafer'de normal değerde kabul edilirse A'da verilen ifadenin kesin olarak doğru olduğu görülür. Çünkü C vitamini sadece Zafer'de normal değerde ölçülmüşse Hasan'da C vitamini değil, D vitamini normal değerde ölçülür. Çünkü D vitamini Ahmet'te yüksektir ve Zafer'de D vitamini normaldir. Bunun için A'da verilen ifade kesinlikle doğrudur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Hasan ve Zafer'in sadece iki vitamin değeri düşükse yanlış olan bilgi D seçeneğinde verilmiştir. Çünkü Ahmet'in C vitamin değeri normalse Hasan'ın D vitamin değeri yüksek olamaz, normal olmalıdır. Doğru cevap D seçeneğidir.

7 - 9. soruların çözümleri için aşağıdaki bilgilerden yararlanılmıştır.

Soruda verilen bilgilere göre anayasa kitabı 2015'te, Turgut'un kitabı ise 2018'de yazılmıştır. Turgut'un kitabı 2017'de yazılan kitabın sağında, Türkçe kitabının da solunda olduğuna göre Türkçe kitabı kesinlikle 2016'da yazılmıştır. Türkçe kitabı 2016'da yazıldığı için tarih ve coğrafya kitabı ya 2017'de ya da 2018'de yazılmıştır. Yani Turgut ya tarih kitabının ya da coğrafya kitabının yazarıdır. Bu durumda geriye Hüseyin ve Mehmet kalır. Hüseyin ve Mehmet'ten biri kesinlikle anayasanın diğeri de tarih veya coğrafyanın yazarı olur. Soruyu tablo şekline dönüştürürsek şu tablo oluşur:

		Kitap Adı	Yazarı	Yıl
1. ihtimal	D	Anayasa	Mehmet/Hüseyin	2015
	A	Tarih/coğrafya	Mehmet/Hüseyin	2017
	T	Tarih/coğrafya	Turgut	2018
	A	Türkçe	Uğur	2016
2. ihtimal	D	Tarih/coğrafya	Mehmet/Hüseyin	2017
	A	Tarih/coğrafya	Turgut	2018
	T	Türkçe	Uğur	2016
	A	Anayasa	Mehmet/Hüseyin	2015

Çözüm 7: Bu bilgilere göre, "D kitabının sağındaki kitap anayasadır." ifadesi kesinlikle yanlıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Bu bilgilere göre Türkçe kitabının hangi yıl yazıldığına ulaşılabilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 9: Bu bilgilere göre 2015 yılındaki kitabın yazarı bilinirse 2017 yılındaki kitabın yazarı kesin olarak bilinir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 10: Soruda verilen bilgiler göre;

1.	2.	3.	4.	5.
Deniz	Pınar	Zehra	Serap - Fatma	

1. sırada Deniz vardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: 3. sırada olan Zehra'nın sırası değişmezdi. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: Üniversiteden çıkan öğrenci önce pazara oradan da lojmana gider. Ancak lojmandan başka bir yere gidemez. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Hastaneden tüm mevkilere yani 7 mevkiye de ulaşılabilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 14: Üniversiteye giden yollar kapanırsa parktan lojmana gidilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 15: Efe, Nuri ve Ahmet'in paraları en az ve en çok olmadığına göre bunlar, 2, 3 ve 4. sırada olurlar. Geriye Hakan ve Tuncay kalır. Hakan'ın parası en çok olmadığına göre en azdır. Tuncay'ın parası da en az olmadığına göre en çoktur. Dolayısıyla en çok parası olan kişi Tuncay'dır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 16: En çok parası olan 5. kişi (parası en az olan) Hakan'dır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 17: D seçeneği çeldirici olarak verilmiştir. Kesin bir ifade kullanıldığı için olamaz. Çünkü Nuri, Efe ve Ahmet'in sıralaması kesin olarak bilinemez. Ancak Nuri, parası en çok olan ikinci kişi olabilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 18: En çok parası olan Tuncay olduğuna göre Nuri'nin parası Tuncay'ın parasından az olmalıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

19 ve 20. soruların çözümleri için aşağıdaki bilgilerden yararlanılmıştır.

Soruda verilen bilgilere göre,
Altı arkadaş uzundan kısaya doğru sıralanırsa sıralama şu şekildedir:
Özlem, (Aslı= Oktay), Ali, Cemal, Selim
Altı arkadaş kısadan uzuna doğru sıralanırsa sıralama şu şekildedir:
Selim, Cemal, Ali, (Aslı= Oktay), Özlem

Çözüm 19: Kısadan uzuna doğru sıralandıklarında baştan üçüncü kişi Ali'dir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 20: Kısadan uzuna doğru sıralandıklarında Selim'in yanındaki kişi Cemal'dir. Doğru cevap E seçeneğidir.

21 - 24. soruların çözümleri için aşağıdaki bilgilerden yararlanılmıştır.

Verilen bilgilerden hareketle şu sonuçlar ortaya çıkmaktadır:

	A Blok	Kat	B Blok
4. kat	Mehmet	4. kat	Boş
3. kat	Leyla	3. kat	Elif
2. kat	Ali	2. kat	Fatma
1. kat	Sevgi	1. kat	Boş

Çözüm 21: Tablodan hareketle A bloğun 3. katında Leyla'nın oturduğu görülür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 22: Fatma ile aynı katta Ali oturmaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 23: Tablodan hareketle Mehmet'in Elif'ten bir kat üstte oturduğu söylenebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 24: Verilenlere göre Fatma'nın B blokta oturduğu söylenebilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Test 3 çözümleri

Çözüm 1: Kuralları bozan cevap seçeneklerini elemek için her bir kuralı kullanalım. Geriye kalan seçenek doğru cevap olacaktır.

(A) Bu seçenek yanlıştır. Çünkü hem L hem de M'ye yer verdiği için kural 1'e aykırıdır.

(B) P ve R birlikte bulunduğu için kural 2'ye aykırıdır. Bu kural 3'ü ihlal ediyor. Çünkü R var fakat S yok. Bu ayrıca kural 4'e de aykırıdır. Çünkü Y ve P birlikte bulunduğu zaman Y, P'den önce gelmelidir.

(C) Bu kural 5'e aykırıdır. Çünkü M ve V listede birlikte verilirse V, M'den hemen önce bulunmalıdır.

(D) Bu muhtemel bir sıradır.

(E) Bu kural 6'ya aykırıdır. Çünkü ne S ne de P birinci sıradadır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Soruda verilen yeni bilgiyi eklediğimiz zaman birkaç şey keşfederiz. P başta ise Y ödev listesinde olamaz. Dolayısıyla V ve Z listede ve Z beşinci sırada olmalıdır. Ayrıca P listede ise L olmaz ve bu yüzden K ve M listededir. Hem M hem de V listede ise V, M'den hemen önce bulunmalıdır. M listede olduğu için L listede olamaz.

(A) Analizde belirlendiği gibi Y ödev listesinde olamaz.

(B) V ikinci veya üçüncü sırada olabilir.

(C) Analizde belirtildiği gibi L hiçbir zaman listede olamaz.

(D) M üçüncü veya dördüncü sırada olabilir fakat ikinci sırada olamaz. Çünkü V ve M mevcuttur ve M, V'den hemen sonra gelmelidir ve V en çok ikinci sırada olabilir.

(E) Hem P hem de R listede bulunamaz. Çünkü R listede ise S bulunmak zorundadır. Bu listede 3 Türkçe bulunmasına yol açıyor fakat sadece 2 Türkçe olabilir.

P	V	M	K/S	Z	S/K
1	2	3	4	5	6

P	K/S	V	M	Z	S/K
1	2	3	4	5	6

Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: (A) M gerekli değildir. M olmadan da bir ödev listesi oluşturulabilir: S, R, K, L, Y, Z.

(B) L gerekli değildir ve bir önceki sorunun çözümünde listede L yoktur.

(C) P olmadan da bir ödev listesi oluşturulabilir: S, K, M, R, Z, Y.

(D) S olmadan ödev listesi oluşturmanın bir yolu yoktur.

(E) C şıkkı gibi V olmadan da ödev listesi oluşturulabilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: R listede olmadığı için P ve S'nin listede olması gerekir. P listede ise L listede değildir. Dolayısıyla K ve M listede bulunmalıdır. Z bulunmadığı için Y ve V bulunmalıdır. P ve Y birlikte listede ise Y, P'den önce bulunmalıdır. Ya Y ya da Z beşinci sırada olacağı için Y beşinci olmalıdır ve P altıncı sırada olmalıdır. Son olarak V ve M blok olarak bulunmalıdır. Bu bilgiler ışığında toplam 2 farklı ödev listesi oluşturulabilir.

S	V	M	K	Y	P
1	2	3	4	5	6

S	K	V	M	Y	P
1	2	3	4	5	6

Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Murat Bey A ve C şirketlerini pazartesi kontrol edemez çünkü A şirketi pazartesi kontrol edildiği zaman B şirketi de kontrol edilmek zorundadır. Dolayısıyla B şirketi pazartesi, çarşamba veya perşembe günü kontrol edilmek zorunda kalacaktır. Fakat B şirketi de çarşamba günleri kontrol edilemez çünkü C şirketi de B şirketinden sonraki gün kontrol edilmek zorunda kalacaktır. Sonuç olarak A ve C şirketleri çarşamba günü, B şirketi de perşembe günü kontrol edilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Murat Bey A şirketini pazartesi kontrol edemez çünkü o gün B şirketini de kontrol etmelidir. C şirketi haftada bir kez A şirketi ile aynı gün kontrol edilmek zorundadır. A şirketi cuma günü kontrol edilemez. Dolayısıyla C şirketi ile A şirketi salı veya perşembe günü kontrol edilebilir. Ancak C şirketi B şirketinden sonraki gün kontrol edilemeyeceğinden A şirketi salı ve perşembe, C şirketi ise salı günü kontrol edilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: C şirketini perşembe günü kontrol edecektir çünkü A şirketi pazartesi kontrol edildiği zaman B şirketi de pazartesi kontrol edilmelidir. A ile C şirketleri kesin olarak haftada bir kez aynı gün kontrol edileceğinden C şirketi perşembe kontrol edilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: C ve A şirketleri haftada bir kez aynı gün kontrol edilmek zorundadır fakat C ve B şirketleri de peş peşe gelmeyen başka bir zaman aynı gün kontrol edilebilir. Eğer B şirketi pazartesi, perşembe ve cuma günü kontrol edilirse A ve C şirketleri çarşamba günü kontrol edilebilir. C şirketi pazartesi veya perşembe günü kontrol edilebilir çünkü B şirketi bir önceki gün olmamak kaydıyla aynı günlerde kontrol edilebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Suna Hanım güne Tuğba, İlkay ve Esra olmak üzere en fazla 3 kişiyi katabilir. Bunların yanına İlkay geldiği için Nida gelmeyecek ayrıca Ayça'yı da kattığında Nida'yı katmak zorunda kalacağı için Ayça'yı da katmayacaktır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Güne Esra, İlkay'la birlikte; Ayça, Nida ile birlikte; Tuğba, İlkay ve Esra ile birlikte; İlkay, Esra ile birlikte katılır. Nida tek başına katılabilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 11: Tuğba güne İlkay ve Esra ile birlikte çağrılır. Ancak İlkay'la Nida aynı anda gelemeyeceği için Tuğba güne Nida'yla gitmiş olamaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12:

1. Durum	2. Durum	
N, L	M, T	5. kat
S, T	K, R	4. kat
P	P	3. kat
M, T	N, L	2. kat
R, K	S, T	1. kat

Kare içine alınanlar sabit olmak üzere iki durum söz konusudur. T sınıfı her iki durumda da sabit değildir. R ve K sınıfları, her iki durumda da aynı kattadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: N sınıfı, T sınıfının bir alt katında değildir. Yani C seçeneği kesinlikle yanlıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Tabloya göre her iki durumda da K sınıfı 2. katta olamaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: 2. duruma göre; N sınıfı 2. katta olduğuna göre B seçeneği kesinlikle yanlıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 16: A) Gökhan kesinlikle yedek olarak işe alınmıştır. Verilen bilgiler ışığında hiç kimsenin yeri tam olarak belli değildir.

	Kısım	Yedek	Asil	
Yönetim	Eğitim		-	M/H/K
	Muhasebe			
	İdare	-		
Yan hizmet	Yemek		-	O/N/H/K
	Temizlik	-		
	Güvenlik			
		M/N/G	I/L/O	

B) Metin'in kesinlikle yönetim bölümünde işe alındığı öncülde verilmiştir. Ancak idare kısmında yedek olarak işe alınan kimse olmadığı için yedek olarak işe alındığı bilinen Metin'in idare kısmında işe alınmış olduğu söylenemez.

C) Nurcan yemek ya da güvenlik kısmında işe alınmıştır.

D) Kemal asil olarak işe alınmış olabilir.

E) Hatice asil olarak işe alınmış olabilir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 17:

A) Nurcan kesinlikle yemek ya da güvenlik kısmında yedek olarak işe alınmıştır.

B) Hatice muhasebe kısmında işe alınmış olabilir.

C) Kemal muhasebe kısmında işe alınmış olabilir.

D) Orçun temizlik kısmında işe alınmış olabilir.

E) Işıl eğitim kısmında işe alınmamıştır.

Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 18: Soruda Işıl'ın muhasebe kısmında işe alındığı bilgisi verilmiştir. Buna göre yeni bir tablo oluşturalım:

	Kısım	Yedek	Asil
Yönetim	Eğitim	M/G	-
	Muhasebe	G/M	I
	İdare	-	L
Yan hizmet	Yemek	N	-
	Temizlik	-	O
	Güvenlik	H/K	K/H

Tablodaki bilgilere göre I, II ve IV. öncüllerde verilen kısımlarda işe alınan kişiler kesinlikle bellidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 19: Soruda Gökhan'ın muhasebe kısmında yedek olarak işe alındığı bilgisi verilmiştir. Buna göre yeni bir tablo oluşturalım:

	Kısım	Yedek	Asil
Yönetim	Eğitim	M	-
	Muhasebe	G	I/L
	İdare	-	L/I
Yan hizmet	Yemek	N	-
	Temizlik	-	O
	Güvenlik	H/K	K/H

Tablodaki bilgilere göre Işıl kesinlikle yönetim kısmında işe alınmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 20: Verilen bilgiler doğrultusunda seçenekler incelenirse C seçeneğinin kesinlikle yanlış olduğu görülür. Çünkü 3. takımın rengi siyah-beyaz olarak belirtilmiş ve siyah rengin bir defa kullanılacağı ifade edilmiştir. Bu bakımdan siyah renk, 3. takımdan başka bir takımda kullanılamaz. Doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP ANAHTARI

SÖZCÜK VE SÖZ ÖBEĞİNDE ANLAM

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
TEST 1	E	E	A	B	D	C	A	B	A	B	C	D	B	D	C	A	C
TEST 2	A	A	C	D	C	B	B	A	D	C	E	C	B	A	D	E	
TEST 3	E	B	A	B	C	D	B	A	B	E	A	A	B	E	A	A	
TEST 4	B	B	C	D	C	C	E	B	B	A	D	A	C	A	E	E	E
TEST 5	A	A	D	E	D	D	B	B	B	B	B	B	C	E	D	D	A
TEST 6	A	C	E	D	E	C	C	C	C	D	E	E					
TEST 7	B	B	E	E	B	D	B	B	C	E	C	D	A	D			
TEST 8	E	C	E	C	B	D	A	A	C	E	C	E	C	C	E	E	

CÜMLEDE ANLAM

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
TEST 1	C	C	B	C	D	E	C	E	B	B	D	C	D	B	B	C	C	D	B	E		
TEST 2	B	B	A	D	E	D	C	B	D	C	B	B	D	B	D	C	B	E	D	E	D	
TEST 3	D	A	E	D	B	C	A	B	B	E	C	C	C	B	D	E	C	E	E	D		
TEST 4	E	B	A	E	E	B	E	C	C	C	C	A	A	A	B	E	D	A	A	B	A	C
TEST 5	D	C	A	D	A	D	E	E	B	D	E	E	C	D	C	C						
TEST 6	E	C	B	C	C	E	E	A	C	B	B	B	D	E	A	A						

PARAGRAF BİLGİSİ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
TEST 1	A	B	C	B	E	C	D	B	E	E	E	A	C	B	D	E	C
TEST 2	D	D	E	A	A	D	C	B	E	B	D	C	E	C	C	C	
TEST 3	C	B	E	D	E	B	A	B	C	A	E	D	D	B	E		
TEST 4	C	D	A	C	E	B	E	C	C	D	C	D					
TEST 5	D	D	C	B	D	B	A	E	C	A	A	A	A				
TEST 6	B	B	D	C	B	E	D	B	A	C	C	E	B	E	C		
TEST 7	E	C	B	A	C	D	E	B	C	B	C	A	C	C			

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
TEST 8	E	D	E	C	A	B	E	D	E	D	B	E	E	C	B	C	D
TEST 9	D	A	A	D	C	A	D	D	A	D	D	E	C	C	A	E	A
TEST 10	A	B	D	D	D	A	D	D	D	E	A	B	A				
TEST 11	C	A	B	C	A	D	C	E	C	A	D	C					
TEST 12	D	B	B	B	B	C	B	A	A	C	B	D	C				
TEST 13	E	A	A	D	D	B	D	A	B	E	C						
TEST 14	C	C	A	E	E	E	B	A	D	E	D	B	A	C	C	C	A	C
TEST 15	A	B	C	B	E	D	C	C	E	A	D	D	C				
TEST 16	A	B	E	D	D	C	D	A	B	C	B	D	E	D	B		

ANLATIM BOZUKLUĞU

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
TEST 1	A	A	E	A	C	E	E	A	A	D	B	A	C	A	C	B	A	D
TEST 2	D	B	D	A	B	B	D	C	E	D	E	D	E	B	A	E	D	C
TEST 3	C	A	D	A	E	D	B	A	B	C	D	C	D	D	B	C	B	E
TEST 4	E	C	D	B	D	A	B	E	B	E	B	D	B	B	C	A	B	A
TEST 5	A	C	D	E	B	D	A	C	B	B	A	D	C	A				
TEST 6	C	B	C	A	B	E	D	D	E	D	A	D	B	C	E			

YAZIM KURALLARI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
TEST 1	D	C	B	B	C	C	D	D	A	C	D	E	B	E	B	D	A	B	A	B
TEST 2	D	A	E	D	B	A	D	A	C	B	A	B	C	A	C	D	A	D	D	E	E	A	C	B	D
TEST 3	D	B	A	C	B	C	B	B	C	B	B	D	C	A	B	C	B	A	B	D	B	C

NOKTALAMA İŞARETLERİ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
TEST 1	C	C	C	E	B	E	A	B	C	C	C	C	D	E	D	E	A	C

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
TEST 2	B	B	E	C	E	B	C	B	B	A	A	B	D	B	D	D	E	A	C	B	A

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
TEST 3	B	C	E	D	A	D	A	B	C	D	B	A	C	A	C

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
TEST 4	E	D	C	B	D	A	E	B	E	B	D	C	E

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
TEST 5	D	C	D	D	B	C	E	D	C	B	C	E	D

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
TEST 6	D	B	B	D	E	A	B	A	D	E	D	A

DİL BİLGİSİ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
TEST 1	B	C	B	A	C	E	B	C	E	E	A	D	E	E	D	B	E	B

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
TEST 2	E	D	C	B	D	E	C	A	D	C	E	D	B	C	A	E	A	A

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
TEST 3	A	D	A	C	B	E	D	C	D	D	C	D	D	B	C	B	B	A

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
TEST 4	E	C	D	B	E	D	C	E	B	C	B	B	A	B	E	D	B	E

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
TEST 5	D	B	E	D	B	E	D	C	D	B	C	E	B	E	E

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
TEST 6	D	B	C	B	C	D	E	A	B	D	C	A	C	D	C

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
TEST 7	D	E	D	C	B	C	B	C	A	A	A	A	D	A	C	A	E	D

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
TEST 8	C	A	A	C	A	E	C	A	A	C	E	D	B	A	E	A	D	E	E

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
TEST 9	A	C	E	C	E	D	E	E	C	E	C	D	C	E	B	B	E	B	B	E	A	C

SÖZEL MANTIK

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
TEST 1	B	A	E	C	D	D	B	E	A	D	C	B	E	B	C	D	D	C	D	B

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
TEST 2	B	C	D	C	A	D	C	E	B	A	D	D	E	E	D	C	A	E	C	E	B	C	D	A

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
TEST 3	D	B	D	B	C	D	D	B	C	E	C	B	C	D	B	B	A	D	E	C